KOSTNICKÉ JISKRY
Evangelický týdeník
1/2009
8. ledna 2009 ◆ ročník 94 ◆ cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde 15. ledna

Z obsahu

* *Znovu Lisabon*
* *Jan Kalvín a banky*
* *Bázeň Boží?*

Poselství k Novému roku

NEMOŽNÉ U LIDÍ JE U BOHA MOŽNÉ (Lukáš 18,27)

Na začátku Hesel Jednoty bratrské, jako heslo roku 2009, stojí tato slova. A nenechme se svést k přemýšlení o možnostech a nemožnostech, o tom, co všechno by nám Bůh mohl zařídit. Protože o tom se tu nemluví – to jen my do textů Bible vkládáme všechno možné i nemožné.

Takto končí evangelijní příběh o bohatém muži. Ježíš si povzdechl při pohledu na něj, jak je pro bohaté cesta do Božího království mimořádně těžká – a posluchači se ptají, kdo vlastně může být spasen. Co má Ježíš proti bohatství? Copak rozdat majetek je tak strašná myšlenka, že je prostě všechny vyděsila? Mě ano, co bych lhal.

Jestli je cesta do Božího království zatarasena majetkem, je zle. Protože vzdát se všeho – toho, co mám po někom, nebo pro někoho, co jsem dostal či vybudoval sám, a ještě z vlastního rozhodnutí (a o to v tomhle příběhu šlo), to udělá jen zoufalec (už mu na ničem nezáleží), nebo fanatik (záleží mu na jediné věci a nedbá na nic jiného).

Nechceme-li být zoufalci ani fanatiky, záleží-li nám na lidech, kteří s námi žili a žijí, a zařizujeme si život tak, abychom mohli případně žít dalších deset nebo padesát let přibližně na té úrovni, na kterou jsme zvyklí, můžeme najít cestu do Božího království? A nezkoušejme kličku, že nejsme bohatí – to je výmluva lakomců. Jsme dost bohatí na to, aby velbloud prošel snáz.

A teprve teď platí ten závěr – u Boha je možné, že to nakonec třeba rozdáme.

Jindřich Halama

ZAOSTŘENO NABLÍZKO

Ježíšova matka Marie

Patří jí úcta jako každé matce. Bůh přikazuje: "Cti otce svého i matku svou." Zvláštní a mimořádné úctě se právem těší jako matka našeho Pána. Evangelium Lukášovo jediné zaznamenalo výraz takové úcty, přiřklo jí blahoslavenství: "Blaze té, která tě zrodila a odkojila" (L 11,27). Ta úcta, která posléze ozdobila Ježíšovu matku svatozáří, zlatou korunou a vložila jí do náruče děťátko, přišla až do naší doby. Setkáte se s lidmi, s ženami, které se neostýchají a ani nestydí vyjádřit svou křesťanskou víru nějakým projevem úcty k Ježíšově matce. V dopise, který adresují naší evangelické rodině, nás odevzdají do ochrany Panny Marie. Pečovatelka, která k nám dochází, hned v prvních dnech nám přinesla barevný obrázek Panny s děťátkem. Taková je moje zkušenost.

Víru v Pannu Marii sdílí mnoho křesťanů a těm je nás, evangelíků, líto, že svou zbožnost zbytečně ochuzujeme, když místo úcty a důvěry projevujeme vůči Panně Marii lhostejnost hraničící s odporem.

Jaký je tedy vztah evangelíků k Panně? Neslyšel jsem, že by se kdy konal průzkum v této věci v evangelické církvi. Nemluvím za ni, opírám svá slova o zkušenosti své a svých přátel, kteří reprezentujeme maličký vzorek mínění, které v té věci asi v církvi platí. Pozorujeme však, že se církev pozvolna zbavuje odporu, který se v ní objevil vinou zlých dějinných okolností: útlak, jemuž byli evangelíci od 17. století podrobeni a trval nejméně tři století, přicházel z výrazně mariánské církve, spřažené se státem.

Dnes objevujeme, co už dávno víme, nejpozději od dob reformace (16. stol.), která svým věřícím přikazovala věřit Božímu slovu a dává nám za příklad Marii, že právě ona je blahoslavená, neboť uvěřila, "že se splní to, co jí bylo řečeno od Pána" (L 1,39,45). To je přece dcera blahoslaveného Abrahama, jenž uvěřil a bylo mu to počteno za spravedlnost! Dívka Marie se svou vírou, poslušnou slova, by trůnila na prvním místě, kdyby pisatel listu Židům doplnil svou 11. kapitolu o vzorné, příkladné věřící z Nového zákona.

Avšak takto chápaná postava Marie zůstává na papíře: V Novém zákoně v evangeliích a potom už jen ve fakultním rozvrhu přednášek z dogmatiky a v příležitostných článcích v církevních a ekumenických časopisech, Kostnických jiskrách a v Českém bratru, a to je velmi málo. Nechci sahat příliš hluboko, ale v posledním desetiletí nepamatuji, že bych slyšel kázání o té dívce - nebo snad jen jedno? -, která uvěřila, že se jí stane podle Božího slova. Tady má náš evangelický sbor velký dluh. Připouštím, že mne moje paměť může klamat, proto své zjištění omezuji na náš sbor. Třeba u vás je to jiné.

Nechci se zevrubněji zabývat postavou Panny Marie. To učinil Petr Pokorný ve svém výkladu Apoštolského vyznání v několika kapitolách. Tam si to přečtěte, je to zajímavé, napínavé a především výživné čtení. Já chci jen povědět co nejstručněji o tom, je-li k plné křesťanské víře nezbytně třeba oddanost Panně Marii mimo to, že ji jako mimořádnou postavu zařazujeme do seznamu těch, kdo uvěřili v Boha podle jeho slova. Je prokazatelné, že v apoštolských kázáních, jak jsou obsažena v Novém zákoně, není ani zmínka o Panně Marii, o jejím panenství, které ji má povyšovat nad všechny lidi a vyžadovat od nich úctu, které žádný člověk není hoden - božskou. Zřejmě Marie Panna v tomto smyslu nepatřila k centrálním biblickým tématům. Apoštolé učili a vyznávali, že Bůh poslal k něčí spáse svého Syna, "narozeného z ženy" (Ga 4,4). Víc o tom neříkají. Uhranul je větší zázrak než je panenské narození: Boží Syn se stal člověkem, který nás oslovil,

Dokončení na str. 4

AKTUALITA

V Lysé se sešli mladí evangelíci

V pátek 12. prosince si dali v lyském sboru předvánoční dostaveníčko mladí evangelíci z Poděbradského seniorátu. Vánoce při jejich setkání nepřipomínal pouze stromeček, ale i úvodní pobožnost. Tu si připravila mládež z Lysé, která zde byla i výrazně nejpočetněji zastoupena.

Hlavní program měl bohoslovec Pavel Hanych. Mluvil o „světle" a přítomným bylo brzy jasné, že tím nemyslí ani sluníčko ani žárovku. Vánoční byly i písničky, které se zpívaly, dárky a vlastně i společná večeře. K té se podával bramborový salát. Nikoli ovšem se smaženým kaprem - to už by bylo příliš dokonalé - nýbrž pouze se sekanou. Před půlnocí přišly na řadu hry a první z více než padesáti účastníků v tu dobu začali zvolna odjíždět. Adié, Lysá, bylo tu pěkně!

Emanuel Vejnar

Památník obětem šoa 1938–1945 v Liberci otevřen

V neděli 9. listopadu 2008, v den 70. výročí Křišťálové noci, nacistického pogromu vůči Židům a vypalování jejich synagog, se na židovském hřbitově v Liberci v Ruprechtické ulici shromáždilo mnoho lidí. Vstoupili jsme do bývalé obřadní síně, postavené v roce 1900, která za komunistického režimu byla používána jako skladiště kávy. Po listopadu 1989 byl židovský hřbitov, obřadní síň, márnice i byt správce hřbitova vrácen liberecké židovské obci. O opravy hřbitova a obřadní síně se staral tehdejší předseda pan Gutman. Nyní se obřadní síň stala důstojným památníkem liberecké německých Židů vyvražděných nacisty v době druhé světové války. Před ní jich zde žilo 1600, vrátilo se jich 37. Na stropě památníku jsou trojúhelníkové světelné tvary, od nichž po stropě a dolů po stěnách sbíhají světelné pruhy na jednotlivá místa v podlaze. Podél pruhů jsou připevněny obdélníčkové štítky se jmény zavražděných Židů a pruhy končí na podlaze u tabulky se jménem místa, kde skončil jejich život. Vedle tabulky je vždy schránka se svitkem s ručně napsanými jmény. Ukazuje se tím, jak liberečtí Židé byli vyvezeni do mnoha lágrů, u některých pruhů je jmen velice mnoho, u jiných jen několik nebo také jen jedno jméno.

Program shromáždění uváděl pan Jan Šolc a zarámovala jej hudba v podání tria housle, flétna, violoncello. Promluvil předseda senátu Přemysl Sobotka, primátor Jiří Kittner a historický výklad podal předseda zdejší židovské obce Michal Hron. Myšlenka zřídit zde památník obětem šoa pochází od dřívějšího předsedy Pavla Jelínka., který také navrhl svěřit celou věc studentům architektury liberecké Technické univerzity. V soutěži pěti návrhů zvítězil projekt Štěpána Gudeva. Bylo mu poděkováno a dále bylo vysloveno uznání ostatním účastníkům soutěže, poděkováno ing. arch. Vojtěchu Šrutovi, Janu Stolínovi, členu evangelického sboru, jenž zpracoval provedení interiéru, a stavební firmě Brex. Finančně celou věc podpořilo město Liberec, Liberecký kraj, firma Ermeg a Arno Fuchs Esslingen a další. Pan Pavel Jelínek, který přežil šoa, pak oslovil přítomné. Další proslov měla židovská paní, která s rodiči před válkou unikla záhubě díky iniciativě sociálního demokrata W. Jaksche; válku přežila v Anglii. Promluvila paní Edith Weitzenová, vdova po kantorovi židovské obce. Další projev měl muž, jehož babička zahynula ve vyhlazovacím táboře Treblinka. K uctění její památky položil malý kámen na příslušnou tabulku v podlaze. Promluvil také zdejší rabín Tomáš Kučera a pak zazpíval kantor hebrejský zpěv, který nám zněl jako volání a žaloba a vyjadřoval sílu židovské víry v Boha. Přítomen byl také vrchní rabín Karol Sidon z Prahy a ředitel památníku Terezín Jan Munk, přítomni byli zahraniční hosté a všechen program byl tlumočen do angličtiny. Mezi hosty byla také paní Isa Engelmann, z Liberce odsunutá Němka, která nedávno vydala knihu Židé v Liberci. Ta kniha mezi jiným člověka dokumentárně provází Libercem a ukazuje, které domy, vily a jiné budovy v Liberci byly majetkem Židů. Nově ote-

Dokončení na str. 2

Z církví u nás i ve světě

Živý Betlém

Živý Betlém je nedílnou částí předvánočního společenského a kulturního života ve Vsetíně. Stále živý biblický příběh jsme si společně připomněli v prostorách před Domem kultury ve Vsetíně v pondělí 22. prosince 2008. Postavy Betléma se tam scházely z různých stran k Betlémské jeskyni. Herecký soubor byl sestaven z velké části z žáků ZŠ Integra Vsetín a herců – dobrovolníků. Režie celého projektu se ujala Renata Trličíková.

Zúčastnění si odnesli také betlémské světlo, které na místě rozdávali vsetínští skauti. Pořadatelem akce bylo vsetínské Křesťanské občanské sdružení, Rodinné a mateřské centrum Vsetín, Salesiánské sdružení Vsetín, Vzdělávací a komunitní centrum Integra. Akce se uskutečnila za podpory města Vsetín, Domu kultury Vsetín, s.r.o. a Masarykovy veřejné knihovny Vsetín. Výtěžek akce byl věnován na programy Centra AUXILLIUM Vsetín, které pomáhá rodinám pečujícím o zdravotně postižené děti.

Marie Pokorná

Církve oslavily 60. výročí podepsání deklarace lidských práv

Ženeva/Bern/Hanover – CPCE/EKD/LWI/WCC/CEC /zkráceno. „Z křesťanského úhlu pohledu, >lidská práva< jsou ta, která slouží na ochranu důstojnosti, kterou všem lidským bytostem dal Bůh nezávisle na jejich náboženství nebo světovém názoru. Tak, jak je neuděluje žádná autorita tohoto světa, tak je ani žádná autorita nemůže odepřít," uvádělo v prohlášení při příležitosti Dne lidských práv předsednictvo Společenství protestantských církví v Evropě.

10. prosince si svět připomněl 60. výročí podepsání Všeobecné deklarace lidských práv. Ačkoliv se téměř všechny státy světa v deklaraci před 60 roky zavázaly chránit lidská práva, církve připomenuly, že „základní lidská práva jsou po celém světě často a zjevně porušována". Německý evangelický biskup Martin Schindehütte připomenul jako příklad nedávné pronásledování v Orisse v Indii, nebo porušování lidských práv včetně náboženské svobody v Iráku i Íránu.

„Ochrana lidské důstojnosti, lidských práv, a zvláště náboženské svobody je společnou úlohou pro církve celého ekumenického světa," doplňuje již citované vyhlášení Leuenberského společenství. Evropské církve se k této úloze zavázaly i v dokumentu „Ekumenická charta".

Probíhá další kolo ekumenických dialogů baptistů a katolíků

BWA. Od neděle 14. prosince do 20. prosince proběhlo již 3. setkání druhé fáze mezinárodních ekumenických teologických dialogů mezi Světovou aliancí baptistů a Vatikánem. Setkání se koná na Duke Divinity School v Severní Karolíně v USA.

První fáze rozhovorů proběhla v letech 1984 - 1988. Druhá fáze dialogů má naplánováno 5 setkání v letech 2006 – 2010. Jejím hlavním tématem je „Slovo Boží v životě církve: Písmo, tradice a společenství (koinonia)".

Cílem rozhovorů je prohloubit vzájemné porozumění, úctu a křesťanskou lásku jedněch k druhým, ale také povzbudit společné iniciativy v etických oblastech života včetně spravedlnosti, míru a svatosti života.

První dvě setkání druhé fáze dialogů se odehrála v prosinci 2006 v Alabamě v USA a v prosinci 2007 v Římě v Itálii.

Kde končí listy adresované Bohu?

Jeruzalém – ENI. Izraelská pošta roztřídí denně více než dva miliony zásilek. Mezi nimi se najdou i takové, které jsou adresovány „Ježíšovi", „Svaté Marii", „Svatému Božímu chrámu", „Všemohoucímu", anebo nejčastěji jednoduše „Bohu". Ty cestují na Poštovní úřad nedoručitelných zásilek v Jeruzalémě. Zatímco většinu nedoručitelných dopisů pošle pošta zpět odesílateli, zásilky adresované Bohu se o Vánocích rozbalují a vkládají se do spár západní stěny bývalého jeruzalémského chrámu, známé jako Zeď nářků. Dopisy přichází z celého světa, 90 % z nich posílají křesťané. Neví se, jak tato tradice vznikla, hlavní manažer Izraelské poštovní služby Avi Hochman však říká, že je to „velká odpovědnost". Letošní zásilku několika stovek dopisů Bohu doručili na počátku prosince.

Ekuména vo svete 51/2008

Památník obětem šoa 1938–1945 v Liberci otevřen

Dokončení ze str. 1

vřený památník bude sloužit setkáním, přednáškám, výstavám a koncertům.

Po slavnosti se účastníci přemístili k setkání do synagogy, která ve své trojúhelníkové podobě je částečně včleněna do budovy Krajské vědecké knihovny. Knihovna se synagogou stojí na místě bývalé synagogy, kterou vypálili nacisté při Křišťálové noci – s jednodenním zpožděním - 10. listopadu 1938 a která tam stála necelých 50 let. 70. výročí Křišťálové noci je v synagoze věnována výstava Židé v boji a odboji. Účastníci pak zhlédli a vyslechli v divadle F. X. Šaldy operu Giuseppe Verdiho Nabucco se známým zpěvem sboru otroků. Večer v divadle uvedl Arnošt Goldflam.

Tutéž neděli 9.11. jsme v televizi od podvečera přes půlnoc zhlédli devítihodinový pořad Claude Lanzmanna Šoa s komentářem historika Raula Hilberga. Nacistický zločin na Židech je nedozírný a zůstává bezednou propastí německých a evropských dějin. Kdykoli se v dějinách křesťané myšlením nebo jednáním podíleli na protižidovských akcích, bylo to proto, že nečetli nebo špatně četli 9. až 11. kapitolu epištoly Římanům a zůstává to výčitkou ve svědomí. Také současný antisemitismus, ať přichází odkudkoli, je nutno jednoznačně odmítat.

Jan Čapek

Blahoslav 2009

Je to nový kalendář CSČH vydaný touto církví, který uspořádal Zdeněk Svoboda včetně překladů.. Ilustrace a obálka jsou od jednoho autora, brněnského faráře a výtvarníka Miroslava Kubíčka. **Úvodní slovo** je už tradičně od patriarchy této církve Tomáše Butty. V uvedené stati mimo jiné stručně a jasně vysvětluje, z jakých starých i novějších kořenů vyrostla jejich církev: *„Navazuje na tradici české reformace a katolického modernismu a do jisté míry na demokratické principy první republiky,"* a to se projevuje i ve výběru článků. Dále píše:*„Sociální důraz… patřil k podstatným rysům husitské církve od jejího počátku"* (1920). **Kalendárium** má na každý měsíc celostránkový biblický výklad textů, vztahujících se k uvedené době. Autory jsou biskup Petr Šandera, Iva Pospíšilová, Lubomír Pliska, Anna Štěpánková, Helena Matušková a již zmíněný autor ilustrací. Cením si výrazného zaznamenání změn letního a zimního času, to dělá stále zvláště starším lidem potíže. Není zrovna nejlepší vynechat označení Trojiční neděle 7. června 2009, i když v přehledu církevních svátků je uvedena. Kalendář končí církevním **schematismem**, který nás orientuje po církvi o adresách sborů, hodinách bohoslužeb, kazatelce nebo kazateli a stejně tak o předsedovi,předsedkyni rady starších. Je to zvláště pomoc při návštěvách jiných míst u nás a na Slovensku.

Mezi kalendáriem a schematismem jsou **teologické studie, povídky, historické stati** včetně **překladů** z cizích jazyků, a to v české nebo slovenské řeči. Jen namátkově se zmíním o přečtených statích, které jsou většinou krátké; tak dostala příležitost řada autorů, to považuji za nesporný klad. Brněnský biskup zveřejnil studii: Vyučování o slávě Boží, z toho vyjímám: „Vrcholem SLÁVY jsou pak velikonoční události kříže, vzkříšení a Letnice…Je na nás, abychom nehledali sebe ani svou slávu, či slávu druhých lidí a nebáli se cesty kříže…" Milan Salajka píše o předácích křesťanských církví, jako byli Ignatius Theoforos, Polykarpos, Justinos-Martyr a Eirenaios. Vladimír Valíček zmiňuje rodiče Mistra Jana Husa a Radek Hobza připomíná 400. výročí Rudolfova majestátu. Milý je článek Josefa Paly o rusavském luterském Slováku humanistovi Danielu Slobodovi (1809-1888), který působil i jako botanik a národní buditel. Sbor na valašské Rusavě je dodnes součástí ČCE. Bratr patriarcha stručně píše o díle jednoho ze svých předchůdců Františku Kovářovi. Jeho životním dílem byla Malá bible vydaná v šesti částech (1954-1962). Před lety mně ji věnoval někdejší farář z Brna-Židenic František Nygrýn a mohu jen potvrdit slova uvedeného článku, že *„jsou dodnes Kovářovy exegetické práce užívány duchovními a kazateli"*. Pavel Hýbl píše o stém výročí narození faráře Viléma Hýbla, faráře z Valašského Meziříčí, zvláště o jeho hudební činnosti. Emeritní patriarcha Josef Špak popisuje, jak v Českých Budějovicích – Suchém Vrbném stavěli na konci 50. let faru a zpětně vidí, jak jim Pán Bůh pomáhal. Povídka Vzdor od Jany Krajčiříkové ukazuje třeba jemné nebo i skryté rasové předsudky lidí, kteří se narodili jako bílí. Ještě se jen dotknu článku Marcela Sladkowského: Hospodské řeči aneb jak se (ne)stát husitou. Autor ve fiktivním rozhovoru nic nepřikrašluje, ukazuje církev jaká skutečně je i s jiskřičkou naděje. Domnívám se, že přečtení kalendáře je užitečné nejen pro členy CČSH.

Jiří Novák

Reakce na „Ruda, Vilda, dalajláma"

V ET 29/2008 nás František Schilla seznamuje poněkud trapným způsobem s „důkladným" novinářem Willi Winklerem, resp. s jeho pohledem na dalajlamu („Ruda, Vilda, dalajláma"). Německý novinář, který měl v Süddeutsche Zeitung porovnávat Ježíšova novozákonní podobenství s údajnými banálními vyjádřeními čtrnáctého dalajlamy, F. Schillovi, jak se zdá, hovoří ze srdce. Konečně se prý našel někdo, kdo dokázal vyslovit „doposud neodhalenou (a až jaksi rouhavě znějící) věc", píše s úlevou autor článku. Pomineme-li vůbec problematičnost takového srovnávání, je nasnadě otázka, co chtěl F. Schilla českému evangelíkovi vlastně sdělit. Nechce se věřit, že smyslem sporného textu bylo ukázat dalajlamu coby nekompetentního hudlaře, který zároveň jakožto hlava tibetského buddhismu vypovídá „cosi" i o vlastní náboženské tradici. Takovou míru ignorantství snad autorovi nelze přičítat. Pokud se F. Schilla chtěl vyznat ze své hluboce prožívané křesťanské víry, pouze ji zdiskreditoval dehonestací víry odlišné. Nakonec se nemůžeme ubránit dojmu, že se sám zařadil mezi ty, jež si při konstruování svého článku vzal také na mušku, totiž mezi „povrchní psavce, kteří chrlí články s prakticky nulovou hodnotou".

Vladimír Špaček, Neratovice

Odkaz Franze Schuberta a Antonína Sovy aneb pravá radost je vážná věc

(Úvaha nad zdařilou výstavou v Městské knihovně v Praze)

V Ústřední městské knihovně v Praze na Mariánském náměstí skončily výstavy, které zasluhují aspoň zpětně stručnou připomínku.

Básníka symbolismu Antonína Sovu, jehož 80. výročí úmrtí jsme si připomněli, jsme poznali i jako ředitele pražské Městské knihovny a viděli jeho pečlivé záznamy katalogizačních lístků, jakož i reakci jeho syna ing. Jana Sovy na kritiku Jana Thona k osobě ředitele knihovny. Tento detail měl vnímavému návštěvníkovi říci, jak důležité je, aby v rozhodujících chvílích stáli členové rodiny věrně při sobě. Chci říci, že je užitečné k básníkům se vracet a číst si v nich podobně jako v pohádkách – neboť životním krédem tohoto hrdinného člověka bylo: „hledat lidi, jež byste milovali… Toť tajemství a úspěch celého života" a též „být neuzavřen, neskončen, být stále nad dílem, jít stále v dlouhé pouti a znovu začínat jak noc a den, být vlnou na moři a stále plouti, plouti". Básníka vystřídala v prosklených výstavních vitrínách obětavá žena, která vykonala v kanadském Torontu obří nakladatelskou práci – Zdena Salivarová, manželka spisovatele Josefa Škvoreckého.

K písním, kterými chválil život a které mu byly „mírou věcí", vložil poklad do hudební kultury Franz Schubert s českými rodovými kořeny v Zlatých Horách. Poznali jsme jistě mnozí důvěrně nejen jeho písňové cykly Spanilou mlynářku, Zimní cestu, jeho Poutníka a Dvojníka, ale i jednotlivé písně Zastaveníčko, Krále duchů, Pstruha, Markétku u přeslice, Planou růžičku ad. U F. Schuberta si totiž všimněme, že je úchvatný jednak rovnocenným hudebním (klavírním) doprovodem zpěvního partu a znásobením účinu hlubokých Goethových básní (Goethe Schubertovi mj. po kompozici na jeho básně vůbec neodpověděl), ale i Müllerových, Heinových a dalších básnických textů, což nejlépe vyjádřil přítel Franz Grillparzer: „Dává básním znít a hudbě mluvit." Jako epitaf na Vídeňském ústředním hřbitově, kde je Schubertův náhrobek vedle Beethovenova (kdy i za života bylo známo, že Schubert v úctě a své velké skromnosti pohlížel vždy mlčenlivě nepozorován za velikánem hudby i při náhodném setkání v ulicích Vídně, kde oba tvořili), čteme výstižná Grillparzerova slova: „Hudební umění zde pochovalo opravdový poklad, ale ještě mnohem krásnější naděje."

Skladatel, jehož 180. výročí úmrtí si připomínáme, zemřel v 31 letech; jeho písně jsou skvosty, které vzešly z velké osobní bídy a přinášejí i pro interprety mnohdy celoživotní úkol. Můžeme se těšit nejen přednesem Dietricha Fischera-Dieskaua, ale i našich interpretů (např. Jiřího Bara za skvělého klavírního doprovodu Petra Ebena). Chci připomenout, že ač nebylo Franzi Schubertovi dopřáno štěstí lásky, má s bohatou citovostí a hudebním geniálním mistrovstvím ztvárněny nenaplněnou touhu, osamění, rezignaci až zoufalství, ale i touhu a naději v nový zrod a nové naplnění, např. píseň Jarní víra na Uhlandův text tuto naději přímo vlévá do žil. Píseň na Ruckertův text Buď pozdravena, podobně jako píseň Holubí poštou dávají zaznít touze. Též dvě písně na Goethův text Syn múz a Ganymed dýchají tanečností, svěžestí ducha a zvláště Ganymed po „dramatickém" seřazení básnických krajinek v úchvatný hymnus lyrickou oslavou všemilující vesmírné lásky v podobě náruče milujícího Otce. Napadá mi, že v

Dokončení na str. 4

Recenze

Nežijme minulostí!

Nežijme minulostí! Výběr kázání ThDr. h.c. Bohuslava Beneše, kazatele Církve bratrské, u příležitosti 100. výročí jeho narození (1908 - 1989). Str. 456, editor Tomáš Hanuš, vydal Kodex, Praha 2008. (Vydání sbírky kázání finančně podpořilo několik institucí a členů CB. Proto může být v knihkupectví Kodex v Praze 1, Soukenická 15 nabízena za neuvěřitelných 149,- Kč.)

V současné době většina generací Církve bratrské s vděčností Pánu Bohu vzpomíná na rozsáhlou a nesnadnou práci a službu tohoto Božího svědka a služebníka. Krátce po komunistickém puči v roce 1948 bylo na něj vloženo Pánem církve jedno z nejtěžších břemen: měl jít s dosud svobodnou, na státu téměř nezávislou Jednotou českobratrskou (což bylo tehdejší jméno CB) do novodobého babylonského zajetí. V něm bylo podle komunistické teorie třídního boje jednáno s církvemi jako s nepřátelským organizacemi. Církev bratrská dostala v bratru B. Benešovi veliký Boží dar: kromě mimořádného obdarování pro kazatelskou a pastýřskou službu byl vystrojen moudrostí a statečností a obdařen ujištěním o Boží věrnosti a všemohoucnosti pro další kritická desetiletí. Především na tom ztroskotávaly přes 25 roků pokusy totalitních mocipánů donutit jej k nedůstojným jednáním a kompromisům. Vraťme se však k nadpisu tohoto článku doplněného plnějším bibliografickým záznamem knihy vydané před několika týdny. Často se stává, že obraz mimořádných osobností v historii jednotlivých církevních společenství opřádají jejich pamětníci legendami. Absence mýtů v charakteristikách a líčeních životních příběhů takových osobností bývá spíše výjimkou. Editor knihy prof. MUDr. T. Hanuš, DrSc., s nejbližším spolupracovníkem kazatelem Mgr. Janem Asszonyi, téměř vyloučili nebezpečí, že touto rozsáhlou knihou přispějí ke vzniku nějaké legendy. Naplnili totiž 90 % obsahu knihy tím nejcennějším z písemného odkazu celoživotní exegetické a homiletické práce a služby kazatele Bohuslava Beneše: výběrem jeho kázání.

Pro název knihy použil editor nadpisu, který dal kazatel B. Beneš biblickému výkladu apoštolova upozornění (Fp 3, 14) při pobožnosti jedné podzimní neděle v roce 1947.

Vlastnímu výběru kázání po nezbytné předmluvě a úvodních poznámkách a poděkování editora předcházejí na pouhých 15 stránkách doslova telegrafické vzpomínky zástupců generací dnešních devadesátníků až čtyřicátníků (šesti kazatelů a dvou laiků).

Zvláštní poděkování a potěšení vyjádřil editor nad tím, že bylo "možné sbírku kázání bratra kazatele Beneše uvést životopisem z pera jeho dcery, renomované historičky z ETF UK, prof. PhDr. Noemi Rejchrtové, která se uvolila >vystoupit ze své role< profesionálního historika a napsat životopis svého otce v požadované zkratce".

Kázání jsou zařazena do 11 kapitol, např. Studie věroučné - Na evangelijní texty - O Duchu svatém a jeho působení - Na texty dopisů apoštola Pavla - Korneliova cesta ke Kristu (cyklus devíti kázání) - Čtyři cykly na starozákonní texty (mj. několik Žalmů, výklad 47. kapitoly proroka Ezechiele, výklad proroctví Malachiáše) atd.

Závěrečná část knihy přináší důležitý faktografický doplněk portrétu a odkazu kazatele Bohuslava Beneše v podobě dvou bibliografií: jeho tištěných prací a publikovaných článků o něm.

Záměrem vydání tohoto výběru kázání ke stému výročí narození kazatele B. Beneše není sentimentálně vzpomínat, vracet se či "žít minulostí" a tím méně oslavovat člověka, ale nově oslovit tou starou dobrou zprávou biblického evangelia v jeho kázáních i dnešní čtenáře bez rozdílu věku či duchovní zkušenosti.

Jan Štěpán

K čemu je dobrý anděl

Anděla sotva kdo zahlíd; a když už ano, nevěnuje mu pozornost. Pochopitelně andělé mají pak zplihlá křídla a podléhají pocitu marnosti. Jsou nám vůbec k něčemu dobří andělé? Určitě ano: pro pohlazení po - i proti srsti. Kdo to neví, nejspíš právě rýpnutí pod žebra potřebuje! Sami třísku z oka vyjmem radši druhému, trámu ve vlastním oku si ani nevšimnem. Tak to prostě funguje. Lhal by, kdo by tvrdil, že nikoli.

Andělům nejspíš přiřknem tak úkol vánoční. Na stromečku visí jejich figurky, vzlétnou k Betlému, zazpívají gloria. Známe malířská díla, na nichž je vánoční, andělské zvěstování Marii nebo rodičům Jana Křtitele Alžbětě a Zachariášovi. Tak ještě si vzpomenem na Josefa, jak naviguje rodinu do exilu v Egyptě.

Mimo Vánoce působí andělé i drsněji. Seberou-li lidé do svých rukou dobro i zlo, aby s obojím čachrovali, andělé je vyženou z ráje. Pomohou Lotovi s rodinou vymanit se ze sodomské, apokalyptické hrůzy. Avšak Lotovu ženu, která vězí v minulosti, nechají na útěku ztuhlou a už ji žádným kouzlem nezachrání.

A co nebohý praotec Izraele Jákob? Doslova se rve s andělem, je jím hrubě zraněn a z posledních sil nechce Božího posla pustit, leč by mu požehnal. Což ten překvapivě učiní. Jindy v těžké krizi byl Jákob povzbuzen výhledem do otevřeného Nebe. Žebřík spojuje Nebe se zemí a andělé po něm vystupují i sestupují. Obraz bezmála adventní a vánoční? Podobně proroka Eliáše, když je na dně a přeje si zemřít, povzbudí praktickým pokynem anděl: "Vstaň a jez, máš před sebou dlouhou cestu!"

Čekáte-li o Vánocích hosty, slyšte biblické pobídnutí: „S láskou přijímejte ty, kdo přicházejí odjinud - tak někteří, aniž to tušili, měli za hosty anděly." A svého času se anděl objevil s povzbuzením pro nás na poštovní známce s Jiránkovou kresbou. Možná, že má namířeno právě k Vám. Jen na něj pohleďte.

Jan Kašper

Očima dítěte

Očima dítěte – autorka Ilse Reiner, Eichnerová

Před šesti lety – v srpnu 2002 vycházel v tomto týdeníku na pokračování článek nazvaný Jiskor – Pamatuj.

Byl to příběh malého židovského děvčátka ze Vsetína, jehož krásné a harmonické dětství bylo v devíti letech přerváno a navždy zničeno 2. světovou válkou a hrůzami holocaustu.

Krátce po dosažení 11 let se ocitá v židovském sirotčinci v Praze, kde si až do deportace do Terezína píše deník.

Dlouhá léta nenalezla dost odvahy a sil se tímto trvale traumatizujícím obdobím svého života zabývat. Až konečně ji manžel, který jako voják americké armády na vlastní oči spatřil děsivé výjevy při osvobození Buchenwaldu, přesvědčil, aby k deníkovým záznamům napsala i pár osobních vzpomínek a vydala knihu, z níž by se jejich děti a další mladí lidé mohli dovědět něco o tomto období, neboť je nezbytné toto vše připomínat. Jiskor.

Malá Ilsa – tak se děvčátko, nyní již úctyhodná starší dáma žijící od r. 1947 v USA, jmenuje - byla nadána jako některé mimořádně citlivé děti přesným a do hloubky pronikajícím pozorovacím talentem. Navíc jako příslušnice národa Knihy dokázala svá pozorování, prožitky a pocity zaznamenat neobyčejně kvalitním jazykem. Postavila tak svým dětským spoluobyvatelům sirotčince, z nichž většina nepřežila, trvalý a velmi působivý památník. Je to kniha vhodná pro dospělé i děti. Lze z ní vyčíst všechnu tíži a bolest tragických dětských osudů, především pak jejich statečnost a mravní výši, ale i naději a víru. Přitom neděsí, poněvadž k popsání hrůz života v Osvětimi, Kurzbachu, Wohlau a při pochodu smrti se nedokázala odhodlat. A nebylo by to pak už Očima dítěte.

Pro členy protestantských církví je zajímavá i hlubokým citovým vztahem k evangelické rodině, která se jí po válce ujala. Na vydání knihy se podílela Diakonie Vsetín a město Vsetín. Publikaci je možno zakoupit v Praze v Kalichu nebo na adrese: Na Plavisku 1641, 755 01 Vsetín, t. 571415137.

DŽ, Diakonie Vsetín

Z ekumeny

Pro mladé je duchovno důležité, nevědí však, s kým o tom mluvit

Oxford, Ohio, USA – ENI. Mezinárodní průzkum na téma „Mladí a spiritualita", který probíhal dva roky, ukázal, že respondenti vnímají duchovno jako důležitou součást svého života. Mnozí z nich o tom zřídka hovoří s jinými, v hloubi srdce si však přejí, aby mohli. Mají ale pocit, že o duchovních otázkách nemají s kým mluvit. „Ve většině zemí, kde průzkum proběhl, v průměru jen 7 % mladých lidí řeklo, že nevěří, že život má duchovní rozměr, nebo že neví, zda ji má," píše se ve zprávě z průzkumu. „Mladí, kteří věří, že život má i duchovní rozměr, jej většinou chápou jako „víru, že život má smysl", „víru v Boha", nebo „úpřímnost vůči sobě samému".

Vianočné posolstvo prezidenta Svetového luteránskeho zväzu

Ženeva– LWI.

"A Slovo stalo sa telom a prebývalo medzi nami" (J 1,14)

„Vianoce prinášajú dobrú zvesť pre Teba a pre všetkých ľudí o tom, že skutočný domov nie je ďaleko." – hovorí v tohtoročnom Vianočnom posolstve reverend Mark Hanson, prezident Svetového luteránskeho zväzu. Predstava domova ako miesta pokoja a bezpečnosti oslovuje každého z nás. Jej naplnenie, zvlášť v kontextoch chladnej a tvrdej reality chudoby, neraz sprevádzanej chorobami či násilím plným nenávisti, sa môže zdať nedosiahnuteľným. „V každom kúte tohto sveta ľudská rodina túži po domove – mieste radosti, pokoja a nádeje. Boh prišiel, aby si v Ježišovi utvoril domov u Teba. Od kolísky po kríž, Jeho život stelesňoval naplnenie zasľúbenej Božej milosti – odpustenie pre každého hriešnika, oslobodenie pre utláčaných, nádej, že sme vítaní v Božom srdci... Aj keby Ťa cesta života zaviala ďaleko od známych obrazov a zvukov z detstva, aj keby si sa cítil vykorenený a vyhnaný, toto svetlo Ťa hľadá, tento Boh Ťa nájde, tento domov príde k Tebe."

– odkazuje nám reverend Mark Hanson.

Ekuména vo svete 51/2008

Stará moudra, která se mohou hodit k Novému roku

Člověk před Bohem

** Bůh se zdá být nekonečně daleko, ale ve skutečnosti nemusíme udělat ani krok, abychom se s ním mohli setkat.*
** Pozor! apoštol Pavel nebyl přesvědčen o tom, co věří, ale v koho věří!*

** Jednou budeme muset před Bohem všechno odevzdat; a půjde to lépe těm, kteří už mají odevzdané srdce.*

** Srdce funguje před Bohem jinak než počítač: nic z něho nevymažeš!*

** Počítačový svět nám může být velkou pomocí, avšak nezasahuje do hlubin našich životů; může skutečnost pouze katalogizovat, ale nemůže jí dávat smysl.*

** Člověk je v Božím světě jako malé dítě ve velké knihovně uprostřed tisíců svazků - jako v ohromném prostoru s nekonečným tajemstvím. (A.Einstein).*

Cestou našeho života

** Raději klopýtat po správné cestě, než si vykračovat pevným krokem mimo ni!*
** V životě si obvykle stýskáme na dvě věci: na nesplněná přání - a na splněná přání.*
** V našem životě existuje také špína, kterou vyčistí pouze slzy.*
** Když jde kdekoli o život, nesmlouvejme o ceně !*
** Náš úspěch nezáleží tolik v tom, co děláme rádi, ale že můžeme mít rádi to, co děláme.*
** Naše děti potřebují, abychom jim ukazovali přímou cestu, ne nějaké vyšlapané kolečko!*
** Druhé lidi posuzujme spíše podle jejich otázek než podle odpovědí.*
** Štěstí se v životě nedá hledat a najít - je záležitostí našeho nitra!*

Moudra o stáří

** Staří lidé jsou schopni hodně věřit, lidé středního věku spíše pochybují, jen mladí všechno vědí.*
** Ve chvíli, kdy je člověk dost moudrý, aby dal pozor, kam šlápne, je už příliš starý, aby někam chodil.*
** Stárnutí je zlozvyk, na který člověk opravdu zaměstnaný nemá čas.*
** Naše zkušenosti - tak se často říká chybám, kterých jsme se dopustili !*

Závěrem několik aforismů

** Čas je drahocenná útrata! * Ctnost často visí na tenké niti. * Ďábel neexistuje, a přece působí. * Učenec je lenoch zabíjející čas studiem (říká lenoch). * Nedostatek důkazů není důkazem toho, že něco neexistuje. * Kdo je ubožák? - Člověk, který nemá žádné peníze. A kdo je dnes člověk? - Ubožák, který má hodně peněz! * Věk je něco, na čem nezáleží - pokud ovšem nejste sýr!*

Z okrajů deníkových poznámek vybral J. J. Otter

Bohumír Šuchman – 100 let

Bohumír Šuchman se narodil v rodině škodováckého dělníka 6. listopadu 1908 v Plzni, tam také vyrůstal.
Po studiu evangelické teologie v Praze a v Basileji ve Švýcarsku se stal na necelý rok a půl v Plzni vikářem. V roce 1934 odešel na své prv-ní farářské místo do Vysokého Mýta se svojí manželkou Marií. Tam prožil, jak říkával, nejhezčí léta svého života. Za 2. světové války se zapojil do odbojové činnosti. Byl zatčen gestapem a vězněn asi 7 mě-síců. Vrátil se ke své rodině ve špatném zdravotním stavu, ale živý.
Od začátku roku 1946 začal působit jako farář v Liberci. Podařilo se mu oživit církevní dění v pohraničí; by-ly ustaveny sbory Liberec, jehož byl B. Šuchman prvním farářem, Jablonec nad Nisou a Nové Město pod Smrkem. Činnost bratra faráře na Liberecku nesla ovoce a přispívala ke konsolidaci tamních pohraničních poměrů. Netajil se svými názory na politické poměry v Československu, příkře odsoudil popravu M. Horákové. Tím se však stal nepohodlným v očích státní správy. Roku 1953 musel po ztrátě státního souhlasu odejít z Liberce. Loučení s libereckými sestrami a bratry, kteří za svým farářem jednomyslně stáli, bylo velmi bolestné.
V Mělníku se uvolnilo místo po faráři Josefu Kantorkovi, který odešel na odpočinek. Bohumír Šuchman přijal nabídku mělnického staršovstva, aby se stal jejich farářem. Na začátku června roku 1953 se s celou rodinou přistěhoval na Mělník a ujal se práce.
Padesátá léta byla všude, i na Mělnicku, poznamenána politickým a ideologickým tlakem na církev, faráře i sbory. V této vypjaté době mu zemřela po těžké nemoci jeho manželka a spolupracovnice – píše se rok 1954.
Nastalo období tuhého útlaku veškeré veřejné činnosti sboru. Ubývalo členů sboru, politické změny a kolektivizace zemědělství nesmírně otřásly životem duchovním i hospodářským. Faráře i sbor čekaly mnohé zápasy s mocí. Například v roce 1960 trval několik měsíců zápas o Husův dům, který chtěly státní orgány využít jako středisko pionýrské organizace. Předseda ONV Vl. Tomek tehdy psal: „Předání Husova domu… do vlastnictví pionýrské organizace by bylo činem, který by pomohl právě těm nejmenším, pro které připravujeme tu nejkrásnější budoucnost." Staršovstvo v čele s farářem Šuchmanem odmítlo. Husův dům se podařilo zachovat pro život sboru.
Přes nepřízeň doby usiloval bratr farář Bohumír Šuchman společně s kruhem věrných členů sboru o rozvíjení sborové práce a o její nové formy. Stále se scházel pěvecký sbor. Přes těžký hospodářský stav sboru se podařilo pořídit nové střechy, obnovit fasádu kostela, vymalovat interiér a natřít vnitřní zařízení kostela, provést generální opravu věžních hodin.
Po dvacetileté službě v mělnickém sboru odešel v roce 1973 bratr farář Šuchman do důchodu. Zůstal v Mělníku v blízkosti svých dcer. Zemřel 17. července 1979.
Jeho práci vhodně vystihují verše na smutečním oznámení: „Aj, učívals mnohé a rukou opuštěných jsi posiloval. Padajícího pozdvihovals řečmi svými a kolena zemdlená jsi zmocňoval." (Job 4,3-4) a ještě „Uvěřil jsem, protož i mluvil jsem, ačkoliv jsem byl velmi ztrápený." (Žalm 116,10)
Dodnes lidé starší i mladší na bratra faráře Šuchmana vzpomínají. Na jeho pomoc, na dobré a moudré slovo, i na jeho utěšující slova, která uměl říci také k jejich bolesti.

Hana Veverková,
Hana Pfannová

Odkaz Franze Schuberta a Antonína Sovy

Dokončení ze str. 2

Schubertových cyklech najdeme takové názvy jako Lípa, Kolovrátkář, Tři slunce, Potůčku, proč mlčíš…, avšak co píseň, to existenciálně kladená otázka – rovnající se velké touze jít si vstříc bez obav a v úctě jeden k druhému, nikoli stále jen vedle sebe. Ráda bych upozornila, že kromě kvintetu Pstruh nebo známé symfonie Nedokončená bylo na výstavě zmíněno i méně známé oratorium Lazar neboli oslava vzkříšení.
Tyto „klasy" dozrálé v „zrna", „lidské poklady" Bohem dané nám všem na ozdobu všech ročních údobí (jaru, létu, podzimu i zimě), dílky slunce ponechané k potěšení nejen trávě a květu, ale pro stálé naše žití z jejich světelných zdrojů a nevysychajících studní - to je odkaz Franze Schuberta, to je i odkaz Antonína Sovy. Hudby – prostoru nás přesahujícího - a poezie - zapálených knotů a jisker lásky. Oni odcházejí do věčnosti čisti nejen dílem, ale i svým životem, aniž by čerpali a sklízeli plody svých snah a úsilí. Pokud jsou fyzicky narušeni, jde o nepřízeň doby a násilný zásah jakoby zvenčí, přičemž duchovní vnitřní bohatství těchto osobností dotčeno nebylo. Oč jde v lásce? Mj. o píseň, o báseň; kdo ji neskládáme, aspoň jí soustředěně naslouchejme (možná že to je nejdůležitější) a život tou poznanou a naší duši blízkou melodií chvalme.

Anna Flieglová

Svet sa rozlúčil s patriarchom najväčšej pravoslávnej cirkvi

5. decembra podvečer sa svet dozvedel smutnú správu o zosnutí Ruského pravoslávneho patriarchu Alexeja II. Ešte predchádzajúci večer viedol patriarcha sviatočnú pobožnosť v jednej z hlavných moskovských katedrál.
Patriarcha zomrel vo veku 79 rokov vo svojom sídle v Peredelkine asi 40 kilometrov od Moskvy. Kresťanskí vodcovia a organizácie z celého sveta poslali Moskovskému patriarchátu kondolenčné listy.
Alexej II. viedol najväčšiu pravoslávnu cirkev na svete od roku 1990, v postkomunistickom a post-sovietskom období, kedy prišlo doslova k jej znovuzrodeniu. Množstvo zničených cirkevných budov bolo obnovených a patriarchovo múdre vedenie významne prispelo k pozdvihnutiu postavenia cirkvi v kultúrnom a politickom živote národa.
Kresťania po celom svete si ho budú pamätať ako energického podporovateľa hnutia za jednotu cirkvi. Hral významnú úlohu v teologických dialógoch s protestantskými cirkvami v Nemecku a Fínsku. Bol členom Centrálneho výboru Svetovej rady cirkví a v rokoch 1987-1992

prezidentom Konferencie európskych cirkví.
V roku 1989 spolupredsedal Prvému európskemu ekumenickému zhromaždeniu v Bazileji, ktoré bolo najväčším oficiálnym stretnutím anglikánskych, rímskokatolíckej, protestantských, a pravoslávnych cirkví Európy od obdobia protestantskej Reformácie v 16. storočí.
Alexej II., vlastným menom Alexej Michailovič Ridiger, sa narodil 23. februára 1929 v Talline, hlavnom meste Estónska. V roku 1950 bol vysvätený za kňaza a v roku 1961 sa stal biskupom Tallinu a Estónska. V priebehu niekoľkých rokov sa stal arcibiskupom a potom metropolitom.
Slúžil ako zástupca riaditeľa Oddelenia pre vonkajšie záležitosti Ruskej pravoslávnej cirkvi a predseda vzdelávacej komisie, ktorá mala na starosti dohľad nad teologickými seminármi. Až do svojho zvolenia za patriarchu Moskvy a celého Ruska v júni 1990 spravoval Tallinskú diecézu.
Ruská pravoslávna cirkev zatiaľ neuviedla príčinu smrti patriarchu. 6. decembra, na druhý deň po smrti vodcu, sa stretla Svätá synoda cirkvi, aby určila zástupcu patriarchu, dokým nebude oficiálne zvolený nový nástupca. Stal sa ním metropolita Smolenska Cyril, ktorý v Ruskej pravoslávnej cirkvi stojí v súčasnosti na čele Oddelenia pre vonkajšie záležitosti.
Patriarchu Alexeja II. pochovali 9. decembra. Pohrebnú liturgiu viedol metropolita Cyril, počas obradu slúžil aj Ekumenický patriarcha Konštantínopola Bartolomej I.

Ekuména vo svete 50/2008

Inzerce

KŘESŤANSKÉ DOMY "GRÜNE AU"
Samoobslužné domy - s apartmány, bungalov - zvou k rekreaci do nádherné alpské krajiny v St. Wolfgang. Slovo Boží, jehož je náš dům plný, i kouzlo krajiny působí, že tu i duše může dýchat. Východně od Salzburgu přes Linz z Prahy asi 4 hod. Asi 45 míst, pro skupiny i jednotlivce, křesťanská obecenství i sportovce. Atraktivní výlety do okolí, zubačka na Schafberg 1783 m, cykloturistika, v zimě sníh až do Velikonoc, pestrý venkovský podzim - zážitek nezapomenutelný! Horské túry začínají přímo u domovních dveří.
Cena: Od 15,50 do 18,50 euro/den; mimo hl. sezonu sleva, rovněž i děti sleva. www.christliches-freizeitheim-gruene-au.de
Jiří Potoček, tel/fax 49 553 9393.
č. 23

CÍRKEVNÍ MATEŘSKÁ ŠKOLA V TÁBOŘE HLEDÁ UČITELKU. Informace: Ondřej Soběslavský, e-mail: soběslavskyondrej@seznam.cz
č. 37

FARNÍ SBOR ČCE V ROVEČNÉM hledá kostelníka/kostelnici. Kostelnické práce v rozsahu zhruba 20-30 hodin měsíčně. Sbor poskytuje k užívání bývalou faru; opravený obytný dům s bytem 4+1 (130m²), s menší zahrádkou, sklepem a garáží. Věřící rodina vítána. Krásné prostředí Vysočiny; 55 km severně od Brna. Nástup možný na jaře 2009.
Kontakt: FS ČCE Rovečné č. 174 PSČ 592 65, e-mail: rovecne@evang-net.cz tel: 732 852 503.
č. 38

PRONAJMU POKOJ s příslušenstvím věřícímu muži (ženě) v Praze.
Tel.: 251 814 597
č. 39

Pozvánky

Lednové koncerty

11. ledna 2009
Anna Lauterbachová
Jan Hron
kytarové duo
(J. M. l'Clarie, G. Fauré, M. de Falla)
18. ledna 2009
MIROSLAV AMBROŠ
housle
ZUZANA AMBROŠOVÁ
klavír
(J. S. Bach, N. Paganini, G. F. Händel)
25. ledna 2009
ALEŠ BÁRTA
varhany
(J. S. Bach, J. K. Kuchař, B. M. Černohorský, J. Pachelbel)
pořádá Farní sbor ČCE v Praze 10 Strašnicích, Kralická 4 (100m od stanice metra A Strašnická) **vždy od 17 h**.Vstupné dobrovolné.

* * *

EKOLOGICKÁ SEKCE ČESKÉ KŘESŤANSKÉ AKADEMIE ve spolupráci s Mezinárodním ekumenickým společenstvím (IEF) se připojuje k lednovým modlitbám a zve na úterý 13. ledna od 17:30 do přízemí kláštera Emauzy (Praha 2, Vyšehradská 49) k Podvečeru modliteb za životní prostředí a náš vztah k němu. Kázáním poslouží Ivan O. Štampach.

Ježíšova matka Marie

Dokončení ze str. 1

povolal i vyvolil ke spáse a službě Bohu a lidem.
Třebaže Marie a její panenství nepatří do centra křesťanské víry, křesťané se těší z evangelií (Mt a L) i z Apoštolského vyznání, která zvěstují panenství ženy Marie. Dotvrzují tak zázrak, z něhož víra žije - z člověčenství Ježíšova.

Josef Veselý

Bohoslužby

SENIORÁT HORÁCKÝ

Českobratrská církev evangelická

DAŇKOVICE, Ne b d e 9.00 h (a c 11.00)
Daňkovice č.4, a Michal Vogl

HORNÍ DUBENKY, NE 9.00 h
Horní Dubenky č.54, f Tomáš Vítek

HORNÍ KRUPÁ, Ne 10.15 h
Horní Krupá č. 63, f David Šorm

HORNÍ VILÉMOVICE, Ne 9.00 h
Horní Vilémovice č.31, f Leonardo Teca

JIHLAVA, Ne 8.30 h
Vrchlického 1, f Jan Keřkovský

MORAVEČ, Ne 9.30 h
Moraveč č.35, a Michal Hána

NOVÉ MĚSTO NA MORAVĚ, Ne 9.00 h
Křenkova 151, f Zdeněk Šorm, f Markéta Halamová

OPATOV, Ne 11.00 h
Opatov č.10, a Pavel Šindler

SÁZAVA, Ne 10.00 h
Sázava č. 73, f Petr Gallus

SNĚŽNÉ NA MORAVĚ, Ne 9.30 h
Sněžné č.60, f Michal Vogl

PELHŘIMOV - STRMĚCHY, Ne 8.45 h (Strměchy 10.45 h)
Růžová 82, f Michal Hána

TELČ, Ne 8.30 h
Nám. Zachariáše z Hradce 21/I, f Petr Melmuk

TŘEBÍČ, Ne 8.30 h
Bráfova 33/561, f Aleš Mostecký, f Daniela Zapletalová - Grollová

VELKÁ LHOTA U DAČIC, Ne 9.00 h
Velká Lhota u Dačic č.37, a Tomáš Vítek

VELKÉ MEZIŘÍČÍ, Ne 9.00 h
U Světlé 734/24, f Pavel Jánošík

Evangelická církev metodistická

JIHLAVA, Ne 8.45
Seifertova 13, Jan Zajíc

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - KOSTNICKÉ JISKRY
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 1932069379/0800
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost *Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz, příjem reklamací: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

KOSTNICKÉ JISKRY
Evangelický týdeník
2/2009
14. ledna 2009 ◆ ročník 94 ◆ cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde 28. ledna

Z obsahu

* Krize, ekumena, důvody
* Vzpomínka na Přemysla Pittera
* Z církve ven

Poselství ke 3. neděli po Zjevení Páně

RADOST VTĚLENÍ

Někdy se člověku přihodí, že zůstane stát v předsíni života. Zatuhne, zamrzne v předsálí. Uvízne v chodbičce minulého. Zkamení jako solný sloup, jako staré štoudve. Znehybní jako stojatá voda bez chuti a nápadu. Co může dělat? Touží po změně, ale kde ji najít, kde ji vzít?

V sále se odehrává svatba. Oslava sjednocení protikladů, prolnutí polarit: muže a ženy, těla a duše, ducha a hmoty, Boha a člověka. Vskutku vánoční dějství: Vtělení Boha. Duch Boží vstupuje do člověka. Člověk se potkává s Bohem.

Podstatný význam obrazu svatební hostiny: duše našla svého milého, člověk se ocitá v blízkosti Boží, na radostné hostině království nebeského.

To je počátek Ježíšovy činnosti. Na Mariinu přímluvu promění svatebčanům vodu ve víno. Zpřítomní možnost proměny. Přivede člověka do kontaktu s hlubšími vrstvami, s novými životními možnostmi.

Víno, které rozveseluje srdce člověka. Lahodné víno radosti.

Ruben Kužel
farář ČCE
v Klášteře nad Dědinou

Svět bez židovského příběhu

24.prosince 2008 zemřel ve věku 82 let profesor Harvardské univerzity Samuel Huntington. Vyvolal vlnu zájmu a četné polemiky v roce 1993, kdy otiskl v časopise Foreign Affairs článek „Střet civilizací?". Na základě těchto rozhovorů a dalšího studia vydal v roce 1996 svoji slavnou knihu „Střet civilizací. Boj kultur a proměna světového řádu" (česky 2001). Tato kniha představovala výrazný posun od optimismu bezprostředně po skončení studené války k vystřízlivění v průběhu balkánské války. Srovnání s vizí Francise Fukuyamy vyjádřenou v roce 1991 pod názvem „Konec dějin" prozrazuje, jak výrazně se během pouhých dvou let změnilo vnímání vývoje světa.

Základní Huntingtonovou tezí je, že po skončení epochy nadvlády západní civilizace a po ukončení bipolárních vztahů studené války vstupujeme do epochy střetávání a soutěže jednotlivých civilizací. Západní civilizace zahrnující evropskou oblast západního křesťanství a USA prochází neodvratným procesem slábnutí a ochabování. Tento proces znamená ztrátu její univerzální nadvlády a výzvu ze strany ostatních civilizací. O Latinské Americe předpokládá, že převládne model volnější spolupráce se Západem; v Africe nevidí samostatný civilizační typ, ale mísení vnějších vlivů. Pozornost soustřeďuje na Asii, kde rozlišuje tři hlavní civilizační bloky: blok formovaný východním křesťanstvím se středovou zemí Ruskem, blok čínské či konfuciánské civilizace a blok islámské civilizace, kde centrální země chybí. Zvláštní pozornost věnuje tzv. rozpolceným zemím: Mexiko se z původně latinskoamerické země snaží celkově přeorientovat na USA; v Turecku podnikl Atatürk radikální pokus pozápadnit muslimskou zemi a Austrálie jako vznikem západní země hledá kulturní navázání na Asii.

V populárním podání je zdaleka nejznámější Huntingtonova charakteristika islámu jako ukřivděné civilizace „posedlé slabostí své moci", která si chce vydobýt více místa na slunci, a proto vede na svých hranicích nekončící sérii válek. Plocha věnovaná těmto konfliktům je v celé knize zdaleka největší a v dnešních polemikách proti ideologii multikulturalismu se jednotlivé Huntingtonovy věty a teze často citují. Nicméně je li islám sousedem nepříjemným, ale na zřetelně nižší civilizační úrovni, spatřuje Huntington hlavní nebezpečí v možnosti nejprve asijské a potom i světové nadvlády civilizace čínské. K oslabení Číny také napíná všechnu svoji obrannou energii a někdy až machiavelistickým způsobem promýšlí politické strategie (např. myšlenkou oslabit Čínu podporou indické expanze v jihovýchodní Asii).

Líčení Huntingtonovo je nesmírně fascinující, odpustil jsem mu, že roli Jana Kalvína v křesťanství přirovnal k roli ajatolláha Chomejního v islámu, a teprve časem mi tam začalo něco chybět. Nenašel jsem totiž, k jakému civilizačnímu typu patří stát Izrael. Až po delším hledání jsem našel na str. 41 drobnou poznámku pod čarou: „A co židovská civilizace? Většina badatelů zabývajících se problematikou civilizací ji zmiňuje jen zřídka. A z hlediska populace judaismus zcela jistě výraznou civilizací není. Toynbee tuto civilizaci charakterizuje jako ustrnulou a vyvinula se podle něj z ranější syrské civilizace. Historicky je spojena s křesťanstvím i islámem… Nicméně se vznikem státu Izrael se Židům dostalo veškeré výbavy, jíž disponují civilizace: náboženství, jazyk, zvyky, literatura, instituce a územní i politický domov…"

Tak to mne nesmírně zaujalo a už jsem si jen ověřil, co jsem tušil: že Huntington ve vývoji a charakteristice civilizací židovství kompletně vypustil. Židovství nejen není samostatným kulturním fenoménem, ale navíc chybí jediné slovíčko, že by tvořilo jeden ze základních kamenů soudobé civilizace západní. Zcela chybí zmínka o křesťansky motivovaném antisemitismu a je naprosto a beze zbytku vynechán v líčení holocaust. To bije do očí zvláště tam, kde Huntington soudí druhou civilizaci z násilných sklonů, a neztratí slovo o tom, že příslušníci jeho vlastní civilizace vědecky soustavně zavraždili více lidí, než se to muslimům podařilo za celé století. Stát Izrael potom spadl bez příběhu a nesystémově z nebe a ač sám nezápadní typ, dosta-

Dokončení na str. 2

Prof. Samuel Huntington

AKTUALITA

Štítek

Za prababičkovské hlídání dostala manželka krásnou kytku. Se zapíchnutým šítkem, že NENÍ K JÍDLU. V devíti jazycích - česky ne. Nevím, zda je to pocta našemu intelektu nebo upozornění, že na nás, Češích, zase už tak moc nezáleží. Ale potěšil mne ten projev péče. A napadlo, kde všude by takové štítky měly třeba viset. Zda i v kostelích. Co všechno je tu pro ozdobu, ale ne k jídlu. A na kom všem komu záleží či ne. Asi by tím spíše vyniklo, co všechno by k jídlu být mělo - vždyť hovoříváme přece o pokrmu duchovním. A na kom a čem nám záleží - i když je to sporné.

Ilja Herold

ZAOSTŘENO NABLÍZKO

V čem opět pochybili státní úředníci

Bylo jich jen 57, ne 333, těch cisternových stříkaček, které byly „posvěceny". Nyní na Hané, minule v Praze. Velké plus je, že tentokrát akci nedodal punc pan premiér, jako minule, kdy doprovázel pana kardinála. Pachuť však zůstává stejná. Musel to být přece státní činitel, který pozval metropolitu moravského, aby „požehnal" hasičským vozům a dvěma automobilovým plošinám. Generální ředitel Hasičského záchranného sboru ČR Miroslav Štěpán označil převzetí techniky spojené s přežehnáním za velký den. Kouzlo nechtěného akci dodává zmínka novináře o tom, že hasičské vozy v Praze měly vážné výrobní vady a na silnici jsou nestabilní. Svého času na olomoucké radnici pozvaný pracovník s virgulí prohledával, kde je v kancelářích kvůli patogenním zónám třeba přestavět nábytek. Jindy vyvolalo pozornost, že jeden z poslanců měl do parlamentu partyzánsky přivést kněze, aby prostory tajně posvětil.

Zanechme ironie a ptejme se: v čem pochybily státní instituce? V naší vlasti by úřady měly umět odlišit záležitosti státní, vnitropolitické, ryze technické od aktu náboženského. Svého času jsem se podílel na práci komise při přípravě zásad, jimiž bude řízena služba kaplanů v naší armádě. Velice jsme pamatovali na to, že kaplani nemají nikterak světit zbraně ani jinou vojenskou techniku. Doufám, že se tak ani neděje, byť vím o jednom případu, kdy kupodivu nekatolík, ze soukromé iniciativy, tak činil při nějakém transportéru. Jsem-li ateista, mohu mít přirozeně vážné výhrady. Podobně některý protestant nebo příslušník židovské obce. A z principu - státní úředníci nemají spojovat ryze technickou záležitost se speciálním náboženským konáním jednoho vyznání. Doufejme, že příště tam nepozvou zástupce všech církví, aby to „posvěcení" dokonali na 110 %. To by bylo také špatně. Určitě soukromá firma si může přizvat třeba velkého muftího, když otevírá provoz, ale ani tak se kolem toho nemusí dělat velký, či reklamní humbuk. Věřící určitého vyznání mohou zajít za svým farářem a společně se s ním modlit za svou práci, nebo přijmout požehnání dle ritu oné církve. To je v pořádku. Nechyboval celkem ani církevní činitel; byl pozván a konal, oč byl žádán. Státní zaměstnanci by však měli umět odlišit, co je běžnou provozní, civilní záležitostí, k níž náboženské, svátostné akce nepatří. Ostatně i zpráva v tisku nepřinesla žádné vysvětlení pro zvídavého čtenáře; byla titěrná vedle pěkné, barevné fotografie.

Jan Kašper

Slovo redakce

Milé sestry a bratři,

přijměte od nás pozdravení a přání všeho dobrého v novém roce - abyste každý den mohli prožívat jistotu Boží blízkosti a radost ze své služby.
Rádi bychom vás také naléhavě požádali o spolupráci v dalším roce, který bude pro činnost a existenci Evangelického týdeníku patrně rozhodující. Minulý ročník jsme dokončili jen díky několika mimořádným peněžním darům, které nám umožnily vycházet v počtu naplánovaných čísel.
Prosíme, abyste do Kostnických jisker psali co nejvíce - ale raději častěji, než tu a tam nějaký dlouhý příspěvek. Máme zvláštní zájem o komentáře, zprávy, pozvánky, přehledy o dění na českém i zahraničním církevním poli… Uvítáme i krátké biblické úvahy, historické skici, portréty křesťanských osobností, recenze, duchovní poezii atd. Pokuste se zapojit i své další schopné přátele! Dejte nám na ně kontakt.
Pro vaši informaci a jako úpěnlivou výzvu k hledání pomoci vám uvádíme, co činí příjem pro vydavatelskou činnost:
**** Je to předplatné - ale prodáváme za 10 Kč, výrobní náklad je asi 12,50 Kč. Nechceme však zatím zdražovat, jednak by stejně většinu z toho spolkl Mediaservis. A také se obáváme, že by ještě více poklesl počet předplatitelů.***
**** Granty - v minulém roce jsme nebyli úspěšní v jejich získávání, na rok 2009 jsme zažádali o 3 na ministerstvu kultury, výsledek ne příliš jistý.***
**** Inzerce - příjem je poměrně malý.***
**** Podpora sborů a institucí, které si u nás objednají část přílohy (kde mají možnost se představit….) a dostanou pak požadovaný počet kusů /třeba 100/, které mohou použít pro svou sebepropagaci. Zaplatí obvykle 5 000 Kč, což je cena za tiskárnu pro vložené dvojčíslo..***
**** Dary na tiskový fond. To je pro nás často velice podstatná částka, která nás "zachraňuje".***
**** Můžete-li v nějaké této kolonce napomoci, ať osobně, tipem nebo doporučením, budeme velmi vděční.***
Těšíme se na vaši účinnou spolupráci, za kterou jsme vám opravdu vděčni.

Ladislav Mečkovský
Bohumil Kejř

Z církví u nás i ve světě

KEK v Čiernej Hore obhajovala práva veriacich

Brusel– CEC. Predstavitelia Konferencie európskych cirkví (KEK) navštívili 27. – 29. novembra na pozvanie Srbskej pravoslávnej cirkvi Čiernu Horu. Stretli sa s predstaviteľmi vlády bývalej Juhoslovanskej republiky, vrátane ministra pre ľudské práva a práva menšín Fuada Nimaniho, ministra vnútra Josufa Kalamperovica a ministra spravodlivosti Mirasa Radovica.
Dôvodom návštevy bol nedávny incident v meste Bajice-Cetinje. Miestnej pravoslávnej komunite zabránili protivníci 31. októbra sláviť liturgiu. Vymenili dokonca zámky na vstupných dverách do chrámu, aby veriaci nemohli vojsť do kostola. V krajine zaznamenali v posledných mesiacoch podobné incidenty vo viacerých pravoslávnych farnostiach. Na dôvažok zazneli z verejných médií opakovane falošné obvinenia proti Srbskej pravoslávnej cirkvi a jej predstaviteľom.
Cieľom návštevy delegácie KEK bolo preskúmať skutočnosti a zistiť, čo sa v krajine deje. Návšteva zdôraznila potrebu otvoreného, transparentného a pravidelného dialógu medzi vládou a náboženskými spoločenstvami, ktorý by viedol k rozriešeniu existujúcich problémov, podpore tolerancie a vzájomného rešpektu. Vedúci dvojčlennej delegácie Konferencie európskych cirkví reverend Rüdiger Noll zdôraznil potrebu ochrany miestnych spoločenstiev prostredníctvom účinného právneho systému. Povedal: „Očakávame, že príslušné autority urobia všetko, čo je v ich moci, aby umožnili farnostiam sláviť liturgiu a budovať život svojho spoločenstva podľa štandardov náboženskej slobody."
Delegácia sa zaujímala takisto o stav procesu reštituovania cirkevného majetku, ktorý bol skonfiškovaný za vlády komunistického režimu. Reštitučné opatrenia sa dodnes venovali takmer všetkým sektorom spoločnosti, nevzťahovali sa však na náboženské spoločenstvá.
Vládni predstavitelia Čiernej Hory uvítali návštevu delegácie Konferencie európskych cirkví, venovali pozornosť prezentovaným problémom a zaviazali sa k pokračujúcemu dialógu s cirkvami a náboženskými spoločenstvami.

Ekuména vo svete 51/2008

Svět bez židovského příběhu

Dokončení ze str. 1

lo se mu jako dárku výbavy ostatních civilizací: „náboženství,jazyk, zvyky,literatura, instituce a územní i politický domov."
Profesor Huntington je člověk vnímající širší souvislosti, a tak se naštěstí rozhodl židovskou otázku ve své knize neřešit a v předmluvě velmi omezil obecnost svých tezí. Nicméně si říkám, že údělem Židů zřejmě je důkladně potrápit každý pokus o systematický výklad světa. Autoři inteligentní se zařídí podle známé myšlenky Blaise Pascala: „Posledním krokem rozumu je uznat, že jej nekonečně věcí přesahuje. Jen slabý rozum nedospěje až k tomuto bodu." Autoři ostatní nadělají kolem Židů a židovství i bez zlé vůle spoustu nepoučených a nejapných řečí.

Miloš Hübner

Znovu Lisabon

Celospolečenská témata se v Evangelickém týdeníku Kj objevují spíš okrajově a nahodile. Proto není dobře, když se takové objeví a je pojednáno sporně a jednostranně. To se stalo v čísle 37-8/2008, kde Ilja Herold v článku Lisabon vyslovuje svá podezření vůči smlouvě toho jména a shrnuje je do 7 výhrad.
Evropská unie je seskupení států nové, dosud nikdy nevyzkoušené, a přitom neobyčejně cenné. Vždyť tento světadíl býval - navzdory značné příbuznosti svých tradic a zkušeností - ohniskem napětí, sporů a válek. Vždyť je šťastný obrat, když se nyní po prvé pokouší o společný postup! Už před časem napsal jeden náš výrazný myslitel: Co by za to dal president Beneš, kdyby v jeho době mohla naše země být začleněna do takového svazku, jakým je dnes EU! A ta doba není tak dávná. Važme si tedy tohoto začlenění, važme si všech kroků k integraci zemí. Že je dnešní svět mnohem více propojen vzájemnými závislostmi, to je skutečnost tak zřejmá, že to nepopírají ani ti, kdo to nevidí rádi. Tvrdím, že spojenectví je jediným možným východiskem pro nadějnou budoucnost příštích generací.
Že ovšem evropská integrace kulhá, že jsou to kroky do neznáma, které v některých případech mají až směšné výsledky, to patří k dětským nemocem každého odvážného projektu. Naše unie má více než 490 milionů občanů. Vždyť, jak vidět, ani tak nepatrný segment této masy, jakým jsou čtenáři českých Kostnických jisker, se zdaleka neshodnou ve všem. Jak byste chtěli, aby se hladce shodla půl miliarda tvrdohlavých občanů! A tak není divu, že se každé společné ujednání musí vyjadřovat velmi obezřetně a obecně. Lisabonská smlouva je současným návrhem dokumentu, který prozatím jen složitě dojednává mechanismus společného rozhodování a organizační pravidla vzájemných obchodních i jiných styků. Číst jej je dost nuda, protože jde převážně jen o ty mechanismy přesně vymezených kompetencí. Úzkostlivě a opatrně se snaží formulovat společnou odpovědnost, solidaritu, soudržnost, svobodu, bezpečnost a spravedlnost. Nemůže si na neštěstí dovolit vyjádřit něco z principů, ze kterých evropská kultura vycházela, protože už při pokusu o společnou ústavu před třemi lety se střetly různé výklady minulosti. A tak tam na příklad v preambuli zůstal jen obecný odkaz na "evropský kulturní, náboženský a humanistický odkaz, ze kterého vzešly všeobecné hodnoty". I tak tehdy zůstal pokus o společnou ústavu neúspěšný. Tak teď tedy alespoň "smlouva", která upravuje, jak mají být sestaveny rozhodovací orgány. Jak vidět, i to bude těžké, protože se mnozí politikové chovají jako děti, které se bojí o svou prestiž. Na příklad každý by asi připustil, že grémium o 18 členech by rozhodovalo pružněji než grémium o 27 členech. Ale už ani to zřejmě neprojde, protože by se někteří cítili ohroženi ztrátou svého postavení, byť i jen na čas. Znamená to, že tyto pokusy o domluvu jsou marné? Tvrdím, že ne, že jen vyžadují trpělivost. Vždyť jsme - po staletích - teprve na začátku integrace. Ale ustavičná vzájemná komunikace, dialog, je jedinou možnou cestou praktické naděje pro všechny. Byli jsme v Evropě příliš dlouho zvyklí na manipulující diktát mocných, a tak každé rozhodování vyšší instituce budí dodnes podezření. Při společných jednáních je proto třeba postupovat velmi obezřetně a citlivě. Pak ovšem nemůžeme chtít od společné smlouvy, aby náhle všechno vyřešila. Unie je stále instituce značně těžkopádná. Znamená to však, že je nadbytečná a že máme být stále ve střehu, aby nás neochudila o nějakou domnělou samostatnost? Pochybuji. Naopak, znamená to, že je potřeba postupovat trpělivě a s velkou citlivostí i úctou k ostatním.
Ilja Herold v 7 bodech asi přímo vychutnává výhrady vůči navržené smlouvě: 1. Může být tak početný parlament demokraticky funkční? - A jak jinak to udělat, nemá-li se nikdo cítit poškozen? 2. Co bychom se dověděli o militarizaci, kdybychom poskládali jednotlivé odstavečky? - Dověděli bychom se tříšť pravidel, vytržených ze souvislostí. 3. Politika je úzce zaměřena v pojetí přísného hospodářského liberalismu. - Avšak vyvažuje to odmítnutím čistě tržního hospodářství. 4. Kam se poděla rovnost, volnost, bratrství? - A kolikrát byly tyto proklamované hodnoty zneužity! 5. Jak je to se sociální otázkou? - Ale vždyť v našich novinách někdy naopak čítáme, že EU je jen převlečený socialismus! 6. Jak je řešen vztah k nadnárodním korporacím? - Všeobecně asi není, ale bude řešen teprve konkrétními rozhodnutími. 7. Čím se zabývají rozsáhlé struktury bruselských lobbistů? - Právě: ty musí být podřízeny přesným pravidlům a kontrolovány! Ostatně: je to v Bruselu horší než v Praze?
Domnívám se, že se máme těšit z každého integračního kroku, včetně s lisabonské smlouvy. A jako se modlíme za národ a svět, tak se modlit i za mírová seskupení zemí, byť to zatím není v tradovaných liturgiích zaznamenáno. "Což nemáme všichni jednoho Otce? Což nás nestvořil jediný Bůh?" (Malachiáš 2,10)

Blahoslav Hájek

Jan Kalvín a banky

Bankovnictví je toho času globálně v krizi. Proto bude dobré připomenout si názor reformátora k dané problematice dle článku prof. Petera Tschoppa v časopise Reformiert z 31.10.2008 v Bernu, Švýcarsko.
Podle mínění Jana Kalvína (v r. 2009 bude 500. výročí jeho narození) je oprávněné pobírat za zapůjčený kapitál úrok. Ovšem: nikoli lichvářský, nýbrž přiměřený. Kalvín tím legitimizoval křesťanské bankovnictví. Římská církev měla po staletí ve věci úroků rozpaky, proto je přenechala Židům... K tomu přistupuje, že ženevští kalvinisté a francouzští hugenoti, mezi nimiž bylo mnoho „zazobaných", udržovali mezi sebou po řadu generací úzké rodinné a finanční vztahy – tak byl položen základ pro pozdější sídlo bankovnictví. Je to „pozdní dítko" kalvinismu. Dvě stě let po Kalvínovi byly založeny velké ženevské správní banky: Lombard odier/1796, Pictet/1805, Mirabaud/1805, Bordier/1844 – peněžní instituty v majetku kalvinistických rodin. Když r. 1815 Ženeva přistoupila k Švýcarskému spříseženství, využili ženevští předáci příznivou situaci a použili švýcarský frank jako silnou vůdčí měnu k zajištění svých hospodářských podniků.
A k tomu: Ještě dnes spatřují ženevské banky v kalvinismu morální páteř svého řemesla – i přestože přímé navazování na reformátora u šesté generace „kormidelníků" silně opadlo. Kalvínova pracovní morálka, s níž s úpěnlivou přesností pracoval po celý život na svém životním díle „Institution chrétienne", inspirovala nejen hugenotské hodináře, nýbrž i ženevské bankéře: „dokonalé dílo" se stalo jejich „výrobní značkou". A s touto hospodářskou morálkou byli úspěšní a jsou až podnes. Od šedesátých let jsou rozhodující ve správě Důchodových pokladen v celém světě.

(Překlad: Vlastimil Sláma)

Názory čtenářů

Přečetla jsem si článek „Čechy a Moravu propojila vzpomínka na oběti nehod". Vzpomínám, jak mě věřící rodina vezla svým autem. Všichni zasedli, ztišili se, poděkovali Bohu a prosili o jeho moudrost při jízdě - pro sebe i spolujezdce i protijezdce. Šťastně a radostně jsme dojeli.
Dle možnosti a příležitosti toto radím řidičům a řidičkám. Nevzpomínám si na havárii někoho z těch, co se před jízdou upřímně modlí. Nebylo by dobré vybídnout řidiče a řidičky, aby respektovali Boží rady: „Modlete se jedni za druhé, děkujte a chvalte"? A také se sdílet o své zkušenosti s vyslyšením našich modliteb.
Vždycky když vidím v televizi ty hrozné škody na životech lidí i zkázy materiální, tak je mi těch lidí velmi líto. Křesťané mají být oznamovateli i rádci od Boha pověřenými, i lidi varovat a vést k zodpovědnosti za životy své i druhých, také za materiální hodnoty. Každý neseme zodpovědnost, ať už v rodině, ve škole, zaměstnání, všude, tedy i v dopravních prostředcích.
Boží rada zní: Napomínejte se v lásce. Kdo Boha poslouchá, užitek hojný má.
S přáním Božího vedení a požehnání při všem čestném konání přeje

Ludmila Hesová,
Bavorov

Slabší auta silnějším nestačí

(K personálnímu fondu)

Jsem členem staršovstva sboru na severu Čech. Se zájmem sleduji polemiku o personálním fondu (dále jen PF). Br. farář J. Dus kritizuje br. faráře A. Balcara a T. Pavelku za údajné chyby, kterých se prý dopustili v článku ET-KJ ze dne 22.10.2008. Mám však jiný dojem. Bratry faráře znám osobně a vím, že to jsou poctiví a čestní lidé a žijí ve sborech mezi lidmi. Br. faráři Duse, nevím, kde žijete Vy, ale nejsem přesvědčen, že by sbory naší církve byly nadšené z povinných odvodů do PF tímto systémem. K omluvě výše zmíněných dvou farářů (viz ET-KJ ze dne 19. 11. 2008): Oba mají zájem o věc a chtějí něco změnit k lepšímu, ale Vy namísto plodného dialogu z nich děláte pomalu kašpary. Vzhledem k urputnosti, s jakou bráníte současný systém PF, předpokládám, že jste jeho autor, či alespoň spoluautor. Širokým obloukem se vyhýbáte otázce, o kterou tu běží, především otázce spravedlnosti, a tedy poměrného! (rovného) přerozdělení břemene na sbory, které přece nezačaly a nezačínají hospodařit odrazem ze stejné startovní čáry. Uvědomuji si, jak je složité udržet faráře na místech chudých sborů, ale uvědomte si to i Vy. Konkrétně náš sbor neměl stálého faráře deset let a byl velmi zesláblý (až zdevastovaný), když ho konečně dostal. Když se podívám od kazatelny na naše řady, vyvolává to ve mně nedobrý pocit, protože před sebou vidím 20-30 lidí; jsou to lidé většinou důchodového věku, dvě tři mladé rodiny a pár lidí před důchodovým věkem. Po nás chcete 67.000 Kč? Z čeho pak máme platit energie, doplácet na byt faráře, udržovat ho a spolu s ním i sborovou budovu s kostelem a odesílat pak i celocírkevní sbírky, repartice apod. To je břemeno, které neuneseme. Žijeme v pohraničí, v bývalých Sudetech. Vy chcete, aby nás opustil náš pastýř, a nebo chcete, abychom se zařadili do seznamu dlužníků v církvi?

Nechceme milodary, ale chceme pomoc v řádech. Naše církev má nějaké řády, ale vymahatelnost je tu spíše mizivá. Ve chvíli, kdy řády kterékoliv pozemské! organizace nejsou vymahatelné, stávají se jen bezcenným cárem papíru. Co se např. stane, když člen nezaplatí salár (členský příspěvek) svému sboru? Děje se to. Nic! My ho nesmíme vyloučit. O nějakých 5 % z příjmů ani nemluvě, co se týče tzv. doporučované výše saláru.

Z historie zavádění personálního fondu si vzpomínám, že původní smysl spočíval v přípravě na pravděpodobnou odluku církve od státu. Ale teď pro odluku není zralá doba ani jednotná jasná vůle ze strany naší církve, a tak by měl být PF dle mého soudu zrušen s tím, že by se samozřejmě nezapomnělo na navyšování platů kazatelů, což by šlo dělat formou i celocírkevních repartic. (Otázku klíče pro vybírání repartic ponechme nyní stranou.) Jinak mi ale historie zavedení personálního fondu trochu připomíná situaci, kdy si naši zákonodárci omylem zvýšili platy. Tato událost proběhla sdělovacími prostředky, bublina se nafoukla, ale pak potichu splaskla. Původní plán s PF pominul, tak se mu musel dodatečně vymyslet nový smysl.

Ale i kdyby se nechal PF i systém výběru prostředků, chcete, br. faráři, aby to u nás časem bylo tak, jako je tomu namnoze třeba v USA, kde spolu bohatí bratři jezdí na výlety, protože mají silná auta, zatímco ti nemajetní jim nemohou stačit? Organizace, která má v erbu křesťanství a lásku k potřebnému bližnímu, by měla zohledňovat potřeby chudých a periferních sborů.

A co chcete jednou udělat s těmi dlužníky, kteří už dnes do PF peníze nevkládají, dluh třeba ani nechtějí splácet a sází při tom na „milosrdenství" a „trpělivost"? Jsou to možná extrémní a výjimečné případy, ale nebudou se tyto případy spíše množit?

Proto Vás tedy prosím, bratře faráři Duse, abyste jako předseda správní rady PF přehodnotil systém vybírání částek do PF, přizval si i výše uvedené kritiky a dovedli jste věc ke spravedlivějšímu a ke slabším sborům solidárnějšímu řešení.

Jaroslav Láska, hospodář sboru ČCE v Novém Městě p. S.

Bludy z nakladatelství Dialog

(Zavádějící „Slovník cizích slov pro nové století")

„Jsou zde zastoupeny výrazy všech významných náboženství od katolické církve přes pravoslavné náboženství a židovství (tedy křesťanství) až po islám, buddhizmus či bráhmanizmus." – Tolik úvodní upozornění ze slovníku s bombastickým názvem Slovník cizích slov pro nové století, který vydalo v roce 2007 litvínovské nakladatelství Dialog.

Pomiňme gramatiku a upozorněme na dva nejkřiklavější nesmysly věcné: autoři začlenili do křesťanství judaismus, vyloučili z něj naopak protestantismus! Snůškou absurdit či starých herezí v novém hávu jsou pak i jednotlivá slovníková hesla týkající se tak či onak křesťanství. V tomto článku dále probíráme pouze některá z nich.

*„**bible** 1. Písmo svaté; soubor posvátných spisů judaizmu (Starý zákon) a křesťanství (Nový zákon); 2. osoba nebo věc, která je pro někoho autoritou".* (s. 57) Opravme nejhrubější mystifikaci: K základním rozpoznávacím znakům všech odnoží křesťanství patří mimo jiné to, že do biblického kánonu řadí vedle Nového zákona i Starý zákon. V rámci vlastního, svérázného pojetí křesťanství zavrhoval kdysi Starý zákon jistý Markion. (Právě v reakci na Markionovo působení došlo k vytvoření křesťanského kánonu starozákonních plus novozákonních spisů.) Heslo „Markion" popř. „markionství" ve slovníku chybí, místo toho je v duchu markionské hereze artikulováno přímo heslo „bible". (V daném hesle tedy autoři pro změnu zacházejí do opačného extrému než v úvodním poučení.)

*„**Mesiáš**, hebrejsky podle starých židovských, později i křesťanských náboženských představ očekávaný spasitel národa a všeho lidstva; přen. kdo se tváří jako spasitel, člověk, který chce být pokládán za zachránce".* (s. 243) Znovu upřesněme: Zatímco podle židovského očekávání má mesiáš na konci věků přijít teprve poprvé, podle křesťanského očekávání již podruhé. Také heslo „Kristus" ve slovníku chybí; autoři vesele plácají dohromady židovské a křesťanské pojetí Pomazaného Božího přímo v hesle „Mesiáš". Očekávání Kristova druhého příchodu vyhradili totiž pro „adventizmus, adventismus", takže podle definice na s. 19 by adventisty byli fakticky všichni křesťané. Na téže s. 19 navíc zjistíme, že sice neznají slůvko „adventní", zato směle naplňují novým významem výraz *„adventivní": „předvánoční"!* (Podle velkého Slovníku spisovného jazyka českého: „vyskytující se mimo nějakou zákonitost", např. „adventivní rostlina – zanesená neúmyslně do určité oblasti…".)

*„**farnost**, nejmenší územní správní jednotka …".* (s. 116) Současný český stát se na žádné takovéto územní správní jednotky nečlení, neboť je, medle, státem sekularizovaným! Hesla „konstantinismus" a „césaropapismus" bychom ve veledíle hledali marně, stejně jako např. heslo „valdenství". Místo toho je ryze konstantinovsky podán přímo výraz „farnost". Vysvětlení rozporu mezi definicí a skutečností zůstává autorský kolektiv čtenáři dlužen.

Tentýž frapantní rozpor vyplyne ovšem i z hesel jiných: Podle nich by pod *kalvárii* (*„umělecké zobrazení Ježíše Krista"*, s. 183) spadaly i obrazy Ježíšova křtu, kázání na hoře či sycení zástupů, evangeliem (definice: *„svědectví o Ježíši Kristu nebo spisy o něm"*, s. 109) by byly též rané práce Alberta Schweitzera, mateřštinou Ježíše z Nazareta a jeho dvanácti učedníků by byla latina (srov. např. heslo *„pax"*, s. 286), Kralická bible by byla pořízena překladem latinského textu Vulgaty (srov. heslo *„vanitas vanitatum"*, s. 399), obnovená (ochranovská) Jednota bratrská by jakožto *„denomikace"* (s. 80, správně denominace) nemohla do světa vyslat žádného opravdového *misionáře* (*„šiřitele katolické víry"*, s. 248), takže by dnes pohříchu neexistovala žádná světová Unitas fratrum (kterýžto výraz ve slovníku rovněž nenajdeme).

Kromě absence jakýchkoli odkazů na použitou literaturu vzbuzuje pochyby ohledně patřičné pramenné rešerše výskyt podmiňujících slůvek jako „údajný" či „přibližně" u některých vysvětlení. Reprodukujme závěrem jedno takové heslo: *„**nihil novi sub sole** /nyhil nóvi sub sóle/, lat. nic nového pod sluncem (údajný výrok starožidovského filozofa ben Akiby)".* (s. 262) Pro čtenáře našeho týdeníku jistě dalšího komentáře netřeba.

František Schilla

Odkaz

Linhart, J. a kolektiv: Slovník cizích slov pro nové století, Litvínov Dialog 2007

Setkání faráře Ulricha Parzany s pražským arcibiskupem

Dne 4. 12. 2008 navštívil německý evangelický farář Ulrich Parzany, hlavní postava celoevropské evangelizace ProChrist, Mons. kardinála Miloslava Vlka, spolu s předsedou Ekumenické rady církví ThDr. Pavlem Černým, Th.D. a Ing. Stanislavem Steblem, předsedou ProChrist v ČR.

Ulrich Parzany informoval pana kardinála o přípravách další evropské evangelizace ve dnech 30.3. - 6. 4. 2009. Kardinál Vlk zdůraznil, že jako křesťané reprezentující různé církve máme důležité věci společné: Bibli jako Boží slovo, Ducha svatého a Nicejsko-cařihradské vyznání víry. To skýtá silný základ pro naši spolupráci při sdílení evangelia o Ježíši Kristu s lidmi v sekulární společnosti dnešní Evropy.

Pavel Černý

Upozornění na publikace

Dvořák, Josef – Dvořáková–Táborská, Jana – Dvořák, Velimír: Prosečský obrozenský čtenář Josef Vávra. Nakladatelství EMAN, Benešov 2007, 120 s.

V době obrození našeho národa měla nezastupitelné místo literatura, která pronikala do širokých lidových vrstev. Studie ukazuje, jak se kniha dostávala k prostým venkovským lidem, co četli, jak obsahu rozuměli a jak na ně působil.

Jedním z obrozeneckých čtenářů byl i Josef Vávra, rodák z malého města Proseče u Skutče. Stal se předlohou pro postavu osvíceného občana Kvapila v románu Terézy Novákové „Děti čistého živého". Tento měšťan 19. století napsal paměti, které kromě dění v Proseči i jinde obsahují také seznam jeho četby. Seznam je neúplný a někde jsou v názvech i nejasnosti a omyly. Autoři knihy se zabývají i určením děl v čtenářově seznamu. Použili Jungmannovy Historie literatury české, Douchova knihopisného slovníku a katalogů Univerzitní knihovny v Praze. Rozbor titulů je velmi podrobný.

Vávrova rodina patřila v pobělohorské době k tajným evangelíkům, přesněji k vyznavačům „víry Beránkovy".V rodině se zachovaly zakázané náboženské knihy, stejně jako u lidí v okolí, protože i přes silné rekatolizační snahy nebyla prosečská katolická fara až do roku 1754 obsazena. Farář sem občas dojížděl z Nových Hradů, a proto zde nebyl ideologický tlak tak silný jako jinde. Jedinou oporou víry nekatolíků byly staré knihy, které z nich učinily horlivé čtenáře. Zde byl počátek Vávrova čtenářského zápalu. V době Vávrově (narozen 1806) zde dohasínaly zbytky hnutí „blouznivců", které vzniklo v době temna samostatným hloubáním nad Biblí. Pohybovalo se od mystiky až k materialismu. Znalost předbělohorské literatury u Vávry je hodna obdivu. Při výběru knih se soustředil hlavně na historii, zejména českou, na cestopisy ze starší doby, politické úvahy a náboženská témata. Nečetl nic romantického nebo sentimentálního a v jeho seznamu nejsou bezcenná díla. Převládá u něho zájem o vnější hmotný svět, ale byl i vřele věřícím člověkem, který některé doktríny neuznával. Neměl rád církevní instituce, ale své povinnosti k reformované církvi plnil ochotně a rád.

Po vychození soukromé evangelické jednotřídky se vyučil u svého otce sedlářem a čalouníkem. Sedm let byl na vandru, kde získal zkušenosti, rozhled a stal se zastáncem pokroku. Celý život zastával heslo „nabývat moudrost rozumem". Velký vliv na něho měl zejména pobyt v Ženevě, kde se setkal s osvícenským i reformovaným náboženským racionalismem. Dále to byla četba české literatury z počátku 19. století, která vycházela z humanitního klasicismu a josefinského racionalismu.

Josef Vávra byl aktivní a nebál se žádných překážek. Dvakrát si vymohl audienci u císaře. Byl také podnikavý, uměl se rychle přizpůsobit změněným podmínkám. Nemohl se pro nedostatek schopných spolupracovníků rozvinout ve svém podnikání podle svých schopností. Podnikal jako sedlář, čalouník, výrobce kočárů, obchodník, malíř písma, hrnčíř, klempíř, kamnář, a při tom všem ještě zemědělec. Díky své hospodářské aktivitě se domohl na místní poměry značného jmění. Z tohoto jmění mnoho věnoval ve prospěch společnosti při své veřejné a osvětově kulturní činnosti. Hlavně rozšiřoval české knihy a noviny. Velkou společenskou aktivitu projevil zejména v roce 1848. Pochopil, že společenské změny musí být provázeny i změnami společenského vědomí. V různých situacích byl mluvčím lidu Prosečska. V posledním období svého života býval v opozi-

Dokončení na str. 4

Prosba o podporu sdružení Společnou cestou (Praha – Jižní Město)

Milí přátelé, bratři a sestry,
obracíme se vás s prosbou o podporu pro občanské sdružení Společnou cestou a jeho azylový dům a občanskou poradnu na Jižním Městě v Praze.
Občanské sdružení Společnou cestou od r. 1997 provozuje na Jižním Městě Občanské poradenské centrum Jižní Město (OPC JM), kde jsou poskytovány služby azylového domu pro matky a rodiny s dětmi s kapacitou 65 lůžek, služby sociálně-právního poradenství Občanské poradny Jižní Město a sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Zařízení poskytuje kvalifikované a komplexní služby uživatelům, kteří se ocitli v obtížné sociální situaci nebo jim tato situace hrozí. Komplexnost se nejúčinněji uplatňuje při řešení mnohočetných problémů, do kterých se uživatelé často dostávají. Činnost OPC JM významně napomáhá zachování rodin a předchází nutnosti odebírání dětí a jejich umísťování do ústavní výchovy. Více informací o práci sdružení najdete na stránkách www.spolcest.cz
Občanské sdružení úzce spolupracuje se sborem Českobratrské církve evangelické. Výrazem této spolupráce byla i stavba nového sborového centra v sousedství azylového domu.
Rozhodnutím Rady městské části Praha 11 dostalo sdružení Společnou cestou na konci listopadu výpověď ze svých prostor. Toto rozhodnutí přišlo bez předchozí konzultace či upozornění, bez zájmu o další osudy azylového domu, bez nabídky případné pomoci. Pro sdružení Společnou cestou a jeho práci to znamená fakticky likvidaci. Praha 11 argumentuje tím, že potřebuje zřídit další mateřskou školku. Víme, že město má i jiné možnosti a není kvůli tomu potřeba ničit práci dlouho budovaného, dobře fungujícího azylového domu, představujícího - spolu s občanskou poradnou - záchrannou síť pro lidi v nouzi.
Protože azylový dům pracuje ve spolupráci a součinnosti se sborem, považujeme krok Prahy 11 také za znevážení této spolupráce a krok nepřátelský vůči církvi.
Žádáme Radu městské části Praha 11, aby přehodnotila své rozhodnutí a sdružení Společnou cestou zaručila dlouhodobou podporu pro jeho jedinečnou práci na Jižním Městě - a prosíme vás o vaši podporu tomuto úsilí. Můžete ji vyjádřit podpisem petice na internetových stránkách www.sos-azyl.cz, kde najdete také informace o aktuálním vývoji situace.
Děkujeme za vaši podporu.

Staršovstvo Farního sboru ČCE v Praze – Jižní Město

Bázeň Boží?

V Brně máme mezisborový měsíčník „Setkávání". V něm už před lety otiskl věrný člen brněnského „prvního" sboru, akademicky činný matematik, odstavec z Erazima Koháka proti modlitbě: „Ó náš milý Bože, povstali jsme z lože a pěkně tě prosíme, dejž, ať se tě bojíme. Bojíme a posloucháme a přitom se rádi máme!" A že tam je dvakrát „bojíme", tak se modlí ustrašený poddaný: bát se a poslouchat! A vůbec smetl ze stolu „entomologickou" zbožnost. Entomologie je součást zoologie, je to nauka o hmyzu, tedy i o broučcích, ale Kohák myslel na Broučky s velkým B, tu povídku Jana Karafiáta pro malé i velké, v níž se tak každý den modlí, arci po západu slunce.
Od té doby se někdy při ranní meditaci, již při krajíci chleba s perlou a s debrecínskou pečení a při kávě z melty s trochou „pravé" kávy, mrzívám, že jsem se hned modlitby, kterou se společně modlíme každý den, nezastal. Navíc proti tomu „bojíme a bojíme" vznesl námitky už náš Martin. To mu bylo skoro pět let a byl s paní profesorkou Komárkovou na houbách a ptal se naléhavě, proč se máme bát. Vždyť mu maminka opakovaně říkala, že se nemá bát hus a že nesmí před nimi ustupovat. Husy tehdy ještě chodily po Prosetíně a někdy i syčely! A paní profesorka mu vysvětlovala, v jakém smyslu se máme a můžeme bát Pána Boha a nemáme mít strach před husami. Škoda, že jsem při tom nebyl!
Slavný kapitán německé ponorky za první světové války, málem potopil loď, na níž se plavil – jako zajatec – misionář a doktor pralesa Albert Schweitzer. Pak si o tom po letech na církevní konferenci popovídali. Jmenoval se Martin Niemöller. Když byl v roce 1954 v Praze, tak se ho ptali, zda se Hitlera nebál, když tak zásadně odmítl jeho osobní nabídku, že když se budou lidé v církvi starat jen a jen o náboženské věci a starost o věci veřejné přenechají jen a jen jemu. Niemöller mu po odmlčení představitelů církví a fakult, kteří byli u toho, řekl, že odpovědnost za věci národní a státní, kterou mají křesťané, nemůže jim nikdo z lidí odejmout, poněvadž jde o poslušnost Boha.
Mne ovšem začalo trápit toto: Jak mohl Martin Niemöller srovnávat strach z Hitlera s bázní před Bohem. Až po letech jsem pochopil, asi že chtěl stručně vyjádřit tu podstatnou věc, že jeho „statečnost" nebyla přirozená, neplynula z jeho povahy, ale že mu bázeň před Bohem dávala sílu i pro krajní případy, tj., že mu Bůh posilnil jeho srdce, jak pěkně překládají bratři Kraličtí 25. verš žalmu 31.
„Nemáme bázně," cituje Masaryk apoštola Pavla (2 K 4,1-2), tj. nemám bázně leč před Bohem, bázně před obličejem Božím, tj. bázně Boží. U Masaryka byla bázeň Boží spojena s vírou, že lidský život, podobně jako život celých národů, je nenásilně řízen Boží moudrostí. A ve svých vzpomínkách připomíná řadu událostí ze svého života, například jak šel s Klecandou na kyjevském nádraží k Murajevu a jak těsně vedle nich pleskla kulka do telegrafní tyče. Ale víra ve smysluplnost událostí nás nesmí svádět ani k nečinnosti ani k pýše, nikdy nesmíme zapomínat, že nejsme sami na starosti Prozřetelnosti.
V celé kapitole Světové revoluce připomíná, jak byl tolikrát zachráněn před smrtí, vyvázl z politických afér, nenechal se vyhnat do Ameriky při „hilsneriádě", to vše mu ve víře ukázalo, že má pro něj Bůh ještě určitý úkol. Dobře rozuměl tomu, že víra v Boha, spojená s úctou a láskou k Ježíši a s vírou v Prozřetelnost, dává člověku za všech okolností útěchu, naději do všech protivenství. Proto se vyznačuje věřící člověk „nebojácností, kuráží i veselím". Jistota víry poutá, váže nejenom k nebi, nýbrž i k této zemi, k našemu životu pozemskému.
Myslím, že v tomto duchu vysvětlovala paní profesorka Martinovi rozdíl mezi strachem z husí a bázní před Pánem Bohem, proč se nemá a nemusí bát ničeho a nikoho na tomto světě. Jsem vděčný panu faráři Urbanovi, že když vycítil, jaký jsem ještě skoro ve čtrnácti ustrašenec, mi dal ke konfirmaci heslo: „Zmužile sobě čiňte – a posilní Bůh srdce vašeho – všickni, kteříž naději máte v Hospodinu." V novém překladu to zní trochu jinak, ale také působivě: „Buďte rozhodní a buďte udatného srdce všickni, kdo čekáte na Hospodina!" (Žalm 31,25)

Jan Šimsa

Kniha naděje

„A to jsme si mysleli, že o tom všechno víme," řekla mi bývalá učitelka z nedělní školy, Marta Kačerová. Vycházeli jsme z jeruzalémského památníku Jad Vašem. Tak začíná druhá předmluva Jana Šimsy ke knize „Opět doma?", je to překlad knihy Paula Spiegela „Wieder zu Hause?" Je to velmi osobní zpověď muže, který jako chlapec musel s rodiči a sestrou odejít do Belgie. Narodil se 21. prosince 1937 a zemřel 30. dubna 2006. Podrobně vykládá, jak pro něho i pro jeho rodiče (sestra zahynula v táboře) bylo náročné se v Německu znovu usadit a vytvořit – spíše než obnovit – sousedské vztahy. Byla to jediná židovská rodina, která se do města Warendorfu po skončení války vrátila.
Do setkání s bavorskými evangelíky, kteří museli sami nebo jejich rodiče opustit Československo po válce , jsem si myslel, že tíživý problém „odsunu" skončil roku 1945 nebo 1946 jeho provedením. Pro přestěhovalce a pro místní lidi a úřady začal, když museli miliony přesídlenců ubytovat, dát jim práci, byty, poskytnout zdravotní a sociální péči, dětem a mládeži vzdělání a řešit tisíce drobných, ale závažných problémů. A znovu vytvořit nebo zcela od začátku vytvářet dobré sousedské vztahy. A přitom navíc pro velkou část Židů, zvlášť pro přesvědčené zanícené židy (v náboženském smyslu), bylo třeba dořešit otázku, zda nemají oni a celé rodiny, pokud přežily, odejít do Palestiny budovat moderní vlast Židů (i v národnostním smyslu).
To je obsahem knihy na pozadí vlastních autorových vzpomínek, jakýchsi pamětí muže, který se stal novinářem, odborníkem na reklamu, majitelem významné umělecké agentury. Zároveň vypráví, jak postupoval v „kariéře" v židovské obci, až se stal prezidentem Ústřední rady Židů v Německu. Na to vzpomíná i jeho nástupkyně v této funkci, paní Charlotta Knoblochová v první předmluvě knihy.
Tu uvede spisovatel Ivan Klíma za přítomnosti obou překladatelů, paní Ing. Evy Dobšíkové a pana Pavla Dobšíka, v pondělí dne 26. ledna 2009 v 18 hodin v kulturním a vzdělávacím centru Židovského muzea na Maiselově ulici č. 15, ve třetím patře. Je to v Praze 1. Vstupné 20 Kč. Knihu si zde můžete koupit.
Je to kniha naděje pro budoucnost Německa, židovské menšiny a nás všech ve střední Evropě. A vede nás k zamyšlení nad tím, co všechno může způsobit zaslepené „vlastenectví", vede-li k nedůvěře nebo nenávisti k menšině, která má jiné životní zvyky a pravidla, nebo ovšem k celým národům či rasám. V tom smyslu je to užitečná četba i pro všechny křesťany.

Jan Kohoutek

Inzerce

KŘESŤANSKÉ DOMY "GRÜNE AU"
Samoobslužné domy - s apartmány, bungalov - zvou k rekreaci do nádherné alpské krajiny v St. Wolfgang. Slovo Boží, jehož je náš dům plný, i kouzlo krajiny působí, že tu i duše může dýchat. Východně od Salzburgu přes Linz z Prahy asi 4 hod. Asi 45 míst, pro skupiny i jednotlivce, křesťanská obecenství i sportovce. Atraktivní výlety do okolí, zubačka na Schafberg 1783 m, cykloturistika, v zimě sníh až do Velikonoc, pestrý venkovský podzim - zážitek nezapomenutelný! Horské túry začínají přímo u domovních dveří.
Cena: Od 15,50 do 18,50 euro/den; mimo hl. sezonu sleva, rovněž i děti sleva. www.christliches-freizeitheim-gruene-au.de
Jiří Potoček, tel/fax 49 553 9393.

č. 23

STARŠÍ MANŽELÉ Z OBCE STŘÍBRNÁ na Sokolovsku nabízí zdarma bydlení ve svém domě pro věřícího jednotlivce či malou rodinku či faráře v důchodu, protože s barákem již na vše nestačí.
Bližší informace u kazatele Pavla Knorka
na telefonním čísle: 352 604 277.

č. 42

PRODÁM NEBO DARUJI starší ročníky Praktické ženy.
Stanislava Dostálová, Olomouc, Heyrovského 2, Olomouc, 779 00; mob. 737 035 104;
e-mail: tom.dostal@centrum.cz

č. 43

KOUPÍM EVANGELICKÝ TALÁR na výšku postavy 180-190 cm.
Prosím nabídněte za rozumnou cenu. Děkuji.

č. 41

Upozornění na publikace

Dokončení ze str. 3

ci proti místním pohlavárům, kteří často sledovali vlastní zájmy a s obecním majetkem zacházeli jako s vlastním. Měl silné sociální cítění. Prosazoval řadu projektů pro blaho obce. Samozřejmě měl i řadu odpůrců, hlavně ve vedení města. Ke konci života nevycházel s rodinou dobře a 19/9/1885 si po jednom výstupu se snachou sáhl na život.
„Jeho osoba je příkladem toho, jakým způsobem probíhala aktivizace lidových vrstev a jejich zapojování do širokého proudu národní kultury, což je podstatný rys obrození."
Knížka je velmi zajímavá a rozhodně stojí za přečtení.

Jarmila Kafková, Pardubice

Kniha je k objednání na adrese nakladatelství EMAN, Husova 656, 256 01 Benešov, nebo http://eman.evangnet.cz, cena 153 Kč.

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - KOSTNICKÉ JISKRY
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 1932069379/0800
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost *Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz, příjem reklamací: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

Bohoslužby

SENIORÁT ZÁPADOČESKÝ

Českobratrská církev evangelická

AŠ, 352 01; Ne 10.00 /něm. 8.30/
Husovo nám. 3, f Pavel Kučera
ČERNOŠÍN, 349 58; Ne 10.00 (a.c.e); 14.30 (b.d)
Husova 249, f Jiří Marván
DOLNÍ BĚLÁ, 331 52; Út 17.30
Nový obvod 137, a. Jiří Marván
DOMAŽLICE, 344 01; Ne 9.00
Kostelní 93
HORNÍ SLAVKOV, 357 35 Nové Sedlo; Ne 12.45
Karlovarská 140, a. Radek Matuška
CHEB, 350 02; Ne 8.45
ul. 26. dubna 5, f Lubomír Líbal
CHODOV U KARLOVÝCH VARŮ, 357 35; Ne 9.15
Dukelských hrdinů 281, f Radek Matuška
CHRÁST U PLZNĚ, 330 03; Ne 9.30
Železniční 477, f Karel Šimr
KARLOVY VARY, 360 01; Ne 9.15
Zahradní 33, f František Pavlis
KDYNĚ NA ŠUMAVĚ, 345 06; Ne 9.00
Dělnická 359, a. Jan Satke
KRALOVICE, 331 41; Ne 9.00
Žatecká č. 480, f Jana Kadlecová
MARIÁNSKÉ LÁZNĚ, 353 01; Ne 10.00
Lidická 189/16, f Daniel Matouš
MERKLÍN U PŘEŠTIC, 334 52; Ne 9.00
Husova 201, f Jan Satke
NEJDEK, 362 21; Ne 9.00
Husova 525, f Bob H. Ogola
OSTROV, 363 01; Ne 10.00
Jáchymovská 170
PLZEŇ - KORANDŮV SB., 301 50; Ne 9.30
Anglické nábř. 13, f M. + H. Hamariovi
PLZEŇ - ZÁPADNÍ SB., 301 00; Ne 9.00
Němejcova 2, j Renata Šilarová
PODBOŘANY, 441 01; Ne 11.00 (a.c)
Politických vězňů 300, f Jana Kadlecová
PŘEŠTICE, 334 01; Ne 9.00
Rebcova 557, f Jan Satke
ROKYCANY, 337 01; Ne 9.30
Jiráskova 481/II, j Ondřej Pellar
SOKOLOV, 356 01; Ne 10.30
Petra Bezruče 501/7, j Pavel Knorek
STŘÍBRO, 349 01; Ne 10.00 (a.c.d.e)
Masarykovo nám. 15. a. Daniel Matouš
TEPLÁ, 364 61; Ne 9.30
Máchova 357, f Alfred M. Satke

Církev bratrská

KARLOVY VARY, 360 01; Ne 9.30
Bulharská 2061/29A, Jan Valeš ml.
KLATOVY, 339 01; Ne 9.00
Masarykova 367/III, Zdeněk Šplíchal
PLZEŇ, 301 00; Ne 9.00
Doudlevecká 31, Zdeněk Šplíchal

Evangelická církev metodistická

HORŠOVSKÝ TÝN, 346 01; Ne 16.00 (b.d.e)
Nádražní 79, Zdeněk Eberle
KARLOVY VARY, 360 01; po domluvě
Zámecký vrch 45, Miloslav Čech
PLZEŇ 1 LOCHOTÍN, 323 00; Ne 9.30
Bolevecká náves 2, Zdeněk Eberle
PLZEŇ 3, 301 24 ; Ne 9.00
Husova 14, Petr Procházka
TACHOV, 347 01; Ne 10.00
Náměstí Republiky 85, Milan Mrázek

Bratrská jednota baptistů

AŠ, 352 01; Ne 9.00
Táborská 9, Alois Boháček
CHEB 1, 350 02; Ne 9.00
Libušina 4, David Sláma
CHEB 2, 350 02; Ne 9.30
Mírová 6, Jan Katušťák
KARLOVY VARY, 360 01; Ne 9.30
Závodu míru 112
KRASLICE, 358 01; Ne 10.00
Fučíkova 1639
SOKOLOV, 356 01; Ne 9:30
Brněnská 486, Michal Jílek
TEPLÁ, 364 61; Ne 9.00
Havlíčkova 42, Jaroslav Pospíšil

KOSTNICKÉ JISKRY
Evangelický týdeník
3/2009
28. ledna 2009 ◆ ročník 94 ◆ cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde 11. února

Z obsahu

* *Boží spravedlnost*
* *Život, statistika, média*
* *Trocha teologie*

Poselství k 5. neděli po Zjevení Páně

„... TOHO POSLOUCHEJTE..."
MT 17,5B

Petr a ostatní dva muži jsou uchopeni a vyvedeni na místo, kde mají prožít zásadní duchovní moment. Dostane se jim vidění – budou vytrženi – bude to mystický zážitek přítomnosti Boží v těsné blízkosti vlastní existence. Bude to možná jeden z nejsilnějších – ne-li vůbec nejsilnější – okamžik jejich duchovního života. Života vůbec. Chystá se něco velkého, významného, přesahujícího běžnou lidskou zkušenost. Ježíš je vede kamsi, kde mají něco vidět – slyšet – a zažít. Vede je do samoty, na vysokou horu, tam, kde bude ticho. Dochází k proměnění, přichází živoucí Bůh. Objevují se Mojžíš a Eliáš a probíhá první rozhovor v textu: hovoří Ježíš s těmito dvěma muži. Domnívám se, že smyslem vyvedení na horu mělo být naslouchání právě tomuto rozhovoru – úkolem učedníků bylo nechat zázrak proběhnout, vnímat jej, nasát jeho atmosféru, být jeho svědky – něco zaslechnout a toto něco uchovávat v paměti, podobně jako Marie sdělení andělů. Na rozdíl od ní ale Petr nevydrží mlčet a uchovávat svůj prožitek uvnitř srdce, a zasáhne probíhající výjimečnost svou agresivní starostí: postavím vám stany, můžete tu přespat, budeme se o vás starat. Připomíná mi Martu a její starost o návštěvu. Je to snaha o zajištění běžného provozu věcí – života – tok mluvy, který vyruší a vyplaší právě se dějící přítomnost Boží – a tak také „ještě nedomluvil", jak čteme, a vše bylo pryč. Přichází oblak a výjimečné je opět zahaleno do hávu neproniknutelnosti. A učedníkům, podobně jako nám, se dostává poučení z nebe: „To jest můj milovaný Syn, kterého jsem si vyvolil; toho poslouchejte." Více ticha, méně hluku. Více vnitřního soustředění, méně slov. Nechtít za každou cenu vykládat a posuzovat náboženské zkušenosti vlastní či druhých lidí. Nechtít stále něco dělat, o někoho nebo něco se starat. Prostě pozorovat, poslouchat, být. Nevěnovat tolik pozornosti provozním záležitostem, jako Bohu samotnému. Něco takového nám snad chce tento text sdělit. Ani snad tolik nemluvit, jako více naslouchat.

Vendula Kalusová
farářka ČCE, vězeňská kaplanka

Křesťané v Gaze

Gaza včera, dnes, zítra?

Oblasti Gazy a sousedícího Izraele bývají zmiňovány jako místo utrpení Palestinců i ohrožených Izraelců. Většinou se pomíjí osud dnes již jen asi tří tisíc křesťanů (z nichž mnozí se již pod sílícím tlakem vystěhovali). Bombové útoky na kostely, modlitebny a křesťanské instituce přiměly například tamní baptisty, že pro osobní bezpečí se schází po domech. Ke všemu ještě Hamas vyhlásil právo šária. To ovšem neznamená jen, že se musí ženy zahalovat, nýbrž všemocné a bezvýhradné sledování mravnostní policie. Je dobře možné, že budou zakázány křesťanské bohoslužby vůbec. A to podobně jak v Saúdské Arábii, s níž jsou západní mocnosti spřáteleny a nedovolí si jí nic vytknout. Má se za to, že vliv Izraele v Gaze by křesťané přijali s ulehčením.

Samotná Gaza k Izraeli vlastně nikdy nepatřila. Byla jedním z pěti pelištejských měst a knížectví. Bývá vzpomínána jako místo, kde se proslavil svými mimořádnými činy Samson a také zde nakonec statečně svůj život skončil. Měla již ve starověku strategický význam. Stýkaly se zde obchodní cesty z Egypta, Arábie, Sýrie a Assyrie. Byla proto i vojensky důležitou. Alexander Veliký ji dobyl až po pětiměsíčním dobývání. I římští císaři ji začlenili do sféry svého vlivu. Ještě v období středověkých křižáckých výprav byla strategicky důležitým bodem. V 1. světové válce se stala opěrnou linií turecko-německo-rakouské fronty Gaza–Jeruzalém. Dobyta byla po osmiměsíčním obléhání od generála Allenby.

Svou polohou je Gaza mezi Egyptem (jemuž byla vždy politicky i intelektuálně blízká, 1948-67 jím zabrán) a Izraelem v ohnisku pozornosti obzvlášť dnes. Je jakousi domovinou Palestinců, jež měla přerůst ve státní útvar, který by následně byl základem pro možné narovnání mezi Palestinci a Izraelem. Poté, co v jejím zřízení převládl radikální Hamas, tato naděje je vzdálenější než dřív. Dodnes nejen neuznává stát Izrael, nýbrž vyžaduje jeho zničení. Rozhodující roli přitom hraje tzv. Muslimské bratrstvo, které se v Egyptě násilí vzdalo; Hamas (založený až 1987) je jeho výhonkem. Nepůsobí přitom jen jako ozbrojená složka, nýbrž také jako „nadace", je za ním i síť nemocnic a škol, v nichž se další generace ještě více radikalizuje. Charitativní i násilná činnost Hamasu zakládá tak silnou popularitu mezi obyvatelstvem, žijícím ve stálém napětí i nouzi. Hamas docílil toho, že Fatah, kdysi pokládaný za extrémní, ztra-

Dokončení na str. 2

AKTUALITA

Krize, ekumena, důvěra

(Záplava humpoláctví, noblesní prezidentský projev)

Finanční krize bude pokračovat, až ze všech bank zůstanou jenom dvě: krevní banka a spermobanka. Nakonec se i ony sloučí v banku jedinou. Ta ponese název „Bloody Fucking Bank". – Tolik vtip, který se šíří po internetu jako mor.

Na rozdíl od jiných uvedenému vtipu netleskám. Nevadí mi ani tak obhroublost (ta ostatně není až taková) jako spíš zaměření. Ještě před pár desetiletími se neobešlo žádné větší ekumenické sejití bez toho, aby se na něm alespoň jeden delegát halasně nedovolával doslovného převodu čínského znaku pro krizi: „nebezpečná příležitost". Kdysi jsem tuto řečnickou figuru nemohl už ani slyšet; teď mám nicméně za to, že nastal pravý čas s uvedeným „tradičně ekumenickým" důrazem přijít znovu.

Světová finanční krize nepochybně přinese (zůstaneme-li v oblasti ekonomické) též spoustu nových příležitostí (především investičních). Přehnaný pesimismus, jak oprávněně zdůraznil prezident v novoročním projevu, není namístě. Místo „blbé nálady" a poraženeckých slovních hříček bychom naopak měli stranit důvěře, víře (řecky: PISTIS), bez níž vposledu nemohou lidské instituce dlouhodobě řádně fungovat.

František Schilla

ZAOSTŘENO NABLÍZKO

Z církve ven...?

Dr. Erika Kadlecová zpracovala koncem šedesátých let minulého století objevnou sociologickou studii o religiozitě Severomoravského kraje. Zabývala se v ní i otázkou, jak a proč lidé opouštějí svou církev. A dospěla mimo jiné i k zajímavému poznatku, že prvním, i když ještě neuvědomeným signálem a krokem k odchodu ze sboru a z církve, je odhlášení církevního tisku.

Je to nakonec pochopitelné: Ztráta zájmu o předmět, o sousedy, o dění blízké i vzdálené... ztráta vnitřního ztotožnění s ideou, programem a děním... posun v hodnotovém měřítku mravním i materiálním nemohou nakonec dopadnout jinak. Ať již jsou samy o sobě příčinou nebo důsledkem.

Mluví se dnes opět o ohrožení existence Kostnických jisker: Nejsou autoři, nejsou čtenáři a odběratelé - nejsou peníze. Stále dokola ve svírající se spirále. Přitom v době velice nevhodné.

Žijeme v době, kdy mezilidské vztahy se rozvolňují - a reálné společenské styky znesnadňují a zdražují. Dostat se na bohoslužby může být dnes problém nejen technický, ale již i finanční: Nač přijde tříčlennou rodinu v Praze nedělní cesta tramvají do kostela a zpět? A nač přijde jeden přátelský dopis týdně? A kolik evangelického - a kolik skutečně biblického najdeme v televizi a rozhlase?

Podtrhuje se nový význam tisku. Jistě tisku dobrého, zajímavého, angažovaného, pravdivého a čtivého. Ale především tisku nějakého a existujícího. Na kterém lze pracovat a jehož kvalitu si jde vytvořit a vynárokovat.

Církve ani sbory by neměly nechat padnout zavedený a dlouhodobě osvědčený časopis. Krátkodobě jde hlavně o peníze... ale dlouhodobě jde především o morální podporu a zájem a o vyjádření a prokázání tohoto zájmu a podpory.

Někdy se ovšem poukazuje, že evangelický tisk ovládá neodbornost, stereotyp a nuda. Tisk ovšem nemůže příliš překračovat svou církev. Nuda v tisku nemůže nesvědčit o nudě v církvi. A nuda v církvi vypráví o nudnosti, lenosti a pohodlnosti nás, kteří církví jsme a církev tvoříme. I zde je to spirála stále se zužující a v nicu se ztrácející. Evangelium ani sbor a církev, ani bohoslužby a kázání nejsou pohodové kanape, kde si vybíráme a prožíváme své snění. Jsou pole. Kde nerozhodujeme sice o úrodě - ale kde to bez práce nejde.

Je ohrožení osvědčeného evangelického časopisu posledním pozdravem těch, co již odešli - nebo varováním těch, co se k odchodu zatím ještě nevědomky chystají?

Ilja Herold

Z církví u nás i ve světě

Reakce aténských církevních představitelů na násilí v Řecku

Atény. (Radio Proglas). Zahraniční katolické zpravodajské agentury přinesly vyjádření, kterými na současné násilnosti v ulicích řeckých měst reagoval aténský katolický arcibiskup Nikolaos Foskolos a pravoslavný arcibiskup Hieronymos. Výroky jsou součástí Večerních zpráv Proglasu odvysílaných 11. prosince 2008 ve 20 hodin.

"Staly se věci, které jsme v Aténách neviděli ani během 2. světové války, v plamenech se ocitly přes dvě stovky obchodů a řada bank, neštěstí se šíří po celém městě." Těmito slovy popsal situaci prosincových dnů v řecké metropoli aténský katolický arcibiskup Nikolaos Foskolos. Smrt patnáctiletého chlapce kulkou ze zbraně policisty při zásahu proti skupině radikálů, podle arcibiskupa zvedla vlnu nenávisti hlavně mezi mladými obyvateli. Vedle nespokojenosti se současnou vládou a globální ekonomickou krizí vidí Mons. Foskolos příčiny i v tom, že mládež nemá ideály a naději, výchova v posledním desetiletí byla příliš materialistická.

Prohlášení k událostem vydal také aténský pravoslavný arcibiskup Hieronymos. Podle něj je současné násilí, ničení a rabování neospravedlnitelné. Drtivá většina Řeků se hlásí právě k pravoslavnému vyznání.

Ekumenický monitoring

Omluva redakce

Děkujeme čtenářům za upozornění. V čísle 36-37/2008 v příloze o Bratrské jednotě Chelčického v letech 1952-1953 se opakovalo chybně jméno pardubického kazatele. Byl jím Jan Říčař (nikoli Jan Říčan).

redakce

Gaza včera, dnes, zítra?

Dokončení ze str. 1

til naděje v něj kladené. Chaos a korupce vládnoucí vrstvy přispěly k vítězství Hamasu ve volbách (2006). Mezi složkami Hamasu a Fatahu pak docházelo k bratrovražednému boji, únosům, mrzačení a mučení protivníků. Ústupky Izraele byly vydávány za slabost a úspěch násilných metod Hamasu. Izraelská a egyptská blokáda Gazy ničila všední život lidí. Je otázkou, čeho chtěl Hamas ostřelováním Izraele raketami dosáhnout a zda nechce zvrátit i situaci v Egyptě. Prezident autonomie Mahmúd Abás řekl, že Hamas je zprostředkovaně zodpovědný za mrtvé v nastalém konfliktu. V pozadí je také řevnivost šíitů a sunnitů, jsou zde i zájmy Iránu. Egypt, Saúdská Arábie a Jordánsko k invazi Izraele do Gazy v podstatě mlčí a dávají tím zelenou Izraeli. Tím se otevírá cesta pro důkladné zdecimování Hamasu. Otázkou je, co bude potom, až nastane příměří.

Jan Kašper

Po ekumenickém chodníku

Tak se jmenuje 90stránková brožura prof. Pavla Filipiho, vydaná Českobratrskou církví evangelickou na sklonku roku 2008. Už v roce 1991 vydal tentýž autor tehdy v Ekumenické radě příručku pro ekumenickou bohoslužbu, což byla praktická pomůcka k organizaci ekumenických shromáždění. Tehdy to bylo zapotřebí, protože dobrá vůle ke společnému setkávání křesťanů různých vyznání mohla být provázena amatérským nadšením bez znalostí věroučných a liturgických odlišností různých vyznání. Od té doby se mnohé změnilo. Horlivá vůle ke společnému shromažďování možná poněkud opadla, avšak kde se spolupráce jakkoliv děje, mívá to už promyšlené základy. Proto tento text je kvalifikovanou studií, která obsahuje nejen modely společných shromáždění (a rozlišuje na příklad "bohoslužbu hostovského typu" od společně připravené bohoslužby slova), ale i vysvětluje, jak jednotlivé denominace chápou modlitby, svátosti, manželství. Vysvětluje pojmy v různých tradicích různě utvořené, jako evangelizace, biblické vzdělávání, duchovní cvičení apod. Také se věnuje dnes rozvinuté institucionální spolupráci ve veřejných institucích, totiž ve vězeňství, v armádě, ve zdravotnických zařízeních či ve sdělovacích prostředcích a vůbec na veřejnosti.

V přílohách si čtenář může ověřit přesné znění všech aktuálních ekumenických nebo k ekumeně se vztahujících textů: od Leuenberské konkordie přes společné dohody církví až po směrnice katolické biskupské konference. Je to všechno šito na míru současné české situaci. Brožura je určena do nitra českobratrské církve, ale "sáhnou-li po ní pro své poučení též členové církví dalších, bude to jen vítáno". Nejvíc pozornosti je ovšem věnováno katolické církvi; vždyť ta dnes představuje početní osminásobek členstva všech ostatních církví. A tak tento chodník umožňuje všem českým křesťanům, aby po něm spolu vykročili ke svědomitější Boží oslavě a aby jejich společné svědectví národu bylo kvalifikovanější.

Blahoslav Hájek

Památný, památnější, nejpamátnější!

(Z německého evangelického měsíčníku Chrismon 12/2008 a 1/2009)

Narození Kalvína (před 500 lety) a Darwina (před 200 lety), začátek druhé světové války (před 70 lety), první procházka člověka po Měsíci (před 40 lety), pád Berlínské zdi (před 20 lety) … Tato a další „devítková" výročí připomínají poslední dvě čísla Chrismonu.

Vzhledem k charakteru média (běží o celoněmecký protestantský měsíčník) dostává právem přednost nadcházející 50. výročí díla Brot für die Welt (Chléb pro svět). Z „portrétu" protestantského pomocného díla v prosincovém vydání citujme několik čísel: Od roku 1959 byly v jeho rámci vybrány prostředky v hodnotě 1,8 miliardy eur a profinancováno bylo 20.000 pomocných projektů v rozvojových zemích. Z příjmů díla v roce 2007 pocházely dvě třetiny ze sbírek při bohoslužbách, asi sedm procent (tj. přes 3,8 miliony eur) pocházelo z dědictví. Na světě trpí hladem 850 milionů lidí. Statistiku doplňuje v tomtéž čísle Chrismonu rozhovor s novinářkou Ulrike Meyer-Timpeovou. Zaujme tvrdě věcný přístup této dámy: pro potírání dětské chudoby učiní podle ní odborný žurnalista-ekonom nejvíce tak, že bude varovat před vznikem souvisejících vícenákladů do budoucna.

V chápání aktuálnosti a relevantnosti se evangelické médium může od médií obecných poněkud lišit. A tak zatímco v posledním loňském vydání je nejvíce prostoru věnováno vybranému „již" výročí devítkovému, v letošním vydání lednovém naopak „ještě" osmičkovému: Dva přeživší němečtí turisté a přední německý novinář se vracejí k tsunami (záplavové příbojové vlně) v Thajsku o vánočních svátcích roku 2004. V rozsáhlém (čtyřstránkovém) rozhovoru probírají z protichůdných až navzájem konfliktních pohledů hlavně otázky žurnalistického řemesla, potažmo novinářské etiky. Takovéto rozhovory (tematicky zaměřené na kritiku/obranu novinářů i na jejich syrovou sebereflexi – mimo jiné o nezbytných „odporných součástech řemesla" a jejich mezích – tváří v tvář „obětem") žel zatím v našich médiích chybí. (Daná problematika je traktována ponejvíce v rozborech Hvížďalových či Čermákových nebo na serveru www.louc.cz. Tam by se jistě dobře vyjímal např. obraz média jakožto „výškové budovy", kde všichni od brutálních pracovníků u vchodu z žuly až po rafinované myslitele na hebkých kobercích dohromady vykonávají jedno dílo.)

Zmiňme několik dalších příspěvků z čísla lednového. Otázkou koncepce trávení a prožívání památných „devítkových" dnů se zabývá jednak šéfredaktor Arnd Brummer v pravidelném fejetonu, jednak pravidelný průzkum veřejného mínění, který opět realizovala specializovaná agentura na reprezentativním vzorku (1001 dotazovaných) německé populace. Českého čtenáře překvapí zjištění, že pro každého druhého Němce ve věku od 50 do 59 let je místem vzpomínání kostel, modlitebna či sborový dům. Jinak vyjádřeno: 50 % příslušníků této věkové skupiny navštěvuje v Německu vzpomínkové bohoslužby. (Z lidí ve věku 14 až 29 let jenom každý pátý.) Obyvatelstvo v Německu zjevně není natolik ahistorické jako obyvatelstvo jiných evropských zemí včetně Česka.

„Láska mezi dvěma lidmi není nutně stále slabší," tvrdí (na rozdíl od mnoha svých kolegů-kazatelů) teoložka Susanne Breit-Kesslerová v navázání na Píseň Šalomounovu. Zejména první řádky její pravidelné rubriky mohou tentokrát pro tradičnějšího čtenáře představovat trochu silné kafe, celkovému vyznění však nemohu než přitakat: Ano, stojí za to „znovu objevovat senzačního člověka po mém boku"! Ano, i takto pojaté příspěvky plně patří do evangelického časopisu!

Při čtení rozhovoru s Arminem Laschetem (ministrem pro generace, rodinu, ženy a integraci Severního Porýní-Vestfálska) napadne českého čtenáře ke všem výročím v Chrismonu výslovně zmíněným ještě jedno: Letos to bude dvacet let, kdy u nás z veřejného prostoru a z veřejného diskurzu (projevu) zmizel specificky normalizační typ veřejného činitele/politika, totiž politika jakožto pochodujícího automatu na prefabrikované fráze. Zároveň skončila doba, kdy cokoli oficiálního o veřejných záležitostech bylo třeba číst převážně mezi řádky. A to je při vší bídě tuzemského veřejného života přece jenom výročí z nejpamátnějších!

František Schilla

Setkávání generací

se v tomto roce konají opět ve dvou termínech: 29.4.-3.5. v Horském domově v Herlíkovicích (téma: Národ – od výlučnosti k rozplynutí) a 22.-25.10. v Sola fide v Janských Lázních (téma: Konflikty).

Třídenní pobyt (od čtvrteční večeře do nedělního oběda) je určen lidem střední a starší generace, kteří chtějí s druhými volně sdílet svoje názory, navzájem se učit i rozšířit okruh přátel. Není stanovena žádná věková hranice, setkání jsou zásadně otevřena všem.

Důraz klademe na setkávání ve skupině, kde se scházíme po celou dobu. Daná témata probíráme z pohledu biblického a z pohledu osobních zkušeností a prožitků účastníků.

Mluvíme spolu o daných tématech, jak je zachycuje Bible a jak s nimi zacházejí duševědní obory. Odpoledne jdeme na výlet, večer bývá spíše oddychový (zpěv, tanec, hry – podle návrhů účastníků i organizátorů). Setkání nejsou míněna jako individuální rekreace a nezaměřují se na výběr životního partnera. Setkání pořádá Českobratrská církev evangelická, jsou však zcela otevřena lidem z jiných církví a právě tak jsou vítáni lidé žijící mimo církev.

Program připravuje a vede pětičlenný tým (faráři Bohumil Baštecký a Jan Trusina, socioložky Hana Janečková a Jindřiška Seethalerová a psycholožka Bohumila Baštecká).

Pobyt je určen pro pětadvacet lidí. Zájemci se mohou hlásit u Jana Trusiny (674 01 Třebíč, Palackého 33, t. 568 821 401, e-mail trusina.trebic@seznam.cz), který pošle bližší informace a přihlášku.

Vzpomínka na Přemysla Pittera

ke 33. výročí jeho úmrtí (Curych, 15. února 1976)

Kdo nemá soucitu
k slabším a nižším tvorům,
nemá ani schopnosti
tvořiti Království Boží.

Přemysl Pitter je mnohým znám pro svou práci v naší církvi, službu chudým dětem v jeho Milíčově domě, ochranu a obětavou péči o židovské a německé děti během 2. světové války a po ní, pro pomoc emigrantům po nástupu komunistického režimu v naší zemi a neúnavnou práci pro věc Československa ve Švýcarsku, kde našel svůj druhý domov a kde působil až do své smrti.

Pitter však vynikl nad ostatní nejenom díky své obětavé práci pro lidské bližní; jeho nezištná práce a pomoc lidem, obzvláště pak dětem, byla u něho nerozlučně spjata s velkou láskou ke zvířatům, tvorům stejně tak slabým, nevinným a bezbranným. Každý živý tvor byl pro něho především stvořením Božím, a tudíž vyžaduje respekt a stejnou míru soucitu a ochrany. Tím, že utrpení zvířat vnímal stejnou měrou jako utrpení člověka, Pitter vskutku předešel svou dobu o mnoho let. Však je též dobře známo, že láska ke zvířatům jej již v mladém věku přivedla k vegetariánství, které později v životě propagoval s tak nevšedním úsilím.

Jako malá vzpomínka na tohoto výjimečného člověka je zde vybrán z jeho spisů krátký oddíl, v němž je tak dobře patrná jeho všeobjímající láska a respekt vůči přírodě a jejím mimolidským tvorům. Jak důležitá jsou slova tohoto moudrého muže právě dnes, kdy dochází k tak rozsáhlému ničení přírody, zániku tisíců druhů zvířat, nezměrnému utrpení obzvláště zvířat hospodářských a kdy vzrůstají obavy o udržitelnost života na naší Zemi! Však posuďme sami:

Lidé obírající se otázkami náboženskými přehlížejí začasto a nechápou, že otázky náboženské úzce souvisí s otázkami životosprávy a že náboženství má určovati nejen náš poměr k Bohu a lidem, ale i k přírodě a světu zvířecímu. Všichni velicí myslitelé náboženští byli si plně vědomi těchto vztahů a mnozí z nich postavili příkazy o lásce k přírodě a všemu tvorstvu na přední místo svých nauk. ….. Ptejme se: Kdo prokazoval odedávna a prokazuje stále největší beznáročné služby a milosrdenství člověku? Od prvních chvil života na této zemské hroudě odkázán byl člověk na pomoc zvířete. Zvíře skýtalo mu potravu, oděv, svou sílu a vydatnou pomoc v práci. Zvíře bylo a jest člověka nepostradatelným druhem. Díváme se na zoraná pole, na lány vlnícího se obilí, obdivujeme malebné vesničky a velebíme výstavnost měst, žasneme nad vymoženostmi stavební techniky. Myslíme při tom na píli hospodářovu, na dovednost a vynalézavost lidskou, na odvážný důmysl stavitelův. V méně již případech pomýšlíme též na mozolné ruce dělníkovy, na jeho námahu, na jeho podíl. Ale naprosto již nemyslíme na to, že nebylo by ničeho z toho, co nazýváme svou civilisací, kdyby nebylo toho nejtrpělivějšího, nejvydatnějšího a při tom nejskromnějšího činitele v lidském díle - zvířete. Kdo pomáhá v práci rolníkově, kdo oživuje naše lesy a háje? Kdo ochraňuje náš majetek? Kdo tahá a vláčí trpělivě nejtěžší břemena? Kdo zápasí s člověkem o lepší bytí, stará se o jeho obživu i obveselení? Kdo stává se člověku i zachráncem života a nejvěrnějším přítelem v nemoci, stáří a opuštěnosti? Mám za to, že nikdo nezaslouží si tak opravdově názvu »bližní« jako zvíře.

A jak odměuje se člověk za všecku tu pomoc, dobro a lásku, kterou zvíře člověku skýtá? Smutná a bolestná je kapitola o vděčnosti člověka ke zvířeti. Člověk má řeč, má sílu, má svobodu, má um, může se ozvati, může se domáhati svých nároků a práv. Naše doba vyznačuje se právě obrovitým zápasem za práva lidská, hesla o sociální spravedlnosti jdou hřmotně světem a razí si cestu i do státních zákoníků. Kdo si ale při tom vzpomíná na onoho němého dělníka, který jen pracuje, dře až do úmoru a když už všecku sílu vydal a není k jiné potřebě - bývá zabit a ještě o jeho tělo rozdělí se kuchařka s výrobním průmyslem. Není právě povinnosti těch, kdož sami těžce pracují, aby se domáhali práv i pro ty, kteří stejně s nimi a hůře ještě nesou břímě práce a života? Právo ochrany zvířat je především právo sociální spravedlnosti, když již nelze u lidí hovořiti o vděčné povinnosti a soucitu .....

Žel, člověk uzavřel své smysly krásám přírody, neumí naslouchati tajemným ševelům, jimiž příroda se modlí k svému Tvůrci. Smysly své omamuje a otupuje ničivými, protipřírodními »požitky«, své nitro otevírá hřmotu světa zevnějšího. Les je mu skladištěm dřevního materiálu, spád vody sleduje s tužkou v ruce a skaliny a romantická zákoutí jsou překážkou jeho dopravním plánům. Jak ubohý, jak strašně chudý je ten dnešní člověk i se vším bohatstvím svých bank, továren a paláců ...Jdi, pyšný člověče, jdi ke zvířeti a uč se od něho! Pak nebudeš své zvrhlé činy nazývati jménem svého ušlechtilého spolutvora, ale v úctě a v obdivu skloníš své čelo před projevem božství, které v sobě tají i ta zvířecí duše!

Člověk uzavřel se přírodě, příroda uzavřela se jemu. Stala se mu mlčenlivou sfingou. Není mu chrámem, kde by se sbližoval s Bohem a čerpal osvěžení a nadšení pro další zápasy a úsilí k vyšším metám, není mu školou, kde by se učil poznávati zákony božské harmonie a moudrosti a které by pak vtěloval i do života společenského. Domnívá se, že zvířata mluví jen v bajkách a pohádkách, nerozumí jejich řeči a nazývá zvíře »němou tváří«. A přece ta němá tvář poučila by jej o tak mnohém, poradila by mu, co a jak by měl činiti, aby sobě i druhým život zradostnil. Místo toho hledí člověk na přírodu jako na svého »obchodního přítele«, s kterým možno vyjednávat, možno jej oklamat, využít, sobě podrobit. Příroda nedá se však dlouho znásilňovati. Svým zasahováním působí člověk porušení přírodní rovnováhy, které se krutě mstí na něm samotném. Člověk svou civilisací, svým nepřirozeným a protipřírodním způsobem životosprávy připravuje si vlastní zkázu, svůj úpadek.

Miroslav Matouš
(dokončení příště)

Kristus, život náš

(Z odkazu Božího služebníka Karla Touška)

Co z Karla Touška dělalo tak inspirativní a charismatickou osobnost? Byl to jedinečný a hluboký vztah s Pánem Ježíšem Kristem. V posledních letech svého života často vyslovoval Pavlovo vyznání „Kristus, život náš" a právě to je pravé pojmenování jeho života. Byl spolu s Kristem ukřižován, spolu s ním zemřel, ale spolu s ním byl Otcem vzkříšen a spolu s ním posazen po Otcově pravici.

Když jste poslouchali jeho kázání, neslyšeli jste někoho, kdo by něco nezaujatě popisoval, ale někoho, kdo vám otvírá svůj život, prosáklý láskou ke Kristu. To, co bylo tak inspirativní, nebylo z něho, ale z Krista. Dá se to vyjádřit i tak, že dědeček nám neříkal to, co vystudoval nebo vykoumal, ale to, co mu Duch svatý zjevil a do čeho ho uvedl.

Zásadní charakterové rysy krásně vystihují Jeremjášova slova (Jer 15:16.19): „Když se objevilo tvé slovo, pozřel jsem je, stalo se mi radostí a jásotem mého srdce, neboť ty sám jsi mne povolal, ó Hospodine, Bože zástupů." Hospodin odpověděl: „Obrátíš-li se ke mně, i já tě znovu obrátím, abys stál před mým obličejem. Oddělíš-li drahocenné věci od nicotných, budeš mými ústy."

1. Sycen Božím slovem

Karel Toušek byl znám svou radostí z Božího slova. Ale jinak, než jak by to člověk čekal. Podstatou této radosti bylo to, co získal od svého Spasitele Ježíše, v němž byl svou vírou pevně zakotven. Poznal v praxi význam Ježíšových slov „nejen chlebem živ jest člověk, ale každým Slovem vycházejícím z Hospodinových úst". Od Ježíše se naučil poslouchat Boží slovo, které mu vypravovalo o přebohaté a vznešené milosti, která přišla k němu, ale také ke všem, kterým chtěl kázat evangelium. To bylo hnacím motorem veškeré jeho práce - tato radost z Božího slova, které je mocí ke spasení pro všechny, kteří tomu slovu uvěří.

2. Hospodinovo povolání být jeho dítětem

Karel Toušek byl nakažlivý svou radostí ze spasení, která se zakládala na poznání, že „Hospodin nad ním vyslovil svoje jméno", jak se dá to místo z Jeremjáše přeložit. Nebyl obyčejným člověkem. Patří Hospodinu jako Jeho syn - v Kristu.

Toto může člověk zažít pouze ve víře v Krista, doslova ve svém ztotožnění s Kristem. On to uslyšel jako první, když vystoupil po svém křtu z vody. Vzápětí to o něm uslyšeli učedníci na Hoře proměnění. On je ten milovaný Syn, kterého si Otec vyvolil, aby byl dědicem a Pánem všeho, ale také aby právě On přinesl tu jedinou pravou a dokonalou oběť smíření za celý svět. Vírou v Krista se stáváme součástí tohoto povolání být Božími dětmi, dědici všeho a účastníky veškeré

Dokončení na str. 4

Calma Maria: Rozhovory s Bohem /I/

Má píseň, Bože,
kterou Ti dnes zpívám,
je rozčeřena jako hladina,
jež neví, kam plout.

A dej mi, Bože,
najít v člověku
alespoň stopu Boha,
v citu muže
i v citu ženy
alespoň stopu lásky.

Bože, dej nám,
ať jsou naše ruce
poddajné v Tvých dlaních,
ať neberou, když rozdávají,
a neničí, když berou.
Dej nám najít v lásce
alespoň stopu božství.

Má píseň, Bože,
kterou Ti dnes zpívám,
je rozčeřena jako hladina,
jež neví, kam plout.

Živijó!

„Svobodně a beze strachu," tak zněl slogan, pod nímž se v listopadu loňského roku nesly oslavy devadesátých narozenin Českobratrské církve evangelické. Působí vzletně a určitě příjemně pošimral pod bradou současnou vládní garnituru. Vypovídá vlastně především o ní. Sděluje veřejnosti, že zde byl kdysi režim, v němž jsme svobodní nebyli a strach měli, zatímco teď žijeme v podmínkách zcela ideálních. Možnosti církve před a po roce 1989 jsou opravdu nesrovnatelné. Přesto jsem se v té „temné minulosti" necítil jako křesťan zase tak tragicky nesvobodný a tíseň se mě zmocňovala pouze před výslechy na Státní bezpečnosti. Meze, ve kterých jsme se mohli pohybovat, byly užší než ty současné. Ale vyznávat, že Ježíš je Pán, nevraždit, nekrást, být si v manželství věrní a mít se rádi jsme směli.

Je příznačné, že si příklady křesťanské věrnosti napořád vybíráme z prostředí, v němž svoboda není. Z Číny, z Iráku, z Kuby… Jednoduchá vyznání lidí z těchto krajin si nás podmaňují. Současně ovšem cítíme, že my to takto říci nemůžeme. Jsme svobodní politicky, přestáváme však být svobodní vnitřně. Máme strach, abychom si nezadali. Projevy, které na nás ve světě nesvobody působí tak mocně, se nám v našem světě svobody jeví jako naivní a trapné. Když se po třech staletích pronásledování dočkala křesťanská církev roku 313 Ediktem milánským státního uznání, ozval se podle legendy hlas z nebe: „Dnes byl vlit jed do církve." Ať ten hlas zazněl odkudkoli, přináší nám důležité sdělení: I svoboda má svá úskalí! Nevyčnívají sice hrozivě nad hladinu, ve své skrytosti však jsou o to nebezpečnější.

Nesvoboda drtí církev zvenčí. Svoboda ji ohrožuje zevnitř. Činí tak nespočtem možností, které před ní otevírá a jimiž ji snadno odvede od jejího základního poslání sdělovat světu, že Ježíš je Pán. Máme dojem, že si svobodná společnost žádá atraktivnější, současně však ne tak jasně křesťansky profilované projevy. Svého Pána přece nemůžeme nikomu vnucovat. Je lepší o něm mlčet a stejně jako on svět uzdravovat. Ve svobodě nám najednou připadne zbytečné přijímat Boží spásnou aktivitu a místo toho si začínáme sami hrát na Spasitele. Čím je svoboda zažitější, tím je toto naše počínání rutinnější, komercionalizuje se a nakonec se odtrhne od svého kořene. To je ten jed vylitý do církve. Svoboda v nás nejprve vyvolává dojem, že Spasitele nepotřebujeme, potom se do jeho role dosadíme sami.

Vzpomínám na dobu nesvobody a strachu s určitou nostalgií. Byla to totiž současně doba snů, ideálů a ryzích pohnutek. Současná doba svobody ve mně vyvolává frustraci. Kdysi mně byla církev domovem. To se začalo měnit, když jsme se v ní po průlomu svobody pustili do kádrování. Sotva se lidé přestali bát jedněch, už je tiskli ke zdi jiní. Tentokrát jejich vlastní. Deziluze pokračovala, když jsme se začali vzdávat své identity. Svých symbolů, svých liturgických projevů, svého důrazu na zvěstování Slova. A snad až do role disidenta mne

Dokončení na str. 4

Rozloučení s Božím služebníkem kazatelem Karlem Touškem (*24.3.1918 +14.12. 2008)

Smuteční oznámení, které zvalo na sobotu 20.12. na rozloučení s bratrem K. Touškem do sboru CB v Praze 3, mělo v záhlaví dva biblické verše: "Nyní propouštíš služebníka svého, Pane, podle slova svého v pokoji" (Lk 2,29) a "Měl jsem slovo Tvé za radost a potěšení srdce svého, poněvadž jsi Ty mne povolal sám, ó Hospodine Bože zástupů" Jr 15, 16.

V článku "Život plný Boží milosti" (ET-KJ 83/11: 4, 1998) jsme při bratrových osmdesátinách sledovali, jak se naplňovaly Boží plány v jeho životních cestách a službě. Proto na tomto místě shrňme jen rozhodující skutečnosti. Dětství prožité v pošumavské rodině naplněné niternou katolickou zbožností Karlovy maminky a babičky; gymnaziální léta na prachatickém gymnáziu s duchovním vlivem profesorů Voříška a France, vedoucím až k rozhodnutí svěřit svůj život Spasiteli Ježíši Kristu a po zavření vysokých škol na začátku nacistické okupace se připravovat i na službu v církvi - Jednotě českobratrské. Krátce před nástupem komunismu ukončil Filosofickou fakultu UK a současně s gymnaziální profesurou v Karlových Varech zde sloužil i v malé kazatelské stanici JČ. V roce 1955 vstoupil do plné služby kazatele JČ v Ústí n. L. Koncem 50. let mu byl souhlas odebrán a teprve po roce 1965 jej Pán církve provedl nesnadným úkolem správce několika dalších sborů. I po odchodu do důchodu sloužil na mnoha místech podle potřeby a sil. Kolem roku 2000 prodělal dvě těžké srdeční příhody a léta v dalším desetiletí vděčně bral

z Božích rukou jako přidaná. Nebeský Otec mu daroval dlouhý život, početnou rodinu i lásku žijících generací CB. Vážili si jej nejen členové CB, ale i křesťané jiných církevních společenství pro pevné biblické zakotvení, široké srdce, hlubokou víru, hojné nesení ovoce Ducha svatého a velikou touhu přivádět bližní ke Kristu.

V sobotu 20. 12. 2008 v přeplněné modlitebně CB v Praze 3-Žižkově (cca 350 až 400 účastníků) se uskutečnila téměř dvouhodinová křesťanská slavnost. Při ní se početná rodina Touškova, celá Církev bratrská a další křesťané loučili s Božím služebníkem bratrem Karlem Touškem, kterého Pán Bůh po více než 60leté věrné službě a v plnosti dnů povolal do nebeského domova. Mluvíme-li o slavnosti, pak nás k tomu vede zejména celý průběh pobožnosti, sedm zpívaných radostných písní (smíšený sbor Effatha: Bůh miloval svět; Je Pán světlo mé; Svatý, svatý, svatý. Společně zpívané: Ježíši krásný; Buď Tobě sláva; Krásnou vlast; Bůh buď s vámi) a v neposlední řadě i přání milého bratra Karla vyslovované před jeho odchodem.

Pobožnost zahájil přivítáním a řídil žižkovský kazatel Bronislav Kaleta. Přehledně vylíčil cestu, jíž Pán Bůh ve své milosti vedl bratra Touška celých 90 roků. Bratr Miloslav Kloubek, hornopočernický kazatel CB, přidal vzpomínky z posledního desetiletí.

Třetím slovem bratr P. Richard Scheuch, římkat. farář v Čelákovicích, dal nahlédnout do vzácného přátelství dvou Božích služebníků: svého a bratra Karla Touška. Vznikalo asi před čtvrt stoletím nad Biblí, teologií i jeho knižně vydaným komentářem ke Zjevení sv. Jana. Právě při rozhovorech nad poslední knihou Bible s nimi bývala v podobě obou sester z Betánie i sestra Toušková: jako pečlivá a starostlivá Marta i pozorně poslouchající Marie!

O kázání při této pobožnosti požádal před svým odchodem bratr Karel Toušek svého vnuka Romana, kazatele CB v Bystrém (viz samostatný článek "Kristus, život náš"!).

Závěrečnými modlitbami posloužili za rodinu syn Daniel a bratři Ján Henžel, předseda CB na Slovensku, Stanislav Heczko za těšínské sbory, Jaroslav Orawski za ostravský sbor a předseda RCB Pavel Černý. Celé shromáždění se závěrem pomodlilo Modlitbu Páně.

Díky, sláva a čest jménu Hospodinovu za život a službu Božího svědka a služebníka bratra Karla Touška.

Jan Štěpán

Více na: www.eu.cz/karel.tousek

Kristus, život náš

(Z odkazu Božího služebníka Karla Touška)

Dokončení ze str. 3

Hospodinovy slávy. Co platí pro Krista, platí i pro nás. V Kristu jsme milovanými Božími dětmi, které se mohou těšit z laskavé náruče svého Otce.

3. Boží konečný záměr

Cílem života ovšem není studovat Písmo a mít v něm radost. Cílem je „být před Hospodinem a být jeho ústy". Je to vyjádření Otcovy touhy. Bůh celým svým srdcem touží po tom, abychom byli před ním, čistí a bez poskvrny, abychom se mohli stát jeho ústy a vyslovovat jeho vůli. Pán Ježíš vystoupil před svého Otce, když předtím přinesl vykupitelskou oběť za každého člověka na zemi. Předstoupil před Otce jako vítěz, který pro něho získal nás a za sebou táhne každého z nás, kdo jsme vírou přijali jeho milost a vykoupení z našich vin. A v něm smíme vstupovat do té vznešené služby být Hospodinovými ústy.

Toto byla vždy nejvroucnější touha Karla Touška, ale zároveň každodenní náplň jeho života – být skrze Krista a v Kristu před Otcem a být díky tomu jeho ústy, zároveň se den za dnem těšit na to, až jednou předstoupí před svého Otce, uvidí ho tváří v tvář a bude vyslovovat to, co uvidí, až na věky.

Pro nás je to velkolepá výzva přijmout za svou tuto Boží vůli, plně se oddat Kristu a denně zažívat skutečnost nového života před Bohem v Kristu s veškerými důsledky, které to přináší.

Roman Toušek

Vzpomínka

Z podzimního 63. sjezdu Kostnické jednoty – Sdružení evangelických křesťanů o.s. jsme zasílali pozdravné dopisy několika bratřím a sestrám, kteří s námi po léta vytrvale a obětavě spolupracovali, ale v současné době se již kvůli zdravotním potížím a slabosti těla nemohou aktivně na naší činnosti podílet.

Mezi adresáty těchto dopisů byl i emeritní kazatel Církve bratrské bratr Karel Toušek. S vděčností vzpomínáme na jeho laskavý úsměv, kterým provázel každý osobní rozhovor a dával tak najevo, jak skrze něj prochází Boží láska, která má zájem o každého jednotlivce. Ale je potřebí dodat, že bratr Toušek byl i velkým milovníkem Kristovy církve a zvláštní důraz kladl na vzájemné poznávání, sžívání i spolupráci křesťanů napříč denominačním hranicím. I to byl jeden z důvodů, proč se tak aktivně a vytrvale účastnil aktivit Kostnické jednoty a proč se podílel i na jejím vedení. Po dlouhá léta byl členem Ústředního výboru a předsedou programové komise, která připravovala tematické plány pro spolkovou činnost.

Bratr Karel Toušek byl Pánem věčnosti odvolán 14.12. 2008 ve svých 90 letech. Jsme za jeho výrazné křesťanské svědectví a účinnou službu velmi vděčni.

Bohumil Kejř

Inzerce

Seznamka pro křesťany
www.noemka.com
Přihlášeno přes 2000 lidí z ČR a Slovenska.
Pro zaslání přihlášky pošlete sms: 777222877
nebo email: info@noemka.com

č. 1

Nymburský evangelický sbor nabízí od září bydlení pro rodinu ve své kazatelské stanici Hořátev. K dispozici je byt v přízemí fary (3+1) a zahrada. Obec je na železniční trati do Prahy.
Kontakt: tel: 325 512 766
mail: cce.nymburk@worldonline.cz
Adresa FS ČCE :
B. Smetany 613 288 02 Nymburk.

č. 2

Živijó!

Dokončení ze str. 3

dovedla politická prohlášení představitelů církve. V době nesvobody byly tyto projevy vnímány jako teologicky nepatřičné. Dnes se staly něčím běžným. Každé takové prohlášení působí, jako když do církve udeří bouracím kladivem.

Slogan „svobodně a beze strachu" vypovídá o podmínkách, ve kterých se dnes církev nachází. O ní samotné neříká nic. Možná, že je to záměr. Svobodně a beze strachu lze přece i umírat. Kde se šíří lhostejnost, tam to vůbec nemusí být protimluv. A lhostejnost se šíří tam, kde se lidem církev odcizuje, kde jim přestává být domovem, kde v ní mají strach říci, co si myslí, protože jim zastánci „oficiálních pravd" hned dají najevo, jak jsou pomýlení, omezení a hloupí. Trocha nesvobody a strachu by nám k těm devadesátinám neškodila. Učinila by nás pokornějšími a hlavně by nás opět nasměrovala k Tomu, který svým Slovem církev nikdy nebourá, ale vždycky jen buduje. Bez návratu k němu a bez odvahy k „jednoduchým" vyznáním se Českobratrská církev evangelická stovky těžko dožije.

Emanuel Vejnar

Demonstrace na podporu sdružení Společnou cestou (Praha – Jižní Město)

V 2. čísle letošního ročníku jsme otiskli žádost o podporu sdružení Společnou cestou, které sousedí a úzce spolupracuje se sborem ČCE. Azylový dům dostal výpověď od Rady městské části Praha 11. Na podporu zachování stávajícího stavu podepsalo petici 4 500 signatářů. 22.1. 2008 se před dalším jednáním Rady městské části za asistence přinejmenším 3 televizních štábů sešla řada lidí, kteří chtěli i takto viditelně protestovat proti odtržení Azylového domu od evangelického sboru. Ani po jednání Rady ještě není o dalším osudu Azylového domu rozhodnuto.

Bohumil Kejř

Bohoslužby

Pražský seniorát - střední Čechy

Českobratrská církev evangelická

Benešov u Prahy, 256 01; Ne 10.00
Husova 656, f Tomáš Trusina

Beroun, 266 01; Ne 9.45
Husovo náměstí 43/30, f Dagmar Ondříčková

Dobříš, 263 01; Ne 10.00
Husova 1556, f Samuel Hejzlar

Hořovice, 268 01; Ne 9.30
Valdecká 408, f D. Dušková - Havlíčková

Hvozdnice, 252 05; Ne 9.30
Hvozdnice č. 125, f Vendula Kalusová

Kladno, 272 01; Ne 9.00
gen. Klapálka 37/1394, f Daniela Brodská

Libčice nad Vlt., 252 66; Ne 9.00
5. května 66, f Dana Rotkovská

Sedlec – Prčice, 257 92; Ne 8.00
K. Burky 150, a Tomáš Trusina

Soběhrdy, 256 01; Ne 10.00
Soběhrdy č. 21, f Petr Turecký

Škvorec, 250 83; Ne 9.30
Husova 133, a Elen Plzáková

Církev bratrská

Kladno, 272 01; Ne 10.00
Víta Nejedlého 1503, Daniel Kaleta

Neratovice; 277 11, Ne 10.00
misijní sbor, Vojtěšská 1219, Petr Grulich

Rakovník, 269 01; Ne 9.00
Vysoká 195, Petr Šimmer

Vlašim, 258 01; Ne 10.00
misijní sbor, Spolkový dům, Palackého n. 7, Jan Lukl

Evangelická církev metodistická

Kladno, 272 01; Ne 10.00
Milady Horákové 1526 (modl. CASD), Daniel Hottmar

Evangelický týdeník - Kostnické jiskry
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 1932069379/0800
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost
*Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz, příjem reklamací: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

KOSTNICKÉ JISKRY
Evangelický týdeník
4/2009
11. února 2009 ◆ ročník 94 ◆ cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde 4. února

Z obsahu

* *O všemohoucnosti Boží*
* *Náboženský kolorit přísahy prezidenta USA*

Poselství k neděli Septuagesimae

70 dní před Velikonocemi

BOŽÍ SPRAVEDLNOST

MATOUŠ 20, 1 – 16

V závěru podobenství je Bůh obviněn z nespravedlivého udílení odměn za vykonanou práci. Všechno je naopak. Poslední budou první a první poslední. Je snad toto Boží spravedlnost? Nebo je Boží spravedlností ve skutečnosti milosrdenství? Proč ale potom prvním byl tak nemilosrdně vyplacen pouze jeden denár? Anebo spravedlivě znamená všem stejně? Či snad vůbec nemáme právo na výhrady? Nepřejícím a závistivým dělníkům se přece Bůh nemusí zodpovídat. Vlastně je to podobenství velmi kouzelné a tragikomické, protože jsme mu „sedli na lep" hned na samém začátku. Jaký obraz Boha jsme to vlastně přijali? Bůh jako hospodář chodí na trh, najímá si dělníky a uzavírá s nimi Smlouvu: o výši odměny. A království nebeské je jako celodenní tvrdá práce za jeden „mizerný" denár. Nechali jsme se zatáhnout do diskuse o spravedlivou výši odměny. Ale za co? Království nebeské přece není lopota a tíha. Následování Krista přece není šichta, za kterou bychom si zasloužili odpovídající finanční či jinou odměnu. Boží království, následování je přece dar, milost vykoupení, spása. Bůh nechodí ráno, v devět, kolem poledne, ve tři a v pět a stále dokola na tržiště proto, že nedokázal ráno odhadnout, kolik dělníků ve skutečnosti bude potřebovat. A co když nás vůbec nepotřebuje na práci a stále znovu a znovu opouští svou vinici, sám nese tíhu dne a vedro, aby nás mohl pozvat a přivést do své zahrady!

Ivana Procházková,
farářka ECM,
Institut vzdělávání

Mezi vojenskou kampaní v Gaze a volbami

Je jedním z nejpopulárnějších politiků v zemi a mohl by se stát příštím izraelským premiérem. Ze západního hlediska je jednou z nejspornějších vůdčích osobností Blízkého východu: Benjamin Netanjahu.
Přátelé i nepřátelé mu vesměs říkají jen „Bibi". Od r. 1996 do 1999 byl již předsedou vlády. V letech 2003 a 2005 byl ministrem financí, předtím ministrem zahraničí a izraelským vyslancem v OSN. Na jedné straně byl v r. 2005 výslovně proti jednostrannému vyklizení Gazy a odstoupil kvůli tomu ze Šaronovy vlády. Na druhé straně vyjednával s Jásirem Arafatem. Žádný izraelský šéf vlády neodstoupil Palestincům tolik území jako Netanjahu.
V polovině ledna, 18. dne operace „Lité olovo", dobrý měsíc před parlamentními volbami, odpovídal vůdce izraelské opozice při setkání se zástupci zahraničního tisku v hotelu Král David na jejich otázky. Objasňoval svůj pohled na válku proti Hamásu, stanovisko k Olmertově vládě a své vztahy k novému americkému presidentovi. Toto je výtah z tiskové konference:

** Válka v pásmu Gazy…*
…je spravedlivá válka. Žádná nemůže být spravedlivější.

** Cílem izraelské vojenské ofenzívy „Lité olovo" je...*
…jednoznačné vítězství nad Hamásem. Tato organizace musí být připravena o schopnost terorizovat Izrael. Kromě toho musí být obnovena odstrašující síla Izraele v regionu. Také kanály, kterými Hamás v minulých letech hromadil zbrojní arzenál v Gaze, musí být přerušeny.

** Směrem k zahraničí: Co byste dělal...?*
…kdyby vaše země byla po osm let zasypávána tisíci raket? Osm let, to jsou dvě funkční období amerického presidenta. Dovedete si představit, že by nějaká země v podobném případě čekala třeba jen osm měsíců, osm týdnů nebo jen osm dnů, než by se začala bránit? Izrael čekal velice, velice dlouho!

** Hamás…*
…je teroristická organizace, jejímž cílem je zničení Izraele. Máme v něm nepřítele, který nás chce vymazat z povrchu země. Hamás se stále znovu zapřísahá, že s raketovým ostřelováním nepřestane. Jediný klid, o který mu jde, je klid hřbitova: Izrael v hrobě a na hrobech tančí Hamás. Hamás je totéž co Al-Kajda. S Al-Kajdou nikdo o míru nevyjednává. Nikoho ani nenapadne nabízet Al-Kajdě nějaké ústupky. Hamás musí z pásma Gazy nakonec zmizet.

** Co byste dělal Vy…?*
…kdyby na vás stříleli raketami z mešit, ze škol a z civilních sídel? Odpověď zní: dělali byste přinejmenším totéž, co dělá dnes Izrael. To není bitva o bezpečnost. Toto je bitva o pravdu a spravedlnost.

** Není pravda…*
…že Izrael má namířeno na civilisty. Naší snahou je maximálně redukovat počet civilních obětí. Litujeme každého nevinného života, který je v této válce zmařen. Ale odpovědná vláda nemůže teroristům, kteří se schovávají za živé lidské štíty, zaručit imunitu. Kdybychom to dělali - nejen na bitevním poli, ale i na poli veřejného mínění - uznali bychom oprávněnost teroru. Schválili bychom taktiku, která je dnes používána proti nám, ale nakonec se obrátí i proti vašim zemím. Říkám to s naprostou jistotou: Jestli tento jev nezarazíme teď, bude se šířit dál.

** Měl by Izrael znovu obsadit pásmo Gazy?*

Dokončení na str. 2

AKTUALITA

Jedno slovo

Mnozí jsme asi sledovali inaugurační projev nového amerického presidenta. Jeho řeč byla obsahově bohatá - zdánlivě spontánní a bezprostřední, i když jistě pečlivě připravená - a zástupy pečlivě a přejně sledovaná. Jen jednou jedenkrát však celý ten obrovský dav nadšeně vyhrkl: To když se Obama zmínil o míru.
V tom davovém vyhrknutí jsem zaslechl obrovskou naději pro sebe i celou naši současnost. A podstatně se mi změnil i pohled na americkou veřejnost.
Třeba se i my u nás odvážíme nyní kritizovat válku i války včetně těch našich „misijních", a osvobodit slovo „mír" ze seznamu zakázaných slov.

Ilja Herold

Benjamin Netanjahu

ZAOSTŘENO NABLÍZKO

Nač pan prezident zapomněl

Zvykli jsme si vnímat pana prezidenta jako euroskeptika, odpůrce teorie oteplování, zastánce naprosto volné ruky trhu. Důstojného muže, který nemá snad smysl pro humor. Nedávno se zlobil pro zveřejnění televizního záznamu přípravy na projev, před nímž si protáhl kosti. Avšak právě to vše nám jej činí člověčím! Stranou zájmu zůstal, žel, právě jeho novoroční projev. Ne pro to, co obsahoval, nýbrž co v něm scházelo. Nejeden vážný, lidský problém, který se dotýká hluboce naší společnosti, nebyl vůbec zmíněn. Lze je pojmenovat? Pokusme se o to:
1. Jednou z ran, jíž trpí statisíce našich občanů, je hazard. Hráčská menšina ohrožuje většinovou společnost. Údajně bylo vloni prosázeno přes 100 miliard korun. Jsme zemí s největším počtem zaregistrovaných heren na světě. Gamblerství s sebou nese vysokou sebevražednost, rozvrácené rodiny, navyšuje kriminalitu. A pokud úpravy zákonných norem dovolují, aby se vesele sázelo prostřednictvím internetu kdekoli na světě, celý problém bude umocněn na druhou. Navzdory ziskům, plynoucím ze zdanění ve prospěch státu a obcí, dopady sázení a hazardu na občany a ekonomiku země jsou ničivé. Prostředky by měly být použity na pomoc postiženým. Vůbec poprvé došlo v České republice veřejně k odmítnutí peněz plynoucích z hazardu. Českobratrská církev evangelická odmítá přijímat dary pocházející z hazardních her a vrátila dar ve výši 12,5 milionu Kč.
2. Až dosud ani jeden prezidentský projev se nezabýval soužitím většinové a romské populace. Je otázkou, nač ještě čekáme. Bude pozdě, až dojde k masovějším střetům nebo budou ztráty na životech. Zatím by bylo poctivé věc označit a přiznat, že si nevíme rady a dosavadní snahy jsou nedostatečné a míjí se účinkem. Zcela selhaly politické strany, žádná z nich do voleb nejde s jasným, srozumitelným programem - co dělat. Ožehavých témat se chápou radikálové, jiná nabídka schází. Hned po převratu nám dnešním panem prezidentem bylo slíbeno, že v sociální oblasti si „reflektor" posvítí tam, kam bude třeba. Neposvítí. Pokud jde o vztah k minoritám v naší společnosti, sotva. Chánov či Litvínov jsou jen pověstným vrškem ledovce. V prvém z nich ještě v minulém roce do chánovského ghetta nejezdil téměř žádný autobusový spoj. Nebyla tam údajně ani ordinace lékaře. Provizorní prodejna potravin místní rozhodně neuspokojovala. Z vodovodních kohoutků dlouhých jedenáct let netekla teplá voda. V tom druhém, litvínovském případě neromské obyvatelstvo vděčně podporovalo akční komanda, jež měla budit respekt u jejich spolu-

Dokončení na str. 3

Z církví u nás i ve světě

Benedikt XVI.: Mezináboženský dialog prioritou Evropy

Vatikán (RaVat). Evropa měla a dosud má kulturní vliv na celé lidstvo, a proto se musí cítit odpovědná za svou budoucnost – napsal papež účastníkům semináře „Kultury a náboženství v dialogu". V rámci letošního Evropského roku mezikulturního dialogu, který vyhlásila EU, jej společně zorganizovaly dvě Papežské rady: pro mezináboženský dialog a pro kulturu. Benedikt XVI. adresoval své poselství oběma předsedům zmíněných vatikánských úřadů, kardinálu Tauranovi a arcibiskupovi Ravasimu. Píše v něm, že „současná Evropa je zakořeněna jednak v rozsáhlém antickém dědictví Athén a Říma, jakož i v životodárné půdě křesťanství. Kromě toho Evropa ukázala, že je schopna vytvářet nové kultury a současně přijímat z každé civilizace její originální přínos"... „Bohužel, mnoho Evropanů dnes jako by ignorovalo křesťanské kořeny svého kontinentu," podotýká pa-pež, „ačkoli jsou stále živé a musí ukazovat cestu a oživovat naděje milionů obyvatel Evropy, kteří tytéž hodnoty sdílejí." Benedikt XVI. povzbuzuje věřící, aby podporovali iniciativy dialogu mezi kulturami a náboženstvími. Aby však takový dialog byl autentický, nesmí podléhat relativismu ani synkretismu a zároveň se má vyznačovat úctou k druhým a duchem smíření a bratrství. Věřící mají střežit své kulturní a duchovní dědictví, a zároveň hledat nové cesty a čelit velkým výzvám postmoderní doby. Mezi nimi zmiňuje papež obranu lidského života v každé jeho fázi, ochranu práv osoby a rodiny a také mezikulturní a mezináboženský dialog, který by měl být pro Evropskou unii prioritou.

www.radiovaticana.cz

Evangelické církve na území Lutherova rodného kraje se sjednotily

Erfurt/Magdeburg– ENI. Dvě zemské německé protestantské církve, působící na území, kde se nachází veľké množství historických míst spojených s reformací 16. století a s reformátorem Martinem Lutherem, se 1. ledna spojily a vytvořily Evangelickou církev centrálního Německa. K sjednocení došlo mezi Durinskou evangelickou luterskou církví a Evangelickou církví provincie Sasko, která byla původně sjednocenou lutersko-kalvínskou církví. „Svědectví církve získá na své přitažlivosti, když věci, které můžeme spolu dělat lépe, budeme dělat spolu," řekl při příležitosti sjednocení biskup Wolfgang Huber, předsedající biskup Evangelické církve Ně-mecka – společenství sdružujícího protestantské církve v zemi.

Američtí ateisté bojují proti frázi „Tak mi pomáhej Bůh!" v prezidentské inaugurační přísaze

New York– ENI. Podporovatelé striktní interpretace oddělení církve od státu začali v Spojených státech amerických soudní proces s cílem zamezit používání fráze „Tak mi pomáhej Bůh!" během inauguračního ceremoniálu amerických prezidentů. Skupina amerických ateistů a humanistů, kteří stojí za tímto soudním procesem, chce také dosáhnout konce praktikování modliteb a přímluv během veřejných událostí. Zahájení soudního procesu oznámili 29. prosince. Frázi „Tak mi pomáhej Bůh!" vyslovují při slavnostní přísaze američtí prezidenti už minimálně od dob prezidenta Franklina D. Roosevelta (1882-1945).

Ekuména vo svete 2/2009

Mezi vojenskou kampaní v Gaze a volbami

Dokončení ze str. 1

Já jsem byl proti tomu, abychom se odtamtud stahovali. Stalo se právě to, čeho jsem se bál: Gaza se stala teroristickou základnou Íránu. Nemyslím si, že bychom se měli do Gazy vrátit a trvale ji obsadit. Na druhé straně nesmíme stejnou chybu opakovat znovu například, tím že vyklidíme Golany, které ovládají Tel Aviv a Ben Gurionovo letiště, nebo polovinu Jeruzaléma.

**** Co bude v pásmu Gazy po Hamásu?***

Velká část palestinského národa a arabského světa dobře ví, co je Hamás zač. Mnozí tajně doufají - někteří se s tím dokonce ani moc netají -, že tohle střetnutí vyhrajeme. O tom se málo muví, ale Hamás využívá současnou krizi k likvidaci politických protivníků. Mnoha Arabům je jasné, že Hamás je dnes i jejich nepřítelem a nepřítelem míru.

**** Jaký je váš vztah k Obamovi a především k jeho budoucí ministryni zahraničí Hillary Clintonové, která se už před deseti lety vyslovovala pro palestinský stát?***

Pokud budu zvolen, budu rád spolupracovat s novým presidentem USA i s jeho ministryní zahraničí Hillary Clintonovou. Myslím, že oba v minulých letech vyslovili důležité věci, kterým je radno naslouchat.

**** Neovlivňuje válka v Gaze volební boj ve váš neprospěch?***

Volby máme různé, Izrael však máme jen jeden. Tuto válku musí Izrael vyhrát. Pokud by se nepodařilo provést volby tak, jak byly naplánovány, znamenalo by to, že teroristé mohou izraelskou demokracii učinit svým rukojmím.

© Johannes Gerloff,
Křesťanský mediální svaz KEP
15.01.09
přeložil Pavel Mareš
www.israelnetz.com

Ještě k Lisabonu

Článek „Znovu Lisabon" (ET-KJ 2/2009) byl na místě, významná celospolečenská témata by se v tomto týdeníku měla objevovat. A souhlasím s Blahoslavem Hájkem, že by neměla být pojednána jednostranně, zejména ve vztahu k věci tak komplikované, jako je Lisabonská smlouva. Zásadní otázkou zde je, zda vzniká cosi jako „evropský démos" (Vít Beneš, LN 3.1.2009), tedy evropský lid, bez kterého je efektivní politický a společenský pohyb k demokratické sjednocené Evropě těžko myslitelný.

Projekt sjednocování Evropy vznikl z podnětu poválečných politických elit, které pro něj veřejnost svých států získaly s využitím hospodářských a geopolitických argumentů rozdělené Evropy. Podobné argumenty byly nepochybně určující i při rozhodování „nových" zemí o přistoupení k EU po roce 1989, které do něho promítly svou předchozí neblahou politickou zkušenost. Stalo se tak formou referenda v jednotlivých zemích, což je pro legitimitu vzniklého stavu podstatné. Přesto je výsledkem evropská scéna, kde celoevropské politické strany v klasickém slova smyslu neexistují, hodnotová a kulturní identita sjednocené Evropy je nejasná (viz spor o zmínku o křesťanství v preambuli evropské ústavy), jinými slovy scéna, kde je možno o nějakém evropském démosu s úspěchem pochybovat. Navíc, po neúspěšném pokusu o schválení Smlouvy o ústavě pro Evropu (odmítnuté dvěma ze zakládajících členů EU) se nedůvěra elit v tento démos projevila v tom, že při náhradním řešení – Lisabonské smlouvě – se rozhodly bez něho obejít. Irsko cestu referenda použilo z ústavních důvodů (muselo respektovat svůj „irský démos"), a je nepochybné, že pokud by referenda byla povinná i ve všech ostatních státech, v řadě z nich by s tím byly problémy. Toho by si měli být vědomi všichni ti, kteří vytvářejí dojem, že Irsko něco „správného" zbytečně brzdí.

Vyplývá z toho, že tvrdošíjné (byť sebelépe míněné) pokusy bruselských či národních elit prosazovat řešení po své vlastní linii narážejí na své limity a těžko mohou mít budoucnost. To konečně aktuálně vidíme na přístupech jednotlivých států k dodržování rozpočtových pravidel EU, na rozdílných přístupech k řešení současné finanční krize, u nesystémových návrhů na výjimky pro Irsko, při odlišných postojích ke konfliktu na Blízkém východě, atp. Evropské dějiny byly prostě velmi složité, angažované státy jsou různě velké, jejich zájmy a tradice mnohdy diametrálně odlišné.

Nic proti dalšímu sjednocování Evropy – je nepochybně z mnoha důvodů žádoucí a potřebné. Nelze ho však realizovat na úkor evropského démosu – sebevědomých občanů Evropy, vnitřně ztotožněných s každou zásadní změnou projektu. Pokud jistota o jejich vůli chybí, pak je nutné tento démos získávat a přesvědčovat, tj. jeho vytváření cíleně a vědomě podporovat (i za cenu zpomalení dynamiky celého procesu), a ne ho obcházet. V takovém případě bude výsledkem jen politická schizofrenie a nezájem občanů rozhárané, byť částečně sjednocené Evropy, s rizikem vzniku společenského prostředí, ve kterém se bude dařit různým extremistickým uskupením zleva či zprava. A my se pak, zejména ti tolerantní a vstřícní „lidé dobré vůle", budeme divit, jak se něco takového mohlo stát. Z každého integračního kroku se skutečně máme těšit, ale bylo by krásné, kdyby mohl být doprovázen vědomím, že jsme přitom nebyli pouze ve vleku událostí, ve více méně pasivní pozici, ale mohli se na tom i sami podílet. Ustavičná vzájemná komunikace a dialog, jako „jedině možná cesta praktické naděje pro všechny" (Blahoslav Hájek), by měla mít u tématu tak zásadní povahy, jakým je Lisabonská smlouva, vyústění do možnosti svobodného vyjádření všech, kterých se to týká.

Josef Potoček

Libeňský mír z roku 1608

K 400. výročí uzavření tzv. Libeňského míru v roce 1608 proběhla na přelomu roku 2008-2009 v Libeňském zámku v Praze 8 zdařilá a veřejností hojně navštívená výstava. Jako trvalá vzpomínka na ni zůstává pěkně vypravená publikace, zařazující tuto významnou událost do širších souvislostí českých církevně politických dějin.

O co vlastně tehdy na zámku v Libni šlo? Uzavřený mír byl vyvrcholením sporu mezi císařem a českým králem Rudolfem II. a jeho bratrem arciknížetem Matyášem. Ten se roku 1606 na tajné rodinné schůzi dal uznat, vzhledem k Rudolfově znovu propuknuvší duševní chorobě, hlavou celého rodu Habsburků. Rozpory mezi oběma bratry se rozrostly v hlubokou dynastickou a politickou krizi, která přerůstala hranice monarchie a stávala se vážným evropským problémem. Oba hlavní účastníci se snažili získat na svou stranu stavovské obce v jednotlivých zemích Rakouské říše. Nutno přiznat, že Matyáš si počínal obratněji. Evangeličtí stavové pocítili příležitost využít rozporů k prosazení svých dlouhodobě odmítaných požadavků, zejména pokud šlo o uzákonění náboženské svobody. Připomeňme, že Česká konfese z roku 1575 nebyla nikdy panovníkem uznána. Matyášova agitace slavila úspěchy na Moravě. V čele evangelických stavů tam stál vlivný Karel st. ze Žerotína, známý svým rozhodným osobním nepřátelstvím s císařem Rudolfem. Není tedy divu, že právě jeho vlivem se moravský zemský sněm, který se sešel v Ivančicích počátkem roku 1608, rozhodl o podpoře Matyáše. Naproti tomu čeští stavové zaujímali k rozporu obou bratrů neutrální postoj, k Matyášově vzpouře se nebyli ochotni připojit a postupem času dávali najevo svou podporu Rudolfově straně. Svou roli v tom sehrál Václav Budovec z Budova, považovaný za politického představitele nejen Jednoty bratrské, ale i celé evangelické opozice. Česká evangelická šlechta se snažila využít situaci k nátlaku na Rudolfa. Stavovské požadavky byly sepsány v 25 bodech a hned na prvním místě se objevila žádost, aby císař povolil všem vyznavačům České konfese svobodu jejich vyznání i zřízení vlastní církevní organizace tak, jak to žádali od roku 1575 bezúspěšně již několikrát. Císař Rudolf II. však s odpovědí české stavovské opozici stále váhal.

Matyáš v této situaci přistoupil k vojenské akci: s početným vojskem vstoupil do Čech a postupoval k Praze. V první polovině června 1608 zřídil svůj hlavní stan ve vsi Dubeč u Prahy a vybudoval velký vojenský tábor mezi Malešicemi, Štěrboholy a Dolními Měcholupy. Tábor prý byl rozlehlý jako Staré a Nové Město pražské dohromady. Do Prahy se však Matyáš vzhledem k válečnému stavu neodvážil vstoupit, ač byl od ní na dohled, a neučinil tak ani po podepsání Libeňského míru. Po celou dobu se neustále vyjednávalo a poslové obou stran jezdili nepřetržitě mezi Dubčí a Prahou.

Závěrečná fáze jednání se odehrála ve dnech 23. až 25.června 1608 na zámku v Libni, který tehdy patřil šlechtičně Elišce Hofmannové z Grünbühlu. Jednání se ovšem nezúčastnil ani jeden ze znesvářených bratrů, nýbrž jejich zástupci. Podle dohody, podepsané 25.června, Matyášovi připadly Uhry, Horní a Dolní Rakousko a Morava. Rudolf II. si kromě příslušných titulů ponechal vládu v Čechách, Slezsku a obou Lužicích. Matyášovi se tedy nepodařil původní záměr, totiž zbavit Rudolfa vlády ve všech zemích monarchie. Přesto však znamenal Libeňský mír jeho velké vítězství.

Evangeličtí čeští stavové využili složité situace, do níž se císař Rudolf II. dostal, a roku následujícího (1609) si na něm vynutili vydání Majestátu na náboženské svobody. Jím byla na základě České konfese zaručena náboženská svoboda i poddaným. Rovněž vyloučení Jednoty bratrské z náboženských svobod bylo zrušeno. K ochraně své víry dostali evangelíci právo volit si 30členný sbor ochránců-defenzorů. Dále si udrželi utrakvistickou konzistoř a univerzitu. Po porážce stavovského povstání ovšem císař Ferdinand II. roku 1620 platnost Majestátu zrušil..

Výstavu na zámku v Libni připravil Vojenský historický ústav v Praze s Městskou částí Praha 8. Publikaci s mnoha zajímavými dobovými vyobrazeními zpracoval Ladislav Čepička podle knihy Josefa Janáčka - Rudolf II. a jeho doba (z roku 1987).

Jediná výhrada: k tématu existuje bohatá odborná literatura. Domnívám se, že měla být aspoň zčásti využita a nemělo se zůstat jen u výtahu z jediné knihy.

Michal Flegl

Vzpomínka na Přemysla Pittera

ke 33. výročí jeho úmrtí (Curych, 15. února 1976)

Dokončení z minulého čísla

O osudu zvířat hospodářských a vegetariánství píše Pitter následující:

Často slýchávám, jak křesťané omlouvají své masojedství slovy: »Ale vždyť Bible, ani Pán Ježíš nezakazují nám jísti masa! Ba dokonce evangelium samo vypráví, že Pán Ježíš jedl s učedníky beránka a ryby a o jídle se vyjádřil, že "ne to, což vchází v ústa, poskvrňuje člověka, ale což z úst pochází, toť poskvrňuje člověka."« (Mt 15, 11).

Je zajímavé, že tito lidé, tolik lpící na biblické liteře, trvají právě na věcech, které se hodí k omluvě jejich libůstek, v tomto případě poživačnosti masa, které v Písmě je vlastně jen čistě vnějším obrazem pro hodnoty vnitřní. Proč nelpí s touže houževnatostí na ostatních příkazech biblických, poukazujících na způsob života, jehož je Kristus vzorem? Pročpak ti, kteří tak horlivě dovolávají se Ježíše jen proto, aby se nemuseli zříci svého oblíbeného masa nebo sklenky piva či vína, proč nevezmou si ho za příklad i v otázce svých příjmů a bytových poměrů? To by se jim ovšem špatně hodilo...

Samotné pojídání masa z náboženského hlediska by ovšem nebylo ještě nic závadného, ale tomuto pojídání předchází něco, co právě je z hlediska náboženského a mravního hříchem a těžkým proviněním: je to vražda, zabití nevinného tvora. Je to zločin proti lásce. Nezabíjím-li tvorů sám, dávám je pro sebe zabíjeti jinými, najímám na ně vrahy, a to je zločin ještě horší.

Avšak i to činí mne spoluviníkem na strašlivém týrání a vraždění jatečném, byť bych i sám masa nepojídal, jestliže ničeho nečiním proti tomu, aby tento barbarský zhoubný zvyk vymizel! I svou netečností béru podíl na tom, že lidstvo hubením zvířat hubí samo sebe. Moje poznání ukládá mi i odpovědnost a úkol. Vegetarism neznamená jen nejíst masa, být abstinentem a nekuřákem.

Vegetarism, toť neustálý boj a úsilí o vyšší mravní a sociální život! Vegetarism je přirozený důsledek správně chápaného a prožívaného náboženství, vegetarism - toť poslání vysloveně křesťanské.

Člověk zhostivší se pověry masojedství, osvobozený od kletby alkoholismu, kuřáctví a jiných mravních a společenských zel, schopen bude i hlubšího života náboženského a jemné vlivy vyšších duchovních oblastí naleznou k němu přístup. Bude schopen lépe ovládati svoji nižší tělesnost a Kristus, ten živý Kristus, vstoupí do jeho srdce a naplní Svatým duchem lásky celý svět...

Nechceme jísti zvířecích mrtvol a jich tuků.

Nechceme býti příčinou jich útrap a smrti!

Nechceme ničiti ducha svého ni zdraví …

Jan Čejka

Pozn.: Otištěno s laskavým svolením pana Alexeje Bezděka, vnuka významného lékaře MUDr. Ctibora Bezděka, s kterým Přemysl Pitter úzce spolupracoval a s nímž v roce 1929 stál při založení Československého vegetářského klubu. Doktor Bezděk se velkou měrou zasloužil o propagaci vegetariánství v předválečném Československu; spolu s Přemyslem Pitterem vydal v roce 1928 knížku "Vegetarism pro a proti", z níž je shora uvedený oddíl převzat.

Současný obraz protireformace v českých zemích

V sobotu 29. 11. 2008 jsme se, jak bylo v tomto listu oznámeno, sešli k přednášce a rozhovoru o současném obraze protireformace v českých zemích, jak ho před nás staví dnes uznávaní a hojně vydávaní historikové a jejich popularizátoři. Naším přednášejícím hostem byl mladý historik PhDr Petr Šafařík. Upozornil nás na sebe článkem v Literárních novinách z r. 2007 č. 38, nesoucím název „Jezoviti redivivi", zabývajícím se touto tematikou.

Sešlo se nás hrstka. Snad proto, že jsme se sešli téměř v adventu, kdy už jeho nervozita účinně působila a poutala pozornost jinam. Také je nás vlastně jenom hrstka, což nás mrzí, ale neubírá nám to na vědomí závažnosti toho, čím se zabýváme, a tak i toto maličké shromáždění, soudíme, zaslouží, aby se o něm psalo a četlo.

To, co pan Šafařík pověděl, bylo tiché a klidné, jasně však ukázalo, na zvrat, který u nás při líčení doby protireformace, poměrně dlouhého a závažného období české historie, nastal. O podněcovatelích, duchovních otcích a hlavních osobách tohoto úsilí, jezuitech, kdysi napsal uznávaný mluvčí českého národa Karel Havlíček Borovský: „Českých knížek hubitelé lití, plesnivina, moli, Jezoviti." Tito jezuité jsou dnes (viz na příklad dokumentární film O. N. Schmidta) líčeni jako andělé spásy. A ovšem nejen knížek jsou to hubitelé lití, nad utrpením národa spíná ruce a srdce se mu dojetím chvěje i odpůrce Masarykova pojetí českých dějin, které k reformaci obdivně vzhlíží, historik Josef Pekař. Zaníceně věřící katolík, básník Julius Zeyer, se soucitnou účastí a obdivem zachytil v jedné své básni v tomto časopise před časem uveřejněné, jak se projevilo protireformační násilí v našem městě Lysé nad Labem. Aby donutili ty, kteří odmítali stát se katolíky, k přestupu, povolali do města oddíl dragounů. Ti měli být ubytováni v jednotlivých domech těch nepoddajných tak dlouho, dokud své vyznání víry nezmění. Když se však lyští občané o chystaném plánu dověděli, před příchodem vojáků z valné většiny svá obydlí zapálili a před chystaným utrpením a snad vynuceným odpadnutím uprchli do ciziny. Takových případů bylo po Čechách více. Kdo neuprchli, co zažívali! Chcete-li vědět více, čtěte knihu vzniklou v tomto údobí, kdy jsou tyto zážitky ještě živé. Nese jméno „Historie o těžkých protivenstvích církve české." Jejím autorem či spoluautorem je J. A. Komenský.

O těchto hrozných událostech se však pan Šafařík příliš nešířil. Předpokládal že jsou obecně známé. Bývají omlouvány všeobecnou surovostí doby, ve které se udály. Ale i v té době budily úžas a odpor. Více pan Šafařík poukázal na to, jak v současném obraze protireformace se chudě, či v podstatě vůbec ne, či zkresleně líčí, proti čemu a proti komu vlastně ono úsilí protireformace směřovalo, co tato potlačovaná a likvidovaná reformace chtěla reformovat. Jezuité, hlavní iniciátoři a nositelé protireformace, jsou líčeni jako ušlechtilí vzdělanci a moudří duchovní vůdcové, Habsburkové, kteří pod jejich návodem nelítostně rozhodují o osudech tisíců a celého národa, jako rozhodní a prozíraví vládcové,. Ti pak, proti kterým se toto úsilí obrací, jsou hrubí a nevzdělaní, zmatení bludaři, heretici plní zmatených představ a bludů, ze kterých je třeba je osvobodit. Pálené knihy jsou prý ponejvíce bezcenné škváry, čarodějnické bludy zatemňující mysl a pěstující temné pověry. Jakoby zapomenuto zůstává, že ti, kteří usilovali o reformaci a prováděli ji, usilovali o novou, čistou zbožnost, hlubší a opravdovější, že to byli i mezi těmi nejprostšími z nich lidé znali Bible, určitého vzdělání a jasného myšlení, že knihy, které byly páleny, byly knihy vysoké úrovně, ke kterým dodnes vzhlížíme a z jejichž hloubek čerpáme, že jejich představitel J. A. Komenský byl a je dosud zván učitelem národů, který se učitelem vlastního národa nestal jen proto, že ho z něho násilně vyhnali, který by měl při dnešních snahách o řešení světových krizí být slyšen i vzhledem k tomu, že jeho hlavní spis nese název "Náprava věcí lidských".

To je, jak z přednášky vyplynulo a jak jsme o tom přesvědčeni, veliké zkreslení, které dnes v obraze protireformace u nás lid nejrůznějším způsobem, žel i v některých učebnicích našich dětí, mate a nám všem, včetně katolíků, škodí. Ve množství knih, filmových, televizních a rozhlasových pořadů takto neblaze působících, bych rád upozornil na dvě knihy, které pravdivě tu dobu protireformace přece jen v poslední době zachytily. Jsou to dvě knihy dr. Jana Fialy: „Hrozné doby protireformace" a „Temno, doba Koniášova". Záslužně je vydalo v roce 1997 nakladatelství Eman. Jsou provázeny udivujícím mlčením. Není zřejmě co namítat a tu je, věru, lepší mlčet.

Dalibor Molnár

Nač pan prezident zapomněl

Dokončení ze str. 1

občanů. Těžko se divit nespokojenosti jedněch i druhých. Všem se zdá, že nemají nikde zastání. Ministerstva školství, sportu, kultury i rozvoje, krajské vlády mají role (až na některé drobné snahy) nezorané. Vyjít vstříc zoufalým občanům obou táborů bude čím dál těžší. Prodlení se nám vymstí v každém směru. Bude nás to stát mnohem více, a to nejen financí.

3. Nepadlo ani slovo o tom, že vážně selhala naše většinová společnost v dalších, konkrétních případech. Pokud jde o vztah k výrazným menšinám, dvacet let nebyla schopna žádná naše reprezentace dořešit narovnání mezi církvemi a státem. Právě v uplynulém roce bylo opět potvrzeno, že napříč politickými stranami se naši zastupitelé bojí potřebného řešení jak atheista kříže. Nenormální stav trvá. Trpělivost je pravda křesťanská ctnost; možná se již ale zvrtla v resignaci. Sotva to prospívá i našemu hospodaření a hospodářství.

4. Nebyly zmíněny hroutící se tradiční výroby, pokládané za rodinné stříbro. Pravda, již zašlé, to nám snad ekonomové dokáží vysvětlit. Co však scházelo nejen v případě skláren a sirkáren, byl pouhý lidský zájem o zaměstnance. Nepovědělo se ani: „Máte to moc těžké, je nám to opravdu líto, nedaří se nám Vám pomoci." Podobně v době krize psával v předtištěných dopisech postiženým TGM. Avšak naši zastupitelé mohli učinit to málo, co měli: aby zaměstnanci při vypořádání podniků dostávali ze zákona přednost před jinými věřiteli a byly jim tak vyplaceny alespoň ušlé, nevyplacené mzdy.

5. Často se oháníme daňovými poplatníky, jimiž jsme. Máme tam své želízko? Do nebe volající je většinový podíl státu v ČEZu. Na vlastní uši jsem na semináři v Daňkovicích slyšel ministra Bursíka, že stát prodá své akcie, aby mohl zaplatit část schodku v rozpočtu. Dnes je snad rád, že se tak nestalo. Stálý příjem pro stát z akcií je, zdá se, výhodnější. Ovšem otřesné je, že stát dopustí v roce 2009 zdražení cen energií o více než 10 % a něco takového nezamezí. Nejde jen o to, že se zdražuje, i kdyby ceny ve světě klesaly, ale především proto, že ČEZ má mnohamiliardové zisky, podnikatelsky expanduje, a občané se na zisku nepodílejí, byť státní investice do elektráren byly enormní a mimořádný zisk přinášejí. Těžko pak budeme hrdí na atomové elektrárny a jejich kormidelníky, když v ceně energie se to neprojeví, byť stát je většinovým vlastníkem.

6. Neslyšeli jsme kritického slova o hráčích světového byznysu, kteří otevřeli stavidla světové krize. Protáčeli miliardy, které mizely v pyramidě, v níž už pokladu není, jen vír manka, strhávající druhé. Ani slovo o tunelech nesrovnatelných s našimi z drobné privatizace. O zodpovědnosti profesionálů, kapitánů bank a nezměrných prostředcích státu, napumpovaných do privátních firem, které údajně oproti státu umějí lépe hospodařit.

Nakonec co určitě scházelo, bylo lidské slovo, jež by potěšilo laika, který se diví. Co by nezaskřípalo falší či vypočítaným efektem; otevřeně se dotklo problémů, pojmenovalo je, přiznalo zklamání či bezradnost. Vše by bylo lepší než mlčení.

Jan Kašper

Půst dnes

O půstu v životě Božího lidu Staré smlouvy víme z Písma. Jako snad u všeho, co se příliš institucionalizuje, v průběhu času se z něho začal vytrácet smysl. Ježíš zdůrazňuje jiné hodnoty, postní praxe ustupuje do pozadí, avšak on sám, individuálně, mimo jakákoli pravidla, absolvoval dlouhý 40denní půst v odloučení na poušti, během něhož byl pokoušen od ďábla. Můžeme se jen dohadovat, zda byl jeho půst především příčinou pokušení či zdrojem síly pokušení nepodlehnout. Avšak při těchto úvahách stejně skončíme u toho, že vztah Ježíšova plného lidství a plného božství leží mimo náš rozum.

Postní praxe jednotlivých křesťanských církví není stejná. A jde jednak o to, kdy se postit, tak i o to, co půst znamená, čeho se člověk během něho zříká. Římskokatolická církev drží jako postní den v týdnu pátek a před Velikonocemi čtyřicetidenní postní období, které začíná na Popeleční středu, což je 46 dní před svátkem Ježíšova vzkříšení; nepočítá se totiž do něho 6 postních nedělí. V tradičním pojetí přitom jde o zdržování se určitých pokrmů, případně o sexuální zdrženlivost. - Periodicky držený půst v životě protestantských církví ustoupil hodně do pozadí. Reformace se nestaví proti půstu jako takovému (jak si někteří členové církví vycházejících z reformace myslí), avšak před formou zdůrazňuje jeho obsah, vnitřní smysl. Střídmost by se měla stát součástí celého křesťanova života. Přesto však reformační vyznání podporují i půsty pro určitá období, a to jak pro církevní společenství, tak i pro jednotlivce. A takovým obdobím je i oněch necelých sedm týdnů před Velikonocemi.

Postní újma od jídla kromě jiného je připomenutím, že Boží dary, potřebné pro život, nejsou jen pro mne, nýbrž mají být sdíleny s druhými lidmi. Je jich dostatek pro naše potřeby, avšak nejsou k tomu, aby se jimi plýtvalo či aby byly zneužívány či nadužívány. Půst tak orientuje lidskou mysl od vlastního "já" k druhým lidem a k celému stvoření. Jako takový je nesmírně užitečný a potřebný, i když jeho konkrétní forma může být hodně rozmanitá.

Ještě na počátku minulého století naprostá většina obyvatelstva pracovala v zemědělství, tedy jejich ekonomická činnost se týkala opatřování potravy. Dnes je situace zcela jiná. Aniž by ji potraviny ztrácely, více než dříve si uvědomuje vzácnost dalších komodit (tedy Božích darů), především volné energie. Úvahy o půstu a postní praxi se tak přirozeně rozšiřují na další potřeby k životu, především na energii. A tak, když se v postním období budeme chtít více zaměřit vzhůru a přitom si uvědomit, že nám opravdu stačí méně, že nemusíme svůj pozemský domov tak ruinovat svými nároky a požadavky, soustřeďme se v nemalé míře na energii, jejíž rostoucí spotřeba není dobrým svědectvím o nás a našem způsobu života. A přitom nejde jen o konečnou spotřebu v našich domácnostech, ale i o spotřebu při výrobě předmětů, které si pořizujeme, a

Dokončení na str. 4

Další v řadě

Před padesáti lety dopsal jimramovský rodák Rudolf Šedý „Paměti ze vzpomínek starcových". Věnoval je sboru naší církve v Jimramově, v němž se v roce 1873 narodil, „byl ve víře otců vychován" a v roce 1970 zemřel. Vyšly v nakladatelství EMAN pod názvem „Paměti pana vikáře Šedého" s předmluvou Jana Trusiny, součinností rodiny Kadlecových. která rukopis, zachovaný v několika strojopisech, vypátrala, opsala a připravila do tisku.
Hana Kolbe ze zachovaných fotografií, které doprovázejí celou knihu, a z rukopisu, v němž Rudolf Šedý lapidárně vyjádřil, proč své vzpomínky sepsal, vytvořila nevšední vazbu. Kniha je i na pohled krásná.
Nad jiné je cenná svým širokým záběrem. Překračuje úzký osobní rámec při líčení let, v nichž vyrůstal, chodil do evangelické jimramovské školy, učil se kovářem a vyučil se knihařem, cestoval po Švýcarsku, Francii, Holandsku i Anglii, působil jako zaměstnanec „Britické" biblické společnosti, prošel misijní školou a nakonec působil čtyřicet let jako vikář Českobratrské církve evangelické. Zvlášť cenné jsou jeho vzpomínky na cesty po Ukrajině a na Krym, kam z pověření Kostnické jednoty jel spolu s dalšími v době hladomoru 1922 – 1923 a odkud z postižených oblastí přivezl děti, o které se pak opět spolu s dalšími staral. Pro dějiny naší církve je cenná též kapitola, v níž Rudolf Šedý líčí měsíce a léta po mnichovském diktátu, kdy oblast severní Moravy, v níž působil (Hrabová, Zábřeh), se stala součástí Velkoněmecké říše. Též svědectví o posledních měsících války i o působení německých farářů sotva kde jinde najdeme.
Kniha vzpomínek pana vikáře Šedého je další v řadě vzpomínkových knih, které vydal Tomáš Trusina. Vzpomínky Antonína Balabána, skromněji vybavené, ale neméně čtivé, jako první vydaly svědectví o letech a činnosti, o nichž se v širší veřejnosti nemluvilo a ani nevědělo. Historie sboru v Horních Dubenkách; důkladné zpracování dějin sboru a obce Proseče je nyní doplněno širokým záběrem činnosti vikáře Šedého zejména na severní Moravě. Místně i časově se stýká s dětskými vzpomínkami Elišky Vlasákové na pobyty v sociálních ústavech církve, vydanými pod názvem „Jako sen" a doplněnými zprávou o sociální činnosti naší církve v ústavech pro děti a staré lidi v Sobotíně a Myslibořicích. Líčení cest na Ukrajinu a na Krym stojí v těsném sousedství nevšedního svědectví Marie Stryjové, vydaného v povídkách pod názvem „Mlč!".
Všechny tyto knihy nejsou jen vzpomínkami a vypsáním vlastního běhu života pisatelů. Je v nich hledání vlastní cesty, svědectví o širším sborovém společenství, zamyšlení nad obecnými událostmi a nad dobou. v níž žili. Je tu zachycena historie našich sborů, ale též obcí, kraje a doby, v nichž pisatelé žili a působili. Jsou částí regionální historie. Proč ta je dnes tak důležitá?
Jaroslav Šimsa v jednom dopise z dvacátých let minulého století se zamýšlel nad tím, jak první světová válka porušila u lidí smysl pro historii. Uvažoval o tom, že název časopisu „Přítomnost", který začal vydávat Ferdinand Peroutka, byl pro svou dobu příznačný. Přítomnost – ta zajímala a poutala! Právě jako dnes. Mladá fronta DNES! Co je dnes nového, to je důležité! O minulosti se mluví v duchu jalového antikomunismu, vše se jeví v jakési pokřivené podobě, i ta přítomnost a budoucnost.
Jak jiné jsou vzpomínky pana vikáře Šedého! Jak rád se do minulosti vracel, s jakou láskou vzpomíná na lidi, s nimiž žil a spolupracoval. Uvědomujeme si, jak jsme poznamenáni dobou, v níž se soudí, že co bylo, bylo špatné, jak v nás vězí ta různá „odhalení", odsuzování lidí, kteří byli dříve ctěni (za všechny jmenujme prezidenty Beneše a Masaryka), a jak z toho vyplývá skoro jako nutnost najít na druhých něco špatného. Dokonce máme na to nyní zřízen i „vědecký" ústav!
Vybřednout, vyjít z toho zhoubného anti- zpravodajství o krádežích a vraždách, které zachvacuje zejména televizní vysílání a které se lehce demonstruje na obecných událostech, nám pomůže jedině regionální historie. V ní je totiž patrné, že důležitější než to špatné, co se děje, jsou ti lidé, kteří pracují, pracovali a usilovali o to dobré. Až budete pročítat paměti pana vikáře Šedého, všimněte si, kolik pozornosti věnuje tomu, co se podařilo, co bylo a je dobré. Přitom nelakuje na růžovo. Výslovně na konci knihy zmiňuje své chyby a nedostatky, ale skládá je u nohou Toho, který je může odpustit a napravit. Minulost, připomínka minulosti mu byla pomocí v jeho snažení a jeho práci.
T. G. Masaryk nejednou odsoudil plané oslavování minulosti, třebaže se historií a osobnostmi, které ji formoval, nad jiné zabýval. Studoval minulost a ukazoval, jak a na co v minulosti máme a můžeme navazovat. Snažil se zdolat rozkladnou činnost moderních skeptiků, nevěrců, materialistů a anarchistů, varoval před historismem, „slabošskou modloslužbou před oltářem minulosti," ale vysoko vyzdvihoval význam tradice. Nad jiné je nutno, aby o minulosti hovořili otcové se svými syny. Historii chápal jako stálý rozhovor odcházejícího pokolení s těmi, kdo přicházejí. Měl rád obraz předávání pochodně, jak jej znal za zahajování olympijských her. Předat pochodeň pravdy a lásky do rukou těch, kdo přicházejí! V tomto smyslu je třeba číst knihu vzpomínek pana vikáře Šedého. Jako povzbuzení a výzvu k následování.
Kéž kniha najde čtenáře, kterým četba o minulosti otevře oči pro to, co je nad jiné potřebí v budoucnosti. Kéž se četba knihy stane rozhovorem otců se syny a minulost ukazatelem cesty do budoucnosti!

Milena Šimsová

Půst dnes

to často stále na kratší a kratší dobu, a třeba i zbytečně, neboť je nepotřebujeme. Když čtu o nátlaku na majitele aut, aby stará nahrazovali novými, vzpomenu si na souseda z dětství, který svou Pragu Alfu užíval téměř padesát let. Že stará auta jsou neekologická? To bohatě vykompenzoval tím, že nikdy nejezdil zbytečně. Když ovšem někdo v širokém okolí potřeboval nějak autem pomoci, třeba odvézt do nemocnice či převézt přiměřený náklad, nikdy neodmítl.
Současný stav naší, evropské i světové ekonomiky motivuje k omezování. Ukazuje se, že naše náročnost a nestřídmost znamená slepou uličku (či spíš třídu, "avenue"). A abychom se ohlédli k tradičnímu pojetí půstu, poznamenejme, že vzhledem k zatížení země značná konzumace masa takovou nestřídmostí je. Postní období je vhodnou příležitostí místo péče o opatřování hmotných statků a jejich užívání věnovat čas a prostor v našich myslích úvahám o tom, jak by udržitelná ekonomika - ekonomika mezilidského sdílení a ohleduplnosti vůči budoucím generacím - mohla vypadat a co jako křesťané pro její prosazení můžeme udělat.

Jiří Nečas

Život, statistika, média

„Rozlišujeme sprostou lež, lež z nouze a statistiku." – Vůči uvedenému rčení se ohrazuje církevní statistička Lynda Barleyová v rozhovoru v britském anglikánském týdeníku The Church Times ze 7. listopadu 2008. Takto lze podle ní shodit i řadu jiných věcí. Statistika sama, pokud je provedena profesionálně, nelže, jde hlavně o to, jak je prezentována a vykládána.
Nejvíce Barleyovou před časem rozhněvala předpověď, podle níž aktivní muslimové v Británii brzy přečíslí aktivní křesťany. Běželo podle ní o statistiku hrubě nepravdivou, mizernou, nicméně mediálně vděčnou.
Na kritizovaný statistický údaj si snad vzpomenou diváci při scéně z francouzského filmu Mezi zdmi (ověnčeného Zlatou palmou z festivalu v Cannes): Učitel se snaží žákům gymnázia na pařížském předměstí vysvětlit význam slova „šťavnatý (SUCCULENT)" pomocí věty: „Bill pojídá šťavnatý hamburger." Žáci reagují otázkou, proč místo jména „Bill" nepoužije raději nějaké jméno „normální" – třeba Mohamed, Sulejman apod. Ve filmu hrají vesměs naturščici (neherci), scéna je nepochybně vzata ze života.
Pokud se takto emotivně výrazné výjevy dostanou do uměleckého díla, je to na Zlatou palmu. Pokud však poznamenají práci statistiků, znamená to prohřešek proti zásadě nestrannosti, objektivity.

František Schilla

Inzerce

Seznamka pro křesťany
www.noemka.com
Přihlášeno přes 2000 lidí z ČR a Slovenska.
Pro zaslání přihlášky pošlete sms: 777222877
nebo email: info@noemka.com

č. 1

Nymburský evangelický sbor nabízí od září bydlení pro rodinu ve své kazatelské stanici Hořátev. K dispozici je byt v přízemí fary (3+1) a zahrada. Obec je na železniční trati do Prahy.
Kontakt: tel: 325 512 766
mail: cce.nymburk@worldonline.cz
Adresa FS ČCE :
B. Smetany 613, 288 02 Nymburk.

č. 2

Oznámení

Návštěvníci Telče, města UNESCO, budou mít v tomto roce mimořádnou příležitost zhlédnout Dolnorakouskou zemskou výstavu „Rakousko a Česko v srdci Evropy" ve městech Horn, Raabs a Telč (duben – říjen 2009) s různými doprovodnými akcemi.
FS ČCE v Telči upozorňuje všechny zájemce, jimž může poskytnout ve svém sborovém domě ubytování, že je výhodné se přihlásit včas (některé letní termíny jsou již dnes obsazeny).

dr. Petr Melmuk
farář telčského sboru

Z ekumeny

Delegáti bílé a černé pleti Reformované církve Jižní Afriky se poprvé zúčastnili společného Generálního synodu. Církev, která kdysi obhajovala apartheid a podporovala teologické ospravedlňování rasové separace, kvůli čemuž byla vyloučena z mnoha mezinárodních ekumenických organizací, završila proces sjednocení černošských a bělošských církevních sborů.
Generální synod se konal v městečku Potchefstroom asi 150 kilometrů od Johannesburgu ve dnech 4. – 14. ledna. I když většina mluvčích na shromáždění byla bílých a pouze přibližně 20 z 240 delegátů zastupovalo černou část církve, většina černošských cirkevních sborů poslala na setkání své delegáty. V současnosti je minimálně v jednom z distriktů církve menšina bílých sborů. Církev vyrostla z holandské reformované tradice. V únoru oslaví 150. výročí svého založení v Jižní Africe.

Johannesburg – ENI

Evangelický týdeník - Kostnické jiskry
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 1932069379/0800
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost
*Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz, příjem reklamací: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

Bohoslužby

Brněnský seniorát

Českobratrská církev evangelická
Boskovice, Ne 9.30
Hybešova 1446/9, f Marek Zikmund
Brno –Husovice, Ne 9.00
Netušilova 720/26, f Štěpán Hájek
Brno – Židenice, Ne 9.00
Konečného 6/8, f Pavel Kašpar
Brno I, Ne 8.30 a 10.00 (červenec-srpen 9.00)
Opletalova 600/6, f Jiří Gruber, f Olga Tydlitátová
Brno II, Ne 9.00
Lidická 719/79, f Jaroslav Vítek , f Jiří Malý
Břeclav, Ne 10.00
U potoka 383/34, f Daniel Blažek
Dambořice, Ne 9.00
Dambořice 73, f Jana Gruberová
Heršpice, Ne 9.30
Heršpice č.117, f Jarmila Řezníčková
Hrabětice, Ne a c 9.00
Šanovská 304, a Ondřej Titěra
Hustopeče u Brna, Ne 10.00
Masarykovo nám.390/4, a Marián Šusták
Klobouky u Brna, Ne 9.30
Brněnská 218/30, f Luděk Korpa
Miroslav, Ne 8.30, 19.00
Husova 44, f Ondřej Titěra
Moravská Třebová, Ne 9.00 (c 13.30)
Svitavská 961/40, f Alois Němec
Nikolčice, Ne 8.15
Nikolčice č.70, a Marian Šusták
Olešnice na Moravě, Ne 9.00
Rovečínská 131, f Olga Smrčková
Prosetín u Bystřice nad Pernštejnem, Ne 9.30
Prosetín u Bystřice nad Pernštejnem č.44, f Jaroslav Coufal
Rovečné, Ne 9.30
Rovečné č.174, f Ondřej Ruml
Silůvky u Brna, Ne 8.30
Kopaninky 184, f Martina Kadlecová
Svitavy, Ne 9.30
Poličská 3, f Josef Valenta
Vanovice, Ne 9.00
Vanovice č. 60, f Pavel Freitinger, f Lenka Freitingerová
Veselí, Ne 9.00
Veselí č.21, f Jan Keller
Znojmo, Ne 10.00
Rudoleckého 928/15, f Jana Špinarová

Církev bratrská
Brno-Betanie, Ne 10.30
Ostrá 14, Pavel Lukáš
Brno – Kounicova, Ne 9.00
Kounicova 15, Jan Asszonyi
Brno – Královopolská, Ne 10.00
Královopolská 810/74, Jiří Lukl
Kyjov, Ne 9.30
Urbanova 716, Jan Asszonyi
Letovice, Ne 9.00
Okružní 13, Zbigniew Lipus
Olomouc, Ne 10.00
Mariánská 3, David Beňa
Prostějov, Ne 9.00
Šárka 10a, Ernest Welszar
Třebíč, Ne 9.30
Kpt. Jaroše 638/7, Roman Neumann

Evangelická církev metodistická
Brno – Bystrc, Archa, Ne 9.00
Lýskova ul. , k Jana Křížová
Blansko, Ne 11.00
Masarykova 13, k Jana Křížová
Mikulov, DDM, Ne 8.30
Vrchlického 11, f Michal Kostka
Valtice, Ne 10.00
Příční 31, f Michal Kostka
Nový Přerov, Ne 15.00 (střídavě s Drnholcem)
Nový Přerov 15, f Michal Kostka
Drnholec, Ne 15.00 (střídavě s Novým Přerovem)
Tyršova 8, f Michal Kostka
Znojmo, Ne 9.30
Chelčického 2, k Miroslav Čížek

Bratrská jednota baptistů
Brno, Ne 9.00
Smetanova 20, k Pavel Coufal
Blansko, Ne 9.00
Svatopluka Čecha, k Michal Petratur
Olomouc, Ne 9.30
Klub Sidia, tř.Kosmonautů, k Petr Coufal

KOSTNICKÉ JISKRY
Evangelický týdeník
5/2009
11. února 2009 ◆ ročník 94 ◆ cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde 25. února

Z obsahu

* *O Boží trojjedinosti*
* *Chceme mít nad sebou bič*
* *Světlo i osvícenství*

O rozsévačích a kazatelích

Efektivita parního stroje je 15 procent. Spalovací motor prý běžně dosahuje účinnosti až 35 procent. Účinnost setby rozsévače je přesně uprostřed mezi parním strojem a spalovacím motorem: 25 procent – jen každé čtvrté semeno se uchytí v dobré zemi a vydá úrodu. Přestože to není statistika, ale pouze přirovnání, člověku je z toho smutno. Evangelium, pozvání k naději, nemá takový ohlas, jaký bychom si přáli.

Zároveň je ale osvobozující. Stačí rozsévat, není se třeba trápit, když se setba neujme. Stačí rozsévat. Není třeba si zoufat, že je to zbytečná ztráta času, který by se dal využít jinak a lépe. Úkol začíná a končí setbou. Starat se, aby zrno rostlo a přineslo užitek, už bude někdo jiný.

Osvobozující to sice je, ale při pohledu na poloprázdné kostelní lavice to kazatele neutěší. Má-li být rozsévač obrazem misijního kazatele, pak běda nám farářům, kteří nesejí. Podobenství totiž ne-mluví o Božím slovu, které má povzbuzovat křesťany, aby nepodléhali svodům, nebo jim pomáhat překonávat překážky na cestě víry. Tady není řeč o pastorační a katechetické práci – to by v logice podobenství odpovídalo spíš zalévání, kultivování, štípení. Tedy přesně tomu, o čem tu není ani slovo a co má rozsévač v důvěře ponechat Pánu Bohu. Pravda, staráme se o zrno, které zasel někdo dávno před námi. Snažíme se, aby rostlo a vydalo dobré plody. Na pole se však dostaneme málokdy.

Ivo Mareš
farář FS ČCE
Praha-Smíchov

Úsilí o zachování Azylového domu v sousedství sboru ČCE Jižní Město pokračovalo 29. 1. demonstrací před Magistrátem hl. m. Prahy. Přišli ji podpořit i někteří účastníci právě probíhajícího farářského kurzu.

Bohumil Kejř

O všemohoucnosti Boží

Začněme své uvažování důležitou poznámkou: Učení o všemohoucnosti Boží nemá v Bibli místo přední, jak bychom očekávali, nýbrž okrajové až někde na konci a není mu věnována zvláštní pozornost, naopak odsunuto zůstává nerozvinuté tiše v koutě. "Všemohoucnost" naleznete v Bibli jen na jediném místě: "Já jsem ... Všemohoucí" (Zj 1,8). Je však různě opisována, kupř.: "Jediný vládce, Král králů, Pán pánů. On jediný je nesmrtelný" (1 Tm 6,15,16). "U Boha není nic nemožného" (L 1,37). "Skrze (slovo, které bylo na počátku u Boha) všechno povstalo a bez něho nepovstalo nic, co jest" (J 1,3). Ti, jimž se Bible stala pramenem poznání, nekladou Bohu dětinské otázky: "Jeli Bůh tak všemohoucí, proč nezabrání válkám, pohromám a zlým nemocem?" Už se nebaví dětinskou otázkou Bohu o kameni, který by stvořil Bůh tak těžký, že by jej nemohl zvednout. Všechny takové otázky přehlížejí základní skutečnost, že Bůh svěřil stvořený svět do správy lidem a svévolně do něho nezasahuje. Svou všemohoucnost projevuje tajemným, neviditelným a nečitelným usměrňováním dějů tohoto světa ke království Božímu a viditelnou a čitelnou zvěstí evangelia, které má pro hříšníky dobrou zprávu: odpuštění hříchů a nový život teď i potom, dají-li si říct. To směřování ke království Božímu se těžce, ale přece prosazuje. Dějiny nejsou jen souhrnem lidského bloudění, sobectví a nenávisti, končících v stále nových a krutějších válkách. Boží všemohoucnost vůči světu se projevuje v tom, že pomáhá svým a všem dobrým lidem, aby nezvítězilo na všech frontách zlo, ale ještě zase se o jedno vítězství přiblížilo Boží království.

Tím, že stvořil svět se všemi řády a zákony, Bůh omezil sám sebe. Zůstává jeho Pánem, ale zasahuje do něho, jen když chce. Dějí-li se na světě zázraky, je to důkaz Boží všemohoucnosti. Nedějí-li se, je to v pořádku. Bůh přece dal lidem do správy svět se zákony (prý přírodními), na něž se mohou spolehnout: zítra zase vyjde slunce, život na zemi bude pokračovat v rytmu slíbeném: "Setba i žeň a chlad i žár, léto i zima a den i noc nikdy nepřestanou po všechny dny země" (Gn 8,22).

Zdá se nám, že větší díl své všemohoucnosti obrací k ustavení a udržení pravidelnosti, na niž se všichni, věřící jako nevěřící, spoléhají. Už jsme poznali, jak velice nás vystraší opak pravidelnosti, náhodnost, zvláště katastrofa, zemětřesení, tsunami. Ty lze sotva přičíst na vrub všemohoucnosti Boží, Bůh přece slíbil světu pravidelnost. Je konzervativec v tomto ohledu. A nám nezbývá, než volat k odpovědnosti toho Zlého, který chce zmalomyslnět i věřící. Naproti tomu jsou věřící vyzýváni, aby Boží všemohoucnost viděli už v tom, že jim srdce pravidelně bije. Nejen na srdce, i na další orgány, až po ty nejmenší se spoléháme, že nezaspí ani se nevzbouří, ale zůstanou pravidelně sloužit, jak jim to Bůh určil. A když zaspí nebo se vzbouří, Kristus Pán žádného nemocného ani umírajícího neopouští - jeho péče pravidelně pokračuje až k vyvrcholení: "Kdo v něho věří - byť pak i umřel, živ bude." Kristus Pán může všechno, co chce.

Boží všemohoucnost se objevuje často v souvislosti s jeho láskou, která odpouští, léčí i uzdravuje a obětuje se. Když byl Ježíš vyzván, aby se legitimoval nějakým znamením z nebe, tedy zázrakem, zákoníkům a farizeům to odmítl: "Pokolení zlé a zpronevěřilé si hledá znamení; ale znamení mu nebude dáno, leč znamení proroka Jonáše" (Mt 12,38). Neužíval své všemohoucnosti k povolání učedníků nebo k zastrašení a zkáze svých nepřátel. Když mluvil s

Dokončení na str. 2

AKTUALITA

Všeho zkušujte

(K pražské přednášce dalajlámy)

„Pohlavní puzení přináší lidem POUZE potíže." (zvýrazňujeme) Toto sdělení adresoval (podle obecných médií) nedávno české veřejnosti čtrnáctý dalajláma, který na přednášku do Prahy přicestoval až z indické Dharamsaly.

Při vší úctě k Jeho svatosti si dovoluji pokorně namítnout, že Písmo podává danou problematiku přece jenom komplexněji a hlouběji: Pohlavní puzení jistě přináší lidem jako jakýsi „vedlejší produkt" TAKÉ mnohé potíže. PŘEDEVŠÍM jim však přináší rozpoznání, že „není dobře člověku býti samotnému". „Ploďtež se a rozmnožujte se" znamená v tomto smyslu rovněž: „Buďtež potíže!" Díky za pohlavní puzení, jež patří k dobrému stvoření!

V západní tradici platí, byť často všelijak lomeně, apoštolovo: „Všeho zkuste; což dobrého jest, toho se držte." (1 Te 5, 21) Neexistuje věrohodný důvod, proč by z tohoto kritického zprubování měla být předem vyňata zrovna dalajlámova náročivá „moudra".

František Schilla

ZAOSTŘENO DO DÁLKY

Náboženský kolorit přísahy prezidenta USA

Nový americký prezident byl uveden v úřad a možná jsme zaznamenali nejpodstatnější část z jeho přísahy, jíž je zavazován, že bude „svědomitě vykonávat svůj úřad a hájit americkou ústavu". Některé obyčeje spojené s přísahou byly zřejmě postupně utvářeny tradicí a mají náboženský, tedy i křesťanský podtext. První prezident George Washington si k textu přidal slova "k tomu mi dopomáhej Bůh", která od těch dob prezidenti opakují. Stalo by se něco, kdyby některý nový prezident toto úsloví nepověděl? Také další obyčej byl uveden v život Washingtonem, když skládal svůj slib s rukou na Bibli. Bylo by možno i tuto tradici vynechat, či opustit? V Obamově případě ovšem ta symbolika byla zvlášť silná, když si vybral stejný exemplář Bible, na který při své první inauguraci, v roce 1861, přísahal i bojovník proti otroctví Abraham Lincoln. Obama se přidržel také novější zvyklosti, že Bibli při přísaze mu podrží manželka. Mohl by případný další prezident opustit formuli o Boží pomoci, přísahu na Bibli, asistenci manželky? V případě nové situace asi ano.

Součástí slavnosti byla krátká modlitba, kterou letos pronesl kalifornský pastor a zakladatel jedné z největších evangelických kongregací Saddleback Church Rick Warren. Celostátně, mediálně vlivný kazatel Rick Waren (také kritizovaný pro své extrémní výroky, když např. potraty srovnával s holocaustem) se pouhé dva týdny před volbami vyslovil jednoznačně pro Obamu. Účast na inauguraci prezidenta byla pro kazatele bezesporu Obamovým poděkováním. Warren se modlil ke Všemohoucímu Bohu (mj.), aby dal prezidentovi „moudrost vést s pokorou, odvahou, integritou, soucitem a velkorysostí", a uzavřel modlitbou Páně.

Na závěr inaugurace přijali přítomní požehnání od reverenda Josepha Loweryho, bojovníka za občanská práva amerických černochů a duchovního převážně černošské metodistické kongregace. Jmenovaný kazatel kázal na pohřbu Coretty, manželky M.L. Kinga. Uvádí se, že přítomní tehdy vyjádřili své rozhodné NE válce v Iráku, odposlechům bez soudního povolení a nerovným šancím černošské části obyvatelstva. Georg W. Bush se pohřbu osobně účastnil. Musel tak vyslechnout, co Joseph Lowery řekl: „Nesla dál Martinovo poselství proti chudobě, rasismu a válce. Odsuzovala hrůzu působenou našimi vyspělými bombami při misích daleko odtud. Teď víme, že tam nebyly žádné zbraně hromadného ničení." Na deset tisíc přítomných po těchto slovech povstalo a odměnilo reverenda bouřlivým, dvě minuty trvajícím potleskem. A reverend pokračoval. „Ale Coretta věděla – a my také – že právě tady jsou zbraně, které nás vedou špatným směrem." Pravil a ukázal směrem k lavici, kde seděl prezidentský pár. Na obří obrazovce se ukázal detail Bushova křečovitého úsměvu. „Pro

Dokončení na str. 2

Trochu humoru do vlastních řad

Na hodině náboženství se mluvilo o modlitbě. Jakub se přihlásil a trochu zklamaně sděloval svou zkušenost:
„Já jsem se včera večer modlil, aby mě Pánbůh vzbudil ráno v šest hodin. A on mě vzbudil už za deset minut šest."
„No vidíš, jak tě má Pánbůh rád," reagoval na to pan farář, „už se tě nemohl dočkat."

Oprava

"V článku Památník obětem šoa 1938-1945 v Liberci otevřen (ET-KJ 1/2009) doplňuji v páté větě slova "i českých a jiných Židů", takže věta zní: "Nyní se obřadní síň stala důstojným památníkem libereckých německých i českých a jiných Židů vyvražděných nacisty v době druhé světové války".
Jan Čapek

O všemohoucnosti Boží

Dokončení ze str. 1

lidmi, respektoval jejich svobodu i jejich rozum. Nikoho neznásilnil nějakým zázrakem. Neznáme jediný případ, že by svou všemohoucností ohromoval; mluvil s lidmi, ovšem se vší vážností. Ale když ho chtěli učinit králem, utíkal a schovával se (J 6,15). Nepřišel kralovat, ale sloužit až do krajnosti: přišel, aby dal život za nás. Oznámil, že bude trpět, ale ani jeho nejvěrnější a nejchápavější ho nepochopili, neboť na rozdíl od králů a mocných tohoto světa zvolil cestu kříže, a byl ukřižován, posmíván a opuštěn všemi i Bohem. Je v tom VŠEMOHOUCNOST lásky, kterou žádná lidská chápavost a představivost neprohlédne.

Nejvlastnějším obsahem Boží všemohoucnosti je podle Bible VZKŘÍŠENÍ JEŽÍŠE KRISTA, a v něm naše záchrana a život. Tak věříme.

Josef Veselý

Náboženský kolorit přísahy prezidenta USA

Dokončení ze str. 1

válku další miliardy, ale nic víc pro chudé!" Exprezident Jimmy Carter poté pravil: „Boj za rovná práva nebyl dovršen!". Přísaha nového prezidenta měla ještě svůj 2. díl.
Pozornost, nenadálou, přineslo provedení přísahy. Prvního přehmatu při skládání přísahy se ovšem podle agentury DPA dopustil Obama. Zřejmě vlivem pohnutí skočil soudci Robertsovi do řeči a zopakoval po něm první slova přísahy "Já, Barack" ještě dříve, než soudce dořekl frázi. Nový prezident proto musel úvodní slova říci napodruhé. Soudce poté navíc změnil slovosled další věty, slovo „věrně" přesunul na její konec. Soudce se opravil, vynechal však slovo „vykonávat". Obamova přísaha měla správně znít: "Já, Barack Hussein Obama, tímto slavnostně přísahám, že budu věrně vykonávat úřad prezidenta Spojených států a budu podle svých nejlepších schopností zachovávat, ochraňovat a hájit Ústavu Spojených států. K tomu mi dopomáhej Bůh." Jonathan Turley, uznávaný profesor George Washington University, jednoznačně doporučil pro každý případ opakování přísahy, k čemuž také druhý den došlo.
Lze předpokládat, že by se některým z dalších prezidentů měl stát mormon, žid, mohamedán, buddhista nebo dokonce ateista. Dříve se zdálo stejně nemožným, že by jím mohl být katolík, nebo dnes černoch - a stalo se. V samotné přísaze však zůstává pojem „bůh", jehož se inaugurovaný dovolává. To by po svém mohl činit možná muslim, mormon i žid, pokud by ovšem neměl zásadních, věroučných výhrad, nebo prostě ve věci svědomí. Ostatně sama přísaha by i pro některého křesťana mohla být problémem. Vzpomeňme na „nepřísežné bratry" prvních generací Jednoty bratrské. Krajním řešením by byl požadavek na úpravu textu přísahy. Nejspíše by však dostačovalo, aby se program inaugurace oprostil o náboženské prvky a věc by byla vyřešena.

Jan Kašper

Světový den modliteb letos z Papuy Nové Guineje

Ekumenické shromáždění v rámci Světového dne modliteb se koná tradičně první pátek v březnu. Letos to bude 6. března. Liturgii tentokrát připravily ženy z Papuy Nové Guineje.

Na ostrově Papua a přilehlém souostroví v jižním Pacifiku severně od Austrálie žije na rozloze 462 tisíc km² 6 milionů obyvatel, kteří mluví více než 800 jazyky. 90 % obyvatel jsou křesťané - 27 % římští katolíci, 19 % luteráni, 11 % metodisté, 10 % adventisté sedmého dne a 10 % letniční křesťané. Křesťanští misionáři sem přišli před 125 lety a protože tady působila řada denominací, docházelo ke sporům i mezi nově získanými křesťany. Dnes církve spolupracují mj. i díky Světovému dni modliteb.

Ve výboru Světového dne modliteb jsou zástupkyně všech sedmi církví zastoupených v Ekumenické radě církví (římskokatolická, luterská, gutnius luterská z USA, sjednocená, anglikánská, baptistická, Armáda spásy). Přípravy se však účastní i další církve, např. adventisté sedmého dne a letniční křesťané.

Papua Nová Guinea je zemí velkých protikladů. Sužují ji časté přírodní katastrofy (zemětřesení, povodně, tsunami, sopečná činnost, hurikány). Protože část obyvatelstva žije primitivním způsobem v kmenovém uspořádání, nejsou řídké ani střety mezi kmeny. Země je nestabilní (i měna), je zde vysoká nezaměstnanost a kriminalita, vyskytuje se domácí násilí a alkoholismus. Příroda je drancována těžbou nerostného bohatství (zlato, měď a jiné rudy, ropa) a je ohrožována i kácením pralesů, které pokrývají tři čtvrtiny území.

Znak letošního SDM

Přes 57 % obyvatel je negramotných. Školní docházka je sice povinná, a to 8 let, ale už od 3. třídy je nutné platit školné, které si řada lidí nemůže dovolit. První školy, zřizované na misionářských stanicích, byly pouze pro chlapce. Posláním dívek byla práce v domácnosti. Manželky misionářů přijímaly dívky jako pomocnice v domácnosti a přitom je učily číst a psát.

Tradiční úlohou žen byla těžká práce v domácnosti a na zahradě. Ženy jsou stále podřízeny mužům - někde dosud existuje mnohoženství. Symbolem houževnatosti a síly žen je bilum - překrásné barevné pestré umělecky vytvářené velké tašky (síťovky), které unesou i přes 20 kg. Pro Papuu Novou Guineu jsou tak typické, že se dostaly i do znaku letošního Světového dne modliteb.

Nedostatek kvalitní lékařské péče a lékařů působí mj. vysokou úmrtnost dětí. Letošní sbírkou proto podpoříme český projekt pro děti v Papui Nové Guineji a částečně pomůžeme dvěma střediskům pomoci v naší republice. Společná celorepubliková sbírka má vyjádřit poslání Světového dne modliteb: poznávat - modlit se - konat (pomáhat). Sbírku je možné zaslat na účet č. 1925994339/0800.

Část sbírky loňského roku (3000 euro) podpořila projekt německých sester v Guayaně a dva diakonické projekty pomoci v naší republice (Středisko diakonie Betlém v Kloboukách u Brna a středisko Církve bratrské Bethesda).

Předsedkyní českého výboru SDM je farářka Církve československé husitské z Rychnova nad Kněžnou Mgr. Alena Naimanová, která ochotně poskytne radu i informaci na tel.: 739071416 nebo e-mailu: naina@seznam.cz

Helena Bastlová

Ne jako nemoudří

Od toho, kdo je v čele, se očekává, že bude svěřený celek moudře řídit. To znamená využívat situací, které umožňují jeho rozvoj, současně však i prozíravě reagovat na to, když tento celek ztrácí dech a dostává se do úzkých. K takovému počínání ukazuje už starozákonní kniha Kazatel, která mluví o čase sázet a čase trhat, o čase bořit a čase budovat. Je-li prostě v kotli dostatek páry, mohou se připojovat další vagóny. Když v něm tlak klesá a není čím přiložit, odpojují se. Pokud k tomu nedojde, celá souprava se zastaví. K „odpojování" dochází v současné době pod vlivem hospodářské krize po celém světě. Nabídka určitého druhu zboží a služeb v něm totiž výrazně převýšila poptávku. Odpojování je nepopulárním počínáním. Vždycky totiž někoho bolestně zasáhne. Proto se mu snaží všichni vůdcové vyhnout. Nenaleznou-li k němu odvahu a pokoušejí-li se jet navzdory fyzikálním zákonům s plnou zátěží dál, mají sice delší dobu klid, konec je však o to horší. Firma jde do konkursu a na dlažbě s bolestivými modřinami skončí všichni.

Každá firma má zájem, aby její závody prosperovaly. Když se některý z nich dostane do problémů, snaží se mu pomoci. Nikoli ovšem zavedením nějakého trvalého „penězotoku". Na takto ekonomicky naivní projevy solidarity doplatil socialismus. Prosperující podniky v něm musely držet nad vodou ty neprosperující. Neměly proto dostatek prostředků na inovaci, přestávaly být konkurenceschopné a zvolna se také propadaly do neprosperity. Užívá-li církev kostely, modlitebny, fary, zaměstnává-li faráře, platí v ní stejné ekonomické zákony jako v kterékoli firmě. Církev má zájem, aby její sbory prosperovaly. Dary, půjčky, různá zvýhodnění jsou standardními ekonomickými nástroji pomoci. Nemůže to však být trvalé řešení. Je-li nějaký sbor dlouhodobě hospodářsky nesamostatný, je třeba zjistit důvod jeho problémů a následným opatřením zjednat nápravu. Není-li náprava možná, musí si církev ujasnit, zda je pro ni daný sbor natolik strategicky důležitý, že ho bude podporovat v delším časovém horizontu, nebo potvrdí jeho bankrot.

V současné době „náboženské recese" znesnadňuje Evangelické církvi moudré řízení svěřeného celku její presbyterně synodní zřízení. Platí to zejména o jejím středním stupni - seniorátu. Jeho vrcholný orgán (konvent) tvoří zástupci všech jeho sborů. Přinejmenším pro české konventy je typické, že v nich převažují zástupci sborů, jimž dělá hospodaření velké problémy. Souvisí to obvykle s nedostatečnou členskou základnou a nepříznivou věkovou strukturou. Delegáti z těchto míst si přejí své sbory uchovat. To je samo o sobě pozitivní. Problém je v tom, že nemají sílu zjednat v nich nápravu, a tak přijíždějí na konvent s cílem získat zde pro sebe alespoň co největší finanční úlevy. V Poděbradském seniorátu se jim loni podařilo prosadit návrh, v němž rozpětí v odvodu do ústředí (repartice) mezi sborem nejvíce a nejméně zpoplatněným činí 22 325 Kč. Klíčem k takovému rozdělení se stalo pravidlo: „Čím jsi početně větší a čím více peněz jsi letos získal, tím více ti bude příští rok odňato." Těžko to sladit se závěrem, k němuž Ježíš dochází v podobenství o hřivnách.

Ptát se na konventu po důvodech, proč je situace sborů tak odlišná, či se dokonce pokoušet přimět „neprosperující" k nějakým změnám je tabu. Odváží-li se někdo zaměřit diskusi tímto směrem, dočká se i osobních urážek. Průchozí jsou pouze návrhy, které sbory dělí na „chudé" a "bohaté" a ty „bohaté" zavazují platit účty těch „chudých". Skladba delegátů konventů způsobuje, že tento orgán není za stávající situace schopen senioráty moudře řídit. A tak souprava, táhnoucí stále víc prázdných vagónů, zpomaluje. Model, který odebírá hřivny služebníkům „dobrým a věrným" a dává je těm „neužitečným", totiž platí s různou mírou progresivity i v jiných seniorátech. Ale vynucená solidarita není požehnaná. Vedle toho, že vytváří napětí, likviduje solidaritu spontánní. Není divu. Kdo dostane příkazem platit něčí účty, ten nemá chuť hradit za něj dobrovolně ještě další výlohy. Milost si pro sebe nelze odhlasovat. Tu lze pouze s vděčností přijímat. Vynucenými prostředky se sice díra na čas zalepí, ale problém se tím neřeší a krize se prohlubuje.

Pavel nás v epištole Efezským nabádá, abychom si nepočínali jako nemoudří, ale jako moudří. Moudrá je při správě církve zásada, že stejným právům odpovídají stejné povinnosti. Nemohu využívat jedno

Dokončení na str. 3

Volba systému Personálního fondu = volba mezi byrokracií a svobodou

(odpověď na článek bratra Jaroslava Lásky)

Vážený bratře Lásko,
přečetl jsem si Váš článek "Slabší auta silnějším nestačí" (ET-KJ 14.1.09). Překvapilo mne, že svou argumentaci zakládáte mnohem více na svých osobních pocitech a vztazích, než na věcných argumentech.
Co tím myslím? Ve svém příspěvku (KJ 19.11.08) jsem upozornil na zásadní věcné chyby, o něž se opíral článek bratří farářů Adama Balcara a Tomáše Pavelky (KJ 22.10.08). Odvolával jsem se přitom na Řády ČCE a usnesení synodu (snadno dostupné). Vy jste se rozhodl vstoupit do diskuse, a tak jste měl dvě možnosti: Mé argumenty přijmout jako platné, nebo doložit, že se mýlím. Neudělal jste jedno ani druhé. Bez slůvka vysvětlení jste prohlásil mé stanovisko za „údajné" a sdělil jste čtenářům, že „máte jiný dojem".
Proč? Protože Vy věříte farářům Balcarovi a Pavelkovi, ty znáte, ti žijí ve sborech mezi lidmi, o nich víte, že to jsou poctiví a čestní lidé. Mne neznáte, nevíte, kde žiji, a tak mne považujete za podjatého. – To jsou Vaše argumenty!? (Přitom mám se sborovou prací a penězi víc zkušeností než tušíte. Pokud Vás to skutečně zajímá, mohu Vám o své kvalifikaci povědět v soukromém rozhovoru.)
Bratře Lásko, vážím si toho, že máte rád svého faráře a věříte mu. To je dobře. Vy jste však na tomto svém pocitu postavil celý článek. Odmítl jste vůbec slyšet můj hlas. Takto nemůže probíhat rozhovor. (Copak se Váš bratr farář nemohl zmýlit?) Rád s Vámi i kýmkoli jiným povedu diskusi o Personálním fondu. Musí to však být diskuse věcná, musíme brát vážně fakta a kriticky reagovat na argumenty druhého (a ne je mést ze stolu).
Doporučuji Vám i čtenářům naši webovou stránku srpf.evangnet.cz. Jsou tam podklady o Personálním fondu, z nichž si vytvoříte přehled o tom, co PF je, jak hospodaří a co patří a nepatří do pravomocí správní rady. Snad si uvědomíte, jak mnoho ve svém článku přeceňujete naše možnosti. Náš úkol je jediný: spravovat PF dle pravidel, která stanovil synod. Tedy dohlížíme na to, abyste platili svému faráři to, k čemu jste se dle rozhodnutí synodu zavázali. – Jsme demokratická církev: neprobíhají žádná tajná nekalá jednání; správa PF se plně řídí řády a usneseními synodu, které jsou veřejně přístupné (např. na našem webu). Případnou změnu řádů může navrhnout kterýkoli člen církve: přes své staršovstvo a svůj konvent podat návrh na synod. (Moudrý návrh jistě nebude problém na staršovstvu, konventu i synodu obhájit.) Nemohu tedy vyjít vstříc Vaší žádosti, abych „přehodnotil systém vybírání částek do PF" – takové přehodnocení je výhradně v pravomoci synodu.
Mýlíte se, když tvrdíte, že „původní plán PF pominul, a tak se mu musel dodatečně vymyslet nový smysl". PF nebyl koncipován pouze pro případ plné odluky ČCE od státu, ale pro jakoukoli situaci, kdy stát nebude plně hradit mzdy kazatelů. A v té situaci jsme. PF vybíráme proto, že příspěvek od státu na mzdy kazatelů nestačí. PF plní právě tu funkci, pro kterou byl koncipován.
Samozřejmě by bylo možné PF zrušit. V takovém případě bych však považoval za velmi obtížné převést jeho agendu na celocírkevní repartice, jak navrhujete. (Jak byste např. řešil podporovaná a misijní místa a podporu sborů ze solidárních prostředků?) Za logičtější bych považoval farářům zkrátka vyplácet o to míň. Vždyť, ruku na srdce, právě v těch penězích je přece jádro sporu. Takové rozhodnutí může ČCE jistě udělat. Já sám bych jej však považoval za velmi nemoudré především v dlouhodobém ohledu: Chceme-li být vůči farářům nároční, musíme je také zaplatit. (I faráři musejí živit rodiny.) Budeme-li na farářích šetřit, skončí na farách lidé, kteří by se neuchytili jinde. To bych si já určitě nepřál.
Nepochopil jsem, odkud berete informace o vzrůstajících dluzích sborů. Fakta jsou totiž taková, že počet dlužníků i jejich dluhy rok od roku klesají. Jenom za poslední dva roky klesla zadluženost sborů vůči PF z původních 4 milionů na 1 milion Kč. Nepředpojatému pozorovateli tedy nezbývá než usoudit, že sbory se ke svým dluhům znají a mají snahu je uhradit.
Pozastavujete se nad tím, že současný systém PF hájím. Činím tak proto, že jej považuji za moudrý kompromis. Ano, kompromis - já sám jsem prosazoval větší liberalizaci PF (sbory by měly svobodu odvádět PF v různé výši, mělo by to však přímý vliv na plat jejich kazatele), tu však synod před dvěma lety nepřijal.
Ve svém článku navrhujete zavedení poměrného systému příspěvků do PF. Hovoříte o něm jako o „spravedlivém". Schází mi však Vaše vysvětlení, proč a v čem je spravedlivější než systém současný. Je spravedlivé, aby sbor, kam přijde dvě stě lidí v neděli do kostela, měl jedno farářské místo stejně jako sbor, kam jich přijde dvacet? Je spravedlivé, aby byl ve městech jeden farář na sto tisíc obyvatel, zatímco u nás na Vysočině připadá na faráře možná pět tisíc spoluobčanů? Je spravedlivé, aby jeden farář měl kalendář plný sborových aktivit, zatímco ten druhý by tak rád zavedl jedinou biblickou hodinu a ono to nejde? A kdo z těch dvou je na tom vlastně lépe? – Pokud bychom měli vytvořit spravedlivý systém, museli bychom nejprve přehodnotit velikosti a rozlohy sborů a pracovní úvazky farářů. Byli bychom však vůbec schopni vytvořit rovný a spravedlivý systém? Pochybuji.
Pojďme si však představit, jak by Vámi navrhovaný systém poměrných odvodů PF fungoval v celocírkevním pohledu. První problém: Dohodli bychom se vůbec na měřítku, podle kterého bychom PF rozpočítávali? Dle počtu kartotéčních členů? Dle počtu dospělých členů? Dle počtu výdělečně činných členů? Dle počtu salárníků? Dle počtu členů s hlasovacím právem? Podle majetku sboru? Podle výše průměrného saláru? A kdo ověří, že sborem předkládané údaje nejsou podhodnocené? Vytvoříme seniorátní komisi? To je řada otázek, které nelze řešit Vaší větou v závorce: „Otázku klíče pro vybírání repartic ponechme nyní stranou." Vážený bratře, navrhujete-li alternativní systém, potom se vším všudy. – Co je však ještě podstatnější: Jak by takový systém fungoval dlouhodobě? Udržování farářského místa na malém sboru by bylo laciné, na velkém několikanásobně dražší. Přibývalo by obsazených míst na malých sborech, ubývalo na větších (máme omezené množství kazatelů). Tedy v situaci, kdy většina obyvatel ČR žije ve městech, by ČCE přesouvala těžiště své práce na venkov. – Jak bychom tomu mohli zabránit? Jedině další komisí, říkejme jí třeba „umisťovací". Ta by rozhodovala, který sbor faráře dostane a který nikoli. Na plnou obsazenost všech sborů totiž nemáme dost ani lidí, ani peněz. – Ještě Vám tento systém připadá spravedlivý? Mně ne. Já bych jej nazval velmi byrokratickým.
A proti tomu stojí náš současný model. Nedělá si žádné nároky na spravedlnost. Navíc je zřejmé, že na plné obsazení ani těch současných sborů nemáme dost lidí, ani dost peněz. Současný PF nerozhoduje byrokraticky, kde kazatel být má a kde ne. Nevytváří komise, které by rozhodovaly o tom, koho zaplatit ze státní dotace a koho nikoli. Místo vší té byrokracie jednoduše říká: Ať kazatele mají ti, kdo projeví snahu a zájem. Dá-li sbor dohromady pouhých 14 % nákladů na plat kazatele, zbývajících 86 % mu přidáme ze státní dotace. Ostatně každý sbor má možnost požádat synod, aby jej prohlásil za podporované místo, a navíc až třikrát za deset let může dostat příspěvek ze solidárních prostředků. To je velká pomoc.
V čem vidím největší klad tohoto systému? V tom, že dává prostor svobodnému a zodpovědnému rozhodování členů sborů, staršovstev a kazatelů. Nejlepším dokladem toho, že systém PF funguje dobře, může být právě Váš sbor. Myslíte si, že by nějaká komise kdy souhlasila s obnovením farářského místa tam, kde už deset let neexistovalo? Ne, konstatovala by, že věci fungují, protože se už dávno zaběhl systém administrace. A místo by vytvořila někde jinde, kde to považuje za potřebnější. Vy máte svého faráře díky tomu, že Vám současný model PF dal dost svobody si jej najít. Ovšem ke svobodě je samozřejmě třeba přidat odpovědnost za svá rozhodnutí.
Právě o svobodu a odpovědnost totiž jde. Kdykoli mluvíme v našem sboru o penězích (a nemusí jít zrovna o PF), zdůrazňuji, že svou situaci můžeme vidět dvojí optikou: Buď máme pocit, že jsme obětí těch druhých, nebo si uvědomíme, že naše situace je věcí naší volby. Pochopíme, že vždy máme několik možností: můžeme kostel opravit, nebo darovat obci; můžeme mít faráře, nebo být administrovaní. To podstatné je uvědomit si, že máme svobodu volby. Je to na nás. – Avšak každá volba má také svou cenu a své důsledky. Ty jsou také na nás.

Srdečně Váš

Jan Dus

Kniha

Olga Scheinpflugová

Věřil jsi v něco, co je po životě,
veliké, silné, ve Tvé víře jisté,
co v chvílích posledních k úsměvu sílilo Tě,
A říkals tomu krásným jménem Kriste.

To snad je na nebi, ve sféře jasných tuh
a jiných zákonů, světlejších snů a přání,
už víš, jak vítězí nad smrtí lidský duch
a jak vypadá Boží pousmání.

To snad je na nebi, já ještě patřím světu
jak mšice stromu, než ji vítr svane,
proto se ohlížím, volám a táži: je tu
alespoň někde stín bytosti milované?

Pod věčnou oblohou se krčí lidský svět,
města a vesnice, v nich lampy zář se míhá,
už nemusím se ptát, volat a rozhlížet,
tam je Tvá duše, tam je Tvoje kniha.

Ne jako nemoudří

Dokončení ze str. 2

a odmítat druhé. Tento princip je ostatně zakotven i v Církevním zřízení. Podle něj je každý sbor odpovědný za své hospodaření. To vyvolává otázku, zda konventy nejednají v rozporu s řády církve, když sborům stanovují povinné odvody v různé výši. Pokud sbor své povinnosti neplní a prostředky mu chybí, musí se uskrovnit a současně se snažit začít dělat věci jinak, lépe. Tato snaha je pak zásadně důležitá i při rozhodování o tom, kam má církev směřovat svou pomoc. Pokud si nepočíná jako nemoudrá, ale jako moudrá, není to do sboru, v němž má ten, který je v čele, nejvíc kamarádů, ani tam, odkud padají nejtvrdší slova, ani tam, odkud se ozývá nejzoufalejší nářek. Je to tam, kde je patrné největší nasazení. Zásada moudrého řízení zůstává za všech okolností stejná: Podporovat, co má vůli k životu, a nechat důstojně dodýchat, co uléhá do hrobu.

Emanuel Vejnar

Odpovědni za církev: biskupové?

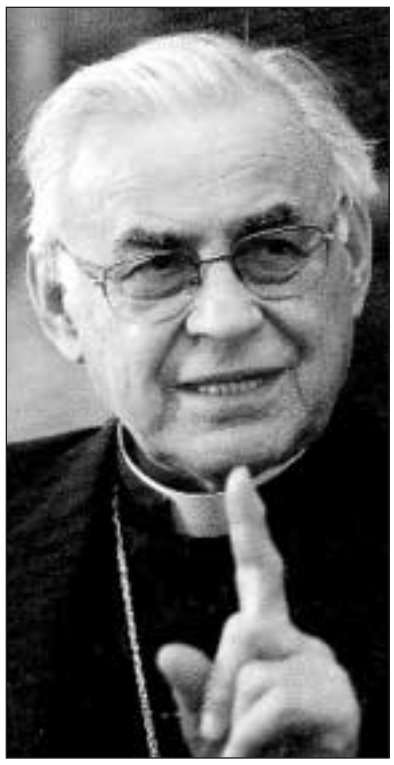

Na přelomu roku jsme mohli zaznamenat dva rozhovory (HN,MFD) se dvěma biskupy – královéhradeckým a panem kardinálem. Rozhovory se celkem vydařily, v magazínu HN navíc luxusní fotografie. Následují ukázky a odpovědi z přečteného ve věcech, které mají obecnou platnost a přitom zůstávají aktuální.
Arcibiskup Miloslav Vlk se příznačně vyjádřil k angažování římských katolíků v médiích i v rámci církve:
Debatu nad chodem země vedou ekonomové, politikové, klidně i popové hvězdy, nerozumím tomu, proč ne vy?
V církvi se počítá s tím, že v médiích budou o těchto tématech hovořit biskupové. Nejsme pro to, aby například jednotliví kněží sdělovali své názory, protože se pak ty jejich subjektivní názory přijímají jako názor církve. Tady je zapotřebí opatrnosti.
Možná proto působíte tak odtrženě. V Americe jsou respektovaní kněží komentátory, Lidé jim věří, jsou lační jejich názorů...

Dokončení na str. 4

Miroslav Rozbořil 80 let

Dne 8. 2. se dožil farář, emeritní senior a nyní důchodce Miroslav Rozbořil 80 let. Protože bylo při jeho pětasedmdesátinách již vzpomenuto jeho dlouholeté věrné služby ve sborech Praze Žižkově, v Třebechovicích, Kostelci nad Orlicí a nakonec v Boskovicích, kdy byl také seniorem, chceme se soustředit tentokrát na jeho působení po odchodu do důchodu v roce 1994. Dva roky pracoval jako tajemník synodní rady a pak později ještě bezmála dva roky sloužil v České Třebové do roku 1998.

Jeho ochota ke službě je neutuchající a vzhledem k pokročilému věku mimořádná. S jeho jazykovou vybaveností se může málokdo měřit. Vedle němčiny, angličtiny a francouzštiny ovládá také španělštinu , jejíž znalosti využil při cestě do Mexika před necelými dvěma roky.

V poslední době přeložil spolu se Ctiradem Novákem theologickou knihu německého novozákoníka Gerharda Theisena, Nový zákon, která vyšla v nakladatelství Mlýn. Rádi se vzájemně setkáváme v homiletické skupině kolem Jiřího Doležala. Během aktivní služby ve sborech jsme společně připravovali nedělní kázání na základě různých komentářů a meditací. Jako důchodci se věnujeme probírání některých současných theologických publikací.

Farář Miroslav Rozbořil se orientoval už od svého mládí v brněnském sboru na pečlivou práci s Biblí, ve které pokračoval na teologické fakultě a která neustává ani nyní v pokročilém věku. Rád přijímá pozvání ke kázání v nejrůznějších sborech naší církve.

Známe se s ním už od jeho působení v brněnském biblickém kroužku a můžeme vydat svědectví o jeho přímosti, laskavosti a přátelskosti. Přejeme mu do dalších let zdraví a svěžest mysli, aby mohl dál sloužit tam, kde ho bude třeba. Všechno dobré přejeme i jeho manželce a celé jeho velké rodině. Radujeme se z toho, že o něm platí slova Žalmu 92, 14-16: Ti, kdo jsou v domě Hospodinově zasazeni, kdo rostou v nádvořích našeho Boha , ještě v šedinách ponesou plody, zůstanou statní a svěží, aby hlásali, že Hospodin je přímý, skála má, a podlosti v něm není.

Jiří a Lubomír Kabíčkovi

Inzerce

Seznamka pro křesťany
www.noemka.com
Přihlášeno přes 2000 lidí z ČR a Slovenska.
Pro zaslání přihlášky pošlete sms: 777222877
nebo email: info@noemka.com

č. 1

Nymburský evangelický sbor nabízí od září bydlení pro rodinu ve své kazatelské stanici Hořátev. K dispozici je byt v přízemí fary (3+1) a zahrada. Obec je na železniční trati do Prahy.
Kontakt: tel: 325 512 766
mail: cce.nymburk@worldonline.cz
Adresa FS ČCE :
B. Smetany 613, 288 02 Nymburk.

č. 2

Bohoslužby

Seniorát Západočeský

Českobratrská církev evangelická
Aš, 352 01; Ne 10.00 /něm. 8.30/
Husovo nám. 3, f Pavel Kučera
Černošín, 349 58; Ne 10.00 (a.c.e); 14.30 (b.d)
Husova 249, f Jiří Marván
Dolní Bělá, 331 52; Út 17.30
Nový obvod 137, a. Jiří Marván
Domažlice, 344 01; Ne 9.00
Kostelní 93, f Petr Geldner
Horní Slavkov, 357 35 Nové Sedlo; Ne 12.45
Karlovarská 140, a. Radek Matuška
Cheb, 350 02; Ne 8.45
ul. 26. dubna 5, f Lubomír Líbal
Chodov u Karlových Varů, 357 35; Ne 9.15
Dukelských hrdinů 281, f Radek Matuška
Chrást u Plzně, 330 03; Ne 9.30
Železniční 477, f Karel Šimr
Karlovy Vary, 360 01; Ne 9.15
Zahradní 33, f František Pavlis
Kdyně na Šumavě, 345 06; Ne 9.00
Dělnická 359, a. Jan Satke
Kralovice, 331 41; Ne 9.00
Žatecká č. 480, f Jana Kadlecová
Mariánské Lázně, 353 01; Ne 10.00
Lidická 189/16, f Daniel Matouš
Merklín u Přeštic, 334 52; Ne 9.00
Husova 201, f Jan Satke
Nejdek, 362 21; Ne 9.00
Husova 525, f Bob H. Ogola
Ostrov, 363 01; Ne 10.00
Jáchymovská 170
Plzeň - Korandův sb., 301 50; Ne 9.30
Anglické nábř. 13, f M. + H. Hamariovi
Plzeň - západní sb., 301 00; Ne 9.00
Němejcova 2, j Renata Šilarová
Podbořany, 441 01; Ne 11.00 (a.c)
Politických vězňů 300, f Jana Kadlecová
Přeštice, 334 01; Ne 9.00
Rebcova 557, f Jan Satke
Rokycany, 337 01; Ne 9.30
Jiráskova 481/II, j Ondřej Pellar
Sokolov, 356 01; Ne 10.30
Petra Bezruče 501/7, j Pavel Knorek
Stříbro, 349 01; Ne 10.00 (a.c.d.e)
Masarykovo nám. 15, a. Daniel Matouš
Teplá, 364 61; Ne 9.30
Máchova 357, f Alfred M. Satke

Církev bratrská
Karlovy Vary, 360 01; Ne 9.30
Bulharská 2061/29A, Jan Valeš ml.
Klatovy, 339 01; Ne 9.00
Masarykova 367/III, Zdeněk Šplíchal
Plzeň, 301 00; Ne 9.00
Doudlevecká 31, Zdeněk Šplíchal

Evangelická církev metodistická
Horšovský Týn, 346 01; Ne 16.00 (b.d.e)
Nádražní 79, Zdeněk Eberle
Karlovy Vary, 360 01; po domluvě
Zámecký vrch 45, Miloslav Čech
Plzeň 1 Lochotín, 323 00; Ne 9.30
Bolevecká náves 2, Zdeněk Eberle
Plzeň 3, 301 24 ; Ne 9.00
Husova 14, Petr Procházka
Tachov, 347 01; Ne 10.00
Náměstí Republiky 85, Milan Mrázek

Bratrská jednota baptistů
Aš, 352 01; Ne 9.00
Táborská 9, Alois Boháček
Cheb 1, 350 02; Ne 9.00
Libušina 4, David Sláma
Cheb 2, 350 02; Ne 9.30
Mírová 6, Jan Katušťák
Karlovy Vary, 360 01; Ne 9.30
Závodu míru 112
Kraslice, 358 01; Ne 10.00
Fučíkova 1639
Sokolov, 356 01; Ne 9.30
Brněnská 486, Michal Jílek
Teplá, 364 61; Ne 9.00
Havlíčkova 42, Jaroslav Pospíšil

Odpovědni za církev: biskupové?

Dokončení ze str. 3

V Americe je spousta církví a spousta kněží, tam je jiná společenská atmosféra a jiná praxe.

Nečeká na to ale váš věřící? Že budete deklarovat svoje postoje. Jiné než známé o eutanazii, homosexualitě nebo potratech. Že jasně řeknete, jak se vám třeba jeví koalice komunistů se socialisty v krajích? Že jim pošlete vzkaz?

Vzkaz už nic nezachrání. Lidé by měli trvale žít svou víru i navenek, tedy v politice. Tady bylo mnoho zanedbáno a zůstává pro nás velký úkol výchovy v této oblasti.

Čí je to vina?

Jistě nás, zodpovědných za církev. Předpokládal jsem, že věřící v naší zemi jsou zralejší. Ale nejsou.

Jak je to možné, že nejsou zralí?

Je to i těmi čtyřiceti lety komunismu, kdy jsme byli zahnáni do ghetta.

Za rok to bude dvacet let; teď se mi to už jeví jako výmluva.

Bude to dvacet let, ale věci tohoto typu se nedají řešit deklaracemi, nařízeními a prohlášeními. Je to věc výchovy. A dobře víte, že výchova trvá jistý čas, je to organický proces růstu.

Jak se řídí církev?

Církev je společenství, které se neřídí na žádné rovině jen direktivně, „absolutisticky". Všude jsou poradní orgány (biskupství-kněžské rady, 14 vikariátů - setkání s vikáři, setkání s věřícími). Každý týden tu máme biskupskou radu s biskupy a biskupskými vikáři... To je jen malá zkratka o řízení církve.

Královéhradecký biskup Dominik Duka byl dotazován mj. na fenomén odpuštění a také na katedrálu sv. Víta:

Odpouštíte i takovým lidem, jako je prokurátor Vaš, jenž má na svědomí desítky lidí a i dnes jako spokojený důchodce tvrdí, že ničeho nelituje?

Víte, odpustit můžete člověku, jenž změní názor a o vaše odpuštění opravdu stojí. Řekl jsem si: Co bylo, bylo, a já jsem navíc prošel životní zkouškou. Jako věřící mohu konečné slovo nechat Pánu Bohu. Odpustit nelze lidem, kteří nemají v sobě pokoru a neprojevují lítost. Také jsem člověk slabý a hříšný. A dopustím-li se hříchu, musím ho poznat, litovat a mohu se z něj vyznat. Jen tehdy dostanu pokání od zpovědníka... biskup nebiskup.

Katolická církev vede se státem spor o katedrálu sv. Víta. Nevyhrotili jste to až příliš a tak trochu se lidem odcizili?

Praha je ojedinělá v tom, že když navštívíte sídlo českých králů a prezidentů, nemůžete katedrálu minout bez povšimnutí. A nemůžete navštívit svatého Víta, aniž byste navštívili královský palác. Tohle propojení je velmi hluboké. Většina biskupů pocházela navíc z knížecí rodiny. A Jaromír? Ten byl přitom knížetem i biskupem současně.

V tom sporu mi chybí hlubší porozumění historii našeho národa. Papež Jan Pavel II. při své první návštěvě v Praze řekl: Je to katedrála a současně i svatostánek. Vždyť i Václav Havel, když byl zvolen prezidentem,přinesl symbolicky klíče od katedrály kardinálu Tomáškovi,. A on s díky odmítl, protože neměl ani finance, aby katedrálu opravoval. Osobně však nemohu do tohoto sporu vstupovat.

-kar

ThDr. Josef Veselý

(narozen 9. 3. 1914)

V ještě sjednoceném brněnském sboru bývalo zvědavé očekávání, jaký asi přijde nový vikář. I objevil se štíhlý mládenec, (ne)nápadně elegantní, po studiích v zahraničí znalý cizích jazyků, zběhlý zvláště en francais, neporazitelný v pingpongu, a především bystrého úsudku, který už tenkrát věděl, o co v teologii a ve zvěstování jde. Dostalo se mi té výsady, že jsem mohl jako kancelářská myš a později jako diakon sedávat s ním v kanceláři nezapomenutelného šéfa dr. Viktora Hájka. Od něho jsme mnoho přijali z jeho kázání, v rozhovorech i třeba jen v případných poznámkách, kořeněných často osvěžujícím humorem. A my mladí od sebe navzájem ve sdílení nových poznatků a často ještě nedokvašených nápadů.

V Brně mu padla do oka i do srdce jedna pěkná a milá mladá sestra, jménem Milena, s níž se oženil v r. 1940, a stala se mu celoživotní rozumějící pomocnicí. Vychovali spolu tři děti a je jim dopřáno dodnes pospolu žít v rekordním téměř trvání tohoto krásného svazku.

V r. 1941 odešel br. Veselý do Jilemnice, místa svého hlavního působení. Tam posloužil významně nejen sboru, nýbrž i celé církvi. Nade vše věrným a promyšleným zvěstováním evangelia z biblickoreformační základny, ale také pečlivou starostí o horskou diasporu. V době jeho činnosti byl vybudován, po častém měnění různých bytů, moderní sborový dům. Při tom všem nezapomínal na vědeckou práci a dosáhl doktorátu teologie. V letech 1970-74 byl seniorem Libereckého seniorátu. Další volba mu nebyla zásahem nadřízených komunistických úřadů povolena.

Po téměř čtyřicetiletém díle v Jilemnici vrací se jako emeritus do Brna. I když jsme se při návštěvách a různých církevních příležitostech po celou dobu občas setkávali, nyní může dozrávat naše přátelství. Je to zvláštní obdarování pro seniory, když mohou spolu hovořit o událostech, které už nikdo z mladších nemohl prožít, o osobnostech, které už dávno kryje zem, mohli si připomínat teologické proudy v době jejich studií a stavět se k novým dnešním směrům. Br. Veselý všechno toto dění bedlivě sleduje, ocení, co je na něm kladného, a varuje kritikou k rozvážné opatrnosti.

Nezůstává v nečinnosti. V každém téměř čísle Kostnických jisker můžete nalézt jeho svěže napsanou studii, v níž osvětlí často z nezvyklého úhlu některé biblické místo s dotažením do současnosti. Mnozí se těší právě na tyto jeho řádky. Nelze ani pominout jeho příspěvky na pastorálních konferencích. Jakmile přijde podle abecedy na něho řada, jeho exegeze a kázání jsou vzdělavatelným přínosem pro všechny. Donedávna ostatní kazatelé či přednášející jaksi ve skrytu očekávali, co k jejich výkonu br. Veselý řekne. Avšak i kritikou chtěl bratry laskavě poučit a touto u něho vlídnou zbraní povzbudit. Poslední dobou v jakési skromnosti již spíše mlčí a jen občas mimoslovní komunikaci dává najevo svůj souhlas nebo rozpaky. Zůstává stále svůj. Nedá se snadno ovlivnit něčím na první pohled originálním a moderním. Ví, že zvěstování nesmí být ani zatuchle staromódní, ale také ani křečovitě módní.

Přes svůj vysoký věk se pravidelně zúčastňuje sborového života, v nedělních bohoslužbách spolu se svou paní, na biblických hodinách sám. Jsou tak sboru svědectvím o věrnosti poznané pravdě a milou připomínkou toho, že i ti nejstarší až k těm nejmenším tvoří nosné společenství Božího lidu. Sami se přitom mohou těšit z přízně mnohých, kteří je po bohoslužbách obklopují, provázejí svou pozorností a přáním všeho dobrého. Mezi bližšími přáteli je náš jubilant oslovován jako Pepíček. A tak Ti i já, milý Pepíčku, přeji do dalších let svěžest ducha i těla, trvající studentství a čerstvost pera. A zároveň sobě neskromně přeji, abychom se ještě dlouho setkávali v kostelních lavicích, na biblických hodinách a v osobních rozhovorech. Jak Pán Bůh dá!

Jan Pokorný

Evangelický týdeník - Kostnické jiskry
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 1932069379/0800
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost
*Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz, příjem reklamací: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

KOSTNICKÉ JISKRY
Evangelický týdeník
6/2009
18. února 2009 ◆ ročník 94 ◆ cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde 4. března

Z obsahu

* O Boží trojjedinosti
* Chceme mít nad sebou bič
* Z ekumeny

Poselství k neděli Estomihi

KDO JE PÁNEM NAŠEHO ŽIVOTA?
Mk 8,31-38

Ta otázka zaznívá v blízkosti Cesareje, vybudované patolízalem Filipem k poctě římských císařů - prý světovládců - zpitých představou, jak jsou nejdůležitější na světě a že jej uspořádají tím nejlepším způsobem.

Ta otázka není zvědavá, nevyzvídá pro sebe, ale chce k něčemu dovést. Odpověď učedníků zní: „Ježíš je pro lidi velkou osobností." Jistě je dobře, že takové příklady jsou. Ostatně, proroci jsou vidící (prohlédající), což bývá často k nezaplacení. Oni ale jenom ukazují, nepřinášejí řešení.

Proto otázka další, docela osobní. A Petr si myslí, že – jako i jindy - zná odpověď; že totiž Ježíš vezme všechny věci do své ruky a dá je do pořádku.

To však není Ježíšovo řešení. Proto mluví o cestě mířící k Velikonocům, k ukřižování a vzkříšení. A to je vlastně vklad, či spíše intervence ve prospěch někoho, ve prospěch člověka. Nový zákon užívá i slovo vykoupení, díky němuž se z otroka toho Zlého a Rozvraceče stává opět Boží svobodné dítě.

Ježíšova cesta (nabídka) otevírá nové možnosti. Svobodný – již ne otrok - smí naplňovat svůj čas hodnotným obsahem. Proto neplatí zub za zub, proto modlitba za nepřátele a jiné a další možnosti.

Ta cesta není snadná. Ale jen na ní patří k přítomnosti hodnotný obsah a k budoucnosti naděje. Ať je Ježíš naším skutečným Pánem.

Ondřej Soběslavský,
farář ČCE Tábor, senior

Miloš Rejchrt, Michael Otřísal a senátor Jaromír Štětina (zleva)

ZAOSTŘENO NA BLÍZKO

Z demonstrace za azylový dům v Praze 11

Projev Miloše Rejchrta, náměstka synodního seniora Českobratrské církve evangelické na demonstraci 28.1.2009 před Magistrátem hl. města Prahy

Jako člen synodní rady již zmíněné církve s členy rady městské části Praha 11 do jisté míry kolegiálně soucítím. Musí rozhodovat i o věcech, o kterých toho mnoho nevědí. Občas se rozhodnou nesprávně, to se stává. Pak je na místě omyl uznat a nesprávné rozhodnutí revokovat.

Páni a dáma radní z Prahy 11 však na likvidaci azylového domu v Donovalské ulici trvají, ač by jim z ohlasů jejich rozhodnutí mělo vyplynout, že rozhodli bez znalosti věci, a ve svých důsledcích asociálně. Existuje již celá řada stanovisek odborníků na sociální problematiku k této kauze a ani jedno z nich krok rady městské části Prahy 11 neschvaluje. Konšelé Prahy 11 však zarputile odmítají naslouchat hlasům odborníků i hlasům širší veřejnosti, která v práci občanského sdružení „Společnou cestou" rozeznává užitečné a úctyhodné dílo. Před rozvahou a zvažováním argumentů dali přednost jakémusi sociálnímu vizionářství. Cituji p.místostarostu Jana Maixnera: „V Donovalské ulici, kde dosud působilo občanské sdružení provozující azylový dům, tak vzniknou tři nová oddělení školky s celkovou kapacitou 94 míst, což ve svém důsledku znamená, že 94 maminek se bude moci vrátit do svých zaměstnání a přispět tak do často napjatého rodinného rozpočtu." Vize p. Maixnera, v níž 94 maminek přijde ke štěstí znovuzapojení do pracovního procesu tím, že se zruší jeden azylový dům, byla silnější než argumenty.

Rozhodnutí radních Prahy 11 má odezvu mezinárodní: cituji z dopisu pana Hanse Schmidta z Lipska, generálního sekretáře podpůrného díla Gustava Adolfa : „Mnoho lidí v evangelických církvích v Německu i jinde se po řadu let podílelo na výstavbě nového kostela na pražském Jižním Městě... musíme Vám sdělit svoji velikou starost, že s výpovědí bude zničen společný projekt města a církve, jehož smysluplnost oslovuje lidi za hranicemi Prahy i za hranicemi České republiky a podněcuje je k pomoci a spolupráci... Bylo by velmi politováníhodné, kdyby setrvání u výpovědi ze strany města Prahy mělo zklamat doposavad zaangažované a zainteresované lidi tak, že by přerušili svou pomoc a zaměřili se na jiné projekty v jiných městech a zemích."

K varovným slovům z Lipska přidám otázku: Můžeme zabránit tomu, aby se na nás z radnice městské části Praha 11 valila Entropa? Odpověď zní : ano, můžeme.

Během demonstrace (29.1.2009 v 8:00) byla přítomnými podepsána petice „Za zachování azylového domu občanského sdružení Společnou cestou ve stávajícím objektu Donovalská 1862, Praha 11". Tuto petici předal poté veřejně primátorovi Pavlu Bémovi senátor Jaromír Štětina. Pan starosta Mlejnský přislíbil, že dne 4.2.2009 bude Rada MČ Praha 11 projednávat žádost sdružení Společnou cestou o revokaci rozhodnutí o výpovědi z nájmu. Na toto jednání pozval také zástupce sdružení.

Jan Kašper

Výstava „Česká Bible napříč staletími" v paláci EU v Bruselu

V pondělí 2. února 2009 byla v paláci Evropské unie (Berlaymont) v Bruselu slavnostně otevřena výstava „Czech Bible through Centuries" (Česká Bible napříč staletími), zorganizovaná k příležitosti českého předsednictví, pod záštitou evropského komisaře Vladimíra Špidly, pražského arcibiskupa Miloslava kardinála Vlka a dalších českých politiků, paní Alenou M. Kubíčkovou a jejím týmem. Výstavu otevřel v přítomnosti více než stovky pracovníků EU evropský komisař Vladimír Špidla, za ČEZ jakožto sponzora pozdravila shromáždění paní Zuzana Krejčiříková, na housle hrál sólista Pražské komorní filharmonie Alexander Schonert a úvodní projev o aktuálnosti biblického svědectví pro rodící se ideu EU pronesl prof. ThDr. Petr Pokorný, DrSc. z Centra biblických studií Univerzity Karlovy a Akademie věd ČR. Podle vyjádření diplomata Pavla Boudy, který shromáždění uváděl a výstavu zajišťoval, šlo o velmi úspěšný kulturní počin. Jsme rádi, že práce CBS nabývá i politický dosah za hranicemi české kulturní scény.

Zita Nikolová

Český překlad projevu Petra Pokorného při zahájení výstavy „Česká Bible napříč staletími" uvádíme dále:

Bible a dějiny

Rád bych Vám při této příležitosti přiblížil jeden rys biblického myšlení, který může mít význam pro to, co bychom nazvali rodící se ideou EU. Je to vědomé spojení biblických textů s dějinami. Království Boží, mesiášská říše, nový věk, jak se to nazývá v jednotlivých knihách a vrstvách Bible, je koncem dějin ve smyslu jejich naplnění a dovršení. Toto dobré vyústění není podle biblických autorů výsledkem vývoje. Prosazuje se proti lidskému odcizení (hříchu) se vší jeho dějinnou absurditou. Je daným horizontem našich životů a dějin, zaručeným vnitřní zkušeností s novým přítomným působením Ježíše Nazaretského, o níž v novozákonních knihách Bible vydávají jejich křesťanští autoři své svědectví. To svědectví negarantuje, že všechno dobře dopadne, ale zaručuje, že nic z toho, co odpovídá Ježíšovu jednání a učení, nebude ztraceno a bude spravedlivě posouzeno. Z toho plynou mimo jiné dva důsledky:

Za prvé: Bible se nesoustřeďuje na morální výzvy, ale ujišťuje, že všechno dobré má budoucnost, vyjde najevo a má smysl se o to zasazovat. Úsilí o novou morálku je bez tohoto základu jen moralizováním. Představa, že člověk se umí plně angažovat jen pro to, co si sám naplánoval a co je na něm závislé, je klamná. Trvale a plně se dovedeme zasazovat jen za to, o čem věříme či tušíme, že to má budoucnost, i kdybychom my odpadli. Vy zde v EU pracujete, jak věřím, pro dobrou věc a ujišťuji vás, že vaše práce není marná. Rubem tohoto poznání je zjištění, že ti slušní lidé, kteří si se smutkem stěžují na to, že korumpovaní lidé mají před slušnými vždycky náskok a že se s tím musíme smířit, jsou nebezpečnější než teroristé a tuneláři.

Za druhé: Víra v posmrtný život, kterou neznalí lidé pokládají za základ křesťanství, není základem, ale patří k velké dějinné naději, o níž jsem právě mluvil, jako její důsledek. Kdybychom ji chtěli interpretovat pro dnešního člověka, můžeme vyjít od jejích důsledků a potom hledat její vztah k tomu, co jsme již pověděli. Významným důsledkem je poznání, že člověk, každý jednotlivý člověk, je před Bohem tou nejvyšší hodnotou dějin a nemůže být použit jako nástroj, prostředek nebo dokonce jen jako materiál k dosažení údajně vyšších

Dokončení na str. 3

AKTUALITA

Papež požaduje právní status pro církev v Turecku

Vzhledem k tomu, že Turecko je oficiálně sekulární stát, požaduje papež uznání právního statusu Církve v tomto většinově muslimském národě. Papež tuto výzvu pronesl 2. února při přijetí tureckých biskupů.

Papež připomněl, že na území dnešního Turecka se před 2000 lety narodil svatý Pavel. Požaduje, aby Turecko usnadnilo pouti na pavlovská místa i možnost sloužit zde bohoslužby. Zdůraznil, že oddělení státu a náboženství je "hodnota, jež by měla být chráněna".

Papež podpořil vůli a přání biskupů vést dialog s tureckými úřady. Uznání právního statusu Církve by mělo pozitivní důsledky pro všechny, uzavřel papež.

Zenit, 3. 2. 2009

Z církví doma i ve světě

Armáda spásy prijíma pre svoju misijnú prácu moderné prostriedky

Toronto – ENI. Obraz dobrovoľníka, ako zvoní na zvonček, alebo skupiny vyhrávajúcej na plechových nástrojoch známe melódie, stojacej pri obrovskom kotlíku, do ktorého zbierali príspevky od okoloidúcich na pomoc chudobným – to boli v minulom storočí typické scény pre Armádu spásy – Salvation Army – alebo, ako ju zvyknú v Kanade familiárne nazývať, Sally Ann.

Aj táto kresťanská evanjelikálna cirkev sa mení a dovoľuje modernej technológii vstupovať do svojho života. Počas vianočných zbierok vyšla Armáda spásy darcom v ústrety tým, že okoloidúci mohli dobrovoľníckym skupinám prispieť pomocou kreditnej karty. Skupiny boli vybavené nielen hudobnými nástrojmi, veľkým kotlíkom, ale aj prenosným prístrojom na príjem príspevkov bankomatovými kartami. K tomuto kroku viedlo Armádu spásy uvedomenie si, že v dnešnej dobe mnohí ľudia, zvlášť mladí, nenosia pri sebe peniaze v hotovosti.

Cirkev takisto uviedla takzvané internetové kotlíky, pomocou ktorých sa jednotlivci alebo skupiny mohli stať dobrovoľníkmi so zvončekom v kybernetickom priestore a prijímať on-line finančné dary. Internetové kotlíky vyzbierali počas kampane viac ako 100 000 dolárov.

Novinky v kampani pritiahli pozornosť nielen ľudí, ale i médií. Pre Armádu spásy to bol podľa jej hovorcu, kapitána Johna Murraya, okrem iného „spôsob, ako zvýšiť povedomie o chudobe, priviesť ľudí k tomu, aby mysleli na 350 000 ľudí, medzi nimi 80 000 detí, ktorí žijú v Kanade v podmienkach chudoby".

Zaujímavé bolo aj zistenie, že umožnenie okoloidúcim darcom prispieť pomocou platobnej karty nezvýšilo síce počet prijatých darov, ale darcovia platiaci kartou boli obyčajne štedrejší. Typický okoloidúci, napríklad v nákupnom centre, ktorý dobrovoľníkom prispel hotovosťou, daroval v priemere 2 – 10 dolárov, darca prispievajúci pomocou bankomatovej karty často venoval 20 alebo 50 dolárov.

Armáda spásy sa sústredí na misionársku a sociálno-charitatívnu činnosť. Jej kanadská pobočka, ktorá prišla s inováciami, pomohla v roku 2007 prostredníctvom jedla a útulkov pre bezdomovcov, rehabilitačných centier, či letných táborov 1,5 miliónu ľudí. Armáda spásy vychádza z učenia metodistov a teológie Johna Wesleyho. V súčasnosti pôsobí vo vyše 100 krajinách sveta a má viac ako milión členov.

Na výstavě o tisícileté vládě Byzantské říše mají možná kalich Svatého grálu

Londýn – ENI. Kalich z Antiochie, který někteří považují za Svatý Grál, tedy nádobu, kterou Kristus použil během Poslední večeře, přitahuje každodenně pozornost asi 6000 návštevníků výstavy v Londýně, která zobrazuje 1000 roků Byzantské říše. Výstava „Byzantium 330-1453" potrvá v Britské královské akademii umění do 22. března.

Představuje ikony, slonovinové, zlaté a stříbrné výrobky, nástěnné malby a další artefakty, které byly do Londýna přivezeny z celé Evropy, Spojených států, Ruska, Ukrajiny a Egypta.

Vyprávějí příběh Byzantské říše od založení Konstantinopole roku 330 n. l. Konstantínem, prvním římským císařem, který se obrátil ke křesťanství, až po jeho dobytí armádou sultána Mehmeda II. v roce 1453. Konstantinopol pokořila Osmanská říše, předchůdkyně dnešního Turecka, která byla v mnohých aspektech islámskou nástupkyní Byzantské říše.

Jedna celá výstavní místnost je věnována ikonám a obsahuje i sbírku z pokladu Kláštera sv. Kateřiny na Sinajské poušti.

Kalich z Antiochie má na výstavě speciální místo. Je to nádoba z čistého stříbra, jejíž původ neumí vědci datovat. Byl objeven v roce 1911 v Antiochii, městě, kde dostali následovníci Krista podle Bible poprvé jméno křesťané. S Antiochií se pojí mnohé křesťanské relikvie. Kalich je vložen do držáku dekorovaného rytinami z 6. století, zobrazujícími Krista a 10 učedníků. Internetová stránka výstavy: www.royalacademy.org.uk/exhibitions/byzantium/about/

Nové důkazy o nálezu Herodova hrobu

Jeruzalém – ENI. Izraelští archeologové na jeruzalémské Hebrejské univerzitě pracují na dalších důkazech, že místo odkryté v roce 2007 je hrobem judského krále Heroda. O Herodovi a jeho skutcích se Bible zmiňuje v Novém zákoně na více místech. Na základě architektonických elementů odhalených v mauzoleu asi 15 kilometrů na jih od Jeruzaléma badatelé zjistili, že odkrytá struktura byla přepychovou dvojposchoďovou budovou s vydutou kuželovitou střechou. Mauzolea byla typickými hroby vladařů z období Římské říše.

Křesťané v Malajsii žádají povolení Bible a časopisu ve svém jazyce

S*ingapur – ENI.* Křesťané v Malajsii prostřednictvím Malajské křesťanské federace naléhali na vládu, aby uvolnila restrikce zabraňující rozdávání Bible v místním jazyce Bhasa. Zároveň žádali o zmírnění omezení, která vedla k zastavení vydávání římskokatolického časopisu v mateřském jazyku väčšiny domorodého obyvateľstva. Malajský zákon o vnitřní bezpečnosti považuje Bible v jazyce Bhasa za škodící národnímu zájmu a bezpečnosti země.

Ekuména vo svete 03/2009

Blízký východ a teorie domina

Děkuji redakci ET- KJ za zprostředkování názorů Benjamina Netan-jahua, minulého a možná i budoucího premiéra Státu Izrael (Mezi vojenskou kampaní v Gaze a volbami, ET-KJ č. 4). Odrážejí se v nich do značné míry pochopitelné pocity a frustrace obyvatel Izraele, ale na druhé straně i názory, které budí mé obavy a vyžadují si diskusi.

Za východisko svých úvah o Blízkém východě jsem zvolil myšlenky Henryho Kissingera z jeho knihy „Roky v Bílém domě", především jeho přesvědčení, že pravdu mají obě strany.

„Nacistický holocaust dal snahám o vznik židovského státu morální naléhavost. Jakmile však mezinárodní komunita ustavila v roce 1948 tento státní útvar, museli Židé chránit jeho nezávislost proti arabským sousedům, kteří nechápali, proč by se měli obětovat, aby byly napraveny evropské nespravedlnosti, na nichž se oni nijak nepodíleli. Vítězství Izraele ve válce v roce 1948-49 zase rozdmýchalo plameny arabského nacionalismu, když se v arabských režimech, diskreditovaných porážkou, rozšířily radikální ideologie – panarabismus a socialismus. Pak o tuto oblast soupeřil během studené války Východ se Západem…

Protože Izrael obklopovali ze všech stran nesmiřitelní nepřátelé, přestala být jeho zahraniční politika odlišitelná od jeho politiky obranné; jeho kardinálním a konečným cílem bylo to, co je pro většinu ostatních národů počátečním bodem zahraniční politiky – tedy to, aby se jeho sousedé rozhodli akceptovat jeho právo na existenci… Tento vír názorů – v němž jako ve všech tragédiích měly obě strany svou pravdu – je tím, co dalo arabsko-izraelskému konfliktu jeho hořkou úpornost. Když proti sobě stojí dvě pravdy, stane se první obětí kompromis… Když jsme nastupovali do úřadu (1969), bylo stále zřejmější, že vládne právě tato situace. Blízký východ se stále nevymanil z následků šestidenní války (str. 321-322)".

Ptám se: co se od roku 1969 změnilo a co se potvrdilo? Jednoznačně se zlepšila bezpečnostní situace Izraele. Kissinger uvádí statistiku ztrát během neustálých pohraničních střetů v době od července 1967 do konce roku 1968: došlo k 1288 ozbrojeným střetům, při nichž zemřelo 234 a bylo zraněno 765 izraelských vojáků; dále bylo zabito 47 a zraněno 330 civilních obyvatel Izraele z celkového počtu 2,5 milionu obyvatel. Naproti tomu si nepřetržité odstřelování raketami ze strany Hamasu vyžádalo v loňském roce 4 oběti a celkový počet izraelských obětí včetně vojáků padlých během operace v Gaze činí 13 mrtvých na celkový počet 6,4 milionu obyvatel.

Dále se stala zřejmou skutečnost, že Izrael je v konvenčních i jaderných zbraních vojenskou velmocí; jeho převaha nad sousedy je převahou třídy a naprosto nehrozí nebezpečí vojenské porážky a zničení Izraele od kteréhokoliv z bezprostředních sousedů. Nepřiměřenost a politické úskalí úvah Benjamina Netanjahua spočívá v tom, že vychází výhradně z toho, co Hamás chce („Jediný klid, o který mu jde, je klid hřbitova: Izrael v hrobě a na hrobech tančí Hamás"), nikoli z toho, čeho je Hamás schopen. Hamás nejenže nemůže Izrael zničit, ale ani ho citelně ohrozit s výjimkou lokálních škod v příhraničních oblastech. Naproti tomu Izrael může bez problémů pásmo Gazy kdykoliv obsadit a srovnat se zemí: neudělá to jen z důvodu vlastních zábran, nikoli vojenské nemožnosti. V případě trvalého napětí a stresu obyvatelstva však bude trpělivost Izraele mizet a úroveň jeho zábran se snižovat.

Já vidím situaci tak, že během osmi let Bushovy administrativy se podařilo promarnit čas příznivý k dosažení míru. Byl to čas umírněných izraelských vlád a čas, kdy se partnerem pro jednání stalo palestinské hnutí Fatah v čele s prezidentem Abbásem. Izrael se těšil nadstandardní americké ochraně: USA vždy zabránily tomu, aby se diplomaticky řešil izraelský jaderný program, aby Izrael podléhal mezinárodním soudům pro obviňování ze zločinů proti lidskosti, aby se nemusel řídit pro sebe nevýhodnými rezolucemi OSN, umožňovaly mu přístup k nejmodernější vojenské technologii. Pokud se tehdy nedosáhlo míru, vystoupí na obou stranách konfliktu do popředí tvrdě radikální síly a situace v regionu se začne měnit.

Přirovnávám velice zjednodušeně situaci Blízkého východu ke kácení dominových kostek. Skácení té první vyvolá řetězovou reakci, kterou už nelze ovlivnit. Podle mne ten první pád kostky představovala izraelská operace v Gaze, do níž byl Hamásem záměrně vtažen. Tím druhým nepochybně bude (psáno před volbami) výsledek voleb v Izraeli, dalším komunální volby v Turecku v březnu, v červnu volby v Libanonu a rovněž prezidentské volby v Íránu. Modlím se za to, aby ty kostky padaly na příznivou stranu a aby mezinárodní společenství našlo účinné nástroje k pomoci a rozhýbání mírového procesu. Mohlo by se totiž stát, že kostky začnou padat na špatnou stranu a že obětí eskalace násilí se stane v Izraeli i mimo něj umírněné myšlení schopné kompromisu a vnímání oprávněných zájmů druhého. Potom by i pochopení toho, co se označuje jako „oprávněné a přiměřené", začalo připomínat logiku pozdní osmanské říše, pro kterou byl přiměřeným každý masakr a jediným měřítkem hodnocení událostí se stala otázka: Na jak dlouho byl problém vyřešen?

Miloš Hübner

ERC k problematice domácí a ústavní péče a výchovy dětí

Řídící výbor Ekumenické rady církví v ČR se na svém zasedání 5. února 2009 zabýval otázkou péče o malé děti, která byla vnesena do diskuse evropským parlamentem a jeho tlakem na zřizování jeslí.

ERC vyslovuje znepokojení nad snahou institucí EU ovlivňovat rodinné hodnoty v jednotlivých zemích tím, že budou tlačit na výstavbu jeslí a rozvoj ústavní výchovy dětí. ERC zvláště v době českého předsednictví přijala jako svůj úkol posilovat nezastupitelnou úlohu rodiny ve výchově dětí. Mnohé české rodiny mají své zkušenosti z doby totality, kdy většina žen byla zapojena do pracovního procesu a děti vychovávaly denní jesle a mateřské školky. Tato zkušenost chybí politikům ze západní Evropy. Psychologové ale dostatečně prokázali hluboký vliv rodiny na rozvoj a výchovu dítěte a není divu, že totalitní režimy se vždy snažily výchovu dětí převzít do svých rukou.

ERC vytyčila oblast rodiny jako jednu ze svých priorit pro české předsednictví v EU v nedávno vydané publikaci „Příspěvek církví k otevřené občanské společnosti" slovy: „Rodina má nezastupitelnou úlohu při formování základních postojů a hodnot i při vytváření hlavních kontextů života všech svých příslušníků. Právě v těchto svých rolích tvoří rodina základní stavební kámen společnosti."

Věříme, že heslo českého předsednictví „Evropa bez bariér" povede politiky i občany ke snaze nestavět další bariéry mezi rodiče a děti a ocenit postavení žen, které pečují o malé děti.

Jménem Řídícího výboru Ekumenické rady církví

Pavel Černý, předseda

Národní týden manželství

Valentýnský týden je opět na mnoha místech ČR plný událostí a aktivit, které poukazují na fakt, že láska a manželství jdou velmi dobře dohromady. Kromě zahajovací tiskové konference pod záštitou ministra Petra Nečase v pondělí 9. února v prostorách MPSV budou v rámci NTM probíhat besedy, přednášky, soutěže, výstavy svatebních oznámení a dětských obrázků k tématu svatby a manželství, vernisáže, výstava fotografií snubních prstýnků - Jak se nám nosí, manželská setkání, duchovní obnovy pro manžele, kurzy pro manželské páry – manželské večery, plesy, lampiónové průvody, školy partnerství pro mladé, rozhlasové pořady a mnoho dalších akcí. Více informací o akcích je možné nalézt na www.tydenmanzelstvi.cz v sekci události.

Celonárodní kampaň Národní týden manželství zvolila pro letošní rok motto „Sliby nejsou chyby". Na počátku manželství obvykle stojí slib - týká se vzájemné pomoci, podpory, věrnosti, soudržnosti. Dříve byla jeho součástí i věta „…dokud nás smrt nerozdělí". Věrnost se ale dnes stává nedostatkovým zbožím a spíše přivykáme předmanželským smlouvám a jiným pootevřeným zadním vrátkům. I proto si lidé stále častěji kladou otázky: Je při vstupu do manželství potřebné deklarovat vzájemné závazky mezi mužem a ženou? Nakolik smysluplné jsou manželské sliby? Jsou celoživotní láska, věrnost a soudržnost v partnerském vztahu možné, nejde o iluzi? A co nakonec o trvanlivosti vztahu rozhoduje? I k těmto otázkám se budou na tiskové konferenci vyjadřovat zástupci politiků, soudců, psychologů i církví.

Dokončení na str. 3

František Lízna: Šel jsem však vytrvale

V úterý 3. února se v podvečer zcela zaplnila prodejna nakladatelství Cesta v Brně. Stáli jsme i za prodejními pulty a někteří se dovnitř vůbec nedostali. Důvodem byla autogramiáda a snad i televizní pořad minulého týdne a již známé bezprostřední a nenapodobitelné povídání jezuity **P Františka Lízny** z jeho pěší pouti symbolicky za Konstantinem-Cyrilem a Metodějem. Šel z hory Kremenec, nejvýchodnějšího cípu Slovenska až do Sevastopolu. Takto prošel Ukrajinu až na Krym, celkem 1607 km.

Evangelík uslyší jakmile o Tovaryšstvu Ježíšovu, vždy nějak zneklidní pro ne zrovna nejlepší historické zkušenosti. Vše se změnilo. Známe řadu současných jezuitů a k nim patří na předním místě František Lízna. Poznali jsme jej už před lety při jeho brněnském působení v jezuitském kostele i při jiných vzácných příležitostech, např. při první instalaci seniora Pavla Kašpara, při sborové besedě ve sboru ČCE v Brně – Židenicích atd.

Autorův pohnutý, pestrý, neokázalý a skromný život se smyslem pro solidaritu může být pro nás i pro ostatní směrovkou. Narodil se v roce 1941 v Jevíčku (aspoň rok narození máme společný), v roce 1968 vstoupil k Tovaryšstvu Ježíšovu, 1974 ordinován, podepsal Chartu 77, několikrát politický vězeň. Věnuje se bezprostřední práci s Romy

František Lízna

(sám se ze solidarity prohlásil za Roma), bezdomovci a vězni (je též vězeňským kaplanem). Obdržel Cenu Františka Kriegla a Řád TGM za vynikající zásluhy o demokracii a lidská práva. Od roku 1995 působí ve farnosti Vyšehorky u Mohelnice.

Už v roce 2006 jsme přečetli téměř jedním dechem jeho knihu o pouti do Santiago de Compostela. V loňském roce putoval na východ. Ještě před autogramiádou jsme si knihu nejen zakoupili, ale od začátku do konce s chutí přečetli. Spolu s autorem deníku jsme prožívali jeho značně namáhavou cestu podél silnic se svištícími drahými automobily, s nespočetným množstvím pomníčků lidí, kteří zahynuli na silnici, a s mrtvými ptáčky a přejetými kočkami a psy, které odkládal mimo cestu. Při styku s lidmi popisuje, že čím jsou chudší, tím jsou vstřícnější třeba k poutníkům jako byl P František. Dále se zmiňuje o svých zkušenostech s katolickými kněži, s pravoslavnými Ukrajinci, Romy i svými tamějšími příbuznými. Viděl množství množících se chudých příbytků i honosné paláce boháčů. Pouť trvala 65 dnů a délka, jak už bylo zmíněno, 1607 km.

Na autogramiádě vtipně zmínil něco z popisované poslední cesty i z jiných poutí. Nestyděl se vyznat Boží blízkost a Boží pomoc na cestách i při překonávání onemocnění rakovinou a i to, že se při své pouti modlil za mnohé.

Úvodní slovo ke zmíněné knize **Šel jsem však vytrvale** napsal jáhen a vězeňský kaplan z Olomouce **Otto Broch**. Z textu vyjímám jen jednu větu. *„(Jeho) hodnocení vždy bude zatíženo naším nekritickým obdivem, i soudem."* Já patřím spíš k těm prvním, i když se naše katolická a evangelická zbožnost přece jen liší. Doslov napsal kardinál **Tomáš Špidlík**. Knihu z autorova deníku sestavil **Jan Mazanec**, ilustrace jsou od **Markéty Pospíšilové.** Je příznačné, že knihu Šel jsem však vytrvale vydalo **nakladatelství Cesta**. Pokud by na mně záleželo, mým typem na ministra pro lidská práva a menšiny v ČR je František Lízna; možná to někdy vyjde.

Jiří Novák

Pozvánka na výstavu „Česká Bible napříč staletími"

Výstava „Česká Bible napříč staletími" v paláci EU v Bruselu

Dokončení ze str. 1

cílů: beztřídní společnosti, fungující konzumní společnosti (jako konzument), ani dokonce ke splynutí s božstvem. Biblická perspektiva člověka je člověk. Skutečný člověk, schopný žít ve společenství s ostatními lidmi i s Bohem. (Promiňte, že jsem nemluvil o českých překladech Bible, jak bylo ohlášeno, ale vzhledem k časovému limitu a celkové dobré atmosféře jsem považoval za důležitější povědět to, co jsem pověděl.)

Teologický koutek

„Trojiční Bůh"

1. Bůh Ježíšův a počátky Trojiční nauky

Naléhavé ohlašování bezprostřední blízkosti Božího království stálo v samém středu Ježíšovy zvěsti. Boha, jehož vláda je blízko a již se vlamuje do tohoto světa, o čemž je svědectvím Ježíšovo narození, (jeho příchod), nazývá Ježíš (nebeským) Otcem. /1/ Bůh se dává poznat jako Otec tím, že pečuje o celek svého stvoření (Mt 6,26, srv. L 12,30). Sesílá slunce a déšť na spravedlivé i nespravedlivé (Mat 5.45). Je modelovým příkladem lásky odpouštějící nepřátelům, kterou Ježíš ohlašoval a učil (Mt 5,44-45). Je připraven odpustit všem, kdo se k němu obracejí (L 5,7.10.11), všem, kdo přicházejí s prosbou o odpuštění (L 11,4) a kteří jsou sami připraveni odpustit (Mt 11,25, srv. 6,14-15 a 18,23-35). Přivoluje, aby byl nazýván Otcem, a stejně tak, jako pozemští otcové, nadto ještě mnohem víc, garantuje svým dětem dobré věci, když jej o ně prosí (Mt 7,11). Modlitba k Otci, kterou učil Ježíš své učedníky, tak spojuje prosbu o denní chléb, sumu všech zemských potřeb, s prosbou o odpuštění, která je spjata s vlastní připraveností odpustit (L 11,3-4). Tato prosba dokládá, že Ježíšovo zvěstování Boží otcovské dobroty je výrazně svázáno s eschatologickým ohlašováním blízkosti Boží vlády. Tato modlitba začíná trojí prosbou vztahující se na příchod Otcova panství. /2/ Později, v kapitole týkající se christologie, si ukážeme, jak zvěstováním Boží otcovské lásky na sebe Ježíš vzal zcela konkrétní, jedinečnou podobu přicházejícího Božího království.

Bůh Ježíše není nikdo jiný než Bůh židovské víry, o kterém svědčí knihy Starého zákona. Je Bohem Abrahamovým, Izákovým a Jákobovým (Mt 12,26-27), Bůh, jehož Izrael vyznává v šema z Deuteronomia 6,4 (Mk 12,29). Starý zákon zřídka nazývá Boha Izraele „Otcem". S tímto oslovením se setkáváme např. v zaslíbení Nátanovi ze 2 S 7,14, ve kterém se Bůh Izraele vyvolením Davida a jeho domu nazývá Otcem krále, jenž je nyní jeho adoptivním synem (Ž 2,7). Myšlenka Boha Otce (Božího otcovství) je tak přijata až v profetických textech, nejprve především hodně obrazně se střídajícími se rysy otcovské a mateřské péče (Oz 11,1-4) /3/, později však v jeremijášovských textech exilních (31,20) zaznívá mnohem silněji. V Izajášovi 63,16 a 64,8-9 je zaznamenána modlitba k Bohu jako k Otci. Rovněž judaismus Ježíšovy doby se modlí k Bohu jako k Otci. Především mezi farize obracení se na Boha jako na Otce ukazuje na velice silný, osobní a vnitřní vztah, obdobně jako je tomu právě v případě Ježíšově, v jeho vztahu k Bohu Otci a v oslovování Boha jako Otce v modlitbě. /4/ Intimita vztahu, která je implikována oslovováním Boha "Abba" - Otče. Jde tu o výrazný znak Ježíšova přístupu k Bohu, ale neměli bychom jej dávat do jakési zásadní antiteze k farizejské zbožnosti té doby. /5/

Pojetí Boha jako Otce v proroctví v Izraeli musí být bezpodmínečně spojeno s patriarchálním systémem izraelitské rodiny/6/. Mělo své místo především v roli otce jako hlavy celého rodu a jeho odpovědnosti za všechny jeho členy. Aspekt otcovské péče nabývá však docela konkrétní podoby v tom, co Starý zákon vyznává slovy o Božím otcovském zájmu o jeho lid, o Izrael. Že jde o příslušníka mužského pohlaví nehraje v tomto pojetí žádnou roli. Do víry lidu Izraele patří od jejího samého počátku vědomí, že Bůh, který vyvolil patriarchy Izraele, Bůh Exodu a Sinaje, nemá k sobě ženský protějšek. Vnést sexuální diferenciaci do chápání Boha by znamenalo polytheismus, což byl u víry Izraele v Hospodina naprosto cizí element (polytheismus byl v Boha Hospodina naprosto vyloučen). Možná proto se tato idea Boha jako Otce objevuje v pozdějších obdobích, v situacích kdy Izrael musel jednoznačně vyznat svoji víru v jednoho Boha.

W. Pannenberg: Systematická teologie, kapitola 3

Pokračování příště

Litvínov

(Od Karla Bartha k Jaroslavu Hutkovi a zpět)

Expanzi davových emocí na úkor střízlivého myšlení zaznamenali romští aktivisté i nový ministr Michael Kocáb. Třímáme-li podle protestantského teologa Karla Bartha (10.5.1886 – 10.12.1968) v jedné ruce Písmo a ve druhé noviny, nemůžeme opomenout četné zmínky o Litvínově v této neblahé souvislosti. Povšimněme si tedy z „lidskoprávního" hlediska tří hesel z litvínovského slovníku, jímž jsme se již zabývali se zaměřením na hesla o křesťanství (srov. Bludy z nakladatelství Dialog, ET-KJ 2/2009).

„semitizmus, semitismus, náklonnost k Židům, podpora Židů, židomilství". (s. 335). To je extremistická (antisemitská) dezinformace. Velký Slovník spisovného jazyka českého výše uvedený význam slova „semitismus" nezná. Takový výklad nepodporuje ani Akademický slovník cizích slov. Spíše než o řádné slovníkové heslo běží o extremistický slogan.

„harassment /heresment/, sexuální obtěžování, harašení" (s. 143). Ještě že vydavatel v úvodu varuje, že „slovník cizích slov nenahrazuje slovník anglicko-český…"! Anglický výraz má význam širší, znamená trýznění obecně, tedy v nejrozmanitějších formách. Zařazení termínu „harašení" jakožto vážně se tvářícího slovníkového vysvětlení je navíc nechvalnou (antifeministickou) premiérou. České slovo „harašení" (pocházející od Josefa Škvoreckého) je přece míněno ironicky! Patří do lehčích žánrů, nikoli do slovníku.

„kontokorent, běžný účet" (s. 206) Ani zde vysvětlení nesouhlasí. Zamlčuje totiž, že z kontokorentu lze především řádně (tedy např. bez následného sankčního úroku apod.) čerpat hotovost do debetu, do záporného zůstatku, lidově „do minusu" (odtud anglický název pro kontokorent: „bank overdraft"). Za nepřesností může stát štvaní proti „bankéřským vydřiduchům" (někdy zabarvené protižidovsky), popř. podpora mimobankovní lichvy (sužující některé sociálně slabší vrstvy obyvatel).

„Nerozumím lidem, podivná je doba, / smutná je nálada města Litvínova …," zpíval kdysi Jaroslav Hutka v písničce s názvem Litvínov. Zprávy o místní vstřícnosti k extremistickým projevům i omračující citáty z litvínovského slovníku (do kterého se zřejmě příliš začetli kladenští studenti) ukazují, o jak prorockou píseň se jednalo. Na podporu důrazu Karla Bartha (jehož loňské čtyřicáté výročí úmrtí tímto dodatečně připomínáme), že při zvěstování evangelia vlastně dost dobře nemáme na co navazovat, stačí, mám za to, uvést s Jaroslavem Hutkou jediné slovo: Litvínov!

František Schilla

Odkaz

Linhart, J. a kolektiv: Slovník cizích slov pro nové století, Litvínov Dialog 2007

Poznámka: V úvodním citátu nakladatelského upozornění v článku Bludy z nakladatelství Dialog (ET-KJ 2/2009) opravil korektor v redakci ET-KJ ocitovanou pravopisnou chybu autorů slovníku, kteří slovo „buddhismus" napsali s jedním –d- místo dvojitého –dd-. Tím částečně ulomil osten mým následným slovům: „Pomiňme gramatiku …"

Národní týden manželství

Dokončení ze str. 2

Jedním z cílů Národního týdne manželství je motivovat laickou a odbornou veřejnost, média i veřejně známé osobnosti, aby alespoň jednou za rok podpořily důležitost manželství. Na podporu manželství promluví tentokrát europoslankyně MUDr. Zuzana Roithová, MBA., prof. MUDr. Michal Hrdlička, CSc., přednosta Dětské psychiatrické kliniky, Mgr. Martina Chlupáčková, místopředsedkyně Okresního soudu v Jihlavě, senátorka Ing. Ludmila Műllerová a Mgr. Jiří Unger, prezident Evropské evangelikální aliance. Ministra práce a sociálních věcí Petra Nečase na tiskové konferenci zastoupí jeho náměstek Marián Hošek. Partnery NTM v ČR jsou: Síť mateřských center, Společnost pro podporu rodiny, Etické fórum ČR, Asociace manželských poradců, nakladatelství Návrat domů, ACET, Českomoravská asociace Klubů dvojčat a vícečat, Asociace center pro rodinu, YMCA, Aperio a další organizace. Svou podporu iniciativě vyjádřila i Česká evangelikální aliance a Ekumenická rada církví.

Posláním NTM je připomenout si alespoň jednou za rok rozmanitost a krásu manželství jako základu života rodiny. Je zastřešující iniciativou pro nejrůznější celostátní i místní aktivity zaměřené na praktický rozvoj manželství a podporu jeho hodnoty ve veřejném a politickém prostoru. Iniciativa Národní týden manželství, která původně vznikla ve Velké Británii, se dnes rozšířila i do dalších evropských zemí, jako je Švýcarsko, Německo, Holandsko, Irsko, Maďarsko a představuje v současnosti jednu z největších občanských aktivit na podporou manželství. V ČR se koná již potřetí. Více o NTM a informace o vybraných akcích naleznete na stránkách www.tydenmanzelstvi.cz

RNDr. Jan Frolík, tiskový mluvčí Národního týdne manželství
Mobil: 602 200 159

Zemřel prof. ThDr. Josef Smolík

Oznamujeme svým členům, přátelům a čtenářům,

že 4. února 2009 zemřel náš dlouholetý předseda, čestný člen a věrný bratr

Prof. ThDr. Josef Smolík
(27. 3. 1922 - 4. 2. 2009)

Jsme Pánu Bohu vděčni za mnohé dary, které bratru J. Smolíkovi svěřil a který je bohatě využíval k našemu užitku.
S láskou vzpomínáme na jeho biblické a odborné články, ale i na osobnější vzpomínky, kterými přispíval do našeho týdeníku. Oceňujeme, s jakou pílí a nadšením se připravoval třeba i jen na úvodní pobožnosti, kterými zahajoval naše schůze. Bylo z toho patrné, jakou lásku a úctu má k Božímu slovu, především k tomu Vtělenému. Ve víře a důvěře v něho prožíval svůj život, a proto i s ním mohl přejít ze smrti do života.
Na vzácného bratra a přítele, významného autora a učitele, vzpomeneme několika příspěvky i v následujících číslech Evangelického týdeníku Kostnické jiskry.

Za předsednictvo
Kostnické jednoty

Bohumil Kejř

Odešel Miroslav Hloušek

Od 29. prosince 2008 již není bratr Miroslav Hloušek mezi námi. Odešel pokojně do nebeského domova v nedožitých 82 letech (narozen 9.2.1927).
Ochotně dal svůj život do služby Hospodinu, přijal celoživotní poslání kazatele Jednoty bratrské. V atmosféře programově ateistické společnosti to byla oběť – ale stála mu za to. Žil naplno Jednotou bratrskou, minulou i současnou, žil pro ni ve své službě Kristu.
Byl kazatelem ve třech sborech Jednoty bratrské: Loučky (1950), Rovensko p. Troskami (1950-1972), Železný Brod (1972-1995). Počítáme-li jeho službu jako pomocného kazatele u bratra F.T.Petra v Železném Brodě, pak jeho aktivní služba v církvi vykazuje 50 let! Vedle sborové práce přijímal i práci celocírkevní v různých komisích, byl několik let členem Úzké rady. Napsal mnoho článků o bratrské historii a o současných sborech Jednoty v zahraničí i do Kostnických jisker. Historii a osobnosti své církve měl rád, s manželkou Bronislavou navštívil mnoho sborů Evropské kontinentální provincie, Britské provincie, navštívili i USA.
To předpokládalo velkou skromnost v životních potřebách při nízkém farářském platu!
V době odpočinku sledoval se zájmem život sborů Jednoty i události v ekumeně. Těžce nesl průnik cizích vlivů, které vedly k rozdělení Jednoty, o to více se ale zajímal o každý i drobný úspěch Ochranovského seniorátu při ČCE.
O jeho modlitby a povzbuzování jsme nyní ochuzeni. S vděčností Pánu Bohu budeme na něho vzpomínat. Byl propuštěn ze své služby, aby byl přijat v radost svého Pána.

J. Polma

Světlo Kristovo i osvícenství

(K úmrtí předního pravoslavného teologa)

Světlo (francouzsky: LA LUMIERE) Kristovo a osvícenství (francouzsky: LES LUMIERES). Může být vůbec obojí u pravoslavného myslitele uvedeno do souladu?
Olivier Clément, který zemřel 15. ledna 2009 ve věku 87 let, obojí kupodivu slučoval, a to houževnatě a neúnavně. Tak lze stručně a s notnou mírou zjednodušení shrnout život a dílo francouzského (laického) pravoslavného teologa a historika světového renomé, autora třicítky knih, šéfredaktora pravoslavné revue Contacts, průkopníka dialogu (mezi pravoslavnými navzájem, mezi konfesemi a náboženstvími, mezi věřícími a agnostiky). Rozsáhlý nekrolog v deníku Le Monde ze dne 20. ledna 2009 začíná větou: „Hle člověk, který naplno dýchal oběma plícemi křesťanské víry, Východem i Západem, Byzancí i Římem." Carol Saba, mluvčí Shromáždění pravoslavných biskupů ve Francii, charakterizuje (v navázání na Dostojevského) zesnulého jako „teologa krásy".
„Staří asketi říkali, že největším hříchem je zapomnění: stát se neprůzračným, necitelným, hned horečně zaneprázdněným, hned zase těžce smyslným, neschopným chvilku se ztišit, divit se …" – Také vám tento Clémentův typický citát připomíná jaksi z jiné perspektivy aforismus, který jsme v září (srov. Společnost bez paměti, ET-KJ 25/2008) vybrali z odkazu Henryho Chadwicka, neoficiálního anglikánského „papeže"? Pokud ano, je to v pořádku. Svědci z různých křesťanských tradic odkazují přece ke stejnému, jednomu a témuž Světlu … Některým čtenářům se snad navíc vybaví veleznámý citát, jímž sociologové charakterizují současného člověka jako svého druhu štvance, který je „rozptylován jedním rozptýlením od rozptýlení jiného (distracted from distraction by distraction)". I to je v pořádku. UNUM NECESSARIUM (JEDNO POTŘEBNÉ), dodal by zde Olivier Clément, občas v záblesku nazří i poctivě provozovaná věda.

František Schilla

Bez komentáře

V minulých dnech proběhla podpisová akce, při níž měli možnost zájemci připojit se k následující výzvě:

Jeho svatosti papeži Benediktu XVI.

Připojuji se k Centru Simona Wiesenthala, abych Vás naléhavě vyzval, abyste změnil své rozhodnutí zrušit exkomunikaci biskupa Richarda Williamsona, nekajícího popírače holocaustu.
V čase, kdy antisemitismus a popírání holocaustu dosáhlo nejvyšší úrovně za posledních dvou desetiletí a kdy antiizraelské davy volají „Židé zpět do pecí", Vaše rozhodnutí přijmout popírače holocaustu zpět do církve jenom potvrdí popírání holocaustu a protiřečí učení druhého Vatikánu, který jste pomohl vytvořit.
Jako vůdce katolíků na celém světě nyní máte čas, abyste všem zřetelně ukázal, že v církvi není místo pro ty, kteří podporují theologický antisemitismus nebo popírání holocaustu.

Z ekumeny

* **Odpadlický anglikánský biskup ordinoval vlastní duchovní**
Harare – ENI. Bývalý anglikánský biskup Zimbabwe Nolbert Kunonga, který počátkem minulého roku zpřetrhal pouta se svojí církví a vytvořil si vlastní anglikánskou provincii Zimbabwe, ordinoval pro službu v ní koncem minulého roku 33 diakonů a kněží. Kunonga, který byl velkým zástáncem zimbabského prezidenta Roberta Mugabeho, byl v květnu 2008 z Anglikánské církve exkomunikován pro odštěpení se od regionu Centrální Afriky v struktuře anglikánského společenství. S cirkví se rozešel údajně kvůli jejímu sympatizujícímu postoji k homosexuálům.

* **V parlamente centra hinduistov budú 3 kresťania**
Bangalore, India – ENI. V decembrových voľbách v indickom štáte Madhjapradéš síce jasne zvíťazila strana, ktorú protivníci obviňujú, že propaguje hinduistickú nacionalistickú agendu, predstavitelia maličkej kresťanskej komunity v regióne však tvrdia, že je dôvod na radosť. Podľa výsledkov volieb získala víťazná strana 143 z 230 stoličiek v zákonodarnom orgáne. Medzi zvolenými do zákonodarného zboru sú však aj traja kresťania, a to je pre kresťanov úspech, keďže tvoria v tomto 80miliónovom indickom štáte menej ako 1 % obyvateľstva.

Inzerce

Seznamka pro křesťany
www.noemka.com
Přihlášeno přes 2000 lidí z ČR a Slovenska.
Pro zaslání přihlášky pošlete sms: 777222877
nebo email: info@noemka.com
č. 1

Nymburský evangelický sbor nabízí od září bydlení pro rodinu ve své kazatelské stanici Hořátev. K dispozici je byt v přízemí fary (3+1) a zahrada. Obec je na železniční trati do Prahy.
Kontakt: tel: 325 512 766
mail: cce.nymburk@worldonline.cz
Adresa FS ČCE :
B. Smetany 613, 288 02 Nymburk.
č. 2

Oznámení

Návrh na Cenu Jána Johanidesa

Imrich Donáth, rodák zo Šale, toho času honorárny konzul SR v Hessensku v SRN, prišiel na udel'ovaní cien mesta s návrhom na vytvorenie Ceny Jána Johanidesa. Predstavu o tom, za čo by sa táto cena udel'ovala, má pán Donáth absolútne jasnú.
"Ceny by boli dve, jedna by sa udel'ovala spisovatel'om za životné dielo a druhá za najvýznamnejší debut, aby aj mladí autori boli podporení. Išlo by o kultúrnu cenu odovzdávanú v Šali každé dva roky."
Život spisovatel'a J. Johanidesa bol so Šal'ou úzko spätý, tu žil a tvoril až do svojho skonu v júni minulého roka.
I. Donáth ocenil pomenovanie mestskej knižnice po tomto významnom spisovatel'ovi, zároveň však dodal, že J. Johanides si zaslúži, aby sa v súvislosti s jeho menom v Šali vytvorila tradícia presahujúca regionálnu úroveň.

-LT-

Pozvánka

Místní odbor Kostnické jednoty o. s. zve k přednášce a rozhovoru o tom, CO JE LIDSKÁ SVOBODA, v sobotu 7. března v Lysé n. L ve sborovém domě ČCE na náměstí B. Hrozného od 15 h.
Úvodní přednáškou poslouží Mgr. Dalibor Molnár, em. farář ČCE.

Evangelický týdeník - Kostnické jiskry
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 1932069379/0800
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost *Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz, příjem reklamací: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

Bohoslužby

Seniorát Praha - Město

Českobratrská církev evangelická
Praha 1 - Deutschsprachige Evangelische Gemeinde Prag; Ne 10.30 sv. Martin ve zdi; f Ulrich Biskamp
Praha 1, Nové Město; Ne 9.30 Klimentská 18; f Eva Halamová
Praha 1 - Staré Město; Ne 9.30 Salvátorská 1; f Josef D. Beneš
Praha 2 – Vinohrady; Ne 9.30 Korunní 60; f Ester Čašková
Praha 3 – Jarov; Ne 9.30 U Kněžské louky 9; f Elen Plzáková
Praha 3 - Žižkov I; Ne 9.30 Prokopova 4/216; f Christof Lange
Praha 3 - Žižkov II; Ne 9.30 Čajkovského 10; f Jaromír Strádal
Praha 4 – Braník; Ne 9.30 Modřanská 118; f Luděk Rejchrt
Praha 4 – Modřany; Ne 9.30 Písková 6; f Zvonimír Šorm
Praha 4 – Nusle; Ne 9.30 Žateckých 1169/11; f Irena Škeříková + f Marta Zemánková
Praha 4 – Jižní Město; Ne 9.30 Donovalská 1862; f Michal Šourek
Praha 5 – Radotín; Ne 9.30 Na Betonce 14; f Lýdia Mamulová
Praha 5 – Smíchov; Ne 9.30 Na Doubkové 8/2040; f Ivo Mareš
Praha 6 - Dejvice – Bubeneč; Ne 9.30 Dr. Z.Wintra 15/746; f Petr Hudec + f Abigail Hudcová
Praha 6 – Střešovice; Ne 9.30 nám. Před bateriemi 22; f Pavel Pokorný + f Marta Zemánková
Praha 8 – Kobylisy; Ne 9.30 U Školské zahrady 1/1264; f Miroslav Erdinger + f Miloš Rejchrt
Praha 8 – Libeň; Ne 9.30 U Pošty 1098/6; f Roman Mazur
Praha 9 - Horní Počernice; Ne 9.00 Třebešovská 2101/46; f Petr Firbas
Praha 10 – Strašnice; Ne 9.00 Kralická 4; f Pavel Klinecký
Praha 10 – Uhříněves; Ne 9.00 Husovo nám. 378; f Vladimír Pír
Praha 10 – Vršovice; Ne 9.30 Tulská 1/14; f Jiří Ort
Ochranovský seniorát - Praha 4, Michelská I/7, Ne 9.30; f Eva Šormová

Církev bratrská
Praha 1 – Staré Město, Ne 10.00 Soukenická 15, Grulich a Plchot
Praha 2 - Nové Město, Ne 9.30 Římská 43, Mošner P.
Praha 3 – Žižkov, Ne 9.45 Koněvova 23, Kaleta B.
Praha 4 - Jižní Město, Ne 17:00 Cílkova 639, Robert Filip
Praha 4 – Šeberov, Ne 10:00 V Ladech 10, Robert Hart
Praha 5- Smíchov, Ne 9.30 Vrázova 4, B.Matulík
Praha 6 – Dejvice, Ne 10.00 Hotel Krystal, J.Martího 2, Heczko S.
Praha 9 – Černý Most, Ne 10.00 Stoliňská 2502/41b, Grulich
Praha 9 – Horní Počernice, Ne 9.00 Ve Žlíbku 168, Kloubek
Praha 13 – Ne 10.00 Mezi Školami 2475/29, M. Šrámek
Praha – mezinárodní sbor, Ne 10.30 Peroutkova 57, Waldrop

Bratrská jednota baptistů
Praha 3, Ne 10 .00 Vinohradská 68
Praha 3 (rusky mluvící), Ne 17.00 Vinohradská 68, Genadij Gavrilov
Praha 3 (mezinárodní), Ne 11.00 Vinohradská 68, Gareth Morris
Praha 4 – Pankrác, Ne 10.00 Na Topolce 14, Jáchym Gondáš
Praha 6, Ne 10.45 Nad Habrovkou 3, Keith Jones

Evangelická církev metodistická
Praha 2 – Nové Město, Ne 9.30 Ječná 19, f A. Procházková
Praha 9 – Horní Počernice, Ne 9.30 Křovinovo nám. 12, f P. Hradský
Praha 10 – Strašnice, Ne 10.00 Vilová 26, f P. Kuchynka

KOSTNICKÉ JISKRY
Evangelický týdeník

7/2009

4. března 2009 ◆ ročník 94 ◆ cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde 18. března

Z obsahu

* *O Boží trojjedinosti*
* *Chceme mít nad sebou bič*
* *Z ekumeny*

Poselství k neděli Reminiscere

Mk 12,1-12

DRAMA V PODOBENSTVÍ

Po velikých ztrátách (majetkových i prestižních) na své straně nakonec Pán vinice řeší tuto kauzu podle očekávání. Zlo je poraženo, Dobro vítězí….

Brutální naivita nájemců, ale také téměř nekonečná shovívavost pána vinice málem rozvrátí naše představy o spravedlnosti a právu.

A přitom - říkají komentáře - obojí bylo celkem dobře možné a mohlo se stát. Což nebyli (a nejsou) mnozí, kteří pod hesly osvobození a svržení vlády zlých cizáků a velkostatkářů se uchylují k praktikám vražedných ataků na zástupce moci a práva? Kterým vyhovuje konečné řešení, k němuž jdou krok za krokem špatnou cestou?

A což není ten, z jehož dobroty, trpělivosti, dlouhoshovívání svět jmenovaných přetrvává a „má navrch", ačkoli on z toho má ztrátu, jeho očekávání je zklamáno a deficit jeho majetku i živé síly stále narůstá?

1. Podobenství je tu, abychom si připomněli toho, kdo je vypráví a jeho podobnost synu, včetně jeho údělu.
2. Toho, kdo je trpělivý a čeká změnu, až nás to bolí a děláme mu naschvály a programově boříme jeho pravidla a dobré záměry.
3. Že dlouho vedle sebe mohou být evidentní zlo (stále víc proklamované jako dobro) a dobro, které trpí škodu.
4. Že není ani jednoho z nás, kdo by v podobném smyslu nejednal ze své přirozenosti vůči Bohu i bližnímu jako ti nájemníci.
5. Že špatné chování k majiteli jde ruku v ruce s neurvalým přístupem i k majetku, vinici: nájemci hospodařili špatně a klidně můžeme předpokládat, že se vinice jejich vinou proměňovala v pustinu…. A ten vztah k vinici se přenesl i do vztahu k pánu vinice. Pokud se chovám podobně, pak mi každá připomínka Hospodinovy lásky a péče může připadat jako projev nepřátelství, jeho vyslanci mi budou nepříjemní a bude se mi zdát, že mě ohrožují. Až i hospodářova syna vyvleču ven a zabiju, a to nejen jednou, ale znovu a znovu opakovaným hříchem v bláhové naději, že dědictví bude moje. Kdy procitnu z takového zdání a zavádějících snů? Pozdě bude, když až ve chvíli soudu.

Jan Opočenský,
farář ČCE Teplice

ZAOSTŘENO NA BLÍZKO

Nezneužiješ jména

„Nezneužiješ jména Hospodina, svého Boha. Hospodin nenechá bez trestu toho, kdo by jeho jméno zneužíval." Tak zní 3. přikázání. Pro židovstvo starozákonní doby to mělo i ten důsledek, že pro pojmenování Nejvyššího užívali jen samé náhradní termíny. Byť křesťanští teologové vědí o hlubším významu tohoto přikázání, v širokých evangelických vrstvách ono přineslo zřetelný důsledek: řada generací si přisvojila ostych používat to jméno v banálních souvislostech. Navzdory tomu se v našem ateistickém národě už dávno vžil jazykový úzus přemíry užívání tohoto jména, až po zcela bezmyšlenkovitě vyslovované citoslovce. Navíc, jak se živý jazyk stále proměňuje, zejména v mladé generaci vyvstávají výrazy či rčení, jejichž obliba rychle vzniká, ale zase rychle zaniká, přetrvá třeba jen desetiletí.

V poslední době vstoupilo do slovníku dvacetiletých toto nám drahé jméno jako všední označení pro jakoukoliv vrcholnou kvalitu, byť třeba na pokraji ironie. A jazyk reklam dnes rád čerpá právě z tohoto slovníku – snad v domnění, že nabízené zboží mladá generace ocení. Naše tramvaj objíždí jeden rohový dům, v jehož přízemí je rozsáhlý obchod s prostornými výkladními skříněmi na obě strany. Nedávno přišla firma, která nabízí zboží v tomto obchodě, na reklamní trhák: výkladní skříně hlásaly do obou ulic nepřehlédnutelné lákadlo: Boží ceny! (Asi po čtrnácti dnech zmizelo.) V té době se mi dostalo pozvánky na benefiční předpremiéru nového filmu. Titul toho filmu po svém sděloval, že kdosi umí skvěle líbat. Výtěžek navržené ceny vstupenky, ne právě nízké, měl posloužit velmi ušlechtilému účelu, totiž finanční podpoře vážně strádajícího sociálního ústavu. Koupí té vstupenky bych umožnil alespoň další hodinu péče potřebným. Připouštím, že ten film mohl být třeba i dobrý, ale kdybych na něj šel, připadal bych si jako spoluúčastník hromadné blasfémie.

K obojímu jsem mlčel. Na benefiční promítání jsem nešel. Při pohledu z okna tramvaje na prostoduše rouhavou reklamu jsem si myslel svoje. Také mne napadlo, zda by muslimský svět dopustil tak plytké zneužívání Allahova jména. Mohly by tramvaje s reklamou Allahova líbání jezdit po Teheránu? Vydržely by v Basře výkladní skříně s Allahovými cenami jediný den? Tázal jsem se v duchu, zda my evropští křesťané tím, že mlčíme na tyto urážky Božího jména, nejsme zahanbeni horlivostí muslimské víry. Jim to tak nepochybně připadá.

Není tomu tak. Pravda, výtka vlažnosti stojí vždycky za zamyšlení. Ale evropské křesťanství není takto srovnatelné s islámem. Prošlo dějinami – na rozdíl od arabského světa – složitým a zcela jistě užitečným vývojem. Má za sebou nejen reformaci, ale i renesanci, osvícenství, i rozvoj zcela sekulárně pojímaných

Dokončení na str. 3

AKTUALITA

200 let: Charles Robert Darwin (12. února 1809)

My křesťané se někdy bouříme proti evoluční teorii. Jako bychom o přírodě měli z Bible své zvláštní, na životě a praxi nezávislé poznání: Poznání stručné, jednoduché a hlavně bez námahy. Ovšem také k ničemu: protože bez užitku, který máme z vědění a vědy, by ani ten největší kreacionista nedokázal žít. Bible nenahrazuje vědu. Evangelium jen ukazuje, že nad vědou je mravnost. A že pak vědu i s mravností samo ještě překračuje. Tím, že jim dává koncepci, hranice i smysl, které můžeme nazvat jak pravou zbožností, tak i pravou humanitou. A které lze velice stručně shrnout do jednoho dvojpřikazu: Poslouchat Hospodina a milovat své bližní. Ne k pomyslné Boží oslavě. Ale k posvěcení života, světa, církve i vědy pod Boží kralování.

Ilja Herold

Omluva Karlu Čapkovi

Zdá se, že opomenuta může být rozsáhlejší stať literárního historika Martina C. Putny, věnovaná Karlu Čapkovi /LN.27.12/. Uvádíme z ní zásadní citaci:

„Katolíci ještě za dob rozkvětu Československé republiky vyčítali Čapkovi, že hlásá relativismus hodnot ve stylu „každý má svou pravdu"; že hledí na katolicismus se shovívavou bohorovností toho, kdo „ví lépe"; a hlavně, že dal své umění tak bezvýhradně do služeb Masarykova ideového konceptu, který oni pokládali za nepevný a nerealistický základ česk(oslovensk)ého státu. Když pak nastal Mnichov – neměli žádnou radost. Měli hořký pocit satisfakce, že došlo na jejich slova. A o to více se vrhli na Karla Čapka coby spoluviníka katastrofy. Jakub Deml a Jaroslav Durych, Václav Renč a Zdeněk Kalista, Oldřich Králík a Timotheus Vodička, spisovatelé a vědci prvořadého významu, jali se po Mnichovu rozebírat Čapkovo dílo, hledajíce v něm „ideové chyby", jež dovedly národ na scestí. Činili tak se vší ostrostí a vyhroceností, jaké byli schopni právě coby skvělí literáti. A tím pomohli dovést zlomeného Čapka do předčasného hrobu. Literární život Karla Čapka započal knihou Boží muka – a symbolicky skončil na „božích mukách" této štvanice. … Nebylo jim dost, když jste se občas, tiše a skromně, zmínil o vlastní zbožnosti; nebyla pro ně důvěryhodná tato Vaše zbožnost, která si nelibuje ve velkých gestech a prohlášeních a která se nevejde do církevních formulí, ale která tím neméně spoluvytváří podloží celého Vašeho života a tvorby. Nerozpoznali ve Vás člověka náboženského, svého spojence v zápasu o to, aby literatura i celý národní život byly založeny na křesťanské etice a tradici, byť její konkrétní projevy mohou být tak různé."

„Vážený pane Karle Čapku, čeští katolíci Vaší doby se proti Vám provinili. Jejich duchovním potomkům je to líto. Prosí Vás tímto o odpuštění. Nerozpoznali ve Vás člověka náboženského, svého spojence v zápasu o to, aby literatura i celý národní život byly založeny na křesťanské etice a tradici."

-kar

Z církví doma i ve světě

Stretol sa medzinárodný Výbor pre ekumenizmus v 21. storočí

Ženeva – WCC. Pokračujúci výbor pre ekumenizmus v 21. storočí, ktorý začal svoju činnosť v roku 2007 s cieľom zhromažďovať (tvorivé) nápady pre pokračovanie cesty ekumenického hnutia v meniacom sa kontexte tak, aby sa ono otváralo novým horizontom, sa stretol 10. – 17. januára v Beléme v Brazílii.
Tohtoročného stretnutia sa zúčastnili aj šiesti mladí teológovia, víťazi minuloročnej súťaže o najlepšiu esej na tému „Spolu robíme rozdiel – Vyhliadky pre ekumenizmus v 21. storočí". Na stretnutí mali možnosť predstaviť svoje myšlienky a nápady pre novú vzpruhu pre hnutie usilujúce o jednotu kresťanskej cirkvi.
Výbor pre ekumenizmus v 21. storočí je iniciatívou Svetovej rady cirkví. Tvorí ho 15 členov, ktorí reprezentujú členské cirkvi Svetovej rady, Rímskokatolícku cirkev, letničné cirkvi, svetové kresťanské spoločenstvá, ekumenické mládežnícke organizácie, regionálne ekumenické organizácie, národné rady cirkví a ďalšie ekumenické organizácie.

Ekuména vo svete 03/2009

Quo vadis, Cuba

V prostorách Pražské komorní filharmonie, Salon Philharmonie, Krocínova 1, Praha 1, se uskuteční ve dnech 17. – 18. 3. 2009 2. ročník mezinárodní konference věnované Kubě „Quo vadis, Cuba". Doprovodné akce proběhnou ve foyer kina Lucerna a v kostele U Mar-tina ve zdi.
Pořadatelé: Českobratrská církev evangelická ve spolupráci s Člověkem v tísni, Ekumenickou radou církví a institutem Pontes.
Českobratrská církev evangelická již delší dobu sleduje situaci na totalitním režimem sešněrované Kubě. Podle svých možností činíme kroky, jak na nepříznivou situaci na Kubě upozorňovat. Vede nás k tomu touha dát najevo, že jsme nezapomněli na poměry, z nichž jsme byli před dvaceti lety vysvobozeni, a které žel stále na různých místech světa existují.
Doprovodné akce:
17. 3. od 19.00 h proběhne v prostorách Pražské komorní filharmonie dražba obrazů, hudbou doprovodí skupina NSANGO MALAMU. Výtěžek dražby je určen na podporu práce s dětmi a mládeží kubánské Presbyterní církve.
18. 3. v 17.00 h „Cuba libre", přípitek politickým vězňům ve foyer kina Lucerna. Následuje průvod s bílými deštníky do kostela UMartina ve zdi, kde se v 19.00 hod. uskuteční ekumenická bohoslužba. Od 20.00 h proběhne koncert kubánské skupiny Carisma v kavárně kina Lucerna.
Podrobné informace na www.srcce.cz, včetně letáku a přihlášky

Trochu humoru do vlastních řad

Tvrz v Chvalech

V polovině loňského roku byla veřejnosti odevzdána rekonstruovaná bývalá tvrz (zámeček) v Chvalech, součásti Horních Počernic v Praze 9. Celý rozlehlý historický areál prošel zajímavým dějinným vývojem. Po roce 1400 byly Chvaly v držení významného pražského měšťana a staroměstského konšela, bohatého kupce Kříže. Ten je v historii navždy zaznamenán jako spoluzakladatel a fundátor Betlémské kaple.
Obec Chvaly je ovšem v archivních pramenech doložena daleko dříve. Uvádí se k roku 1070 jako majetek kapituly na Vyšehradě. Od poloviny 14.století se v jejím držení střídaly pražské měšťanské rodiny. Mezi nimi byla právě i rodina kupce Kříže.Již tehdy byla nepochybně ve Chvalech tvrz. První písemná zmínka o ní je z roku 1428, když vdova po kupci Křížovi zmiňuje v testamentu tvrz řečenou Chvaly a odkazuje ji své dceři Anně a jejímu manželovi Janu Rokycan-skému. Uvedený údaj je tedy dokladem, že tvrz zde existovala již před tímto datem.
V držení Chval se pak vystřídala řada pražských měšťanských rodin. Tak v roce 1436 získal Chvalskou tvrz Habart z Hartenberka. Poté se vystřídaly v držení Chval další rodiny, až roku 1615 získal tvrz a panství Chvaly rytíř Jiří Vtelenský ze Vtelna. Ten se aktivně zúčastnil stavovského protihabsburského povstání, takže jeho majetek byl po Bílé Hoře konfiskován. Nakonec připadl jezuitské koleji na Starém Městě pražském (Klementinum). Tehdy byla tvrz přestavěna a upravena v renesanční zámeček. V této podobě se v podstatě zachovala dodnes. V letech 1793-1794 byla provedena přestavba zámecké kaple sv. Anny na kostel sv. Ludmily, opět zachovaný a dnes stavebně rehabilitovaný.
Padesátá léta 20. století přinesla následkem hospodaření Státního statku naprostou devastaci nejen zámku, ale i rozlehlého hospodářského dvora. Teprve v nových podmínkách, roku 1992, zřídilo zastupitelstvo Horních Počernic nadaci na záchranu zámku i celého zámeckého areálu. Postupně se podařilo stavebně upravit a vhodně využít budovy bývalého dvora (hotel, restaurace,kavárna). Konečně se roku 2006 začalo za podpory EU s celkovou rekonstrukcí zámku (býv. tvrze). Chvalský zámek byl jako nově zrekonstruovaný 1. května 2008 slavnostně otevřen veřejnosti. Jsou v něm pořádány výstavy (na přelomu roku 2008-2009 pozoruhodná výstava betlémů) a další kulturní akce. Stálou součástí zámecké expozice je pozůstalost vynikající české grafičky Ludmily Jiřincové.

Michael Flegl

Ještě o autech

Sdílím postoj bratra Lásky (ET-KJ 2/2009), že rozumná starostlivost patří k lásce a milování. Jde-li o sbor a církev, pak i rozumná starost o jejich pozemské bytí.
Tato starost vedla počátkem 90. let i společnou poradu seniorátních kurátorů ČCE k tomu, aby doporučili a podpořili zřízení tak zvaného „farářského" fondu. Šlo jednak o nejnutnější prostředky na uvažovanou hospodářskou přestavbu církve, vlastním účelem ale bylo probudit sbory a rozlišit je podle jejich finančních sil. Nešlo tedy ani o přilepšení farářům, jak se to později stalo, ale ani o spravedlnost, jak se ozývá dnes.
Snaha odloučit se a osvobodit od státu byla po roce 1989 v ČCE velice silná, zakládala se však spíše na přáních než na rozvaze. Byl jsem v roce 1991 pozván, abych na presbyterní konferenci pražského seniorátu hovořil o ekonomických výhledech církve. Koreferenti mi postupně vytkli nedostatek víry v Ducha svatého, psychickou labilitu a neznalost ekonomiky. Neboť, jak pravil bratr profesor, „pan ministr Klaus slíbil, že nás ještě tři roky hospodářsky podrží. A pak už budeme všichni tak bohatí, že otázka financování církve přestane existovat". Při odchodu mi pak již nikdo ani neodpověděl na pozdrav.
Zastával jsem tam názor, že „ekonomické problémy, do kterých církev vstupuje, jsou takového rozsahu, že je nestačí řešit pouze ekonomicky, to je úsporami a individuální obětavostí - ale také organizačně, mravně a teologicky".
Vedení církví změnila již dávno své radikální postoje a hospodářská situace církví je taková, jaká je: tedy v podstatě nejasná a trochu divná. Za naději se pokládá, že nám bratří katolíci postoupí část svých restitučních úspěchů,- budou-li. O racionálních výhledech se nemluví. Protože, i když kapitálově vybavené sbory si v poslední době výrazně polepšují, většina farností je odkázána na cizí (veřejné) podpory, které nejsou nekonečné. Pokud bychom pak uvažovali o samofinancování s 5 % salárů z čistého důchodu, pak jednu čtyřčlennou farářskou rodinu by na průměrné životní úrovni uživilo asi 20 - 25 věrných a obětavých rodin... neboli na průměrné důchodcovské úrovni 80 - 100 důchodců. Závěry jsou jasné. A to nepočítám rezervy, chod sboru, sborovou nadstavbu, církevní tisk, charitu a školství.
Je správné hovořit o personálním fondu, o jeho výši, užití i o jeho spravedlivosti. Svým způsobem je to však únik před skutečnými starostmi, které bychom o budoucnost svých sborů mít měli. S vědomím, že jejich pozemské bytí, na jaké jsme si zvykli, nezabezpečíme ani pouhou zbožností, ale dnes již ani pouhým šetřením a obětavostí. A že naše evangelické církevnictví stále ještě volá i po hluboké přestavbě organizační, mravní a teologické.

Ilja Herold

Církev je síť, ne holding

(Argumenty proti stávající podobě Personálního fondu)

K článkům bratří Dusa a Vejnara v ET-KJ 5/2009. Bratr Dus píše: „Moudrý návrh jistě nebude problém na staršovstvu, konventu i synodu obhájit." Berounské staršovstvo pod mým vedením podalo již dva propracované návrhy, které se dostaly až na synod. První z r. 1998 byl plně solidární. Přes ten plénum synodu r. 1999 přešlo, aniž jej projednalo. Druhý z r. 2006 kombinoval paušální a solidární část. Současně s ním byla na stole i radikální liberalizace PF. Ač náš návrh ze všech sil podpořila i naše sestra seniorka, synod se v r. 2007 k oběma projektům zachoval stejně a ponechal současný nevyhovující stav. Že by naše návrhy byly tak špatné a nereálné, to si nemyslím. Problém je v tom, že konventy volí na synod seniorátně známé osobnosti, a ty jsou většinou z velkých a silných sborů. Vidí tedy věci optikou silných a nepřijmou nic, co by znamenalo útok na jejich sborovou pokladnu. Ač jsme s nimi prohráli, zopakuji pro čtenáře ET-KJ naše argumenty a jádro našich návrhů.
Církev není holding více méně nezávislých závodů, ale síť jedinečné služby. Má sloužit jednak svým členům, ať se v Česku přestěhují kamkoli, ale hlavně má sloužit svému národu. Když síť bude mít někde samá přetržená oka, tak to není síť. Nechceme-li udržovat síť a být všude dostupní, tak neříkejme, že nám jde o oslovení našeho národa evangeliem a o věrné předávání reformační tradice. Jako menšina si sice nemůžeme dovolit být v každé větší obci, to snad jen v Polabí a na Valašsku. Dnes máme na většině území ČR sbory oblastní se sídlem a diasporou. Povinných 500 duší za Rakouska a 1.000 duší za 1. republiky se totiž většinou nesehnalo v jednom místě. Kdyby např. zanikl berounský sbor, objevila by se v síti díra o průměru 40 km a 3/4 občanů okresu by neměly šanci se setkat s živým společenstvím klasické reformační víry. U rybářské sítě jsou tlaky konstantní, takže výrobce může předem zesílit oka v místě větších tlaků. U církve a společnosti se situace mění: demografický odliv je střídán opačným pohybem. Oblast na odpis může být za 10, 20 let strategicky významná. (Klasický příklad jsou opět města v dosahu Prahy, která se ještě v r. 1990 zdála zcela neperspektivní a dnes prožívají velký rozvoj.). Není tudíž vždy možné mít v místě sbor odpovídající potřebám oblasti, protože obnova společenství je běh na delší trať. Lze však udržovat sbory v takovém stavu, aby se v případě rozvoje oblasti mohly stát misijní základnou. Stane-li se oslabený

Dokončení na str. 3

Prof. ThDr. Josef Smolík a Kostnická jednota

Kostnická jednota si při úmrtí bratra prof. Josefa Smolíka s vděčností Pánu Bohu připomíná, že stál v čele tohoto sdružení evangelických křesťanů v ČR v letech 1992 až 2005.
Za dvanáctého předsedu ÚV KJ byl profesor Josef Smolík zvolen v roce 1994 ve svých 72 letech po dvouletém působení ve funkci úřadujícího prvního místopředsedy. Ve věku, v němž už vysokoškolští profesoři odcházejí na odpočinek, bratr Smolík zaměnil většinu dosavadních akademických aktivit za nelehký úkol a službu v čele Kostnické jednoty.
Na ni začaly počátkem devadesátých let minulého století doléhat nejen problémy a bolesti naší společnosti, zdeformované minulými dvěma totalitními obdobími, ale i řada specifických otázek a těžkostí, týkajících se především samotné Kostnické jednoty.
Připomeňme si, že začátkem 50. let - nejhoršího období v totalitním Československu - byl vyvíjen tlak k útlumu činnosti KJ. Boží cesta pro ni byla však zcela opačná. Pán církve použil KJ jako jeden z nástrojů proti záměru komunistického režimu uzavřít církve do ghetta, oddělit je od sebe, zabránit vzájemné spolupráci a omezit činnost sborů jen na vlastní bohoslužby. V roce 1952 byl zdůrazněn význam KJ "ideovým patronátem" Komenského evangelické bohoslovecké fakulty. Na sjezdu KJ v témže roce byli zvoleni za předsedu a 1. místopředsedu profesoři fakulty F. M. Dobiáš a J. B. Jeschke. Zároveň předala KEBF vydávání Křesťanské revue (po úředním rozpuštění její vydavatelky Akademické YMCA) pod formální příslušnost Kostnické jednotě. (V průběhu dalšího desetiletí začaly kontakty a spolupráce J. Smolíka s KJ a jejím týdeníkem Kostnické jiskry.)
Kostnická jednota se stala jednou z mála možností pro ekumenický rozhovor, kontakty a vzájemnou službu evangelických církví v totalitním období. Ty mohly prostřednictvím Kostnické jednoty ve vymezené míře spolupracovat na místní i širší úrovni.
Podobnou služebnou úlohu měly i Kostnické jiskry: pro některé z církví, které dlouhé roky nesměly vydávat vlastní časopisy (např .CB v letech 1952 - 1969), byly jediným tištěným pojítkem. (Blíže viz 12dílný seriál o stoleté historii KJ v ET-KJ v roce 2005).
Po roce 1989 přebíraly nově vznikající instituce, i v totalitním období vzniklá ERC, různé z aktivit a úkolů dosud zajišťovaných Kostnickou jednotou. Přicházely otázky a diskuse o oprávněnosti další existence KJ a jejího týdeníku.
To vše, a ještě mnoho dalších jevů, vytvářelo nelehké podmínky, ve kterých se od 90. let minulého století ocitla Kostnická jednota. Vyžadovaly hledání Boží vůle a cesty, úsilí o biblickou orientaci a formulaci postojů, nejednou i konkrétní řešení. U toho všeho stál v čele KJ bratr Josef Smolík. O tom vydávají výmluvná svědectví minulé ročníky našeho týdeníku. Autorská spolupráce bratra J. Smolíka s ním přesahuje půl století. Jenom za poslední dvě desetiletí napsal do KJ na 400 článků! Kostnická jednota se na zlomu 20. a 21. století podílela na vydání dvou z posledních knih prof. J. Smolíka: "Boží Slovo v dějinách" (připravili P. Filipi a L. Beneš) a "T.G.M. ve třech stoletích".
V četných studiích a článcích, v nichž se bratr J. Smolík zabýval budoucností Kostnické jednoty, uváděl zejména dva trvalé a naléhavé úkoly. Předně: KJ zůstává jednou z ekumenických platforem v ČR pro svědectví křesťanů o Pánu Ježíši Kristu a jeho království.
Druhým úkolem je poznávání a obhajoba odkazu české i světové reformace.
Bratr profesor Smolík zdůrazňoval ekumenismus "zdola" na úrovni laických členů. Dokud nepronikne do těchto poloh, dokud se křesťané různých konfesí nebudou setkávat v modlitbách a v biblických hodinách nad Písmem, dotud je jednota ještě daleko před námi. Představitelé církví vytvářejí podmínky, avšak vlastní jednota Kristova těla se tvoří "dole".
(Podrobněji viz "Stojí v čele Kostnické jednoty - Josef Smolík" - ET-KJ 87/11:1 a 3, 2002).
Členové KJ děkují Pánu Ježíši Kristu, že postavil svého věrného služebníka prof. dr. Josefa Smolíka v závěru jeho práce a služby na tomto světě do čela ÚV KJ. Jeho hluboká biblická zakotvenost a mimořádná Boží obdarování zbohacovaly naši víru a ujišťovaly nás, že uprostřed všech proměn a nejistot světa a společnosti zůstáváme v Božích rukách.
Podle apoštolské výzvy chceme spatřovat, jaký byl cíl obcování bratra Josefa Smolíka a následovat jeho víry. Samému moudrému Bohu sláva!

Jan Štěpán

Žasnúca báseň o vode

Milan Rúfus

Starohebrejské* tohú vábóhú *= beztvará, temná pustota.

Zem bola ešte tohú vábóhú.
Vody však čosi cítia.

Voda už vie, že:
dediac po Bohu,
stane sa matkou Bytia.

Pokornou matkou jeho zázrakov.
Nuž ako Boží vazal
od prapočiatku dejov
rovnako
koná, čo On jej kázal.

Skvost Jeho ducha.
Opar zmyslový.
Nevieme ťa, či vieme?

Kto teba, voda, ako vysloví,
keď rybičky sú nemé?

„Koľko dní, toľko strát!"
hrozí náš slnovrat.

No ty si Bytiu istota.
Ty vládneš oblakom
i v kvapke dažďa celá.

Ach, voda – matka života.
Už neviem, koľkokrát
pred tvojím zázrakom
mi báseň onemela.

Církev je síť, ne holding

Dokončení ze str. 2

sbor neobsazeným, dále chátrá, ztrácí lidský potenciál a chudne, až je zcela nepoužitelný. Nikdo se k němu nepřipojí, protože tam nedostane službu na té úrovni, jakou potřebuje. Málokdo je tak vyspělý, že se odváží zúčastnit obnovy malého společenství, málokdo je rád, že svůj domov může takto spoluutvářet. ČCE není církví, v níž slouží naprosto všichni; čím menší sbor, tím větší bývá úloha kazatele/ky v jeho provozu a službě.
Není správné vycházet z tvrzení, že náklady na faráře jsou všude stejné, a určovat sborům paušální platbu. Mělo by se vycházet od přispívajícího člena církve (salárníka), který očekává od sboru všude obdobnou službu a měl by tedy všude nést zhruba stejné břemeno, spojené se zajištěním této služby. Nyní by salárník v Berouně zaplatil za faráře na plný úvazek přes 3.700 Kč ročně, kdežto u Salvátora cca 400 Kč. Beroun má farářku na 3/4 úvazku, a přesto mu dávky odčerpají 50 % rozpočtu. U velkých sborů to není ani 10 %. Proč? V Písmu máme 2 způsoby financování duchovní služby: desátek a chrámovou daň „dvojdrachmu". Desátek bolel každého stejně, byl percentuální dávkou jako náš salár či repartice. Chrámová daň byla paušál na hlavu - nikoli na synagogu či sbor! Nebyla tak dokonale spravedlivá, u dělníka představovala dvoudenní mzdu, u jeho zaměstnavatele kapesné, ale pro oba by-la únosná. Proto jsme koncipovali systém, v němž se dávka personálního fondu rozdělí na 2 platby: paušál 12.000 Kč, který by zaplatil každý sbor na tzv. sociální náklady spojené s jejich farářem. Zbytek by se platil solidárně, tj. za účasti všech salárníků církve. Na to, kolik kdo zaplatí, stačí jednoduchý vzoreček: 55.000 krát počet kazatelů církve, to celé děleno počtem salárníků církve. (V roce podání návrhu by byla solidární část 51.000 Kč a na 1 salárníka vycházelo cca 345 Kč.) Sbor odvede částku paušální + platbu za všechny své salárníky. Vymys-leli jsme i úlevy při neobsazení sboru. Tento systém by motivoval sbory, aby byly obsazeny a aby pověřily kazatele úkoly revitalizačními a misijními, nemají-li dost práce v běžném provozu. Každému sboru by zůstával stejný percentuální podíl prostředků na rozvoj a malé sbory by byly mnohem méně handicapovány jak při hledání svého kazatele, tak při své prezentaci vůči okolí.
Tvrzení, že by se církev v případě přijetí takového návrhu zatížila byrokracií, je dle našeho soudu mylné. Veškeré údaje, s nimiž se tu pracuje, už senioráty a ústředí od sborů každoročně vyžadují. Výpočet z nich trvá minutu. Kontrola by byla zajištěna tím, že by součástí výroční hospodářské zprávy byl jmenný seznam salárníků, vytažený z elektronického účetnictví sboru a doplněný údajem, za kolik osob plátci platí. (Ten mnohé sbory i nyní ve zprávě mají, aby salárníky motivovaly.) Seniorátní komise revizorů účtů již také existují. Většina sborů by na systému vydělala, proto záměrné zkreslování údajů moc nehrozí. Šíře úvazků kazatelů se již nyní schvaluje seniorátními výbory a synodní radou v řízení před volbou. Bohužel, ve většině případů se zkoumá jen to, zda si ji sbor zaplatí.
Podporovaná místa jsou nesystémovým řešením, protože o jejich přiznání nerozhoduje jen sborová „vůle k životu". Ještě v předkole jsou vyřazeny ty chudé sbory, kterým se nepodařilo vmáčknout do sborového domu farářský byt. A tak někdy dostávají přednost periferní sbory před strategicky položenými se stejnou vůlí k životu. Podpora navíc trvá tak krátce, že se sbor nemůže za tu dobu postavit na vlastní nohy.
Myslíme, že námi navrhovaný systém solidarity všech se všemi lépe odpovídá apoštolskému: „Jedni druhých břemena neste, a tak plňte zákon Kristův."

Dagmar Ondříčková

Nezneužiješ jména

Dokončení ze str. 1

přírodních věd. To všechno nebylo neštěstím či ohrožením víry, nýbrž výzvou pro ni, aby obstála v zatěžkávacích zkouškách různých vlivů i otřesů. Není slabost křesťanů, že když žijí v sousedství protikladných postojů, nehněvají se ani když je zesměšňováno co je jim drahé. Chápou to jako nápor, v němž má víra obstát, vystavena nepřízni všeho druhu.
A tak mne vlastně ani tak nerozčilují ty urážky Božího jména bezmyšlenkovitým zneužíváním .Vždyť on je svrchovaný a urážky mají pro něj směšně jepičí význam. A já nemohu požadovat, aby ten, komu je Boží velikost a sláva cizí, ji respektoval se mnou. Spíš mne zaráží ta necitlivost a vlastně i prostoduchost za tím vším. Vždyť tvůrci a autoři reklam či poutačů tohoto druhu asi ani nevědí, že znehodnocují něco, co je (dejme tomu) deseti procentům jejich spoluobčanů drahé. V tom je jejich duchovní nouze.

Blahoslav Hájek

Den otevřených dveří na Evangelikálním teologickém semináři

Nabízíme studium
v oboru teologie (DiS.)
a sociální práce (DiS. nebo Bc.).

den otevřených dveří na Evengelikálním teologickém semináři je v úterý **10. března od 8 do 18 hodin.**
Během dne můžete navštívit výuku nebo třeba pravidelné studentské bohoslužby od 10.30 h.
Máme připraveny informace o studiu, odborných praxích, možnostech ubytování a přijímacích zkouškách, také prohlídku areálu Komunitního centra Chvaly.

www.etspraha.cz

80. narozeniny faráře Líbala

Každý člověk nejprve dobré víno dává, a když by se hojně napili, tedy to, kteréž horší. Ty zachoval jsi víno dobré až dosavad.

(Jan 2, 10)

Bratr Lubomír Líbal se narodil 16. února 1929 v Mělníku a co je pro nás důležité, roku 1951 byl poslán do Chebu jako vikář, kde byl o dva roky později, v roce 1953, zvolen farářem.

Takže vedle jeho úctyhodných narozenin musíme připomenout i loni dovršené výročí pětapadesáti let jeho plné farářské služby v Chebu. Bezpochyby je to v církvi rekord a sluší se poděkovat Pánu, že přes všechny subjektivní i objektivní potíže, kterých v našem sboru nebylo a není málo, vytrvává náš farář mezi námi se záviděníhodnou vitalitou a energií.

V tomto krátkém pozdravení nemíním vyjmenovávat všechny jeho aktivity, ani zdůrazňovat zásluhy, ani hodnotit pětapadesátileté působení bratra Líbala v chebském sboru.

Jen připomenu mohutnou explozi jeho aktivit po svobodném nadechnutí v roce 1990. Angažoval se v obnovování skautingu v Chebu a byl u zrodu ekumenických setkání křesťanů v Euroregionu Egrensis. Za bohatou a aktivní činnost na poli upevňování dobrých českoněmeckých vztahů mu byl na svatodušním shromáždění Bavorského bratrstva farářů v Rummelsbergu v roce 2004 udělen odznak Karla Steinbauera, který je oceněním lidí snažících se navzdory režimu o upřímnost, opravdovost a lidskost, a v r. 2006 dostal za stejné aktivity Cenu Euregia Egrensis.

V jeho věku už většina lidí dávno odpočívá buď v důchodu, nebo pod zemí, ale Luboš neúnavně slouží svému Bohu a svému sboru, jako by pro něj neexistovaly hranice a únava. Vzpomínám si, jak chtěl někdy v 80. letech využít nabídky odejít do uprázdněného sboru v rodném Mělníce. OCT mu tehdy naznačila, že Cheb ale zůstane neobsazen. Věřme, že to byl strach o osud sboru, co ho přimělo zde vytrvat.

Se stejnou zodpovědností si loni vybral mladého nástupce v pastýřské službě, kterého jsme zvolili a přijali. Věřme, že i to je projevem Božího vedení a jeho záměru, který s naším sborem má.

Děkujeme tedy Pánu Bohu, že dával Lubošovi sílu a vytrvalost. Prosíme ho, aby ho zachovával ve své milosti a lásce a nedopřál mu, aby v klidu složil ruce do klína a řekl si, že už „dal dostatek dobrého vína a že se již hojně napili.“ Pane Bože, dej, ať dovedeme s upřímností v srdcích říci svému faráři, bratrovi a příteli: "Ty zachoval jsi víno dobré až dosavad."

Bůh ti žehnej!

PhDr. Pavel Šebesta

Dôstojná rozlúčka

s Milanom Rúfusom, najväčším slovenským básnikom, vo Veľkom kostole na Panenskej ulici

Spomínam, že som bol na pohrebe dvoch významných básnikov, a to na pohrebe Ivana Kraska a teraz na pohrebe Milana Rúfusa. Obaja básnici mali mnoho spoločné.

Na pohrebe Ivana Kraska v Národnom divadle som bol spolu s priateľom a básnikom Milanom Krausom. Vtedajšia moc nedovolila, aby národný umelec bol pochovávaný z kostola. Pamätám si, ako sme od Národného divadla šli v smútočnom sprievode cez celú Bratislavu až k Slovenskému spisovateľovi, naproti SAV. Tam ho preložili na pohrebné auto, ktoré ho odviezlo do jeho rodiska, kde potom nasledovalo cirkevné pochovanie. Pochovával ho dr. Štefan Adamovič, ktorý ma ako farár v Turíčkach v r. 1930 krstil. Po pohrebe Ivana Kraska som napísal báseň, ktorá mi vyšla 7.3.1958 v denníku Ľud, pod pseudonymom Dušan Božič, z ktorej dve strofy citujem:

Že umrel básnik?
Ký bôľ srdce zviera
A dušu tlačí kvíľba plaču, ston
pri pomyslení, čím bol všetko on.
Živý je mŕtvy?
- Básnik neumiera.

Že umrel básnik?
Ký bôľ srdce zviera.
Umrela láska,
čo nám z jeho slov prenikla v srdce?
Tu končí všetko?
Láska neumiera.

Tieto slová som si uvedomoval, keď som 17. januára 2009 vstupoval do Veľkého kostola na Panenskej ulici v Bratislave, kde bola posledná rozlúčka s básnikom Milanom Rúfusom. Lenže medzi mnou, Kraskom a Rúfusom bol veľký rozdiel. Kraska som nepoznal osobne, iba ako básnika, ktorého verše som mal rád. Kým Milana Rúfusa som poznal osobne, a to aj jeho rodinu. Býval som s manželkou na jeho narodeninách, od päťdesiatky po osemdesiatku, keď 17. decembra minulého roku som mu menom jeho rodiny povedal prípitok na základe prvej knihy Samuelovej, 7.kap. 12.v.: „Kde Samuel zdvihol kameň a dal mu meno Eben Ézer a riekol: až potiaľto pomáhal nám Hospodin." Básnik sa prebrodil cez osemdesiatku a po nej náhle tíško dokonal. A tak som prišiel do Veľkého kostola, kde sme v tichu zamyslení čakali, až do-nesú jeho rakvu. Stalo sa. Asi hodinku pred rozlúčkou nás bolo len zopár v kostole. Vtedy sme pristúpili k rakve. Pán farár Michal Zajden vyzval pána farára r. kat. cirkvi Srholca aj mňa, aby sme sa pomodlili. Bola tam aj Janka Krivošová, ktorá neúnavne, ako priateľka rodiny Rúfusovej, pomáhala pri zabezpečovaní pohrebu básnika. Onedlho sa zaplnil celý kostol. Bolo okolo 2000 ľudí. Bol tam gen. biskup Miloš Klátik, prezident republiky Ivan Gašparovič, podpredseda vlády Dušan Čaplovič, minister kultúry Marek Maďarič, kancelár prezidenta Milan Čič a generálny dozorca cirkvi Pavel Delinga.

Služby Božie začali úvodným slovom predsedajúceho zborového farára M. Zajdena, po ktorom nasledovala liturgia s antifónou Jána Greša, kolektou M. Zajdena a spievaným žalmom gen. biskupa Klátika. Pán farár Zajden prečítal epištolu z 1.Kor. 13, známu ako hymnu lásky. „Hospodin je můj pastýř" od A. Dvořáka zaspieval Jozef Benci, pohrebnú kázeň povedal zborový farár Ján Grešo. Z kázne si všetci v kostole odniesli hlboký dojem, lebo sa nám zdalo, akoby kázeň kotvila v hĺbke Rúfusovej duše, jeho tvorbe, ktorú nám sprostredkovane tlmočil kazateľ. Hlbokú myšlienkovú tvorbu básnika zhodnotil v rozlúčke za cirkev gen. biskup Miloš Klátik. Pán podpredseda vlády Dušan Čaplovič vo svojej citlivo založenej reči, na základe Rúfusovej spisby, nám načrtol jeho víziu ako Slováka, ktorý poukazoval na uskutočnenie šľachetných ideálov ľudstva, ktorým je podľa Rúfusa treba dôverovať, aby sa stali platnými hodnotami v našom duchovnom, kultúrnom a spoločenskom živote. Služby Božie boli obohatené ďalej spevom Jozefa Benciho, dvoma veršami „Verím to pevne...", hrou na husle Petra Michalicu ako aj recitáciou Jozefa Šimonoviča. Celú poslednú rozlúčku básnika sprevádzal na organe J. V. Michalko. Môj obdiv patril najmä manželke básnika Magde Rúfusovej, ktorej po skončení služieb Božích pred dverami kostola vyslovovalo sústrasť takmer 2000 ľudí. Nám neostáva nič iné, ako tohto vzácneho človeka cirkvi i národa zachovať v srdci s tým, aby odpočíval v pokoji vo svojej rodnej dedine, Závažnej Porube.

Prof. ThDr. Dušan Ondrejovič,
Evanjelická bohoslovecká fakulta
Univerzity Komenského (EBF UK)

(redakčně zkráceno)

ThDr. Jiří Carda připojen jest k otcům svým

Narodil se 15. ledna 1921 v Krucemburku (16 let po tamtéž narozeném J. A. Pellarovi), ale od mládí bydlel s rodiči v Chrudimi. Po maturitě na gymnáziu 1940 (vysoké školy byly zavřeny) byl až do konce války úředníkem pojišťovny. Nicméně využil této doby spolu s jinými ke studiu bohosloví na synodní radě, organizovaného prof. J. B. Součkem. Po válce dokončil studium bohosloví na Husově teologické fakultě v Praze. Dva roky studoval v Princetonu v USA, kde za války přednášel prof. J. L. Hromádka. Ten manžele Cardovy také 1947 oddával.

Po půlročním vikářování v jihočeské Kardašově Řečici, kde byl 30. 11. 1947 ordinován, se stal jeho domovem a domovem rodiny Cardových na téměř 40 let sbor v Horní Čermné. Co všecko se za Cardova působení událo! Upravil se vnitřek kostela, věž se pokryla měděným plechem. Tyto práce stmelovaly mladé lidi, kteří se jich účastnili. V roce 1983 veliká slavnost ke 200. výročí sboru, 1985 konference Evangelického díla. Dost se tehdy jezdilo na zájezdy, zvláště i do Rixdorfu v Berlíně, který v 18. století založili čermenští exulanti. Za tím vším vidíme milého, usměvavého faráře Cardu. Carda vedl řadu let místní odbor Kostnické jednoty v Pardubicích a pracoval i v ústředí Kostnické jednoty v Praze. Vždycky ho na cestách doprovázela jeho milovaná paní Marie.

Bratr farář Carda zemřel 2. ledna 2009 v Domově odpočinku Diakonie v Krabčicích. Odešel k Pánu, který má slova věčného života a který ho předcházel. Pohřební pobožnost byla v Horní Čermné v sobotu 10. ledna. Pánu Bohu samému buď dík za věrného služebníka evangelia.

-mf-

Inzerce

Seznamka pro křesťany
www.noemka.com
Přihlášeno přes 2000 lidí z ČR a Slovenska.
Pro zaslání přihlášky pošlete sms: 777222877
nebo email: info@noemka.com

č. 1

Nymburský evangelický sbor
nabízí od září bydlení pro rodinu ve své kazatelské stanici Hořátev. K dispozici je byt v přízemí fary (3+1) a zahrada. Obec je na železniční trati do Prahy.
Kontakt: tel: 325 512 766
mail: cce.nymburk@worldonline.cz
Adresa FS ČCE :
B. Smetany 613, 288 02 Nymburk.

č. 2

Vzpomínka

Sestra Marie Boušková *zemřela opravdu v plnosti let (19. 10. 1910 - 19. 1. 2009)*

Celý její život byl poznamenán vzpomínkami na dětství a mládí, které prožila ve východních Čechách. Patřila do společenství, které bylo utvářeno kolem hronovské kazatelské stanice Tis (založené v r. 188l).

Sbor v Děčíně, a zvláště kruh bratří a sester kazatelské stanice děčínského sboru v Benešově nad Ploučnicí přijímal vděčně správcovskou péči manželů Karla a Marie Bouškových v letech 1980-1993. Vlídné prostředí malé modlitebny, krásná kytka na stole Páně ze zahrady sborového domu, pohostinnost patřilo k jistotám po celou dobu jejich působení.

Po přestěhování do Domova důchodců ve Šluknově jsme sestru Bouškovou potkávali při práci na zahradě či při úklidu bohoslužebné místnosti kazatelské stanice ve Šluknově.

Její svědectví mělo své kořeny v dobrém tradičním zázemí širší rodiny a zmíněného sboru.

Petr Čapek

Evangelický týdeník - Kostnické jiskry
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 1932069379/0800
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost
*Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz, příjem reklamací: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

Bohoslužby

Seniorát Horácký

Českobratrská církev evangelická

Daňkovice, Ne b d e 9.00 h (a c 11.00)
Daňkovice č.4, a.Michal Vogl

Horní Dubénky, Ne 9.00 h
Horní Dubénky č.54, f.Tomáš Vítek

Horní Krupá, Ne 10.15 h
Horní Krupá č.63, f David Šorm

Horní Vilémovice, Ne 9.00 h
Horní Vilémovice č.31, f Leonardo Teca

Jihlava, Ne 8.30 h
Vrchlického 1, f.Jan Keřkovský

Moraveč, Ne 9.30 h
Moraveč č.35, a Michal Hána

Nové Město na Moravě, Ne 9.00 h
Křenkova 151, f Zdeněk Šorm, f Markéta Halamová

Opatov, Ne 11.00 h
Opatov č.10, a Pavel Šindler

Sázava, Ne 10.00 h
Sázava č.73, f Petr Gallus

Sněžné na Moravě, Ne 9.30 h
Sněžné č.60, f.Michal Vogl

Pelhřimov - Strměchy, Ne 8.45 h (Strm 10.45 h)
Růžová 82, f.Michal Hána

Telč, Ne 8.30 h
Nám.Zachariáše z Hradce 21/I, f Petr Melmuk

Třebíč, Ne 8.30 h
Bráfova 33/561, f,Aleš Mostecký, f.Daniela Zapletalová Grollová

Velká Lhota u Dačic, Ne 9.00 h
Velká Lhota u Dačic č.37, a Tomáš Vítek

Velké Meziříčí, Ne 9.00 h
U Světlé 734/24, f.Pavel Jánošík

Evangelická církev metodistická

Jihlava, Ne 8.45
Seifertova 13, Jan Zajíc

Seniorát Liberecký

Českobratrská církev evangelická

Česká Lípa, 470 01, Ne 9.00 h
Chelčického 1012, f Marek Lukášek

Jablonec nad Nisou, 466 01, Ne 9.30 h
Pod Baštou 10, f Tomáš Matějovský

Jilemnice, 514 01, Ne 10.00 h
Jungmannova 268, f Martin Horák

Křížlice, 514 01 Jilemnice, Ne 8.45 h
Křížlice č.127, a.Martin Horák

Liberec, 460 01, Ne 9.00 h
Masarykova 22, f Tabita Landová

Libštát, 512 03, Ne 9.00 h
Libštát č.83, f Filip Susa

Nové Město pod Smrkem, 463 65, Ne 10.00 h
Blahoslavova 325, f Adam Balcar

Rumburk, 408 01, Ne 10.30 h
Krásnolipská 540/22, f Filip Šimonovský

Varnsdorf, 407 47, Ne 8.45 h
Tyršova 1246/7 , f Filip Šimonovský

Evangelická církev metodistická

Jablonné v Podještědí, Ne 15.00 h
Markvartice 69, Jiří Šimek

Bratrská jednota baptistů

Jablonec nad Nisou, Ne 9.30 h
Máchova 39b, Daniel Kuc

Liberec, Ne 10.00 h
Malé nám.7, Blahoslav Fajmon

KOSTNICKÉ JISKRY
Evangelický týdeník
8/2009
18. března 2009 ◆ ročník 94 ◆ cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde 25. března

Z obsahu

* *O Boží trojjedinosti*
* *Chceme mít nad sebou bič*
* *Z ekumeny*

Poselství k neděli Laetare

Čemu dáme přednost?
(J 12,20-26)

Je několik dní před Velikonocemi. Ježíš má za sebou úžasné přivítání při svém vjezdu do Jeruzaléma a řečtí poutníci přicházejí s prosbou, jestli by mohli Ježíše vidět. Prosba jednoduchá, ale podle všeho ji Ježíš nevyslyší. Už není čas na to se někde ukazovat, dělat „tiskové konference a rozdávat podpisy". Čeká ho to, kvůli čemu přišel – oběť.
Podle Ježíšovy odpovědi na tuto prosbu je zřejmé, že se nechtěl nechat zdržovat od toho nejdůležitějšího. Věc priority.
Jak je to s námi? Utíkáme před tím, co bolí, k věcem, které jsou bezbolestné? Možná jsme často vděčni za vyrušení, které nám poskytne únik před věcmi podstatnými. Těch řeckých poutníků, kteří umí odvést naši pozornost, si umíme vyrobit a najít opravdu hodně.
Blížící se Velikonoce jsou proto dobrou příležitostí přehodnotit své priority a hlavně my sami, kteří se nazýváme Kristovými ná-sledovníky, opravdu žijeme životem oběti.
Neboli – jestli náš život je smysluplný a plodný.
Ježíš to říká jasně – *„Amen, amen, pravím vám, jestliže pšeničné zrno nepadne do země a nezemře, zůstane samo. Zemře-li však, vydá mnohý užitek."*

Jiří Bort,
kazatel Církve bratrské
Rakovník

II. Bienále pro Diakonii

Diakonie
Českobratrské církve evangelické

Co to je? Záleží na tom, koho se zeptáte. Bude-li odpovídat dobrovolník, který je členem přípravného výboru, tak vám řekne: „Spousta a spousta práce, která není vidět, někdy je také dusno a napětí, někdy zase radost, ale co všem pochybnostem ubírá na váze a na síle, je přesvědčení, že úsilí není marné, že se namáháte pro smysluplnou věc."
Proto jsme se po dvou letech pustili do druhého bienále. Přípravy prvního se v mnohém nelišily. Jenom teď už máme mnoho zkušeností a raději jsme do toho šli i s větším časovým předstihem.
Když se zeptáte toho, který stál na počátku všeho, Ondřeje Macka, odpoví jako pro tisk: „Bienále pro Diakonii, jehož II. ročník se uskuteční 13. – 25. dubna 2009 v Praze, je charitativní kulturní projekt. Jeho cílem je nabídnout setkání s výtvarným uměním, které je svým obsahem či svými tvůrci spojeno s křesťanstvím; představit diakonickou práci s handicapovanými členy společnosti; a v neposlední řadě takto získat finanční prostředky na podporu této práce. První Bienále pro Diakonii se uskutečnilo v roce 2007. Zúčastnilo se ho šedesát výtvarníků několika generací a bylo při něm vystaveno více než sto dvacet uměleckých děl. Výtěžek téměř 700.000,- Kč byl věnován na první etapu rekonstrukce Střediska Diakonie ČCE v Praze – Stodůlkách. Letošní II. ročník Bienále má název „I noc se stane světlem". Svá díla během něj postupně na třech místech Prahy představí čeští, němečtí a švédští výtvarníci. Pozváním umělců ze sousedního Německa a po nás v EU předsedajícího Švédska reflektují pořadatelé Bienále motto českého předsednictví „Evropa bez bariér". Výtěžek z II. Bienále bude rovněž určen na překonání bariér, totiž na vybudování denního a týdenního stacionáře pro těžce zdravotně postižené klienty Střediska Diakonie ČCE v Praze - Stodůlkách."
A když se zeptáte výtvarníků? To pro nás zůstává nezodpovězenou otázkou; raději se neptáme a rovnou prosíme o nějaké výtvarné dílko. A protože umělci dávají, tak se domníváme, že to není jen z naší strany otravování, ale že i oni poznali smysl celé akce a jsou rádi, že mohou takto přispět na dobrou věc.
Bienále bude zahájeno 13. dubna 2009 koncertem J. Nohavici v kostele ČCE v Praze na Vinohradech, po něm bude následovat dobročinná aukce vybraných děl i výrobků z ergoterapeutické dílny, která je součástí Střediska ve Stodůlkách. Od 14. do 17. dubna bude Bienále pokračovat výstavou části shromážděných děl na radnici Městské části Praha 13. Od 19. do 25. dubna budou všechna díla představena v prostorách Farního sboru ČCE v Praze – Dejvicích. Součástí Bienále budou kromě úvodního koncertu s aukcí a dvou vernisáží další doprovodné programy (koncerty, literární čtení, přednášky). Nuže, podívejte se na www.bienaleprodiakonii.cz , tam se dozvíte mnohem víc.

Abigail Hudcová,
farářka sboru ČCE
Praha - Dejvice

AKTUALITA

Zajímavé a zvláštní

Prohlížel jsem si nedávno poslední produkci České biblické společnosti. Zaujalo mne v ní zejména nejnovější vydání Bible. Konkordanční odkazy jsou v něm umístěny na kraje po stranách, poznámky k textu na dolní okraj. Nejzajímavější ovšem je, že se jeho sazba bude užívat i pro vydávání větších formátů, přičemž vzhled stránky zůstane zachován. Až nás tedy horšící se zrak přiměje koupit si větší Bibli, nalezneme v ní pasáže, k nimž se rádi vracíme, pořád na stejném místě. To je pro čtenáře Bible dobrá zpráva.
Ještě jedno mne při prohlížení zaujalo. Na úvodní stránce se pod nadpisem „Český ekumenický překlad" objevuje informace, že knihu schválila Česká biskupská konference v Praze, s uvedením data a čísla jednacího. Měla to i některá dřívější vydání, ovšem cudně na rubu úvodní strany. Je zvláštní, že i to, co je ekumenické ze své podstaty, potřebuje ještě biskupské schválení. Asi proto, že ekumenické, může být jen to, co je římskokatolické. Je nakonec dobře, že už to biskupská konference neskrývá.

Emanuel Vejnar

ZAOSTŘENO NA BLÍZKO

Rozvoj!?

Připadl jsem při čtení Akademického bulletinu na výzvu ředitele Ústavu molekulární biologie rostlin : *„Organizace, která nemá strategický plán rozvoje, je předem odsouzena k zániku."* Měl na mysli řízení vědy, výzkumu, objevů, myšlení a poznání.
My rádi deklarujeme církev jako společenství mystické, řízené bezprostředně a operativně Duchem svatým,- společenství povznesené tím nad běžné starosti a uvažování. Proč ale potom máme staršovstva, účetní, fundraisery, ÚCK a synodní radu? Jako by z upřímné víry nevyrůstaly i upřímné starosti, a upřímná víra neměla nic společného s jejich dobrým a kvalifikovaným řešením.
Současné dny nám připomínají proměnlivost světa. A to nejen jeho zvyků a formálností, ale i podstatné společenské reality a společenských vztahů a osudů, vyrůstajících ze situací hospodářských, technických a technologických,- a nepominutelně i přírodních a ekologických. My se snažíme svou nejistotu spíše tlumit. Nenarušila by nám zbožnost, víru a oddanost? A přirozeně tím i pohodu, spokojenost a klid?
Asi narušila. A asi by dokonce i měla. Pokud si myslíme, že *„Organizace, která nemá strategický plán rozvoje, je předem odsouzena k zániku"*. A naše církev a církve JSOU organizacemi. Těšíme se a nadějeme ... a často i prožíváme ... že nejsou JENOM organizacemi. Ale organizacemi JSOU. A proto bychom se měli zabývat i svou budoucností,- rozvojem své budoucnosti,- plánem rozvoje své budoucnosti,- a strategickým plánem rozvoje své budoucnosti. Jinak jsme předem odsouzeni k zániku.
Ano, věřím, že tím nemusí být odsouzeno k zániku evangelium. Ale myslím si, že i té naší ČCE a jejích sesterských církví by mohlo a mělo být škoda. Pro nezájem o budoucnost,- pro preferenci klidu a pokoje,- pro nedostatek odpovědnosti a uvědomění,- pro nedostatek kritiky, sebekritiky, obav a strachů.
Je načase bouřit vědomí církve (ne tedy jen duchovních a manažerů) v otázkách pozemského bytí církve a sborů: to jest peněz, platů, staveb, provozů. Je načase ptát se nad vzděláváním teologů úzkostlivě šetřených před širokými otázkami nejen ekonomie, ekonomiky a politiky... ale i praktické teologie. Je načase bouřit proti zvěstovatelským stereotypům. Ale i proti postavení duchovních jakožto sborových autorit a mimořádnými mocemi vybavených misionářů své osobní víry i zjednodušených ekonomických, politických a společenských představ. A je nutno stavět sbory nejen před možnosti jiných forem, procedur a obsahů..., ale před výslovnou nutnost a naléhavost jejich hledání, promýšlení, zkoušení a ověřování.

Ilja Herold

Z církví doma i ve světě

Dovolená seniorů v Chotěboři

V červnu loňského roku jsem strávila příjemný týden pro seniory v evangelickém rekreačním středisku v Chotěboři. Na seniorském běhu jsem byla poprvé. Dříve, víc než před třiceti lety, jsme tam rádi jezdívali s dětmi na rodinnou rekreaci.
Píši těchto pár řádků pro ty věkem pokročilejší bratry a sestry, kteří ještě nevyužili této možnosti pobýt se sobě blízkými nejen v krásném přírodním prostředí, ale i v milém obecenství.
Vzorně o nás bylo postaráno jak po stránce tělesné, tak i duchovní. O pohodovou atmosféru po celou dobu se neúnavně a laskavě starala sestra farářka Dana Rotkovská z Libčic. Ráno jsme mívali společné pobožnosti s biblickým výkladem, které vedl bratr farář Petr Špirko. Večerní programy výborně obstarával bratr farář Miloslav Nekvasil. Každý den jsme byli obohaceni biblickou zvěstí a novými poznatky z oblasti umění. Hodně jsme zpívali. Součástí pobytu byl také jednodenní výlet autobusem po okolí. Jedno odpoledne jsme pod vedením br. Vojtěcha Zikmunda zažili „taneční na židlích" a jiný den nám zpestřil br. David Rejchrt recitací a virtuózní hrou na violoncello. A nechyběl ani táborák. A k tomu individuální procházky do okolí. Společné prostory i pokojíky jsme si uklízeli sami – kdo chtěl a kdo mohl. Nikdo nebyl k ničemu nucen.
Někteří bratři a sestry jezdí na tyto pobyty pravidelně, zváni a vítáni jsou noví účastníci.
Tak pokud Vás těchto pár slov zaujalo a pobyt přiblížilo, využijte této možnosti a přihlaste se. Velmi Vám to doporučuji.

Jana Jasná ze sboru Praha-Dejvice.

Seniorskou dovolenou v Chotěboři pořádá Pražský seniorát již řadu let. Letos od 12. do 21. června. Ubytování je v rekonstruovaných a pěkně vybavených budovách, terén je schůdný i pro ty, kteří mají pohybové potíže, stravování včetně diet, doprava autobusem z Prahy až do střediska a zpět. Cena je 2.400,- Kč. Pobyt není vyhrazen jenom členům naší církve, rádi přivítáme každého, kdo chce strávit příjemné dny ve společenství věřících lidí v pěkné vysočinské přírodě.
Další informace a přihlášky Vám poskytne Dana Rotkovská, 252 66 Libčice n. Vlt., 5. května 66, tel. 233930823, email libcice@evangnet.cz.

Metodistický biskup kandidátom na prezidenta Juhoafrickej republiky

Johannesburg – ENI. Bývalý generálny tajomník Celoafrickej konferencie cirkví, reverend Mwume Dandala je kandidátom na prezidenta Juhoafrickej republiky. Do volieb, ktoré sa uskutočnia 22. apríla, ho nominovala strana „Ľudové zhromaždenie", ktorá vznikla v decembri odštiepením sa od vládnuceho „Afrického národného zhromaždenia".
Reverend Dandala bol v minulosti hlavou Metodistickej cirkvi v Juhoafrickej republike. Do krajiny sa vrátil len pred necelými dvoma mesiacmi po tom, ako po 5 rokoch odovzdal vedenie najväčšej ekumenickej organizácie združujúcej 133 cirkví v Afrike.
V roku 1990 bol jedným z mierotvorcov pri nepokojoch medzi nacionalistickými migrantmi z kmeňa Zulu a jednotkami Afrického národného zhromaždenia v oblasti zlatých baní neďaleko Johannesburgu. Ako predsedajúci biskup Metodistickej cirkvi Južnej Afriky sa otvorene vyjadroval proti Mugabeho režimu v Zimbabwe aj proti odmietaniu juhoafrickou vládou vedeckých údajov o AIDS/HIV pandémii.
Dandala neochvejne verí v zjednocovanie Afričanov a je obhajcom tradičných afrických zvykov, ktoré podporuje i v rámci bohoslužieb. Generálna tajomníčka strany Ľudového zhromaždenia Charlotte Lobe 19. februára povedala, že Dandala stelesňuje čestnosť, tvrdú prácu a rodinné hodnoty.
Vo februári minulého roku sa v médiách objavili úvahy, že reverend Dandala by mohol byť nádejným kandidátom na nástupcu generálneho tajomníka Svetovej rady cirkví reverenda Samuela Kobiu.
Dandala sa narodil v roku 1951 a je držiteľom magisterského titulu Univerzity v Cambridge.

Ekuména vo svete 08 /2009

Trochu humoru do vlastních řad

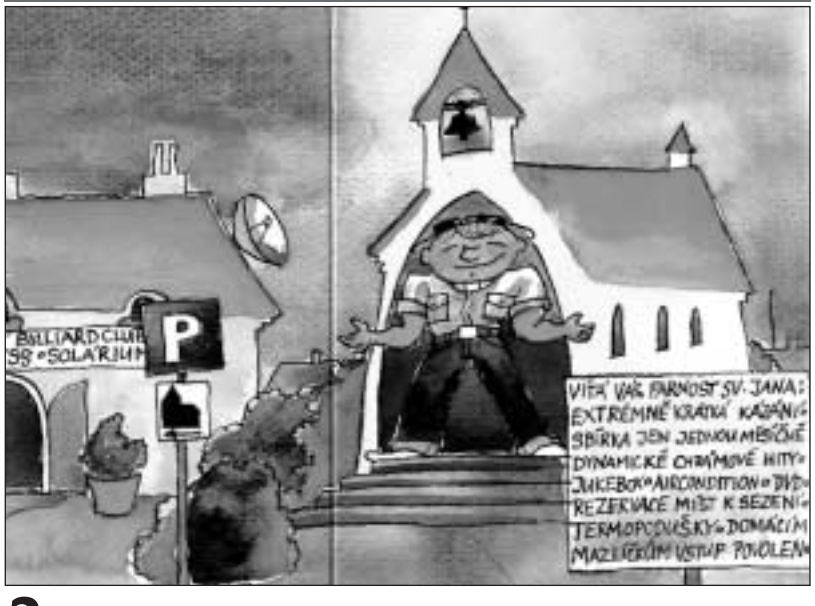

Ještě k Personálnímu fondu

Milé sestry, milí bratři,
staršovstvo FS ČCE Orlová se rozhodlo podpořit návrh Konventu libereckého seniorátu ČCE na usnesení synodu ohledně odvodů sborů do Personálního fondu.
Tento návrh zní:
1. Odvod do PF ať se vybírá jako poměrná částka z rozpočtu místního sboru.
2. Procentuální výši odvodu na PF z rozpočtu sboru ať určuje každoročně synod/SR podle aktuálních potřeb církve.
3. SR/synod církve ať stanovuje výši minimálního odvodu, při kterém ještě může být farní sbor obsazen kazatelem jakožto samostatný farní sbor se všemi právy a povinnostmi farního sboru.
4. Část prostředků ať se vyhrazuje na solidární účely, které dnes plní status podporovaného/misijního místa.
Uvedený návrh totiž považujeme za rozumný, odpovědný, realistický, systémový, spravedlivý, křesťanský a řešící současnou neblahou situaci, kdy stávající systém paušální výše odvodů pro všechny obsazené sbory brání církvi v růstu a dusí život finančně méně bohatých sborů.

I. Analýza současného stavu
Předně je nutno poukázat na rozpor mezi dobrovolností výše odvedeného saláru a povinností odvést paušální částku do Personálního fondu bez ohledu na výši vybraného saláru. Přitom u většiny sborů je hlavním příjmem dobrovolný dar. Je to zdroj, který nelze členům sboru a jiným dárcům přikázat.
Paušální odvod do Personálního fondu pak představuje neúměrnou finanční zátěž pro menší sbory, jejichž aktivní a velmi obětavou část tvoří často sestry a bratři v důchodovém věku. Pokud je prostřednictvím odvodu do Personálního fondu vytvářen jakýsi tlak na sbory ke zvýšení salární morálky, pak tento tlak dopadá právě na tyto sestry a bratry. Život menších sborů je tak ještě více dušen, sbory se nemohou rozvíjet a postupně směřují ke svému zániku, ačkoli to není důsledkem jejich laxnosti a neschopnosti života. Církev, aniž by musela, tím opouští dobyté pozice v chudších oblastech, stahuje se do ekonomicky výhodnějších, zpronevěřuje se biblické povinnosti růst, šířit evangelium, získávat nové učedníky a nést spásu až na sám konec země.
Zároveň se rozkližuje soudržnost pomyslného povšechného sboru, církve jako celku. Přitom ČCE sama sebe nechápe jako volné sdružení samostatných sborů, tedy co se děje na jednom sboru, by se mělo týkat i ostatních. Současný stav vede k tomu, že povinnost odvodu do Personálního fondu není přijímána jako společná věc, není plněna s radostí a z upřímného srdce, mnohde vzbuzuje vzdor, pocit křivdy nebo jen pokorné útrpnosti.
Kompenzace prostřednictvím Fondu solidarity je nedostatečná a nejedná se o systémové řešení, neboť na jedné straně církev svým sborům pomáhá, na druhé straně sama svým vnitřním nastavením vytváří situaci vyžadující tuto pomoc, která se navíc poskytuje nikoli z vlastního zájmu o druhé, ale až na základě prosby těchto sborů.
Řešením taktéž není tzv. liberalizace Personálního fondu, jakési uplatnění tržního principu v odměňování kazatelů, neboť nelze nechat přerůst tržní principy do sfér, kterým nepřísluší. Sbor si nebuduje sám pro sebe, ale pro šíření evangelia. Není biblické chápat církev jako uzavřený spolek, který pěstuje křesťanství jako svou soukromou zájmovou činnost a který má kazatele pouze pro svou potřebu. Církev má sloužit a zvěstovat druhým. Ne sbor, ale v prvé řadě místo, ve kterém sbor působí, potřebuje kazatele na plný úvazek, a proto jej církev do tohoto místa vysílá a chce jej v něm mít. Nikoli tedy pouze příslušný sbor, ale církev jako celek by měla nést podíl na finanční odpovědnosti za tohoto kazatele. Církev je vyslána do světa sloužit a být církví bojující, a tak jako voják pobírá pevně stanovený žold, ať slouží v Praze nebo v pohraničí, tak také duchovní voják je hoden své mzdy bez ohledu na místo.

II. Proč podporujeme daný návrh:

1. Je systémový – odpovídá způsobu vybírání saláru, jehož výše není stanovena jako povinnost.
2. Je odpovědný – zachovává finanční odpovědnost sborů a podporuje pouze životaschopné sbory, neboť se stanoví minimální výše odvodu, při kterém ještě může být farní sbor obsazen kazatelem jakožto samostatný farní sbor se všemi právy a povinnostmi farního sboru.
3. Je realistický – umožňuje shromáždit potřebné finanční prostředky, neboť procentuální výše odvodu do Personálního fondu z rozpočtu sborů se určí každoročně podle aktuálních potřeb církve a jejích celkových příjmů v předchozím roce či předpokládaných příjmů v roce následujícím. Stejný způsob již v praxi bez všeho zpochybňování funguje u celocírkevních repartic s tím rozdílem, že by se povinnost odvodů do Personálního fondu vztahovala jen na sbory obsazené kazatelem. Model povinné paušální částky se často brání z obavy, že by se nevybralo dost peněz, či že dokonce by část darů nebyla vykázána v účetnictví, že by se podvádělo. K zabránění tomu by však měly sloužit standardní kontrolní mechanismy, nikoli povinná paušální částka. V opačném případě přiznáváme, že tyto mechanismy nefungují, a apriorním podezříváním z podvodných úmyslů urážíme většinu poctivých sester a bratří. Lidé rádi přispějí, když se tím příspěvkem nejen pokrývá Personální fond, ale zároveň zvětší objem peněz, které zůstanou sboru.
4. Je spravedlivý a křesťansky solidární – nakládá se jím stejně těžké břemeno všem, které pak netíží a netlačí – viz Mt 11,29 a Ga 6,2. Vychází z pojetí ČCE jako povšechného sboru. Nečiní rozdílu mezi kazateli podle místa jejich služby.
Návrh jsme se rozhodli podpořit nikoli primárně z důvodu vlastních potřeb, ale pro výše uvedené argumenty. Obracíme se proto nejen na synodní radu a synodály, ale také na všechny sbory ČCE, aby bez ohledu na svou momentální situaci tyto argumenty důkladně zvážily a případně tento návrh stejným způsobem podpořily.

Staršovstvo FS ČCE
Orlová

Období k zastavení

Církevní rok se liší od občanského, on totiž začíná l. nedělí adventní. Některá církevní společenství ho nedodržují.Ani o význačných svátcích nekážou zvěst, která má v těchto dnech zaznít. Nic proti tomu, mohou ji slyšet jindy. Ale je to tak? Káže kazatel nebo kazatelka hlavní části evangelia, nebo vynechává, co je právě pro něj „nevhodné"? Tady je vážné úskalí.
V tomto období prožíváme **postní období.** I u z některých křesťanů se vytratil její smysl a dokonce vymizely i lidové zvyky, které nějak navazovaly na biblické děje nebo i na pohanské mýty.
Překvapilo mě, když jsem se dočetl ve středu 25. února, a totéž oznamovaly i jiné sdělovací prostředky že je **škaredá středa**. Dnes už se nikdo z novinářů ani nestydí, že nemá ty nejelementárnější vědomosti o křesťanství, i když to k všeobecnému vzdělání patří.
I příbuzní a známí mně blahopřáli k svátku. Možná proto, že se víc škaredím než usmívám, nebo proto, že neoplývám žádnou krásou vnější ani vnitřní. Jen je škoda, že tak učinili o několik týdnů dříve. Tato středa je až 8. dubna (někdy nazývána lidově také sazometná). Ten den se měl Jidáš dle lidové tradice škaredit na Krista (dle J 12,1-8), že Marie, jinde bezejmenná žena (Mt 26,6-13, Mk 14,3-9), jej v Betanii pomazala **drahým olejem** za 300 denárů. Ta cena by dnes odpovídala až dvěma stům tisícům korun. I když si nedovedu představit cenu dnešních špičkových parfémů, zdá se mně odhad ceny přemrštěný. Tato nádobka s drahým olejem mohla být, dle mínění Jidáše (jinde učedníků), prodána a peníze mohly být rozdány chudým. **Pán Ježíš**, ač zřejmě vždy stranil chudým, poníženým, postiženým a ostouzeným, se důrazně ohradil, šlo o symbolické pomazání k jeho pohřbu. - Po této středě následoval Zelený čtvrtek a Velký pátek, kdy byl Pán Ježíš ukřižován, víme proč. Takže na začátku zmíněná středa není škaredá, ale **Popeleční středa**, začátek postního období před Velikonocemi; ono trvá šest týdnů, dříve bylo dokonce delší.
Je zvláštní, že právě neděle v postu se také nazývají 1., 2., …6. postní, i když o nedělích půst není. Sleduji roky církevní kalendáře (zvláště evangelické), většinou jsou tam nevysvětlené **latinské názvy**, které už téměř nikomu nic neříkají. Někde v literatuře i lidové, jindy na internetu se můžeme dočíst, že **1. neděle postní** se jmenuje **Invocavit**, podle prvního slova introitu (vstupu) do 1. postní neděle (Ž 91,15-16): *„**Vzývati** mne bude…"* Abychom to pochopili, vycházíme z Kralického překladu, ČEP jde jinou cestou. Lidově se tato neděle na našem území nazývala podle postního oděvu černá, nebo dle pokrmu z hrachu pučálka.
2. postní neděle se nazývá Reminiscere, introit je Ž 25,6

Dokončení na str. 3

Mezi živými všech dob

(Důrazy českého teologa ve světle amerických retrofilmů)

Na pozadí dvou nových amerických filmů si stručně připomeňme tři vybraná dikta prof. Josefa Smolíka (27.3.1922 – 4.2.2009).

Slovo a svátosti

„Nekáže-li protestantský kazatel evangelium, znamená to zpravidla podstatné vyprázdnění smyslu bohoslužeb. Katolický kněz je na tom v tomto ohledu lépe. Nemůže toho zas až tolik pokazit, neboť vedle zvěstování má při mši vždycky ještě vysluhování svátosti." – Nejeden začínající kazatel vstupoval na sborovou kazatelnu „s bázní a třesením" právě pod vlivem tohoto dikta! Prof. Smolík tak provokativně a frapantně shrnul kromě jiného cosi ze dvou dílčích oborů praktické teologie, totiž z homiletiky (nauky o kázání) a liturgiky. Vyvolané debaty se pak snažil nenásilně usměrňovat až k formulacím o nezastupitelnosti Slova.

Citovaný výrok i související debaty se někdejším Smolíkovým posluchačům jistě vybaví u filmu **Pochyby (The Doubt)**. Páter Flynn, hlavní (kladný) hrdina filmu, totiž evangelium nekáže ani náhodou. Biblický text mu takříkajíc „nevadí". Na newyorské katolické škole (kam je příběh zasazen) evangelium z kazatelny zvěstováno není. (Flynn se jej dovolává pouze ve vyhrocené rozepři s ředitelkou školy.) Pokud by hlásáno bylo, napadne nás, žáci by se na škole sotva mohli cítit (podle slov jedné z vyučujících jeptišek) jako v „trestaneckém zařízení"… (Přesto, byť výslovně nepojmenována, je zde milost tajemně přítomná a při díle – i tvrdá ředitelka projeví v závěru filmu pochyby, zda Flynna vypudila z ústavu oprávněně…)

Slovo a exorcismus

„…Naštěstí jsou taky faráři-teologové!" – Tímto konstatováním končíval prof. Smolík hlubokohlasý, poloironický výčet specializací, jimž se řada farářů v terénu neformálně věnuje na úkor práce teologické. Také sympaťák Flynn ve filmu Pochyby provozuje devatero řemesel – je zdatným psychologem, pedagogem, sportovním trenérem atd. Jenom ta teologie přichází zkrátka! Pokud bychom se Flynna zeptali, co znamená slovo „exegeze", možná by to (ještě) věděl… I zde míří Smolíkovo diktum „do černého", v ostrém kontrastu se žvatláním dvorní recenzentky nejčtenějšího českého deníku na stejné téma!

„Od démonů pryč!" – Tak kdysi spontánně zareagoval prof. Smolík na otázku fakultního studenta Honzy V. ohledně démonů. (Zároveň podal věcnou informaci o tom, že o daném tématu se lze dozvědět více u některých pravoslavných teologů.) Velice moudrý povel! Zaobírat se příliš tím, co hrdinové filmu **Nouzový východ (Revolutionary Road)** rouhavě a s opakováním až obsesivním charakterizují jako „zoufalou prázdnotu (hopeless emptiness)" obyčejného života, může představovat pozvánku pro démony (srov. Mt 12,44). Kdo nevěří, ať běží do kina! (Já sám jsem po zhlédnutí tohoto cenami ověnčeného filmu musel jít „na vzduch".) Slovo démonům nedává prostor! (Vyjádřeno s Lutherem: „Slovíčko je porazí.")

Historie živých

Nouzový východ se odehrává v padesátých letech 20. století, Pochyby v letech šedesátých. Běží o tzv. retrofilmy, tj. o filmy, jež zpřítomňují atmosféru minulosti – shodou okolností let, kdy prof. Smolík působil jako vysokoškolský pedagog. Obecně se má za to, že praktická teologie je ze všech teologických disciplín nejvíce vydána všanc proměnám, ba rozmarům doby. Právě nad oběma retrofilmy však můžeme konstatovat pozoruhodný a naprosto nesamozřejmý jev: Platnost citovaných výroků prof. Smolíka není omezena jenom na několik desetiletí dvacátého století. Všechny tři zůstávají neumenšeně aktuálními i dnes. A všechny tři mají platnost v nejlepším slova smyslu „ekumenickou"! Což jako by napovídalo, že prof. Josef Smolík patří k účastníkům toho, co Olivier Clément (Smolíkův francouzský vrstevník a pravoslavný kolega) v návaznosti na Mt 22,32 označuje jako *„historii živých všech dob a všech míst"*.

František Schilla

Odkazy:

Clément, O.: La révolte de l`Esprit, Paris Editions Stock 1979 (s. 145: „…opravdová historie není historií mrtvých, ale živých…")
Spáčilová, M.: Streepová má Pochyby. Výborně, MFD 28.2.2009 (s. D9: „Sotva Philip Seymour Hoffman řekne úvodní větu, je rázem jasné, že na kazatelně stojí osobnost.")

Období k zastavení

Dokončení ze str. 2

***„Rozpomeň se** na svá slitování…"*

3. postní neděle má název **Oculi** dle Ž 25,15-16: *„**Oči** mé vždycky patří…"*

4. postní neděle Laetare dle Ž 122,1 ***„Veselím se…"*** V tom je ČEP podobný: *„Zaradoval jsem se…"* Někdy se užívá text z Iz 66,10-11. Tato neděle má radostný název, byla to úleva v postu. Mládež se mohla bavit, družbové domlouvali svatby, proto též lidový název družebná. A pro ty, kdo mají rádi liturgické barvy, je místo postní fialové barvy růžová.

5. postní neděle - Judica má název dle Ž 43,1-2 *„**Suď** mne, ó Bože…"* Lidový název je smrtná (také černá), v ten den se totiž zahalovaly v římskokatolických kostelích kříže s korpusem.V obcích byl zvyk, že děti nosily po dědinách figuriny smrtky a závěrem je vhazovaly do potoka.Tady je jistě už předkřesťanský zvyk – konec zimy a probouzení jara.

6. neděle postní (Květná), jediná nevychází z introitu, latinsky **Palmarum** (J 12,12.13-26, Mt 21,1-9), kdy zástupy vítaly Ježíše při vjezdu do Jeruzaléma palmovými ratolestmi.

Období postu nás má zastavit na cestě. Půst drží už i katolíci hlavně na Velký pátek. My ho chápeme přece trochu jinak. V tom zastavení jde spíš o pokání, o naše pokání, o mé pokání za to, co jsem na cestě napáchal, kde jsem selhal, neviděl a nechtěl vidět, co jsem vidět měl.

Většina toho, o čem jsem psal, je vnější, ale ani taková připomínka není na škodu.

Jiří Novák

Kdo je tam farář?

Potká-li někde ve světě evangelík evangelíka a dají-li se do řeči o svých sborech, jedna z prvních otázek obvykle zní: „A kdo je tam u vás farář?" Zvláště v Čechách málokdo zapře svou zvědavost, protože v tak malé zemi je dosti pravděpodobné, že náhodou dojdeme na známá jména. Málokdy nás ale napadne, že ta otázka je vlastně úsměvná. Vždyť jako by za existenci sborů rozhodující měrou odpovídali faráři?!

Farář přichází na sbor, který založili dávno před ním jiní. Faráři lidé nedůvěřují tak jako někomu, koho znají ze své rodné obce, kdo se osvědčil jako jeden z nich. S farářem dosud po desetiletí nespolupracovali. Lidé jsou ti, kdo určují práci svého faráře. Oni jsou ti, kdo ho zaměstnávají. Farář nemá takový přehled o atmosféře ve sboru, neví, co lidi namíchne, co je může skutečně potěšit. A jako platí, že hospodář těžko zastoupí faráře jako kazatel nebo vykladač Písma, tak stejně těžko farář zastoupí ostatní starší v otázkách stavebních, hospodářských, technických a dalších. Starší se nehrnou za kazatelnu a slouží jim to ke cti, zatímco duchovní se bez větších protestů vrhají do stavebních prací, hospodářských kalkulací a pod.. Možná tak berou iniciativu jiným, obdarovanějším.

Musíme rozlišovat dary, především z úcty k tomu, kdo je dává. V jeho očích je schopnost vést poctivě a svědomitě účty stejně cenná jako schopnost jímavě kázat. Těžko však může být někomu dáno obojí ve stejné míře. Stůjme pevně na svých místech. Pokud se mají naše sbory rozvinout, a tedy rozrůst (nikdy tomu nemůže být v opačném sledu), pak musíme brát vážně vůli Boží, která úmyslně rozlišuje lidi a vede je k tomu, aby se navzájem potřebovali, respektovali a tíhli k sobě.

Proto každé presbyterní zřízení dobře pamatuje na to, aby moc ve sborech byla rozdělená. Proto např. Českobratrská církev evangelická ve svých řádech dobře rozděluje úřad zodpovědnosti za sbor mezi kazatele a kurátora. Jedině to má budoucnost, ovšem musíme ji taky naplňovat.

„Kdo je tam u vás kurátor?" - tak se ptejme už teď!

Adam Balcar

Jeho litanie ke svatému Duchu

Robert Herrick

V hodině, když úzkost mám,
Když se z hříchů vyznávám,
Pokušením utýrán,
Milý Duchu, povzbuď mě!

A když v loži, v noční čas
Dávám pochybnostem zas
Srdce, mysl na pospas,
Milý Duchu, povzbuď mě!

Když dům pláče, samý sten
A svět v snách je ponořen,
A když bdí mé oči jen,
Milý Duchu, povzbuď mě!

Když můj lékař ničemný,
Žádostiv jen odměny
I naději upře mi,
Milý Duchu, povzbuď mne!

Když v té spoustě medicín
Umění moc nevidím,
Když mi hrozí zabitím,
Milý Duchu, povzbuď mne!

Když zvon velký začne bít
A chce duši poděsit,
Že se musí rozloučit,
Milý Duchu, povzbuď mne!

A když v světě svíček zřím
Málo přátel, a když vím,
Že si víc nezasloužím,
Milý Duchu, povzbuď mne!

Když kněz domodlí se teď
A já kývnu v odpověď,
Nejsa schopen kloudných vět,
Milý Duchu, povzbuď mě!

Když Bůh o mém zmatku ví,
O strachu či zoufalství,
Dřív než svět je objeví,
Milý Duchu, povzbuď mne!

Když jsem pokušitelem,
Štván a téměř zatracen
Hříchy mládí, lží a zlem,
Milý Duchu, povzbuď mne!

Když Soud zlomí pečeť všem
Tajemstvím, jsem odhalen,
Když však k tobě volal jsem,
Milý Duchu, povzbuď mne!

ThDr. Jiří Doležal osmdesátníkem

Životní jubilea se sice mohou stát přehlídkou zásluh, ale zde chceme především vyjádřit svou velkou vděčnost. 17. dubna se dožívá osmdesáti let bratr farář ThDr. h.c. Jiří Doležal. Původem z rodiny učitele, narozen v Litošicích u Čáslavi v podhůří Železných hor, ale vzhledem k zaměstnání otce se rodina často stěhovala. Jedním z důležitých míst, na která br. Doležal vzpomíná, je například život ve sboru v Uherském Hradišti s farářem Josefem Jadrníčkem. Po válce se br. Doležal vydává na bohosloví. V prosinci 1952 přichází jako vikář na faru v Pardubicích, prý jen s kufrem a peřinou, zato již se skvělou teologickou průpravou a výbavou.

Na příštích deset let bude jeho nadřízeným, ale především spolupracovníkem na díle Páně farář Josef Smolík, který je v tu dobu zároveň docentem na pražské teologické fakultě.

Budou spolu v nesnadných 50. letech usilovat o to, aby Písmo bylo chápáno jako jediný zdroj víry a norma ve všech oblastech křesťanova života; o zakotvení církve, respektive sboru v Kristových zaslíbeních, která jsou však pevnější a perspektivnější než naděje (či frustrace) spojované s momentální situací a přízní světa či jednotlivců kolem. Zřejmý je důraz na společenství a jednotu sboru a službu potřebným ze zdrojů evangelia. Rozroste se postupně jak práce staršovstva, tak například křesťanské služby.

Z kázání té doby, ale podobně prakticky dodnes, zaznívá jednoznačný odpor proti mentalitě „přezimování" kdesi v ústraní, která v menšinové a ustrkované církvi hrozila. Kázání odkazují k jedinému Pánu tohoto světa a všech pánů, Beránkovi tichému, za naše hříchy ukřižovanému, avšak vítěznému. Jeho stůl uprostřed shromážděného sboru se tak stává prorockým znamením přítomného Bo-žího království a zároveň zdrojem služby všem potřebným. Tyto skutečnosti povedou Smolíka i Doležala – každého trochu odlišným způsobem – k intenzivnímu zájmu o ekumenickou problematiku a misijní poslání církve. Pro Doležala byla v tomto smyslu rozhodující existence a služba sboru na konkrétním místě, pokroky na úrovni světové ekumeny sledoval spíše se zdvořilou zdrženlivostí, vyjma průlomové události II. vatikánského koncilu. Z těchto základů a zápasů vyroste později i jiné společné dílo, na kterém Smolík s Doležalem a řadou dalších budou po téměř dvacet let spolupracovat – bohoslužebná kniha, Agen-da ČCE.

Rozvinutý život velkého sboru i Smolíkovy každotýdenní povinnosti v Praze patřily zřejmě ke zdrojům pověstných Doležalových dovedností – účelně organizovat čas, intenzivně studovat, vykonávat neuvěřitelné množství práce a koncentrovat se plně na věci pro život sboru a církve podstatné. Až pak mnohem později jej pobyt na jihomoravském venkově přiměl, že k tomu všemu začal ve větší míře ještě obdělávat zemi svýma rukama a dělat čest svému křestnímu jménu, které přeloženo do češtiny znamená vinař.

V roce 1962 je br. Doležal zvolen farářem pardubického sboru, v témže roce se žení s Mirjam, roz. Šebestovou a během příštích let se jim narodí tři děti. V roce 1968 se mu otevírá možnost ročního studia v Göttingen. Ve sboru jej plně zastoupí manželka. V Pardubicích setrvá do roku 1983, kdy přijímá volbu do sboru v Hustopečích u Brna, manželka v Nikolčicích. Po jedenácti letech odchází zpět do Pardubic, ale tentokrát do výslužby. Ta má však do dnešních dnů podobu takřka každodenní služby v uprázdněných sborech, přednášky a biblické hodiny v rodinách. V letech 1996 - 2004 je k tomu farářem v Bukovce, kterou kdysi pilně administroval.

Pro život sborů, ve kterých jubilant působil, hrála určitě důležitou roli ještě jedna okolnost. Náročná odpovědnost kazatelského povolání svedla br. Doležala brzy po skončení studií s někdejšími spolužáky. Vytvořili zcela jedinečnou pracovní skupinu vzájemné ho-miletické pomoci. Již více než padesát let, pochopitelně s malými personálními obměnami, se pravidelně a společně připravují na kázání.

Kdo br. Doležala zná, nejspíš potvrdí, že je skutečně vášnivým kazatelem. Zda by on to takto řekl sám o sobě, těžko říci. Raději by asi byl shledán docela prostě „služebníkem věrným". Přičemž se za věrností skrývá jak neuhýbání před povoláním ke službě, tak ale především důvěra, že věrné a pravé je to Slovo, které zaznívá z Písma. Proto stojí za to se jeho výkladu věnovat, stát v jeho službě a br. Doležal si k tomu stále obstarává nejnovější literaturu především z oblasti biblistiky a homiletiky. To jej také přivedlo k tomu, že dlouhá léta přednášel tyto obory na nyní již neexistující biblické škole v Hradci Králové, a koná biblické hodiny například pro katolické přátele. Strhujícím kazatelem je však nesporně i proto, že neúnavně koná pastorační návštěvy, takže až obdivuhodně dobře zná současného posluchače a svět. Ale nic by tato znalost nepomohla, kdyby nebyla založena v důvěře, že Kristus nás zná lépe.

Za toto svědectví, mnohokrát a mnoha způsoby pověděné a dosvědčené, a za službu na díle Páně ve sboru v Pardubicích i v ostatních sborech, i za službu ve prospěch celé církve a ekumeny na tomto místě bratru faráři Doležalovi děkujeme. Přejeme radost, pokoj a požehnání od Pána Boha.

Sestry a bratří pardubického sboru

Novodobí husité na Plzeňsku

K dějinám husitských tradic v regionálním měřítku jistě patří i epizoda z Plzeňska z druhé poloviny 19. století. Tehdy, v roce 1889, ne zemském sněmu vystoupil kníže Karel Švarcenberk s projevem, že husité byli bandou žhářů a lupičů a žádal, aby z budovy Národního muzea byl odstraněn nápis - Jan Hus. Jeho projev vzbudil velký odpor ve vlasteneckých kruzích. Nápis samozřejmě odstraněn nebyl.

Na Plzeňsku byl velkým organizátorem odporu proti Švarcenberkovu výroku mlynář Jaromír Dyk (1850-1926) z Německé (dnes České) Břízy, Plzeň sever. Sezval tehdy sousedy obdobně smýšlející a vytvořil husitské bratrstvo. Sobě na mlýn zavěsil desku s nápisem - Jan Jiskra z Brandýsa, vrchní hejtman rot Táborských.. Což byl ovšem historický omyl, Jan Jiskra s tábority neměl pranic společného. Nicméně v národním chápání husitství, které s jeho duchovním obsahem v podstatě nijak nesouviselo a bylo záležitostí výrazně nacionální, to mělo svůj význam. Takže na Plzeňsku tito novodobí husité v devadesátých letech 19.století působili pro oživení husitských tradic, a to v kraji tradičně katolickém. Uveďme, pro historickou paměť, že mezi novodobými husity kromě Jaromíra Dyka působil hranický starosta Antonín Folk a žichlický Kára, dále starosta Josef Valeš z Břízy, František Roubal a řada jiných. Na svěcení rolnické školy v Plzni přijeli jako banderium v husitských čapkách s pérem (tzv. poděbradkách). Novodobí husité působili na Plzeňsku řadu let, "než se přivalila na náš kraj vlna socialismu, tenkráte plně internacionálního, která ovšem toto novodobé husitství smetla," jak napsal historik rodu a mladší Jaromírův bratr, Jan Dyk (1860-1926).Sám se stal výraznou osobností v přestupovém hnutí po roce 1918. Jako dokonalý znalec reformační historie a autor řady regionálně historických publikací a studijí působil jako předseda rady starších náboženské obce Církve československé v Horažďovicích. Strakonický evangelický farář Pavel Urválek po letech vzpomínal na Dykův vliv na inteligenci okresu v přestupovém hnutí. Na závěr podotýkám, že všech pět dětí historika Jana Dyka (pradědečka autora těchto řádků) se stalo po roce 1918 členy Českobratrské církve evangelické.

Michal Flegl

Pozvánky

Místní odbor Kostnické jednoty v Uherském Hradišti srdečně zve na své přednášky:

* 5. 4. 2009 přednáška
faráře Petra Dujky
na téma
"Konstantin-Cyril-Metoděj
* 10. 5. 2009 přednáška
Josefa Mrozka
"Vzpomínka na kazatele Milana Jurču"
* 24. 5. 2009 přednáška
kazatele Chládka
"O Janu Calvinovi"

Všecky tři přednášky se konají ve sboru ČCE, Jana Blahoslava 416, vždy od 16,00 h.

Inzerce

Křesťanská seznamka
Ve dnech 30. dubna - 3. května 2009 se koná v evangelickém církevním středisku v Jáchymově seznamovací pobyt pro střední generaci. Předpokládaný věk účastníků je 25-55 let i více. Ekumenický prodloužený víkend je určen pro svobodné, rozvedené či ovdovělé členy a členky sborů. Cena 800 Kč za osobu (ubytování + jídlo). Stravování bude společnými silami ve sborové kuchyni, kapacita asi 30 účastníků. Přihlášky možno poslat do 14. dubna 2009 na adresu:
Manželé Mikuláš + Anita Zoubkovi, Žižkova 1161, 358 01 Kraslice, telefon: 352 696 085, e-mail: mikulas.zoubek@seznam.cz. Případné dotazy rádi zodpovíme.

č. 3

Nabízíme možnost ubytování v Praze 10, jedna stanice od metra Želivského, nejlépe ženě za péči o starou maminku. Další info osobní domluva. Děkuji.
Kontakt: 603 572 706.

č. 4

Pronajmu pokoj pro 1-2 osoby, 18m, (2 lůžka), společný kuchyňský kout a topení. Tiché a nekuřácké prostředí, vhodné pro křesťany. Praha 5 - Smíchov, 5 min. od stanice metra "B" Anděl. Cena 3500-4000 Kč/měsíc. Tel: 731 313 597.

č. 5

Českobratrská církev evangelická přijme vedoucího rekreačního střediska v Herlíkovicích.
Požadavky:
Vzdělání ÚSO - ekonomické zaměření výhodou, znalost práce s PC na dobré uživatelské úrovni, řidičský průkaz skupiny B, dobrá fyzická kondice, komunikativnost, organizační schopnosti, zkušenost s řízením menšího kolektivu, schopnost oslovit a získat novou klientelu, znalost AJ nebo NJ a znalost církevního prostředí výhodou. Zkušenosti z oblasti cestovního ruchu nebo organizování pobytů jsou vítány.
Přihlášky včetně strukturovaného životopisu, motivačního dopisu s uvedením představy o řízení střediska a jeho rozvoje posílejte do 31.3.2009 na adresu Českobratrská církev evangelická, sekretariát, p.p. 466, 111 21 Praha 1, Jungmannova 9, e-mail: sekretariat@srcce.cz

č. 6

Blahopřání

ThB. Jan Kantorek
má 24. března 2009 102 let. Pánu Bohu samému děkujeme za všecko dobré, čím Jana Kantorka obdaroval pro jeho věrnou službu v Ratiboři a v Chrudimi, i v Jeronymově jednotě. "Nuž Bohu děkujme ústy i srdci svými."

mf

Vzpomínky

Amalie Sievekingová
(25.7.1794-1.4.1859)
Tato průkopnice evangelické sociální práce se narodila v Hamburku, kde působila a také zemřela. R. 1813 založila první dívčí školu, v době cholery pracovala v nemocnici a k tomu vydala také "Výzvu křesťanským duším". R. 1832 založila Ženský spolek pro péči o chudé a nemocné, která byla spojena s návštěvami v rodinách. Její publikace většinou souvisejí s její prací, ale vydala také "Rozpravy o jednotlivých oddílech Písma svatého" (1855). Její inspirativní dílo i její osobnost byly založeny v hluboké a citlivé, biblicky utvářené křesťanské zbožnosti.

B. Vik

Gerhard Tersteegen
(25.11.1697-3.4.1769)
Tento porýnský reformovaný laický teolog mystického zabarvení se živil jako tkadlec a kupec. R.1724 "se upsal Kristu" a od r. 1725 kázal, pastoračně pracoval, léčil a věnoval se psychologii. R. 1725 založil v Otterbecku útočiště poutníků a r. 1728 opustil své původní zaměstnání. Měl vliv i ve Švédsku, v Nizozemí a v Pensylvánii. V letech 1740-1750 byl ovšem omezen pruským zákonem "proti konventiklům". Stal se duchovním otcem probuzení v Dolním Porýní, které proniklo do reformované církve. Z jeho spisů připomeňme aspoň "Duchovní květinovou zahrádku vroucích duší" z r. 1729, "Duchovní a vzdělavatelné listy" (1772,1773-1775), modlitby a "Duchovní písně", z nichž jistě známe"Pán Bůh je přítomen" a možná také "Já klaním se té lásce svaté".

B. V.

Bohoslužby

Seniorát Poličský

Českobratrská církev evangelická

Borová u Poličky, Ne 10.00 h
Borová u Poličky č. 30, a Miroslav Čejka

Hlinsko, Ne 9.00 h
Straněnská 837, f Miroslav Čejka

Jimramov, Ne 8.30 h
nám.Jana Karafiáta 148, f Tomáš Jirků

Krouna, Ne 9.00 h
Krouna č.155, f David Sedláček

Krucemburk (dříve Křížová), Ne 10.00 h
ul. Mikuláše Střely 178, f Marek Vanča

Polička, Ne 8.30 h
Nábř. Svobody 561, f Jan Dus

Proseč u Skutče, Ne 9.00 h
Proseč u Skutče, a Libor Chaloupka

Raná u Hlinska, Ne 10.30 h
Raná u Hlinska č. 80, f Marta Sedláčková

Svratouch, Ne 10.30 h
Svratouch č. 123, a Jan Dus

Telecí, Ne 9.00 h
Telecí č. 129, a Tomáš Jirků

Evangelický týdeník - Kostnické jiskry
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 1932069379/0800
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost
*Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz, příjem reklamací: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

KOSTNICKÉ JISKRY
Evangelický týdeník

9-10/2009

25. března 2009 ◆ ročník 94 ◆ cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde 8. dubna

Z obsahu

* *Křesťané v Číně*
* *Nevezmeš jména nadarmo*
* *Poznámky ke krizi*

Poselství k neděli Judica

KDO CHCE BÝT MEZI VÁMI PRVNÍ, BUĎ OTROKEM VŠECH

MK 10,44

Nedělí Judica, ke které směřujeme, vrcholí postní období, čas pokání, modliteb, vyznávání hříchů, proseb za odpuštění.
Naše křesťanské vědomí, naše mysl, by měly být umenšeny tak, abychom dokázali přijmout toho, který přichází ve slávě, ale přitom je služebníkem všech.
Syn člověka nepřišel, aby si dal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za mnohé.
A přesto místo pokory přichází smělá žádost Jakuba a Jana, synů Zebedeových. ***Mistře…dej nám, abychom zasedli jeden po tvé pravici a druhý po tvé levici v tvé slávě.***
Kristus směřuje na kříž, aby zmařil sám sebe a dal svůj život pro vykoupení mnohých, a jeho učedníci hledají přední místa v Boží slávě, ale i ve světě, mezi bratry a sestrami.
Ve světě je to běžné. Všichni usilují o přední místa. Všichni se snaží vládnout.
Ale mezi učedníky Kristovými bychom něco takového snad ani nečekali.
A přesto žádost lidského srdce vyplula na povrch, vyřčena učedníky Páně.
Je to svět v církvi, který i dnes vidíme snad v každém společenství, v každém sboru, v každé církvi.
Mnozí upřímní křesťané chtějí ve společenství rozhodovat a vládnout. Také mnohá společenství se považují za silná a chtějí mít v církvi hlavní slovo.
Toto nebezpečí zevnitř ohrožuje samou podstatu lidu Kristova.
Vždyť Syn člověka nepřišel, aby si dal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za mnohé.
V těle Kristově nejsou velcí a malí služebníci, nejsou velká a malá společenství lidu Kristova. Jsou jenom ti, kteří slouží všem, a ti, kteří se zahleděli sami do sebe a hledají svou slávu a moc. ***Amen.***

Senior Jiří Marvan,
farář ČCE Černošín

Dogma a dogmatika

Patří k nim ještě dogmatik, a máme pohromadě trojici, která má špatnou pověst, ale jak snad uvidíme, získala ji neprávem. Vždyť dogma je to, co je důležité a platné za všech okolností. Jsou činnosti, v nichž je dogma ve veliké úctě, třeba v matematice, kde se mu říká zákon, který nezná žádné výjimky, prostě platí. V mnoha ostatních činnostech je zákon nedodržován nebo obcházen, třeba v politice, která je typickým příkladem, jak často je dána osobnímu nebo stranickému zájmu přednost před zákonem - vyhlášeným programem. Kdo na něm trvá, je nazván dogmatikem, který v politice nemůže uspět. Je to tak: politik vyhlásí svůj program, ale v praktickém politickém boji dosáhne částečného úspěchu, jen když je flexibilní, ohebný a ústupný.
Když jsme uvedli dogma do domácnosti matematiků a politiků, věděli jsme, že tam není jeho domov. Nenarodilo se v církvi, církevní otcové je převzali od pohanských filosofů - Cicero v 1. století před Kristem v něm viděl stabilní a pevný zákon. Pak už se dogma zabydlelo v církvi a lidé dnes je tam odkládají bez váhání jako nezajímavé; a nejen oni, i mnozí křesťané mají dogma v pohrdání. Vyjadřují se o něm jako o chomoutu, jejž moderní, svobodný a svobodně myslící člověk nemůže snášet: "Klapky na očích prospívají snad koním, ale ne člověku." Je to nebezpečný předsudek, protože dogma přímo vyžaduje svobodné, široké a hluboké myšlení, přesné a logické, aby se mohlo vůbec narodit a žít.
Co je tedy dogma v církvi? Představte si kostel nebo katedrálu, v níž je více nebo méně sloupů, které drží střechu a všechny stěny pohromadě. V jiném obraze se dogma představuje jako lidská kostra. Bez ní by všechna svalovina nevytvořila tělo. Hlavní církevní dogmata vznikala mezi 3. - 5. stoletím, církev je sestavila, ale jejich autorem je Bůh, jeho zjevení, jak je církev rozpoznala z Písma, zvláště dogma christologické a trinitární. Na ostatních církev pracovala, až se asi v 9. století dogmata ustálila v text, který v církvi recitujeme jako vyznání Věřím v Boha - tak zvané apoštolské vyznání víry, které o Bohu vyznává, že je všemohoucí Otec, Stvořitel nebe i země, a pokračuje vyznáním víry v Ježíše Krista, našeho Spasitele, a v Ducha svatého, našeho posvětitele. Všechno ostatní až po víru v život věčný má váhu dogmat, sloupů, z nichž vyzařuje teplo, v němž hříšník okřeje a ožije: církev jako dočasný domov, hříchů odpuštění, těla z mrtvých vzkříšení a život věčný, jako by apoštolské vyznání vycházelo vstříc naší neuhasitelné žízni po životě v pokoji.

Dokončení na str. 4

AKTUALITA

Třetí vatikánský koncil na obzoru?

(K vyjádření teologa Hanse Künga)

„Mohl by také svolat nový koncil," napovídá současnému papeži Hans Küng ve francouzském deníku Le Monde ze dne 25. února 2009. Dodává, že třetí vatikánský koncil by měl především stanovit nový způsob volby biskupů v katolické církvi.
V celostránkovém rozhovoru s titulkem „Hrozí, že se církev stane sektou" známý jednaosmdesátiletý teolog (označený redaktory listu s určitou nadsázkou za „nového Martina Luthera") tvrdí, že současnou situací kolem čtyř integristických biskupů v čele s Marcelem Lefebvrem nebyl vůbec překvapen.
Lefebvre totiž již v roce 1977 veřejně prohlásil, že „kardinálové náš směr podporují" a že mu „nový kardinál Ratzinger slíbil, že bude intervenovat u papeže". Přitom je prý obecně známo, že všichni čtyři uvedení biskupové (nejenom popírač holocaustu Williamson) jsou antisemité.
Ve vatikánském „tání ledů" kolem antisemitské čtveřice cítím závan možné regrese do třicátých let dvacátého století, před kterou někteří analytikové varují.
Nový katolický koncil (který samozřejmě nelze svolat ze dne na den) by rozhodně měl co řešit a s čím se utkat!

František Schilla

Římskokatolický teolog Hans Küng

ZAOSTŘENO DO DÁLKY

Lincoln a Darwin

Na měsíc únor 2009, shodou okolností na den přesně (12.2.), připadlo 200. výročí narození dvou všeobecně známých osobností: Abrahama Lincolna a Charlese Darwina. Za Abrahamem Lincolnem zůstalo životní dílo, spočívající ve zrušení otroctví a v zachování jednoty Unie, dílo, pro které zůstává tento 16.prezident Spojených států dodnes uznávanou a vysoce respektovanou osobností amerických dějin. Symbolickým dovršením jeho snahy o zlepšení údělu otroků se stala lednová inaugurace Baracka Obamy, prvního amerického prezidenta tmavé pleti.
Odkaz Charlese Darwina, autora evoluční teorie, je úplně jiné povahy. Jeho kniha „O původu druhů" z roku 1859, „nejtřaskavější kniha v dějinách vědy" (National Geographic, č.2/2009), ovlivnila nejen biologii, ale měla dalekosáhlé a rozporuplné důsledky na myšlení celého západního světa. Myšlenkové ovzduší, ve kterém tato kniha vznikla, podrobně popisuje v širokém historickém kontextu (od Platóna a Aristotela) Emanuel Rádl ve svých Dějinách biologických teorií novověku, které se po sto letech dočkaly nedávno (2006) nového vydání.
Darwinovo vystoupení znamenalo překvapivý zlom ve staletém úsilí filozofů a učenců o pochopení záhady živé přírody. Důvod spočíval v tom, že Darwin nabídl materialistické vysvětlení, které bylo v principu velice jednoduché: způsob přírodního výběru, kterým se příroda řídila při vytváření živočišných forem, je v podstatě stejný jako způsob, kterým se už dávno v Anglii šlechtily ovce. Místo člověka tu jen funguje sama příroda. Idea stvoření byla odmítnuta, spekulativní vitalistické přístupy opuštěny, názor o plánu v přírodě prohlášen za překonaný, do evolučního schématu byl zařazen i člověk. A nejen to. Časem byla teorie rozšířena jednak do oblasti abiogeneze (vzniku života), a na druhé straně aplikována na přírodu živou i neživou, na vesmír jako celek. Původně biologická teorie se nakonec změnila na doktrínu ideologické povahy, na koncept s přesahem do světonázorové oblasti.
Zpočátku mělo nadšení pro evoluci rysy až mystického hnutí, které boj o život přeneslo i mezi nebeská tělesa, pro které byl Bůh jen jakýmsi druhem „plynného obratlovce", atp. Když nadšení opadlo, vynořila se z prachu událostí podivná chatrná stavba, paradoxně však postavená na pev-

Dokončení na str. 3

Z církví doma i ve světě

Izraelští rabíni se snaží, aby náboženství přestalo být zdrojem konfliktů na Blízkém východě

Jeruzalém – ENI. Náboženství bylo součástí problému na Blízkém východě, nyní se však musí stát součástí řešení, říká rabi Arik Ascherman, výkonný ředitel organizace „Rabíni za lidská práva". Koncem ledna tato skupina rabínů zorganizovala setkání vůdců různých náboženství v izraelské nemocnici, kde se léčí jak zranění izraelští vojáci, tak i civilisté z Gazy. „Chceme být hlasem pro mír pro každého jednotlivého člověka; chceme spolu mluvit a být i vyslechnuti, zvláště v těchto složitých časech," řekl rabi Ascherman. Organizace „Rabíni za lidská práva" získala v roce 2006 Niwanovu cenu míru, kterou každoroční uděluje japonská buddhistická skupina.

Ekologická krize je odrazem hlubší duchovní krize – shodují se nejvyšší evropští křesťanští představitelé

Ostřihom - CEC. Hlavním tématem výročního setkání Společného výboru Konference evropských církví a Rady evropských biskupských konferencí byla otázka ochrany stvoření. Setkání se konalo 19. – 22. února v Ostřihomi v Maďarsku.

Členové Společného výboru se navzájem informovali o rozličných aktivitách církví na poli ochrany životního prostředí. Shodli se na tom, že ekologická krize je odrazem hlubší duchovní krize. Dále společně uznali, že jako Evropané si musíme vybudovat smysl pro solidaritu s nejchudšími ve světě, kteří jsou prvními oběťmi našeho nedostatečně zodpovědného přístupu ke stvoření.

Setkání se dále věnovalo otázce plnění závěrů 3. evropského ekumenického shromáždění v Sibiu na podzim 2007. Další spolupráce Konference evropských církví a Rady evropských biskupských konferencí bude pokračovat v oblastech podpory znalosti Bible v Evropě, ochrany přírody, migrace a mírových otázek.

Mluvilo se i o práci společného Výboru pro vztahy s muslimy v Evropě, ale i o kontaktech a spolupráci s evropskými institucemi. To se týkalo zvláště diskusí o článku 17 Lisabonské smlouvy, ochrany neděle jako dne odpočinku, a blížících se voleb do Evropského parlamentu.

Nejbližší setkání Společného výboru Konference evropských církví a Rady evropských biskupských konferencí se uskuteční 8. – 10. března 2010. Jeho hlavním tématem bude migrace.

Společný výbor byl založen v roce 1972 a jeho úlohou je dohlížet na spolupráci dvou křesťanských institucí. Skladá se ze 7 jmenovaných členů z Konference evropských církví a stejného počtu z Rady evropských katolických biskupských konferencí.

Ekuména vo svete 08 /2009

Trochu humoru do vlastních řad

Papežova autorita otřesena?

Sporným se ukázalo připravené uvedení do úřadu hornorakouského světícího biskupa Gerharda Maria Wagnera v Linzi. Zjevnou příčinou vyvolaného neklidu bylo i to, že papež Benedikt XVI. vůbec nebral v potaz pohled místních církevních představitelů. Po papežově kroku 31 z 39 členů kněžského církevního sboru v linecké diecézi vyjádřilo Wagnerovi nedůvěru. Motivem pro radikální krok byly názory prosazované budoucím biskupem. Pro všeobecný odpor ke své osobě se nakonec Gerhard Maria Wagner svého jmenování zřekl: "Často jsem si kladl otázku, co bych měl učinit a co by bylo dobré pro církev. Nakonec jsem se rozhodl vrátit mandát, který mi papež svěřil." Vlnu odporu proti své osobě však on sám označil za "nemilosrdnou a bezcitnou". Nejvíce snad veřejnost popudil Wagner následujícími výroky a počiny: " Hurikán Katrina, který v roce 2005 zpustošil New Orleans, je trestem Božím za prostopášnost tohoto města." Wagner doslova řekl, že vítá zničení nočních klubů a nevěstinců v tomto městě i to, že hurikán smetl pět klinik, kde se prováděly interrupce. Jindy označil knihy o čarodějnickém učni Harry Potterovi za satanistické. Homosexualitu považuje za léčitelnou ("existuje hodně takových případů a nemluví se o nich"). Zamýšlel se také nad tím, že ekologické katastrofy jsou důsledkem "duchovního znečištění" životního prostředí. Rakouská veřejnost je v pohledu na celou záležitost rozdělená; jak ukázaly některé ankety, její větší část však vítá biskupovo odstoupení.

-kar

Četli jsme za vás

Vatikán rozděluje katolíky v Rakousku?

Jak zdůraznil teolog Paul Zulehner, "nad rakouskou církví již dlouho hoří střecha". Papež tento požár podle jeho názoru hasí tam, kde nehoří a navíc používá místo vody benzín. Následky tohoto postupu se proto již dostavují. Různé skupiny laických věřících začaly plánovat akce proti připravovanému vysvěcení Wagnera za biskupa v lineckém dómu a chtějí zastavit odevzdávání peněžních příspěvků na církev. Prakticky všechny diecéze v Rakousku byly zachváceny masovým vystupováním z řad církve a počet nevěřících se již blíží k 15 procentům. V samotné linecké diecézi k rebelantům přeběhla většina děkanů. V této situaci se kardinál Schönborn rozhodl převzít iniciativu a osobně v Římě vyzval papeže, aby změnil své rozhodnutí, což se nakonec odrazilo v rozhodnutí Wagnera, že v "zájmu církve" nereflektuje na udělený úřad. Většina věřících souhlasila s jeho rezignací, protože pokud by tak neučinil, došlo by k nedozírným škodám pro církev. To si uvědomila i biskupská konference, což se odrazilo v jejím pastýřském listě, který připustil "chyby v církvi". Vatikánu se v tomto listě, který má podle odborníků historickou dimenzi, připomíná, jaké problémy vznikly kolem jmenování biskupů Hanse Hermanna Groera a Kurta Krennera v osmdesátých letech. Konzervativní duchovní, ke kterým patřil i Wagner, vyjádřili Vatikánu své obavy z nástupu laiků. Poté se na letní akademii "Lineckého kruhu duchovních" dostavil tehdejší kardinál Josef Ratzinger a jeho starší bratr Georg z blízkého Bavorska. Právě on nakonec hrál rozhodující úlohu při jmenování Wagnera za světícího biskupa. Ten prohlašoval, že přírodní katastrofy jsou Božím trestem a homosexualita je léčitelná nemoc. Vedle bratra papeže měl mít vliv na jeho jmenování ještě jeho tajemník Georg Gänswein a bývalý lidovecký předseda horní komory parlamentu Herbert Schambeck. Ten sice tuto svou iniciativu popíral s tvrzením, že údajně Wagnera vůbec neznal, ale podle vídeňského "Profilu" je oprávněně podezírán, že radil papeži vůči rakouskému církevnímu vedení použít tvrdou ruku a stál předtím za jmenováním Groera a Krennera. Solnohradský biskup Andreras Laun prostřednictvím internetu dal za pravdu Wagnerovi, že homosexualita je léčitelná a že Harry Potter otevírá dveře nečistým silám. Útoky na Wagnera srovnává s obdobím nacismu. Pravicová část katolíků přitom považuje ústup Wagnera za porušení církevního práva. Podle příslušného kánonu tvrdí, že nemůže Wagner odstoupit a papež jeho rozhodnutí nemůže ani akceptovat. Ve světle posledního vývoje se ukazuje, že se odpor proti Vatikánu vyplatil. Organizace "My jsme církev" je pro dialog s biskupy o nutných reformách. Kdyby byly tyto rozhovory odmítnuty, hrozí vyvolání celonárodního bojkotu vyplácení příspěvků církvi. Linecký odborník na církevní právo profesor Bruno Prometshofer vidí problém především ve Vatikánu. Vyjádřil obavu, že papež , který by měl hovořit o svých krocích s faráři nebo s občany, tak stejně neučiní.

Britské listy 2.3. 2009

Judaismus a sionismus

"Hledáte synagogu? Tak to musíte na Palestinské náměstí," zní odpověď, když se snažíme objevit židovský svatostánek v íránském městě Isfahán. Ale i když dorazíme na náměstí (jehož jméno zřejmě nebylo vybráno náhodně), není vůbec lehké synagogu najít. Podobné je to i při hledání ústředí židovské obce v Teheránu. Až když se nám s pomocí ochotných místních lidí podaří její sídlo najít, můžeme konečně vystoupat do třetího patra a prohlédnout si stříbrnou ceduli s nápisy v perštině a hebrejštině. " Máte štěstí, dnes tu bude předseda," říká nám paní z vedení obce. A skutečně, po chvilce čekání v místnosti, kterou zdobí velké Mojžíšovo desatero (ale také povinné portréty ajatolláhů Chomejního a Chameneího), vstoupí do místnosti elegantní pán. Je to pan Rahmatolláh Raffi, předseda teheránské kehily. " V Íránu je důsledně oddělován judaismus od sionismu," reaguje na náš dotaz ohledně tvrdé linie současného íránského vedení vůči Izraeli. V rozhovoru se dále dotazům na politiku spíše vyhýbá a hovoří hlavně o aktivitách obce, která v íránské metropoli spravuje mj. nemocnici, školu a řadu synagog. Po celou dobu našeho setkání vedle předsedy seděl i zamračený bedlivý muž, který nám nebyl představen a o jehož poslání si neděláme iluze. To jen dokreslovalo složitou situaci současné íránské židovské komunity, kdy vládnoucí režim sice respektuje judaismus jakožto vyznání a místní Židy považuje za Íránce, na druhé straně ale halasně brojí proti sionismu a Izraeli. Židovská přítomnost má v Íránu tisíciletou tradici. Zlaté časy íránské židovské komunity jsou sice již v nenávratnu, stopy její slavné historie je však stále možné najít v íránských městech jako například Hamedán, kde se nacházejí hrobky biblické Ester a Mordechaje z purimového příběhu. Vzájemný respekt mezi Židy a Peršany sahá do dob, kdy po porážce Babylonie umožnil Kýros Veliký Židům návrat ze zajetí do vlasti a obnovu jejich Chrámu. Tomuto perskému králi se následně dostalo v židovství téměř postavení světce. Pozdější židovsko-perské vztahy byly poznamenány obdobími tolerance i útlaku.

Týdeník A2 4.3.2009

Prosba na přispěvatele

Jsme rádi, že některé příspěvky v našem týdeníku podněcují čtenáře k dalším reakcím. Určitě je zapotřebí, aby v církevním tisku byla možnost otevřené diskuse. Některá vyjádření k tomu, co bylo otištěno, by bylo však výhodnější přímo adresovat pouze autorům, jak to bylo např. u diskuse nad personálním fondem ČCE. Byli bychom tedy vděčni, kdyby pisatelé autorských příspěvků uváděli i své mailové /příp. jiné/ spojení, které by umožnilo čtenářům napsat své vyjádření přímo, když by se jednalo spíše jen o osobní výměnu názorů. Byli jsme o to požádáni i ze čtenářské obce. Samozřejmě, že to není vymahatelné, ale chceme vás o to tímto poprosit.

Ladislav Mečkovský, ladya@volny.cz
Bohumil Kejř, bo.kejr@volny.cz

Protestantská „hospodářská etika"?

(Z německého evangelického měsíčníku Chrismon 3/2009)

„Weber měl špatné vysvětlení," tvrdí profesor národního hospodářství Ludger Wössmann z mnichovské univerzity.
Wössmann ve třetím čísle protestantského měsíčníku Chrismon polemizuje s klasickou tezí sociologa Maxe Webera, jež hospodářský úspěch protestantských oblastí odvozovala od zvláštní „protestantské etiky". Pravou příčinu hospodářského náskoku převážně protestantských oblastí Pruska kolem roku 1880 spatřuje mnichovský profesor v rozdílu ve vzdělání: Všichni měli číst Písmo přeložené Lutherem do němčiny, takže míra alfabetizace byla o osm procent vyšší než v oblastech katolických. Dnes je naopak hospodářsky nejvyspělejší oblastí Německa katolické Bavorsko, které má ze všech spolkových zemí nejfunkčnější vzdělávací systém. (Jinak mají protestanti v Německu nadále vyšší úroveň vzdělání, a v důsledku toho vydělávají v průměru o pět procent více než katolíci.)
Wössmannovu tezi lze mutatis mutandis aplikovat i na husitské Čechy. Míra alfabetizace byla prokazatelně vyšší, v důsledku toho byli husité schopni vyvíjet vyspělejší techniky a technologie (vzhledem k vnějším tlakům uplatňovali svou převahu převážně na poli válečném).
Dále může Wössmannův přístup dodatečně oprostit náš pohled na kapitalismus od nánosu ustrnulých, zkratovitých teologizací. Ty se v prvních letech tržního hospodářství projevovaly místy až kuriózně. Leckdo nedokázal strávit ani samotnou definici pojmu „podnikání" v československém / českém obchodním zákoníku, zejména jednoznačné vymezení účelu podnikatelské činnosti: „za účelem vlastního zisku". Měl totiž niterně zafixováno pojetí „podnikatele" jakožto zvláštní (protestantské) kategorie světce…

František Schilla

Některé pařížské synagogy ve fotografii

Od tradičních do mesiánské synagogy – EL-BETH-EL

Mesiánská synagoga pařížská EL-BETH-EL, založená v roce 1965 Pavlem a Rolandou Ghennassia (pocházejících z židovské rodiny ortodoxní tradice) – první tohoto druhu v Evropě, se stále rozrůstá počtem nových členů a rozšiřuje svoji působnost ve mnoha směrech. Pod vedením současného rabína Emannuele Rodriguez se konají bohoslužby (každou sobotu), organizují se modlitební schůzky skupin podle duchovních potřeb, studie Thory, které mají za účel svědčit a přispívat k lepšímu porozumění Božímu poselství pro Izrael.
Mesiánská kongregace nezapomíná ani na mládež a děti, které se mohou pravidelně zúčastňovat bohatých programů.
Kongregace vydává svůj čtvrtletně vycházející magazín Mesiánské svědectví pro Izrael.
Podporuje také sociální akce pro Izrael, jehož určité vrstvy obyvatelstva jsou obětí politických událostí v současných konfliktech.
Rabín Emannuel Rodriguez se zúčastňuje konferencí světového hnutí mesiánských Židů pořádaných v USA. Koncem února přednášel také v Praze.
Shalom

Maya Jeancoffe

Chceme mít nad sebou bič?

Hospodářství zpomalilo růst. Mnozí lidé se děsí, jiní to ignorují. Možná záleží na tom, zda dotyčnému hrozí vyhazov z práce či nikoliv. A vskutku, nezaměstnanost, co může být pro naši výkonnostně orientovanou společnost horšího? Uvědomme si, jak to zní, když se například řekne: "To je jen ženská doma s dětma." Jako by máma nebyla užitečná. A co ostatní, kteří nedělají - děti, invalidé, důchodci? Co když nebude na dávky?
Máme prý krizi, a tak doba nahrává zlým šéfům, kteří dokáží své podřízené pořádně prohnat. A většina s tím mlčky souhlasí. Domnívají se, že takoví lidé nás dokážou brzy vytáhnout z ekonomického marastu. Dobrý voják Švejk by možná řekl: "Holt, potřebujem nad sebou bič!" Ptám se však: "Chceme to?"
Zajímalo by mne, jak by finanční problémy řešil Ježíš. Pravda, také použil bič, ale ne na chudé, nýbrž na bohaté spekulanty v chrámě. "Udělal si z provazů bič a všecky z chrámu vyhnal, i s ovcemi a dobytkem, směnárníkům rozházel mince, stoly zpřevracel." (J 2,15) Ovšem, kdo by si dnes troufl na bankéře, když polovina národa je zadlužená. Dodávám jen, že finanční ústavy mohou svým způsobem aktuálně symbolizovat chrámy tržní ekonomiky. A teď si představte, že by je Kristus zbořil. Chtěl by to vůbec někdo?
Pochybuji, že by Spasitel ládoval miliardy do černých děr světového úvěrismu. Podle Písma měl na mysli chrám vnitřního bohatství každé duše a poklad svého Slova zvěstovaného Církví představující Tělo Kristovo. Jenže to je pro mnohé příliš obtížné řešení. Jen těžko se společnost vzdává materiálního blahobytu, a snad proto se mnozí raději nechávají bičovat v honbě za dalšími zisky v naději znovuoživení ideálu věčné prosperity.
Přitom však stačí uposlechnout slova proroka: "Vzhůru! Všichni, kdo žízníte, pojďte k vodám, i ten, kdo peníze nemá. Pojďte, kupujte a jezte, pojďte a kupujte bez peněz a bez placení víno a mléko!" (Iz 55,1) Tím duchovním pramenem pro nás věřící je náš Pán. Myslím si, že cestu známe a záleží jen na nás, zda ji dokážeme ukazovat ostatním.

Ivo Kraus

Lincoln a Darwin

Dokončení ze str. 1

ném základě: vznik života a druhů zůstal nevysvětlen, molekulární struktury života vykazují znaky plánu a konstrukce, vědci dnes vedou spory o to, co z Darwinovy teorie vlastně ještě platí – avšak paradigma samotné zůstává nedotčeno. „Evoluce je všeobecná podmínka, jíž musí vyhovovat všechny teorie, hypotézy a systémy, mají-li být považovány za správné. Evoluce je dráha, po které se musí ubírat všechny myšlenky," formuluje to jeden stoupenec. "Nic v biologii nedává smysl, ovšem kromě světla evoluce," vyjádřil to podobně už před lety genetik Theodosius Dobzansky. Nesouhlasit s takovým pojetím z pozice Písma neznamená, že míchá-me vědu s vírou. Znamená to jen, že přírodu můžeme vykládat z jiného názorového rámce než je evoluce. Stvoření je biblický princip, který nás přesahuje, který však má k realitě tohoto světa jasný vztah - a to v Kristu: „V něm [v Kristu] bylo stvořeno všechno na nebi i na zemi - svět viditelný i neviditelný" (Ko 1,16). „On, odlesk Boží slávy a výraz Boží podstaty, nese všecko svým mocným slovem" (Žd 1,3). To je hluboká duchovní pravda, která nám při pohledu na Darwinův odkaz umožňuje základní orientaci.

Josef Potoček

Nová kniha

Česká Alexandrovka: vzpomínky na život české vystěhovalecké komunity na Rusi / Bohuslav Andrš

Memoáry se zabývají zajímavou, dosud však značně opomíjenou kapitolou z dějin českého vystěhovalectví na Ukrajinu a do Ruska. Autor (narozen 1926), rodák z osady Česká Alexandrovka poblíž Oděsy, popisuje nelehké putování českých exulantů-evangelíků od pobělohorské doby; hlavní pozornost věnuje historii své rodné obce, založené na přelomu 19. a 20. století. Zaznamenává pohnuté osudy obyvatel Alexandrovky v průběhu první poloviny 20. století, vzpomíná na represivní kampaně ve dvacátých a třicátých letech i v průběhu druhé světové války. Stranou neponechává ani repatriaci některých alexandrovských Čechů do ČSR po roce 1945 a popisuje jejich životy - i svůj vlastní - ve staronové vlasti. Cennou dokumentární hodnotu má obrazová příloha.
Cena: 150,- Kč

Georg Friedrich Händel

(23. 2. 1685–14. 4. 1759)

Známý barokní skladatel, rodák ze saské Halle nad Sálou, působil v Německu (Hamburk, Hannover), v Itálii (Florencie, Řím, Neapol, Benátky) a ve Velké Británii (Londýn, Dublin) a všude byl uznáván jako génius. Zemřel v Londýně a byl pohřben ve Westminsterském opatství. Jeho četné duchovní a světské skladby byly vydány v 94 svazcích. Jsou to oratoria, anthemy, kantáty, opery a instrumentální skladby: Nejznámější oratorium Mesiáš je z r. 1742. Píseň "Buď tobě sláva" má melodii z opery Juda Makabejský (z r. 1746), ovšem její francouzský text je až od E.L.Budryho z 19. století (přeložil Samuel Verner). Spolu s J. S. Bachem dovršuje barokní období v hudbě.

B. Vik

Bitva u Domažlic 1431

Společnost pro památník bitvy u Domažlic přišla s iniciativou jistě chvályhodnou, vybudovat v místech bitvy z roku 1431 památník. Je to důležitější tím více, že husitské tradice jsou některými historiky zpochybňovány. O bitvě u Domažlic s despektem napsal ve svém článku v nedávném časopisu Reflex historik J.P.Kučera, že známá scéna o útěku křižáckých vojsk byla vyvolána strachem z vraždících husitských hord. Historická skutečnost je však zcela jiná a mrzí mne, že se J.P.Kučera dopustil takové jednostrannosti.
Jak tomu ve skutečnosti bylo, víme dobře z dobových pramenů i z bohaté odborné literatury. V roce 1431 vtrhla do Čech křižácká výprava, jíž se zúčastnil kardinál Cesarini, která se pokusila dobýt husitské město Domažlice. Širší vojensko-politické souvislosti ponechme pro tuto příležitost stranou. Jisto však je, že křižáci,kteří se utábořili u Tachova, podnikali nájezdy do okolí a hubili kraj široko daleko. Zabíjeli každého Čecha, ač to byli většinou katolíci, poddaní vrchností plzeňského landfrídu (spolku katolické šlechty).Křižáci bez milosrdenství pálili vesnice a otevřená městečka. Tuto nespornou skutečnost J.P.Kučera opominul. Dokonce i katolická šlechta z Plzeňska byla řáděním křižáků na jejich panství pobouřena.
V srpnu 1431 dorazili křižáci k Domažlicím a pokusili se je dobýt. Na základě této situace husitské oddíly vyrazily k Domažlicím, takže již 14.srpna byly na místě. Vedení křižácké výpravy se obávalo střetnutí v otevřeném poli a zahájilo ústup k všerubskému a nýrskému průsmyku, pod vedením kurfiřta Fridricha jako vrchního velitele výpravy. Malá část křižáků se opevnila na nedalekém kopci, kde byli rozdrceni útokem nastupujících husitských oddílů. Ty pak, zejména husitská jízda, hnaly ustupující křižáky k zemské hranici.
Bitva tedy skončila naprostou porážkou křižáků, ale vyžádala si zřejmě málo obětí na životech. Jediný větší boj byl sveden o uvedený vrch, který byl narychlo opevněn, aby kryl ústup. Většina křižáků se zachránila včasným ústupem či útěkem. Zato vítězové získali velkou kořist. Mezi ni patřil i vůz kardinála Juliána Cesariniho s jeho kardinálským kloboukem, ornátem, krucifixem a zvonem, které byly podle zpráv kronikářů chovány v Domažlicích až do Bílé Hory. Odtud tedy inspirace pro Mikoláše Alše k známému obrazu kardinála Cesariniho, odhazujícího na útěku kardinálský klobouk. Husitské vítězství u Domažlic výrazně uspíšilo jednání koncilu v Basileji s husity, o což se přičinil právě i poražený kardinál Cesarini.

Michal Flegl

Ohlédnutí za Svatoplukem Havelkou

Svatopluk Havelka zemřel v úterý dne 24. února roku 2009 ve věku 84 let.
Někteří lidé ho považovali za největšího českého hudebního skladatele současnosti.
Ač pocházel z evangelické rodiny, patřil k lidem, kteří se po druhé světové válce nadchli pro komunismus. V padesátých letech plodil různé „budovatelské" skladby.
Později – zejména v 60. letech – se stal známým jako autor hudby k celé řadě českých filmů. Namátkou si vzpomínám třeba na tehdy vynikající film „Až přijde kocour".
V sedmdesátých letech měl ovšem vážný, téměř fatální problém s alkoholem. Nepomohl ani opakovaný pobyt v protialkoholické léčebně.
Nevím přesně, v kterém roce nastal zvrat. Bylo to buď roku 1977 nebo 1978. Vím ale, že šlo o zvrat velice dramatický, ba v pravém slova smyslu nadpřirozený.
Sváťa se vracel z jakéhosi hudebního festivalu v bývalé Jugoslávii a při čekání na letišti se mu zjevil osobně Ježíš Kristus.
Když se vrátil domů a oznámil to manželce, doporučila mu další pobyt na psychiatrické léčebně, kterou vedl tuším její bratr. Tam za ním navíc poslala jednoho evangelického faráře, Sváťova osobního přítele, aby mu to „rozmluvil".

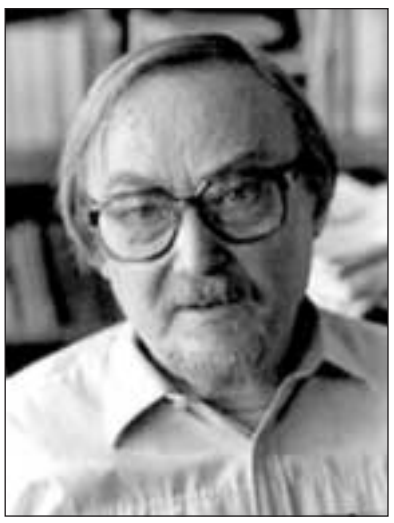

Nepodařilo se. Co však bylo nepopiratelné, že Svatopluk Havelka po tomto setkání ze dne na den přestal pít.
Zhruba o dva roky později přišel do evangelického sboru na Maniny. Od svého zázračného obrácení totiž vyhledával křesťanská shromáždění. A holešovický sbor, který se scházel na Maninách, byl tehdy v Praze jediný sbor evangelické církve, kde co se týče biblických hodin neměli prázdniny. Sváťa přišel právě o prázdninách – a už zůstal až do konce svého života.
Byl svědkem „probuzení" maninského sboru téměř od samotného začátku.
Chodil pravidelně na maninské „čtvrtky" a občas tam měl vždy pečlivě připravený a velice podnětný program.
Jen někteří členové holešovického sboru ovšem věděli o Sváťově hudební tvorbě. Sváťa sice čas od času napsal i nějakou písničku pro křesťanskou mládež; těžištěm jeho tvorby ale byla vážná hudba. Impozantním dílem bylo monumentální oratorium „List Poggia Bracciolini Leonardu Brunimu z Arezza o odsouzení Mistra Jeronýma z Prahy". Vzpomínám si na premiéru tohoto díla v narvaném Rudolfinu (byl to tuším rok 1984). Po provedení této dlouhé a náročné skladby byl autor odměněn snad dvacetiminutovým nepřetržitým potleskem. Nezapomeňme, že toto dílo bylo uvedeno v dobách tuhé normalizace. Nu což, censoři tomu stejně nerozuměli... Později Sváťa zhudebnil i zprávu Skutků apoštolských o vylití Ducha svatého o Letnicích.
Až do své smrti sledoval Sváťa pečlivě dění v naší zemi. Neztratil zájem ani o Boží dílo v našem národě a udržoval přátelství s celou řadou lidí, které poznal jako mladé na Maninách.
Nyní nás předešel do Boží slávy.
Poslední rozloučení se Svatoplukem Havelkou se konalo ve středu dne 11. března ve Velké síni strašnického krematoria.

Dan Drápal

Dogma a dogmatika

Dokončení ze str. 1

Řekneme tedy, že dogmatika nás učí myslet celistvě. Ku příkladu při útěšném výkladu odpuštění hříchů nesmíme zapomenout, že Ježíš Kristus přijde soudit živé i mrtvé, což je také v apoštolském vyznání. Toho, kdo má na starosti tuto celistvost, jež se vztahuje nejprve na Bibli, potom na apoštolské vyznání víry a pak ještě dál na celý myšlenkový svět, jmenujeme dogmatikem. To je úctyhodné a chvalitebné povolání a poslání: dbá o to, aby se církevní zvěstování - kázání neuchýlilo z cesty pravdy. Dogmatik napíše obvykle tlustou dogmatiku, ale občas se skloní k nám, aby autoritativně pověděl, kudy vede cesta. V římskokatolické církvi má tuto autoritu jediný muž, papež. V evangelické církvi dogmatici spolupracují, aby se nakonec vyslovili jednotně, což se ne vždycky podaří. To je jistě škoda, ale není tragická. Poslední slovo má totiž Bible, která je nad dogmaty a nad vyznáními.
Právě z toho důvodu evangelická církev nemá dogmata, ale vyznání víry, která jsou vyhlášena ad hoc - k určitému účelu nebo jsou odpovědí na výzvy duchovního prostředí v církvi a ve společnosti. V 16. století evangelické vyznání víry odsoudilo odpadnutí církve od milosti k zásluze, od Krista k člověku, ve 20. století barmenské vyznání odsoudilo antijudaismus a poárijštění evangelia německou státní nacistickou církví. Výhoda evangelické církve je v tom, že má místo dogmat vyznání víry, která může podle potřeby snadno změnit; dogma v pojetí římské církve je nezměnitelné.
Dogmatik se svým celistvým biblickým pohledem sedí už i u překladatele Písma, aby jeho překlad zůstal v rámci základního poselství Bible. Kazatel musí nejprve pracovat na exegesi - výkladu biblického textu, který bude základem jeho kázání. Stejně jako překladatel i on vítá pomoc dogmatika, aby svým kázáním neujel mimo biblické zjevení. I čtenář Bible rád sáhne po dogmatikově díle, aby rozeznal biblické kázání od nezávazné náboženské řeči. Bible sama je kniha nesrozumitelná a mnohý čtenář sám pozná, že Bible je také nezajímavá. Opak je pravda. Jak by to bylo bez dogmatiky? Křesťanská víra, zcela závislá na Bibli, by hynula podvýživou a z těch jejích 66 hlasů bez dirigenta a melodie, která chce od Genese po Zjevení Janovo zpívat ke cti a slávě Bohu a lidem ku pokoji, by zbyla jen tříšť. Nesrozumitelná a nezajímavá.

Josef Veselý

Jiří Carda – dodatek

Chtěla bych opravit a doplnit článek o mém bratru ThDr Jiřím Cardovi, který byl otištěn v posledním čísle ET-KJ.
Můj bratr maturoval v červnu 1939 (ne 40) s výborným prospěchem na chrudimském gymnáziu. V říjnu téhož roku začal studovat na Vysoké škole obchodní v Praze. 17. listopadu přepadli němečtí vojáci Hlávkovu kolej a odvezli studenty do kasáren v Ruzyni. Neplnoleté (plnoletost byla až ve 21 letech) propustili, ostatní odvezli do konc. tábora. Bratr se tedy vrátil domů, přijal místo v továrně firmy Wiesner v Chrudimi. Po několika měsících musel místo opustit, vysokoškoláci nesměli totiž ve zbrojním průmyslu pracovat. Přešel tedy do nemocenské pojišťovny, kde pracoval až do revoluce v květnu 1945.
Pro studium teologie se rozhodl 1943 po příchodu far. J. Kantorka. Po revoluci nastoupil na Husovu (tehdy) evang. teologickou fakultu, v říjnu 1946 odejel do Princetonu v USA studovat. Tam dokončil teol. studium, vrátil se v srpnu 1947 a nabídl své služby synodní radě. Ta ho posílala na vikářské místo do Kolína, které odmítl. Odešel pak do Kard. Řečice a v r. 1948 nastoupil ve sboru v Horní Čermné, kde sloužil až do důchodu. Během služby na sboru připravoval doktorát, který směl dokončit až po r. 1989.
Jeho život byl naplněn poctivou službou, ale také i mnohými nemocemi. „Skutkové jejich jdou za nimi" (Zj 14,13).

Libuše Soběslavská

EMAN právě vydává

MARIE STRYJOVÁ, POKOJÍK
Výpověď o tom, že touha po hlubině bezpečnosti v tomto světě znamená především tento svět a jeho nepravdivost demaskovat. Příběh z Prahy padesátých let minulého století vypráví o hledání místa k životu a zároveň o nemožnosti sžít se s mašinerií socialistického provozu prosáklého nejen ideologií, ale též maloměšťáckou povrchností. Postupně a neokázale se odkrývá existenciální naléhavost příběhu. Poetika Pokojíku plyne především z dovedné literární skladby a způsobu, jakým autorka (1931-1977) odposlouchala jazyk svých současníků a jak s jeho pomocí charakterizuje postoje jednotlivých postav.
176 str., váz., 168 Kč
Objednejte u EMANA
Husova 656, 256 01 Benešov
tel: 317 722 215

Inzerce

Pronajmu pokoj pro 1-2 osoby, 18m, (2 lůžka), společný kuchyňský kout a topení. Tiché a nekuřácké prostředí, vhodné pro křesťany. Praha 5 - Smíchov, 5 min. od stanice metra "B" Anděl.
Cena 3500-4000 Kč/měsíc.
Tel: 731 313 597.

č. 5

Mám zájem o koupi díla Jana Amose Komenského "O všenápravě věcí lidských"

č. 7

Nabízíme možnost ubytování v Praze 10, jedna stanice od metra Želivského, nejlépe ženě, za péči o starou maminku.
Další info osobní domluva. Děkuji.
Kontakt: 603 572 706.

č. 4

Pozvánky

O RANÉ CÍRKVI
Chápání heretiků v prvních staletích.
Tomuto tématu bude věnována přednáška ThDr. Jana Rokyty, faráře CČSH v Pardubicích, kterou prosloví na XXIX. semináři historické společnosti VERITAS. Seminář se bude konat v sobotu dne 28. března 2009 v 10 hodin, a to v sálku na faře ČCE v Pardubicích v ul. Sladkovského 638. Všichni jste srdečně zváni.
Od nádraží jedou k ul. Sladkovského trolejbusy č. 2 a 13 do stanice Třída Míru (3 zastávky). Fara je šestý dům za evangelickým kostelem.

* * *

Mezinárodní křesťanské velvyslanectví Jeruzalém
srdečně zve na
POCHOD DOBRÉ VŮLE
proti nákaze rasismu a antisemitismu, který se uskuteční v neděli 19. dubna 2009 od 13:30 hodin
Pochod dobré vůle začíná na Staroměstském náměstí a povede na Klárov na Malé Straně. Choreografie pod vedením šéfa baletu Moravskoslezského divadla v Ostravě má umělecky vyjádřit duchovní proměnu beznaděje v naději.
Akce vyvrcholí ve Valdštejnské zahradě od 15 hodin tradičním setkáním VŠICHNI JSME LIDI, na kterém promluví:
Marta Kottová, nositelka státního vyznamenání a pamětnice přeživší Osvětim,
Přemysl Sobotka, předseda Senátu PČR,
Jaakov Levy, velvyslanec státu Izrael v ČR,
Jana Hybášková, poslankyně Evropského parlamentu a
Jürgen Buhler, mezinárodní ředitel ICEJ z Jeruzaléma.
Hudební host:
izraelský zpěvák Yair Dalal se svou skupinou
Pod záštitou předsedy Senátu PČR Přemysla Sobotky a primátora hl. m. Prahy Pavla Béma pořádá Mezinárodní křesťanské velvyslanectví Jeruzalém – česká pobočka (ICEJ) ve spolupráci s Magistrátem hl. m. Prahy a Senátem PČR.
Vstup volný.

www.vsichnijsmelidi.cz

* * *

Ekologická sekce České křesťanské akademie zve na úterý 14. dubna 2009 do přízemí kláštera Emauzy na odloženou besedu s biochemičkou RNDr. Ivanou Macháčkovou, CSc., ředitelkou Institutu ekumenických studií, na téma Periodicita růstu rostlin.
Začátek je v 17:30, předpokládaný konec do 19:30.

(jNe)

Bohoslužby

Seniorát jihočeský

Českobratrská církev evangelická

České Budějovice, 370 01; Ne 9.00
tř. 28. října 28, f Daniel Matějka

Jindřichův Hradec, 377 01; Ne 9.30
Bratrská 129/IV, f David Balcar

Písek, 397 01; Ne 9.00
Fügnerovo nám. 48, f David Nečil

Soběslav, 392 01; Ne 9.00
ul. 28. října 277/II, f Jan Kupka

Strakonice, 386 01; Ne 8.45
Bezděkovská 216, a Hynek Tkadleček

Strmilov, 378 53; Ne 10.00
Studenská 382, f Jaroslav Pechar

Tábor, 390 02; Ne 9.30
Bílkova 3, f Ondřej Soběslavský

Volyně, 387 01; Ne 10.30
Lidická 124, f Hynek Tkadleček

Církev bratrská

České Budějovice, 370 01; Ne 9.00
J. Š. Baara 64, Svetozár Slavka

Husinec, 384 21; Ne 10.00
Kostnická 85, Martin Grohman

Písek, 397 01; Ne 9.30
Tyršova 15, Roman Cimbulka

Tábor, 390 02; Ne 9.30
Bechyňská 2, Petr Jareš

Bratrská jednota baptistů

České Budějovice, 370 01; Ne 9.30
U Hvízdala 11, Milan Kern

Evangelická církev metodistická

Bechyně, 391 65; Ne 15.00
Čechova 284, Filip Jandovský

České Budějovice, 370 01; Ne 9.00
Palackého náměstí (Husův sbor CČSH), Dalimil Voříšek

Protivín, 398 11; Ne 9.00
Mírová 171, Filip Jandovský

Třeboň, 379 01; Ne 9.00
Seifertova 449, Richard Novák

Evangelický týdeník - Kostnické jiskry
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 1932069379/0800
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost
*Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz, příjem reklamací: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

Evangelický týdeník Kostnické jiskry
rejstřík ročníku 93 (2008)

Aktualita (A), Církev u nás (CN), Editorial (Ed), Kostnické jiskry tiskly (KJ), Nad Biblí (NB), Názory čtenářů (NČ), Ohlasy (O), Polemika (P), Recenze (RE), Zaostřeno na blízko (ZnB), Zaostřeno do dálky (ZdD), Z dopisů čtenářů (DČ)
(Zprávy z církví u nás i ve světě přejaté z jiných zdrojů neuvádíme)

Balabán M. – Desítka čili přítomnostní výklad Dekalogu . . . 13/14
- O profesorovi Součkovi 5
Balcar Adam – Berlínské vyznání po sto letech - staronový spor o letniční hnutí 2
- Český pragmatismus v české církvi 4
- O necírkevním „křesťanství" ve filmové fikci **(RE)** . . .10
- Vyvstávající hnutí – The Emerging church 30
- Význam Jana Kalvína v ČCE 5
Balcar Adam, Pavelka Tomáš – Úvaha nad personálním fondem v ČCE 30
Bartoš Kurt – Adventní zamyšlení **(ZnB)** 36/37
Bastlová Helena – Světový den modliteb z Guayany (podle materiálů SDM) 3
Baumanová J. – Má setkání s J. McCainem **(NČ)** 35
Beneš Jiří – *J. Sokol: Zůstat na zemi* **(RE)** 25
- *Jan Heller: Znamení odkazující k nebi* **(RE)** 16
Benešová Ivana – Výročí osmičkového roku (90 let ČCE) . . . 34
Bistranin Jan - Kongres v Lešně 1
Brodský Petr – K reakci br. E. Vejnara (ET-KJ 25/2008) **(NČ)** 28
bok – Setkání bez střetnutí 15
Čábela J. – Životní jubileum bratra Frydrycha 15
Čapek Jan – Francouzský klavírista v Liberci **(A)** 15
- Spiritualita člověka a dílo Ducha svatého 28
Černý Pavel - Heslo roku 2008 (J 14,19b) 1
Dejmek Jar. – Komenský odcházel z Horní Branné 5
D. H. – Má setkání s jehovisty 28
Donát Vladislav - Dny Chelčického 2008 . . . . . 23/24
Drápal Dan – Máme se dobře. Ale myslíme si to? **(ZnB)** 2
- Pár poznámek k diskusi o tělesných trestech **(ZnB)** 12
- Povzdech autora sloupků 6
- Zákaz tělesných trestů? **(ZnB)** 19
- Zlobí nás ty správné věci? **(ZnB)** 1
- Zvítězí ten nejlepší? **(ZnB)** 4
Drápalová Iva – Ad: Nelze nad tím mávnout rukou (ET-KJ 26/2008) **(NČ)** 32/33
Dus Jan – Reakce na Úvahu nad personálním fondem v ČCE 32/33
Dvořák J. – *Jiří Beneš: Desítka, Desatero aneb deset slov o Bohu a člověku* **(RE)** 17
Ekologická sekce ČKA – Do kostela na kole **(ZnB)** 21/22
Ekumenická rada církví v ČR – Modlitba za domov opět na Řípu 25
Evangelický výbor pro Gruzii – Prohlášení (k ruské vojenské intervenci) 25
Fajmon Blahoslav – K Oculi – Upínám své oči k Hospodinu (1 Kr 19,1-13a) 6
Filippovová-Bašusová Marie – Vzpomínka (ThDr. B.B.Bašus nar. 18.12.1922) 1
Firbas Petr – Vzpomínka na mého tchána, bratra faráře Zbyňka Honzala (1925-2008) 8/9
Firla Tadeáš – Neoplácet zlým se vyplácí (1Te 5,15) 23/24
Flegl Michal – Evangelický hřbitov ve Strašnicích 8/9
- „Medailičku" pro E. Vejnara (Udílení medailí) **(P)** 12
- Výstava Mikoláš Aleš 4
Frydrych Miroslav – Codex Gigas v Národní knihovně (z katalogu NK) 2
- Jan Lukáš od nás odešel před 20 lety 20
- Margot Kässmannová (překl.) 1
- Pamatovat na vdovy po farářích 29
- Poselství k 21. neděli po sv. Trojici (1Kr 12,12-14) 29
- Synodní senior Josef Souček zemřel před sedmdesáti lety 21/22
- Zvolili jsme si krále (před 550 lety) 8/9
Gerloff Johannes (*přel. Kallus M.*) – Mesiánští Židé smějí získat izraelské občanství 19
Gondáš Jáchym – Poselství k 6. neděli po sv. Trojici (1 Pt 2,6) 20
Graf Karl (*přel. Pavlinec Štěpán*) – Reakce na vatikánský dokument 35
Graubner Jan, Černý Pavel – Církev k poslanecké komisi **(ZnB)** 20
Guldanová Eva – Taizé v Ženeve 3
Hábl Jan – Proměny teologie Jednoty bratrské jako svědectví pravdě 20
- Tolerance naruby aneb netolerantní struktury rozhovoru 26
Hájek Blahoslav – Církev oslovuje veřejnost 27
- Pocit viny 25
- Užitek „narovnání" **(ZnB)** 11
Hajská V. – Přítelkyně Eva (vzpomínka na Evu Peroutkovou) 17
Hajský V. – Kostnické jiskry ve službách Posledního soudu 20
Halama J. – Na prvním místě modlitby? **(A)** 7
Halama Ondřej – Pátek končí nedělí (2K 5,15) 8/9
Halamová Eva – Ad „Kvas Herodův" 5
Hanzelková Petra – Audiovýklad Bible 4
Hejl Miroslav – Jednota bratrská v Horní Čermné 23/24
Hejzlar Miloš – Modlitba jako obrana (Jk 1,12-18) 4
Hejzlar Samuel Jan – Ad „Strach ze světa", Josef Veselý ET-KJ 8/9/2008 12
- Dobře nevěřící hříšníci? (Ad Josef Veselý: Omyl církevního otce Augustina) **(P)** 18
Hejzlar Samuel ml. – Svědectví víry – rozhodné a radostné (Sk 17,16-34) 11
Henych Daniel – Tajemství starého Betléma 36/37
Herman Petr – Dopis Bohu (překl.) 10
Herold Ilja – Ještě k ekumenismu 4
- *Karel Šrédl: Ekonomie a teolog* **(RE)** 5
- Lisabon 36/37
- Na mou čest (americko-kanadský film) 6
- O feminizaci andělů **(A)** 36/37
- O profil Evangelického týdeníku Kostnické jiskry 31
- O vlčcích a ovečkách (K článku Pavla Mareše z čísla 27) 29
- Státní vyznamenání **(ZnB)** 32/33
- Sůl nad zlato **(A)** 11
- Výzva církvím? 28
Hlasivcová Markéta – O toleranci **(ZnB)** 16
Hlaváček Petr – Ruští baptisté vytvořili oddělení pro fundraising (překl.) 6
- Škola Dorkas v Olomouci – bylo, je a bude 1
Hloušek Miroslav – Konec konstantinské epochy 17-18
- O čechoslovakismu 31
- Opravdu poslední bratrský biskup? (J. A. Komenský) 2
Holubec Tomáš – Poselství ke 3. neděli adventní (Mi 5,1) . . . 35
Horák Martin – Poselství k 2. neděli po sv. Trojici (1 K 9,16-23) 17
Hošek Pavel – K článku bratra Jiřího Ottera (Slovo Boží vyzývá...) **(RČ)** 16
Hradský Pavel – Poselství k 1. neděli po sv. Trojici (Dt 6,4-9) 16
Hübner Miloš – Vytrvalost cestou k zaslíbení (Žd 10,35-39) 25
Hudec Jan – MUDr. Miroslava Vignati, roz. Štěpánková (2.2.1927-16.9.2008) 31
Hudec Petr – Cantate znamená zpívejte (Zj 15,2-4) 12
Christnet – Papež se vyslovil k otázce majetkového narovnání **(A)** 32/33
(ib) – Českobratrská církev slavila pod heslem „Svobodně a beze strachu" 36/37
ICEJ – Pochod dobré vůle „Všichni jsme lidi" 11
Jbj – Sekta (KJ před 50 lety) 19
Jeancoffe Maya – K příležitosti Nového židovského roku – Roš ha-šana 32/33
- Mesiánští Židé 18
(juml) – Domažličtí evangelíci otevřeli nový kostel 35
- Vzpomínková akce v Plzni **(CN)** 3
- k. – Naše měřítko (Kj č. 42, 20.října 1932) 12
Kadlec Timoteus – 135 let od narození Rudolfa Šedého 26
Kaďůrková Milada – Návrat ke křesťanským kořenům 20
-kar- - Krátce (Čepice místo šátku?, Vztah Německa k Izraeli) . . . 25
- Křesťané terčem násilí v Mosulu 30
Kašper Jan – Barack Hussain Obama: Nástupcem M. L. Kinga, či prezidentem? (I-II) **(ZdD)** 28-29
- Bezradné instituce a nový školní rok **(ZnB)** 25
- Cena elektřiny a vyprodaná ČEZ **(A)** 1
- ČBS včera, dnes i zítra 11
- Korban aneb 105 % alibi **(ZnB)** 10
- Není co odpouštět **(ZnB)** 35
- Nový vladař? Služebník! **(ZnB)** 5
- Otázky pro Zdeňka Vojtíška 34
- Stát Kalifornie versus lid USA? **(ZnB)** 26
- Statečný farář vyznamenán (Jan Jelínek) 23/24
- Válečný veterán John McCain prezidentem? (I-II) **(ZdD)** 30-31
- Za vším je žena: Emilie! **(ZnB)** 17
Kejř Bohumil – Ekumenická bohoslužba za krajinu 19
- Na přelomu roků 36/37
- Pietní shromáždění na Staroměstském náměstí 21/22
- Rozhovor s br. ing. Tomášem Paulusem 23/24
- 63. sjezd Kostnické jednoty **(ZnB)**. 34
Kitta M. – Důvěra **(ZnB)** 7
Klobása Ludvík – Milému krnovskému kazateli bratru Bronislavu Kielarovi (opožděně) k osmdesátinám 21/22
Kostruch Jan – Vzpomínka (Ludmila Košťálová) 23/24
Kraus Ivo – Ach Džamilo! **(A)** 19
- Hospodářská krize **(A)** 20
- Kdosi se do Husa zapletl **(ZnB)** 23/24
- Krize **(A)** 4
- Náboženství **(A)** 17
- Nestydím se za evangelium Kristovo **(A)** 13/14
- Neziskovky **(A)** 21/22
- O moderních trendech **(A)** 5
- Rizika odpovědnosti **(A)** 31
- Řeč Ducha a těla **(A)** 6
- Stůjme nohama pevně na zemi **(A)** 10
- Špinavé peníze **(A)** 18
- Tradice? **(A)** 35
- Učitelka života **(A)** 29
- Všechno je naopak 1
- Vychování **(A)** 12
Kraus Jaroslav – F. M. Bartoš by se nestačil divit 6
- Zamyšlení nad 10. žalmem **(NB)** 19
Krausová Jana – Husitské centrum bilancuje 16
Křivohlavý Jaro – *Esterka, Pavel: Rozhodli se pro risk. Autor v rozhovoru s Alešem Palánem* **(RE)** 4
- *Irvin D. Yalom: Pohled do slunce. Portál, Praha 2008* **(RE)** 27
- Jak odpouštění umožňuje řešit i nejtěžší životní situace **(RE)** 1
- *Jiřina Kubíková: Živá je řeč Boží* **(RE)** 12
- Když nechápeme, co Pán Bůh dělá **(RE)** 26
Křížová Jana – Vyjděme za hradby – neděle Judica (Žd 13,12-14) 7
Kucová Lydie – *Beitzel, Barry (ed.), Biblica: biblický atlas* **(RE)** 11
- Poselství k 3. neděli po sv. Trojici (Ez 18,31b-32) 18
Kučera Jaroslav – 100 let působení Christoffelovy slepecké misie 32/33
Kupka Jan – Poselství k 25. neděli po sv. Trojici (1 Te 5,1-2) 31
- Protestantský Titanic 15
Kvasnička Daniel – Chceme toho od života prostě moc **(ZnB)** 6
- Jak to bude dál? **(A)** 16
- Narovnání **(ZnB)** 13/14
- Proč nebýt prezidentem **(ZnB)** 8/9
Lange Christoph – Poselství k 20. neděli po sv. Trojici (2K 3,3-9) 28
Laube Jiří – Ad Protestantský Titanic (reakce na článek Protestantský Titanic) 16
- Nedorozumění (k článku Eduarda Šurmana - ET-KJ č. 1/08) 3
- Ohlas na článek „Kam, lidovci, kam jdete?" **(DČ)** 2
Lebeda Josef – Dolnolužickosrbští evangelíci 12
- Lužickosrbští evangelíci dnes 7
- Má setkání s Johnem McCainem 30
- 390 let – výročí lužickosrbské, úmrtí Wjaclawa Warichia 26
- 460 let od prvního překladu Nového zákona do dolnolužické srbštiny 23/24
- 1898 – výročí Jana Cyže 35
Macek Petr – Vzpomínka na prof. Jana Hellera (22.4.1925-15.1.2008) 3
Mareš Pavel – Kde jsou naši zesnulí? 34
- Ovce mezi vlky 27
- Zbytečný nákup, zbytečná starost, zbytečné zděšení 12
Matouš Miroslav – *Milan Balabán – Olga Nytrová: Biblický třpyt v české poezii XX. století – Ohlasy Nového zákona* **(RE)** 2
- *Olga Nytrová: Mince duše v úplňku* **(RE)** 6
- O sportu a vyhánění ďábla (reakce na článek J. Veselého, ET-KJ, prosinec 2008) 27
Matulík Bronislav – Svatodušní neděle – Zákon Ducha (Ř 8,1-11) 15
Mečkovský Ladislav – Editorial 16,17,20
- Poselství k 23. neděli po sv. Trojici (Gn 18,20-33) 30
Melmuk Petr – Upozornění na publikace (VERITAS) 34
-mf- - Bjeliševac – Velká Lhota 20
- Jaromír Čábela 75 let 21/22
- Jaroslava Jeschkeová zemřela **(CN)** 31
- Miroslavu Brožovi k osmdesátinám 12
- Zbyněk Honzal zemřel (+13.2.2008) 8/9
mhl - Jubileum Světové rady církví 1948-2008 . . . . . 8/9
Mitrega Edward – Škola Dorkas v Olomouci – - bylo, je a bude 1
Molnár Dalibor – Díky, prosby a přání (rozloučení s Vladimírem Pistorem) 8/9
- K českým národním svátkům 19
- Proč jsme znovu společně vzpomínali na Jana Husa 23/24
- Souhlasíme se svým farářem 15
- Široký obzor křesťanské naděje – eschatologie 6
- Uctění památky 27 popravených představitelů českého odboje 21/22
Müller L. – Ne náboženství? 7
Najbrtová Hana – Ad: Prohlášení církví k ochraně zvířat (ET-KJ 35) 1
- Kompetentnější adresáti (reakce na články v ET-KJ č. 23/24) 29
Navrátil Zdeněk – Misijně-pastorační situace církve – Zamyšlení nad stavem sborů ČCE 23/24
- Vlídná tvář brněnského faráře (k devadesátinám Jana Pokorného) . . . 36/37

Nekvinda Oldřich – Pět výročí v Hořicích 7
Novák Jiří – Giordano Bruno (1548-1600) 29
- Homosexuál je odpadem přírody? 21/22
- Ještě k bratru Bronislavu Kielarovi 23/24
- Kázání na hoře i dnes? **(NB)** 17
- Křesťané a Židé v dějinách a současnosti 31
- Nový časopis o církevních dějinách 27
- Politicko-ekonomická agitka? (Zlobí nás ty správné věci?) **(O)** 3
- Řeckokatolický kalendář 2008 **(RE)** 6
- *Tajemství budoucnosti (Ludvík Švihálek)* **(RE)** 23/24
Novák Richard – Poselství k 18. neděli po sv. Trojici (Ef 5,15-21) 27
-oko- - Mirko Nagy 1917-2008 **(CN)** 31
Ondra Josef – Názor čtenáře (k článku J. Veselého „Původ - můj i váš") **(NČ)** 23/24
Orawski Jaroslav – Články Dana Drápala **(DČ-P)** 5
Otter Jiří J. – Dostal jsem zajímavou osobní odpověď (na čl. Kolik klášterů zpustošili husité) **(NČ)** 26
- Jak jsem objevil první hapaxlegomenon v Novém zákoně **(NB)** 7
- Je v Bibli také slovo abeceda – a kde? **(NB)** 27
- Kolik klášterů zpustošili v naší zemi husité? 23/24
- Podvojné pojetí duchovního ušinutí **(NB)** 21/22
- Slovo Boží vyzývá k osobnímu vyznávání víry! . . . 12
- Trojí pojetí výroku Páně o „světle pod nádobou" (NB) 35
- Vzpomínka na srpnové dny 1968 26
Pala František – Názory čtenářů (na čl. „Homosexuál je odpadem přírody?") 32/33
Pavelka Tomáš – Kvas Herodův 3
- Nesuďme, abychom nebyli souzeni 17
-*William Golding: Ztroskotání Christophera Martina* **(RE)** 5
Pavelka Zdeněk – Karty na stůl! **(P)** 16
- K článku E. Vejnara (Udílení medailí) **(P)** 12
Pfann Jaroslav – Zápisky 34
Pír Vladimír – Poselství ke 4. neděli adventní (Máme čekat jiného?) 36/37
Piškula Jiří – Na pokraji propasti:Bratrská jednota Chelčického v letech 1952-1953 . . . . . 36/37
Pivoňka Bohdan – Vzpomínka na Tomáše Vlasáka 18
Plecháček Jan – Poselství ke 2. neděli adventní (L 21,25-33) 34
- Prohlášení Spolku evangelických kazatelů (protižidovské provokace) 6
- Valná hromada SpEK 15
Plevová Lydia – „Řekněte umírajícímu světu o Ježíši!" 10
Pokorný Pavel – ERC k článkům Lékařská etika a etikoterapie (CN) 23/24
Polma Jiří – Jednota bratrská v Čechách a na Moravě: dějiny a současnost 13/14
- Kalich 2008 (Kalich u Besedic – Husův den) 20
Předsednictvo ERC – ERC k jednání s Jiřím Paroubkem 15
Přikrylová Zuzana – Škola Dorkas v Olomouci - – bylo, je a bude 1
Rada Církve bratrské – Jak žít autentický křesťanský život 16
Radechovská Slavie – Jen jedenkrát v Bibli **(RE)** 3
- Za mřížemi a dráty také trochu jinak **(RE)** 29
Rejchrt Miloš – Pro mé vnuky ať Mašínové nejsou vzorem 15
Raus Daniel – Posloucháte rozhlas? **(ZnB)** 3
(red) – Bohoslužba za oběti nehod **(A)** 27
Reininghaus-Frey Gerhard – Za mřížemi a dráty - – nejen trochu jinak **(RE)** 36/37
Ryšavý Ivan – *Pavel Říčan, Psychologie náboženství a spirituality* **(RE)** 7
Sedláčková Darina – Plzeň a Purim 11
Schilla František – A jak času přibývá **(A)** 30
- Bludy z Českého rozhlasu 34
- „Ekumenický" džihád? Spíš „ekumenickou" dobročinnost! **(RE)** 18
- Evropa znovu středověká? **(A)** 2
- Domácí násilí a Geneze 3/24
- Hajdy! (K Evropskému roku mezikulturního dialogu) 25
- Hovoříme s vševědy 20
- Ještě tady! 31
- Křik bláznů a volba prezidenta 7
- Lidskými zmatky 26
- Milosrdenství a honba za penězi 12
- „Mýtiny" uznání ano, nové Mnichovy ne! 27
- Nachytá chytráky! (Na okraj filmu Gympl) 1,5
- Nejen papež se bojí 35
- Nezabiješ! (Film Funny Games USA) 28
- Proklamace a pokora 30
- Protestantismus v pluralitě 10
- Ruda, Vilda, dalajláma (K tzv. „dalajlámaismu") 29
- Smír proti smíření (Očistné vybočení z právnické rutiny ve filmu Michael Clayton) 4
- Společnost bez paměti (K úmrtí neoficiálního anglikánského „papeže") 25
- Stejným bídám poddáni 28
- Šikana a pranýřovací posedlost (Alternativní filmový pohled na dospívání v šedesátých letech) 3
- Tanečky kolem panenství končí 35
- Učitel humoru a pokory (Z aforismů a bonmotů prof. Jana Hellera) 4
- Vbrzku konec křesťanství v Iráku? 13/14
- Vyznavačství a právotvorba (Z měsíčníku Chrismon 5/2008) 16
Sichová Daniela – Škola Dorkas v Olomouci - – bylo, je a bude 1
Sikorová Miroslava – Škola Dorkas v Olomouci - – bylo, je a bude 1
Sláma Vlastimil – Pohoršení prázdného hrobu (K článku J. Kupky ET-KJ 15/08) **(P)** 18
- Pravý Bůh i pravý člověk aktuálně **(NČ)** 35
Smetana Pavel – Rozloučení s Prof. Ing. Karlem Matějkou, CSc. 12
Smutný B. – Vzpomínka na br. Lubomíra Bukáčka (+8.12.2007) 2
Soběslavský Ondřej – Chystáme se do Brém 32/33
Soukup Miroslav – Cesta valdenské a české reformace 34
Světlík Marek E. – Díky, Adame (úryvek z knihy) 21/22
Synodní rada ČCE – Poselství synodní rady ČCE (k napadení Gruzínské republiky) 25
- Synodní rada ČCE k petici (za regulaci hazardního průmyslu v ČR) **(A)** 25
Šalda Josef – Nesouhlasím se svým farářem 11
Šalda Zdeněk – Mašínové, a jaký je vlastně pohled na naši vlastní minulost? 26
Šenk Pravdomil – 80. narozeniny Dalibora Molnára 20
Šilarová Renata – Můj bezdomovec 29
Šimr Karel – Evangelický sbor v Chrástu oslavil 60. narozeniny 19
- V Novém Boru se budou věnovat liturgické hudbě 29
Šimr Karel, Humpl Lukáš – Čechy a Moravu propojila vzpomínka na oběti nehod 34
Široký Jan – Závidíme Bohu jeho dobrotu? (Ř 9,14-24) 2
Škeříková Irena – Poselství k 4. neděli po sv. Trojici (Ř 12,17-21) 19
Šlechta Miroslav – Ad „Korban aneb 105 % alibi" **(P)** 13/14
Šmída Jiří – Glosa k polemice (bratři Mašínové) 15
Šnoblová Anna – Sebepoškozování 31
- Smrt 31
Šorm Zvonimír – I lidem mimo církev je třeba naslouchat (Ad Že by nás měl svět soudit? ET-KJ 35/07) 1
Šormová Eva – Mojžíš pohotový modlitebník (Ex 32,7-14) 13/14
Šourek Michal – Půst, který se líbí Hospodinu (Iz 58,1-9a) . . . 3
Špaček Vladimír – Medaili E. Vejnarovi (Udílení medailí) **(P)** 12
Špirko Petr – Poselství k 10. neděli po sv. Trojici (1 P 4,7-11) 21/22
Šťastný Jan – Přemysl Pitter (*21.6.1895 Praha, +15.2.1976 Curych) . . . 7-8/9
Štěpán Jan – Dvě nové knížky R. Žiaranové – Dvořákové **(RE)** 11
Šťovíček M. – K článku Jiřího Nováka „Politicko-ekonomická agitka" **(DČ-P)** 5
Šurman Eduard – Ekumena není past, je to falešná iluze **(P)** 1
Šusták Marian – Budete mu turisté (Mk 11,1-14) **(NB)** 10
- Důstojnost jinochů jsou starci (Př 20,29) **(NB)** 5
Švubová Jana – Škola Dorkas v Olomouci – - bylo, je a bude 1
Thuan van Nguyen Xavier Francois – Politikova blahoslavenství 25
Thulstrupová – Mikulová Marie – Z hlubokosti volám! 19
Tkadleček Hynek – Dům, kde bydlí láska (Žd 11,8-10) 5
Tomeš Daniel – Bůh není znavený (k neděli Quasimodogeniti) (Iz 40,26-31) 10
Trnka Jan – K reakci br. E. Vejnara (ET-KJ 25/2008) **(NČ)** 28
Uhlířová Jana, Polma Jiří - Prosba o pomoc (Kostelík v Kořenově) 23/24
Utěkal Josef – Ohlas na články F. Schilly **(DČ-P)** 6
Valasová Martina – Škola Dorkas v Olomouci – - bylo, je a bude 1
Vanča Marek – Poselství k 27. neděli po sv. Trojici (2 Pt 3,3-15) 32/33
Vědecká rada Centra biblických studií – - Aktuality Centra biblických studií 8/9
Vejnar Emanuel – Arcibiskupský mariáš 16
- Balónky letěly vzhůru (28. říjen v Lysé nad Labem) 32/33
- Bruno a ti druzí **(A)** 3
- Cyrilův šuplík 1
- Eschatologie versus aktivismus 2
- Jen jako šeptnutí 36/37
- Karty jsem vyložil (K reakcím na článek o vyznamenání bratří Mašínů) **(P)** 18
- Konfirmace 21/22
- Názor čtenáře (k napadení Jižní Osetie) **(NČ)** 25
- Nelze nad tím mávnout rukou **(A)** 26
- Sametová protireformace na lyském panství 10
- Třetí restituční alternativa **(A)** 28
- Udílení medailí **(A)** 8/9
- Vyučování náboženství **(ZnB)** 27
- Za co? (K článkům na téma bratři Mašínové) 15
- Za oslavami svátku Jana Husa 23/24
Veselý Josef – Co dělá Bůh? 23/24
- Co je nového? 10
- Farář Jan Pokorný, PhDr. 18.12.1918 . . . . . 32/33
- Hlavně zdraví? 18
- Jak je dobré míti Filipa 2
- Jak ses stal člověkem 5
- Ježíš huj, církev fuj! 7
- Jsou tituly a titul 35
- K osobní víře 32/33
- Málo čteme 15
- Naplnil se čas 13/14
- Naše výbava 26
- Není lepší jít do přírody? 19
- O církevních a světových dějinách 29
- O jistotě víry 4
- Omyl církevního otce Augustina 16
- Pravý Bůh a pravý člověk aktuálně 31
- Proč bychom se netázali? 30
- Proč musel Ježíš zemřít? 17
- Pupek světa 29
- Původ – můj i váš 21/22
- Původ staršovstva 6
- Strach ze světa 8/9
- Všechno živé z živého 3
Vik Bohuslav – Dolnosrbský zpěvník (překl.) 7
- Johann Gutenberg (+3.2.1468) 7
- Nantský edikt 1598 11
Vojtíšek Zdeněk – Média, dvě tramvaje a norma **(ZnB)** 15
Vopalecký Jan – Z dopisu čtenáře – reakce na články Dana Drápala **(P)** 4
Voříšek Jaroslav – Ad Církve k poslanecké komisi **(A)** 23/24
Wolf Zbyněk – Nový sborový dům v Domažlicích 30
www.novyprales.cz – Na Ještědském hřebenu roste Nový prales. Nevěříte? 36/37
Zacpal Zdeněk – Křesťanství a cizí nadvláda 26
Zajden Michal – Za Jánom Johanidesom 25
Zemánková Marta – Co je pravý půst? (Iz 58,6-7) 26
Zikmund Marek – Medaile pozdě, ale přece (bratři Mašínové) 11
- Za co? Za chrabrost (**P** – vyznamenání br. Mašínů) 17
ZŠ – *Jiří J. Otter: Jen jedenkrát v Bibli* **(RE)** 28
- Laskavý diplomat (Daniel Titěra +1.8.2008). 31
Žárská Eva – K reakci br. E. Vejnara (ET-KJ 25/2008) **(NČ)** 29

Básně

Bašus B. B. – Husitské vánoce 1
- Vítr od Tobosy 1
Bláha Petr – Z večerů lenivého rána 5,6
Kašper Jan – List pad 31
Lebeda Josef – Zahnán nad samý okraj srázu 19
Molnár Dalibor – Osmdesát 20
Rafajová Marie – Z alabastru 26
Seifert Jaroslav – Jen jednou 16
- Ztracený ráj 15

Články bez uvedení autora

„Geh denken" – „Jdi, ale nezapomínej" – 6
Nový pořad pro dívky v TV Noe – 26
Nový pořad pro chlapce v TV Noe – 27
Pecen chleba (Sd 7,13-24) **(NB)** – 18
Prohlášení 63. sjezdu Kostnické jednoty **(ZnB)** – 34
Zástupci církví v ČR podepsali dohodu o duchovní službě ve věznicích – 25
Zasuté kameny. Deset postav konzervativního myšlení – 35
Ze synodu ČCE **(ZnB)** – 18

Stupně času

Po stupních času Tvého poutník žitím šel
že není pánem toho času ale nevěděl
svět přece říkal stále znovu zas
že každý je svým pánem a jeho je čas.

Stále víc se však na cestách potácel
unavený se z dálek domů navracel
ze slova Tvého pronikal však jas
nad všemi stupni časů Ty jsi pevná hráz.

Pokud zde v těle chodím dej abych dál bděl
o velkém lásky skutku všude vyprávěl
že bolestí svou uzdravil jsi nás
nad všemi stupni časů Ty jsi pevná hráz.

Pošetilé srdce

Když srdce mé se pošetile chová
nech zazářit mi mocnost svého slova
jen úzkou cestou – vím – je nutné jít
a v pustinách se světa neztratit.

Když víra má je stále nehotová
ať poselství Tvá slyším zase nová
a mohu přání těla odložit
zákonům Tvým se více podřídit.

Když láska má je málo nadčasová
ať naděje mne může těšit znova
že slabost mou jsi ráčil za mne vzít
nenecháš mne od pravdy zabloudit.

Jaroslav Plecháček,

narozen 28. března 1938, zemřel 7. června 2001,
člen ČCE Bukovka

KOSTNICKÉ JISKRY
Evangelický týdeník
11/2009
8. dubna 2009 ◆ ročník 94 ◆ cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde 15. dubna

Z obsahu

* *Křesťané v Číně*
* *Nevezmeš jména nadarmo*
* *Poznámky ke krizi*

Velikonoční poselství

Můj Pane!

Jan 20, 1-18

Podle zpráv evangelistů byly ženy, jmenovitě Marie Magdalena, prvními lidmi, s nimiž se setkal vzkříšený Pán Ježíš. Kdysi nás výborný vedoucí sborové mládeže udivil výrokem: „Evangelium je věcí mužů". Uvážíme-li Ježíšův výběr apoštolů, nebo se zahledíme na kazatelny a na vedoucí místa v církvích, skoro bychom mu dali za pravdu. Když ale náš zrak zabloudí do lavic v kostelích nebo na diakonická a charitativní pracovní místa, napadne nás spíše, že křesťanství je věcí žen. Vypovídá o tom něco první setkání u otevřeného hrobu? Jistě jste si všimli, že se v poslední době soustřeďuje pozornost některých biblických hledačů senzací na Marii Magdalenu: Jaký byl její skutečný vztah k Ježíšovi? Nebyla vlastně ona vůdčí osobností šiřitelů Kristova evangelia? Setkání Vzkříšeného s Marií z Magdaly je zvláště v Janově podání opravdu mořádné. Ale nesnažme se tu číst něco mezi řádky a neřešme otázku přednosti žen či mužů ve víře. Tento oddíl evangelia přináší každému člověku naději, že se může setkat s živým Kristem, a je tu jasně ukázáno, že to má být setkání „mezi čtyřma očima." Hloubáním nad životem, nad přírodou, nad uměním mohu do jisté míry poznat Boha, ale bude to chladný, neosobní bůh filozofů. Teprve, když mě živý Ježíš oslovil mým vlastním vnitřním jménem, když jsem zjistil, že do mne vidí až na dno a přesto se o mne zajímá a má mě rád, mohl jsem mu odpovědět „Můj Mistře" s Magdalenou, „Můj Pán a můj Bůh" s Tomášem a „Pane, ty víš, že tě mám rád" se Šimonem Petrem.

Pavel Javornický

Albrecht Altdorfer: Ukřižování, 1526; Staatliche Museen, Berlin

Bůh je láska

Našinec to vezme na vědomí, ale nepohne to s ním, natož aby se vzrušil. Řekne: "No, a co má být?" Počítám s tím, že čtenář zavadí očima o titulek tohoto článku a hned hledá dál, aby si mohl přečíst něco aktuálního. Vůně té lásky mu nejde dohromady s všedním životem. Snad přestárlí lidé ji ucítí a přijmou jako útěchu na cestě do nemocnice nebo na hřbitov. Shodou okolností jsem četl milostné básně, jimiž naše česká evangelická básnířka (JM) nám pomohla vnímat a oslavovat život a lásku. Milostná vůně jejích veršů nám dá nejen pochopit, ale přímo pocítit, co je láska: zmocní se celého člověka, jeho myšlení i jeho času tak, že mu nezbývá ani chvilka výhradně pro sebe. Láska miluje, dokud srdce bije. Nenasytného nasycuje u stále prostřeného stolu dnes a zítra znovu. Kdyby legie romanopisců nesměly své generaci napsat příběh LÁSKY, krásná literatura by zhynula na úbytě, a nejen ona. Naštěstí je to naopak. Romanopisci a básnící předkládají čtenářům příběhy, v nichž láska předvádí svou skoro neuvěřitelnou moc, připravenou k nejvyšší oběti - pro lásku.

Bylo by tedy nelogické myslet si, že Boží láska je cosi menšího a slabšího, ne víno, ale čaj, něco, co zůstává jen na papíře. My to slovo jen někdy slyšíme nebo čteme a nenapadne nás, že by mohlo z papíru, z knihy nebo z kazatelny vyskočit a zmocnit se našeho srdce. Jenže Boží láska neznásilňuje, přichází tiše, ochotna přijmout i odmítnutí. Zdálo-li se mi, že se mi vyhnula a nezaklepala na mé srdce, bylo to tím, že bylo hluché to mé srdce. Výjimečnost Boží lásky je v tom, že nečeká, až si ji člověk zamiluje. Předbíhá, uchází se o mne, snižuje se ke mně, až se filosofům zdá, že je to nedůstojné Boha. Bratr Jan Augusta (1541) se na to zeptal v adventní písni Evangelického zpěvníku č. 262: "Ach, co tebou hnulo, bys tak po nás toužil?: Co tě k tomu mělo, abys hříšným sloužil?" A vysloví i odpověď: "Jen tvé srdce svaté, milostí k nám vzňaté."

Jistě vás napadlo, že Boží láska je jiná než ta, která muže přitahuje k ženě a ženu k muži. Z Písma jsme se to dověděli: Boží láska nehledá nic pro sebe. Muž naopak hledá na ženě něco, co je hodné jeho lásky. Jest Boží láska nepochopitelná! Hledá a sbírá na smetišti hříšné, padlé lidi, kteří nemají pro nikoho cenu. Ovšem, dokud si člověk pěstuje omylnou představu o své dostatečnosti a slušnosti řádného občana bez daňových dluhů, staví zeď, která jej má ochránit před jakoukoli změnou. Boží láska má však pro něho stále ještě připraven nový díl života, na jehož počátku se setká Kristovo srdce, láskou vzňaté, s tvým srdcem.

O co jde? Písmo svaté, jehož obsahem je láska Boží, nás vybízí, abychom o ní přemýšleli jako o daru, který tentokrát připadl nám, vám, bratři a sestry, tomu jedinci, jenž právě teď čte tyto řádky. Je to on,

Dokončení na str. 4

Aktualita

Gomora

„Marie!" volá třináctiletý Toto. Sotva Marie vyjde ze dveří, třeskne výstřel. Toto splnil úkol – na důkaz loajality obětoval mafiánskému klanu starší sestru...

„Ty kluky 'sme snad nemuseli hned postřílet," praví rozmrzele postarší strejc. Mafiánský kmotr důrazně oponuje: dva naivky, kteří se chtěli „udělat pro sebe" se zbraněmi ukladenými z tajného skladiště camorry (neapolské mafie), nebylo možno nechat dále volně pobíhat…

Tolik dvě příznačné momentky z italského filmu s názvem Gomora. Biblický název je zároveň trefnou narážkou a slovní hříčkou: CAMORRA/GOMORA. Zobrazuje Kampánii (kraj kolem Neapole) poněkud jinak než katalogy cestovních kanceláří: jako místo prorostlé zločinem. Zasaženy a zkompromitovány zlem jsou i děti. Ba právě děti jako by dokonce byly zlem obzvláště fascinovány…

Jistě platí: „Nezahladím i pro těch deset." (Gn 18,32) Na likvidaci zbytku nepodrobených ovšem mafie pracuje JÓMÁM VA LAJLÁ (hebrejsky: dnem i nocí).

Dodejme, že autor stejnojmenné literární předlohy k filmu Gomora se dostal na černou listinu camorry a žije pod policejní ochranou.

František Schilla

Život vs. smrt

Život je obklíčen smrtí.
To je to, co (tě) drtí
– a můžeš být pro a nebo proti.

Život na Golgatě
obklíčen byl smrtí.
To je to, co tě drtí
– ať jsi pro, nebo proti.

Kámen je odvalen.
Hrob bez života i smrti.
To je to, co drtí
– ať jsi pro, nebo proti.

Hrob je prázdný!

Ježíš vstal z mrtvých.
(A teď žije, to není klam, to není utopie)
Život nad smrtí.
To je to, co drtí,
když jsi pro
– ač jiní jsou proti.

Kristus vzat vzhůru,
život (je) nad životy.
To je to, co tě těší,
cestu do nebe,
tebe i pro tebe,
Boží andělé střeží

Z církví doma i ve světě

Příspěvek církví k otevřené občanské společnosti

Praha. (ERC). V rámci předsednictví ČR v Radě EU vydala komise Ekumenické rady církví pro přípravu předsednictví ČR v EU česko-anglickou publikaci Příspěvek církví k otevřené občanské společnosti.
Publikaci si můžete zakoupit v sekretariátu ERC.
Případné zaslání knížečky poštou dle telefonické domluvy.
Knížka obsahuje 22 českých a 22 anglických stran velikosti A5 včetně barevných fotografií a mapových příloh.
Součástí je i CD s dalšími informacemi.
Cena za 1 výtisk je symbolických 12 Kč + případné poštovné.
Další informace o knížečce včetně náhledů do knížky najdete zde:

www.ekumenickarada.cz

Slováci hledají Gospel talent roku 2009

Slovensko. (Christnet). V mládežnickém centru Evangelicko-luteránské církve Lotyšska v Rize bylo otevřené poprvé v dějinách této země první křesťanské divadlo. Práci v divadelním studiu vedou profesionální režiséři a pedagogové z oblasti scénického mistrovství a vokálního zpěvu, informuje baznica.info.
Iniciátory založení souboru jsou známá herečka Rezia Kalnia a její bratr, evangelický farář Krists Kalninš. Divadlo chce duchovně oslovovat diváka, poukazovat na dobro, které člověk dostal od Boha, rozvíjet ho, současně poukazovat na hřích a vyzývat na boj s každodenním pokušením, uvedl Evanjelík.

www.christnet.cz

Zachovejte neděli jako zvláštní den, říká církevní skupina EU

Nyborg, Dánsko. (ENI). Seskupení protestantských, anglikánských a ortodoxních církvích naléhá na Evropskou unii, aby zachovala neděli jako den odpočinku, v čase kdy seskupení 27 národů zvažuje nová omezení pracovní doby.
Komise Církev a společnost Konference evropských církví na zasedání v dánském Nyborgu sdělila ve svém prohlášení: „Vědecký výzkum ukázal, že neděle je těsněji propojena se zdravím pracujících než jakýkoliv jiný den v týdnu."
Komise vzala na vědomí, že Evropský parlament a 27 členských zemí EU v současné době projednává novou směrnici, která by stanovila počet hodin, kdy smějí zaměstnanci pracovat.

www.eni.ch

Ještě letos má EU hlasovat o zákazu křesťanských symbolů ve veřejných budovách

EU. (Res Claritas). JEU připravuje návrh zákona, který umožňuje ateistům protestovat proti vystavování křížů. Tak by mohly z veřejných budov zmizet všechny křesťanské symboly. Týkalo by se to nemocnic, hotelů, vězení a prostor dobročinných zařízení.
Simon Calvert z britského evangelikálního "Křesťanského institutu" prohlásil, že zákon by otevřel Pandořinu skřínku. Z hotelů by měly zmizet Bible, z vánočních trhů jesličky.
O návrhu zákona se má hlasovat ještě letos.

http://res.claritatis.cz

Vlasta Vančová nás předešla

Měli jsme ji moc rádi. Rodem Charouzová z Kolína, manželka faráře Jaroslava Vanči, stojící věrně při něm v práci ve sborech v Jasenné a ve Mšeně a také v Kolíně. Vlasta milá nás předešla do nového, nebeského života. Zemřela 18.12.2008 ve věku 86 let. Nebála se. Jako žena statečná věděla o tom, kdo má slova věčného života a kdo je pomocí a silou. Radostně zpívala "Pán Bůh je síla má, všecka obrana má." Poděkovali jsme za její život v hranickém kostele 29.12.2008 při pohřebním shromáždění s kázáním faráře Františka Hrušky ze Štemberka. Bratru faráři Vančovi přejeme brzký návrat z nemocnice domů a hodně síly a naděje.

-mf-

Trochu humoru do vlastních řad

Zavolej svému synodálovi

Na stránkách církevního tisku se opět objevuje diskuse farářů i presbyterů ČCE k personálnímu fondu, proto si dovoluji svůj příspěvek.
Původní idea personálního fondu souvisela s předpokládanou odlukou církve od státu a samofinancováním církve. Tato idea se ale změnila a většina prostředků je v posledních letech vyplácena různou formou kazatelům a dalším církevním pracovníkům. Liberalizace personálního fondu se připravovala téměř 3 roky, není to nic, co by bylo ukvapené a neprodiskutované. K tomuto tématu probíhala od podzimu 2005 celocírkevní diskuse. Je proto potřeba opět toto téma předložit a chtít po synodu aby liberalizaci schválil.
Liberalizace personálního fondu je potřebná především pro menší a rozptýlené sbory. Umožní jim (po dohodě s kazatelem) mít vlastního kazatele placeného na plný úvazek bez toho, aby docházelo ke snižování pracovního úvazku kazatele z důvodů nedostatku finančních prostředků ve sboru pro odvod do personálního fondu. Stejně tak umožní (po dohodě s kazatelem) finančně silným sborům odvádět do personálního fondu pro svého kazatele více, než kolik je doporučená částka. Nepřijetí liberalizace a pravidelné zvyšování personálního fondu povede některé sbory obsazené kazatelem k nemožnosti platit PF. PF je povinná platba, tudíž má přednost mj. před údržbou, opravami a modernizacemi farního bytu a církevních budov a dochází k narůstání tzv. vnitřního dluhu ve sboru.
Neschopnost sborů splácet personální fond vede: 1) ke snižování pracovních úvazků kazatelů a povolávání na zkrácený úvazek nebo 2) ke spojování či rušení sborů (viz materiál církve Budování sborů). V prvním případě si kazatel bude muset najít vedlejší pracovní poměr, v druhém přechod na jiný sbor nebo úplně jinou práci a odchod z církevní služby. Snížený pracovní úvazek kazatele není dobrým řešením. Úloha kazatele především na menším sboru je nezastupitelná. V Agendě pro pověření kazatele k službě Slova a svátostí je vyznání kazatele „… že se službě cele oddá…" a nikoliv formulace „… že se službě oddá do výše svého pracovního úvazku .." V případě spojení sborů přibude kazatelům na takto spojených sborech podstatně více práce, kterou bude v plném rozsahu obtížné zvládat. Postupem času se ukáže, že je potřeba řešit problém, co s církevními budovami na obou místech. Pro jednu uprázdněnou faru na takto spojených sborech bude potřeba získat nájemníka, který bude platit tržní nájemné a tímto příjmem posilovat sbor. V horším případě (pokud se slabší část takto sloučeného sboru nebude dostatečně bránit) dojde k prodeji církevních budov v tomto slabším místě a tím ke krátkodobému (a krátkozrakému) finančnímu zajištění spojeného sboru. V církvi se to zatím oficiálně řeší zrušením nebo sloučením sborů, povoláváním kazatelů na snížený úvazek a využívá se také možnost prohlásit kazatelské místo ve sboru za podporované a misijní s tím, že je odvod personálního fondu na určitou dobu výrazně snížen.
Takto špatné vyhlídky může - do určité míry – pomoci omezit přijetí liberalizace personálního fondu. Liberalizací se personální fond rozdělí na dvě části – povinnou a doporučenou. Povinnou část bude nutné odvést do ústředí. Výše doporučené části bude na každém sboru a kazateli, aby si dohodli, kolik mu bude sbor přispívat k státnímu platu. Tato část bude vyplacena přes ústředí církve přímo vlastnímu kazateli. V současné době dochází k přerozdělování všem stejně. Tímto dojde k určitým rozdílům v příjmech kazatelů a také v lukrativnosti jednotlivých sborů pro kazatele podle výše odvodů do personálního fondu. Nebude to ale nic nového – stačí se podívat do různých Památníků a Jubilejních knih evangelické církve, kde jsou rozdíly mezi sbory mnohdy významné.
Je na poslancích synodu, aby se vší vážností přijali připravenou liberalizaci personálního fondu. Kvalita společnosti (tedy i církve) se hodnotí mj. podle toho, jak se chová ke slabším. Ačkoliv potřeba - „něco s tím udělat" - zaznívá ze všech stran v církvi mnoho let, většina našich synodálů toto zatím nechce slyšet. Výsledek - místo liberalizace byl personální fond na loňském synodu pro rok 2009 paušálně zvýšen na 67.000 Kč. „Paušální částka (67.000 Kč pro rok 2009) – nabývá podoby jakéhosi výpalného, tedy poplatku uvaleného na celé společenství bez ohledu na možnosti a ochotu členů" – ET-KJ 30/2008, faráři Pavelka, Balcar. Ano, podle současných pravidel personálního fondu se nehledí na rozdíly mezi sbory: město vers. venkov, sbor rozptýlený vers. sbor v jednom místě, sbory s opravenými farami vers. sbory, kde farní byt potřebuje zmodernizovat, bohaté sbory, které mají lukrativní nemovitosti k pronájmu vers. sbory bez dalšího majetku, nezohledňuje se rozdílná velikost sborů v počtu členů, rozdíl v ekonomické síle členů jednotlivých sborů a věkovém složení členů sborů, rozdíl v ochotě přispívat na sbor apod. Je proto nutné toto opětovně předložit jako návrh na synod. Naše poslance na synodu nemůžeme nijak zavázat, jak mají hlasovat. Můžeme na ně pouze apelovat, aby pamatovali na malé sbory a podpořili liberalizaci. Nebuďme tedy stále tou mlčící většinou. Zjistěme si, kteří bratři a sestry byli zvoleni, a kteří další nás zastupují z titulu své funkce za naše senioráty jako poslanci na synodu a před letošním zasedáním (tj. 13–17.5.2009) je požádejme o podporu tohoto návrhu z Chrudimského seniorátu. Požádejme je jako jednotlivci i za sbory po projednání ve svých staršovstvech. Stejně, jako nás v parlamentu zastupují námi zvolení poslanci, stejně tak nás evangelíky zastupují naši poslanci na synodu. Stačí jim napsat, zatelefonovat, poslat mail. Církev je budována odspodu, nikdo to za nás neudělá. Umožněme tedy sborům – tj. především menším a slabším sborům - a kazatelům, aby měli možnost se vzájemně dohodnout tak, jak to bude oběma stranám nejlépe vyhovovat.
Loňský synod velkou část jednání věnoval otázce, co bude církev dělat s penězi, až se s ní stát vyrovná. Letos se bude asi podobně řešit krádež 10 milionů. Otázka liberalizace personálního fondu tak může znovu zapadnout.

Jaromír Vyskočil,
kurátor Farního sboru ČCE ve Džbánově –Ústí nad Orlicí
Redakčně zkráceno

Nevezmeš – jména – nadarmo

Ano, nám zasvěceným v tomto znění vyvstane v mysli třetí přikázání Desatera. Jeho smysl a význam je nám vlastní a brát nadarmo ono Jméno nad každé jméno se ostýcháme a bojíme. Jak nás potom musí bolet, že je slyšíme napořád kolem sebe jako bezmyšlenkové citoslovce, a to dokonce z úst těch, kdo v Boha a Krista nevěří! Proč se ho tedy dovolávají?
Děkuji bratru Blahoslavu Hájkovi za jeho zamyšlení nad řečeným přikázáním „Nezneužiješ jména" (KJ 7 2009). Kéž by nezaznělo jen do vlastních řad a dostalo se do širšího okruhu čtenářů, zejména pak veřejných nositelů kultury ducha. Obecně vzato, předně od nich by se očekávalo, že ponesou pochodeň osvícenství a duchovní obrody do naší posttotalitní doby „temna". Jak uboze by pak působilo např. vystoupení moderátora televizního pořadu „5 proti 5", když přičinlivě opakuje po soutěžících jméno Kristovo, jen aby „řeč nestála". Podobně si ulevuje ten, co nás z obrazovky nabádá, abychom se uvolnili, a další a další, od nichž bychom to třeba nečekali. Není (ne)znalost Bible pouhým oukropečkem ve všeobecném vzdělání?
Světlým poznatkem je přece jen, že jisté osobnosti z řad herců a dalších umělců se bez těchto berliček ve svých vystoupeních obejdou. I kdyby snad toto zneužívání považovali za pouhý nevkus, patří jim poděkování ojedinělého hlasu za všechny ostatní.
„Čtěte Bibli, tam to všechno je."

LP

Evangelizační shromáždění v Novém Městě pod Smrkem
20. a 21. 6. 2009

ve spolupráci o. s. Exulant se sborem Církve bratrské
a sborem Českobratrské církve evangelické
V sobotu bude přednášet br. Tomáš Pavelka,
v neděli kázat br. Pavel Smetana
Téma : Svoboda přesvědčení a v co tedy věřit
s výchozím bodem v Kalvínské reformaci
S ohledem na nutnost zajistit ubytování a stravování je nutné zaslat závazné přihlášky na účast nejpozději do 15.května 2009 na adresu :
* Jiří Šmída, Vojanova 1172, 289 22 Lysá nad Labem
jiri.smida@seznam.cz
V přihlášce je nutné uvést: počet osob požadujících ubytování vč. stravování, počet osob požadujících pouze stravování

Církve pomáhají cizincům bez práce

(Plzeňsko) V evangelických sborech v západních Čechách probíhají v těchto dnech sbírky na pomoc zejména mongolským pracovníkům na Plzeňsku. Ti jsou už několik měsíců bez příjmů. Svou solidaritu vyjadřují i další církve.
O prvních třech březnových nedělích vyhlásila řada sborů Českobratrské církve evangelické (ČCE) v západních Čechách sbírky na pomoc Mongolům bez práce. K peněžním i materiálním sbírkám se připojily například evangelické sbory v Plzni, Rokycanech, Domažlicích, Mariánských Lázních, Přešticích, Merklíně, Teplé, Kdyni nebo Chrástu. Celkem se vybralo přes 35 000 Kč a k tomu potraviny v hodnotě dalších tisíců.
Například chrástečtí evangelíci uspořádali v neděli 8. března 2009 sbírku „Buďme sousedy", k níž přizvali i ostatní spoluobčany. V kasičce se sešlo sedm a půl tisíce korun a k tomu potraviny a hygienické potřeby v hodnotě dalšího půldruhého tisíce. Ty spolu za vybrané peníze nakoupené prostředky k obživě dovezl následující den Mongolům na ubytovnu v sousední Zábělé farář sboru s pracovnicemi charitní Poradny pro cizince. Obdobná pomoc rokycanského evangelického sboru putovala ještě týž den k dalším Mongolům, ubytovaným v Plzni-Koterově.
Dalších 50 000 Kč uvolnila na pomoc Mongolům Synodní rada ČCE z fondu sociální a charitativní pomoci. Tato částka spolu s finančními prostředky, vybranými v jednotlivých sborech, putuje na konto Diecézní charity Plzeň, určené na pomoc Mongolům a dalším cizincům na Plzeňsku. Kromě materiální pomoci podporuje charitní Poradna pro cizince zahraniční pracovníky v tíživé situaci při jednání s úřady, při vyřizování návratů do vlasti nebo hledání zaměstnání. Finanční prostředky využívá na nákup potravin a dalších základních životních potřeb, úhradu nezbytné lékařské péče, tlumočení nebo nákup jízdenek MHD.
Solidaritu s cizinci vyjadřují i další církve v Plzni. Evangelická církev metodistická jako první už v lednu a únoru 2009 zorganizovala potravinovou pomoc a každé úterý pořádá pro Mongoly kurzy češtiny.
Ke sbírkám se připojili i vysokoškolští studenti z křesťanského klubu Hora a lidé z Křesťanského společenství Plzeň nebo římskokatolické farnosti u katedrály sv. Bartoloměje.
Na pátek 3. dubna 2009 od 19 hodin připravily humanitární organizace YWAM, Poradna pro cizince Diecézní charity Plzeň a Diakonický odbor západočeského seniorátu ČCE benefiční večer, jehož výtěžek podpoří Mongoly a další cizince bez příjmů. Vystoupila na něm například mongolská operní pěvkyně Jagarmaa Dagvasuren.
Plzeň patří mezi lokality s největším počtem zaměstnaných cizinců v ČR. V důsledku hospodářské krize většina firem v regionu propouští kmenové i agenturní zaměstnance. Nejvíce zasaženi jsou zejména nejchudší pracovníci z Mongolska. Jedná se řádově o stovky až tisíce lidí, kterým scházejí základní prostředky k živobytí.

Karel Šimr,
farář ČCE v Chrástu – 739 244 774
http://diakonie-zapad.evangnet.cz

Habrovanští

Obec **Habrovany** leží asi 20 km východně od Brna, kousek od Rousínova a 10 km od Slavkova. Dnes je určitě mnohem méně známá jak sousední Olšany s farmou Bolka Polívky, nebo rekreační oblast Luleč s vyhledávaným přírodním koupalištěm.
Už známe místo. A teď si povíme, oč vlastně šlo. Šlo o vznik a existenci křesťanské skupiny na Habrovanech. Založil ji 23.2.1526 rytíř **Jan Dubčanský ze Zdenína**, pán na Habrovanech a Lulči. Nyní má obec necelých 800 obyvatel, je tam zámek a filiální kostel sv. Trojice.
Na Moravu se stěhovali mnozí jinde pronásledovaní nebo nespokojení protože zde byla mnohem větší náboženská svoboda než třeba v Čechách a tak zde vznikala nová společenství z lidí domácích nebo z emigrantů, kteří sem přinášeli svou víru a zvyky a tak ovlivňovali druhé. Ovšem ta svoboda nebyla bezbřehá,jako v současnosti, což názorně vidíme na králi Ferdinandu I. (1503 – 1564, králem od 1526) včetně podnětu na svolání tridentského koncilu.
Jan Dubčanský, moravský zeman, původně podobojí, náboženský myslitel, zemřel v roce 1543, rok jeho narození neznáme. Dle dostupné literatury dokonce víme, že nechal na Habrovanech postavit na vlastní náklady nekatolický kostel.
Dubčanský chtěl spojit různé skupiny a náboženské nespokojence. Je to poznat z jejich dopisů a na množství styků na jeho statcích s představiteli komunit, i když většinou neúspěšných.
Připomeňme si např. nejprve jeho kontakty se **Zwingliány**. Reformátor Uldrich Zwingli (1484-1531), vyhlásil 67 thezí a provedl v církvi radikální změny. Odstranil mši, obrazy a sochy, dokonce varhany a církevní zpěv. Ve svátostech viděl pouhé symboly (zvl. VP), odmítal celibát a kláštery. Jako vojenský kazatel byl raněn v bitvě u Kappelu a krutě usmrcen.O Kalvínovi (1509-1564) zatím nemůže být ani řeč, byl ještě velmi mladý. O stycích naší skupiny s Martinem Lutherem (1483-1546) nic nevíme, ale měl na našem území značný vliv, zvláště na Němce.
Zakladateli habrovanských byla nakloněna Jednota bratrská, dokonce si dopisoval s biskupem Lukášem Pražským (1458-1528), který sídlil v Mladé Boleslavi. Původní vzájemná vstřícnost, i když si byli blízcí, zvláště v pojetí křtu,(kdy Jednota už uznávala trojiční křest - dětí a jiných denominací) a VP, vyústila v rozchod hlavně pro styky Dubčanského s Janem Čížkem. Po rozdělení Jednoty na **menší** a vítěznou **větší stránku** opět jednota Dubčanského jednala tentokrát o splynutí s Kalencovou menší stránkou v Letovicích i přesto, že tato skupina byla proti vzdělání, měla nechuť ke Starému zákonu, VP vykládala symbolicky a proniklo tam učení o popírání Trojice a opět křest dospělých. Ke spojení těchto dvou skupin nedošlo, habrovanští nepřistoupili na křest dospělých a vadilo jim popírání Trojice.
Snaha po jednotě se projevila i ve stycích Dubčanského společenství s radikálními stoupenci reformace s **novokřtěnc**i. A opět narážejí na křest jen dospělých a překřtívání. Dle nich není třeba křtít v dětství a zdůvodňovali to, že dětem patří království nebeské (L18,15-17).Kladli důraz na bezprostřední působení Ducha svatého (zřejmě bez souladu s Písmem). Novokřtěnci byli většinou Němci, vlastně vyhnaní z Německa po selské válce. Usadili se většinou na jižní Moravě, kde měli největší středisko v Mikulově a pak často v místech dnešních sborů ČCE. Říkáme jim **Habáni**, pro jejich keramiku, byli výbornými řemeslníky a praktikovali společné hospodaření a vlastnictví jinak jak ve Sk 4,32 (měli všechno společné) nebo v Táboře.
Společnou nití pro všechny je postava neklidného hledače a kritika **Jana Čížka** (vlastním jménem Zeisinga), původně mnicha z Vratislavi. Odtud byl vypuzen spolu s Michalem Weissem a Janem Mnichem. Přišli do Čech, do Litomyšle. Jan Augusta je přijal do Jednoty bratrské, Čížek pak pobýval nějaký čas u Lukáše Pražského v Mladé Boleslavi a pro různost názorů, (značný vliv zwingliánství,např. na pojetí VP…) a útoků proti Lukáši byl vyloučen spolu s Weissem z Jednoty a odešel na Moravu k Dubčanskému kterého B Lukáš varoval. Na Dubčanského měl značný vliv, ale věčný nepokojenec po čase odchází i odtud a uchyluje se k novokřtěncům. Nakonec na popud českého a uherského krále Ferdinanda I. byl spolu s Tomášem Waldhausrem, a ještě jedním druhem na brněnské radnici uvězněn a 11.3. 1528 byli všichni tři jako novokřtěnci společně upáleni.Tak se rozbíhá pronásledování křtěnců.
Janu Dubčanskému se přes velkou snahu jeho záměr nepodařil. V roce 1530 otevřel v Lulči vlastní tiskárnu a v roce 1536 vydal svou apologii. Nato byl na příkaz krále Frdinanda I. v Praze uvězněn a na přímluvu moravských stavů v roce 1539 propuštěn pod podmínkou, že zanechá své činnosti. Po jeho smrti „jednota" postupně zanikla a vyznavači byli rozptýleni.
Málo lidí se dnes zabývá dějinami. Pak se ovšem tvrzení i výsledky těch, co hloubají zdají jako něco nového a přitom „nic nového pod sluncem". I to, co se odehrálo téměř před pěti sty roky, jako by se odehrálo právě teď. Třeba odmítání křtu dětí, překřtívání, neuznání křtu jiné denominace, popírání Boží Trojice, bezprostřední působení Ducha svatého, pojetí VP a ordinace, někde obrazoborectví, odmítání Starého zákona (zvláště za nacismu), ne zrovna přejný přístup ke společnému hospodaření, sociální cítění (B Lukáš napsal:„o chudé mějte péči věrnou".), neustálé přechody jednotlivců mezi různými denominacemi a jejich štěpení s množstvím vzájemné nelibosti…
Zpochybňování vzkříšení a významu smrti Ježíše Krista na kříži ještě tenkrát asi nemělo svůj čas. Je třeba psát víc? Domnívám se, že ne.

Jiří Novák

Předvelikonoční zamyšlení

Je dobře, že křesťané mají rok rozdělený do několika významných období. Adventní a vánoční doba je čas radostného očekávání, který ovlivňuje pozitivně skoro každého.
Doba velikonoční je hodně dlouhá, trvá od začátku postního období až po svatodušní svátky, tedy tři měsíce.
Postní období není jen otázka půstu k jídlu, ale má širší význam – od duchovního přemýšlení až po vztahy se svým okolím.
Jeden z postních biblických textů Joel 2, od 12. verš nás zve k duchovní obnově a návratu. Toto by nás mělo provázet neustále, neboť jsme stále na cestě.
Především bychom si v tomto textu měli všimnout několika věcí:
jaký je Bůh, ke kterému se máme navrátit?
Verš 13. je to náš Bůh plný slitování a milosrdenství.
jak se k němu máme navracet?
V 12. a 16. celým srdcem a ve společenství Božího lidu. Objevujeme v sobě, že tento návrat je nejhlubší potřebou našeho srdce a pustíme se do toho?
Pak je velmi povzbuzující, (v 18.), že:
Hospodin se nás horlivě ujímá a soucítí s námi. Ke každému pozvání na cestu patří také Boží zaslíbení o velikých věcech, které s námi Hospodin bude konat (v 21.)
Proto se nemáme bát a už teď můžeme jásat nad tím co je pro nás v příštích dnech připraveno a také nám to více otevírá srdce k přijetí tajemství Velikonoc.

Jan Trnka

Jak se může čtenáři Bible něco takového stát?

„Copak se v Izraeli kradou auta?" „Je možné, že se židovské děti ve škole mlátí?" „V Izraeli se přece neprovádí potraty?" Ten vrah, o kterém se píše v novinách je Žid?", ptají se nás věřících žijících v Izraeli udivení návštěvníci.
Očekávání morálního chování na nejvyšší úrovni nemají křesťané jen vůči jednotlivý Židům. Jsou tací, kteří vyžadují od izraelského státu, nesoucího odpovědnost za ochranu svých občanů, aby aplikoval vůči palestinským teroristům novozákonní příkaz daný Ježíšem svým učedníkům: „Když tě někdo uhodí do tváře, nastav mu i druhou."
Ano, izraelské děti se ve škole perou a dokonce do sebe vzájemně kopají. V oblasti krádeží aut funguje skvěle izraelsko-palestinská spolupráce. Od založení státu Izrael se provedlo na 2 000 000 potratů. Mnohý Žid sedí ve vězení pro vraždu, v leckterém případě vlastní ženy nebo i dítěte. Mám pokračovat?
Copak se v Čechách, Německu nebo Americe nekrade, nepodvádí, neprovádějí se potraty a nedochází k znásilněním a vraždám?
Na jakém základě došli někteří křesťané k názoru, že v Izraeli už propukla vláda Božího království?
Proč si myslí, že Židé jsou narozdíl od Čechů a dovolím si říct i křesťanů bez hříchu?
Jak se může čtenáři Bible - a teď pro změnu vycházejme z idealistického předpokladu, že je každý věřící zároveň pozorným čtenářem Bible - Jak se může čtenáři Bible stát, že přehlédne tak základní věc, jako to, že jsou všichni lidé hříšníci?
Apoštol Pavel vysvětluje v Listu Římanům mnohé přednosti Židů; celá Bible vychází z toho, že jsou mezi Izraelem a ostatními národy zásadní rozdíly. Ale v jedné oblasti naprosto neomylně a jistě žádný rozdíl neexistuje:…Židé i Řekové, Židé i Čechové, jsou pod mocí hříchu, jak je psáno: Nikdo není spravedlivý, není ani jeden…
Ve třetí kapitole tohoto novozákonního dopisu cituje apoštol Pavel souhrnně různá místa ze starozákonních knih Žalmů, Izajáše a Přísloví. Pro případ, že by někdo z Židů došel k názoru, že jeho lid už je svatý a spravedlivý, tak i v „jeho Bibli" stojí, že ještě ne. Co se týče rozpoznání hříchu snad ani není nutné dívat se do Bible, postačí, jen si otevřít noviny nebo otevřít oči. Abychom ovšem mohli vyjmout třísku z oka svého bratra, budeme nejprve muset vyjmout trám z vlastního.

Uvažovala
Krista Gerloffová

80. narozeniny br. Zdeňka Škrabala

Na začátku února jsme ve strašnickém sboru ČCE oslavili osmdesátiny Zdeňka Škrabala, kazatele, někdejšího presbytera našeho sboru a také vedoucího redaktora Evangelického týdeníku Kostnické jiskry. Tak ho zná širší veřejnost především. Právem, protože bratr Škrabal, dlouholetý člen redakční rady, dával Kostnickým jiskrám naplnění, obsah a směr.

Jeho působení se vyznačovalo ekumenickou otevřeností. Přispěvatele jisker získával mezi kazateli i ostatními čtenáři: kazatelé mu dali opis svých kázání, zestručněli své přednášky. Ti, kteří svůj zájem věnovali dějinám české i světové reformace, byli vždy vyzváni k zásadním článkům. Jiní se zajímali o postavení církví v dnešní společnosti a svými poznámkami vyvolávali diskusi. To všechno přispívalo k pestrosti a zajímavosti obsahu Kostnických jisker. Někteří se stali přispěvateli pravidelnými.

Ale bratr Škrabal dbal také o čtenáře. Chtěl, aby se jim Kostnické jiskry dostaly do ruky včas, proto vzal na záda batoh plný novin a spěchal s ním na nádražní poštu, to vše ve své sedmdesátce! Tak pomáhal svým Kostnickým jiskrám.

Kázal vždy tam, kde bylo potřeba, v neobsazených sborech, při nemoci či dovolené místních kazatelů. Bratr Škrabal zastupoval rád, nevadilo mu, že prázdninové bohoslužby navštěvuje v metropoli podstatně menší počet účastníků.

Sečtělý, neustále se v „teologické kondici" udržující, hudbu milující, téměř vždy veselý, plný mladistvého humoru – kdo by mu hádal osmdesát? Při narozeninách dostal milý dárek: dort ve tvaru knihy s nápisem „Z. Škrabal, Sebrané spisy". Jeho „sebranými spisy" však ve skutečnosti byly ročníky Evangelického týdeníku a srdce posluchačů jeho kázání.

Bylo by možné připomenout ještě mnoho. Zmiňme tedy na konec jen poslední stránku Evangelického týdeníku Kostnických jisker, plnou nejen informací, ale i gratulačních článků jubilujícím. A tak i nyní prosíme, aby těchto několik postřehů o práci bratra Zdeňka Škrabala mohli čtenáři číst na poslední stránce a snad i připojit dík za všechno, čím nás obdarovává Hospodin v práci svých věrných služebníků, také bratra Zdeňka Škrabala.

Prof. Slavie Radechovská, PaKl

Bůh je láska

Dokončení ze str. 1

který má velký kus života za sebou a domnívá se, že už neprožije nic podobného vzrušení lásky mladých let. Ta domněnka je mylná a škodlivá. Pomysleme na apoštola Pavla. Jako Saul tvrdošíjně pokračoval starou cestou židovského zákoníka a farizeje a byla mu na hony vzdálena myšlenka na změnu. Ty, kdo mu ji mohli zprostředkovat, pronásledoval a hubil. Bůh mu tu změnu připravil a nabídl tak, že ji nemohl odmítnout. V Pavlově životě nastala změna, starou známost zákona - Mojžíše - zaměnil za Boží lásku - Ježíše Krista. To jméno je obrazem moci Boží lásky: Bůh dal za nás, hříšníky, svého Syna.

Snad vás nenapadlo, že jsem v těchto věcech mistr. Naopak jsem žáček, kterému někdo vnukl myšlenku, že je na čase postoupit tak, jak to od Petra žádal Pán: aby vyznáním lásky uzavřel dobu známosti, přikryl jí své tápání a přijal od ní odpuštění za své zapření. O Petrovi je to zapsáno jen proto, aby všichni, kdo to kdy uslyší, poznali, že teď jsou na řadě, aby odpověděli na Ježíšovu otázku: Miluješ mne? Ale teď jste na řadě vy, milí čtenáři, já a vy.

Josef Veselý

Obracet v ruce euro – aneb Primož Trubar 500 let

Jezdíme k moři do Chorvatska přes Slovinsko, kde nakupujeme levný benzin. Zdalipak jste si všimli slovinských mincí? Na dvoucentové je vyražen Princův či Kněžský kámen, symbol nezávislého státu Slovinců v 6. století. Na dvoueurovku si Slovinci dali svého národního básníka France Prešerena (asi jako náš K. H. Mácha). Na padesáticentové minci je vyobrazena nejvyšší hora Slovinska Triglav. Na jednoeurovce je Primož Trubar. To je pozoruhodné. Malá katolická země, a na euru si vyrazí portrét reformátora, kazatele evangelia.

Co víme o Trubarovi? Narodil se 9. června 1508 v Rašici. Vloni tomu bylo právě 500 let a Slovinsko vydalo pamětní minci s Trubarovým portrétem v hodnotě 2 euro. Do školy chodil v Rjece, pak studoval v Salcburku a v Terstu. Tam poznal reformační myšlenky, tam se trochu seznámil s Lutherovou činností. Roku 1527 se vrátil do Dolní Krajiny (Kraňska) a stal se farářem v Laaku. Dva roky pak pobyl na vídeňské univerzitě.

Pomalu se přikláněl k reformaci. Rozešel se s laibašským biskupstvím. Roku 1540 odešel znovu do Terstu na faru ve Sv. Barthelmu. 1547 ho laibašský biskup Textor exkomunikoval. To ho přinutilo k odchodu do Německa. Tu napsal první slovinskou knihu, katechismus, vydanou 1550 v Tubinskách (Tübingen) pod německým názvem „Catechismus in der windischen Sprache".

1553 – 1561 působil jako luterský farář ve sboru St. Mang v malebném Kemptenu. Zde přeložil z Lutherovy bible do slovinštiny Nový zákon. Z Trubarova podměnu zřídil Hans Ungnad v Urachu tiskárnu, kde byly vytištěny některé Trubarovy spisy a překlady. Celkem tu bylo vydáno na třicet slovinských knih. V roce 1567 byl Trubar ustanoven farářem v Derendinten u Tubinek (dnes součást města). Zde roku 1586 zemřel a je pohřben v evangelickém kostele sv. Galluse.

Už pan profesor Rudolf Říčan (narodil se před 110 lety) nás nabádal, abychom se víc věnovali církevním dějinám slovanských národů Tak aspoň tato malá připomínka velikého slovinského reformátora Primože Trubara.

Miroslav Frydrych

ČESKOBRATRSKÁ CÍRKEV EVANGELICKÁ
STŘEDISKO CHOTĚBOŘ

Rodinné rekreace v Chotěboři 2009

Termíny běhů:	Vedení běhu:	Zaměření:
1. běh 27. 6. – 4. 7.	br. far. T. Molnár	maminky s předškolními dětmi
2. běh 5. 7. – 12. 7.	ses. far. A. Lavická	rodinná rekreace
3. běh 12. 7. – 25. 7.	ses. far. E. Šormová	hudební
4. běh 26. 7. – 2. 8.	ses. far. D. Hrubantová	maminky s dětmi
5. běh 2. 8. – 9. 8.	br. far. P. Křivohlavý	cykloturistika
6. běh 9. 8. – 16. 8.	ses. far. R. Kučerová	běh je obsazen!!!!
7. běh 16. 8. – 27. 8.	br. far. T. Matějovský	rodinná rekreace

- je možné se přihlásit i na dva i více běhů za sebou
- uzávěrka přihlášek je 15. dubna 2009

Přihlášky potvrzené sborem, zasílejte na adresu:
Ing. Petr Černý, Na Morání 8, 128 00 Praha 2

Přihlášky přes Internet na stránce http://es-chotebor.evangnet.cz (platí pro zájemce, kteří byli v posledních dvou letech ve středisku na rekreaci)

Pozvánky

Pěvecký sbor s doprovodem orchestru vystoupí na Velikonoční pondělí v kostele Českobratrské církve evangelické v Lysé nad Labem. Předneseny budou velikonoční písně v úpravě dirigentky Marie Sommerové, velikonoční zvěstí poslouží farář Emanuel Vejnar. Začátek je v 9 hodin. Kostel je vytápěn.

* * *

Místní odbor Kostnické jednoty v Lysé nad Labem o. s.

V neděli 19. dubna bude naším hostem náměstek synodního seniora Českobratrské církve evangelické Mgr. Miloš Rejchrt, dopoledne v 9 h bude při bohoslužbách kázat v kostele ČCE, odpoledne od 14 h bude přednášet o švýcarském reformátorovi Janu Kalvínovi. Zveme k účasti.

Inzerce

Nabízíme možnost ubytování v Praze 10, jedna stanice od metra Želivského, nejlépe ženě, za péči o starou maminku. Další info osobní domluva. Děkuji. **Kontakt:** 603 572 706.

č. 4

Koupím pianino nebo křídlo.
Tel.: 602 366 831

č. 8

Ústřední církevní kancelář ČCE hledá šéfredaktora/šéfredaktorku Evangelického měsíčníku Český bratr.
Požadujeme: VŠ vzdělání, nejlépe teologické, samostatnost a komunikativnost, bezúhonnost, znalost prostředí ČCE a praxe v oboru vítána.
Nástup na trvalý pracovní poměr od 1. června 2009
Předpokládá se plnočasový úvazek, možnost domluvy i na dratší úvazek
Nabízíme: odpovídající finanční ohodnocení, příjemné pracovní prostředí v centru Prahy,flexibilní pracovní dobu, 5 týdnů dovolené.
Motivační dopis, strukturovaný životopis, referenci nebo pracovní hodnocení od předchozího zaměstnavatele, telefonický nebo elektronický kontakt na jiného z předchozích zaměstnavatelů zasílejte do 30. dubna 2009 na adresu Českobratrská církev evangelická, sekretariát, Jungmannova 9, 110 00 Praha 1 nebo sekretariat@srcce.cz. Bližší informace na tel.: 224 999 214, D. Doucková.

č. 9

Ústřední církevní kancelář ČCE vyhlašuje výběrové řízení na místo vedoucího ekonoma/vedoucí ekonomky.
Požadujeme: VŠ vzdělání ekonomického směru, min. 5 let praxe v oboru, zkušenost s vedením kolektivu, znalost práce na PC, znalost cizího jazyka a církevního prostředí výhodou, bezúhonnost
Předpokládaný nástup k 1. 6. 2009
Nabízíme: odpovídající finanční ohodnocení, příjemné pracovní prostředí v centru Prahy, možnost dalšího vzdělávání, 5 týdnů dovolené, zaměstnanecké výhody.
Podání přihlášky k výběrovému řízení do 30. dubna 2009
Součástí přihlášky: motivační dopis, strukturovaný životopis, dvě písemné reference nebo pracovní hodnocení z předchozích zaměstnání, telefonický nebo elektronický kontakt na jiné z předchozích pracovišť, výpis z rejstříku trestů.
Přihlášku k výběrovému řízení označenou na obálce "Výběrové řízení-vedoucí ekonom" zasílejte na adresu Českobratrská církev evangelická, sekterariát, Jungmannova 9, 111 21 Praha 1. Bližší informace na tel.: 224 999 214, D. Doucková

č. 10

Dovolená v soukromí, cena 150 Kč / osobu, předhůří Šumavy, Vlachovo Březí, Prachaticko.
E-mail: ChanovaDagmar@seznam.cz tel. 388329363, mobil: 728745295.

č. 11

Pouze do dobrých rukou daruji štěňata - voříšky. Odběr vhodný po konci března, dovezu osobně. **Kontakt na mobily**: 607560502, 607617867 nebo na adresu redakce.

č. 12

Farnost ECM Třeboň, nabízí ubytování v podkrovním apartmánu. K dispozici dva pokoje, kuchyňský kout, soc. zařízení. Možnost ubytování již od 200,- Kč/osoba/noc. **Kontakt:** Farnost ECM Třeboň, Seifertova 449, 379 01 Třeboň. Tel.: 384722538. Mobil: 775941105

č. 13

Evangelický týdeník - Kostnické jiskry
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 1932069379/0800
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost *Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz, příjem reklamací: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

Bohoslužby

Seniorát chrudimský

Českobratrská církev evangelická

Brandýs nad Orlicí, Ne 8.30
Českých bratří 223, f Lukáš Ondra

Bučina, Ne 10.00
Bučina č.1, f Libor Chaloupka

Bukovka, Ne 9.30
Bukova č.59, f Martin Brombařík

Čáslav, Ne 9.00
Jana Karafiáta 159, f Pavel Jůn

Česká Třebová, Ne 9.00
Riegrova 283/28, Jaroslav Nečas

Dvakačovice, Ne 9.00
Dvačkovice č.32, f Jan Machala

Džbánov – Ústí nad Orlicí, Ne 10.00
Voděrady-Džbánov č.4, f Jiří Kvapil

Heřmanův Městec, Ne 9.00
Zahraní 537, f.Jan Plecháček

Holice v Čechách, Ne a.c.d.8.30 b. e 15.30
Hradecká 53., adm.Daniel Ženatý

Horní Čermná, Ne 8.45
Horní Čermná č.2, f Jakub Keller

Hradiště, Ne 9.30
Hradiště č.15, f Jiří Kučera

Choceň, Ne 10.00
Žerotínova 94, f Magdalena Ondrová

Chrudim, Ne 9.00
Pardubická 324, f Anna Lavická

Chvaletice, Ne 10.00
Hornická Čtvrť 65, k Marta Hromádková

Lanškroun, Ne 9.00
Českých bratří 654, f Daniel Tomeš

Litomyšl, Ne 9.00
A.Tomíčka 69, f Věra Pleskotová

Lozice, Ne 10.00
Lozice č.53. j Rut Kučerová, adm.Jiří Kučera

Opatovice, Ne 9.00
Opatovice č.5, f Jana Potočková

Pardubice, Ne 9.00
Hronovická 492/25, f. Daniel Ženatý

Přelouč, Ne 9.00
Českobratrská 86, f Hana Schusterová

Semtěš, Ne 10.30
Semtěš č.69 j Hynek Schuster, adm Hana Schusterová

Sloupnice, Ne 9.00
Dolní 80, f Petr Peňáz

Trnávka, Ne 8.45
Trnáva č.66, f Miloš Hübner

Vilémov u Golčova Jeníkova, Ne 10.00
Vilémov u Golčova Jeníkova č.162
f Ladislav Havelka

Vysoké Mýto, Ne 9.00
Javornického 49/IV, k Ladislávek Morávek, adm Miroslav Peňáz

Církev bratrská

Bystré, Ne 9.30
Bystré č.82, Roman Toušek

Česká Skalice, Ne 9.30
Tyršova 285, Petr Asszonyi

Náchod, Ne 9.30
Purkyňova 584, Rostislav Staněk

Nové Město nad Metují, Ne 9.00
K Sirkárně 1506, Jan Hábl

Trutnov, Ne 9.00
Lomní 103/9, Jan Šrámek

Česká Třebová, Ne 9.00
Tykačova 1183, Petr Kučera

Hradec Králové, Ne 10.00
V Kopečku 89, Martin Legát

Chrudim, Ne 9.00
Slezská 514, Petr Jelínek

Litomyšl, Ne 9.00
Nádražní 526, Daniel Smetana

Vysoké Mýto, Ne 10.30
Javornického 49, Přemysl Pýter

Pardubice, Ne 9.00
Lonkova 512 – Archa, Samuel Jindra

Bratrská jednota baptistů

Pardubice, Ne 9.00
Sladkovského 521/38, Luděk Šíp

Vysoké Mýto, Ne 9.30
Pražská 72, Vladimír Zeman

KOSTNICKÉ JISKRY
Evangelický týdeník
12/2009
15. dubna 2009 ◆ ročník 94 ◆ cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde 22. dubna

Z obsahu

* *Od špatného k horšímu*
* *Lisabonská smlouva, církve a náboženství*
* *Před kostelem za kostelem*

Co se stalo po sobotě

Pán je mrtev! rozkřiklo se mezi učedníky. Jsou rozptýlení a mají strach. Je sobota a učedníci se shromažďují v místnosti za zavřenými dveřmi. Neměli odvahu se s Pánem rozloučit pod křížem, kromě žen a „ jednoho učedníka, kterého Pán miloval". Neměli odvahu ho ani pohřbít. Pohřbili ho tajní učedníci. A jejich strach trvá, klepou se, že skončí na popravišti jako jejich Pán. Přesto se ale dokázali sejít v nějaké místnosti a prožívají společně svoji frustraci. Najednou přijde Marie a říká jim neuvěřitelnou věc: „Pán žije! Není mrtvý." Je možné tomu uvěřit? Snad jen Petr a „učedník, kterého Ježíš miloval", kteří byli u prázdného hrobu, mohou brát Marii vážně.

Dobře známý Nietzscheho výrok „Bůh je mrtev" trefně zaznívá do dnešní doby. Zvláště v české ateistické společnosti je tato myšlenka velmi dobru zprávou. Vždyť si mohu svůj život řídit sám jak chci a morální hodnoty si také určím sám. Není jiného boha kromě mě. Může naše evangelium neboli dobrá zpráva o vzkříšeném Ježíši, který zemřel za hříchy lidí a vstal z mrtvých, konkurovat modernímu názoru, že Bůh není?

„Bůh není", letí společností. „Je mrtvý". A když nějaký Bůh je, musí být daleko a nás se to netýká. Když se s tímto setkáváme každý den, může to v nás vyvolat stejnou frustraci, jako v učednících. Oni seděli zavření a raději nic nepodnikli, protože strach jim to nedovolil. Když se něco často opakuje i když je to lež, nakonec tomu začínáme věřit.

Nemá každý z nás strach? Co si lidé o mě budou myslet? Odmítnou mě a budu za fanatika… A tak sedíme za zavřenými dveřmi. A čekáme. Vzájemně si říkáme jak je to dnes těžké. Téma Bůh, a zvláště Ježíš, není moc v oblibě. Sílu nám bere i dnešní životní styl. Jsme upracovaní, unavení a nemáme čas jeden na druhého. Naše síly jsou vyčerpány. Není divu, že nemocí dnešní doby je deprese. Tak mi napadá, jestli my, křesťané, nepotřebujeme, aby Ježíš přišel zavřenými dveřmi, více než ostatní lidé. Není to tak, že my máme problém a ne svět? Problém s vlastním strachem, egoismem a depresí? Potřebujeme první den po sobotě, kdy se stalo něco neuvěřitelného. Co změnilo život učedníků. Ježíš přišel. A první co řekl bylo „Pokoj vám". Učedníky zaplavila radost. Pokoj dokáže vrátit naší mysli klid, rozvahu. Zbavuje nás negativismu. Jak je to dnes potřebné! Kdo z nás opravdu zažívá pokoj, který dává Ježíš? Den co den k nám musí chodit přes zavřené dveře našich srdcí. Jen pokoj Boží nás může povzbudit a změnit v odvážné lidi, kteří se nebojí.

Ježíš přichází k ustrašeným a ne sebejistým, k těm co sílu už nemají. Nepřekáží mu zavřené dveře. Vstoupí a vidí hluboko do našeho nitra. Nepřináší zničující kritiku, ale pokoj a tím radost. Našemu životu se uleví pokud přijmeme Ježíšovo přání pokoje a změní to i naše myšlení o nás samotných, světě a lidech kolem.

Viera Houdková,
kazatelka ECM
Kladno

Křesťané v Číně - ilustrační foto

Nebeské zboží

Každý den jsme zavalováni reklamními letáky. Nabízejí nám nejrozmanitější zboží a přesvědčují nás o jeho láci. Jsou prošpikovány slovíčky "jen" a „pouze". Vedle přeškrtnutých cen se vyzývavě tyčí ty nové, lákavě nízké. Lhali bychom, kdybychom tvrdili, že nás nezajímají. V duchu je porovnáváme s cenami, které známe z obchodů a shledáme-li je opravdu výhodné, často neodoláme. Dokážeme v takovém případě koupit i věci, které vůbec nepotřebujeme. Vždyť jsou tak laciné! Jsou lidé, kteří mají všechny skříně, komory a kouty svých bytů zarovnány laciným zbožím. Překáží jim a zakopávají o ně. Ztratili už přehled o tom, co mají a kde to mají a přesto nakupují stále dál.

Církev je vystavena velkému pokušení marketinkových tahů. Co nabízí, totiž nejde na odbyt. Prázdné kostely jsou výrazem její neschopnosti sdělit, co kdysi lidi zapalovalo. Ony církevní marketinkové tahy spočívají v přesouvání důrazu z „hlavního produktu" na „produkty vedlejší". Z kázání evangelia o Boží lásce k pití kávy, vyučování angličtiny, protidrogové prevenci či charitě. Tyto aktivity totiž společnost - narozdíl od kázání – neproblematizuje. Tak proč toho nevyužít, proč nejít s dobou?

Kristova milost je přece milostí „nízkoprahovou". Ani lotrovi ukřižovanému spolu s ním ji Ježíš neodepřel. Ano, přesto však ani vůči němu nebyla jeho milost milostí lacinou.

Kostely zejí prázdnotou, protože se v nich už dlouho nabízí jen laciné „pozemské zboží". Nenaplní se, když ceny ještě klesnou. Přílišná láce se stává podezřelou. Je třeba změnit dodavatele a přinést do nich opět „nebeské zboží".

Velikonoce jsou pro takovou výměnu sortimentu ideální příležitostí. Evangelium o Boží lásce je totiž jejich nejvlastnějším obsahem. Události Velkého pátku a Velikonoční neděle nám sdělují, že ani zápasy, v nichž jsme poraženi, nemusí být prohrou. Bojujeme-li v nich na straně dobrého Božího řádu, pak i smrt znamená vítězství. Toto „nebeské zboží" má církev světu nést. Kdo je zajedno s Bohem, ten i z hrobu slavně povstává.

Emanuel Vejnar

AKTUALITA

Za „bambusovou oponou"

(K situaci křesťanů v Číně)

Zprávu o rozhovorech mezi představiteli protestantských církvích, které se tajně scházejí po obydlích (house-churches), a čínskými státními orgány přináší britský týdeník The Church Times ze 30. ledna 2009 (v těsném závěsu za anglosaskými deníky). Jednání o možném zlegálnění tajných protestantských církví proběhla v listopadu 2008. Padesát představitelů podzemních protestantských církví bylo však od té doby zatčeno a tři z nich odsouzeni k tzv. „převýchově". (Redakce anglikánského listu výslovně uvádí, že katolická podzemní církev se zmíněných jednání nezúčastnila.)

Podle Jane MacCartneyové, pekingské dopisovatelky deníku The Times, žije v Číně přibližně 130 milionů křesťanů, z toho většina náleží právě k podzemním protestantským církvím, které se scházejí po obydlích (house-churches).

František Schilla

Zlaté srdce pro Evropu

Tak zní označení pro každoroční čestné vyznamenání, které uděluje mezinárodní občanské sdružení "Kruh přátel česko-německého porozumění" svým členům, a to "za výrazné zásluhy o zlepšování vztahů mezi národy, jmenovitě mezi českým a německým."

Mecenášem této ceny je Dr. Walter Kotrba, zakladatel Kruhu přátel. Toto vyznamenání bývá uděleno ve slavnostním rámci zasloužilým členům Kruhu přátel, obvykle při příležitosti jejich životního jubilea.

Pro rok 2009 byla tato cena určena pro ThDr. Jiřího J.Ottera, (známého i z článků v ET-Kj) se zřetelem k jeho devadesátinám (nar. 31. 7. 1919). Dr. Otter, již jako autor několika publikací s tématikou česko-německých vztahů, se po založení Kruhu přátel v r.1990 přihlásil v Praze k jeho členství. Pro jeho účely pak ještě napsal další publikace: r.1997 "Das deutsch-tschechische Miteinander", r.1999 "Češi a Němci-také spolu", r.2000 též v němčině: "Tschechen und Deutsche-auch miteinander, s podtitulem "Aus den hellen Seiten der gemeinsamen Geschichte".

(Knížky vyšly v "Art Gallery Nataly" v M.Lázních; jsou již rozebrány, chystá se nové vydání.)

Kruh přátel česko-německého porozumění vřele uvítal i poslední Otterovu knížku vězeňských vzpomínek z doby nacistického Protektorátu "Za mřížemi a dráty - také trochu jinak", pro její závěrečné pojetí česko-německých vztahů v duchu kristovského smíření.

V současné době připravujeme také německé vydání této Otterovy knížky, za podpory Česko-německého fondu budoucnosti a Evangelické církve a. v. v Bavorsku.

S výborem Kruhu přátel česko-německého porozumění jednáme nyní o eventuelním spojení slavnostního předání ceny "Zlaté srdce pro Evropu" s prezentací německého vydání vzpomínkové knížky našeho společného autora.

G. Frey-Reininghaus

Z církví doma i ve světě

Nejvyšší představitelé čtyř irských církví společně odsoudili nedávné násilnosti

Řím/Belfast - ENI .Papež Benedikt XVI. se přidal k nejvyšším irským představitelům anglikánů, metodistů, protestantů a římských katolíků, když ostře odsoudil nedávne útoky v Severním Irsku. Ty způsobily v průběhu dvou dní smrt tří osob - dvou britských vojáků a jednoho policisty. „Nejdůraznějším způsobem odsuzujeme tyto ohavné skutky terorismu, které nejen že znesvětily lidský život, ale vážně ohrozily probíhající mírový proces v Severním Irsku", řekl Benedikt XVI. během generální audiencie v Bazilice Svatého Petra v Římě. „Prosím Pána, aby se už nikdo dál nepoddal strašnému pokušení násilností", vyjadřil v modlitbě.

Křesťané v Iráku mají důležité místo

Bejrút – ENI/WCC. V první polovině února se v Libanonu setkalo 12 církevních vůdců církví v Iráku. Na setkání zdůraznili, že křesťané byli a jsou součástí Iráku od zrodu tohoto národa. Nejsou tedy jen menšinou, ale základnou a neodmyslitelnou součástí irácké společnosti. Svědectví křesťanů je hluboce zakořeněné v historii Iráku a v organizaci jeho společnosti.

„Jako skutečné děti této země mají křesťané právo žít svobodně a těšit se stejným právům i povinnostem, jaké mají všichni ostatní obyvatelé", prohlásilo 12 iráckých církevních představitelů 10. – 11. února v Dar Sayedat Al Jabal ve Fatce v Libanonu.

Setkání, které se věnovalo především problémům, kterým v současnosti čelí iráčtí křesťané, zvláště otázkám bezpečnosti a vnitřní migrace, zorganizovala Světová rada církví.

Mnozí z účastníků setkání měli zkušenost, že se sami stali obětmi únosu v Iráku. Navzdory tomu však vyzývají irácké křesťany, aby „zůstali ve své vlasti a aktivně se podíleli na jejím znovuvybudování a rozvoji". Iráčtí křesťané mají v této zemi poslání, dodávají církevní představitelé.

Zdůraznili také význam pokračujícího dialogu mezi křesťany a muslimy. Potvrdili i závazek k vzájemné spolupráci na smíření mezi všemi obyvateli Iráku a znovuvybudování míru v zemi.

V těchto dnech, měsíc po společném prohlášení iráckých církevních představitelů, si připomínáme první výročí od únosu a zavraždění chaldejského biskupa Monsignora Paula Faraja Rahhu z Mosulu a jeho tří pomocníků. Bohoslužeb na jeho památku se zúčastnilo i několik zástupců muslimů.

Veriaci i neveriaci, vedci i laici, si pripomínajú 200. výročie narodenia Darwina

Toronto – ENI . Stovka podujatí po celom svete sa koná pri príležitosti 200. výročia narodenia Charlesa Darwina, a to ani nehovoríme o množstve spisovateľov a vedcov, ktorí sa pridávajú so svojím názorom o jeho vplyve na vedu a náboženskú vieru.

Darwina niekedy predstavujú ako velikána ateistov, jeho teórie však prijíma aj mnoho veriacich. 150 rokov po Darwinovom vydaní knihy „Pôvod druhov" kreacionisti a evolucionisti pokračujú v diskusii o Darwinovej teórii vývoja, ktorá hovorí, že živé organizmy sú navzájom pospájané postupnými rodokmeňovými líniami a že rastlinné a živočíšne druhy sa prispôsobujú podľa prostredia, v ktorom žijú.

Ekuména vo svete 11/2009

Trochu humoru do vlastních řad

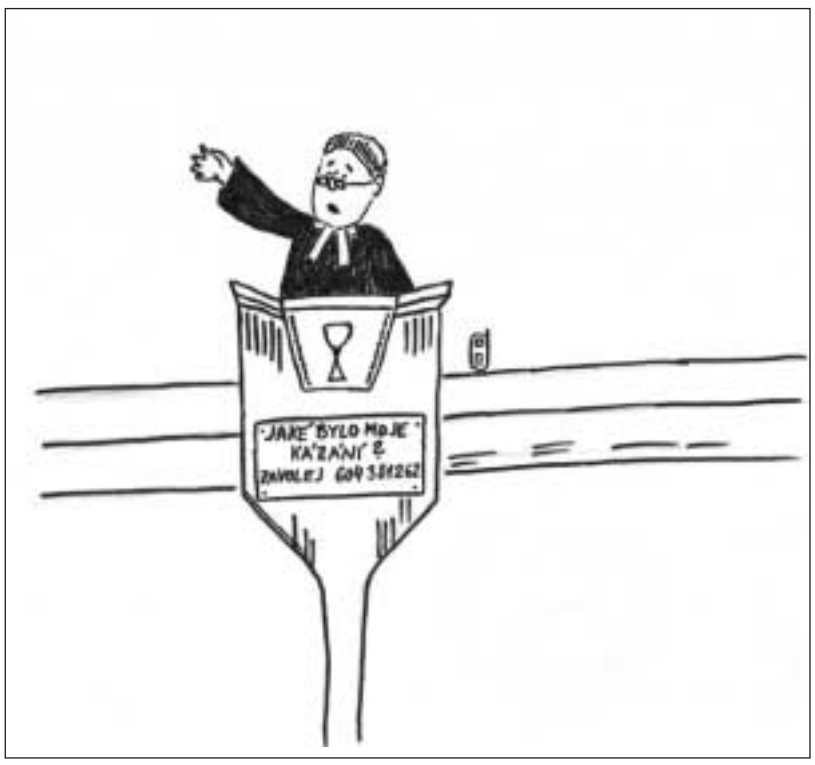

Co přinesla válka v Gaze?

Izraelská ofenzíva proti radikálnímu islamistickému hnutí Hamás v Pásmu Gazy začala překvapivým útokem 27. prosince 2008. Překvapivé bylo nejen načasování a síla izraelského útoku, ale také to, do jaké míry tím byl překvapen Hamás. Během necelých čtyř týdnů konfliktu se této palestinské milici ani jednou nepodařilo dosáhnout takové intenzity raketového ostřelování, s jakou izraelští vojenští plánovači počítali.

Přesně týden po prvních leteckých útocích vpochodovaly do Pásma Gazy izraelské pozemní jednotky kryté masivní dělostřeleckou palbou. Izraelské letectvo do té doby podle ministra obrany Ehuda Baraka již bombardovalo na 600 cílů, především policejní stanice, výcvikové tábory, raketové týmy a dílny na výrobu munice, pašerácké tunely a zbrojní skladiště.

Zpočátku izraelské jednotky obsazovaly otevřený terén na severu a v centru Pásma Gazy. Teprve postupně se blížily k zastavěnému území. Aby se vyhnuli nastraženým výbušninám Hamásu, použili izraelští vojáci techniku poprvé použitou německým vojskem v bitvě u Stalingradu: nejezdili po oficiálních cestách a nevcházeli do domů dveřmi, a to ani příslovečnými zadními vrátky, nýbrž procházeli zdmi, souběžně s cestami, které mohly být zaminované. Izraelští vojáci byli neustále v pohybu, aby netvořili pro střelce Hamásu snadný cíl.

Prakticky ve stejném okamžiku, kdy se nový americký prezident Barack Obama ujal úřadu, opustil Pásmo Gazy poslední izraelský voják. Předtím Izrael jednostranně vyhlásil příměří. Politikové prohlásili, že cílů operace bylo do značné míry dosaženo, a vojenští analytikové s tím souhlasili: pravděpodobnost fatální chyby, která by mohla všechny úspěchy zmařit, se podle nich denně zvyšovala.

Přímou příčinou izraelské ofenzívy pojmenované „Lité olovo" bylo osm let ostřelování izraelských pohraničních obcí raketami, které odpalovali Palestinci z Pásma Gazy. Více než 10 000 raket a minometných granátů vystřelily za tu dobu různé milice a teroristické skupiny, které jsou často navzájem znepřáteleny: Lidová fronta pro osvobození Palestiny (PFLP), Brigády mučedníků Al-Aksa náležející k Fatáhu, Lidové osvobozenecké výbory, Palestinský islámský džihád a samozřejmě Islámské hnutí odporu neboli Hamás.

Bezprostředním výsledkem operace „Lité olovo" je rozsáhlé zpustošení Pásma Gazy. Podle palestinského ministra sociálních věcí Mahmúda Habaše je 44 000 domů zničených nebo neobyvatelných a 5 000 rodin ztratilo střechu nad hlavou. Hamás udává 1 330 mrtvých a 5 000 zraněných na palestinské straně.

Abychom mohli porozumět rozhodnutí Izraele takto tvrdě zaútočit, musíme vidět celou akci v širším historickém kontextu. Od dohod z Osla v září 1993 vsadil Izrael v konfliktu se svými palestinskými sousedy na dialog. Palestincům byla slíbena nejprve samospráva a pak stát. Vůdce Hamásu šejch Ahmed Jasín komentoval setkání Jásira Arafata s Jicchakem Rabinem a Billem Clintonem ve Washingtonu slovy: „Tuto smlouvu utopíme v krvi." Při dnešním pohledu je bohužel Jasín jedním z mála politiků Blízkého východu, kteří dodrželi, co slíbili.

Jednostranné stažení Izraele z jižního Libanonu v květnu 2000 hodnotil arabský svět jako vítězství šíitských milicí Hizballáh. Na Blízkém východě také nezůstalo bez povšimnutí, že Izrael nechal nežidovskou Jiholibanonskou armádu (SLA) – křesťany a muslimy, kteří celý svůj osud spojili s židovským státem – na holičkách. „Nikdy se nevyplatí být přítelem Židů", komentovali to Palestinci v Betlémě, „když je to pro ně výhodné, nechají tě ve štychu!"

Druhé poučení z odchodu z Libanonu bylo z arabského pohledu v tom, že Izraeli je možné zasadit ránu. „Vybombardujeme Izrael stejně jako je Hizballáh vyhnal z Libanonu. Uděláme z Palestiny další Libanon" – to byl důvod a popud k tzv. intifádě Al-Aksa, která začala v září 2000. Vyklizení Pásma Gazy na podzim 2005 bylo z pohledu raketometčíků z Gazy potvrzením: „Izrael je na prahu kolapsu. Osvobodíme Palestinu!" Fatální na tomto vývoji bylo, že ústupky Izraele si arabská strana vykládala stále více jako projev slabosti a jako povzbuzení, aby zesílila teror proti židovskému státu.

Kdo odůvodňuje rostoucí neústupnost palestinských extremistů izraelskými vojenskými akcemi nebo dokonce bezpečnostní bariérou, kterou oficiální arabská propaganda zásadně nazývá „zeď", zaměňuje příčinu a následek. V době první krvavé vlny sebevražedných atentátů v polovině 90. let ještě izraelský „protiteroristický plot" neexistoval. I pravicová Netanjahuova vláda ještě odstoupila Palestincům Hebron a velkou část severního Samaří v naději, že naděje na nezávislost sebere extremistům vítr z plachet.

Když pak Izrael v létě 2006 zanechal z pevností Hizballáhu v Libanonu obří zbořeniště, šejchovi Hassanu Nasralláhovi se ještě podařilo oslavovat „vítězství nebes". Jeho chování během operace „Lité olovo" sice ukazuje, že tento libanonský šíitský šejch nebo ti, kdo za ním stojí, přece jen mají před Izraelem určitý respekt. Ale Hamás zřejmě nepochopil, že míra izraelské trpělivosti může také přetéci – a že židovský stát, přinejmenším vojensky, zdaleka

Dokončení na str. 4

Konference Historický Ježíš

Konference Historický Ježíš (The 3rd Session of the Princeton-Prague Biennale for Jesus Research) se bude konat v Akademii věd České republiky (Národní 3, Praha 1, 2. patro, místnost č. 205) ve dnech 22. - 25. dubna 2009. Pořádá ji Centrum biblických studií UK a AV ČR.

Přednášející

H.-G. Bethge (Humboldt Universität zu Berlin, DEU)
S. Boe (Fjellhaug Mission Seminary, NOR)
C. Breytenbach (Humboldt Universität zu Berlin, DEU)
J. Charlesworth (Princeton Theological Seminary, USA)
I. Gruenwald (Tel Aviv University, ISR)
T. Fornberg (Uppsala universitet, SWE)
J. Klimeš (The Office of the Public Defender of Rights, CZE)
U. Luz (Universität Bern, CHE)
P. Mareček (Univerzita Olomouc, CZE)
L. M. McDonald (Acadia Divinity College in Nova Scotia, CAN)
A. Merz (Universiteit Utrecht, NLD)
M. Myllykoski (Helsingin yliopiston, FIN)
P. Pokorný (UK v Praze, CZE)
W. Pratscher (Universität Wien, AUT)
M. Ryšková (UK v Praze, CZE)
G. Theissen (Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg, DEU)
E. Tsalampouni (Aristotle University of Thessaloniki, GRC)
V. Vitkovskiy (Theological Seminary of the Russian United Methodist Church, RUS)
M. Wojciechowski (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, POL)
K. Zarras (National and Capodi-strian University of Athens, GRC)

Program

Konference bude zahájena ve středu 22. dubna odpoledne mezi 15.-17. h. Podrobný program konference je na webových stránkách: www.etf.cuni.cz/cbs/index2.html

Výlet

Na sobotu 25. dubna je pro účastníky konference připraven výlet na gotický královský hrad Karlštejn. Předpokládaný začátek bude v 9 hodin, konec mezi 15.-16. h.

Ubytování

Pro účastníky konference je zajištěno ubytování na Evangelické teologické fakultě UK.

Stravování

V průběhu konference jsou zajištěna 3 teplá jídla - večeře 22. 4. a obědy 23. a 24. 4. 2009. Ubytování na UK-ETF nezahrnuje snídani. Teplá jídla (i např. jen některý den) si můžete objednat v přihlášce. Pro účastníky výletu dne 25. 4. je zajištěn oběd na místě. Máte-li speciální stravovací požadavky (vegetarián, dieta apod.), nezapomeňte to prosím uvést v přihlášce.

Konferenční poplatky

Konferenčí poplatek činí 800 Kč a je platný pro všechny dny konference. Doplňkové služby jsou hrazeny zvlášť. Mezi doplňkové služby patří: ubytování, stravování, výlet, ev. lístek na městskou hromadnou dopravu v Praze. Ceny jednotlivých doplňkových služeb jsou uvedeny v přihlášce.

Přihláška

Přihlášku naleznete na již zmíněných webových stránkách. Prosíme vyplňte za každého účastníka konference zvlášť (tedy nikoli např. za 3 osoby z jednoho pracoviště dohromady). Účast doprovodu je možná - v takovém případě u přihlášky vyplňte potřebný počet lůžek, jídel, ev. dalších služeb, a do poznámky uveďte jméno doprovodu.

CBS UK

Od špatného k horšímu

Začátkem školního roku jsem se na těchto stránkách zamýšlel nad stresem, jemuž jsou děti z křesťanských rodin vystaveny v prostředí ateistické státní školy a kterému človíček teprve šestiletý sotva dokáže čelit bez úhony. Vyslovil jsem údiv, jak nepatrný zájem je v církvích o možnost zakládání křesťanských škol nebo o vzdělávání domácí, přestože s obojím je již k dispozici dostatek zkušeností nejen zahraničních, ale i domácích, a odvážil jsem se domněnky, že po tom, co spolu s totalitou padly překážky legislativní, hraje tu zřejmě hlavní roli naše setrvačnost a pohodlnost.

Vzápětí jsem byl ovšem, jak se ostatně dalo očekávat, z různých stran tu shovívavě, tu nedůtklivě napomenut a poučen, že skleníkové prostředí církve je pro budoucnost našich dětí možná ještě škodlivější než zdravá džungle ateistické školy, takže by jim stát patrně největší službu prokázal, kdyby těch několik desítek církevních škol, které křesťanům v záchvatu nemístné útlocitnosti povolil, zase co nejrychleji zrušil a také domácí vzdělávání rázně zatrhl, abychom se z přebujelé roztříštěnosti vzdělávacího procesu vrátili k pěkně jednotnému a přehlednému systému totalitnímu, kde je všechno moudrým státem přesně nalajnováno, neomylně řízeno a bděle kontrolováno.

Školní rok se pomalu chýlí k závěru a další prvňáčci se řadí u zápisu. Co nám ten rok přinesl? Ve školách opět přibylo šikany a násilí, autorita pedagogů se dále scvrkává, stále více jich utíká do jiných profesí, neboť kdo by si za ten plat chtěl ničit nervy s nevycválanci, na které se nesmí ani křivě podívat, o nějakém pohlavku, natož zaslouženém výprasku už vůbec nemluvě? Nebude asi bez souvislosti, že zatímco tělesné trestání žáků je zakázáno, verbálních i fyzických útoků na učitele stále přibývá. Marná sláva, účinnější lék na drzost a vzpurnost, než je biblická hůl, dosud nikdo vymyslet nedokázal. Tohle už ovšem ani nesmíte říkat nahlas, aby se vás nesesypali obhájci dětských práv, že propagujete týrání dětí. Týrat přece smí pouze děti své spolužáky a učitele. A aby to náhodou nepřehnaly, nože a pistole jim u vchodu do školy sebereme. Ale ovšemže ne školník, na to se musí nainstalovat detekční rámy a najmout sekuriťáci, jak to už funguje na lepších školách v USA nebo v Německu. Kdysi to nebylo ani na letištích, dnes to bereme jako samozřejmost. Vývoj směřuje od špatného k horšímu, všimli jste si?

Jan Ámos blahé paměti to vystihl přesně: Vzdělání je jako sekera - čím je ostřejší, tím větší škodu napáchá v rukou nezodpovědných. Bez mravní výchovy plodí škola jen schopnější lotry, jakých se tím spíš nutno obávat. Dokud mravní výchova, úcta k Bohu a jeho přikázáním nebudou ve školních osnovách na prvním místě, utíkejte od takové školy co nejdál!

Takže, milý tatínku a milá maminko, dovolte mi závěrem otázku: jakpak že je to s tou školou, kam jste zapsali svého prvňáčka? A copak ty, církvi, děláš pro to, aby rodiče svým dětem mohli v dostupném okolí vybrat právě takovou školu, jakou měl na mysli náš věhlasný „učitel národů"?

Oběť, pivo, nenávist

(Křesťanství a chlapáctví ve filmu Gran Torino)

Filmař Clint Eastwood zjevně nečetl Vady kazatelů od Jana Blahoslava a nenavštěvoval homiletické semináře prof. Josefa Smolíka. Dopustil se totiž ve filmu Gran Torino jedné ze základních chyb Blahoslavem popisovaných: kazatel ještě před vlastním sdělením zatřese publikem natolik, že pochybnosti a negativní dojmy takto vzbuzené v posluchači přetrvají a zastíní vše ostatní, i radostnou zvěst (jež však měla být v kázání tím hlavním).

Oběť nejvyšší

Co má Eastwoodův poslední film společného s křesťanstvím? Vnější kulisy (kostelní scény), výraznou postavu katolického kněze (ten komunikuje s hlavním hrdinou o životě a smrti), a zejména vyvrcholení příběhu. Hlavní hrdina, detroitský veterán z korejské války a bývalý dělník z Fordových závodů Walt Kowalski, se přes počáteční nevraživost sblíží se sousedy, asijskými přistěhovalci. Své nové přátele nakonec po vyčerpání jiných prostředků ke zjednání nápravy trvaleji zbaví terorizování ze strany místního gangu až obětí nejvyšší, tj. obětováním vlastního života. Příslušníci gangu, jež Kowalski vyprovokoval k tomu, aby jej před svědky zastřelili, putují na více let do vězení, takže sousedovic rodina bude moci volně žít...

Přesněji než jako „velkopáteční" bychom mohli Kowalského oběť označit jako „husovskou".

Jak zdůrazňoval prof. Amedeo Molnár, byl Jan Hus upálen ve 46 letech, tedy v situaci, kdy již měl „život za sebou" (průměrná délka lidského života činila ve středověku 30 let).

Motiv konce životní cesty je ve filmu jednak zformulován výslovně, jednak ilustrován tím, že důchodce vykašlává krev a má nastoupit do nemocnice.

Na Kowalského rukou ulpívá ovšem, vyjádřeno obrazně, i krev z minulosti. Sebeobětí hledí zároveň veterán odčinit svůj dávný válečný zločin (zastřelení korejského mladíka, který se právě chtěl vzdát).

Při tom všem zůstává jeho oběť čímsi opravdu kristovským, křesťanským.

Apel na primitivitu

Nosný kristovský/křesťanský závěr je žel přehlušen odlišným ústředním tónem. Spolu s tématem oběti či spíše pohříchu – zcela podle varování Jana Blahoslava, jež vytrvale připomínal prof. Smolík – místo tohoto tématu si divák z kinosálu odnese dvě nejčastěji opakovaná slova: „gooks (rákosníci)" a „Pabst" (název piva). Méně informovaní navíc mohou z filmu nabýt dojem, že ke křesťanství nutně patří antisemitismus.

Eastwood se kdesi vyjádřil, že filmem chce zápasit proti rasismu. To zní hrdě, Kowalského však pojal jako tradičního polského katolíka, který pronáší antisemitské vtipy a disponuje nepřebernou škálou nadávek pro lidi různých kategorií. K sousedům z asijské národnosti Hmong („krysičkám", „barbarům", „šikmookým Číňánkům/Chinks", „šikmookým opicím/slopes", „žlutým hlavinkám, jejichž obsah po výstřelu naráz vyhřezne ven/zipperheads", „rákosníkům/gooks" atd., atd.) sice starý rasista postupně vztah najde, ani v náznaku ale např. nezkoriguje bodré variace na téma „jew (po židovsku lichvařit)", jimiž častuje holiče při každém placení.

Zde si dovoluji proti Eastwoodovi namítnout, že bývalý papež Jan Pavel II, rovněž Polák, prezentoval – mimo jiné právě ve vztahu k židovství – úplně jinou tvář katolicismu…

Propagace piva

Nedosti na tom. V milovnících žalmů bude dlouho doznívat svérázná Kowalského náhražka za „haleluja": „hell-of-fuckin'-luya". Něco takového by polský katolík z úst nevypustil. A katolický kněz by sotva užíval Boží jméno jako „bezmyšlenkovitě vyslovované citoslovce" (srov. Hájek, B.: Nezneužiješ jména, ET-KJ 7/2009). Tyto méně věrohodné, pseudocírkevní reálie byly zjevně diktovány skrytou agendou tvůrce ... Stejně jako rigidně chlapácké pózy souvisejí zákonitě s tím, že hlavním produktem, který je ve filmu „umístěn" (čti: skrytě propagován), je pivo (Pabst Blue Ribbon). Reklama na pivo bývá zaměřena právě na cílovou skupinu „alfa samců". Jen se zeptejme odborníků z reklamní branže!

Vyzdvihování xenofobních postojů a kladné navazování na ně je ovšem se zvěstí evangelia v rozporu. Nemluvě o tom, že ani jediný z rasistických či antisemitských vý-roků, jež ve filmu při konzumaci piva zaznívají, by v samostatném, řádně označeném reklamním spotu nemohl projít (a to ani ve formě žertu).

V tom je Gran Torino dalším dokladem znepokojivého obecného jevu: Věci, které by si v samostatném reklamním spotu nikdo nedovolil, „lajstne" si dnes kdekdo v rámci tzv. umístění produktu!

Logický závěr z toho všeho zní: méně by bylo více.

Clint Eastwood si měl vybrat buďto jedno, nebo druhé: buďto příběh o oběti s ryze křesťanskými motivy, nebo propagaci piva.

František Schilla

Modlitba ptačí

Robert de Montesquiou–Fesensac

Tys, Pane, sílu svěřil křídlům ptačím,
Do letu milost dal, do srdce něžný vzlet;
Jak lehce odlétám, tak věrně vždy se vracím,
když podaří se mi zlé zimy přetrpět.

Má hnízda věnčí domy, kterým nesou štěstí,
Má pírka ztracená utěsní každý kout;
Roztínám křídly vzduch jak šípy z lidské pěsti,
Jak vymrštěný květ, jenž stačil vykřiknout,

Nad kolébkami bdím a střežím hrobů řady;
Nesnáším plazení, svobodně chci mít rád;
A žhoucí Svatý Duch, jenž holubem byl tady,
Mě v nebi, v hnízdě jasu, přijme jedenkrát.

Před kostelem za kostelem

Murphyho zákony o církvi „Tomáše Marného z Bludovic" vyšly v Karmelitánském nakladatelství. Na obalu brožury najdeme jak kněze předkoncilního, tak postmoderního (viz uvedená ilustrace). Povětšině zdařilé „aforismy" těží z oblíbených inspirujících předloh a jejich stylu celkem úspěšně. Jejich původ je evidentně římskokatolický, což ovšem neznamená, že by namnoze nemohly trefit i prostředí evangelické. Nejednou jsou dosti prvoplánové, nicméně odráží mentalitu a dění ve farnosti. Také jsou zároveň výzvou, aby se této úlohy ujal i někdo na evagelické straně. Závěrem malá ochutnávka.

Murphyho zákon „kárání neviňátek":

Je-li třeba farníky nebo prostopášný svět z kazatelny pokárat, děje se tomu zásadně tak, že to schytají přítomní za nepřítomné.

Fidelův paradox:

Čím méně podnětného obsahu, tím delší kázání.

Codetův paradox:

Věřící, kterých se konkrétní kázání až tolik netýká, pozorně naslouchají a jsou jím vyváděni z míry, zatímco ti, jichž se týká, buď neposlouchají, nebo řeší otázku, koho se to týká.

- kar

Otevřená

Ano, právě taková by měla v očích mnoha lidí být. Ptáte se kdo? Společnost. K tématu mě napadá výstižná analogie. Jedna moje spolupracovnice o sobě tvrdí, že je také otevřená. Jinak by to vlastně s námi křesťany ani nevydržela, kdyby nebyla vůči nám taková. Jenomže nejsme jediní. Jsou jí blízcí i lidé, co vyznávají buddhismus, zabývají se lidovým léčitelstvím, psychotronikou, astrologií a nebo dokáží vyznávat úplně všechno najednou. Uvědomuji si, že možná u ní působím jako omezenec, když podobný postoj nezaujímám.

Kladu si však otázku: "Jak je to možné, že naše společnost dokáže být otevřená?" Cožpak kolem sebe nevidíme projevy rasové nesnášenlivosti, netolerance, násilí, diskriminace? Domnívám se, že v oblasti duchovní je tomu tak proto, že se to vlastně lidí moc netýká. Často je jim jedno, kdo si co myslí. Hlavně, aby se nejednalo o fanatiky, co radí druhým, jací by měli být. Otevřenost totiž platí jen do té doby, dokud člověk nepodlehne nějakému filosofickému nebo náboženskému systému natolik, aby mu určoval, jak se má chovat.

Podle mého názoru, je dnešní doba příležitostí "být příkladem". Představme si, jak to působí, když má věřící člověk srovnané názory v hlavě, drží se Božích Pravd a navíc podle nich žije. "Právě proto tedy vynaložte všechno úsilí a připojte ke své víře ctnost, ke ctnosti poznání..." (2Pt 1:5)

Ivo Kraus
monteko@wo.cz

Lisabonská smlouva, církve a náboženství

Preambule Lisabonské smlouvy o EU se odvolává na inspiraci evropským kulturním, náboženským a humanistickým odkazem. Pak se však vrací k tématu až v následné Smlouvě o fungování EU, kde v článku 10 vyhlašuje boj jakékoliv náboženské diskriminaci a v článku 19 k tomu uvažuje i případná mimořádná opatření.
Důležitý je článek 17. Unie v něm uznává postavení, které podle vnitrostátního práva mají církve a náboženská sdružení či společenství v jednotlivých členských státech, a nedotýká se jich. Stejným způsobem ovšem uznává postavení, které podle vnitrostátního práva mají i nekonfesní organizace. A zavazuje se udržovat otevřený, transparentní a pravidelný dialog s těmito církvemi a organizacemi, přičemž uznává jejich identitu a osobitý přínos. Výslovně o křesťanství se však Lisabonská smlouva nikde nezmiňuje. Pak již jde jen o článek 13, podle něhož je Unie ochotna pro zacházení se zvířaty brát ohled na zvyklosti spojené s náboženskými předpisy.
Pokud bychom chtěli srovnávat náboženství se sportem, pak můžeme sportu trochu závidět. Unie chce sportovní činnost jednotlivých členských států nejen podporovat, koordinovat a doplňovat jak jí to ukládá čl.6 Smlouvy o fungování EU, ale bude sport podle čl. 165 i sama přímo a záměrně podporovat, a to vzhledem k jeho společenské a výchovné funkci.
Krom toho bude Unie dbát i na rozvoj evropského rozměru sportu podporou spravedlivého a otevřeného sportovního soutěžení a spolupráce mezi subjekty odpovědnými za sport, a bude chránit fyzickou a mravní integritu sportovců, obzvláště mladých. Konečně budou Unie a členské státy podporovat spolupráci v oblasti vzdělávání a sportu se třetími zeměmi a s příslušnými mezinárodními organizacemi, zejména s Radou Evropy.
Ať již tak nebo onak, křesťanské církve mohou v EU podle Lisabonu počítat se zastáním,- o jeho váze a životadárnosti by si však neměly vytvářet přílišné iluse. Přímou podporu náboženství ani církví (jako například sportu), EU nijak nepředpokládá.
Samostatnou zajímavostí z eurocírkevního pohledu je okolnost, že Vatikán, coby formální evropský stát, není členem EU. Asi by se v ní, jakožto útvar principiálně feudální, odmítající demokracii i princip občanské rovnosti, příliš vyjímal. Navíc pak obě instituce, i když si věcně nerovné, jsou si ideově konkurenční, obě s nároky „císařskými". Přičemž Vatikán navíc operuje se svým sebepochopením globálním, které se staví nadřazeno pouhému kontinentálnímu EU.

Ilja Herold,
iherold@upcmail.cz

Co přinesla válka v Gaze?

Dokončení ze str. 2

není na dně.
Příměří s Izraelem, které oficiálně trvalo od poloviny června do poloviny prosince 2008, využil Hamás k tomu, aby rozšířil dolet svých raket z 20 na 40 kilometrů. Izraelci dnes svým vůdcům vyčítají, že nejen nechali na holičkách své vlastní obyvatelstvo žijící v příhraniční oblasti s Pásmem Gazy, ale také svou laxností umožnili, aby se Hamás v Gaze etabloval. Mimochodem, „příměří" v režii Hamásu vypadá tak, že během druhé poloviny roku 2008 dopadlo na izraelské území „jen" 234 raket Kásam a 185 minometných granátů.
Ostřelování raketami z území, které nechcete zcela ovládnout, nemůžete nikdy zcela zabránit. To prokázala druhá libanonská válka. Proto ministr obrany Barak prohlásil předem: „Nejde o to odejmout Hamásu schopnost střílet rakety. Jde o to vzít jim k ostřelování Izraele motivaci." Zda bylo tohoto cíle operace „Lité olovo" skutečně dosaženo, se ukáže v následujících letech.
Izrael rozhodně neměl v úmyslu svrhnout vládu Hamásu v Pásmu Gazy. Palestinci si již dnes myslí, že palestinský prezident Abbás není nic jiného než diktátor z milosti Izraele. Na izraelské straně jsou zároveň příliš čerstvé vzpomínky na dobu, kdy vyjednával s Jásirem Arafatem a současně musel snášet teroristické útoky, protože palestinský partner tvrdil, že nemá extrémisty pod kontrolou. Z izraelského pohledu je lepší „Hamastán", jejž lze volat k odpovědnosti jako celek, než Arafatův model.
Hamás tedy zůstává palestinským vnitřním problémem. V palestinské společnosti to vskutku kvasí. To ukazuje především fakt, že tato válka mezi Izraelem a Araby, byla první, o které se mezi Palestinci otevřeně diskutovalo. Palestinský ministr sociálních věcí Habaš z Fatáhu obviňuje Hamás, že si během izraelské ofenzívy vyřizoval účty se svými politickými soupeři. V té době bylo prý Hamásem zastřeleno 19 Palestinců a více než šedesáti byla rozstřílena kolena.
Pozoruhodná z hlediska dlouhodobého hodnocení této izraelsko-palestinské bitvy je také zdrženlivost Arabské ligy, postoj Egypta a rozdělení v islámském světě. Samozřejmě se nadává na „Židy" a odsuzují se jejich masakry. Nicméně je zajímavé, že někdy to vypadá, jako by nenávist vůči Hamásu a strach před „šíitským půlměsícem" (Írán-Sýrie-Libanon-Hizballáh) byly větší než zlost na Izrael. V osobních rozhovorech dokonce prosvítá zadostiučinění, že „sionisti" vykázali mocenské choutky prezidenta z Teheránu do patřičných mezí.
A ještě jedna událost ukazuje, že výsledky a důsledky operace „Lité olovo" musíme hodnotit z dlouhodobější perspektivy, kterou dnes ještě nemáme. Sekulární Turecko bývalo tradičně jedním z nejspolehlivějších spojenců Izraele. Ale kvasí to také na Bosporu. Na ulicích Istanbulu se nabízí vojenská výzbroj a verbuje se k solidaritě s trpícími bratry v Gaze. Anglicky psaný list Hürriyet uvádí, že jistý Israil Kesler z Köse u Černého moře si chce změnit jméno „kvůli masakrům mých muslimských bratří v Palestině". Tento muž, kterého otec pojmenoval podle proroka Yakouba, se už nebude jmenovat „Israil", nýbrž „Muhammet Ali". Ve stejném vydání listu Hürriyet prohlašuje liberální komentátor Burak Bekdil, že Izrael „obnažil milostný vztah mezi předsedou turecké vlády Recepem Tayyipem Erdoganem a Hamásem". Avšak místo aby se do této aliance pustil, Bekdil píše svému premiérovi jako věnování do památníku: „Není chyba být (politickým) vojákem islámu. Je jen strašně nepoctivé být vojákem islámu a popírat to." Střetnutí mezi Izraelem a Hamásem ještě zdaleka není u konce. A důsledky této války budou ještě dlouho znát, a to i v Evropě.

© Johannes Gerloff,
Křesťanský mediální svaz KEP
překlad: Mojmír Kallus

Poznávací zájezd do Izraele. Ve dnech 13.-23 září 2009 se koná ekumenický poznávací zájezd do Izraele. Přenocování v hotelech v Jeruzalémě a v Haifě a přes den cesty autobusem za poznáváním biblických míst. Místním průvodcem bude Fredi Winkler, jehož výklad v němčině bude překládán do češtiny. Cena: 11.000 Kč za letenky a 1.05 USD za služby v místě. V ceně je vše, tedy ubytování s polopenzí, autobus, všechny vstupy a služby průvodce. Zveme vás k účasti. Dotazy nebo přihlášky možno poslat na adresu: Manželé Mikuláš + Anita Zoubkovi, Žižkova 1161/27, 358 01 Kraslice, telefon: 352 696 085 nebo 352 687 427, mail: mikulas.zoubek@seznam.cz.

č. 14

Pozvánky

Misijní odbor Kostnické jednoty a Beth-Shalom, Haifa zvou na podzimní zájezd do IZRAELE koncem října, začátkem listopadu, spojený s návštěvou některých míst v Jordánsku (hora Nebo, Jereš, skalní město Petra). Pro ty, kdo už Jordánsko navštívili, je možné zůstat v Eilatu za sníženou cenu zájezdu.
Večery jsou věnované setkáním s arabskými a židovskými věřícími a studiu biblických proroctví. Jako vynikající průvodce Izraelem a výkladem proroctví slouží Fredi Winkler.
Informace a přihlášky:
Ludmila Hallerová, Ve Vilách 7, 140 00 PRAHA 4 – Michle
Tel.: 242 428 814; 774 572 671
email: hallerova@volny.cz

* * *

Připomínáme seminář křesťanské psychiatrie a pastorace koncem září v Litoměřicích, pořádaný ve spolupráci s Domem křesťanské pomoci Bethel. Lektorky opět Heidi Schenker a Anita ze Švýcarska. Budeme se zabývat otázkou strachu a jeho zvládnutím.
Literatura: Neil T.Anderson, Rich Miller: Osvobozen od strachu
Přihlášky: dkpbethel@telecom.cz

* * *

Akademická farnost u Nejsv. Salvátora a ekologická sekce České křesťanské akademie zvou na úterý 21. dubna 2009 do kostela Nejsv. Salvátora na Starém Městě Pražském (u Karlova mostu) k účasti na ekumenické bohoslužbě ke Dni Země. Bohoslužba začíná v 19 hodin a po ní cca od 20 hodin bude v sakristii kostela následovat diskuse.

JNe

Inzerce

Nabízíme možnost ubytování v Praze 10, jedna stanice od metra Želivského, nejlépe ženě, za péči o starou maminku. Další info osobní domluva. Děkuji. **Kontakt:** 603 572 706.

č. 4

Koupím pianino nebo křídlo.
Tel.: 602 366 831

č. 8

Ústřední církevní kancelář ČCE hledá šéfredaktora/šéfredaktorku Evangelického měsíčníku Český bratr.
Požadujeme: VŠ vzdělání, nejlépe teologické, samostatnost a komunikativnost, bezúhonnost; znalost prostředí ČCE a praxe v oboru vítána.
Nástup na trvalý pracovní poměr od 1. června 2009
Předpokládá se plnočasový úvazek, možnost domluvy i na kratší úvazek
Nabízíme: odpovídající finanční ohodnocení, příjemné pracovní prostředí v centru Prahy,flexibilní pracovní dobu, 5 týdnů dovolené.
Motivační dopis, strukturovaný životopis, referenci nebo pracovní hodnocení od předchozího zaměstnavatele, telefonický nebo elektronický kontakt na jiného z předchozích zaměstnavatelů zasílejte do 30. dubna 2009 na adresu Českobratrská církev evangelická, sekretariát, Jungmannova 9, 110 00 Praha 1 nebo sekretariat@srcce.cz
Bližší informace na tel.: 224 999 214, D. Doucková.

č. 9

Ústřední církevní kancelář ČCE vyhlašuje výběrové řízení na místo vedoucího ekonoma/vedoucí ekonomky.
Požadujeme: VŠ vzdělání ekonomického směru, min. 5 let praxe v oboru, zkušenost s vedením kolektivu, znalost práce na PC, znalost cizího jazyka a církevního prostředí výhodou, bezúhonnost.
Předpokládaný nástup k 1. 6. 2009
Nabízíme: odpovídající finanční ohodnocení, příjemné pracovní prostředí v centru Prahy, možnost dalšího vzdělávání, 5 týdnů dovolené, zaměstnanecké výhody.
Podání přihlášky k výběrovému řízení do 30. dubna 2009
Součásti přihlášky: motivační dopis, strukturovaný životopis, dvě písemné reference nebo pracovní hodnocení z předchozích zaměstnání, telefonický nebo elektronický kontakt na jiné z předchozích pracovišť, výpis z rejstříku trestů.
Přihlášku k výběrovému řízení označenou na obálce "Výběrové řízení-vedoucí ekonom" zasílejte na adresu Českobratrská církev evangelická, sekretariát, Jungmannova 9, 111 21 Praha 1. Bližší informace na tel.: 224 999 214, D. Doucková.

č. 10

Dovolená v soukromí, cena 150 Kč / osobu, předhůří Šumavy, Vlachovo Březí, Prachaticko.
E-mail: ChanovaDagmar@seznam.cz tel. 388329363, mobil: 728745295.

č. 11

Pouze do dobrých rukou daruji štěňata - voříšky. Odběr vhodný po konci března, dovezu osobně. **Kontakt na mobily**: 607560502, 607617867 nebo na adresu redakce.

č. 12

Farnost ECM Třeboň nabízí ubytování v podkrovním apartmánu. K dispozici dva pokoje, kuchyňský kout, soc. zařízení. Možnost ubytování již od 200,- Kč/osoba/noc. **Kontakt:** Farnost ECM Třeboň, Seifertova 449, 379 01 Třeboň. Tel.: 384722538. Mobil: 775941105

č. 13

Evangelický týdeník - Kostnické jiskry
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 1932069379/0800
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost
*Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz, příjem reklamací: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

Bohoslužby

Seniorát Východomoravský

Českobratrská církev evangelická

Hodonín, Ne 9.00
Husova 6, k Jana Tomešková

Hošťálková u Vsetína, Ne 10.00
Hošťálková u Vsetína č. 23, f Petr Maláč

Hrubá Vrbka a Velká Nad Veličkou,
Velká nad Vel. Ne 8.30
Hrubá Vrbka 117, Ne 10.00
f. Mojmír Blažek

Huslenky, Ne 10.00
Huslenky 439, f Jiří Palán

Jablůnka, Ne 9.00
Jablůnka č.45, k Dušan Tajzler

Jasenná, Ne 8.45
Jasenná č.108, f Radimila Včelná

Javorník nad Veličkou, Ne 10.00
Javorník nad Veličkou č.111
f Josef Hurta

Kateřinice, Ne 9.00
Kateřinice č.226 , F Pavel Šebesta

Kyjov, Ne 9.30
Dobrovského 511, f Dan Petříček

Leskovec, Ne 9.00
Leskovec č.156, f Libor Špaček

Pozděchov, Ne 8.45
Pozděchov č.121, f Vlastimil Kovář

Prusinovice, Ne 10.00
Přerovská 174, f Leoš Mach

Pržno, Ne 10.00
Pržno č.32, f Daniel Heller

Ratiboř u Vsetína, Ne 9.30
Ratiboř u Vsetína č.221, f Pavla Hudcová

Rusava, Ne 8.30
Rusava č.28, f Ludvík Svoboda

Růžťka, Ne 10.00
Růžťka č.138 f Martin Fér

Střítěž nad Bečvou, Ne 9.30
Střítěž nad Bečvou č.120, adm Hynek Tkadleček

Uherské Hradiště, Ne 10.00
Jana Blahoslava 419, f Marek Váňa

Valašské Meziříčí, Ne 9.30
Blahoslavova 430/3, adm Martin Fér

Velká Lhota, Ne 9.30
Velká Lhota č.30 f Jan Kupka

Vizovice, Ne 8.45
Palackého nám. 364, f Jiří Malý

Vsetín (Dolní sbor), Ne 9.30
Palackého 153, f Bronislav Czudek

Vsetín (Horní sbor), Ne 9.30
Palackého 156, f Jiřina Kovařová

Zádveřice – Raková, Ne 8.45
Zádveřice č.139, f Miloš Vavrečka

Zlín, 9.30
Slovenská 3063, f Petr Pivoňka

Bratrská jednota baptistů

Kroměříž, Ne 9.00
Moravcova 430/16, k Alois Klepáček

Vsetín, Ne 9.30
Rokytnice 273, s Petr Mrázek

Zlín, Ne 9.30
Hluboká 1343/27, k Marek Titěra

Uherské Hradiště, Ne 14.00
Blahoslavova 419, k Pavel Novosad

KOSTNICKÉ JISKRY
Evangelický týdeník
13/2009
29. dubna 2009 ◆ ročník 94 ◆ cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde 22. dubna

Z obsahu

* Co sluší křesťanu
* Zaostřeno na blízko
* Z ekumeny

Ježíš je dobrý Pastýř

Ač nepodléhám romantismu a nevidím na působení pastýře jenom hezké stránky, přece musím přiznat, že se mně tento obraz jako vyjádření Božího vztahu k lidem líbil. Později mi začalo docházet, že vlastně nejsem první, protože jej nalézáme již v první části Písma svatého. A nejen v nejznámějším Žalmu 23, kde Hospodina dávný modlitebník přímo takto nazývá a nás podobnému oslovování učí.
Pastýř nedělá nic automaticky, má ve svém pohledu všechny svěřené ovce a dbá o každou, aby se všechny měli dobře. Snaží se vnímat jejich nouzi, stejně jako radost, když se jim podaří dostat na louku, která je zázračně vybarvena jarní trávou.
Jenže náš dnešní oddíl nemá jen krásné, radostné barvy – hned na začátku slyšíme o tom, že pastýř, tedy skutečný pastýř má mít schopnost obětovat svůj život, když je potřeba. Smíme si v této souvislosti vzpomenout na všechna vyobrazení Ježíše nesoucí ovečku, třeba proto, aby se dostala k té nejlepší potravě.
A na druhé straně našeho textu pak smíme přijmout Ježíšovu, Boží péči o všechny, dokonce o ty, které nejsou naší církevní, náboženské příslušnosti. Bůh a stejně Boží Syn má zájem na každém, rozdává lásku po douškách všem, aniž by ti, kteří se z ní sytí věděli o pramenu života. Takovou dobrotou se Bůh o nás stará. Neztratili jsme pro toto naše vnímání. Pak děkujme za všechny dary, otevírejme se Bohu a prosme o pochopení Boží lásky…

Radek Matuška,
farář ČCE Chodov

Veřejné předčítání Bible 21 v Plzni

Trocha teologie

Katolík před ní smekne, slyší z ní mluvit svého biskupa a biskup je církev. Evangelík je vůči ní svobodnější. Jeho církev je shromáždění věřících, kteří mají Krista Pána za nejspolehlivějšího a rozhodujícího učitele. Před svými faráři, seniory a profesory "nesmekají", naopak s Biblí po ruce zvažují jejich slova, jsou-li pravá. Díky tomu mohou rozpoznat, neozývá-li se z univerzitní katedry a pak i ze sborové kazatelny neodpovědná náboženská řeč místo zdravého a čistého evangelia Ježíše Krista. Právo zvažovat, které si ponecháváme i vůči svým teologickým učitelům, nám nebrání prokazovat jim úctu a vděčnost, zvláště stojí-li v téže službě Pánu i údům církve.
Neostýcháme se naslouchat a přitakat navýsost kritickým slovům, jimiž v první polovině 19. století dánský evangelický farář a teolog Sören Kierkegaard (1813-1855) odsoudil své evangelické, luterské faráře a teology, že nabízejí evangelium jako snadno přijatelné a příjemné. Křesťanství pochopili jako nauku bez vztahu k životu a jako dar, jenž nic nemění a všechno nechává při starém. Bůh a svět se stanou totožnými. K tomuto zesvětštění církve došlo vinou teologů, profesorů a farářů, ti první falešně vyložili evangelium a ti druzí, jejich žáci, je falešně kázali.
O celou generaci později promluvil do stavu evropské evangelické církve svým teologickým dílem Albert Schweitzer (1875-1965), štrasburský rodák, evangelický farář, teolog, filosof, muzikolog, který nám zahrál v Praze na varhany v kostele sv. Michala v Jirchářích, držitel Nobelovy ceny míru, zakladatel a vedoucí lékař nemocnice v africké Lambarene. V odborných kruzích se o něm říká, že zasadil smrtelnou ránu liberalismu, který ještě na počátku

Dokončení na str. 4

AKTUALITA

Nejen o Bibli 21 s Janem Roskovcem

(Asistentem na Katedře Nového zákona Evangelické teologické fakulty)

**** Herci si přejí dostat vysněnou roli, architekti uskutečnit svůj projekt. Netoužíte jako teolog, novozákoník být při překladu Bible?***
Abych se přiznal, netoužím. Je to velice náročná práce, která mi v této době nepřipadá tak naléhavá.

**** Pro porozumění biblickému textu jsou i pro širší veřejnost k dispozici různé biblické slovníky. Vedle Novotného Biblického slovníku z roku 1956 (přístupného dnes i na internetu http://cb.cz/praha2/bib_slovnik_novotny.htm) jsou zde i slovníky přeložené; Slovník biblické teologie (Dufour a kol. 1970), Biblický slovník (Allmen1954) a Nový biblický slovník (Kol. New Bible Dictionary). Jak byste hodnotil jejich úlohu?***
Biblické slovníky, to jest výklady jednotlivých pojmů a výrazů biblického jazyka, jsou velmi doporučeníhodnou pomůckou ke čtení Bible. Všechny, které jste jmenoval, jsou kvalitní, liší se svým pojetím, zaměřením i rozsahem.

**** Z dat vydání je zřejmé, že dobou svého vzniku, dle původních vydání, patří všechny slovníky do jednoho období. Již několik let je přislíben skutečné nový, biblický slovník, na kterém se podílíte. Datum vydání, jak se zdá, je stále nejasné.***
Nový český biblický slovník, který se bude jmenovat „Encyklopedický biblický slovník", připravuje už léta naše Centrum biblických studií. Je to trochu už „přenošené dítě", ale práce se konečně chýlí ke konci. Předpokládáme, že v roce 2010 by slovník v České biblické společnosti mohl vyjít.

**** Vedle kompletní, starozákonní řady ke všem starozákonním knihám máme v češtině k Novému zákonu jen několik komentářů našich autorů (J.B. Souček, Petr Pokorný, Jindřich Mánek, Miloslav Hájek aj.). Na ucelenou řadu jsme doposud čekali. Český ekumenický komentář vydává nyní Česká biblická společnost.Podílíte se také na něm?***
Český ekumenický komentář je teď jedním z hlavních projektů Centra

Dokončení na str. 2

Bez patosu

Což kdyby z některé dnešní kazatelny zněla slova jako: "My jsme se však sešli, abychom převzali úkol české popelky, dnes tak přehlížené otázky náboženské s hlediska naší Bible kralické. Na té svaté zanedbané roli, - od pradávných otců zděděné, - chop se práce každý, kdo jest koli, - žeň by schystal naší vlasti milené." To je nepředstavitelné, vždyť to zní strojeně, nadneseně, až pateticky! Ale taková a podobná slova zněla na generálním sněmu Českobratrské církve před 90 lety. A nepochybně i v mnoha kostelích po celé vlasti. Církev tehdy měla řadu prostorných kostelů, o nedělích plných, a účastníci bohoslužeb patrně přijímali podobný tón dychtivě a vděčně. Mnohé nasvědčuje tomu, že se jím dávali zasáhnout, až i nadchnout. A jakými byli asi tito kazatelé řečníky! Bez zvukové reprodukce ovládli celé shromáždění, takže bylo bezpochyby dobře slyšet i v zapadlém koutě galerie.
Co se od té doby stalo, že dnes tón i přednes tohoto způsobu zní falešně? Obojí totalita, kterou národ mezitím zakusil, ráda užívala strojených frází, zneužívala obsah velkých slov a tím je znehodnotila. Každý dnešní kazatel ví, že mu sluší neokázalost a pokora. Však se také se dnes církvi lépe daří v neokázale přívětivých prostorách, členové shromáždění se většinou dobře znají, kazatel bývá spíš kamarád, třeba s kytarou, organizátor, odborný vykladač Písma. Slyšel jsem, že ani pastýřem nemá být, protože by se tím povyšoval nad ostatní a členové sborů jsou přece dospělí odpovědní lidé. A tak i kázání mívá méně formální, až i familiární ráz.
Nedůvěra k velkým slovům je na místě, strojený patos je falešný a fráze jsou podezřelé. Přece se však hleďme vyvarovat opačné krajnosti. Dovolím si dvojí upozornění. První: nejen kazatelé, ale i všichni dnešní řečníci jsou hýčkáni zvukovou technikou. Avšak není dobře na ni spoléhat. Ne všude je odborně instalována a dobře seřízena a jsou prostory, kde reproduktory víc ruší než pomáhají. Druhé: i soudobý jazyk, oproštěný od frází, může být lahodný nebo také pokleslý. "Sklon češtiny k šedé větné linii bývá ovšem ještě zesilován nectností téměř všenárodní, totiž leností mluvidel. K tomu se pojívá nenadanost řečnická a téměř stavovská vada naší inteligence - nedostatek temperamentu." (P. Eisner) A svědomitá výslovnost ještě neznamená falešný patos.

Blahoslav Hájek

Z církví doma i ve světě

Odpustky môžu napomôcť jednote kresťanov – tvrdí kardinál Kasper

Rím - ENI. Pred piatimi storočiami boli odpustky hlavnou príčinou nesúhlasu medzi pápežstvom a nasledovníkmi Martina Luthera, dnes však môžu pomôcť kresťanskej jednote, tvrdí kardinál Kasper, predseda Pápežskej rady pre napomáhanie jednoty kresťanov.
Podľa katolíckeho učenia, udelenie odpustkov cirkvou – obyčajne za dobré skutky alebo zvláštnu zbožnosť jednotlivcov – umožňuje skrátenie času v očistci, mieste, kde sa duše očisťujú pred vstupom do neba.
„Podráždenosť protestantov vo vzťahu k pokračujúcej praxi odpustkov v Katolíckej cirkvi je pochopiteľná", napísal kardinál 7. marca vo Vatikánskom denníku „L'Osservatore romano". „Dnešní katolícki historici však takisto priznávajú, že v stredoveku prichádzalo k vážnym zneužitiam odpustkov". Hrubé zneužívania cirkvou, ktorá ich dávala za peniaze, boli hlavnou príčinou Lutherových snáh o reformu Katolíckej cirkvi v 16. storočí. Luther túto prax ostro kritizoval v 95 výpovediach, ktoré 31. októbra 1517 pribil na dvere chrámu vo Wittenbergu.
Podľa kardinála, odpustky, správne porozumené, nie sú prekážkou viery. Naopak, ukazujú milosť Božiu skrze cirkev voči kajúcemu hriešnikovi. Kasperov článok nasledoval po oznámení pápeža Benedikta XVI. o udelení „úplných odpustkov" veriacim, ktorí navštívia počas Roku Svätého Pavla (jún 2008 – jún 2009) Baziliku Svätého Pavla za hradbami v Ríme.
Pápežská rada pre napomáhanie jednoty kresťanov usporiadala v roku 2001 sympózium, ktorého sa zúčastnili aj evanjelickí a reformovaní teológovia, a na ktorom bolo vysvetlené dnešné katolícke chápanie odpustkov. „Dnes už viac odpustky nie sú vo svojej praxi to, čo boli v 16. storočí", potvrdil kardinál.
V roku 1967 pápež Pavol VI. vysvetlil pravý význam odpustkov. Majú byť pripomienkou, že všetky ľudské bytosti potrebujú spasenie, „ktoré môže prísť len skrze Ježiša Krista", doplnil najvyšší ekumenický predstaviteľ Vatikánu.

Futbaloví fanúšikovia zamilovaní do Krista

Florencia - Chiesa Evangelica Valdese – Comunit` di Firenze. Skupina protestantov z talianskej Florencie, medzi ktorými sú valdénci a adventisti, založila združenie „Fialová s Ježišom". Fialová je farba futbalového klubu Florencie AC Fiorentina, ktorý je momentálne na 5. mieste v tabuľke Série A najvyššej talianskej futbalovej súťaže. Združenie chce hovoriť o Kristovi a zvestovať evanjelium na jednom z najobľúbenejších miest talianskej spoločnosti – futbalovom štadióne.
„Rozhodli sme sa spojiť to, že sme kresťania a zamilovaní do Ježiša s našim zapálením pre Fiorentinu. Chceme podporovať fialové družstvo neobyčajným a možno inovatívnym spôsobom. Naša asociácia sa zrodila z viery v Krista a vášne pre Fiorentinu, ale je samozrejme otvorená pre všetkých, ktorí chcú žiť ako futbaloví fanúšikovia vo svetle lásky a zvesti evanjelia", hovorí jeden zo zakladateľov, Davide Roberto Papini.
Jednou z najbližších iniciatív združenia chcú byť spoločné modlitebné chvíľky, alebo vo všeobecnosti bratské stretnutia, fanúšikov súperiacich družstiev pred každým zápasom Fiorentiny. Prvé modlitebné stretnutia by sa mali uskutočniť v máji pred zápasmi Fiorentiny so Sampdoriou (17. mája) a s AC Miláno (31. mája).

Ekuména vo svete 12/2009

Ještě i v šedinách ovoce ponesou

(Z rozhovoru s P.D.Jamesovou)

„…vražda je strašným, nesrovnatelným zločinem, nalezení mrtvoly je šokem, který ovlivní život lidí," vysvětluje baronka Jamesová, známá autorka detektivních románů (P.D.Jamesová), v britském anglikánském týdeníku The Church Times z 9. dubna 2009. Podle jejího názoru by při čtení detektivky měli čtenáři něco z tohoto šoku zakusit.
Kromě anglikánských bohoslužeb navštěvuje téměř devadesátiletá autorka s chutí i bohoslužby v jiných církvích (výslovně jmenuje církev reformovanou a římskokatolickou). Za hlavní přitom považuje „soustředěnost na Boha", jež by se neměla ztrácet za „samým rozjuchaným prozpěvováním, vyhlašováním narozenin atd.".
Z celého rozhovoru vane vzácná atmosféra fundovanosti, věcnosti, nepitvořivosti. P.D.Jamesovou v něm poznáváme jako opak typu „roztomilé staré dámy".

František Schilla (f.schilla@volny.cz)

Trochu humoru do vlastních řad

Nejen o Bibli 21 s Janem Roskovcem

Dokončení ze str. 1

biblických studií. Společně s Jiřím Mrázkem a Mirej Ryškovou z Katolické teologické fakulty tvoříme ediční radu této výkladové řady. Během zhruba 10–15 let by měly vyjít komentáře ke všem novozákonním knihám. Autorský okruh tvoří biblisté z různých církví, kromě evangelíků také samozřejmě katolíci. Zatím vyšly dva svazky, výklad epištoly Efezským od profesora Pokorného a 1. Tesalonickým od Mirej Ryškové. V tisku je výklad Zjevení od Jiřího Mrázka, já připravuji epištolu Římanům.

**** Byl list Římanům vaší volbou a v čem vás nejvíce oslovuje?***
Ano, touto epištolou jsem se zabýval už dříve a tuto práci jsem mohl využít k přípravě komentáře. Dopis do Říma je nejrozsáhlejším textem, v němž Pavel poměrně soustavně vykládá, jak rozumí poselství evangelia. Proto hrála tato epištola odedávna v křesťanské teologii velmi důležitou roli, je to jeden z klíčových textů Nového zákona. I pro mě osobně je to text velmi obtížný. Je z něj však naprosto zřetelné, že právě této obtížnosti se nemůžeme vyhnout, nemáme-li ztratit něco, co je pro křesťanské chápání světa podstatné.

**** Český ekumenický překlad již prošel revizí. Další se neplánuje?***
Revize Českého ekumenického překladu, která proběhla v r. 2001, byla zřejmě poslední, další se neplánují a nepracuje se na nich. Zatím se zdá, že překlad je stále ještě použitelný, a v situaci, kdy by se zdálo nezbytné ho revidovat, bude nutno přistoupit spíše k novému překladu.

**** Právě vyšla „Bible 21". Čím vás nejvíce zaujala jako teologa?***
Tento překlad podle mne zrovna teologicky není příliš zajímavý, nemá žádný zřetelný profil.

**** Co více byste mohl dále povědět na základě četby „Bible 21"***
Myslím, že celkově je to překlad docela dobrý. Obecné srozumitelnosti, kterou si překladatelé vytýčili jako hlavní cíl, myslím dosahuje. Z dosavadní četby mám však dojem, že překlad se soustavně nedrží určité jazykové roviny. Velmi často tam člověk narazí na místa, která jsou třeba proti Českému ekumenickému překladu jaksi „konzervativnější", až archaická, a na ně přímo navazují výpovědi v mluvě až lidové.

**** Můžete to ukázat na příkladu?***
Třeba Podobenství o „marnotratném" synu v L 15,11nn. Celkově se ten příběh pěkně čte. Ale detaily. V 16. verši se vypráví, jak syn, poté, co utratil svůj díl dědictví, upadl do bídy. Je to charakterizováno tím, že z hladu toužil po potravě, kterou jedla prasata. ČEP tam překládá prostě „slupky", což je běžné krmení pro prasata v našich končinách. Bible 21 překládá „technicky" přesně „lusky", což ovšem v našem čtenáři nenavodí představu „svatojánského chleba", o který tam zřejmě jde původně, nýbrž nějaké naší luštěniny, a může se nad tím trochu – v tomto případě celkem bezdůvodně – pozastavit. Následující verš mluví o synově „obrácení". Ekumenický překlad to překládá srozumitelně a zároveň i doslovně „šel do sebe". Bible 21 se tu však „vrací" ke kralickému „přišel k sobě", což je sice také srozumitelné, ale přece jen volnější. Pak si syn vzpomíná na „hojnost chleba" v domě svého otce. Chleba je i pro dnešního člověka běžná a srozumitelná metafora, Bible 21 však ji však raději opouští a čte „jídlo". Nakonec si syn formuluje svůj kající proslov k otci, který ústí do žádosti „učiň mne jedním ze svých nádeníků". ČEP tu přeložil volněji, ale v češtině obvyklou frází: „přijmi mne". Bible 21 tu z nějakého důvodu chtěla zachovat původní sloveso a zároveň se vyhnout mírně archaickému „učiň", a tak musela – ale jen pro tuto jednu větu – výrazně snížit jazykovou rovinu do lidové mluvy: „udělej mě".

**** Co říci k tomu, že hlavní překladatel „Bible 21" Alexandr Flek se vyjádřil, že „Písmo zůstává v nesrozumitelné podobě... Češi patří k nejatejističtějším národům v Evropě. Důvodem, proč neznají Boha, je možná to, že neznají Boží slovo. A Boží slovo neznají proto, že není v jejich jazyce".***
To je veliké zjednodušení. Předně si nemyslím, že by se Boží slovo k člověku dostávalo prostě tím, že si bude číst v Bibli. Ale hlavně: překladatelé Bible 21 ve své kampani vytvářejí zcela falešný dojem, že je nějaký „nouzový" nedostatek srozumitelných textů Bible v češtině. Českých biblických překladů, a to i novodobých, je poměrně hodně, vedle ČEP např. postupně doplňovaný Český katolický překlad (dříve Bognerův), překlad Jeruzalémské bible, Studijní překlad Křesťanské misijní společnosti, ale třeba také trochu starší, avšak stále použitelné překlady Nového zákona Žilkův, Petrů. Konečně i Bible 21 z těchto překladů čerpá, což je přirozené, ale mělo by to být zmíněno.

**** Co byste poradil čtenářům Bible?***
Především nečíst Bibli „od desky k desce". Tak ztroskotalo mnoho zájemců, kteří dospěli někam do seznamů rodů ve 4. Mojžíšově nebo kultických předpisů ve 3. Mojžíšově, tam se zadrhli a dál se už nikdy nedostali. Jinými slovy to znamená, snažit se číst „poučeně", využívat k tomu pomůcek, kterých je poměrně dost i u nás. Také ovšem vytrvale: nedat se odradit tím, čemu není na první čtení rozumět, číst a hledat. Jsem přesvědčen, že četba Bible patří mezi ty činnosti, které sice člověku „nejdou samy", ale přece stojí za to se do nich dát.

Za rozhovor pro ET-KJ a www.christnet.cz děkuje Jan Kašper

Ještě k Bibli 21

1. Ekumenický překlad Bible jsem se zájmem a nadějemi pozorně sledoval od prvopočátku jeho zveřejňování. Vydání prvního svazku 16 dílného vydání - Žalmů - vyvolalo nadšení celé rodiny. Každé dítě muselo mít při společné nadšené slavnostně sváteční četbě vlastní výtisk. To bylo slávy.
Nejvíce nadšení ve mě vyvolalo, když jsem v novém překladu objevil náhradu slova "bezbožník" slovem "svévolník". Takové překvalifikování významu tohoto původního slova zdůraznilo moderní životaschopnost textu a vzbudil nadšené naděje. To jsem ještě netušil, kam mne toto očekávání nakonec dovede. Prvotní nadšení z nového překladu, čím déle se s ním seznamuji, pozvolna bére za své.
Když se mi dostal konečně do rukou kompletní text nového překladu, musel jsem si všimnout, že obsahuje textem nevysvětlitelný rozpor. Nemohl jsem si nevšimnout myšlenkového rozporu mezi Novým a Starým Zákonem. V evangeliích jsem se dočetl, jaké problémy dělali Ježíšovi zákoníci a farizeové s nějakou sobotou. Kde se to v nich vzalo ? Co si to s tím na Ježíše vymysleli, aby ho měli čím obtěžovat? Přečetl jsem Starý Zákon křížem krážem, a tam o nějaké zákonické sobotě není ani zmínka. Ale to jen do té doby, než jsem porovnal Ekumenický překlad s Kralickým. Kralický překlad ten rozpor neobsahuje a vše je najednou srozumitelné. Tam, kde Kralický překlad Starého Zákona používá pojmenování "sobota", ekumenický překlad se tomuto pojmenování důsledně vyhýbá, takže tím vyprodukoval upozorněný konflikt.
Dostal se mi do rukou rovněž překlad z Nového světa svědků Jehovových. V jejich překladu z každé stránky přímo čiší jejich ideologie. Nikoho nenechávají na pochybách, že překládali, jakoby pisatelé psali Bibli pro podporu ideologie jejich sekty. --- Ale Bibli přece psali židé pro židy, křesťanské nauky vzniky mnohem později, co potom mají co dělat v novém překladu ? Čím překladatelé zdůvodní podlehnutí pokušení vložit do překladu Bible vlastní ideologie, když je od nich právem očekávaná nestrannost a svědomitost ?. Jak si mohli dovolit zklamat důvěřivost nevzdělaných laiků a naservírovat jim v překladu vlastní soukromé ideologie a stát se tím svévolníky? Ekumenický překlad není překlad, ale křesťanská parafráze židovských písem. Pokud je z překladu eliminován judaismus, znamená to, že se marně tváří být ekumenickým. V době vyhrocování nesmlouvavého antisemitismu dává najevo pouhý diskrétně utajený laskavý antijudaismus.
Pozoruhodně kontaminaci ideologií uniknul ateistický překlad Vladimíra Šrámka, i když se nezaslouženě netěší valné pozornosti teologů, pro neskrývaný Šrámkův ateismus. Ateismus nemá ideologii, je bezbarvý. Šrámek se stal bezděky protagonistou Ježíšova podobenství z Mt 21,28-31. Kdo z těch překladatelů plní lépe vůli Boží ?
Jediný překlad, který si zaslouží název překlad protože nebyl kontaminovaný pozdějšími ideologiemi, byla Septuaginta. Tu překládali židé pro židy, ale ani ta není bez nejistot. Žádný další překlad se už neobešel bez kontaminace ideologií. Takže cílem každého dalšího překladatele by mělo být, být věrnější než septuaginta.
2. Poprvé jsem si tohoto fenomému všimnul, když sekta, jíž jsem byl členem vyměnila desítky let používaný

Dokončení na str. 3

Levínský kocour

Městečko Levín v malebné pohorské krajině mezi 'U' Úštěkem a Ústím nad Labem v kostele Povýšení sv. Kříže skrývá vzácnou a zajímavou památku. Je to tzv."levínský kocour". O co ve skutečnosti jde?
V nynějším barokním kostele oválného půdorysu je v jižní zdi zazděn klenební svorník s reliéfem lva a osmi záhadnými literami. Původní kostel středověkého původu, téhož zasvěcení, se rozkládal opodál, uprostřed hřbitova pod hradem. První písemná zpráva o něm je z roku 1352, ovšem byl nepochybně starší. V l8. století byl zbořen a kostel opět stejného zasvěcení (Povýšení sv. Kříže) byl postaven nedaleko. Gotický svorník s lví hlavou a záhadným nápisem z původního kostela byl přenesen do barokní svatyně.
Bohatá regionálně historická literatura se věnovala jeho řešení. Tak zakladatel české archeologie J.E.Vocel (1802-1871) vyslovil domněnku, že reliéf představuje kocoura, jako podobu předkřesťanského boha starých Slovanů - Černoboha. Místní historikové považovali písmena, která nedovedli rozluštit, za keltské runy. Jeden z nich dokonce usuzoval, že jde o reliéf beránka, jako symbol Krista. Musel zřejmě mít bujnou fantazii, oby mohl zaměnit lva za beránka. První krok k rozluštění levínského nápisu učinil významný historik církevního umění prof.Josef Cibulka. Prokázal, že jde o gotický svorník a datoval ho do by po roce 1260, kdy se v Čechách razily mince, které mohly být výtvarnou předlohou. Novodobým přínosem k řešení záhady přispěl rozbor provedený Geologickým ústavem. Jeho výsledkem bylo, že svorník je vyroben z místní horniny z oblasti Levína a že tedy nejde o import.
Tajemná písmena rozluštil v roce 1953 významný slavista prof. František V.Mareš (časopis Slavia roč.22). Jednoznačně prokázal, že písmena jsou slovanskou cyrilicí a nápis zní - Kristus vždy vítěz. Reliéf lva je symbolem Krista a souvisí se zasvěcením kostela Povýšení sv. Kříže. Na příslušný svátek je totiž čten verš ze Zjevení sv. Jana (Apokalypsy), v němž se uvádí lev jako Kristův symbol.
Nápis v cyrilici je pozoruhodným dokladem doznívání církevně slovanské tradice v latinské katolické církvi, kterou částečně o sto let později obnovil Karel IV. V pražském klášteře Na Slovanech (Emauzy).
Pro širší historické souvislosti je třeba dodat, že Levín leží v oblasti původně se slovanským osídlením. Svědčí o tom dodnes zachované zbytky slovanského hradiště na protějším vrchu. Přímo nad dnes barokním kostelem s "levínským kocourem" se rozkládá zřícenina hradu, patrně z 13.století Ještě koncem 19.století zde byly patrny architektonické články z tohoto hradu. Dnes zůstaly jen nepatrné pozůstatky zdiva a věž, dominanta kraje, postavena koncem 17.století ze zdiva hradu. První držitelé hradu byli členové rodu Markvarticů, nebo jejich vedlejší větve Michaloviců, kteří měli v erbu lvici. Levínský kocour proto někdy bývá považován za erbovní znamení těchto rodů. Považuji ta však za velmi nepravděpodobné, vzhledem k sepětí symbolu lva a nápisem, citátem z Apokalypsy - Kristus vždy vítěz.

Michal Flegl

Zásadní význam večeře Páně

Po celou historii existence církve křesťané na všech úrovních promýšleli a diskutovali význam večeře Páně a dosah této slavnosti do jejich života. Žel došlo k tomu, že tato svátost, přestože odráží zásadní skutečnost sjednocení Božího lidu se Svatým Bohem skrze oběť Pána Ježíše Krista, se paradoxně stala zatím nepřekonatelnou hradbou a rozdělením mezi některými církvemi. Pokud nemáme pokračovat v tomto trendu, je nezbytné vracet se k základům večeře Páně i samotné existence církve, a to na biblickém podkladě. Další podmínkou je ochota vzdát se svých představ a nechat mluvit Pána církve, který tuto večeři strojí a každého člověka k ní zve.
Večeře Páně odráží v podstatě celý smysl křesťanské víry, a proto není jednoduché postihnout její smysl a dosah v plné šíři. Z celé šíře a hloubky významu večeře Páně připomeňme to, na čem se naše setkávání u stolu Páně zakládá. „Původním smyslem Večeře Páně je zvěstování Ježíšovy smrti. Ne kult, ne obřad, ale Pánova láska k nám!" (Fazekaš) Chléb a víno je především zárukou a pečetí od samotného Boha, že dílo spásy je pravdivé a reálné. večeře Páně je nám příležitostí k pokání a zároveň ujištěním o odpuštění veškeré naší viny. Její nenahraditelnost je ale také v tom, že k ní přistupujeme jako společenství, čímž se dotýkáme samotných pilířů Kristovy církve.

Než se pustíme do samotného přemýšlení nad večeří Páně, bude dobré připomenout si alespoň některé Biblické texty, které k večeři Páně ukazují.
Zásadní starozákonní událostí, kterou považujeme za základ a předobraz Večeře Páně, je bezesporu hod Beránka (Ex 12), který předcházel vyvedení Izraelců z Egypta. Poslední ranou Hospodinova soudu nad Egyptem bylo vyslání anděla smrti, který měl za úkol pobít všechny prvorozené. V každé rodině někdo zemřel, kromě Izraelců, kteří označili dveře svých domů krví velikonočního beránka. Ten dům anděl smrti pominul. Krev beránka tehdy způsobila dvě věci. Jednak ochránila Izraelce před Hospodinovým soudem a kromě toho přinesla osvobození Izraelců z egyptského otroctví. Oba motivy ve večeři Páně vidíme.
Kromě tohoto místa v Bibli je ale celá řada jiných, která naznačují souvislost s večeří Páně. Například setkání Abrama s Hospodinovým knězem Malkísedekem, kdy vrcholným okamžikem tohoto setkání bylo přijímání chleba a vína. (Ga 14,18-20, Žd 7) Jiným příkladem je seslání many během putování Izraelců z Egypta do zaslíbené země. Pán Ježíš připomíná toto místo a pojmenovává manu jako chléb z nebe, ke kterému se sám vzápětí připodobňuje. (Ex 16, J 6,26-59) Když Hospodin ustanovil smlouvu z Izraelci na Sinaji, máme u toho zvláštní informaci, že poté všichni zúčastnění, tedy Hospodin, Mojžíš a Izraelští starší, jedli a pili. (Ex 24,9-11).
Z novozákonních textů stojí samozřejmě v popředí slova ustanovení večeře Páně, která se konala v rámci židovského hodu beránka. „Když bylo po večeři, vzal Ježíš chléb, vzdal díky, lámal jej a dal učedníkům se slovy, vezměte a jezte, neboť toto je moje tělo, které se za vás vydává."
Když pročítáme evangelia, pozorného čtenáře přímo praští přes uši, když narazí na podobná slova i v jiných souvislostech. Například když Ježíš sytil zástup a vzápětí říká, že on sám je tím chlebem, který musí každý jíst, aby měl věčný život. Tam vzal těch pět chlebů a dvě ryby, vzdal díky, lámal chleby a podával učedníkům a zástupům. Podobně když přišel po vzkříšení se dvěma učedníky do Emauz, tito učedníci ho poznali teprve v momentě, když vzal chléb, vzdal díky a lámal.
O lámání chleba následně čteme ve Skutcích apoštolů a můžeme si být jisti, že se jednalo o večeři Páně. Posledním místem, kde se tato formulace objevuje, je chvíle, kdy byl apoštol Pavel eskortován do Říma a loď, na které se plavil, ztroskotala. Tam bylo Pavlovo lámání chleba povzbuzením pro ostatní pasažéry a podnětem k tomu, že se upokojili a po mnoha dnech přijali pokrm.

Jedno ze zmíněných míst si zaslouží přeci jen trochu výraznější připomenutí. Je to krásný příběh o nasycení zástupů. Ježíš měl dvanáct učedníků – apoštolů. Z nich mu nejbližšími spolupracovníky byli tři – Petr, Jakub a Jan. A z těch tří mu byl úplně nejbližší Jan, o kterém čteme, že je to učedník, kterého Pán miloval, a že při poslední večeři ležel Ježíšovi v náručí. Když Jan ve svém evangeliu popisuje nasycení zástupů, je dobré si všimnout některých detailů, které v ostatních evangeliích nejsou, protože Jan jde do mnohem větší hloubky, než kdokoli jiný. Předně je zajímavé, že Jan nezmiňuje ustanovení večeře Páně, namísto toho přináší svědectví o tom, že Ježíš umyl svým učedníkům nohy. Ale tu zásadní zvěst o Ježíši jako o chlebu života zasazuje právě do příběhu o nasycení zástupů.
Motiv, který chci z tohoto příběhu vyzdvihnout nejvíce, je ten, že Ježíš všem přikazuje, aby se posadili. Pak vzal ty chlebíčky, které mu přinesl jakýsi chlapec, vzdal díky, lámal je a dával všem. Není tam zmínka o té organizaci, kterou popisují ostatní evangelisté. Je tam jen Ježíš, který má chleba, a hladový dav, který ten chleba přijímá. Součástí toho davu jsou i jeho učedníci. I oni totiž mají hlad a potřebují ten Ježíšův chléb. Je to nejryzejší popis večeře Páně. Žádná organizace, jen Ježíš, který podává svůj život, a hladoví lidé, kteří ten život přijímají a sytí se jím.

Roman Toušek

Pokračování příště

Prsty

Alois Volkman

Každý má na rukou své desatero.
Desatero přikázání k službě.
Proč nehneš ani prstem?
Desatero prstů nemůže–li brát
je redukováno na dvě pěsti.

Pouhý pár prstových rukavic –
nezbude po nás víc?

Ještě k Bibli 21

Dokončení ze str. 2
zpěvník za nové opravené vydání. Text jedné písně, v níž jsme zpívávali celá léta "Pán Bůh je láska, miluje mne" opravili vydavatelé na "Pán Bůh je láska, On mne má rád". Byl jsem v rozpacích nad tím, proč božské "On mne miluje" muselo být nahrazeno teploušským "On mne má rád".
Dík upozornění v jedné úvaze v ET-KJ od br. faráře Veselého jsem si znovu se zvýšenou pozorností přečetl oddíl J 21,15-17. a nestačil jsem se divit. Znamenalo to pro mne definitivní potvrzení o uvědomění si pochybností o dostatečném odborném a citlivém jazykovém vybavení překladatelů. Jak je v této vybavenosti dalece předčili překladatelé kraličtí. Scenérie rozhovoru v kralickém překladu se nehodí nikam jinam, než na břeh moře, kdežto rozhovor podle ekumenického překladu by se docela dobře mohl odehrát na dvou stoličkách u baru v gayklubu.
Jak primitivní musí být jazyková vybavenost uživatelů jazyka, kteří nedovedou rozeznat rozdíl mezi "milovat" a "mít rád".
Ukázky z literatury :
"Milovat děti je mnohem víc, než mít je rád"
"Jsem připoutána ke dvěma dětem, které miluji, ale nemůžu je mít ráda".
"Mám řadu přátel, které mám rád, některé bych mohl dokonce i milovat".
Atd.
Ekumenický překlad nepřestanu mít rád, což není totéž co milovat. "Co na tom, jaký je. Když se jakýmkoliv způsobem zvěstuje Kristus, z toho se raduji. Fp 1, 15-18.
3. Do kategorie mých připomínek musím zahrnout i informaci, že některé výtisky Bible jsou opatřeny "Imprimatur" biskupské konference. Nedivím se, že je v jednadvacátém století tolik lidí zaujato proti náboženství, jestliže jedna z největších náboženských organizací, Římskokatolická církev, si stále ještě navzdory civilizačnímu pokroku jako ve středověku usurpuje pro sebe právo prostřednictvím svých representantů určovat svým věřícím co mohou či nemají číst, zakazovat jim, co si nemají myslet a udržovat je v nedospělé a nesvobodné intelektuální závislosti na nadřazeném kléru. Imprimatur Ekumenickému překladu není poctou, ale potvrzením mých předchozích poznatků, že překlad je sice věrný věrouce překladatelů, ale nemá potřebu být věrný textu a duchu originálu. Pokud budou mít takové konference dost poslušných podřídivých oveček, potom stále platí Engelsův poznatek, že "náboženství je opium lidu." To by nebylo příliš povzbudivé, kdyby nade vším nedominoval Ježíšův výrok o naději pro nás všechny: "Doufejte, já jsem přemohl svět".

Šlechta - Pardubice

Bratr JUDr. Bohumil Kejř

(11. 6. 1913 – 1. 4. 2009)

Dvakrát v uplynulých 20 letech jsme si podrobně připomněli na stránkách našeho týdeníku požehnaná léta a službu bratra Bohumila Kejře st. Bylo to u příležitosti jeho osmdesátin a devadesátin (KJ 78/21:4, 1993 a ET/KJ 88/20:4, 2003). Poslední březnovou noc letošního roku byl svým Spasitelem a Pánem povolán v nedožitých 96 letech do nebeského domova. Zastavme se proto alespoň u hlavních oblastí jeho práce a služby.

Jako vystudovaný právník spolupracoval řadu let při své soukromé advokátní praxi s vedením několika spolků, které pro bývalou Jednotu českobratrskou - státem neuznanou církev - spravovaly její nemovitosti a zajišťovaly sociální a diakonické aktivity. Když v roce 1949 po vydání komunistických církevních zákonů narostla enormně pro církve povinná administrativa, stal se bratr B. Kejř prvním placeným zaměstnancem ústředí církve.

Duchovní hudba a zpěv v nejširším slova smyslu byly jeho dalším pracovním polem: varhanní doprovod při pobožnostech, zakládání a dirigování pěveckých těles (nejznámější byl Mužský sbor CB), vzdělávání

sborových varhaníků a dirigentů, vydávání notového materiálu, zpěvníků pro církevní dorost a mládež aj. Uveďme, že téměř celé půlstoletí řídil ediční aktivity Církve bratrské v této oblasti.

V 60. letech minulého století vedl skupinu odborníků při přípravě 9. nově uspořádaného vydání Křesťanského kancionálu. V posledním, 13. vydání KK z roku 2006 je od B. Kejře celkem 16 nových písní nebo jejich překladů a nápěvy dvou písní. S velikým zájmem a duchovním užitkem byla ve sborech a stanicích CB už od totalitního období přijímána služba bratří Bohumila Kejře a Jiřího Nováka ze žižkovského sboru: bratr Kejř kázal a hudebně doprovázel vložené písně bratra J. Nováka.

Mnohostrannost služby bratra Bohumila Kejře dokumentuje i několik přeložených výkladů a komentářů k novozákonním knihám z angličtiny. Mezi nejznámější patří výklad "Kázání na hoře" od Johna R. Stotta. V češtině vyšel v roce 1982.

Spolupráce a právnická pomoc bratra JUDr. B. Kejře misijní organizaci Gedeonů zejména v počátečních letech jejich působení v ČSR byla velmi významná, neboť stav právních předpisů, zděděných po totalitním režimu, omezoval a finančně poškozoval její aktivity.

S vděčností Pánu Bohu, který s mnoha duchovními obdarováními přidal milému bratru Bohumilu Kejřovi i vrchovatou plnost pozemských roků, vzpomínáme při jeho odchodu na mnohé oblasti práce a služby, v nichž s ochotou, radostí a láskou svěřené hřivny rozmnožoval. Samému Bohu, buď za jeho život vzdána chvála a čest!

Jan Štěpán

Trocha teologie

Dokončení ze str. 1

20. století ovládal myšlení a život evangelických církví v Evropě. Je to vážné obvinění nebo ocenění? Ano, je to ocenění, neboť liberalismus zle vzdaloval církev od evangelia a evangelíky od nebe.

Liberalismus je svoboda, svobodomyslnost. Francouzská revoluce (1789) vybojovala svobodě (liberté) vstup do evropských dějin, konkrétně požadavkem lidských práv a národních států. Tento program podstatně ovlivnil dějiny 19. století. V oblasti církve a jejího myšlení se svoboda projevila uvolněním pohledu na Ježíše a jeho poselství. Teologický liberalismus se s vehemencí sobě vlastní opřel do starocírkevního dogmatu, které pokládá Ježíše za Božího Syna, jenž svým věřícím, kteří ho následují v životě, slibuje odpuštění hříchů, těla z mrtvých vzkříšení a život věčný. Liberalismus učinil z Ježíše učitele, jenž učí náboženským a mravním pravdám, které platí a prospívají člověku v tomto životě. Tomuto liberalismu vzdali hold W a V, kteří "na nebe nevěří, stačí jim pár šťastných let někde na zemi". Liberalismus v lidovém podání zkrátil a zploštil na pár let příběh člověka a Ježíše snad potřebuje jen k tomu, aby k nim přidal štěstí.

Závažné je to, že tento liberalismus našel na teologických fakultách zastánce a hlasatele, kteří vychovávali a vzdělávali mladé studenty, kteří pak ze svých kazatelen líčili svým posluchačům Ježíše jako jedinečného učitele dobrých mravů. Docílit toho, aby vyrostla generace mravných a slušných lidí, je pěkný ideál, ale je sotva dosažitelný a falešný v tom, že silně podceňuje Ježíše i člověka, jako by Ježíš nebyl víc než člověk a člověk víc než aby se spokojil s jakýmsi krátkým štěstím. Svádí mne to k parafrázi Lutherovy písně - na adresu liberálů: "Nechť sobě mají, nic tím nezískají, nebes nám však nechají."

Albert Schweitzer vyzval teologické liberály k utkání nad stránkami Nového zákona. Pozorovatelé tohoto utkání se stali svědky Schweitzerova totálního vítězství. Přesvědčivě prokázal, že Ježíš sám sebe pokládal za Mesiáše, spasitele a kázal etiku Božího království, které založil na zemi a zemřel, aby je posvětil. Byl s námi a je s námi na zemi svým Duchem, abychom nezbloudili z pravé cesty k nebeským příbytkům.

Říkají, že to byla smrtelná rána. Mám však silný dojem, že ještě stále žije mezi námi dost teologických liberálů smrtelně raněných, kteří čekají od Ježíše jen nápravu mravů podle Desatera. My jsme ovšem zjistili, že Ježíšovo učení bylo prokazatelně mesiánské a eschatologické.

Abychom zůstali v pravdě, vezměme si k srdci, co Ježíš přikázal židům i křesťanům: "Zkoumáte Písma a myslíte si, že v nich máte věčný život. A Písma svědčí o mně" (J 5,39).

Josef Veselý?

Na památku Hany Smetánkové

Rodina Smetánkova žila od prosince 1930 v Chrudimi, kde Bohumil Smetánka byl farářem evangelického sboru. Hana byla jedním ze šesti dětí. Pamatuji si Haničku jako malý kluk z doby druhé světové války. Byli jsme stejného věku. Hana tehdy onemocněla obrnou. Jednou maminka a já jsme doprovázeli paní farářovou Smetánkovou a Hanu do nemocnice v Praze v Krči na nějaké vyšetření. Zůstala ve mně vzpomínka na to jak tam v čekárně ležela na pohovce. V říjnu 1942 pan farář Smetánka zemřel. Osiřelá rodina se z fary odstěhovala a později žila v Liberci. Hana mohla chodit, ale nemoc se projevovala dál a dál. Od roku 1973 žila v Rehabilitačním centru v Hrabyni u Opavy na severu Moravy a tamní péče byla dobrá. Měla prostorný pokoj a používala vozík. Blízcí příbuzní na ni mysleli, jezdili za ní a starali se o ni. My jsme ji tam také navštívili. Dolehl na mne znovu ten rozdíl mezi člověkem zdravým a člověkem s postižením. O to víc jsem si Hany vážil. Žila tam dlouhá léta statečně a důstojně. Zemřela 28. ledna 2009 ve věku 75 let. V tamní kapli svaté Kláry se s ní rozloučili příbuzní a někteří obyvatelé Rehabilitačního centra. Kázání měl evangelický farář z Opavy. Památka člověka zasaženého dlouhou nemocí je zvlášť významná a je osvětlena nadějí věčného života v Božím království, kde už žádné nemoci nejsou. Na úmrtním oznámení stojí Ježíšova slova „Blahoslavení čistého srdce, nebo oni Boha viděti budou."

Jan Čapek

Poznávací zájezd do Izraele. Ve dnech 13.-23. září 2009 se koná ekumenický poznávací zájezd do Izraele. Přenocování v hotelech v Jeruzalémě a v Haifě a přes den cesty autobusem za poznáváním biblických míst. Místním průvodcem bude Fredi nebo Ariel Winkler. Výklad v němčině bude překládán do češtiny. Cena: 11.000 Kč za letenky a 1.065 USD za služby v místě. V ceně je vše, tedy ubytování s polopenzí, autobus, všechny vstupy a služby průvodce. Zveme vás k účasti. Dotazy nebo přihlášky možno poslat na adresu: Manželé Mikuláš + Anita Zoubkovi, Žižkova 1161/27, 358 01 Kraslice, telefon: 352 696 085 nebo 352 687 427, mail: mikulas.zoubek@seznam.cz.

č. 14

Inzerce

Státní garsonieru s peč. službou v Praze 8, metro C Ládví vyměním za malý byt bez peč. služby.
MO: 737987737.

č. 16

Druhý sbor ČCE v Praze 3-Žižkov, Čajkovského 10 hledá účetní (podvojné účetnictví) a hospodářského pracovníka (ci) pro správu svých dvou činžovních domů. Nástup možný ihned. Bližší informace na tel: 222 722 753, 604 180 711, 739 244 619 nebo e-mailem: zizkov2@evangnet.cz.

č. 17

Výběrové řízení na místo projektový manažer (projekt vzdělávání zaměstnanců):
Požadavky: VŠ nebo SŠ + praxe v projektovém řízení, organizační a řídící schopnosti, sociální cítění, týmovost, ztotožnění s posláním organizace, vítána zkušenost v sociální oblasti nebo vzdělávání dospělých.
Nástup od 1.6.2009 nebo podle dohody, pracoviště v Praze.
Písemné nabídky se strukturovaným životopisem a motivačním dopisem do 30. 4. 2009 na adresu vzdelavani@nadeje.cz, příp. Naděje, ústředí, K Brance 11/19e, 155 00 Praha 5.

č. 18

Farnost ECM Třeboň nabízí ubytování v podkrovním apartmánu. K dispozici dva pokoje, kuchyňský kout, soc. zařízení. Možnost ubytování již od 200,- Kč/osoba/noc. **Kontakt:** Farnost ECM Třeboň, Seifertova 449, 379 01 Třeboň. Tel.: 384722538. Mobil: 775941105

č. 13

Oznámení
Karmelitánské nakladatelství připravuje první kompletní vydání JERUZALÉMSKÉ BIBLE
Během listopadu 2009 vyjde kompletní jednosvazkové vydání JERUZALÉMSKÉ BIBLE ve dvou různých vázaných provedeních, v rozsahu cca 2200 str., ve formátu 165 x 210 mm. Text bude ve dvousloupcové sazbě s poznámkami.
Nabídka předplatného se slevou 15 % do 30. 5. 2009
Cena pro předplatitele 550 Kč za standardní vazbu (běžná cena 650 Kč)
Cena pro předplatitele 1190 Kč za luxusní provedení v koženkové vazbě (běžná cena 1400 Kč)
Předplatné zajistíte v síti knihkupectví KNA www.kna.cz/prodejny nebo přes zásilkovou službu:
Karmelitánské nakladatelství, zásilková služba, Kostelní Vydří 58, 380 01 Dačice, tel.: 384 420 295, email: zasilky@kna.cz
Podrobnosti o tomto projektu: www.ikarmel.cz/akce/jeruzalemskabible
Zájemcům o biblistiku doporučujeme: www.ikarmel.cz/rozcestnik/bible

č. 15

Pozvánky

Kostnická jednota – Sdružení evangelických křesťanů, o.s. pořádá ve spolupráci se sborem Církve bratrské v Praze 5 na Smíchově, v jeho sboru ve Vrázově ul. č. 4 přednášku církevního historika bratra Jiřího Justa na téma:

Rudolfův majestát, světla a stíny náboženské svobody

Přednáška se koná ve čtvrtek 4. června od 18.30 hod.
Jste srdečně zváni k tomuto večeru

Předsednictvo Kostnické jednoty a sbor CB Praha 5

* * *

Misijní odbor Kostnické jednoty a Beth-Shalom, Haifa zvou na podzimní zájezd do IZRAELE koncem října, začátkem listopadu, spojený s návštěvou některých míst v Jordán-sku (hora Nebo, Jereš, skalní město Petra). Pro ty, kdo už Jordánsko navštívili, je možné zůstat v Eilatu za sníženou cenu zájezdu.
Večery jsou věnovány setkáním s arabskými a židovskými věřícími a studiu biblických proroctví. Jako vy-nikající průvodce Izraelem a výkladem proroctví slouží Fredi Winkler.

Informace a přihlášky:
Ludmila Hallerová,
Ve Vilách 7, 140 00 PRAHA 4 – Michle
Tel.: 242 428 814; 774 572 671
email: hallerova@volny.cz

Bohoslužby

Seniorát jihočeský

Českobratrská církev evangelická

České Budějovice, 370 01; Ne 9.00
tř. 28. října 28, f David Nečil, f Daniel Freitinger

Jindřichův Hradec, 377 01; Ne 9.30
Bratrská 129/IV, f David Balcar

Písek, 397 01; Ne 9.00
Fügnerovo nám. 48, f Jiří Ježdík

Soběslav, 392 01; Ne 9.00
ul. 28. října 277/II, f Daniel Matějka st.

Strakonice, 386 01; b d Ne 8.45
Bezděkovská 216/59, a Hynek Tkadleček

Strmilov, 378 53; Ne 10.00
Studenská 382, f Jaroslav Pechar

Tábor, 390 02; Ne 9.30
Bílkova 963/3, f Ondřej Soběslavský

Volyně, 387 01; Ne 10.30
Lidická 124, f Hynek Tkadleček

Církev bratrská

České Budějovice, 370 01; Ne 9.00
J. Š. Baara 64, Svetozár Slavka

Husinec, 38421; Ne 10.00
Kostnická 85, Martin Grohman

Písek, 397 01; Ne 9:30
Tyršova 15, Roman Cimbulka

Tábor, 390 02; Ne 9.30
Bechyňská 2, Petr Jareš

Bratrská jednota baptistů

České Budějovice, 370 01; Ne 9.30
U Hvízdala 11, Milan Kern

Evangelická církev metodistická

Bechyně, 391 65; Ne 15.00
Čechova 284, Filip Jandovský

České Budějovice, 370 01; Ne 9.00
Palackého náměstí (Husův dům CČSH), Dalimil Vořišek

Protivín, 39811; Ne 9.00
Mírová 171, Filip Jandovský

Třeboň, 37901; Ne 9.00
Seifertova 449, Richard Novák

Evangelický týdeník - Kostnické jiskry
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 1932069379/0800
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost
*Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz, příjem reklamací: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

KOSTNICKÉ JISKRY
Evangelický týdeník
14/2009
6. května 2009 ◆ ročník 94 ◆ cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde 13. května

Z obsahu

* Co sluší křesťanu
* Rozhovor o novém překladu - Bibli 21
* Křest, „protekce", porodnost

Poselství k neděli Cantate

Vztah Syna a Otce

„Všechno je mi dáno od mého Otce, a nikdo nezná Syna než Otec, ani Otce nezná nikdo než Syn – a ten komu by to Syn chtěl zjevit."

Matouš 11, 27:

Pán Ježíš vystupuje jako zplnomocněný Syn svého nebeského Otce. Otec mu všechno daroval. Tím slovem „všechno" evangelista Matouš myslí na moc Ježíše odpouštět hříchy, moc nad přírodou, moc uzdravovat nemoci, křísit mrtvé a učit jako ten, kdo má moc. Otec a Syn jsou v důvěrném vztahu lásky a poznání. Syn poslušně plní vůli svého Otce. Evangelista nám chce ukázat hlubokou provázanost a jednotu mezi Otcem a Synem. Jde o jedinečný vztah. Také člověk touží poznat Boha, touží po vztahu s Bohem. V současné době v naší zemi i v Evropě roste zájem o duchovno. Ježíš je vnímán jen jako jedna z nabídek na dnešní pestrém náboženském trhu. Pán Ježíš ale o sobě říká, že je jediný, kdo zjevuje Boha Otce. Svým životem - slovy a skutky nám lidem ukázal, jaký je Bůh. Zjevil Boha, který miluje člověka tak velmi, že neváhá poslat na svět svého jediného Syna. Proto není žádná jiná cesta k Bohu Otci než skrze Syna. Poznání Boha je dar, který dává člověku sám Syn. Ježíš je jediný, který zná svého Otce, proto jeho svědectví o něm je pravdivé a věrné. My, kteří známe Syna oslavujme jej a chvalme se srdcem plným vděčnosti a radosti!

Michal Petratur,
kazatel Sboru BJB v Blansku

Úvaha snová, ale uvážlivá

Zjistěte se mnou příčinu úpadku, který v reformaci propukl naplno po několika stoletích, ale byl v ní tiše přítomen od samého začátku, už v 16. století. To ovšem mluvíme o světové reformaci, v jejímž čele stál v Německu mnich Martin Luther a ve Švýcarsku církevní právník a teolog Jan Calvin. Zasáhla značnou část Evropy. Sáhnu hlouběji a připomenu vám tu nejmenší evangelickou církev v Čechách, ale teologicky a kulturně nejvýznamnější, Jednotu Českých Bratří zákona Kristova, která se navzdory svému dočasnému příklonu k luterské a pak kalvínské reformaci vyhnula úpadku, jenž postihl velké reformační církve. Zmiňuji tuto nejmenší církev proto, že by její opomenutí zkreslilo obraz náboženské situace v Čechách, neboť hrála významnou úlohu v teologické diskusi, které se účastnila většinová církev husitská a římskokatolická. Zmíněná Jednota se jí účastnila, pokud jí to politické poměry dovolily. Její dějiny fyzické a teologické skončily předčasně roku 1620 zásahem mocností dlouho spolčených trůnem a oltářem, církev římskokatolická a český stát. Jednota zůstala omezena na český prostor. Spojuji s ní dvojí škodu: škoda, že velké církve evropské nedbaly jejího kritického hlasu a znovu škoda, že nemohla zasáhnout do teologické diskuse v budoucnosti: byla vyhnána. Její ostatky se vystěhovaly do Saska, kde podlehly tamním vlivům a stěží mohly navázat na teologický odkaz Jednoty. Toho se chopily různé evangelické církve doma, až i Českobratrská církev evangelická nalezla v její teologii podnětné poznání Boží pravdy (Amedeo Molnár).

Dosud jsme chodili kolem zmiňovaného úpadku, o němž jsme řekli, že byl reformaci přítomen od počátku, jako kolem horké kaše. Už tedy po úvahách ne zcela zbytečných, povězme, v čem má reformace nedostatek a pojmenujme jej: nedokončené dílo. Reformaci se podařilo nahradit vztah zbožného člověka k církvi vztahem k Bibli. Návrat k prvotnímu křesťanství viděla v upřednostnění Bible před církví. Je to nahrubo řečeno, ale je to tak: Bible má přednost před církví. To bylo tehdy nové a zcela revoluční. Všechno dění v církvi, všechny řády, liturgie a vyučování se obracejí k Bibli. Nedokončená je tato reformace v tom, že nepokročila dál, ke Kristu, k osobnímu vztahu k němu, jak to evangelia požadují. V evangelické církvi je to stále nedostatek.

Tento úpadek dějiny potvrzují. V poreformační době evangelické církve sklouzly do ortodoxie (pravověří), která položila důraz na správnost slov a vět, jimiž se věřící naučili vyznávat svou víru. Dnes snad každý konfirmand ví, že víra v Krista je něco jiného než naučit se několik vět z katechismu. Ortodoxie se brzy dočkala kritiky, nastoupil pietismus s důrazem na osobní zbožnost, na vnitřní, citový vztah ke Kristu. V církvi se však neprosadil. Ortodoxie i pietismus našly jiného kritika, který byl vlastně jejich pokračovatelem - liberalismus. Ten snížil význam Starého zákona pro křesťanskou víru a z Nového zákona přijal je to, co se mu jevilo dobré, slušné, spravedlivé a poctivé. Vyzýval k svobodnému myšlení a pak k činění. Svůj volný vztah k Bibli projevil tím, že nehledal a nenalezl v ní zjevení Boží. Vykonal také něco dobrého, důrazem na svobodné myšlení připravil cestu tak zvané dialektické teologii, která čte Bibli s nejhlubší vážností, jedině v ní nalézá Boží zjevení, stopy živého Boha. Představuje nám Ježíše Krista, jediného Spasitele všech lidí, pokud si dáme říct a uvěříme.

Dialektická teologie správně a co nejostřeji odsoudila liberalismus, jenž jako jed otrávil celé generace

Dokončení na str. 4

Aktualita

Křest, „protekce", porodnost

(Ze života křesťanů v Gruzii)

Kuriózní zprávu z Gruzie přináší britský anglikánský týdeník The Church Times ze dne 3. dubna 2009:

Ilja II., patriarcha gruzínské pravoslavné církve, způsobil prudký nárůst porodnosti v Gruzii. Před dvěma lety totiž v reakci na stagnaci gruzínské populace přislíbil, že pokřtí každé další dítě narozené rodičům, kteří už mají dvě nebo více dětí. V roce 2008 vzrostla v důsledku toho porodnost v Gruzii meziročně o 20 % (narodilo se 57000 dětí, zatímco v roce 2007 jenom 48000).

František Schilla
f.schilla@volny.cz

Pochod proti antisemitismu v Praze

Pražská výzva bude zaslána generálnímu tajemníkovi OSN

„Stop antisemitismu a neonacismu" – tak zní podtitul Pražské výzvy, která byla zveřejněna v neděli 19. dubna na veřejném shromáždění „Všichni jsme lidi" ve Valdštejnské zahradě. Je adresována Organizaci spojených národů, národním vládám a parlamentům v Evropě a evropským institucím.

Na alarmující nárůst antisemitismu ve světě reagují signatáři Pražské výzvy „Stop antisemitismu a neonacismu", mezi něž patří i předseda Senátu Přemysl Sobotka, europoslankyně Jana Hybášková, poslanci Cyril Svoboda a Hana Orgoníková či předseda Ekumenické rady církví Pavel Černý. Výzva apeluje na politické představitele a instituce, aby přešli od slov k činům. Jejími adresáty proto jsou OSN, národní vlády a parlamenty v Evropě a evropské instituce.

Dokument obsahuje pět požadavků. Žádá OSN, aby pozastavila členství Íránské islámské republice a soudila její představitele podle mezinárodního práva za opakované podněcování ke genocidě. Vyzývá vlády, parlamenty a evropské instituce, aby přijaly sankce, které Íránu znemožní vyvinout jaderné zbraně, a aby neudržovaly žádné styky s hnutími, která odmítají uznat právo Izraele na existenci. Dále vyzývá zástupce členských států EU a nevládních organizací, aby se jednoznačně distancovali od démonizace Izraele na plánované konferenci OSN o rasismu v Ženevě. Nakonec výzva apeluje „na nevládní organizace a média, aby se důsledně řídila zásadami profesní etiky, nepodílela se na šíření protižidovských předsudků a morálně je odsoudila".

Text Pražské výzvy přečetl v neděli 19. dubna 2009 předseda Senátu Přemysl Sobotka před více než 600 účastníky veřejného shromáždění „Všichni jsme lidi". Tím byla odstartována podpisová kampaň, po jejímž ukončení bude Pražská výzva zaslána generálnímu tajemníkovi OSN Ban Ki-moonovi. Výzvu už na místě podepsaly desítky občanů.

K výzvě je možné přihlásit se také na internetu vyplněním formuláře na stránce

http://www.vsichnijsmelidi.cz/

Z církví doma i ve světě

Proběhl 9. ročník českého Pochodu pro život

Praha (Christnet). 28. března prošel centrem Prahy již devátý český Pochod pro život, aby tak připomněl, že i za poslední rok bylo v ČR usmrceno umělým potratem více než 25 000 počatých dětí. V letošním roce se organizátoři z občanského sdružení Hnutí Pro život ČR rozhodli uskutečnit průvod spíše ve formě kajících modliteb za ty, kteří jsou potratem zraněni a za zabité nenarozené děti, než jako klasickou demonstraci.

Pochod začal ve 13:00 Mší sv. v dominikánském kostele sv. Jiljí, který už definitivně přestává stačit rostoucímu počtu účastníků (že se bez větších problémů podařilo uskutečnit svaté přijímání byl malý logistický zázrak). Součástí Mše bylo i přijetí do Společenství čistých srdcí. Po Mši průvod, jehož účastníci nesli bílé kříže, prošel za modliteb a zpěvu nábožných písní po trase sv. Jiljí-Staroměstské náměstí-Václavské náměstí, na kterém byl v 16:00 ukončen.

Počet účastníků jistě dosáhl čtyřciferných rozměrů, Hnutí Pro život odhaduje jejich počet na asi 1500, čeští novináři jsou tradičně podstatně skeptičtější a mluví/píšou asi o tisícovce. Účastnilo se ho mnoho mladých lidí a rodin s dětmi, jakož i řeholnic a kněží. Ze známějších osobností se pochodu zúčastnili například Radomír Malý, Roman Joch či Libor Halík.

www,christnet.cz

I biskup může uvěřit", zaznělo v litoměřické rezidenci

Litoměřice (ČBK). " V úterý 31.3.2009 se konalo v rezidenci litoměřického biskupa ekumenické setkání s představiteli církví působících v severních Čechách.

Biskup Jan Baxant pozval do své rezidence představitele nekatolických církví, kteří se již čtyři desítky let pravidelně setkávají v Litoměřicích, aby navázal na tuto dlouhou tradici vzájemných dobrých vztahů a mohl s nimi pohovořil o nových perspektivách a další spolupráci.

Sešli se zde zástupci Církve československé husitské, Českobratrské církve evangelické, Evangelické církve metodistické, Svobodného evangelikálního společenství ICHTHYS, Bratrské jednoty baptistů, Církve adventistů sedmého dne a Římskokatolické církve.

Zástupci církví seznámili litoměřického biskupa se svými aktivitami a zavzpomínali na dlouholeté kontakty ještě z dob, kdy byl v Lito-měřicích Kněžský seminář a také Teologický konvikt. Ocenili kvalitní přístup představených seminářů, jejichž usilovná práce na poli ekumenických vztahů přinesla mnoho porozumění a duchovních plodů.

Libuše Mikušková, farářka Církve československé husitské, zavzpomínala na svého tatínka, biskupa zmíněné církve. Když byl na ulici osloven příslušníky sekty, a na jejich argumenty uvedl, že je biskupem, dostal odpověď: "To nevadí, i biskup může uvěřit."

Na závěr setkání, kdy přítomní pohovořili o pastoračních a evangelizačních možnostech v severočeském regionu, přijali od biskupa Jana Baxanta přání i požehnání k nastávajícím ústředním křesťanským svátkům.

http://tisk.cirkev.cz

K brněnské Noci kostelů se připojila Plzeň

Brno (ČBK). K Noci kostelů, která letos poprvé proběhne v jihomoravské metropoli, resp. v České republice, v pátek 29.5., se připojil první zájemce z Čech. Se svým programem se zapojí katedrála sv. Bartoloměje v Plzni a další plzeňské kostely: kostel Nanebevzetí Panny Marie, kostel sv. Jana Nepomuckého a kostel Panny Marie Růžencové.

Z původních dvanácti objektů se Noc kostelů 2009 do této chvíle rozrostla na dvacet sedm kostelů a modliteben v Brně, ale i v dalších místech brněnské diecéze - v Třebíči, Adamově, Velkých Pavlovicích a Letonicích. Nově se připojily také čtyři chrámy v Plzni.

Projekt Noc kostelů nabídne široké veřejnosti poprvé na jaře roku 2009 možnost navštívit kostely a modlitebny a poznat nejen jejich kulturní hodnotu, ale také se seznámit s křesťanstvím prostřednictvím hudby, výtvarného umění, divadelního představení či setkání. Noc kostelů je ekumenický projekt, sdružuje kostely a modlitebny šesti křesťanských církví (Římskokatolická církev, Pravoslavná církev, Církev bratrská, Církev československá husitská, Českobratrská církev evangelická a Bratrská jednota baptistů).

Trochu humoru do vlastních řad

Rozhovor o novém překladu – Bibli21

Přeložit byť jen část Bible z původních jazyků není snadnou záležitostí. Pokoušeli se o to mnozí, ale ne všichni dosáhli cíle. Překladů celé Bible do českého jazyka není dostatek. Osvědčená Kralická Bible je pro současného člověka již silně nesrozumitelná. Dokonce i Český ekumenický překlad bývá některým lidem málo srozumitelný. Jistě se na tom podepisují kulturní a společenské změny a rychlý vývoj jazyka. Skupina překladatelů, která během patnácti let dokončila překlad biblického kánonu – všech 66 knih pod názvem Bible21, které od reformace přijímají evangelické církve, je úžasný úspěch. Založená nadace byla schopna překladatelskou práci nejen financovat, ale také zajistit korektury a Písmo svaté vytisknout.

Žádný překlad na světě není dokonalý. Každý překlad je do jisté míry i výkladem a odráží pochopení původních textů překladateli. Je pravdou, že překladatelská práce se výrazně zpřesnila, protože je dnes k dispozici mnoho rukopisů Bible a také jsou elektronicky k dispozici vynikající pomůcky (slovníky, encyklopedie, komentáře, stovky překladů do jiných jazyků, různé jazykové analýzy apod.). Dnes už prakticky nelze překládat bez pomoci počítače, aby bylo možné pojmout a utřídit tisíce informací a překladatelských variant.

Bible21 byla právě o letošních Velikonocích vytištěna a jak se zdá, okamžitě si získala mnoho příznivců. Překlad vykazuje snahu o přesnost a zároveň o čtivost. Profesionální umělci – herci vyzkoušeli v předvečer velikonočních svátků veřejné čtení v Betlémské kapli. Byl to úžasný zážitek. Nový překlad mluvil živě a názorně. Stovky lidí to mohou dosvědčit. Ve více než 60 městech ČR se konala přes Velikonoce průběžná čtení Bible v novém překladu. Vystřídaly se stovky lidí z různých církví a často se připojili i představitelé měst. Prodaly se tisíce výtisků a nadace Bible21 nestačí vyřizovat nové objednávky. Mnoho lidí projevilo nový zájem o Bibli a čte ji.

Každý překlad musí také projít i odbornou kritikou a také se testovat v bohoslužebném použití a biblickém studiu. Je třeba vyzkoušet jeho srozumitelnost pro věřící i nevěřící a teprve z určitého odstupu provést objektivnější hodnocení.

V této souvislosti je velmi překvapující prohlášení vydané ze sekretariátu České biskupské konference Římskokatolické církve. Překladu je vytýkáno, že Bibli zkrátil o sedm knih. To je problematická námitka, protože církve vzešlé z reformace používají již 500 let šedesát šest kanonických knih a oněch sedm a několik drobných dodatků k dalším knihám, označují za apokryfní nebo deuterokanonické. Tyto knihy totiž nejsou obsaženy v hebrejském kánonu sestaveném synodou v Jamnii v roce 90 po Kr. Do seznamu byly zahrnuty na základě řeckých a latinských překladů. V pravoslavné tradici jsou označeny jako nekanonické. Mimochodem nadace Bible21 počítá také s překladem těchto vzácných knih, aby překlad byl naprosto kompletní. Čtenářům Bible je známo, že také Česká biblická společnost od samých počátků tiskne paralelně Český ekumenický překlad ve variantě striktně kanonické a ve variantě doplněné o deuterokanonické knihy.

Další námitkou ČBK je, že jméno matky Páně není vytisknuto jako Maria, ale jako Marie. Myslím, že je jasné, že jde o prosté počeštění jména, tak jako například u jména Ježíš, kde také neužíváme původní hebrejské Jehošua či řecké Iesous.

Také samotné pokusy o zrýmování některých poetických částí Bible nemusí být samy o sobě špatné a je třeba je zhodnotit až na základě kvality překladu a praktického používání. Překlad Bible21 si nedělá nárok na bezchybnost a určitě bude třeba, tak jako ostatně u každého překladu, některá vyjádření revidovat. Na druhou stranu je snaha o převedení Bible do dnešní řeči důležitým činem, který zpřístupňuje Písmo svaté i lidem, kteří nevyrostli v křesťanském prostředí. Každý poctivý pokus o inkulturaci Božího slova je potřebný a také zpřístupnění překladu na perfektně uspořádaném internetu je velkým darem dnešním čtenářům. Velmi přínosná je také možnost stahování Bible21 v audio formátu mp3, což umožňuje poslouchat kvalitně namluvené Boží slovo kdekoli na cestách, při odpočinku a osobním ztišení. Jistě tuto možnost budou využívat také nevidomí zájemci o tento text. Nakonec nelze než souhlasit s přístupem katolické biskupské synody, která se v říjnu 2008 konala v Římě a která tak velkoryse a jasně podtrhla důležitost snah o šíření Božího slova všemi způsoby:

„Slovo Boží – abychom použili důležitý pavlovský obraz – není připoutáno (srov. 2Tm 2,9) k jedné kultuře; naopak, touží překročit hranice, a právě apoštol Pavel byl mimořádným nositelem inkulturace biblického poselství v nových kulturních souřadnicích. K tomu je církev po-volána i dnes prostřednictvím citlivého, avšak potřebného procesu, který získal silný impulz od učitelského úřadu papeže Benedikta XVI. Církev má nechat proniknout slovo Boží do mnohotvárnosti kultur a vyjádřit ho podle jejich jazyků, pojetí, symbolů a náboženské tradice. Musí však být stále schopná uchovávat ryzí podstatu jeho obsahu, bdít nad riziky degenerace a kontrolovat je. Církev tedy musí nechat zazářit hodnoty, které Boží slovo nabízí jiným kulturám, takovým způsobem, aby byly očištěné a zúrodněné. Jak řekl Jan Pavel II. biskupům v Keni během své cesty do Afriky v roce 1980, „inkulturace bude skutečně odleskem vtělení Slova, bude-li kultura, proměněná a obnovená evangeliem, vytvářet ve své vlastní tradici originální podoby života, obřadů a křesťanského myšlení."

Lze si jen přát, aby všechny pokusy o inkulturaci biblického poselství v českém jazyce stály ve službách evangelia a nebyly stavěny proti sobě. Jistě i Jeruzalémská Bible jako překlad propagovaný zmíněným stanoviskem ČBK z 9.4., bude vítaným pomocníkem a nositelem vzácného obsahu, který není snadné lidskými slovy uchopit. Nakonec litera je cestou ke Slovu – Ježíši Kristu – Mesiáši - který sám je středem Písem svatých. Každý čtenář také potřebuje iluminaci Duchem svatý, aby mu litera nebyla ke smrti, ale k životu.

Pavel Černý

Evangelický týdeník = radostný týdeník

Evangelický křesťan – radostný křesťan. O letošních Velikonocích jsem si uvědomil jak významově bohatý název nese tento týdeník a jak povzbudivé, ale i zavazující pojmenování neseme my evangeličtí křesťané, neboť základem pojmenování je evangelium – radostná zvěst, radostná zpráva, dobré poselství o Kristu ukřižovaném a zmrtvýchvstalém, což může být pro někoho pohoršením, ale věřícím je Boží moc ke spasení, radost nevýslovná, vznešená a oslavená. (1 Pt 1,8)

Kristus žije, radostně vyznáváme o Neděli vzkříšení a opakujeme s ap. Pavlem – naše víra není marná a naše zvěst není klamná. Takto jasně, opravdově a osobně prožité velikonoce jsou největší silou naší společné radosti."Vy jste toho svědky" (L 24,48) Tato slova slyšeli učedlníci od vzkříšeného Krista. I nás vzkříšený Kristus posílá do celého světa zvěstovat všem velikou radost vzkříšení. Pro nás celý svět může znamenat třeba naši rodinu, naše spolupracovníky. Málokdy se setkám s nějakým posměchem, spíše s neznalostí a i s jistým zájmem, možná někdy i s tichým oceněním, neboť mít v srdci radost je přáním skoro každého.

Ta naše velikonoční radost je vnitřní radostí, není to úsměv za každou cenu, je to radost která nepomíjí ani v bolesti.

Teolog Alexandr Schmemann k tomu říká:

Od samého začátku bylo křesťanství ohlašováním radosti, jediné skutečná radosti na zemi. Bez proklamování této radosti je křesťanství nepochopitelné. Je to právě tato radost, díky které církev zvítězila nad světem a toto vítězství se ztratí, když o této radosti přestaneme svědčit. Ze všech obvinění proti křesťanům je nejhroznější to, které pronesl Nietzsche, když řekl, že křesťané nemají radost… „Hle, zvěstuji vám velkou radost" – tak začíná evangelium, a končí:

„A oni se mu klaněli a vrátili se do Jeruzaléma s velkou radostí…"(L 2,10 24,52)

I letošní Velikonoce nás volají k obnovení, znovu prožívání této velké radosti. Je to radost, kterou můžeme prožívat v naši svobodné společnosti, ale je to radost, kterou mnozí prožívali a i dnes prožívají v těžkých vnějších podmínkách. Pro povzbuzení připojuji úryvek z dopisu vězně z bývalého sovětského koncentračního tábora:

O Velikonocích jsme se všichni, kdo jsme byli uvězněni pro náboženské přesvědčení, spojili v jediné Kristově radosti.

Dokončení na str. 3

500. výročí narození Jana Kalvína

Jan Kalvín /Jean Cauvin/ (10. 7. 1509 v Noyonu – 27. 5. 1564 v Ženevě), rodilý Francouz a švýcarský reformátor, získal vzdělání v Paříži, Lyonu, Bourges a Orléansu, setkal se s reformačním učením, přiklonil se k němu, podílel se na překladu Bible a musel nakonec opustit Francii. V Basileji vydal 1536 Institucí křesťanského náboženství a v témže roce přišel do Ženevy.

V Ženevě ho tamní reformátor Guillaume Farel (1489-1565) zadržel a přiměl ke spolupráci, vůdcem se stal ovšem Kalvín. Spis Vzdělání ve víře z r. 1537 je dílem z této doby. Kladl velký důraz na posvěcený život podle Božího slova a církevní kázeň podepřenou ovšem světskou vrchností. V letech 1538-1541 byl proto odpůrci v městské radě zároveň s Farelem vypovězen a působil jako kazatel francouzského sboru a profesor ve Štrasburku. Zde udržoval styky mimo jiné s Martinem Bucerem, Philippem Melanchthonem a prostřednictvím Matěje Červenky také s Jednotou bratrskou. Účastnil se také náboženských disputací ve Wormsu a v Řezně. V roce 1540 se oženil s Idelettou de Bure.

Po návratu do Ženevy opět organizoval reformační dílo nejen ve městě, ale skrze Akademii (založenou 1559), svým literárním dílem a bohatou korespondencí také v mnoha evropských zemích. Církevní řády z r. 1541 vystihují uspořádání ženevského sboru: nezávisle na světské moci stojí v čele církve „důstojný sbor" (vénérable compagnie) – faráři (ministres) a učitelé (docteurs) – a konsistoř – faráři a laičtí starší (anciens). Diakoni (diacres) sledují sociální práci. Velký důraz byl položen na pastoraci v rodinách. Ženevský církevní řád přijaly postupně i jiné oblasti Švýcarska.

Nápadným znakem Kalvínovy teologie je učení o dvojím Božím předurčení, které sice vyvolalo leckde nepochopení a odpor, avšak zdůrazňuje především svrchovanost Božího spásného působení. Zápasil s katolickými teology, s luterány, s odpůrci trojičního učení (Miguel Servet byl v Ženevě 1553 upálen), s odpůrci učení o předurčení, s novokřtěnci, s těmi, kdo byli nespokojeni s vyžadovanou církevní kázní, i s lidovou mágií. Jeho důraz na Písmo svaté potvrzuje skutečnost, že napsal komentáře ke všem biblickým knihám.

Kristovu přítomnost při večeři Páně pojímal na rozdíl od wittenberského reformátora Martina Luthera (1483-1546) a curyšského Huldricha Zwingliho (1484-1531) jako přítomnost v Duchu svatém. Na rozdíl od Luthera ponechává z církevního roku jen hlavní svátky a nekáže na perikopy, ale na souvislé biblické texty na pokračování. Z reformovaných kostelů byly odstraněny obrazy a sochy, při bohoslužbách se zpívaly zrýmované žalmy. Ženevská reformace zasahuje pronikavě nejen do života církve, ale také celé společnosti včetně hospodářství a politiky.

V našich zemích ovlivnil Kalvín především Jednotu bratrskou (Jiří Strejc přeložil jeho Instituci a zbásnil žalmy se ženevskými nápěvy) i některé novoutrakvisty. Jeho reformace našla četné přívržence ve Francii (hugenoty), v Dolním Porýní, v Nizozemí, ve Skotsku, Anglii, Polsku a v Uhrách. (Valdenští přijali švýcarskou reformaci už r. 1534, ještě před Kalvínovým příchodem do Ženevy.)

Proto mají evangelíci v řadě zemí letos důvod připomínat si jeho výročí.

„Símě Božího slova zapouští kořeny a nese ovoce jenom v těch, které Pán svým věčným vyvolením předurčil k tomu, aby se stali jeho dětmi a dědici jeho království." (Instituce).

B. Vik

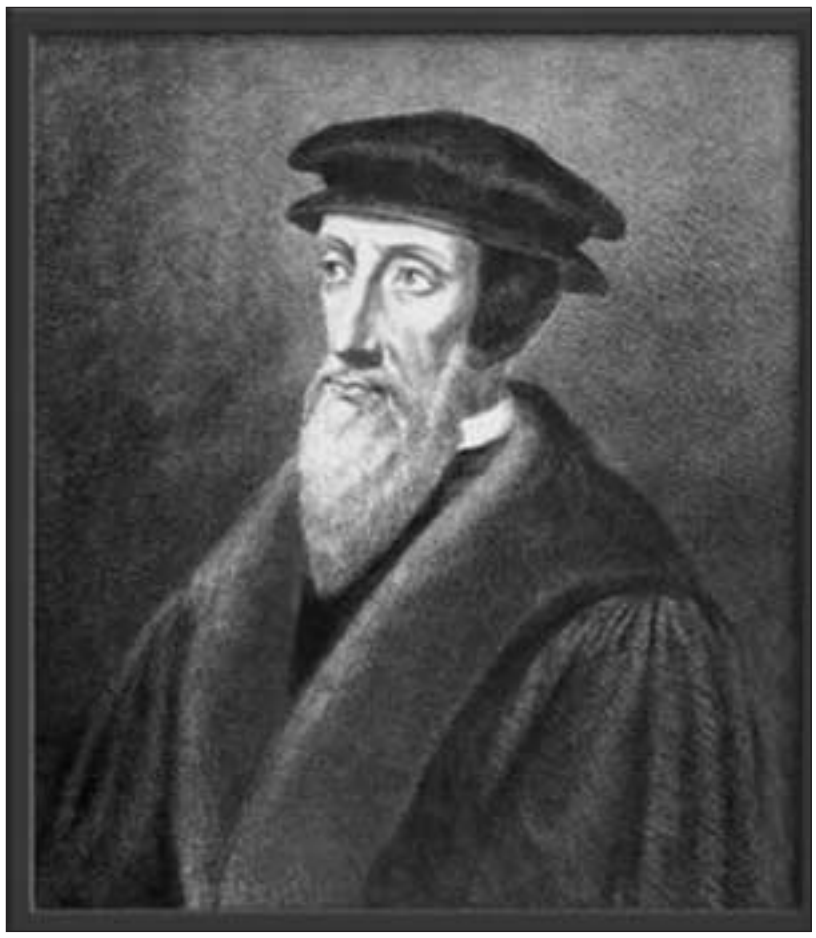

Sedm zastavení nad večeří Páně 2

Večeře, kdy si připomínáme Ježíšovo vítězství

Když Ježíš podával učedníkům chléb a víno, připojil k tomu krátkou instrukci: „To čiňte na mou památku." Z lidského pohledu je tento příkaz na stejné úrovni jako příkaz uchovat vzpomínky na zemřelého, kterého jsme měli velice rádi. V souvislosti s Ježíšovou obětí se něco takového přímo nabízí. Ovšem takové vzpomínky časem blednou a zanedlouho naprosto zapadnou. Pokoušíme-li se je stále oživovat, potom se nám tato aktivita stane něčím mechanickým, k čemu se musíme nutit. Pokud zkrátka rozumíme památce na Ježíšovu oběť v této lidské rovině, stává se nám slavení večeře Páně připomínkou, která nás stojí nesmírné úsilí a kromě toho zůstává mimo naši realitu. Je to jen vzpomínka, byť silná.

Památka Páně ovšem není ničím takovým, nýbrž má mít zřetelný dosah do naší současnosti. Hebrejským protějškem toho řeckého slova, které se překládá jako „připomínka, vzpomínka, památka" je slovo, které se v Bibli vyskytuje ve spojení s něčím, co je skutečné a přítomné. Když si Izrael připomínal vyjití z Egypta, nevzpomínal na historii, ale stával se účastníkem tohoto vyjití. „Slavením paschy se skutečně zpřítomňoval velký vykupitelský čin Boží. Vždyť na něj nevzpomínali jen lidé, ale i Bůh sám. Na základě toho … v každé generaci má člověk na sebe hledět jako na toho, který sám vyšel z Egypta." (Mišna)

Dá se říci, že pravá identita a životnost Izraelského národa se zakládá na Božím vysvobození, které se stává skutečným a aktuálním při každé slavnosti pachy - hodu beránka. Izraelci jedí téhož beránka, kterého jedli jejich předci před vyvedením z Egypta, zažívají stejné napětí a slaví stejné osvobození.

A protože večeře Páně je slavností, která vychází z židovské víry, můžeme tento princip vidět i v námi slavené večeři. Každý, kdo se účastní večeře Páně, je zároveň aktivním účastníkem veškerého dění spásy – Ježíšovy poslední večeře, jeho zápasu v Getsemane, soudu, ukřižování, pohřbu, vzkříšení i nanebevstoupení. Apoštol Pavel toto spojení zvlášť důrazně popisuje v dopisu do Fezu: „Spolu s Kristem jsme zemřeli. Spolu s ním nás Otec vzkřísil a spolu s ním uvedl na nebeský trůn v Kristu Ježíši." Pavel zde naprosto úchvatně popisuje spojení naší současné reality s Ježíšovou. Při večeři Páně se v žádném případě nejedná o opakování Ježíšovy oběti, nýbrž o jakousi aktualizaci jeho platnosti pro současnost. Ve večeři Páně nám Bůh sám nabízí možnost aktivní účasti na výsledcích Ježíšovy smrti, jimiž jsou především odpuštění, smíření a věčný život. „Činit na památku" tedy znamená účastnit se dění spásy tak, že má zásadní dopad pro náš současný i budoucí život. Není to psychologický fenomén, nýbrž skutečné setkání s Kristem, jeho reálná přítomnost v mém životě.

Nad to všechno přijměme i tu rabínskou myšlenku, že je to Bůh sám, který si připomíná naše spasení v Pánu Ježíši Kristu, podobně jako si při ukázání duhy připomíná svou smlouvu s Noem, že tak děsivý trest za hřích, jakým byla potopa, už nikdy nedopustí. Řekl bych, že od uzavření smlouvy s Noe se Bůh nemohl dočkat, až bude moci poslat svého Syna, aby k tomuto soudu už dojít nemuselo. večeře Páně je připomínkou a znamením platnosti nové smlouvy, která zaručuje všem účastníkům usmíření s Bohem. A jsem si jist, že v tu chvíli, kdy si Bůh připomíná tuto smlouvu v Ježíšově krvi, je nejpyšnějším otcem ve vesmíru. Má Syna, který svou krví dokázal vykoupit lidi ze všech národů, jazyků a ras, a dokázal je učinit jeho dětmi. Při každé večeři Páně si připomínáme, jak mocného a dobrého máme Spasitele Boha. A zároveň Bůh sám si připomíná a znovu se raduje nad tím, že má tak úžasné děti, které jsou v Jeho Synu Ježíši čisté a krásné.

Roman Toušek

Pokračování příště

Naděje a zápas na hraně zoufalství

(Z německého evangelického měsíčníku Chrismon 4/2009 a nové knihy Milana Kundery)

„Pokušení dnes spočívá daleko méně v tom, že by si lidé chtěli hrát na Boha. Spíše tkví v tom, že lidé si už nedovolí to lidské, co od nich Bůh očekává," prohlašuje teolog Jürgen Moltmann a hovoří v dané souvislosti o „rezignaci", „smutku ústícím do netečnosti", „sklíčenosti, jež vše živé udusí v zárodku", „zbabělosti vedoucí ke kapitulaci před silami zla". Za nejlepší protilék zde – na základě zkušenosti z mládí – považuje „nakopnutí do pozadí".

Rozhovor se známým protestantským „teologem naděje" ve čtvrtém čísle protestantského měsíčníku Chrismon obsahuje i řadu Moltmannových osobních vzpomínek. Třeba jak se spolu s katolickým teologem Metzem zamýšlel nad otázkou, kde jsou mrtví z Osvětimi: „Uvědomil jsem si, že nelze říci, že tito lidé jsou mrtví. Oni jsou tady. A něco od nás požadují... V podstatě nemůžeme vůbec tvrdit, že někdo je mrtev. Můžeme jenom říci, že zemřel." Přesně opačnou perspektivu nastiňuje v závěru své poslední knihy Setkání Milan Kundera: „mrtví všech dob" se nám prý na základě drtivé početní převahy „vysmívají". (s. 204) Kunderu nelze označit za apoštola výše zmíněné rezignace. Spíše za toho, kdo rezignovat odmítá a na samé hraně zoufalství vede zaťatý zápas o vzdáleně snad tušenou jiskřičku naděje.

Přelomovou životní zkušenost představuje pro Moltmanna devět „pekelných" nocí v rodném Hamburku během tzv. operace Gomora v roce 1943 (kobercového bombardování s cílem vymazat tento největší německý přístav z mapy). Hrůzné hamburské noci zachytil „zespoda" též italský spisovatel Malaparte v románě Kůže. Kundera, zmobilizovavší (na prahu osmdesátin, tedy snad naposledy) pozoruhodně své tvůrčí síly po nedávném „nakopnutí do pozadí" od žurnalistů, k uvedeným pasážím Malaparteova románu dodává: „Ještě jedna scéna, kde válečná skutečnost přesahovala vše pravděpodobné. A já se tážu: proč manažeři paměti neučinili z této hrůzy … posvátnou vzpomínku?" (s. 203)

Z vyjádření Moltmanna a Kundery ke stejným otázkám můžeme vyčíst, že nerezignace je obecně něčím zcela vzácným, nesamozřejmým. Křesťanská naděje je nadto darem.

František Schilla
f.schilla@volny.cz

Odkaz:
Kundera, M.: Une rencontre. Editions Gallimard 2009

Rytmus biblického jazyka

(K úmrtí předního kritika překladů Písma)

Rytmu hebrejského originálu starozákonních textů zasvětil podstatnou část svého díla Henri Meschonnic, který zemřel 8. dubna 2009 ve věku 77 let. Na prvořadost rytmu (nikoli rýmu) kladl důraz jak ve vlastních překladech starozákonních spisů do francouzštiny, tak v kritice překladů jiných („křesťanských"). Rytmu sloužil i jako básník. Ve dvanácti letech unikl tzv. konečnému řešení židovské otázky, pro něž později jako jazykovědec zavrhoval označení „šoa". Kriticky se vyrovnával mimo jiné s dílem německého myslitele Martina Heideggera.

František Schilla
f.schilla@volny.cz

Evangelický týdeník = radostný týdeník

Dokončení ze str. 2

Všichni jsme byli vtaženi do jednoho pocitu, do jediného duchovního triumfu, oslavujíce jediného věčného Boha. Nebyla to slavnostní paschální bohoslužba s hlaholem zvonů, v našem táboře nebylo možné se shromáždit k bohoslužbě, svátečně se obléci a připravit vše potřebné k velikonocům. Naopak, bylo mnohem víc práce a víc obtěžování než obvykle. Všichni věznění pro své náboženské přesvědčení, bez rozdílu denominací, byli vystaveni většímu špehování a větším hrozbám tajné policie.

A potom najednou byly velikonoce zde: velké, svaté, duchovní, nezapomenutelné. Bylo to požehnáno přítomností vzkříšeného Boha mezi námi – požehnáno pokojnými sibiřskými hvězdami a našimi bolestmi. Jak naše srdce tloukla plna radosti ve společenství s velkým Vzkříšením!

Smrt je přemožena, zmizel strach, jsou nám darovány nekonečné velikonoce!

Plnost těchto podivuhodných velikonoc ti posíláme z našeho vězeňského tábora. Posíláme ti vítěznou a radostnou novinu: Kristus je vzkříšen!

Jan Trnka

Úvaha snová, ale uvážlivá

Dokončení ze str. 1

věřících. Rozhodněji než jiní dialektická teologie (Karel Barht), mezi jejíž žáky se počítám, sděluje věřícím, že nastal nový věk smíření člověka s Bohem v Kristu a přiblížilo se Boží království, jehož obyvateli jsou hříšníci, kteří evangeliu uvěřili a uvěří. O spravedlivých se moc nemluví. Moji spolužáci na fakultě evangelické v 30. letech minulého století a já s nimi, kteří už odešli, J. Choděra, B. Betka, J. Svatoň, M. Horák a V. Vojtěchová - jim posílám tuto vzpomínku -, jsme viděli nedostatek barthiánské teologie v tom, že nepověděla dost zřetelně, jak má věřící ve světě vyznávat hlavou a rukama svou víru. Je to k mé hanbě, ale tehdy mne ten nedostatek nevyrušil, asi vyhovoval.

S napětím očekávejme, jakou výzvu pošle církvi a věřícím čas a svět, a strachujme se o to, abychom zůstali především věrni Pánu Ježíši Kristu a četli Bibli i katechismus, ukazatele k témuž Pánu.

Josef Veselý

Akce církví k předsednictví EU

Ve druhé polovině českého předsednictví je před námi hned několik zajímavých akcí, na které jsou zájemci srdečně zváni.

16. dubna proběhhl v Praze již 11. studijní den ERC, tentokrát na téma Ekoteologie neboli odpovědnost křesťanů za Boží stvoření. Toto téma bylo zvoleno v souvislosti s klimatickou změnou, která je v popředí zájmu českého i švédského předsednictví v EU. Ze Švédska přijal pozvání pastor Henrik Grape, který na podzim 2008 k těmto otázkám organizoval velkou konferenci v Uppsale. Kromě něj jsme slyšeli také další křesťany, kteří se výrazně zasazují za ochranu životního prostředí a úctu k životu na Zemi.

Od 13. do 25. dubna se uskutečnilo II. Bienále pro Diakonii, které letos zvýraznilo myšlenku překonávání bariér nejen svým hlavním záměrem (podpora diakonické práce s kombinovaně postiženými lidmi), ale také přizváním německých a švédských umělců. 9. května chceme připomenout Den Evropy – a zároveň i blížící se volby do Evropského parlamentu - Dnem otevřených kostelů. Farnosti a sbory po celé naší zemi jsou zvány, aby v tento den ve svých prostorách připravily různorodý program, dle místních možností v ekumenické spolupráci.

Podnět vychází od ERC, konkrétní náplň je ponechána na vlastní invenci a zájmu. Někde může jít o celodenní pestrý program pro všechny generace, jinde o odpolední koncert či besedu s jedním z kandidátů do Evropského parlamentu. Církve mohou představit své aktivity kolemjdoucím – anebo si naopak pozvat hosta „zvenčí".

K dispozici bude jak publikace vydaná ERC u příležitosti předsednictví, tak letáček Konference evropských církví k volbám do Evropského parlamentu. Uprostřed jednoho z květnových prodloužených víkendů bude mnoho lidí naladěno na nové zážitky – proč bychom jim je nemohli nabídnout v našich církvích, po celé naší zemi.

Hana Volná,
referent Komise ERC
pro předsednictví ČR v EU

Z ekumeny

V Praze vznikne nový magisterský obor ekumenické teologie

Evangelická teologická fakulta UK (ETF) v Praze ve spolupráci s Institutem ekumenických studií otevře v novém akademickém roce poprvé magisterské studium Teologie křesťanských tradic – ekumenika. Dosud toto studium bylo pouze bakalářské. Ke studiu jsou zvani nejen absolventi bakalářských teologických a humanitních oborů, ale i ti, kteří teologii již vystudovali a chtěli by si své znalosti doplnit a osvěžit.

"Studium není věkově omezené, a tak by mohlo být zajímavé i pro služebníky církve, kteří by po delší době praxe mohli načerpat nové podněty," říká ředitelka Institutu ekumenických studií Ivana Macháčková.

Studium je dvouleté a přednášky jsou jeden den v týdnu večer. V průběhu září je desetidenní intenzivní kurs. Studium je koncipováno tak, že se při něm dá pracovat na plný úvazek či studovat další obor.

Přihlášky je nutno podat na ETF do 31. 7. t.r. Informace pro zájemce na e-mail tkt@etf.cuni.cz.

www.christnet.cz

Dialog mezi luterskou a reformovanou tradicí - seminář s významnými hosty světové ekumeny

Vážení přátelé,

Komitét členských církví Luterského světového svazu a Evangelická teologická fakulta UK v Praze Vás zvou v pátek 15. května 2009 na seminář s názvem Dialog mezi luterskou a reformovanou tradicí.

Na setkání promluví významní hosté světové ekumeny - Rev. Dr. Ishmanel Noko, generální tajemník Luterského světového svazu (LWF) a Rev. Dr. Setri Nyomi, generální tajemník Světové aliance reformovaných církví (WARC).

Hosté promluví na témata Dialog mezi luterskou a reformovanou tradicí a Vztahy mezi LWF a WARC. Seminář se koná od 14:30 do 17:30 hod. v budově ETF, ul. Černá 9. V příloze najdete pozvánku s podrobnějšími informacemi a program. Máte-li zájem o bližší informace, ozvěte se na uvedených kontaktech. Budeme rovněž rádi, když předem nahlásíte svou účast.

Magda Matulíková
Oddělení pro ekumenu a zahraniční vztahy, ČCE p.př.466,
Jungmannova 9, 11 21 Praha 1,
tel.: 224 999 217 (216)
e-mail: ekumena@srcce.cz
www.ekumenickarada.cz

Obama chce omezit svobodu svědomí v USA

Prezident Obama chce zrušit svobodu svědomí, totiž právo výhrady svědomí pro zdravotnický personál, který se nechce podílet na provádění interrupcí. Obama tím chce zrušit možnost, kterou zastáncům lidského života od početí poskytl zákonnou normou dřívější prezident Bush. Předseda biskupské konference USA kard. Francis George se proti tomuto záměru ostře postavil. Vzniklou situaci komentuje pro Vatikánský rozhlas prof. církevního práva Carlo Carda: *„Stojíme před záměrem, který je překvapivý, ba přesněji zneklidňující, protože právo na námitku svědomí zaručuje právní řád nejenom na západě. I v zemích, kde jsou zákony poněkud méně propracovány se klauzule zaručující svobodu svědomí obvykle vyskytuje. Až do dneška se nikdo nepokusil zrušit námitku svědomí, která je zaváděna pokaždé, kdy stát schvaluje zákony, které jsou předmětem silně vyhraněných opačných názorů. Stejně tak v americké kultuře je námitka svědomí přítomna. Tuto právní normu potvrdil dokonce Nejvyšší americký soud. Považuji to proto za velmi závažné porušení principu, který se pojí se svobodu svědomí jako takovou. Americká norma byla jednou z prvních, která uznala výhradu svědomí za právo, které předchází stát jako takový."*

RaVat

Poznávací zájezd do Izraele. Ve dnech 13.-23. září 2009 se koná ekumenický poznávací zájezd do Izraele. Přenocování v hotelech v Jeruzalémě a v Haifě a přes den cesty autobusem za poznáváním biblických míst. Místním průvodcem bude Fredi nebo Ariel Winkler. Výklad v němčině bude překládán do češtiny. Cena: 11.000 Kč za letenky a 1.065 USD za služby v místě. V ceně je vše, tedy ubytování s polopenzí, autobus, všechny vstupy a služby průvodce. Zveme vás k účasti. Dotazy nebo přihlášky možno poslat na adresu: Manželé Mikuláš + Anita Zoubkovi, Žižkova 1161/27, 358 01 Kraslice, telefon: 352 696 085 nebo 352 687 427, mail: mikulas.zoubek@seznam.cz.

č. 14

Oznámení

Na jaře 1959 jsem nastupoval jako mladý farář na svůj první sbor v Libkovicích pod Řípem. V té době byl také zvolen nový kurátor, tehdy 30letý br. Zdeněk Kapoun. Mladý, moudrý, obětavý. Ochotný ke každé práci, od vedení bohoslužeb až po práce na renovaci fary. Častý návštěvník fary, kmotr farského synka, všímavý k potřebám farářské rodiny. Ve sboru, ač mladý se těšil vážnosti a úctě. Nikdy se nenechal nikým a ničím zviklat, vždycky byl příkladem pevné víry. A z této pozice čelil i všem potížím v práci i na úřadech.

Když letošního roku ukončil svoji kurátorskou službu, neznamená to, že by po 50leté práci opustil své místo ve sboru. Jenom přepustil místo kurátora mladší, obětavé sestře, která v něm může mít svůj velký vzor. Celých 50 let nás pojí pevné přátelství a vždy s vděčností vzpomínám na naši 10letou spolupráci.

K výročí 50 let ve službě sboru a církvi a k nadcházejícím 80. narozeninám přejeme celá rodina Pellarova Boží požehnání.

Inzerce

FS ČCE v Českém Brodě hledá kazatele/ku na poloviční úvazek.
(Stávající farářka na MD zde pracuje též na poloviční úvazek). Nástup nejlépe od 1.9.2009. Výhledově možnost rozšíření úvazku. Nyní též možnost doplnění úvazku na celý prací s mládeží v místním občanském sdružení Leccos. Nabízíme příspěvek na bydlení. Dobrá dopravní dostupnost z Prahy.
Bližší informace u kurátorky sboru Lii Valkové 721092056.

č. 19

FS ČCE v Břeclavi zve do svého společenství faráře/ku na uprázdněné místo od 1. 1. 2010.
Břeclav je bývalé okresní město, s dobrým občanským vybavením; přímým spojením s Prahou i Vídní. Pěkný byt k dispozici. Možnost dobré ekumeny.
Kontakt: M. k. Anna Zajícová,
691 81 Březí 25.
Tel.: 519514524, 732288427.

č. 20

FS ČCE v Děčíně nabízí možnost rekreačního ubytování ve sborovém domě v bytě 1+1 s příslušenstvím.
Sborový dům je v centru města, bez zahrady. Nejbližší okolí města nabízí řadu krásných vycházek, oblíbené je termální koupaliště nebo návštěva ZOO.
Děčín je vstupní branou do Českého Švýcarska. Ze vzdálenějšího okolí stojí za zmínku Tiské stěny a Lužické hory.
Poplatky na den v třílůžkovém pokoji: 1 osoba 150,- Kč, 2 osoby 250,- Kč, 3 osoby 350,- Kč, dítě 50,- Kč, lůžkoviny 30,- Kč. Ve výši výdajů jsou zahrnuty dva poplatky městskému úřadu.
Kontakt: Bezručova 4, 405 02 Děčín 4, tel číslo 0412/532217

č. 21

Daruji štěňata (fenky-voříšci) do dobrých rukou, odběr možný ihned, dovezu osobně kamkoliv.
MO: 607560502,607617867.

č. 22

Pozvánky

Ekologická sekce České křesťanské akademie zve na úterý 12. května 2009 od 17:30 do přízemí kláštera Emauzy (Praha 2, Vyšehradská 49) k besedě na téma Územní plán, problematika severního obchvatu Prahy. Úvodní slovo přednese Ing. Petr Hejl, starosta městské části Praha - Suchdol. Předpokládaný konec besedy je do 19:20.

* * *

Ekologická sekce České křesťanské akademie spolu s několika občanskými sdruženími ze severních částí Prahy zve na sobotu 23.5.2009 od 15 h na louku na Sedleckých skalách (Praha - Suchdol, nad železniční zastávkou Praha - Sedlec) k účasti na ekumenické bohoslužbě za krajinu. Po bohoslužbě bude následovat diskuse s úvodním slovem Dr. Václava Cílka.

JNe

Změna účtu

Rádi bychom vás upozornili, že jsme v rámci snižování nákladů přistoupili ke změně bankovního ústavu Kostnické jednoty.
Nový účet má číslo
228961190/0300
a byl založen dne 16. dubna 2009. Stávající účet u České spořitelny ponecháme v provozu minimálně do 31. srpna 2009, po tomto datu bude definitivně zrušen.
Prosíme vás, abyste tuto změnu zaregistrovali a upravili Vaše případné bankovní příkazy.
Pro ilustraci uvádíme, že touto změnou bychom měli ročně ušetřit kolem 5.000,- Kč.
Děkujeme za pochopení.
Za Kostnickou jednotu
Tomáš Paulus

Bohoslužby

Seniorát jvýchodomoravský

Českobratrská církev evangelická

Hodonín, Ne 9.00
Husova 6, k Jana Tomešková

Hošťálková u Vsetína, , Ne 10.00
Hošťálková u Vsetína č.23, f Petr Maláč

Hrubá Vrbka a Velká nad Veličkou,
Velká nad Vel. Ne 8.30
Hrubá Vrbka 117, Ne 10.00
f.Mojmír Blažek

Huslenky, Ne 10.00
Huslenky 439, f Jiří Palán

Jablůnka, Ne 9.00
Jablůnka č.45, k Dušan Tajzler

Jasenná, Ne 8.45
Jasenná č.108, f Radimila Včelná

Javorník nad Veličkou, Ne 10.00
Javorník nad Veličkou č.111
f Josef Hurta

Kateřinice, Ne 9.00
Kateřinice č.226 , F Pavel Šebesta

Kyjov, Ne 9.30
Dobrovského 511, f Dan Petříček

Leskovec, Ne 9.00
Leskovec č.156, f Libor Špaček

Pozděchov, Ne 8.45
Pozděchov č.121, f Vlastimil Kovář

Prusinovice, Ne 10.00
Přerovská 174, f Leoš Mach

Pržno, Ne 10.00
Pržno č.32, f Daniel Heller

Ratiboř u Vsetína, Ne 9.30
Ratiboř u Vsetína č. 221, f Pavla Hudcová

Rusava, Ne 8.30
Rusava č.28, f Ludvík Svoboda

Růžťka, Ne 10.00
Růžťka č. 138 f Martin Fér

Střítěž nad Bečvou, Ne 9.30
Střítěž nad Bečvou č.120, adm Hynek Tkadleček

Uherské Hradiště, Ne 10.00
Jana Blahoslava 419, f Marek Váňa

Valašské Meziříčí, Ne 9.30
Blahoslavova 430/3, adm Martin Fér

Velká Lhota, Ne 9.30
Velká Lhota č.30 f Jan Kupka

Vizovice, Ne 8.45
Palackého nám. 364, f Jiří Malý

Vsetín (Dolní sbor), Ne 9.30
Palackého 153, f Bronislav Czudek

Vsetín (Horní sbor), Ne 9.30
Palackého 156, f Jiřina Kovařová

Zádveřice – Raková, Ne 8.45
Zádveřice č.139, f Miloš Vavrečka

Zlín, 9.30
Slovenská 3063, f Petr Pivoňka

Evangelický týdeník - Kostnické jiskry
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 1932069379/0800
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost
*Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz, příjem reklamací: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

KOSTNICKÉ JISKRY
Evangelický týdeník
15/2009
20. května 2009 ◆ ročník 94 ◆ cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde 27. května

Z obsahu

* Co sluší křesťanu
* Zaostřeno na blízko
* Z ekumeny

Očekávání na seslání Ducha svatého

DÁME VÍC NA SVŮJ STRACH, NEBO NA JEŽÍŠOVO SLOVO?

Až přijde Přímluvce, kterého vám pošlu od Otce, Duch pravdy, jenž od Otce vychází, ten o mně vydá svědectví. Také vy vydávejte svědectví, neboť jste se mnou od začátku. To jsem vám pověděl, abyste se nedali svést. Budou vás vylučovat ze synagóg; ano, přichází hodina, že ten, kdo vás zabije, bude se domnívat, že tím uctívá Boha. To s vámi budou činit, protože nepoznali Otce ani mne. Ale to jsem vám pověděl, abyste si vzpomněli na má slova, až přijde ta hodina. Neřekl jsem vám to na začátku, poněvadž jsem byl s vámi. Nyní však odcházím k tomu, který mě poslal, a nikdo z vás se mě neptá: Kam jdeš? Ale že jsem k vám tak mluvil, zármutek naplnil vaše srdce

J 15,26-27; 16,1-6

Učedníci to měli těžké. Sotva si na Ježíše trochu zvykli a něco se naučili, začal Ježíš mluvit o tom, že je opustí, a o utrpení, které ho čeká. Připravoval je na velikonoční cestu s křížem, samotou, smrtí. Nemůžeme se divit, že měli učedníci strach; na jejich místě by se nebál jenom blázen.

Naštěstí je to pouze první část obrazu, k ní patří ještě část druhá. Na hřbitově cesta s Ježíšem a za Ježíšem nekončí, ale začíná. Hrob neznamená pro Ježíše konec, ale nový začátek. Ježíšovi učedníci nezůstávají na víru a na život sami. Ježíš společně s Otcem přichází a naplňuje život radostí, nadějí a pokojem.

Dovedete si představit, že by tomu tak nebylo? Kde by byla naše víra, náš sbor, církev, kdyby to záleželo jenom na nás? My na to nemáme, Pán Bůh ano. Ježíšova slova platí pro nás právě tak, jako platila pro učedníky. K nám také Ježíš sesílá svého Ducha, který nám to všechno připomíná. Stále znovu dofukuje naši splasklou víru, týden co týden otevírá Boží slovo. Dává nám sílu pro každý nový krok.

Cesta za Kristem je často těžká a bolí. Duch svatý nás ujišťuje, že stojí za to po ní jít. Je to cesta Božího pokoje, cesta k dobrému životu pro nás a pro celý svět.

Naděje Čejková,
farářka ČCE Hlinsko

Kontroverzní David Duke

Několik poznámek k návštěvě exšéfa KKK v ČR

Návštěva odjela, zbyl pocit trapnosti a otázka, pro mne v tomto momentu bez jednoznačné odpovědi. Má cenu probírat se touto nechutností jinak, než konstatováním, že se nacisté zase zviditelňovali? Jestli ano, je v silách jednoho člověka či skupiny lidí rozkrýt mlhavost jeho „mise"? Volím tedy „zlatou střední cestu" a dělím se o pokus formulace několika poznámek, které mne v době před, během i po ukončení jeho návštěvy napadly. Nejde o žádnou ucelenou práci, jde právě jen o několik poznámek.

Poznámka rétorická:
Při četbě rozhovoru s tímto pánem (já jej četl na Aktuálně.cz) aby si člověk rovnou řekl, proč již dávno není p. Duke držitelem alespoň Nobelovy ceny za mír. Tolik vstřícnosti, tolerance a vzájemnosti abych pohledal. Přesně do doby, než mne do očí trkla jeho myšlenka ztotožnění tradice a fyziognomických znaků člověka. Pak už se přece dá ve vhodný čas doříci: „Máš snad jiný tvar očí, či více pigmentu v pokožce? Lituji, tady žijeme podle naší tradice, musíš pryč. My si přece svou tradici musíme chránit."
Lidstvo má právo na druhy, jako celá příroda. Toto tvrzení může být vhodnou platformou pro rádoby přírodovědecké či pseudofilozofické sentence s předem daným výsledkem na téma vyšších a nižších vývojových druhů člověka, o „přirozeném" zániku toho méně dokonalého ve prospěch dokonalejšího…
Rasisty jsou židé, nikoli p. Duke. „Ano, a oběti domácího násilí si za vše mohou samy, protože špatně vytřely podlahu a chtěly si narovnat záda," mohli by se smutnou ironií doplnit třeba pracovníci azylových domů a linek důvěry. Leckdy je snadné prohodit viníka a oběť, je to pohodlné a dobře to funguje jako omluva lenosti přemýšlet nebo jednat. Toto je podobné, jen z roviny soužití několika lidí přenesené do roviny soužití skupin mnoha lidí. Čím arogantněji pak je podobné tvrzení řečeno, tím více paralyzuje svou absurditou. I to možná někdo z nás zná z jiných oblastí života, kde je takový způsob jednání obvykle nazýván hulvátstvím.

Poznámka antropologická:
OSN i WHO znají jen jednu lidskou rasu. Lidskou, dále nedělitelnou. Vycházejí přitom z učení prof. Aleše Hrdličky (http://cs.wikipedia. org /wiki/Ale%C5%A1_Hrdli%C4%8Dka), antropologa nejen českého, ale i světového významu, přitom člověka, kterého vinit z nedostatku vlastenectví by bylo absurdním.

Poznámka teologická:
Příslušníci KKK se rádi profilují svou křesťanskostí. Tóru, Proroky a Spisy, Nový Zákon ani Korán přitom neznají, troufám si říci „a ani znát nechtějí", žádné černé, hnědé, žluté, červené či bílé sektory v Božím Království; v nich totiž nejsou. Pokud se tedy někomu nelíbí být příslušníkem lidstva společně s Romy, Seveřany, Židy, Kelty, Slovany, Araby, Germány, Asiaty, Anglosasy, Afričany, Romány, Turky… a kolik nás tu ještě chodí, a chce z ní někoho vylučovat, pro mne z toho vyplývá, že vyloučit může jen sám sebe (z hlediska úzce biologického však ani to). Fakt, že se přitom považuje za „vrchol lidství", zní jako temný vtip. Je ale velmi smutné, již bez humorného aspektu, že důsledky dopadají na další lidi v podobě Zyklonu B, lahví s benzínem, bolesti duševní i tělesné, smrti...

Dokončení na str. 4

AKTUALITA

Pro, proti, a proti–proti

Antisemitismus je proti semitismu. Pro co je ale proti- anti- semitismus? Například oné Ligy z ET-KJ 14/09. Pro semitismus?
Marx na negaci negace odvodil jeden z procesů rozvoje. Ve kterém ovšem kromě obou „proti" zanikne i ono prvotní „pro". A vše se přepálí ve zcela nový jednotný klad... v „PRO" nové, vyšší kvality. Z existujícího dobře živeného izraelsko - palestinského konfliktu nevedou žádná jednostranná „PROTI". Jen jedno nové společné „PRO" pro všechny lidi tam žijící. Které si ale musí vytvořit oni sami, protože ze své bolesti, na sobě a pro sebe. Silácké řeči živené jakýmikoliv externími zájmy nebo i jen představami, ale šířící nepokoj na další oblasti, nemohou zde neškodit. Obávám se, že naše církve nejsou k rozhodování o externím řešení palestinsko - izraelské tragedie příslušné. A neměly by bubnovat do boje, ale v hrůze zmlknout.

Ilja Herold
iherold@upcmail.cz

ZAOSTŘENO NA BLÍZKO

Růst není modla

Po skončené valné hromadě České biblické společnosti zaujal v následném programu svou přednáškou *„Jak z krize ven"* host Tomáš Sedláček. V souvislosti s nastalou superkrizí pověděl, že k řadě závažných skutečností se ekonom může těžko vyjádřit, oříškem je již i definice pojmu *hodnota*. Odrazovým můstkem pro jeho podněty se stal Josef v Egyptě a jím předpověděných sedm let tučných a následně hubených. A zejména jeho řešení zapeklité situace na 14 let dopředu. Tím bylo shromažďování a uložení části zisků let bohatých a jejich čerpání v chudých. Jinými slovy: „V létě se dřevo sbírá, v zimě pálí." Předvedl „amplitudu hospodářského cyklu". Tyto výchylky jsme mohli sledovat na grafech po-malu na sto let dozadu. Přednášející zdůraznil, že v letech 2000-07 došlo k prudkému růstu globálního i českého bohatství (hrubý domácí produkt až o 47 %?). „Český hřích" zadlužením HDP přitom byl menší než světový (30 % oproti 70 %) - pročerpáním zisku v dobách dobrých. Poté se stávalo, že nejedna banka, čím hůř se chovala, tím spíš pomoc dostala. V USA i Eurozóně stát vlastně „vykupoval dluhy" bank. Svým způsobem je částečně zestátnil; pro útlocitné duše doporučuje Sedláček označení „předprivatizace". Oproti světu bylo řečeno, že my jsme nemuseli obdobné prostředky nalévat do bank. Spíše než o jakousi angínu jde spíše o vleklou depresi jak za 30. let minulého století. Měli jsme pochopit, že při poklesech a růstu jde o jistou zákonitost a ekonomové nikdy neuměli hospodářství těchto trendů uvarovat. Přednášející opakovaně zdůrazňoval, že růst nesmí být modlou a vyzýval k nižší spotřebě. Nevysvětlil však, nakolik může jednotlivec či menšina dané trendy ovlivnit. Vždyť chod hospodářství (a život společnosti) je na zavedenou produkci u nás i globálně nastaven. Neobjasněno bylo také, proč je vyloučeno, aby ekonomičtí experti rozpoznali zavčas úniky v bilionech korun či jim předešli. Kumulace kapitálu a spekulace s ním spojená tak jakoby staví drobné spotřebitele do situace, kdy bitý nebitého nese. Doslova můžeme citovat autora: *„My ekonomové v tom, proč se něco stalo, tápeme."* V dané situaci má pak být východiskem snížení spotřeby, neboť „růst není modla". Bohaté diskusi, která byla otevřena během re-ferátu i po něm, mohl snad prospět biblický koreferát k dané problematice. Publikum bylo vděčné za srozumitelný projev k laikům. Vyvolat pozornost o dané téma se hostu podařilo na 110 %.

Jan Kašper

Z církví doma i ve světě

Připravuje se kompletní vydání Jeruzalémské bible

Praha (ČBK). Kompletní vydání Jeruzalémské bible v Karmelitánském nakladatelství (KNA) a v nakladatelství Krystal OP je plánováno letos během listopadu. Po desítky let se převážně francouzští badatelé věnovali studiu a výzkumu na poli biblické filologie, historie a archeologie. Také cílem českého překladu je věrnost biblickému originálu.

Jde o vrcholné dílo Jeruzalémské biblické školy, založené v roce 1890 z iniciativy dominikánského řádu. Na základě zevrubné a velmi přesné exegetické práce vznikl pak z původních jazyků nejprve francouzský překlad – La Bible de Jérusalem (JB), 1. vydání 1954, definitivní 1973, jenž se stal základem pro další edice v hlavních evropských jazycích. Hlavní zásadou jeho tvůrců je nevnášet do biblického překladu literární kvality, které nejsou vlastní originálu.

Druhou předností vloženou do tohoto díla jsou úvody k jednotlivým biblickým knihám a pomocný poznámkový aparát, které každému čtenáři Bible dodávají nejdůležitější poznatky interpretační, aniž by ho zbytečně zatěžovaly svým rozsahem.

Česká verze Jeruzalémské bible (JB) vzniká metodou srovnávacího překladu z francouzštiny (originální znění JB) a původních biblických jazyků (pro přesné rozpoznání předlohy).

Případní zájemci si mohou knihu již nyní předplatit v některém z knihkupectví KNA či v zásilkové službě a mají tak možnost získat knihu se slevou 15 %.

Diskriminace křesťanů existuje i tam, kde tvoří většinu

Ženeva (Radiovaticana). Na řádném zasedání Rady OSN pro lidská práva vystoupil v těchto dnech stálý pozorovatel Svatého stolce mons. Silvano Tomasi, který hovořil o stoupající tendenci náboženské intolerance ve světě, zejména proti náboženským menšinám, včetně těch křesťanských, které musí denně snášet diskriminaci a předsudky. „Svatý stolec“ – řekl mons. Tomasi - „vyzývá státy, aby přijaly nezbytná opatření na výchovné, legislativní a právní rovině, zajistily tak právo na náboženskou svobodu a chránily náboženské menšiny.“ Kromě toho zástupce Vatikánu poukázal na to, že „popírání práv křesťanských komunit není problémem pouze tam, kde představují menšinu, ale může existovat také tam, kde křesťané tvoří většinu společnosti. Některé státy, včetně těch západních, které měly v minulosti vyvážené vztahy k církvi se totiž už delší dobu kloní k novému typu laicistické politiky, která omezuje roli náboženství ve veřejném životě a upírá věřícím právo vyjadřovat svá náboženská přesvědčení a cítění." Vatikánský delegát tím narážel na otázku limitace práva na svobodu vyjádření za účelem respektování náboženského cítění druhých, čili tzv. antidiskriminační princip soudobého legislativního trendu, kterým je křesťanům v některých případech upíráno právo svobodně vyjádřit vlastní náboženské cítění. „Náboženská svoboda, řekl mons. Tomasi v závěru, „je totiž ohrožena tam, kde věřící nemohou svobodně vyjádřit své přesvědčení. Stejně tak je popíráno právo na pravdu a zásadně je tak ohroženo právo zvolit či změnit vlastní náboženství či náboženské vyznání."

www.radiovaticana.cz

Kniha Restituce církevního majetku v České republice po roce 1989

Brno (ČBK). Publikace právníka a teologa JUDr. Václava Valeše z Plzně shrnuje v uplynulém 20letém období vývoj vztahu státu a církve z hlediska vyrovnání majetkových křivd způsobených totalitním režimem. Autor hovoří o létech očekávání a zklamání (1989-1998), o osmi promarněných letech (1998-2006) a o pokusu o narovnání (2007-2008), který zatím nebyl zákonodárným sněmem schválen. V historickém exkurzu si všímá, jaké byly majetkové poměry církve před únorovým pučem 1948 a jak se situace vyvíjela v době následné komunistické diktatury.

Publikace (Brno 2009, 102 s.) vychází na podnět Moravsko-slezské křesťanské akademie a můžete si ji objednat na adrese:

Moravsko-slezská křesťanská akademie
Divišova 19, 612 00 Brno
tel.: + 420 545 223 159,
e-mail: mska@volny.cz

Trochu humoru do vlastních řad

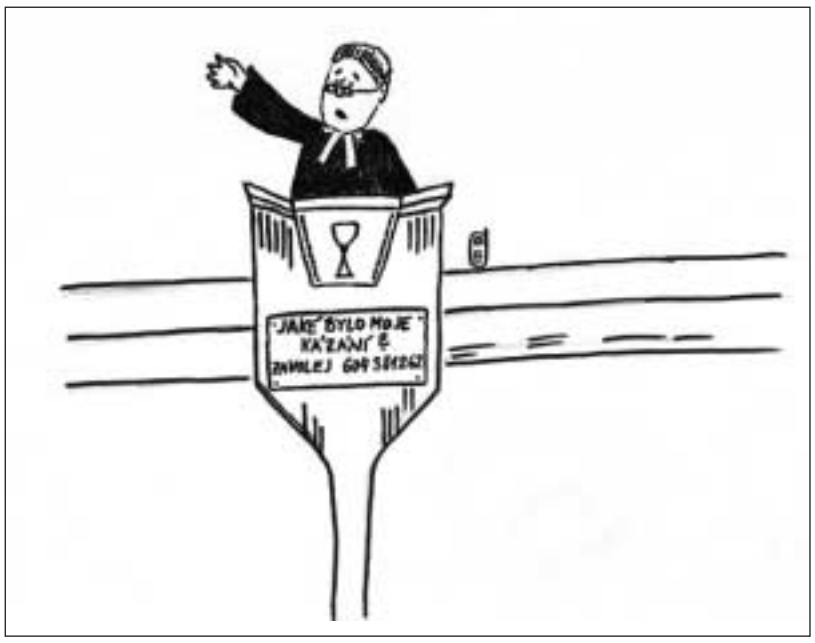

K článku br. Vejnara v ET–KJ č. 5

1. Církev není firma, byť se starala o budovy či vyplácela své zaměstnance. Církev je společenství věřících bratří a sester za řádu otrokářského, feudálního či kapitalistického. Jejím neodmyslitelným znakem je víra a láska, schopnost i ochota „nést jedni břemena druhých a tak plnit zákon Kristův". Vím, že dnes rádi vykládáme tuto výzvu hlavně na duchovní záležitosti, nicméně ty hmotné vyloučit nemůžeme, ba nesmíme – viz dále.

2. Už ve Starém zákoně nacházíme řadu příkazů a ustanovení, jak se společenství lidu Božího má starat o své chudé členy. (Sbírání klasů, hroznů, zvláště pak léto milostivé. Obzvláště nepřijatelné pro všechny ekonomy bylo nařízení půjčovat třeba i jeden den před létem milostivým, třebaže to znamenalo, že půjčka bude zahrnuta mezi odpouštěné dluhy – Dt 15,9-10.) Ostatně s tím dobře souzní i slova Kristova u L 6,34-35 – půjčovat tam, kde se nemůžeme nadát oplátky. Inu, jak říkával br. farář Jan Pokorný: Boží ekonomie je jiná než naše.

Mohli bychom jít dál, přes žalmy, přísloví, proroky, kde jsou jasně uvedeny atributy, které má společenství lidu Izraele mít.

Ale pojďme do Nového zákona. Jan Křtitel – dva pláště, jak dobře to známe! Kdo je má, dej tomu, který nemá žádný. Budeš sice mít méně, ale zato se bude mít čím zahřát i druhý.

Z Kristových výroků lze uvést kromě Kázání na hoře aspoň Mt 25,31nn – podobenství o posledním soudu.

Skutky apoštolské: Měli všechny věci společné, bohatí prodávali své statky ve prospěch chudých atd. Však to známe. A konečně je tu sbírka bohatějších sborů z pohanů pro chudý sbor jeruzalémský.

Připojit můžeme i epištolu Jakubovu.

3. Podobenství o hřivnách na řešenou situaci také „nesedí". Třetí služebník byl od počátku lenoch a usnadnil si práci i odpovědnost.

Možná jsou i takoví starši či staršovstva, ale snad jich není mnoho a jejich ovečky tím spíše trpí, ne by byly vinny – a měly být trestány zrušením jejich sboru.

Tady jsme u kořene věci samé. Mnohé sbory se zmenšily natolik, že pomoc potřebují. Jsou meší v důsledku stárnutí členů, odchodu mladých do měst nebo i za hranice. Ekonomická situace, větší nezaměstnanost v jejich regionu, to vše některé členy k tomu nutí.

Zůstávají nám staří bratří a sestry, kteří byli po celý život zvyklí chodit neděli co neděli na bohoslužby, mnohdy i na biblické hodiny. Bylo to jejich potěšením, a mnozí pro svůj sbor něco udělali, pokud byli schopni.

Co bude s těmito stařečky a stařenkami? Mají někam dojíždět? Jak při naší dopravní situaci, v níž byly mnohé nedělní spoje zrušeny? A když jízdné je nehorázně drahé – pro informaci: u nás (v Myslibořicích) stojí jedna cesta zdéli 16 km 27 Kč).

Anebo se budou muset smířit s jedinými bohoslužbami za měsíc? Mnozí z nich už nevidí tak dobře, aby si mohli v Písmu sami číst. O pastoraci by se asi dalo jen těžko mluvit.

Možná vám to přijde přehnané, ale mně se přitom připomněla slova Pána Ježíše: Kdokoli by pohoršil jednoho z bratří mých nejmenších…

4. Nelobbuji za svůj sbor, ten je na tom – i díky obětavosti členů – posud dobře. Své příbuzné mám v Brně a v Praze, ani za ně se nemusím přimlouvat. Právě naopak.

Neměly by bohaté sbory zkorigovat své hospodaření? Ledacos zbytečného si odepřít? Vzpomínám na naše „večírky" v Blahoslavově domě v Brně, v padesátých letech. Každý dostal na tácku 2 – slovy dvě – sušenky a hrníček čaje. Při skončení byla sbírka. A vůbec nám to nevadilo. Srovnejme to s opulentními trachtacemi při každé sebemenší příležitosti. Místo přejídání a plýtvání by se mohly ušetřené peníze dát na fond pomoci slabším. (Už sice slyším, že to by bylo zanedbatelné – ale ona každá koruna je počátek a každá suma může někde pomoci.)

A týká se to i povšechného sboru. Dodnes si nemohu bez hořkosti vzpomenout na sumy vydané loni na oslavy vzniku ČCE. Bylo by se to jistě dalo udělat mnohem komorněji a možná by to bylo i opravdovější. (Na veřejnost jsme stejně dojem neudělali).

A ještě: Je opravdu nutné, aby v Praze bylo 20 sborů – nepočítám Ochranovský a Německojazyčný -?. Součet všech členů podle letošního Kalendáře činí 8.866. Tedy průměrně 400 členů na sbor. Vzdálenosti mezi nimi nejsou většinou nijak enormní.

5. Někdy mi připadá, že máme několik – a možná dost – boháčů, kteří „hodují skvostně" a Lazarů ležících u dveří by se nejraději zbavili. Možná je v nás málo víry, a proto i málo lásky a odvahy. Možná i nás – církev – doba převálcovala, že uvažujeme jako „firma" a ne jako lid zvláštní. Zvítězí ekonomické hledisko anebo mezioborový ekumenismus? Nemohu než ještě jednou připomenout: Jedni druhých břemena neste a tak plňte zákon Kristův.

6. Možná by nám prospělo, kdybychom trochu nahlédli do svých církevních dějin.

Hana Najbrtová
Myslibořice

Otevřený dopis 32. synodu ČCE

Předsednictvo 32. synodu ČCE, bratři a sestry synodálové!

Obracím se na Vás před zahájením 3. zasedání 32. synodu a vyzývám Vás, prosím, abyste na nadcházejícím jednání věnovali prvořadou pozornost situaci v naší církvi. V této věci jsem již oslovil SR. Z odpovědi jsem hlavně vyrozuměl, že oni (pouze) spravují, nejsou magisteriem, proto se obracím na Vás jako na orgán s právem rozhodovat. Selhávání církve vidím v tom, že mlčky přihlížíme ke všem excesům moci výkonné, zákonodárné i soudní, že neprotestujeme proti korupci, všeobecnému odklonu od skutečných hodnot, brutálnímu vymývání mozků, otrockému postavení tisíců zahraničních dělníků i mafiánským praktikám spojeným nejen s tímto problémem (jako by nám to nevadilo či dokonce nám to vyhovovalo!). Nehájíme pravdu, nevoláme po spravedlnosti, nezapomínejte, k čemu jste se přihlásili!!! Skutečnou, alarmující situaci církve nám odhalila poslední volba synodního seniora. Z kazatelů a kazatelek, kteří splňují limit pro volbu seniora, se nenašel nikdo, kdo by "zaštítěn Božím slovem, opřen o tradici a nesen Duchem svatým" měl představu – vizi, jak by církev měla působit v této společnosti a chtěl se pro tuto Boží věc angažovat, obětovat – sloužit. (Zpronevěra 10 mil. Kč je jen logickým důsledkem současného stavu církve a měli bychom ji chápat jako ještě mírný trest za tak závažná a dlouhodobá selhávání církve!) O situaci v církvi a případném majetkovém vyrovnání by měla proběhnout skutečná, důkladná – zevrubná celocírkevní diskuze. Obávám se, že masivními změnami CZ a řádů, pravidelným zvyšováním odvodů do PF i repartic či případným uvažovaným zavedením zpovědi v ČCE situaci církve nezlepšíte, nezlepšíme!! Vyprošuji pro Vás u Pána moudrost, rozvahu i odvahu při jednáních 3. zasedání 32. synodu ČCE.

S bratrským pozdravem

Petříček R.
Pardubice

Dobrý pastýř a letnice

Jan 10, 9-11.17

Hřejivá slova Pána Ježíše, on je dobrý pastýř. On nás zná, zná nás osobně, nejsme pro něj dav bezejmenných lidí. Každý je pro něj jedinečný a výjimečný. Kdo jde za ním, tomu dává věčný život a trvalé bezpečí.

Pán Ježíš , dobrý pastýř, dává svůj život za ovce, to je velkopáteční událost, to je kříž.

Pán Ježíš znovu život přijímá, to je vzkříšení.

Pán Ježíš přichází, aby i ovce měly život, a to v hojnosti, to je seslání Ducha svatého.

To je ono velikonoční tajemství, které patří k sobě, kříž, vzkříšení, naplnění Duchem svatým.

Proto až do letnic jsou Velikonoce.

Duch svatý přichází k těm, kdo o něj prosí. Jistota Božích dětí je, že Duch svatý přichází na pomoc naší slabosti. Každý může prosit o naplnění Duchem svatým sám, v osobní modlitbě. Avšak široká zkušenost ukazuje, že často jsou nám darovány duchovní dary tehdy, když o ně prosíme společně, jako společenství věřících, a Bůh rád používá nás k tomu, abychom dále nesli oheň, jenž se v nás rozhořel.

Co můžeme očekávat? Tisíce a tisíce křesťanů zakusilo hlubší vylití Ducha svatého a sotva dva z nich zažili přesně totéž. Někteří byli velmi pohnuti, někteří slyšeli „vnitřní hlas", jiní v sobě cítili hluboký pokoj, zatímco jiní neměli žádné zvláštní pocity a zdánlivě se v nich nic nedělo.

A přece, když se později ohlédli, bylo jim zřejmé, že tento den mod-

Dokončení na str. 3

Staré časy v Nové Lysé

Historický obrázek z konce 17. století

I. Nezvaný host

Hustými brandýskými lesy jel po pražské cestě k Lysé prostý selský povoz tažený dvěma volky. Na přídě seděl chasník svěžích tváří, jimiž pro ozdobu tlačila se na svět první znamení vousů. Byl to Pavel Peřina, nejstarší syn Jiříka Peřiny, chalupníka lyského, jenž ku svaté víře katolické naoko sice přistoupil, ale potají zůstal věren staré víře bratrské. V ní proti úsilí slavné komisse reformační i děti své vychovávati se opovážil. Pavel vracel se z Prahy, kdež prodal v trhu obilí a nakoupil potřeb pro hospodářství. Slunce klonilo se k horám na západě a lesem vanul šumný větřík. Pavel zpíval si polohlasně píseň, jíž naučil se doma od rodičů. Byla to zapovězená, kacířská.

Pavel byl zpěvem svým tak zaujat, že nezaznamenal ani, jak po drahnou chvíli kráčí těsně za vozem kněz svaté církve katolické a dychtivě mu naslouchá. Několikrát se zastavil, přejel rukou zapocené čelo, sňal s hlavy klobouk a uvolnil si nepohodlné roucho. Větřík porozhalil mu cípy pláště, a tu bylo možno viděti, že na přední části trupu silně je ocpán. Pokaždé, kdykoli to zpozoroval, zahalil se opět těsněji. Bylo zřejmo, že nechce, aby oko nepovolané poznalo, že právě ta část jeho těla, která pokládala se za rázový znak celého stavu a svědčila o pozemském blahobytu, utvořena byla uměle. Když Pavel dozpíval, popošel kněz vpřed a pozdravil. Pavel ohlédl se a uzřev kněze, prudce sebou trhl.

„Což ani pod šírým nebem, daleko od farní osady nemůže si člověk Pánu Bohu zazpívati po svém? Což ani ten les nemůže již člověka chrániti před neúnavnými šiřiteli víry vnucované?" Ty myšlenky prolétly Pavlovi mozkem a tvář jeho zamračila se.

„Až na věky, amen," děkoval. „Pán Bůh rač pozdravit."

Kněz uhodl ty myšlenky jeho a upokojil jej: „Neboj se mne, synu, že ti nastane examen při právu. Jedeš s prázdnou?" dobízel se.

Upokojen poctivým výrazem jeho tváře odvětil Pavel: „Jedu, velebný pane. Byla-li by vaše libost přisednouti? Dlouhá cesta notně vás již uondala."

„Když ti nebudu na obtíž, rád polehčím unaveným nohám," pravil kněz, chápaje se přední lišně.

„Počkejte, velebný pane, zastavím," zadržel jej Pavel a dodal, když povoz stanul: „Otylému tělu těžko se za jízdy na vůz vyskakuje" a šibalsky zamžoural po vyspělém bříšku nového společníka.

„Tak jest," usmál se kněz, opatrně na vůz vylézaje. „Ale to moje břicho není tak hrozné."

„Nemínil jsem velebného pána uraziti," pravil Pavel popouštěje oprati a poháněje tahouny k jízdě. „Viděl jsem v Praze ještě hrubší."

„Zase máš pravdu, synu," zasmál se Pavlův společník upřímně. „Jsou mezi námi břicha veliká. Však pomiňme toho," zvážněl. „Tys zpíval prvé píseň, která mi připomíná moji matičku. Je už tomu dávno. Matičku mou již kryje země cizí. Jak začíná ta píseň?"

„Ostříhej mne s vysokosti, můj Bože, plný milosti."

„Pravdu máš." Kněz svěsil hlavu a zadumal se.

„Vaše matička, velebný pane, že tuhle píseň zpívávala? To tedy byla vaše matička, velebný pane, kacířka."

Kněz jenom hlavou několikrát přikývnul.

„A vy jste, velebný pane, tohle roucho za jejího života nosil?"

Kněz probral se z myšlenek.

„Počkej, hochu! Kdo tebe naučil tu píseň zpívati?"

„Naučil mne jí otec při pluhu a práci."

„Tedy tvůj otec je kacíř?"

„Říká mu tak pan pater missionarius a páni komissaři u městského práva a na zámku." „A jak se jmenuje?"

„Jiří Peřina."

„Jiří Peřina, pravíš? A matka tvá ještě živa?"

„Ano, velebný pane."

„A tuhle píseň dosud zpíváte?"

Vtom přiblížili se k svatováclavské kapličce, vystavené na rozhraní lesů brandýských a lyských. Pavel vyhověl naučenému obřadu, a před sochami u kapličky hlavu obnažil. Kněz tak učiniti opomenul, ač dobře viděl. Toho si Pavel pozorně povšimnul.

„Nu zpíváte?" začínal opět kněz examen.

Napsal Antonín L. Berger

Pokračování příště

Žiješ

dokud
v jádru
duše

říkáš
Ježíš.

Umíráš

když zdi
jež se hroutí dovnitř

toto jméno
pohřbívají.

Josef A. Pilz, přeložil Jan Zámečník

Sedm zastavení nad večeří Páně 3

Večeře, při které jsme ujištěni o odpuštění

Pán Ježíš při ustanovování své večeře prozradil svým učedníkům tajemství významu své oběti: „Toto je má krev, která zpečeťuje novou smlouvu a prolévá se za mnohé na odpuštění hříchů." Hřích je vetkán do našeho života a naší lidskou vlastností, pokud nejsme zcela otupělí, je stydět se za něj. Právě to vidíme u prvních lidí, když jim došlo, co provedli, jestliže jedli ze zapovězeného stromu. Začali se stydět jeden před druhým, ale především měli potřebu se skrýt před Hospo-dinem. Člověk má oprávněný strach, co tomu Bůh řekne. A tím se ještě víc Bohu vzdaluje. Takový dů-sledek do lidského života přináší hřích. Ďábel nám někdy až příliš rád připomíná, že věříme ve svatého Boha. Jeho zákeřný motiv je očividný. Udělá cokoliv, jen abychom k tomu Bohu nepřišli a nezjistili, že je u něho odpuštění.

Večeře Páně se žel někdy stává něčím, co nám připomíná naši vinu, a náš stud a potřeba skrýt se před lidmi i před Bohem se tak ještě víc prohlubuje. Ale nejpřednějším významem večeře Páně není připomenout nám naši vinu, nýbrž připomenout nám Ježíšovu očišťující oběť a ujistit nás o tom, že se naopak skrývat nepotřebujeme. Jsme zváni k večeři Páně dokonce se svou vinou. Boží odpuštění skrze smrt Pána Ježíše znamená, že se nikdy nemusíme stydět přijít za Bohem, ať vypadáme jakkoli, ať máme svědomí jakkoli černé. Ne proto, že by Bohu přestal vadit hřích, ale proto, že ať na nás ulpívá jakákoli vina, Ježíšova krev ji dokáže smýt.

Když přemýšlíme o kořenech, ze kterých večeře Páně vyrůstá, nesmíme přehlédnout zřetelnou zprávu o vztahu Pána Ježíše k hříšníkům. Byl dokonce nařčen z toho, že se s nimi stýká a stoluje s nimi. On sám řekl, že nepřišel pro svaté, ale pro hříšné. Ženě, která byla přistižena při cizoložství, řekl, že ji nesoudí, ale také aby už nehřešila. Velice často spojoval něčí tělesné uzdravení s odpuštěním jeho hříchů. A konečně samotný kříž znamená sebeobětování za hříšné lidi. Tento Ježíš zve člověka ke své večeři. Jinými slovy, u večeře Páně mají přední místa největší hříšníci, kteří s bázní a třesením spolehli na Ježíšovu moc očistit od veškeré viny.

Zásadním způsobem snižujeme význam smrti Pána Ježíše a jeho večeře, jestliže izolujeme tuto slavnost pro svatě zbožné a klademe nebiblické překážky všem, kteří naší svaté zbožnosti nevyhovují. Jestliže při slavení večeře Páně nevnímáme touhu po odpuštění – svou, či někoho dalšího - a touhu po radosti z odpuštění, je cosi zásadního v nepořádku.

Na druhé straně ale nikdy nesmíme zapomenout, že toto naše odpuštění má cenu Ježíšova života. Jsou to dva body, mezi kterými musí být vyvážené napětí – na jedné straně Ježíšova smrti za naše hříchy a na straně druhé význam této smrti pro naše odpuštění a nový život. Bez zřetelného vnímání Ježíšovy smrti jako triumfu nad hříchem a smrtí děláme z církve jen spolek zkroušených existencí. Na druhé straně bez naprostého přijetí kříže jako jediné možné cesty k vítězství se z nás stávají bezohlední „triumfalisté", kteří chtějí vítězství, tedy odpuštění bez kříže.

V každém případě platí, že večeře Páně je jedinečnou slavností našeho osvobození od hříchu a smrti, od viny, ať je kolektivní, nebo osobní, ať je pravá, nebo falešná, a zároveň slavností smíření, především s Bohem, ale také s lidmi, kteří jsou kolem nás.

Na tomto místě je potřeba připomenout myšlenku, kterou Pán Ježíš formuloval v podobenství o nemilosrdném služebníku. Ten, kterému byl právě odpuštěn neuvěřitelně vysoký dluh, není v zápětí schopen odpustit nepoměrně nižší dluh svému kolegovi. A to proto, že neviděl přímou souvislost mezi svým dluhem a dluhem svého kolegy. Jestliže tedy my přistupujeme k večeři Páně a nevnímáme přímou souvislost mezi Boží láskou k nám a naší láskou k lidem, potom přistupujeme k Večeři Páně nehodně. Naopak tam, kde Boží láska proniká do vztahů uvnitř církve a dokonce ještě dál, tam může Pán Ježíš velice požehnat.

Roman Toušek

Pokračování příště

Dobrý pastýř a letnice

Dokončení ze str. 2

litby za vylití Ducha svatého znamenal mezník v jejich životě, od něhož se mnohé věci změnily. To vše ukazuje, že Duch svatý je Duch tvůrčí a dává to, co on sám vidí za dobré.

Židovské letnice jsou také vzpomínkou na předání Zákona na hoře Sinaj. Sestoupení Ducha svatého (Sk 2) silně připomíná Boží zjevení na Sinaji. Zemětřesení a oheň doprovázely odevzdání Zákona. A Duch svatý sestoupil právě o letnicích, také mimořádným způsobem, aby ukázal že ON je nový duchovní zákon, který není vepsán na kamenné desky, ale do srdce lidí. Tak se naplnila i dávná starozákonní proroctví (Ez 36,26)- dám vám nové srdce a do nitra vám vložím nového ducha… Duch svatý sestoupil v podobě ohnivých jazyků a apoštolé naplněni tímto Duchem začali zázračně hovořit živými cizími jazyky k poutníkům o velkých skutcích Božích, aby i oni rozuměli.

Strach apoštolů se proměnil v odvážná svědectví, jejich opatrnost se změnila v horlivost.

Duch svatý dává odvahu k vyznání, dává rozličné dary, které jsou k osobnímu obohacení, ale i k obohacení společenství věřících a vlastně k obohacení i ostatních lidí.

Duch svatý nám pomáhá proniknout do velikonočního tajemství kříže a vzkříšení jako středu dějin spásy.

Tím, že apoštolé dostali zázračný dar mluvit živými cizími jazyky mohli odstranit barieru neporozumění. Duch svatý vytváří komunikaci, porozumění, společenství, sbližování. Vzniká církev z malých začátků a my jsme její pokračovatelé a společně s prvními křesťany můžeme vděčně vyznávat „Ježíš Kristus je Pán“ a chválit Boha a kéž bychom také byli všemu lidu milí.

Prožívejme letošní letnice hluboce, radostně a vděčně.

Prosba:
Duchu svatý,
též v našem nitru konej své mocné dílo,
abychom mohli být živou církví.
Chceme se ti více otevřít,
abys stále hlubším způsobem vcházel do našich životů.

Jan Trnka

Několik poznámek k návštěvě exšéfa KKK v ČR

Dokončení ze str. 1

Stejně tak nezmiňují ani jakkoliv rasově podmíněné stvoření člověka.
Ano, hodně vypovídají o problémech či dokonce velmi krutých konfliktech sousedských, etnických, politických i náboženských mezi jednotlivými národy i uvnitř nich. Ovšem tyto národy jsou pak často zosobněny SOUROZENCI, nebo jsou jinak rodopisně spojeny s prvním stvořeným (jakkoliv etnicky nespecifikovaným) člověkem, čímž tyto konflikty jasně vymezují z oblasti definice, kdo je nebo není člověk, do oblasti příbuzenské. Proč? Domnívám se, že prostě proto, že reflektují člověka takového, jaký je, počítají s jeho hříšností a do této situace k člověku mluví.
Nijak nezastírám, že se v dějinách výkladů svatých knih posléze všelijaké rasistické motivy, v historii i dnes, objevují. Je však nutné si uvědomit, že Knihy a jejich výklady nejsou totéž. Vykladač je člověk, omylný, hříšný člověk determinovaný svými sympatiemi i antipatiemi, osobní i dobovou situací, přejatými tradicemi a třeba i vlastními komplexy méněcennosti či velikášství.
To jistě platí i pro mne zde. Kromě jiného jako memento, proč si nemyslet, že jsem předurčen jako něco hodnotnějšího, lepšího, ať již z hlediska přírodního vývoje nebo zvěsti o stvoření člověka. Stejnou měrou však i jako memento, proč nebýt lhostejný ke snižování a ničení jiných lidí.

Poznámka akademická:
Jako člen akademické obce UK si vážím rozhodnutí vedení Univerzity nedovolit „přednášku" p. Dukea na univerzitní půdě. Ctím akademickou svobodu vyjádření názoru, avšak nepletu si ji se šířením předsudku a skrytými či otevřenými výzvami k nenávistnosti s „univerzitním posvěcením". Ostatně, počínaje imatrikulačním slibem se každý člen obce zavazuje nezneuctít dobré jméno Univerzity. To platí jak pro svolavatele akce, kteří je svým jednáním dle mého mínění ohrozili, neboť věděli, koho a proč jej zvou, tak právě pro vedení, které dobré jméno Univerzity i akademickou svobodu proti devalvaci parapolitickými cíli obhájilo.
Ještě více si však vážím toho, že tak vedení UK učinilo v době, kdy ještě nebylo zdaleka jasné, jakým směrem se návštěva p. Dukea nakonec bude ubírat, i jasného pojmenování důvodu zákazu přednášky. Rozhodnutí nebylo ukryto za organizační, technické či dopravní problémy a problém nazván pravým jménem. Osobně jsem za to rád.
Snad jsem si právě na svou úvodní otázku odpověděl, alespoň na její část. Ta druhá pak už nezávisí jen na mně. Ano, takovýmito věcmi má cenu se zabývat. Přinejmenším do té doby, dokud budeme chtít večer chodit spát a ráno se probouzet bez zjišťování, naši bližní nebo my sami jsme stále ještě uznáni za lidské bytosti.

Ondřej Wolf,
farář ČCE v.v.

Největší bohoslužba v Evropě

Téměř 1,1 milionu návštěvníků sledovalo ve dnech 29. března až 6. dubna největší bohoslužbu v Evropě, která byla přenášena z Arény Chemnitz přes satelit do více než 1.300 míst v 18 evropských zemích.
A co je zvláště zajímavé: více než 56.000 lidí v Německu, Rakousku a Švýcarsku využilo nabídku hlavního řečníka ProChrist, faráře Ulricha Parzanyho, a vyhledalo rozhovor s duchovními poradci na místě konání akce ProChrist. Akce s mottem „Pochybnosti a úžas" se konala již posedmé.
ProChrist je pozvánkou k tomu, aby se lidé zabývali základními otázkami svého života a křesťanskou vírou.
Bohoslužby v Chemnitz navštívilo mnoho oficiálních zástupců církví a řada prominentních hostů, politiků i podnikatelů.
„V příštích týdnech se budeme zabývat příčinami extrémně zvýšeného zájmu o nabídku rozhovoru," říká Ulrich Parzany.

Následná práce po ProChrist

Sbory, které se účastnily ProChrist, nabízejí v následujících týdnech další kurzy k otázkám víry. Ulrich Parzany má také další speciální pořady v TV a na rádiových stanicích.

Povzbuzení pro město Chemnitz

Klaus Rudolph, předseda ProChrist v Chemnitz, byl nadšen zájmem lidí o jednotlivá témata ProChrist. „Při přípravách jsme ani nesnili o takovém návalu. Během osmi večerů do Arény Chemnitz přišlo asi 52.000 hostů, o které se staralo více než 1.000 dobrovolných spolupracovníků. „Nejenže všechno dobře klapalo, úžasným a povzbuzujícím zážitkem bylo to, jak byli spolupracovníci ochotní a angažovaní, každý podle možností, které měl. Jsem si jistý, že si návštěvníci odnesli spoustu zážitků do svého všedního života."

ProChrist v České republice

ProChrist v České republice má těžiště spíše na Moravě a odehrávalo se asi na 40 různých místech. Část zúčastněných míst přijímala program přímo přes satelit z Chemnitz, jinde probíhalo nebo ještě bude probíhat promítání večerních programů ze záznamu, z DVD.
Dosavadní reakce z České republiky byly vesměs příznivé. Přenosy fungovaly bezvadné, obraz i zvuk přicházel v dobré kvalitě. Pozitivně byly hodnoceny i výkony tlumočníků.
Farář Ulrich Parzany se podle reakcí ze sborů přesně trefoval do životních výzev a kázání byla pozitivně hodnocena věřícími i nevěřícími lidmi.
S dobrým ohlasem se setkaly i předprogramy – svědectví lidí, kteří našli cestu k víře přes nejrůznější obtíže ve svém životě, i vystoupení hudebníků a dalších umělců.

www.prochrist.cz

EMAN právě vydává

Nico ter Linden, Povídá se... podle Marka a podle Matouše

Převyprávění dvou novozákonních evangelií od známého nizozemského vykladače a vypravěče. Bohatství a síla příběhu o Ježíši bez dogmatizování, frází a církevní nadřazenosti. Před čtenářem se zároveň otevře, jak důležitou roli ve vyprávění evangelistů o Ježíši hrají motivy z textů starozákonních, jakou roli hrají sami evangelisté a proč se jejich podání liší. Další díl převyprávěných biblických celků z cyklu Povídá se...
ISBN 978-80-86211-66-4, 288 str., 14*24 cm, polotuhá vazba, 236 Kč
„Povídá se, že Ježíš je Mesiáš, Syn Boží. ... Je to příběh, ne biografie; Marek nám nevypráví život historického Ježíše. Přesto však nefantazíruje; svůj příběh čerpá z Ježíšova života. ... Marek vidí Ježíše jako Mesiáše, Syna Božího. Kdo chce té tajemné řeči porozumět, kdo chce vědět, jak evangelista přišel k této víře, měl by si přečíst jeho evangelium."
„Tradice udělala z Ježíše milého, kultivovaného muže, mírně zženštilého, křehkou postavu v bílém; něžně se dívá, sladce hovoří, jemně a zbožně vkládá na lidi ruce. Jenže je to romantické zkreslení. ... Byl to muž bolesti – muž bojovník: na život a na smrt se utkal s říší ďáblovou, rval se a zápasil o uzdravení vzácných dětí Božích."

Objednejte u EMANA
Husova 656, 256 01 Benešov
t. 317 722 215
http://eman.evangnet.cz

Novinky zasíláme bez účtování poštovného.

Změna účtu

Rádi bychom vás upozornili, že jsme v rámci snižování nákladů přistoupili ke změně bankovního ústavu Kostnické jednoty. Je to nyní Poštovní spořitelna, nový účet má číslo

228961190/0300

a byl založen dne 16. dubna 2009. Stávající účet u České spořitelny ponecháme v provozu minimálně do 31. srpna 2009, po tomto datu bude definitivně zrušen.
Prosíme vás, abyste tuto změnu zaregistrovali a upravili své případné bankovní příkazy.
Pro ilustraci uvádíme, že touto změnou bychom měli ročně ušetřit kolem 5.000,- Kč.

Děkujeme za pochopení.

Za Kostnickou jednotu
Tomáš Paulus

Inzerce

Dovolená v Karlových Varech. Dvě bytové jednotky a turistická ubytovna. Možnost vaření, zahrada, úschovna kol
http://web.iol.cz/futtl
e-mail: futtl@seznam.cz
č. 23

Koupím Bibli kralickou vydanou v Kutné Hoře r. 1940. Tel.: 731 483 270.
č. 24

FS ČCE v Chrudimi nabízí členům ČCE pronájem bytu 2+1; Pardubická 303, 537 01 Chrudim. Informace na telefonu: 469 622 110.
č. 25

Pozvánky

Misijní odbor Kostnické jednoty pořádá i letos seminář křesťanské psychiatrie a pastorace se švýcarskými lektorkami.
Místo konání: Bethel, Litoměřice
Kdy: začátek večer ve středu 30. září, závěr odpoledne, příp. večer v pátek 2. října
Lektorky budou k dispozici k rozhovorům i v sobotu 3. října.
Náměty:
* Nový život – nová identita,
* Strach
* Naslouchající modlitba
Přihlášky do konce srpna:
bethel@email.cz
Informace:
Ludmila Hallerová, Ve Vilách 7, 140 00 PRAHA 4 – Michle
hallerova@volny.cz
tel.: 242428814 (774 572 671)

* * *

Sbor ČCE v Čáslavi oslaví 21. 6. 2009 při sborovém dnu **225 let od založení sboru a 140 let od dokončení stavby kostela**. Hostem bude br. farář Jan Čapek, který bude při dopoledních bohoslužbách (od 9 hodin) kázat, odpoledne od 14.00 hod. bude přednášet na téma „Evangelictví v toleranční době a dnes". Po bohoslužbách zazpívá seniorátní pěvecký sbor.
Zveme nejen ty, kteří mají k Čáslavi osobní vazby.
Za staršovstvo sboru farář Pavel Jun

* * *

VERITAS, historická společnost pro aktualizaci odkazu české reformace, o. s., svolává svou letošní řádnou valnou hromadu na sobotu 30. května 2009 od 10.00 hodin do sálku v zadním traktu sborového domu Českobratrské církve evangelické v Praze na Smíchově, ulice Na Doubkové 2040/8. Hlavním bodem programu letošní nevolební valné schůze budou zprávy a referáty účastníků konference Život v Evropě ve vzájemném respektu (a beseda o nich). Tuto konferenci VERITAS uspořádala 13.–16.5.2009 v Telči a Velké Lhotě u Dačic. Malé občerstvení zajištěno. K účasti jsou zváni i další zájemci (tedy i nečlenové VERITAS).
K místu konání se lze dostat pohodlně s využitím pražské MHD: Ze stanice metra B Anděl pokračovat východem k zastávce autobusu Na Knížecí. Na lince č. 137 (směr U Waltrovky) je Santoška v pořadí první zastávka. Z ní je nutno již jít do ulice Na Doubkové pěšky (prakticky to znamená obejít ze dvou kostelů ten níže položený).

Výbor VERITAS

Evangelický týdeník - Kostnické jiskry
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 228961190/0300
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost
*Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz, příjem reklamací: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

Bohoslužby

Seniorát Chrudimský

Českobratrská církev evangelická

Brandýs nad Orlicí, Ne 8.30
Českých bratří 223, f Lukáš Ondra
Bučina, Ne 10.00
Bučina č.1, f Libor Chaloupka
Bukovka, Ne 9.30
Bukovka č. 59, f Martin Grombiřík
Čáslav, Ne 9.00
Jana Karafiáta 159, f Pavel Jun
Česká Třebová, Ne 9.00
Riegrova 283/28, f Jaroslav Nečas
Dakačovice, Ne 9.00
Dvačkovice č.32, f Jan Machala
Džbánov – Ústí nad Orlicí, Ne 10.00
Voděrady-Džbánov č.4, f Jiří Kvapil
Heřmanův Městec, Ne 9.00
Zahradní 537, f.Jan Plecháček
Holice v Čechách, Ne a.c.d.8.30 hod. b. e 15.30
Hradecká 53., adm.Daniel Ženatý
Horní Čermná, Ne 8.45
Horní Čermná č.2, f Jakub Keller
Hradiště, Ne 9.30
Hradiště č.15, f Jiří Kučera
Choceň, Ne 10.00
Žerotínova 94, f Magdalena Ondrová
Chrudim, Ne 9.00
Pardubická 324, f Anna Lavická
Chvaletice, Ne 10.00
Hornická čtvrť 65, k Marta Hromádková, adm. Miloš Hübner
Lanškroun, Ne 9.00
Českých bratří 654, f Daniel Tomeš
Litomyšl, Ne 9.00
A.Tomíčka 69, f Věra Pleskotová
Lozice, Ne 10.00
Lozice č. 53, j Rut Kučerová, adm.Jiří Kučera
Opatovice, Ne 9.00
Opatovice č. 5, f Jana Potočková
Pardubice, Ne 9.00
Hronovická 492/25, f Daniel Ženatý
Přelouč, Ne 9.00
Českobratrská 86, f Hana Schusterová
Semtěš, Ne 10.30
Semtěš č.69, j Hynek Schuster, adm. Hana Schusterová
Sloupnice, Ne 9.00
Dolní 80, f Petr Peňáz
Trnávka, Ne 8.45
Trnávka č. 66, f Miloš Hübner
Vilémov u Golčova Jeníkova, Ne 10.00
Vilémov u Golčova Jeníkova č.162
f Ladislav Havelka
Vysoké Mýto, Ne 9.00
Javornického 49/IV, k Ladisláv Morávek, adm Petr Peňáz

Církev bratrská

Bystré, Ne 9.30
Bystré č.82, Roman Toušek
Česká Skalice, Ne 9.30
Tyršova 285, Petr Asszonyi
Náchod, Ne 9.30
Purkyňova 584, Rostislav Staněk
Nové Město nad Metují, Ne 9.00
K Sirkárně 1506, Jan Hábl
Trutnov, Ne 9.00
Lomní 103/9, Jan Šrámek
Česká Třebová, Ne 9.00
Tykačova 1183, Petr Kučera
Hradec Králové, Ne 10.00
V Kopečku 89, Martin Legát
Chrudim, Ne 9.00
Slezská 514, Petr Jelínek
Litomyšl, Ne 9.00
Nádražní 526, Daniel Smetana
Vysoké Mýto, Ne 10.30
Javornického 49, Přemysl Pýter
Pardubice, Ne 9.00
Lonkova 512 – Archa, Samuel Jindra

Bratrská jednota baptistů

Pardubice, Ne 9.00
Sladkovského 521/38, Luděk Šíp
Vysoké Mýto, Ne 9.30
Pražská 72, Vladimír Zeman

KOSTNICKÉ JISKRY
Evangelický týdeník
16/2009
27. května 2009 ◆ ročník 94 ◆ cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde 3. června

Z obsahu

* Pochybnosti
* „Čí války byly ty husitské?“
* Z ekumeny

Poselství k neděli svatodušní

VYDÁVEJTE SVĚDECTVÍ

Jan 14,23–27

Přímluvce už přišel. Přimlouvá se před lidmi a za ně. Aby porozuměli. Přímluvce, který vydává svědectví. Pomocník, který přinese to, co řekneme, ukážeme někomu, až k srdci toho člověka. Vydávejte svědectví. To tedy není žádná legrace. Jak a kdy? Kolikrát jsme se o to pokoušeli, a stejně to k ničemu nebylo...

Takže právě proto máme Přímluvce. Ten to bere na sebe. A že to k ničemu nebylo? To asi sami nemůžeme posoudit. Nepříjemné je, že to neumíme posoudit ani v případě, kdy si myslíme, že to k něčemu bylo.

Přímluvce si bere na starost také to "jak a kdy". Uznejte, že je to velkorysá pomoc. Potíž je, abychom ho slyšeli.

Druhé jméno má Utěšitel. I u druhého jména platí totéž. Však často potřebujeme vědět, jak někoho utěšit. Aby to nebyly jen prázdné řeči a prázdná gesta.

Nabízí se historická sonda o náboženské nenávisti mezi lidmi a trápení druhých lidí či dokonce ničení jejich životů kvůli tomu, že oni věří jinak. K tomu se nejlépe vztahuje: abyste se nedali svést. Toto je oblast, kde žádné násilí, ani duchovní, nemá místo. Nedejte se svést k tomu, abyste v jakémsi horečnatém přesvědčení o své pravdě někoho lisovali. Však když s tím pomáhá svědek zvaný Přímluvce a Utěšitel, to snad se samo sebou rozumí, že ten se rozhodně ničeho násilnického účastnit nebude.

Budete-li potřebovat přímluvu a utěšení pro někoho či sami před sebou, vzpomeňte si na Ježíšova slova. Tak zní jeho rada.

Elen Plzáková,
farářka ČCE Praha - Jarov

O hříchu lichvářů

Jeden známý mi vyprávěl nádherný příklad o pochopení symbolů. Po sametové revoluci prý v mladickém nadšení napsali na zeď: "Ježíš je V." Pochopitelně tím mysleli takové ty dva prsty znamenající vítězství. Ovšem viděla to jedna stará babička, která na to s hněvem pohartusila: "Ty sám jsi vůl!". Vedlo mě to k zamyšlení i nad dalšími věcmi, které možná vnímáme jinak než naši předci.

Příkladem může být třeba pohled na dnešního dobře situovaného, ale ne zcela solidního finančníka.

Středověká křesťanská Evropa v dávné minulosti zakazovala půjčování peněz na úrok. Možná, že hlavním důvodem nebyl nějaký zákaz uvedený v Bibli. Podle mého názoru šlo spíše o otázku etickou. Lichva totiž byla hříchem hlavně proto, že umožňovala nespravedlivě nabývat majetek bez práce nezaslouženým způsobem. Předpokládalo se, že lichváře po smrti bude čekat pobyt v pekle. Odpuštění mohl lichvář získat jen pokáním a vrácením neoprávněně nabytých peněz.

Pravda, lichva není přímo uvedena v starocírkevním výčtu těžkých hříchů, ale může pramenit například z lakomství či lenosti. Ostatně, co jiného by mohlo vést člověka k nelidskému odírání druhých, než touha po marnivém blahu zbohatlíků. Moje babička se dluhů bála, neboť její rodiče spláceli dům a proto neměli peníze celé její dětství. A není divu.

Dluhy vedou do neštěstí. Jak se zdá, rozpadají se kvůli nim rodiny, vztahy, prostě trápí lidi.

Nevím, jak vy, ale mně se v této souvislosti připomíná Ježíš jako Vykupitel. On za nás dal výkupné, aby nás zbavil hříchu a otroctví z něho vyplývajícího.

Jsem přesvědčen, že takové otroctví svým způsobem představuje i neuvážené zadlužení.

Pán vám žehnej.

Ivo Kraus

AKTUALITA

Co sluší křesťanu

Ve své citlivé a přejné vzpomínce na Svatopluka Havelku (ETKJ 09/09) píše bratr Drápal, že - "ač pocházel z evangelické rodiny, patřil k lidem, kteří se po druhé světové válce nadchli pro komunismus". Vyjadřuje tím obecně sdílený předpoklad, že správný křesťan má přece jen být „reakcionář".

Před časem jsem k tomu četl vzpomínku jednoho zasloužilého bratra faráře na příchod do pohraničí, kde ke svému pohoršení našel komunisty dokonce i přímo ve svém novém sboru. (Nepochybuji, že se s tím rychle vypořádal). A víceméně výslovně i v různých podtextech jsme tak i v církevním tisku - včetně ETKJ - i v kázáních a promluvách vyučováni a usměrňováni.

Nechci se zde pouštět do obhajoby socialismu ani evangelijně, ani politicky či ekonomicky. Spíše by mne zajímalo naopak, zda a jak je možno teologicky obhajovat ekonomiku tržní, případně její globální varianty liberální a postliberální, ať již teoretické nebo praktické.

Kdybych měl dost peněz, vypsal bych na takové zdůvodnění tučnou odměnu. Nemám. I jinak je mi to líto. Ale byla by to práce průkopnická a zaslužná. „Teologie kapitalismu." „Teologie trhu." „Teologie postmoderního ekonomického liberalismu a postliberalismu." „Teologie ekonomických principů EU." Nebo tak nějak. Mohl by to někdo napsat „jen tak?". Bratr Drápal?

Za poděkování?

Ilja Herold
iherold@upcmail.cz

Gerhard Frey-Reininghaus z ekumenického oddělení synodní rady ČCE a dr. Setri Nyomi, generální sekretář Světové Aliance Reformovaných církví

Synodním seniorem byl znovu zvolen Mgr. Joel Ruml

ZAOSTŘENO NA BLÍZKO

Ze synodu Českobratrské církve evangelické

Zasedání 32. synodu ČCE se vrátilo opět do tradičních prostor sboru na Vinohradech, v Korunní ulici. Trvalo od čtvrtka 14. května do neděle 17. května, kdy bylo ukončeno bohoslužebným shromážděním.

Synod byl tohoto roku volební, to znamená, že na další šestileté období volil nové složení synodní rady.

V tomto kratičkém sdělení jen uvádíme, že synodním seniorem byl zvolen i na další období dosavadní synodní senior bratr Joel Ruml.

Je z mnoha ohledů prospěšné, že si synod přibírá do své agendy i nějaké důležité duchovní téma – tím letošním bylo *„Křesťanské svědectví a misie v naší společnosti“*. I to je dokladem, že Českobratrská církev evangelická hledá nové způsoby, jak zprostředkovat oslovení dnešní společnosti evangeliem.

Vzácnými hosty byli dr. Setri Nyomi, generální sekretář Světové aliance reformovaných církví, a dr. Ishmael Noko, generální sekretář Luterského světového svazu, představitelé konfesních svazů, k nimž oběma ČCE patří, jako církev, která vznikla spojením reformované a luterské církve. Bylo ojedinělou příležitostí mít tyto dva nejvyšší představitele zmíněných svazů pohromadě.

Synod se scházel poněkud v napětí, jak se postaví neblahé události, která se stala v církevní kanceláři (defraudace) a zda bude někomu z představitelů přiřčena osobní odpovědnost… Podstatná část zpronevěřených peněz se však vrátila, a tak tato zkušenost se stává především výzvou, jak se podobným škodám v budoucnu lépe bránit.

Milým zpestřením bylo také představení těch nových – a převážně mladých – pracovníků církve, kteří byli ordinováni k duchovenské službě v období od minulého synodu.

Další zprávy a postřehy o synodu přineseme v příštích číslech.

BoK

Z církví doma i ve světě

ČEA otevřela palčivé téma singles v církvi

Česká evangelikální aliance uspořádala 25. dubna 2009 ve spolupráci se sborem Církve bratrské Šeberov konferenci s názvem "Být single - stigma nebo poslání?"
Konferenci navštívilo přes 70 lidí, kteří žijí sami a vyrovnávají se se specifickými výzvami ať už ve svém osobním životě nebo v rámci života svých církevních společenství. Hlavním hostem konference byla Astrid Eichlerová - německá luterská pastorka, která neotřelým a i zábavným způsobem dokázala ukázat, že život singles je rovnocenný životu lidí v manželství a ba co víc, že je stejně požehnaný Bohem „Člověk, který žije sám, nemusí čekat v životě jako v čekárně na nádraží vyhlížením, kdy už přijede vlak, nebo v depresi, že už ujel. Může žít naprosto plným životem," řekla Astrid Eichlerová.
Astrid Eichlerová založila v Německu hnutí, které se věnuje otázkám života singles (EMWAG - Musí být něco jiného). Toto hnutí vzniklo spontánně na jedné z jejích konferencí z potřeby vytvářet závazné vztahy a společenství u lidí žijících single, kterým v každodenním životě a dlouhodobé perspektivě hrozí jistá osamělost. Astrid Eichlerová se pokouší nacházet takové formy života singles v závazném společenství, které by byly alternativou tradičního vstupu do klášterní komunity a byly slučitelné s obvyklým životem v moderní společnosti.
Na její seminář navázali hosté konference, kazatel KS Praha ing. Lubomír Ondráček, který se věnoval pohledu dnešní církve na postavení singles, a Viktor Cina, který velice osobitým způsobem vyslovil své svědectví života rozvedeného muže, který žije sám. Lubomír Ondráček ke konferenci dále řekl: „Konference mne mimo jiné motivovala k tomu, abych se více na službu singles zaměřil a mám naději, že konference odstartovala něco nového v církvi v naší zemi. Myslím, že je výborné, že byly vydány i dvě knihy na toto téma a budou k dispozici nahrávky."
Během konference také proběhla autogramiáda, kde Astrid Eichlerová podepisovala svou knihu „Musí být něco jiného", vydanou poprvé v českém překladu nakladatelstvím Návrat domů právě při příležitosti konání konference ČEA k tématu života nezadaných.
Z konference byly také pořízeny nahrávky, které bude možné objednat na adrese ČEA.

Pro další informace kontaktujte:

tajemník ČEA: Mgr. Jiří Unger
mobil: 777 842 000, ungerea@seznam.cz
asistentka ČEA: Lenka Vávrová
mobil: 604 837 079, info@ea.cz
produkce: Gabriela Javornická
mobil: 739 332 749, gelmanov@seznam.cz

Česká evangelikální aliance

ČEA byla založena v roce 1991 a sdružuje 7 protestantských církví (přibližně 35 000 lidí), 37 křesťanských neziskových a charitativních organizací, velký počet místních sborů a jednotlivců z dalších denominací v ČR.
ČEA je členem Světové evangelikální aliance, která v současnosti celosvětově zahrnuje více než 200 milionů lidí ve 120 národních aliancích.

Okázalost a ekumenismus po převratu

(Z německého evangelického měsíčníku Chrismon 5/2009 a Kunderovy knihy Setkání)

Dva hrdinové roku 1989 vzpomínají...

Rozhovor se dvěma faráři v pátém čísle protestantského měsíčníku Chrismon má název „Revoluce farářů". Jeden z nich (Rainer Eppelmann) v závěru sděluje, že tvrdé jádro církevního mírového hnutí, jež pád východoněmecké komunistické diktatury nastartovalo, čítalo prý všehovšudy 500 až 600 lidí.
Z rozhovoru se line především okázalost, podle Kundery patřící k lidské existenci dokonce i v okamžicích umírání (Kundera píše v této souvislosti o „hrůzostrašné komedii slavných posledních slov pronášených na smrtelné posteli") natolik nerozlučně a samozřejmě, že si jí člověk u sebe ani nevšimne. Jakpak by tedy mohla chybět u těch, kdo prožili dějinná kataklyzmata, vyjádřeno s Kunderou, „na straně spravedlivých, budoucích vítězů nebo obětí ověnčených utrpěnou nespravedlností, zkrátka na straně slávy" (s. 38)!
V souvislosti se zpětnými propočty „nejvěrnějších" mezi východoněmeckými protestanty se pak přímo vnucují Kunderovy úvahy o „soudružství": „…, totiž přátelství soudruhů, vzájemná sympatie těch, kdo vedou stejný politický zápas. Když se společná oddanost věci vytratí, zmizí také důvod sympatie. Avšak přátelství, jež je podřízeno zájmu vyššímu než přátelství, nemá s přátelstvím nic společného." (s. 134)
Rozhovor z květnového Chrismonu potvrzuje, že přátelství je obecně něčím vzácným. Spontánní „ekumenismus starých a nových struktur" (vyjádřeno slovy českobratrského duchovního z doby těsně po listopadu 1989) zůstává pak namnoze hudbou budoucnosti i dvacet let po převratu.

František Schilla
f.schilla@volny.cz

Odkaz:
Kundera, M.: Une rencontre. Editions Gallimard 2009

Poznámka: Kunderovo mistrovské dílo obsahuje také několik věcných chyb. Opravme tu nejzávažnější: Karl Barth nebyl zakladatelem teologie negativní (s. 58), ale dialektické. Vzhledem k datu úmrtí by Franz Kafka teoreticky mohl stihnout přečíst toliko Barthův komentář k epištole Římanům. (Oprava se týká tvrzení Kundery čerstvě vyemigrovavšího do Francie, jež je v knize citováno. Možná si Kundera mezitím znalosti o Barthovi doplnil.)

Papežská hvězda ztratila lesk

Ohlédnutí za prvním dnem papežské návštěvy v Izraeli

Návštěva Svaté země papežem Benediktem XVI. začala mnohoslibně. Z Jordánska proklouzla přes Jordán zpráva, že Svatý otec nahlíží pouto mezi židy a křesťany jako nezlomné, což v Izraeli vzbudilo velké uspokojení. Být předmětem sporů se v Německu pokládá za ostudu. V Izraeli se mezi dvěma židy vždycky vyskytnou nejméně tři názory. Spory se nevedou jen o to, na čem nikomu nezáleží. V tomto smyslu je tedy spíše vysvědčením kvality, když v den příjezdu jedni mluví o „papežské hvězdě", zatímco hojně čtený Jediot Achronot tituluje „dobrořečeného" („Benediktus") z Německa jako „hvězdu bez lesku".
Izraelští televizní komentátoři hrdě zaznamenali, že někdejší člen Hitlerjugend a protivzdušné obrany přistál v Jeruzalémě na palubě vrtulníku izraelského letectva. Po státnickém přivítání na letišti v Tel Avivu byl Benedikt přijat jeruzalémským starostou. Sporné otázky okolo rehabilitace popírače holocaustu Williamsona a blahořečení válečného papeže Pia XII. se zdály překonány.
Papež Benedikt chce, aby jeho cesta byla chápána především jako pouť a pastýřská návštěva k povzbuzení zdejší křesťanské menšiny. Církevní kruhy oceňují jako průlom v ekumenickém úsilí, že se papež a řeckopravoslavný patriarcha chtějí setkat jako „rovnocenní partneři". Židovská strana vyvinula horlivé úsilí, aby zástupce více než miliardové obce křesťanů vylíčila v pozitivním světle. Křesťansko-židovské vztahy zaujímaly konečně v jeho dlouhé kariéře vždycky význačnou roli.
Zahajovací návštěva u presidenta Šimona Perese proběhla ještě dobře. Ale bezprostředně po proslovu nejvyššího církevního představitele v památníku holocaustu Jad Vašem se nechali vedoucí zástupci tisku slyšet, že byli „překvapeni a zklamáni". Řeč profesora Josefa Ratzingera postrádala jakoukoli známku osobní účasti, jakékoli pochopení pro trauma židovského národa, sebemenší vědomí viny vůči židům, kterou na sebe křesťané v průběhu staletí uvalili.
Na závěr dne se ve vatikánském paláci Notre Dame před hradbami Starého Města konalo ještě mezináboženské setkání. V jeho průběhu se nejvyšší palestinský soudce, šejk Tajzír Tamimi, zmocnil mikrofonu a vyzýval ke křesťansko-muslimské spolupráci proti Izraeli. Vzácně nediplomaticky ohodnotil papežský mluvčí tento výpad jako „přímý opak toho, co znamená dialog". Generální ředitel izraelského vrchního rabinátu Oded Wiener prohlásil, že dialog mezi židy a muslimy v Jeruzalémě pokračovat nebude, dokud muslimskou stranu bude zastupovat Tamimi.

© Johannes Gerloff,
Křesťanský mediální svaz KEP
Překlad Pavel Mareš

Trochu humoru do vlastních řad

Podnět valné hromady České biblické společnosti

Česká biblická společnost na své valné hromadě, konané dne 28. dubna 2009 v Praze, díky návrhu Jindřišky Kubáčové z Církve československé husitské připomněla, že na podzim 2010 bude 100. výročí od narození prof. Miloše Biče a navrhla uspořádat ve spolupráci s teologickými fakultami sympozium. Tento návrh byl poté rozšířen o doporučení vydat k této příležitosti také publikaci. Následně byly vysloveny i obavy, že s podobnou iniciativou mohou přijít i další a není jasné, zda by případná koordinace nebyla nad síly zúčastněných. Pořádat sympozium a připravit publikaci např. vybraných zajímavých textů Bičových vztažených k biblické problematice nebude snadné a vedle biblistů ČBS by bylo dobré požádat případného dalšího autora/y; je nutné jednat již nyní. Bezesporu by byl zajímavý i příspěvek některého z biblistů Římskokatolické církve (příp jiných církví, kteří s profesorem Bičem spolupracovali). Je rovněž možné, že spolupráce s teology biblisty může dospět k cíli buď na sborníku, nebo symposiu, či na obou (nebo ani jednom z nich?). Nechť tato informace povzbudí ty, kteří by mohli věc podpořit.

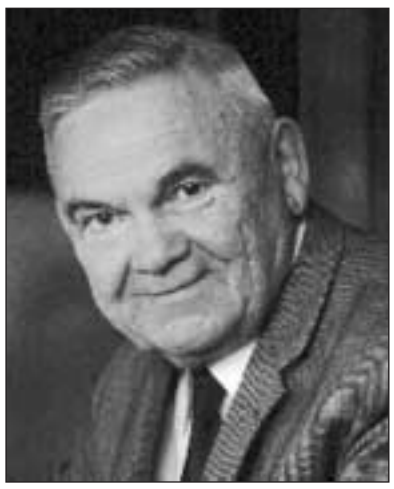
Prof. Miloš Bič

Připomeňme si základní profesorova data: Narozen 19. 11. 1910 ve Vídni, studoval teologii v Praze, Marburgu a Montpellier a současně klínopis u prof. B. Hrozného na Filosofické fakultě UK. Promoval 1936 v Praze a obdržel 1966 dr. theol. h. c. z Montpellier. V letech 1934--36 sloužil jako vikář ČCE v Praze-Vinohradech a 1936--50 jako farář v Domažlicích (s přerušením 1940--45, v době své vazby za nacistické okupace). Po návratu z koncentračního tábora v Dachau byl v mimořádném letním semestru 1945 povolán na fakultu jako lektor hebrejštiny, r. 1946 byl jmenován docentem a 1948 profesorem. R. 1977 byl rozhodnutím ministerstva kultury profesury zbaven a pensionován.
Již tato strohá data naznačují bohatost jeho života (a díla), jenž by měl být rozhodně příští rok poutavě připomenut.

Jan Kašper

Staré časy v Nové Lysé 2

Historický obrázek z konce 17. století

Pokračování z minulého čísla

Pavel mlčel, zabývaje se v mysli tím, čeho stal se svědkem a co si náležitě srovnati nedovedl: Kněz svaté římské církve opomenul vykonati obřad, k němuž věřící nuceni jsou byli.

„Zpíváte," pravil určitě kněz. „Netřeba ti zapírati. A také vím, že máte knihy, které církev katolická za prokleté prohlásila: šestidílnou biblí, kancionály, rozjímání a modlitby Komeniovy. A což když ti povím, že ve sklepě pod špejcharem máte skrejši těch knih, a že ve sklepě tom konáváte tajná shromáždění a modlíte se po způsobu, který již po léta v této zemi zakázán."

„Velebný pane!" vzkřikl Pavel. „Kde jste se, pro bůh, tohle všecko dověděti ráčil?"

„Hleď, milý synu, povídá se o tvrdosti vaší daleko, daleko, že ani netušíte."

Za stálého hovoru vyjeli z lesa. Před zraky jejich otevřel se pohled na město a zámek. Kněz dlouho mlčky kochal se pěkným pohledem, načež obrátil řeč o jiném. Vyptával se po pánech na zámku, missionářích a visitacích, po rychtáři a radě, po poměrech obyvatelstva, až pak opět přešel na výzvědy o kacířích v městě a okolí. Tu Pavel odpovídal nelibě a vyhýbavě, boje se prozraditi slovem neb posunkem pravý stav věci. Kněz si pak odpovídal sám a ukázal tak Pavlovi, že o všem životě jejich dopodrobna je zpraven, takže tento z úžasu ani nevycházel, a jen v mysli přemítal, ký zrádce ohavný mohl tohle vše o nich nepřátelům vyzraditi. Cesta ubíhala až se Pavel podivil, jak brzy octli se na rozcestí před Loužkem. Dali se cestou mimo město. Pavel nechtěl přes celý rynk knězem se blýskati. Po Litolské cestě odbočili potom k rynku. Před rathouzem Pavel zastavil povoz a udával knězi směr další jeho cesty až na faru, stroje se mu při slézání pomoci.

„Nebudu panu pateru missionariusovi obtíž činit s nocováním," pravil kněz, rukou Pavla zadržuje. „Budu hostem vaším."

„Velebný pane!"

„Snad mne od prahu svého na noc neodženete."

„Vy nám, velebný pane, chcete vzít knihy, o nichž vám zrádce jakýs pověděl."

„Málem pravdu díš, podívám se na ně. Už proto, abych přesvědčil se o ceně daných mi informací. Pobyt můj, milý synu, ale nebude pro vás bez užitku."

„To nám říká pan missionarius také. Oh, že jsem vás, velebný pane, na vůz pobídl!"

„Nelituj prokázaného mi dobrodiní."

Pavel již jen svěsil hlavu a podrobil se. Tahouni sami zatím odbočili z cesty a stanuli před domovními vraty. Pes Sultán podlezl vráteň a vítal opožděný povoz radostným štěkotem. Domácí vyšli na zápraží. Starý Peřina otevřel vrata a přistoupil k synovi.

„Vítám tě z cesty, Pavle! Zdráv-li ses vrátil?"

„Děkuji pěkně za optanou, tatínku," odvětil Pavel otci ruku líbaje. „Vezu hosta." Peřina přistoupil k vozu a spatřiv kněze silně se zakabonil.

„Hospodin s vámi, hospodáři," pozdravil kněz.

„Uctivě vítám, velebný pane."

Povoz stanul prostřed dvora.

„Jiříku," obrátil se Pavel na malého bratra, „přines stolici! Našemu hosti těžko se bude z vozu dolů lézti."

„Nikam nechoď," zahučel Peřina temně od vozu odcházeje, „však on sleze sám, vždyť se na vůz také bez žebříku dostal. To by tak scházelo, takovéhle hosty ještě obskakovati."

A nevrle bruče zašel do komory jako medvěd starý a pohněvaný. Radost jeho ze šťastného Pavlova pořízení a návratu byla ta tam.

Pavel zatím od zápraží, kdež matce svěřil obavy své o knihy, přiblížil se k vozu, z něhož nezvaný host nemotorně slézal, a pomohl mu v obtížném výkonu.

„Nu hostí právě rádi nepřijímáte, to již vidím," poznamenal kněz uštěpačně.

„Zvláště když přijdou proti naší vůli," zabručel Pavel, když host na zemi stanul.

„Těším se aspoň tím, že loučení bude jiné než uvítání," poznamenal kněz a zamířil na zápraží, kdež dosud stála panímatka s Liduškou a Jiříkem prohlížejíce nezvaného návštěvníka. Dorotka, děvčátko ve 14 letech, uviděvši kněze, vrátila se do světnice, kdež vylezla na pec a přikrčila se v koutě. Knězova usmívající se tvář zdála se Peřinové příjemnou býti a kdyby nebylo protivného toho roucha, byla by hosta třeba nezvaného pod krovem svým s radostí přijala. Takto ale došel kněz uvítání chladného i na zápraží. Jiřík tulil se k matce a Liduška přitlačila se bojácně ke zdi jako poplašená holubička. Obrázek tento vynutil knězi na líc úsměv.

Napsal Antonín L. Berger

Pokračování příště

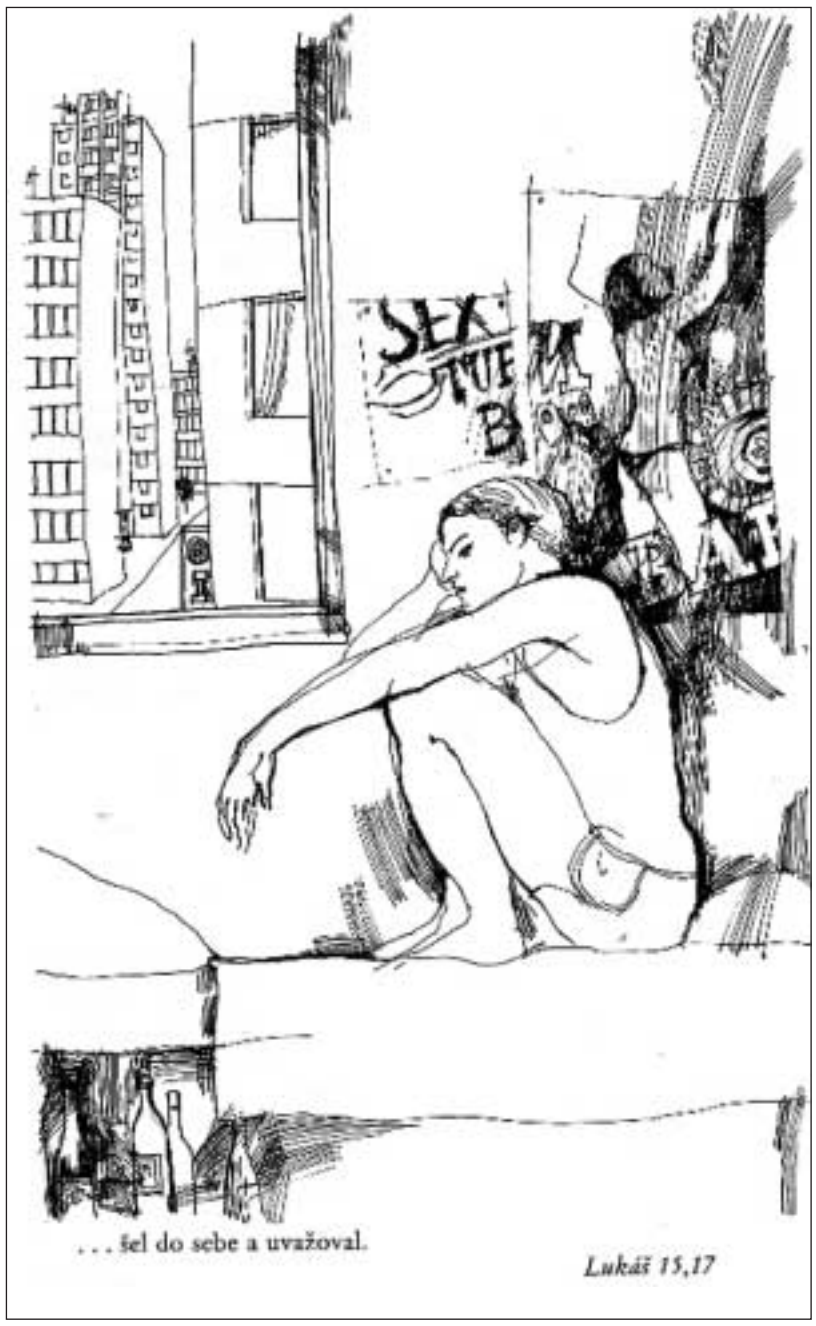

Překlad slovem i obrazem

Pozornost vyvolaly v poslední době různé biblické překlady. Pokusme se ilustrovat různost překladů na několika příkladech. Jistě si všimneme určité souvztažnosti mezi nimi. U druhého oddílku uvedeme řecký, překládaný text. A také tlumočení obrazem; ne nadarmo se obrazům v kostele ve středověku říkalo „Bible chudých".

-kar

Evangelium Lukášovo 15,16

Žádal břicho své naplnit mlátem, které žrali vepři, ale ani ty nedostával.

Kral.

A byl by si chtěl naplnit žaludek slupkami, které žrali vepři, ale ani ty nedostával.

ČEP

(var: nasytit se lusky tzv. svatojanského chleba)

A rád by utišil svůj hlad lusky, které požírali vepři, ale nikdo mu je nedával.

Coll

A rád by utišil svůj hlad lusky, které žrali vepři, ale nikdo mu je nedával.

Žilka

Toužil se najíst aspoň lusků, které žrala ta prasata, ale nedostával ani to.

„Bible 21"

Rád by utišil hlad slupkami, které žrali vepři, ale nikdo mu je nedal.

Petrů

Byl by se rád dosyta najedl alespoň sladkých lusků, kterými krmili vepře, ale nikdo mu nic nedal.

Slovo na cestu

Evangelium Lukášovo 15,17

εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν

	ukázka řeckého, překládaného textu
Přišed sám k sobě	**Kral.**
Tu šel do sebe	**ČEP**
A tak šel do sebe	**Slovo na cestu**
Nakonec přišel k sobě	**„Bible 21"**
Šel tedy do sebe	**Coll**
Šel tedy do sebe a uvažoval	**Slovo na cestu**
Tu začal uvažovat	**Petrů**
Vzpamatoval se	**Žilka**
Da schlug er in sich	**Luther**
In se autem reversus	**Lat.Vulgata**
When he came to his senses	**Angl.NIV**
И, опомнившись	**ruský, n.př.**
Napokon vstúpil do seba	**slovensky Nádej PK**

Sedm zastavení nad večeří Páně 4

Večeře, kde církev zažívá jednotu a lásku

Pokud si pozorně přečteme některá novozákonní svědectví o podobě první církve, můžeme vysledovat tři zásadní projevy, které se vážou na lámání chleba.

1. Lámání chleba – večeře Páně - je pro ně večeří společenství, tedy ne jednotlivce – byli spolu, scházeli se po domech a tam lámali chléb.
2. Dále byla večeře Páně znamením jednoty Božího lidu – rozkol ve společenství církve byl zásadní překážkou ve vysluhování večeře Páně, jak o tom do Korintu píše Pavel.
3. Ale nepřehlédněme také třetí projev, kdy večeře Páně měla sociální podtext.

Charakterem první církve byl důraz na vzájemnou pomoc. Korintští křesťané byli Pavlem napomenuti, aby čekali jeden na druhého, tedy aby vnímali přítomnost a potřeby druhých. Při našem slavení večeře Páně by se nemělo běžně stávat, že každý přistupuje sám za sebe, aniž si všímá problémů či radostí druhých. Jistěže platí, že při večeři Páně je i soustředěný a vyhrazený prostor pro osobní společenství s Kristem. Ale nemělo by to být to hlavní, tak jako hod beránka Ježíš neslavil s každým učedníkem zvlášť, ale chtěl, aby u toho byli společně všichni.

Protějškem večeře Páně ve Starém zákoně je mj. přijetí smlouvy na Sinaji. V Ex 24,11 čteme, že na Sinaj vystoupil Mojžíš, Áron, Jozue a sedmdesát starších. A čteme tam zvláštní informaci: „Uviděli Boha Izraele. Ale nevztáhl ruku na nejpřednější z Izraelců, ačkoli uzřeli Boha. i jedli a pili.“ Smlouva byla uzavřena společným pokrmem. Ale nebyl to pouze Mojžíš, se kterým Hospodin uzavřel smlouvu, nýbrž byl to celý národ, zde zastoupený knězi a staršími. Nová smlouva zpečetěná krví Pána Ježíše sice začíná u jednotlivce, ale směřuje ke společenství, tedy k církvi. Je to smlouva s lidmi, ne pouze s jedním člověkem. A tak i večeři Páně je nutno slavit jako společenství, ne pouze jako jednotlivec, kterého ani nezajímá, s kým přistupuje, natož s čím ten druhý přichází.

Zaznívá to i ze starého spisu „Učení dvanácti apoštolů": „Jako byly tyto nalámané chleby rozesety po horách a shromážděny se staly jedním, tak nechť je shromážděna tvá církev od končin země do tvého království."

Večeře Páně je prosycena Boží láskou. Nijak nevybočuje z motivu, se kterým Otec poslal svého Syna na svět a se kterým šel Pán Ježíš na kříž. Smysl večeře Páně je možný výhradně v kontextu toho, že Boží Syn se za nás obětoval z lásky.

Jasně říká: „Toto je tělo mé, které se za vás vydává… toto je krev má, která se za vás vylévá…" Tu výpověď můžeme přeložit jako „za vás" nebo „pro vás". Kristovo utrpení bylo na našem místě a pro naše dobro. Nebo také ten, který trpěl na našem místě, trpěl pro naše dobro. Ježíš nás miloval, a to až do konce, takže obětoval svůj život pro nás. Podle slov Písma nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí svůj život za své přátele. (J 15,13) Tím víc, když ten druhý není přítel, ale nepřítel. A každý člověk, který je hříšný, je Božím nepřítelem. Jestliže jsme se ale stali skrze Ježíšovu krev Božími přáteli, potom je mezi námi a Bohem, ale i mezi námi navzájem silné pouto lásky. A je jasné, že zdrojem této lásky nejsme my, ale Bůh sám. Pavel píše Galatským, že náš nebeský Otec vlévá svou lásku do našich srdcí skrze Ducha svatého.

Ovšem jestliže je toto pouto z naší strany porušeno, jsou jakákoli jiná pouta bezvýznamná. S požadavkem lásky si ale musíme stále připomínat, že milovat dokáže jen mysl Beránkova, připravená každý čas na podobnou oběť, kterou si připomínáme u stolu Páně. „Kdo se účastní večeře Páně a sám se nezavazuje k obětavé lásce, neporozuměl jí, protože při večeři Páně jde jedině o Boží lásku, a to od začátku do konce." (Fazekaš)

Roman Toušek

Pokračování příště

Divadlo MANA se představuje

Nízkoprahové centrum aktivit s názvem MANA bylo slavnostně otevřeno 23. května. Nový prostor nejen pro divadelní činnost se nachází v budově Husova sboru Církve čs. husitské v Praze ve Vršovicích. Rekonstrukce původního velkého divadla je rozdělena do několika etap, z nichž první právě končí. Jejím cílem bylo rekonstruovat dřívější provozní zázemí divadla. Vznikl zde tak otevřený prostor pro přibližně 40 až 50 lidí. Tato plocha má multifunkční způsob využití a je bezbariérově přístupná samostatným vchodem z ulice Sportovní. Záměrem provozovatelů je otevřít centrum MANA různým věkovým skupinám obyvatel Prahy, kdy je zvlášť pamatováno na děti mladšího školního věku, handicapované a seniory. Provoz nízkoprahového centra je připravován ve třech sekcích: Dětské centrum MANA, Divadlo MANA a Klub MANA. Garantem divadelní činnosti centra jsou dva pražské profesionální soubory: Divadlo Miriam a Divadelní studio Neklid. Tyto soubory chtějí v prostoru centra MANA zahájit provoz studiové komorní scény pro menší počet herců s přiměřenými inscenačními možnostmi. Výhledově bude přistoupeno i k znovuzprovoznění velkého divadelního sálu.

Husův sbor ve Vršovicích projektovaný Karlem Truksou je významným architektonickým dokladem tehdy moderního stavebního stylu individualistické moderny inspirované funkcionalismem. Na koncepci věže Husova domu ve Vršovicích se podílel nestor českého kubismu Pavel Janák. V učebnicích architektury je tato stavba uváděna jako jedna z prvních v Praze, na kterých byla použita technologie předpjatého betonu. I díky tomu byl Husův sbor ve Vršovicích postaven v rekordním čase devíti měsíců. Jeho součástí je od počátku i velkoryse koncipovaný prostor divadelního sálu pro neuvěřitelný počet 295 sedících diváků. Sál kromě dvou galerií a prostoru pro orchestr zahrnoval i poměrně rozsáhlé zázemí pro technický provoz, zkušebny, šatny, maskérny a kanceláře administrativy divadla. Jedná se o jediné dochované bezprostřední sepětí divadelního prostoru s chrámovou sakrální stavbou v Praze. Janákovo divadlo v Husově sboru na Vinohradech dnes již ve své původní podobě neexistuje.

Jiráskovo vršovické divadlo v Husově sboru ve Vršovicích bylo svého času vyhlášenou pražskou divadelní scénou, která fungovala až do roku 1964. Jeho prvním ředitelem byl ve 30. letech 20. století začínající Drahoš Želenský, který se svým otcem Karlem patřili do známého českého hereckého rodu. Drahoš Želenský později ředitelval Národnímu divadlu v Praze. Počátky jeho působení jsou však spjaty s divadelní scénou ve Vršovicích. Ta se později vzhledem k dobovým politickým poměrům proměnila na ochotnickou scénu. Po dlouhá léta zde hrála skupina Bozděch, ale i jiní. Definitivní zákaz provozování divadla v Husově sboru přišel v roce 1964. Spjatost divadla s chrámovou budovou Církve československé husitské byla nadále pro tehdejší režim nepřijatelná. Na více než čtyři desetiletí tak tento prostor ztratil své původní poslání. Od roku 2005 usiluje majitel budovy, kterým je Církev československá husitská, vrátit tento prostor myšlence, se kterou vznikal.

Prozatím je záměrem provozovatelů nabídnout divákům představení dle aktuálně platného programu divadel NEKLID a MIRIAM v pracovním týdnu pro dospělé (středa od 19.30 h), o sobotách dětská představení (od 15 h) formou pohádek a písničkových pořadů. Součástí činnosti Divadla MANA budou od září 2009 také kurzy herecké a dramatické tvorby, výuka zpěvu, moderování, scénického souboje ad. Provozovatelem činnosti Divadla MANA jsou občanská sdružení PETRKLÍČ a DIVADELNÍ STUDIO NEKLID. Více informací naleznete na webových stránkách www.centrummana.cz

David Frýdl – vedoucí projektu

Vzkříšení do závorky nepatří!

(Ke dvěma devítkovým výročím)

K revizi „pochybného odkazu" Anselma z Canterbury (1033 – 1109) vyzývá Giles Fraser.

Fraser označuje v britském anglikánském týdeníku The Church Times ze dne 24. dubna 2009 Anselmovo tzv. satisfakční učení za „opravdu velmi špatnou věc". Podle tohoto učení (na něž navazovali ještě reformátoři, zejména Kalvín) se lidé hříchem (urážkou Božího majestátu) u Boha nesplatitelně zadlužili, což za ně vyrovnal (uspokojivě odčinil) až bezhříšný bohočlověk Ježíš smrtí na kříži.

Anselm, tvrdí Fraser, jednak zaměnil slitovného Boha za nemilosrdného věřitele, jednak učinil v rámci spásného dramatu zbytečným Kristovo vzkříšení: ani jedna ze 47 minikapitol Anselmova soteriologického traktátu Cur Deus Homo? (Proč /se/ Bůh /stal/ člověkem?) na vzkříšení neodkazuje a v celé knize je vzkříšení sotva zmíněno.

Sloupkař anglikánského týdeníku upozorňuje, že jeho kritika anselmovské součásti západní (i protestantské) církevní tradice je hodně umírněná oproti odsudkům z pera některých pravoslavných teologů.

Běží jistě o mimořádně podnětný příspěvek ke dvěma letošním „devítkovým" výročím –Anselmovu a Kalvínovu. A potom že prý je dějepis nuda… O dějinách dogmatu to rozhodně platit nemusí. Jejich klíčová témata, vyjádřeno slovy současného barda, „stojej za hádku" i po staletích!

František Schilla

(f.schilla@volny.cz)

EMAN právě vydává

ROZPRAVA ZVLÁŠTNÍ / SAMENSPRAAK SPECIAL

O TOM, CO SE DĚJE KOLEM HANSE VAN DER HORSTA / HANS VAN DER HORST CENTRAAL

Další sborník z ediční řady Rozpravy/Samenspraak je vydán jako dík za celoživotní úsilí, jež na poli česko-nizozemských církevních kontaktů vyvíjí Hans van der Horst. V česko-nizozemské publikaci najdete texty z oboru biblistiky a mezicírkevních vztahů, studie pojednávající širší souvislosti a proměny křesťanského kontextu v současné Evropě i osobní medailonky. Ve svém celku představují inspirativní sondu, co obnáší letité úsilí o spolupráci přes železnou oponu a mezi občany „starých" a „nových" zemí Evropské unie. Autoři textů: Karel Deurloo, Jakub S. Trojan, Peter C. A. Morée, Gerhard Frey-Reininghaus, Arie Plaizier, Petr Brodský, Hebe Kohlbrugge, Jan A. Dus aj.

„Nemá Evropa raději růst zezdola, díky kontaktům, díky rozhovorům, díky setkáním, dokonce díky vánočním dopisům? Nezakouší v tom církev mnohem více jednoty, ekumenicity a katolicity než při velkých konferencích, o kterých mnohé sbory často ani neslyší?"

(Hebe Kohlbrugge)

ISBN 978-80-86211-67-1,
80 str. (36 česky, 44 nizozemsky),
brožura A5,
83 Kč

****

Objednejte u EMANA

Husova 656
256 01 Benešov
t. 317 722 215

http://eman.evangnet.cz

Novinky zasíláme bez účtování poštovného.

Inzerce

SBOR ČCE V NOVÉM JIČÍNĚ nabízí na faře podkrovní prostory k rekreaci. (2 pokoje x 2 lůžka, sociální zařízení). V okolí je mnoho památek, možnost výletů do nedalekých Beskyd. Tel.: 556 707 882, mob. 732 638 517

č. 26

Pozvánky

Dne 22. 6. 2009 v kostele sv. Martina ve zdi (ČCE) v Praze proběhne v 19 h **večer věnovaný Mikuláši Divíši z Doubravníka, městskému písaři a básníku, který byl druhý den po popravě 27 českých pánů dne 22. 6. 1621**

„ZA JAZYK PŘIBITÝ„

(Duchovní význam odkazu popravených pro dnešní generaci)

Připomenutí exekuce skrze čtení textů popisujících události, čtení aktuálních oddílů Písma z nových překladů, modlitební blok a předání pochodně a věnce na místo popravy na Staroměstském náměstí.Tam se večer uzavře rozhovory a modlitbami.

* * *

SBOR ČCE V ČÁSLAVI oslaví 21. 6. 2009 při sborovém dnu **225 let od založení sboru a 140 let od dokončení stavby kostela**.
Hostem bude br. farář Jan Čapek, který bude při dopoledních bohoslužbách (od 9 hodin) kázat, odpoledne od 14.00 hod. bude přednášet na téma „Evangelictví v toleranční době a dnes".
Po bohoslužbách zazpívá seniorátní pěvecký sbor.
Zveme nejen ty, kteří mají k Čáslavi osobní vazby.

Za staršovstvo sboru
farář Pavel Jun

Změna účtu

Rádi bychom vás upozornili, že jsme v rámci snižování nákladů přistoupili ke změně bankovního ústavu Kostnické jednoty. Je to nyní Poštovní spořitelna, nový účet má číslo

228961190/0300

a byl založen dne 16. dubna 2009.
Stávající účet u České spořitelny ponecháme v provozu minimálně do 31. srpna 2009, po tomto datu bude definitivně zrušen.
Prosíme vás, abyste tuto změnu zaregistrovali a upravili své případné bankovní příkazy.
Pro ilustraci uvádíme, že touto změnou bychom měli ročně ušetřit kolem 5.000,– Kč.

Děkujeme za pochopení.

Za Kostnickou jednotu

Tomáš Paulus

Bohoslužby

SENIORÁT PODĚBRADSKÝ

Českobratrská církev evangelická

BOŠÍN, Ne 11.00
Bošín č. 44, f T. Drobík

BRANDÝS NAD LABEM, Ne 9.30
Horova 1885, f J. Kašper

ČESKÝ BROD, Ne 9.00
Za Nemocnicí 1159, f V. Palátová

CHLEBY, Ne 8.30
Chleby č. 55, adm. V. Hurt

KOLÍN, Ne 9.00
Politických vězňů 560, f B. Matějka

KOVÁNEC, Ne a c 9.00
Kovánec č.14, f M. Šimek

KRAKOVANY V ČECHÁCH, Ne 10.00
Krakovany v Čechách, adm. J. Fér

KUTNÁ HORA, Ne 9.00
Jiřího z Poděbrad 308/4, f J. Fér

LIBENICE, Ne a c 10.30
Libenice č.69, adm. B. Matějka

LIBICE NAD CIDLINOU, Ne 8.30
Ke hradišti 12, adm. P. Dvořáček

LYSÁ NAD LABEM, Ne 9.00
Nám. B. Hrozného 442/16,
f E. Vejnar

MĚLNÍK, Ne 9.00
Krombholcova 548, f H.Pfannová

MLADÁ BOLESLAV, Ne 9.00
Husova 199/15 , f V.Hurt

MŠENO U MĚLNÍKA, Ne 9.00
Boleslavská 9, f J.Kejř

NERATOVICE - LIBIŠ, Ne 9.30
Školní 44/1, f M.Pfann

Nymburk, Ne 10.00
Smetanova 14/613, f K.Roskovcová

PEČKY, Ne 9.00
Husovo.nám.480 , adm. H. Junová

PODĚBRADY, Ne 9.45
Husova 141, f P.Dvořáček

PŘEDHRADÍ, Ne 9.00
Předhradí č.36, f H.Junová

VELENICE, Ne 8.30
Velenice č. 34 , adm. P.Dvořáček

VELIM, Ne 10.00
Sokolská 26, adm. B. Matějka

ZRUČ NAD SÁZAVOU, Ne a c e 9.00
Zahradní 189, adm. J. Fér

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - KOSTNICKÉ JISKRY
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 228961190/0300
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost
*Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz, příjem reklamací: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

KOSTNICKÉ JISKRY
Evangelický týdeník

17/2009

3. června 2009 ◆ ročník 94 ◆ cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde 3. června

Z obsahu

* *Pochybnosti*
* *„Čí války byly ty husitské?“*
* *Z ekumeny*

Poselství k neděli sv. Trojice

NENARODÍ–LI SE KDO ZNOVU, NEMŮŽE SPATŘIT KRÁLOVSTVÍ BOŽÍ. J3,3

Duch završuje dílo sv. Trojice, která je samostatná a dává pak i samostatnost člověku. Teprve ti, kdo jsou zrozeni z Ducha, jsou tedy samostatní.

Když jsem se zeptal jednoho bratra, jak uvěřil, řekl, že víru sál už s mateřským mlékem. Na hloupou otázku, hloupá odpověď. Kdo může říct, jak uvěřil? Duch vane kam chce a my nevíme, odkud a kam směřuje. A tak ho nemůžeme hledat ani v mateřském mléce, ani v tělesném původu. Rádi bychom někdy stavěli na svém původu, na prostředí, do kterého jsme se narodili. Rádi bychom se spolehli na to, že nás matička církev doveze jako tank do nebes, ale nemůžeme spoléhat na pozemské věci. Každý sám se musí narodit znova. Někdo se narodil církevním rodičům, jiný necírkevním. Ale každý věřící se narodil shůry, a tak se stává svým pozemským rodičům, pokud jsou věřící jako on, bratrem či sestrou. A mohli bychom mluvit ještě přesněji a všechno zvlášť vysvětlovat a rámovat jako obrázek, který si pak rádi pověsíme na zeď. A stejně nám to nepomůže, protože nikdo nemůže způsobit, aby se zrodil, natož z Ducha. Farizeus Nikodém měl pravdu, když řekl, že nikdo nemůže vlézt do těla své matky a podruhé se narodit. I my se někdy vracíme do své matky církve, do svého kostelíčka, abychom tam konzumentsky načerpali novou sílu a znova ožili, znova se narodili. Ale ono to nefunguje, protože jsme to jen my, kdo za tímto sobectvím stojí. Znovuzrození je vždycky překvapení, které jsme nečekali, proto si ho važme a radujme se z něj.

Adam Balcar,
kazatel ČCE v Novém Městě p/S

Setkání křesťanských zdravotníků

ZAOSTŘENO NA BLÍZKO

„Péče o člověka na jeho životní cestě – stáří jako šance a úkol"

V Nemocnici Milosrdných sester sv. Karla Boromejského (NMSKB) v Praze 1 se v sobotu 16. května 2009 uskutečnilo čtvrté setkání křesťanských zdravotníků tentokrát s tématem „Péče o člověka na jeho životní cestě – stáří jako šance a úkol". Zúčastnilo se ho téměř 250 zdravotních pracovníků z celé ČR.

Fenomén péče o starého člověka na jeho životní cestě byl představen jako obecný majetek lidstva a také jako fenomén, který má v křesťanství své specifické vyjádření. Zaměřili jsme se na něj z pohledu psychologie, teologie a obecné lidské zkušenosti, abychom tak lépe vnímali jejich místo obecně v lidské kultuře a specificky v oblasti péče o nemocné.

Organizátoři pro seminář zvolili následující témata: - Vztah ke stáří v proměnách času; Psychologie stáří; - Stáří v pohledu Bible; - Jak se jako zdravotní sestra mohu během práce podílet na duchovní službě starým a nemocným lidem; - Svědectví: Jak prožívám svůj současný stav (léta přibývají, zdraví ubývá); - Jak jsem doprovázel a doprovázím seniory v pastýřské službě.

Setkání křesťanských zdravotníků, již tradičně pořádalo Arcibiskupství pražské - Pastorační středisko, Kongregace Milosrdných sester sv. Karla Boromejského a Nemocnice Milosrdných sester sv. Karla Boromejského.

Jako přednášející vystoupili odborníci: MUDr. Mgr. Ludmila Bartůšková; P. Angelo Scarano, S.S.L. Th.D.; P. Mgr. Marek Drábek, DiS.; Mgr. et Mgr. Miroslav Edinger; P. ThLic. Vladimír Málek jako moderátor programu a P. Doc. Ing. Mgr. Aleš Opatrný, Th.D., který byl též garantem této akce.

www.boromejky.cz, www.nmskb.cz

Jdi a jednej také tak!

Po smrti českého malíře a grafika Františka Tichého (1961) jsem byl se svou ženou na souborné výstavě jeho díla. Překvapila nás řada zpracování námětu milosrdného Samaritána. Na jedné černobílé grafice byla zobrazena drsná, skalnatá krajina, ostrá skaliska a hluboké propasti. Jako ztraceni tu jsou dva lidé. Jeden se sklání nad druhým, opodál stojí mezek. Obraz říká: lidský život je nebezpečná cesta mezi skalisky a nad propastí. Lehko se ti může stát neštěstí. Také však můžeš dostat bližního, který se nad tebou skloní a bude s tebou.

Na jiné grafice jsem si všiml těch dvou, kteří raněného minuli. Jeden mizí za ostrou skalkou. Druhý se trapně ohlíží po raněném. A milosrdný potulný obchodník teprve přijíždí. Nejvíce nás fascinoval úporný zápas umělce s ústředním motivem. V jedné práci má raněný tvář Ježíše Krista. Obraz přivolává snímání z kříže. Muž bolesti, k němuž se sklání Josef z Arimatie. Kdo vlastně je ten raněný na cestě? Není to sám Kristus?

Hned na sousedním pokusu měl Kristovu podobu ten, kdo se nad polomrtvým, položivým neznámým sklání, aby mu poskytl první pomoc a pak jej vezl do bezpečí.

Grafiky vznikaly řadu let a Tichý se k tématu vracel často, tak jako k námětu rytíře Dona Quijota a utrpení, ale třeba i tanečnic. U Samaritána hledal pravý úhel pohledu, jindy byla důležitá celá scéna, jinde detail. Ale hlavně: kdo se to nad člověkem sklání? A kdo je vpravdě ten, nad kým se „milosrdenstvím pohnutý" sklání?

Podobenství o milosrdném Samaritánu je slavné. V předminulém století dostali jeho jméno stateční mužové a ženy, kteří se rozhodli za války pomáhat raněným bez pohledu na stranu, za kterou nebo po které stříleli. A bez ohledu na to, zda jde o oficíry nebo obyčejné vojáky.

Při náboženství mi pak při opakování řekl horlivý žáček: „A pak tam šel člověk od Červeného kříže a měl s sebou lekárničku."

Zákoník položil otázku: „Mistře, co mám dělat, abych měl podíl na věčném životě" – „Co je psáno v Zákoně? Jak to tam čteš?" – „Miluj Hospodina, svého Boha, z celého svého srdce, celou svou duší, celou svou silou a celou svou myslí! A miluj bližního jako sám sebe." Správně jsi odpověděl. Jednej podle toho a budeš živ."

Dokončení na str. 4

František Tichý: Milosrdný Samaritán, 1948

AKTUALITA

Zlaté srdce pro Evropu

Slavnostní předání této ceny Kruhu přátel česko-německého porozumění, která byla pro r. 2009 udělena ThDr. J. Oterovi za dlouholeté úsilí o nápravu česko-německých vztahů, se bude konat v pátek 12. června v 18.30 h v kostele Martina ve zdi v Praze l, Martinská ul.8. Čestnou jehlici "Zlatého srdce" předá vyznamenanému německý předseda H. Böttcher, za ČCE promluví k jubilantovým 90nám Mgr. M. Rejchrt. Zároveň bude představeno německé vydání autorovy knížky "Za mřížemi a ostnatými dráty" - "Hinter Gitter und Stacheldraht".

Pořad bude moderovat Mgr. G. Frey-Reininghaus, tajemník ekumenického oddělení ČCE, za spoluúčasti zástupců německého sboru u Martina ve zdi. - Časový rozsah slavnosti, která bude doplněna hudebními vložkami, by neměl přesáhnout 45 minut. Hosté srdečně zváni!

gfr

Z církví doma i ve světě

Bankár v Nigérii založil rádio, ktoré chce šíriť zbožnosť

Lagos – ENI. Nigérijský bankár Erastus Akingbola spustil rozhlasovú stanicu, ktorá sa usiluje propagovať morálne hodnoty, etiku, a zbožnosť ako základné princípy budovania národa v krajine, ktorá zakazuje priame náboženské vysielanie.

„Chceme využiť silu masmédií na nápravu a znovuvybudovanie hodnotového systému v našom národe. Nekážeme náboženstvo. Kážeme zbožnosť, morálku, etickosť a zdravé hodnoty", povedal Akingbola, ktorý je sám kresťanom a profesijne pracuje ako výkonný riaditeľ Interkontinentálnej banky.

V Nigérii je okolo 90 štátnych a súkromných rozhlasových staníc. Novozaložené rádio Inspiration FM je však prvou stanicou, ktorá si za svoj cieľ zvolila napomáhanie zbožnosti.

„Komunikujeme to správne posolstvo, ktoré pomôže mladým dosiahnuť vznešené ambície a veľkosť prostredníctvom tvrdej práce, zbožnosti, a občianskych pravidiel. V Inspiration FM veríme, že dokážeme pretvoriť náš utlčený sociálny charakter, veríme, že môžeme pretvoriť budúcnosť našej spoločnosti na lepšiu. Veríme, že Nigéria môže byť lepšia", vysvetlil Akingbola.

Nigéria je najľudnatejšou africkou krajinou. Zo 146 miliónov obyvateľov sa okolo polovica hlási k Islamu, asi 40 % tvoria kresťania.

Japonsko si pripomína sté výročie služby evanjelizátora v slumoch

Tokio – ENI. Kresťania v Japonsku, odborové zväzy, zákaznícke jednotné družstvá a občianske skupiny si pripomenuli 100. výročie začiatku služby japonského evanjelizátora a sociálneho aktivistu reverenda Toyohiko Kagawa. Reverend Kagawa žil v rokoch 1888 až 1960. „Kagawa bol pacifistom aktívnym na svetovej scéne. Venoval svoj život tomu, že sa skláňal k slabým a chudobným, bývajúcim v slumoch, niesol bolesti trpiacich, ochraňoval tých, ktorých spoločnosť neprijímala, a zvestoval evanjelium", povedali v prejave Shiro Abe a Sizuo Imai, zástupcovia Národnej komisie pre Storočnicu obetavého života Toyohika Kagawu.

Černošská feministická teológia oslavuje 20. výročie

New York – ENI. Womanistická teológia – teológia afro-amerických žien, ktoré sa pozerajú na kresťanskú vieru cez prizmu skúsenosti žien čiernej pleti – slávi dve desaťročia. Za toto obdobie získala práca womanistického hnutia prominentné miesto v náboženských a akademických kruhoch v Spojených štátoch amerických, a jeho dôležitosť, ale i popularita tohto teologického prístupu stále rastie. Kedysi len hŕstka žien teologičiek, ktoré sami seba nazvali „Womanistky", sa dnes rozšírila na amerických univerzitách, seminároch a teologických školách a má už medzi sebou pomaly tri generácie. Prívrženkyne tohto teologického prúdu sú vo vekovom rozpätí od 20 do vyše 60 rokov.

Náboženskí vodcovia odsúdili zaucho, ktoré dostal exprezident Tanzánie

Nairobi – ENI. Kresťanskí a moslimskí vodcovia v Tanzánii odsúdili útok na bývalého prezidenta Aliho Hassana Mwinyiho. Prezident na dôchodku vyzval k pokojnej kresťansko-moslimskej koexistencii v mieri a takisto k širšiemu používaniu kondómov pri predchádzaní šíreniu HIV a AIDS. „Je to hanebný a hrozný skutok. Odsudzujem ten útok", povedal pre agentúru ENI anglikánsky arcibiskup Dar es Salaamu Valentino Mokiwa. „Podľa mňa je správne, ak politici hovoria o kresťansko-moslinských vzťahoch". Tanzánsky súd poslal 13. marca na jeden rok do väzenia 26ročného Ibrahima Saida, ktorý 10. marca vyfackoval ex-prezidenta Mwinyiho počas jeho príhovoru na oslavách narodenín proroka Mohameda, v ktorom sa zasadzoval za používanie kondómov.

Ekuména vo svete 14/2009

Trochu humoru do vlastních řad

Proč kající bohoslužby za 2 000 roků křesťanského antisemitismu?

Amen, říkám vám, že cokoli jste NEUDĚLALI pro nejmenšího z nich, to jste neudělali PRO MNE. Takoví půjdou do věčných muk.
Mt 25,45-46

Ráda bych Vám pověděla, jak vznikla myšlenka kajících bohoslužeb za 2 000 roků křesťanského antisemitismu. Ten vznikl už v prvních stoletích chybnou „teologií náhrady", jako by Židé byli navždy Hospodinem zavržení, patří jim jen soudy a všecko zlé, co je prorokované pro ně, když se odvrátí od Hospodina. Nový Izrael je údajně pouze Církev, které patří všecka krásná zaslíbení Starého i Nového zákona.

Bylo to při jednom ze zájezdů do Izraele, které jsem od roku 2002 již s 25 skupinami absolvovala jako zájezdy lásky a solidarity s Izraelem. Na okraji Jeruzaléma je Památník na oběti holocaustu, jehož součástí je tzv. údolí obcí, nebo také hřbitov obcí. Je to rozsáhlé území, z ptačí perspektivy mapa Evropy, proměněné v bludiště mezi vysokými kamennými sloupy, které jsou umístěné na území toho kterého evropského státu. Bylo nás několik, kdo jsme tam stáli před kamennými pomníky už neexistujících židovských obcí na území našeho státu.

Hluboce se nás dotýkalo pomyšlení na těch 80 000 vyhaslých životů, na stovky již neexistujících židovských obcí, na kus navždy vymizelé zvláštní svébytné kultury, který navždy zmizel z naší země. Plakali jsme, když jsme každý našli jméno své obce, modlili jsme se za zbylé Židy u nás a za Izrael, který z toho popela se zrodil a trvá z Boží milosti, čekaje na vykoupení.

Jistě, byla to zrůdná nacistická ideologie o čisté rase, která hnala na smrt do plynu naše židovské spoluobčany a která chtěla mimo jiné také českými hlavami vydláždit Václavské náměstí v Praze. Podařilo se jí zlikvidovat na 60 000 dalších našich občanů nežidovského původu… Ale! Copak jsme byli tak zahlcení vlastní bolestí, že jsme neviděli mizet tu dávnou kulturu z našich měst a obcí? Je tak málo těch, kdo se snažili nějak pomoci s nasazením vlastního života, kdo mají svůj strom a jméno v Háji spravedlivých v Jad Ha Šem!

Jak je možné smýt tu vinu za to, co jsme NEUDĚLALI DOBRÉHO NEJMENŠÍM BRATŘÍM Pána Ježíše?

Můžeme se připojit k výzvě Mariiných sester z roku 2001 a uspořádat kající bohoslužby za 2 000 roků křesťanského antisemitismu, který vyvrcholil v Lutherově Německu holocaustem, při kterém Hitler citoval nenávistná slova proti Židům dávných církevních otců a reformátora Luthera.

První taková mezinárodní kající bohoslužba se konala v Jeruzalémě v březnu 2001 pod heslem: Zořte sobě úhor! (Jr 4,3) Ano, tu špatnou setbu, která jako kletba visí také nad naším národem, je možné zlikvidovat jen hlubokou orbou pokání. Můžeme navštívit s kající skupinkou křesťanů všecka ta místa, kde už neexistují židovské obce, někde ani jediný Žid. A v některých můžeme uspořádat kající bohoslužby, tam, kde se najdou kající srdce, podobná Danielovu, který sám bez viny se kál za svůj národ.

Průlomové byly DNY IZRAELE NA KLADNĚ v roce 2006, následovaly Pardubice v roce 2007, pak České Budějovice a Terezín v roce 2008, v roce 2009 se našla skupina křesťanů, která touží pokáním otevřít nebe nad Českým Těšínem.

Je naší touhou, aby to nebyla záležitost jen několika jednotlivců, ale aby na Pánem v mnoha ohledech v minulosti požehnaném Slezsku se odstranila i ta poslední překážka požehnání – naše vina v tom, co jsme dobrého NEUČINILI naším židovským spoluobčanům. Jak si mají ke své spáse zamilovat našeho Spasitele, Žida Ježíše Nazorejského, jak mají číst Nový zákon od Jeho žáků jako knihu pro ně napsanou, když nebudeme činit pokání?

Jsem Pánu Bohu vděčná za všecky, kdo se přidávají, jejichž srdce pláče se srdcem Božím a chtějí Ho potěšit láskou k Jeho vyvolenému lidu a pokáním za naši necitelnost v době, kdy se nenávist a zloba pokoušela vyhladit nositele budoucího požehnání pro svět, až se do Jeruzaléma ke svému lidu ve veliké moci a slávě vrátí se svojí Církví židovský Mesiáš a náš Spasitel Pán Ježíš Kristus.

Ludmila Hallerová

Konference o Izraeli s kající bohoslužbou se koná ve dnech 18. a 19. září se zajímavým programem.

Hlavní referent je Fredi Winkler z Izraele, Haifa – renomovaný průvodce Izraelem a důkladný znalec biblických proroctví.

Bližší informace na rimanovi@post.cz

Nad Biblí

Šlo o Letnicích o první křesťanské kázání?

O svatodušních svátcích jsme si opět připomněli dávné letniční dění, kdy moc Ducha proměnila velkou část shromážděných v první křesťanský sbor. Lukášovo podání ve Skutcích apoštolů 2,1-36 podrobně líčí ono neobvyklé dění: při Ježíšových učednících se projevily zvláštní účinky Ducha shůry, takže "začali ve vytržení mluvit jinými jazyky" (Sk 2,4). To vzbudilo mezi příchozími z různých stran světa velký údiv. Někteří nad tím "žasli a ptali se, co to má znamenat, jiní říkali s posměškem, že jsou opilí" (2,12-13). Pak následuje vystoupení učedníka Petra jako další překvapivé dění: původem prostý rybář se odvažuje vystoupit na veřejnost, aby ono neobvyklé dění vysvětlil. Jeho dlouhý projev zaujímá dvacet tři následující verše (v. 14-36) a následný dovětek ještě další tři (v. 38-40). Můžeme tento Petrův projev pokládat za první kázání, jehož odezva vedla k založení Kristovy církve ?

Zde je dobré si připomenout, co vlastně znamená v naší řeči slovo kázání, které nám jazykově souvisí s pojmem kázně. Podle etymologického slovníku znamenal původně výraz "kázat" na něco ukazovat a vysvětlovat - z prapůvodního "osvítit". V některých jazycích je tento pojem odvozen od latinského praedicare (např.Predigt, preaching), doslova: mluvit před sebe, o něčem vypovídat, až i vychvalovat nebo vyčítat. Obdobou je výraz sermon (v angličtině a francouzštině) odvozený od latinského sermo - rozhovor, proslov, řeč. Petrův letniční projev dobře odpovídá všem těmto ukazatelům, a tedy i způsobu kázání, jak mu rozumíme dodnes. Ale odpovídá tomu i vnější způsob Petrova vystoupení. V našich biblích čteme, že Petr "vystoupil.., pozvedl hlas a oslovil je" (Sk 2,14) - vůkol shromážděné. Onen archaický způsob "pozvedl hlas", jak to zní i v původním textu, má zdůraznit význam jeho vystoupení, když se odvážně ujal slova. (Na tomto místě čteme kupodivu v Bibli 21 , že Petr k nim jen "hlasitě promluvil", takže ona původní textová závažnost je snížena na pouhou akustickou stránku. Naproti tomu, na obdobném místě (Sk 4,24), kde jde o modlitbu, je v Bibli 21 původní smysl zachován: "svorně pozvedli hlas".)

Pozoruhodné je i Petrovo oslovení posluchačů - jakoby slavnostním způsobem: "Muži judští a všichni, kdo bydlíte v Jeruzalémě, toto vám chci oznámit, poslouchejte mne pozorně:" A následuje vysvětlení letniční události ve smyslu předpovědění proroka Jóele. (I na tomto místě je v Bibli 21 zbytečně setřen původní kazatelský kolorit jednoduchým překladem: "Chci vám něco oznámit, dobře mne poslouchejte".) O Petrovi víme z evangelijních podání, že nejednou osvědčil svou zvláštní pohotovost v řeči i jednání. Ale tentokrát se projevuje pod mocí Ducha svatého i jako pohotový kazatel, který opřel své kázání o klíčové texty z Písma. A na nich založil své přesvědčivé svědectví o ukřižovaném Ježíši, kterého "učinil Bůh Pánem a mesiášem - Kristem" (Sk 2,36). - Závěr celého letničního oddílu pak dosvědčuje, že Petrovo kázání mělo i působivý ohlas. Jeho posluchači "byli zasaženi v srdci a řekli Petrovi i ostatním apoštolům: co máme dělat, bratři ?" (Sk 2,37). Petr jim i na tuto otázku pohotově odpověděl.

Jiří J.Otter

Změna účtu

Rádi bychom vás upozornili, že jsme v rámci snižování nákladů přistoupili ke změně bankovního ústavu Kostnické jednoty. Je to nyní Poštovní spořitelna, nový účet má číslo

228961190/0300

a byl založen16. dubna 2009. Stávající účet u České spořitelny ponecháme v provozu minimálně do 31. srpna 2009, po tomto datu bude definitivně zrušen.

Prosíme vás, abyste tuto změnu zaregistrovali a upravili své případné bankovní příkazy.

Pro ilustraci uvádíme, že touto změnou bychom měli ročně ušetřit kolem 5.000,– Kč.

Děkujeme za pochopení.

Za Kostnickou jednotu

Tomáš Paulus

Staré časy v Nové Lysé 3

Historický obrázek z konce 17. století

Pokračování z minulého čísla

Pohladiv Jiříka po boubelaté tváři, uspokojil hospodyni i Lidušku, že za zlým úmyslem k nim nepřichází, a zeptal se po hospodáři, který, jak dobře znamenal, z nenávisti proti kněžstvu kamsi prý zalezl.

„Je to bručal starý," omlouvala jej Peřinová. „To on vždycky tak dělá, přijde-li k nám pán od stavu duchovního."

„Doufám, že si ho udobřím," poznamenal kněz dobrácky, a vykročil směrem k domovním dveřím. Peřinová po jeho boku. Došedši ke komoře otevřela dvéře.

„Pantáto, tuhle velebný pán vám něco chce."

„Velebný pán jde hledati knihy, vím," zahučel Peřina. „Je to marné, u mne žádných knih, velebný pane, nenajdete. Pan pater missionarius s pány komisary hledali tu několikrát a marně. Co jsme měli, vzali nám hned poprvé a spálili v zámeckém dvoře a na rynku. Račte si práce ušetřiti."

„Podívám se přece," prohlásil kněz pevně. „Ti první neuměli visitýrovati. Na knihy se musí hlouběji do země. Takhle do sklepa pod sýpkou."

Peřina se zarazil.

„Už venkoncem prohledán a prokopán, velebný pane!"

„V zadním levém koutě dosud prý nikdo nekopal."

Peřinovi sebou prudce trhli jako ranou blesku zachváceni.

„Máte prý tam uloženou šestidílnou biblí a knih jiných dobrý tucet. A míváte prý také u vás tajná shromáždění, aby o nich páni komisaři nevěděli. A tu prý čtete ty knihy církví zatracené."

„Odkud tohle všecko velebný pán věděti ráčí?" užasl Peřina. „Velebný pán přece z daleka."

„Velmi z daleka," potvrdil kněz. „A až tam jde o vás pověst jako o tvrdém, zarputilém staré víry následovníku. A na cestě přesvědčil jsem se, že zpraven jsem dobře."

Peřinoví zbledli a podívali se jeden na druhého. Pavel, že by? Vtom vstoupil Pavel do komory. Otec uzřev jej, vzkypěl hněvem a přiskočiv k němu mocně jím zatřásl.

„Cos myslil, vrtohlavče, žes na otce svého osudné svědectví vydal!"

„Neubližujte mu, hospodáři!" zakřikl Peřinu kněz. „Byl bych k vám i bez něho najisto cestu našel. Pavel měl se v hovoru věru opatrně. Ale nyní připravte světlo a poďme do sklepa. Podívám se, co kryje v sobě jeho temnota!"

Zjev ustrašené v síni se tetelící Lidušky jej dojal.

„Nebojte se, panno," těšil ji hlasem jak možno nejpříjemnějším. „Jdu se na knihy vaše jen podívati."

„Takhle nás každý těšil," zabručel za jeho zády Peřina. Posledním zoufalým pohledem rozhlédl se po domácích, a za chvilku s knězem sestupovali po kamenných schodech. Již několikráte kráčel touto cestou, provázeje do temna reformační komissaře. Vracel se pak vždycky vesel, s chválami a díky Pánu Bohu za zázračnou ochranu svatých jeho pokladů. Zato nepřátelé pokaždé zuřili, když bylo jim s nepořízenou odejíti z domu, o němž jisti byli, že v něm bují plevel kacířstva. Jak asi dnešní visitace skončí? Cítil, že dosud žádnou výpravu nepodnikal s takovým strachem, jako tuto. Duše jeho vznesla se v horoucí modlitbě ke trůnu Otce, jenž dopuštěním svým pevnost víry svých dítek zkouší a slzy jejich počítá.

Peřinová ohlédnuvši se uzřela vrata dosud otevřená, v nich zástup čumících dětí a za nimi starou Jandlici, opírající své shrbené tělo o sukovitou hůl. „Ta zde chyběla," pomyslila si. „To ji můžeme čekat na zvědy" A poslala Lidušku vrata zavříti. Stará Jandlová znamenajíc to odešla a děti ustoupily, dívajíce se pak toliko skulinami.

II. Visitace

Přišedše do sklepa, oba muži se zastavili a kněz rozhlédl se po chabě osvětlené prostoře. Potom chopiv se louče, zaměřil do levého kouta: „Zde budeme kopati!" Peřina třímal v ruce motyku a rozmýšlel se.

„Velebný pane, prosím, smilujte se a nechte mi ty knihy. Jsou po otci. Slibuji vám tu, že se jich nikdy více netknu a v nich čísti nebudu, když tomu svatá církev nechce."

„Slibu tak těžkého na vás nechci," děl kněz důrazně. „Kopejte jen!"

Zdlouhavě a s patrnou vnitřní bolestí dal se staroch do krušné práce. Páčil kámen po kameni, a bylo mu, jakoby každou ránu přímo u srdce cítil. Kněz bedlivě mu loučí svítil a co chvíli pobízel jej k rychlejší práci. Peřina vyhodil poslední kameny z jamky. Před dychtivými zraky kněze objevila se dubová hrubě okovaná truhlice.

„Nu konečně," vydechl.

Peřina odložil motyku a opřel se o vlhkou stěnu sklepa, aby si odpočinul. Byl tak vysílen tou prací bolestnou, že nebyl více pohybu mocen.

Napsal Antonín L. Berger

Pokračování příště

Sedm zastavení nad večeří Páně 5

Pokrm naděje + Výhled k Beránkově svatbě

Jedním ze znaků toho, že se člověk bojí, je to, že přestane jíst. Nejednou jsem měl takovou žaludeční nervózu, že jsem nebyl schopen pozřít sousto. Výjimkou je čokoláda, kterou mohu konzumovat v jakémkoli stavu. Strach z toho, co přijde, skutečně bere člověku mnohé a mimo jiné i chuť k jídlu. Když potom člověk sebere odvahu, začne opět jíst. Večeře Páně je tu i proto, abychom sebrali odvahu. Odvahu potřebujeme proto, abychom byli schopni podívat se do budoucnosti. Abychom ale měli odvahu podívat se dopředu, potřebujeme vědět, jestli nějakou budoucnost máme a kam směřuje. Jinými slovy, jestli máme naději, že události, kterými procházíme, skončí dobře. Večeře Páně je vlastně jakousi občerstvovací stanicí na naší cestě dopředu, za Pánem Ježíšem Kristem. Ale pozor. Ve večeři Páně nedostáváme pouze odvahu dívat se do budoucnosti. Večeře Páně tuto budoucnost obsahuje. Například pro umírajícího člověka je tato slavnost večeří oslavující jeho věčný život, do kterého právě vstupuje.

Pojďme si nyní připomenout jedno výrazné místo z Bible. „Když to řekl, vzal chléb, vzdal přede všemi díky Bohu, lámal jej a začal jíst. Všichni nabyli dobré mysli a přijali pokrm." (Sk 27,35) Tato slova nejsou vzata z ustanovení večeře Páně, přestože se mu velice nápadně podobají. Toto se stalo během Pavlovy cesty do Říma. Loď, na které byl eskortován, se dostala do silné bouře a hrozilo ztroskotání. Ve chvíli největšího strachu a beznaděje vystoupil Pavel a tímto způsobem všechny pasažéry uklidnil.

Přestože na první pohled vidíme zřetelnou souvislost tohoto textu se slovy ustanovení večeře Páně (vzal chléb… vzdal díky… lámal), není nutné příliš přetěžovat tento text směrem k večeři Páně. Stačí tuto souvislost cítit a konstatovat, že Pavel pozval všechny spolucestující k večeři, která jim dala novou naději. Přesně tento motiv je obsažen, respektive musí být obsažen i ve slavení večeře Páně – každý, kdo přijme pozvání ke stolu Páně, dostává novou naději pro svůj život, ať se nachází v jakkoli bezvýchodné situaci. Tato naděje vyplývá z jistoty, že ke stolu nás zve vzkříšený Pán.

A když už mluvíme o naší budoucnosti, spojme večeři Páně ještě s jedním motivem, který povzbuzuje naši naději. V tu noc, kterou byl Pán Ježíš zrazen, pozval učedníky k večeři, která je měla ujistit, že po blížící se noci přijde rozbřesk, záchrana, východisko. „Pravím vám, že již nebudu pít z tohoto plodu vinné révy až do toho dne, kdy budu s vámi pít kalich nový v království svého Otce." (Mt 26,29) Nyní spolu pijí provizorní víno, čeká je ale víno nové. Zvěstovat smrt Páně, dokud On nepřijde znamená, že přijde něco zásadně nového a slavného – svatba Beránkova. Večeře Páně je potom předehrou, či předzvěstí této slavné svatby. Lásku, kterou zde prožíváme v náznaku a chudobě, budeme prožívat ve skutečnosti a slávě. To je také důvod, proč v první církvi neslavili večeři Páně v pohřebním hávu, ale s radostným a netrpělivým očekáváním druhého příchodu Pána Ježíše Krista. Každá večeře Páně je znamením přicházejícího Krista, jehož příchod se nezadržitelně blíží.

Večeře Páně je předjímkou budoucí hostiny. Jak už ale bylo řečeno, je v ní skryt nejen nadějný výhled k přicházejícímu Království, ale sama v sobě tuto budoucnost obsahuje. To zásadní a rozhodující pro naši budoucnost se odehrává již na této zemi. To, co slavíme zde a nyní při večeři Páně, tedy vykoupení na základě smrti Pána Ježíše, to budeme slavit i na té přicházející svatbě. Slavíme a budeme slavit Kristovo vítězství. Je to ale vítězství vybojované na kříži. A to nikdy, ani na té budoucí hostině, nezmizí. Právě naopak. Je to svatba Beránka, toho obětovaného, ale zmrtvýchvstalého.

Roman Toušek

Pokračování příště

Čí války byly ty husitské?

S výročím bitvy u Lipan (30. 5. 1434) přetřásává se otázka národní zhoubnosti válek t.zv. „husitských". Je to správné a užitečné. Protože každá válka je strašná, každá je pustošivá a nepravedlivá - a žádná nekončí nějakým nebo něčím podpisem.

U těch husitských je ale dobré navíc si připomínat, že to netáhl Hus na Němce a papežence. Ale že u jejich zrodu je teologicky, eticky i organizačně zhroucená církev... koncil... zrada... sadistická vražda jednoho z největších duchů středověku... a hordy křižáckých zabijáků poštvaných vraždit, loupit a pustošit jménem Božím.

Nedivme se, že i tato válka byla zlá, nespravedlivá a vleče se vlastně dodnes. Podivme se spíše, jak a proč ji tolik klášterů a bohatých měst v napadené zemi podporovalo. A proč a kým se hanobí jakožto „husitská".

Ilja Herold, iherold@upcmail.cz

Výzva! Nejen vzpomínky.

K desátému výročí smrti bratra Jana Vondry a k blížícímu se stému výročí jeho narození vyšla kniha dokumentů a vzpomínek na středisko biblických kurzů „Sázava". K vydání ji připravil syn, Jan Vondra mladší, kterého mnozí z nás, kteří jsme střediskem prošli, pamatujeme jako malého kloučka – Broučka.(Brouka!). V úvodu vypsal, co dalo podnět ke vzniku knihy a poděkoval všem pamětníkům, kteří přispěli svými vzpomínkami.

Kolik času a práce kniha stála, je těžko si představit! Popisky pod dobovými fotografiemi, datování zachycených událostí, mapky se zakreslením místa,na němž tábor stál, letecké snímky, fotografie zachovalých zápisů, které autora provázely svými vtipnými malůvkami atd.atd.! Dvě základní dokumentární řady – deník z let 1948 – 1949 a výroční zprávy z let 1946 – 1955 doplňují deníky účastníků a současné vzpomínky. A těch snímků!

Z textů líčení „Co předcházelo, než to začalo" Jiřího Staňka a „Kořeny Sázavy, první léta" od Melanky Keřkovské, doplněné reflexí významu střediska Radka Nováka a Jana Pokorného, zařazují knihu nejen do vzpomínkové literatury. Jde o svědectví o životě českobratrské církve evangelické v letech, o nichž se dnes mluví jako o letech totality. Byla jimi opravdu? Nevytvářeli tu lidé, kteří se shromažďovali k četbě a studiu biblických knih, prostor svobody, myšlenkové svobody? A jaký vliv tento pobyt měl nejen na ty, kteří se rozhodovali pro studium bohosloví nebo už studovali? A kteří faráři se spolupodíleli na programu Sázavy? V první řadě však celý života běh, ale zvláště léta působení „ředitele Vondry", přesněji řečeno „bratra Vondry" a ono propojení života střediska s životem členů sázavského sboru je jedinečným svědectvím.

Na první pohled se zdá, že kniha má cenu pro tehdejší účastníky, kterým připomene kus jejich života. Není tomu tak. Textová a obrazová příloha spolku s rejstříkem a anglickým a německým sumářem může napomoci všem mladším, kteří studují postavení a postoje naší církve za minulého režimu, aby se osvobodili od černobílého vidění. Kolik bohatství, možností i naděje je tu skryto i pro budoucnost!

Knihu „Sázavský deník" vydal Jan Vondra vlastním nákladem. Je k dostání na půdě českobratrských evangelických sborů v Brně. Ale též v knihkupectví Kalich. Stojí 180 Kč. Nenechte si její koupi ujít!

Milena Šimsová

Jdi a jednej také tak!

Dokončení ze str. 1

Zákoník se nedal odbýt. „Dobře, ale kdo je můj bližní?" Jak mu rozumíme! Všechny přece rádi mít nemůžeme. A co je práce s tím, abychom vyšli se svými lidmi. A byl to Samaritán, dnes bychom řekli Samařan. Ti byli židovského původu, ale jejich předci nešli do zajetí. A když se pak emigranti vraceli domů, moc je nevítali. Báli se, že budou zatlačeni do kopců, což se také stalo. Poslední samařské vesnice zanikli v minulém století v roce 1947!

Ježíšovi posluchači vídali obchodníky, jak chodí po celé zemi, ale neměli je rádi, i když se potřebovali. Známe to asi pole toho, jak si naši předci představovali dobré muže s přenosným krámkem. Přesto, že pro Samařana-obchodníka byl čas peníze a cesta mezi Jerichem a Jeruzalémem byla pěkně nebezpečná. Ostatně ti „lupiči" mohli být původně osvobozenečtí partyzáni a obchodník se mohl stát dobrou kořistí. A kdo ví, proč přepadli toho pocestného, který tu teď bezmocně leží?

A nelze se divit knězi, že pospíchal dál. Znalec zákona by na jeho obranu pověděl, že třeba měl mít službu v Chrámě a nemohl se dotknout člověk, který je třeba mrtvý. To by byl ze služby kolik dní vyřazen, než by se očistil.

Ježíš kněze ani levítu neomlouvá ani neodsuzuje. Někdo leží u cesty, nemůže dál a lidé ho míjejí. Mají své cíle, své úkoly a možná důležitější než se zdržovat s neznámým neperspektivním člověkem!

Překvapí, že se zastaví Samařan. A jen proto, že byl „milosrdenstvím hnut". Ostatně dát se pohnout soucitem chápal starověk jako slabost. Je to přece břemeno. Spoluúčast spíše člověk přepadne, ovládne, přemůže. Ostatně i to moderní „být pohnut" vyjadřuje pasivitu člověka, který je kořist svého citu, má „měkké srdce"..

V Ježíšově vyprávění jsme neslyšeli, kdo a proč byl zraněný ani kdo byl ten Samařan, zda poznal v raněném Žida, Galilejce či Římana. Člověk viděl v člověku člověka. A nedalo mu to a zastavil. Ošetřil jeho rány nejdřív vínem a pak olejem, po tehdejším způsobu. Obvázal ho a vysadil na mezka, zavezl do karavanserailu, Kraličtí říkají případně do hospody. Dělal, co mohl až do rána, to už musel dál.

Ráno vyňal – v řeckém originálu je slovo, které můžeme přeložit „vyhodil" – dva denáry. To byl výdělek za dva dny práce a dal je majiteli karavanserailu s tím, aby to zatím „napsal na futro", bude-li třeba víc, že mu to nahradí při zpáteční cestě..

Ostatně to je příběh, s kterým nebudeme jen tak hotovi. Jako František Tichý, ten malíř a grafik s ním nebyl hotov do konce života. Proto asi také vkreslil Ježíšovu podobu do tváře toho, kdo ošetřuje. Ostatně to tak chápal i Mistr Jan Hus. Po středověkém způsobu vyložil Samaritána jako Krista, raněného jako hříšníka, víno a olej jako svátosti, hostinského jako papeže, hospodu jako církev. A ty dva denáry jako meč duchovní a světský, který svěřil Kristus papeži.

Husův výklad má tu nevýhodu, že jako alegorie vede k diváctví, že si člověk může říci: „Aha, jde o svatý příběh. S mým životem a s naším světem nemá mnoho společného." Naproti tomu Ježíš svůj příběh zajišťuje tím, že položí otázku zákoníku – útočnou a podnětnou: „Kdo z těch tří, myslíš, byl bližním tomu, který upadl mezi lupiče?"

Co zbývalo zákoníku, než říci: „Ten, který mu prokázal milosrdenství." A podobně jako na začátku rozhovoru, opět Ježíš končí způsobem rozkazovacím: „Jdi a jednej také tak!"

Imperativ evangelia nám brání, abychom se spokojili s náboženským indikativem. Pán Bůh nás má rád, poslal svého Syna a na ničem dalším nezáleží. Ale právě že záleží! Nejen tedy: „Jednej podle toho, co je v Zákoně a budeš živ!" Ale i „Jdi a jednej také tak!" Ježíšovo slovo má v rozhodujících chvílích za sebou vykřičník!

A samozřejmě nemluví abstraktně, neříká „každý" nebo „všichni", ostatně nejde vlastně o to, kdo je můj bližní. Ale, komu jsem já bližním, komu se mám stát bližním.

Ostatně nejde o to, koho si vyberu za bližního podle svých měřítek, třeba i náboženských, národních, rasových, zda je ten člověk přizpůsobivý nebo nepřizpůsobivý, hodný nebo zlobivý. Ježíš přichází se svým slovem, aby se dotkl našeho srdce, aby nás obrátil správným směrem, abychom už nebyli jen diváci na výstavě, ale byli připraveni na chvíli, kdy se nám postaví do cesty nebo položí u cesty (či silnice) člověk, jemuž se máme stát bratrem. Přijměme toto slovo do srdce a jděme a jednejme jako ten Ježíšův milosrdný Samařan!

Jan Šimsa

Pozvání na festival Freakfest 2009

Ahoj lidi!

S měsíčním předstihem zasílám v příloze pozvánku na festival Freakfest 2009, tak jak mi ji poslal hlavní organizátor festivalu - Patrik Soukup z Občanského sdružení Jesusfreax:

Pokud již v těchto dnech plánujete letní dovolenou a máte rádi dobrou muziku, zaškrtněte si v kalendáři předposlední červnový víkend. To se totiž uskuteční už pátý ročník alternativně zaměřeného hudebního festivalu Freakfest.

Headlinery letošního ročníku jsou slovenští Out of control, kteří v Čechách vystoupí vůbec poprvé. Dalším tahounem budou polští Anastasis nebo němečtí Sacrificium, které už publikum Freakfestu dobře zná. Z českých potvrzených interpretů zahrají Projevy radosti, Up!great nebo Run(a)way. Libůstkou jistě bude i vystoupení německého dua On a Sunday. Další interpreti jsou stále v jednání. Těšit se můžete i na stále se rozšiřující umělecký program Artstage, kde zahrají divadelní soubory Kairos2 a Střep a zazní zde recitály mnoha umělců. Nebudou chybět ani semináře a workshopy, čajovna, noční kino nebo oblíbené půlnoční mše.

Freakfest se letos uskuteční 18. - 21. června na novém místě v kempu Buňkov v Břehách u Přelouče (Pardubický kraj). Více informací o festivalu najdete na www.freakfest.cz

TAXE HEZKY BAVTE!
your in Christ
daggie
ICQ: 489-775-990
Skype: daggie_cz
e-mail: jesus4all@seznam.cz
http://dagg.blog.cz
http://themission.blog.cz

Pod záštitou primátora hlavního města Prahy
MUDr. PAVLA BÉMA
a s podporou starosty městské části Praha 1
Ing. PETRA HEJMY
se koná

v neděli 21. června 2009 v 18.00 hodin

PIETNÍ SHROMÁŽDĚNÍ K UCTĚNÍ PAMÁTKY 27 POPRAVENÝCH PŘEDSTAVITELŮ ČESKÉHO ODBOJE

v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze
a
u desky popravených obětí

Pořádají:
Město Mnichovo Hradiště, Kostnická jednota, historická společnost VERITAS, Církev československá husitská v Praze, Potomci a příbuzní mučedníků popravených na Staroměstském náměstí, Sdružení EXULANT – potomci pobělohorských exulantů, Masarykova společnost, ČSBS, ČsOL a další organizace

Inzerce

Sbor ČCE v Novém Jičíně nabízí na faře podkrovní prostory k rekreaci. (2 pokoje x 2 lůžka, sociální zařízení). V okolí je mnoho památek, možnost výletů do nedalekých Beskyd. Tel.: 556 707 882, mob. 732 638 517

č. 26

Pozvánky

Misijní odbor Kostnické jednoty pořádá i letos seminář křesťanské psychiatrie a pastorace se švýcarskými lektorkami.
Místo konání: Bethel, Litoměřice
Kdy: začátek večer ve středu 30. září, závěr odpoledne, příp. večer v pátek 2. října
Lektorky budou k dispozici k rozhovorům i v sobotu 3. října.
Náměty:
* Nový život – nová identita,
* Strach
* Naslouchající modlitba
Přihlášky do konce srpna:
bethel@email.cz
Informace:
Ludmila Hallerová, Ve Vilách 7, 140 00 PRAHA 4 – Michle
hallerova@volny.cz
tel.: 242428814 (774 572 671)

* * *

Sbor ČCE v Čáslavi oslaví 21. 6. 2009 při sborovém dnu **225 let od založení sboru a 140 let od dokončení stavby kostela**. Hostem bude br. farář Jan Čapek, který bude při dopoledních bohoslužbách (od 9 hodin) kázat, odpoledne od 14.00 hod. bude přednášet na téma „Evangelictví v toleranční době a dnes". Po bohoslužbách zazpívá seniorátní pěvecký sbor.
Zveme nejen ty, kteří mají k Čáslavi osobní vazby.
Za staršovstvo sboru farář Pavel Jun

Oznámení

Informace z administrace

Ze závažných důvodů jsou omezeny hodiny v administraci v pondělí – pátek od 10.00 do 12.00.
V odpoledních hodinách jsou administrativní práce vykonávány doma a k dispozici je:
Mobil Támar Kočnarové 774500475,
nebo e-mail:
ta.ko@volny.cz.
V případě potřeby je možné kontaktovat také redaktora Ladislava Mečkovského mobil 731135967, nebo předsedu Kostnické jednoty Bohumila Kejře mobil 608751401.
Děkujeme za pochopení.

Evangelický týdeník - Kostnické jiskry
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 228961190/0300
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost
*Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz, příjem reklamací: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

Bohoslužby

Seniorát Praha - Město

Českobratrská církev evangelická
Praha 1 - Deutschsprachige Evangelische Gemeinde Prag; Ne 10.30 sv. Martin ve zdi; f Ulrich Biskamp
Praha 1, Nové Město; Ne 9.30 Klimentská 18; f Eva Halamová
Praha 1 - Staré Město; Ne 9.30 Salvátorská 1; f Josef D. Beneš
Praha 2 – Vinohrady; Ne 9.30 Korunní 60; f Ester Čašková
Praha 3 – Jarov; Ne 9.30 U Kněžské louky 9; f Elen Plzáková
Praha 3 - Žižkov I; Ne 9.30 Prokopova 4/216; f Christof Lange
Praha 3 - Žižkov II; Ne 9.30 Čajkovského 10; f Jaromír Strádal
Praha 4 – Braník; Ne 9.30 Modřanská 118; f Luděk Rejchrt
Praha 4 – Modřany; Ne 9.30 Písková 6; f Zvonimír Šorm
Praha 4 – Nusle; Ne 9.30 Žateckých 1169/11; f Irena Škeříková + f Marta Zemánková
Praha 4 – Jižní Město; Ne 9.30 Donovalská 1862; f Michal Šourek
Praha 5 – Radotín; Ne 9.30 Na Betonce 14; f Lýdia Mamulová
Praha 5 – Smíchov; Ne 9.30 Na Doubkové 8/2040; f Ivo Mareš
Praha 6 - Dejvice – Bubeneč; Ne 9.30 Dr. Z.Wintra 15/746; f Petr Hudec + f Abigail Hudcová
Praha 6 – Střešovice; Ne 9.30 nám. Před bateriemi 22; f Pavel Pokorný + f Marta Zemánková
Praha 8 – Kobylisy; Ne 9.30 U Školské zahrady 1/1264; f Miroslav Erdinger + f Miloš Rejchrt
Praha 8 – Libeň; Ne 9.30 U Pošty 1098/6; f Roman Mazur
Praha 9 - Horní Počernice; Ne 9.00 Třebešovská 2101/46; f Petr Firbas
Praha 10 – Strašnice; Ne 9.00 Kralická 4; f Pavel Klinecký
Praha 10 – Uhříněves; Ne 9.00 Husovo nám. 378; f Vladimír Pír
Praha 10 – Vršovice; Ne 9.30 Tulská 1/14; f Jiří Ort
Ochranovský seniorát - Praha 4, Michelská I/7, Ne 9.30; f Eva Šormová

Církev bratrská
Praha 1 – Staré Město, Ne 10.00 Soukenická 15, Grulich a Plchot
Praha 2 - Nové Město, Ne 9.30 Římská 43, Mošner P.
Praha 3 – Žižkov, Ne 9.45 Koněvova 23, Kaleta B.
Praha 4 - Jižní Město, Ne 17:00 Cílkova 639, Robert Filip
Praha 4 – Šeberov, Ne 10:00 V Ladech 10, Robert Hart
Praha 5- Smíchov, Ne 9.30 Vrázova 4, B.Matulík
Praha 6 – Dejvice, Ne 10.00 Hotel Krystal, J.Martího 2, Heczko S.
Praha 9 – Černý Most, Ne 10.00 Stoliňská 2502/41b, Grulich
Praha 9 – Horní Počernice, Ne 9.00 Ve Žlíbku 168, Kloubek
Praha 13 – Ne 10.00 Mezi Školami 2475/29, M. Šrámek
Praha – mezinárodní sbor, Ne 10.30 Peroutkova 57, Waldrop

Bratrská jednota baptistů
Praha 3, Ne 10 .00 Vinohradská 68
Praha 3 (rusky mluvící), Ne 17.00 Vinohradská 68, Genadij Gavrilov
Praha 3 (mezinárodní), Ne 11.00 Vinohradská 68, Gareth Morris
Praha 4 – Pankrác, Ne 10.00 Na Topolce 14, Jáchym Gondáš
Praha 6, Ne 10.45 Nad Habrovkou 3, Keith Jones

Evangelická církev metodistická
Praha 2 – Nové Město, Ne 9.30 Ječná 19, f A. Procházková
Praha 9 – Horní Počernice, Ne 9.30 Křovinovo nám. 12, f P. Hradský
Praha 10 – Strašnice, Ne 10.00 Vilová 26, f P. Kuchynka

KOSTNICKÉ JISKRY
Evangelický týdeník
18/2009
10. června 2009 ◆ ročník 94 ◆ cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde 10. června

Z obsahu

* Pochybnosti
* Na čem mi záleží
* Z ekumeny

Poselství k 1. neděli po sv. Trojici

TY JSI UČITEL – A TOHLE NEVÍŠ?
J 3,1-15

Nikodém určitě nepřišel Ježíše poučovat jako ti, kteří pro samou moudrost nedohlédnou dál, než na špičku svého nosu. Nikodém byl všímavý. Našel si vhodnou chvíli (první „nikodemita"), aby v soukromí mohl promluvit s Ježíšem. Jako dobrý učitel a odpovědný politik (člen židovské rady) znal své meze. (Můžete myslet i na své povolání.) A měl i touhu poznat víc. Jako učitel Izraele věděl, že tam, kde je Bůh při díle, chápe člověk vždy jen něco. Je často blíže omylu než dokonalosti. Ale při takovém přístupu je možné vést rozhovor, který obohatí potřebného. Ježíš vidí do srdce toho, kdo za ním přišel. Zná naše srdce stejně jako Bůh. Potřebujeme Boží království. Potřebujeme potkat toho, kdo je jeho nositelem a vidět jej při díle. V tom je zachycena elementární otázka po smyslu naší přítomnosti i budoucnosti. Hned z počátku je jasné, že to je z vlastních sil neuskutečnitelné. Může stát nemožné? Samo narození je zázrakem. Nové narození (nemyslí se na reinkarnaci) je darem téhož dárce našeho života, který chce „být s námi" (Immanuel). V našich vědomostech a nevědomostech, kdy utíkáme před otázkou po smyslu, mluví Ježíš o novém narození z vody a z Ducha. Ta slova lze vykládat, ale Bůh má celou řadu cest a jeho působení zůstává stále tajemstvím. Patrný je výsledek nového narození. Člověk má v Bohu svého nebeského Otce. Patří do rodiny jeho dětí.

Daniel Matějka st.,
farář ČCE Soběslav

Den otevřených kostelů v dejvickém sboru ČCE

Noc kostelů 29. 5. 2009 v Brně

Tobě patří den, i noc je tvoje, tys upevnil světla noci i slunce… Ž 76,16.

Motto z pozvání

Neměli jsme vůbec představu, jak může celá akce dopadnout. Měli jsme kusé informace, jak probíhá taková noc ve Vídni (která byla vzorem) a první vlaštovku v našem Červeném kostele. V Brně se takto uskutečnila česká premiéra Noci kostelů jako nečekaný až fantastický průlom do naší křesťanské nevýraznosti. Samotnému večeru, nebo noci, předcházela pečlivá příprava včetně tisku plakátů, programů v každém objektu v hezké příručce, všude dostupné. Byly vytištěny také samostatné texty o každém kostele a modlitebně v jednotné úpravě. Ve vlastním, většinou vnitřním městě se zapojilo 18 kostelů a sborů a připojilo se ještě pět nebrněnských farností. Za šest hodin jsme nemohli obejít všechna místa, ale máme naději, že se vše bude v příštích letech opakovat.

Už před 18. hodinou vyzváněly zvony všech kostelů. Zúčastnili jsme se nejprve zahájení až překvapivě zaplněného jakubského chrámu, kde mohutně zněla společná píseň: Bože, chválíme tebe…Sympatické bylo, že zahajovací pobožnost konali faráři a kazatelé ze středu Brna, místní farář Václav Slouk, farářka CČSH Eva Matějková z Husova sboru na Botanické ulici. Kazatel Jan Asszonyi z Církve bratrské na Kounicově ulici posloužil kázáním. Závěrečná modlitba bratra faráře Jiřího Grubera z Červeného kostela (1.sboru ČCE) při

Dokončení na str. 4

AKTUALITA

Úplnější obraz kalvinismu i katolictví

(K úmrtí předního církevního historika)

Ani Řím, ani Ženeva – tak zní v překladu název nejznámější knihy francouzského církevního historika Thierryho Wanegffelena, který zemřel 20. dubna 2009 ve věku pouhých 44 let.

Ve své stěžejní práci Wanegffelen obohatil moderní povědomí o světové reformaci tím, že soustavněji zmapoval „kariéru" (často charakterizovanou i vícenásobným přeběhlictvím a nejednou zakončenou martyriem) desítek doposud opomíjených teologů a humanistů, kteří pro svědomí nepřijali definitivně a vnitřně za vlastní učitelský úřad žádného z reálně existujících církevních útvarů reformační doby. Podtitul knihy, jejíž první vydání z roku 1997 Wanegffelen průběžně opravoval a přepracovával, zní příznačně „Věřící mezi dvěma magistérii (chaires) ve Francii v 16. století". Podle nekrologu v deníku Le Monde znamenala Wanegffelenova knižní prvotina průlom „v historii vytváření moderních vyznání, zejména kalvinismu a katolictví" a její autor poté v dalších publikacích navazoval na původní intuici a dále ji rozvíjel: sledovat manévry jednotlivého věřícího křesťana v rámci stávajících kolektivistických (mocenských a konfesních) „mantinelů".

Z desítky knih, jež stačil dopsat a jejichž vydání se dožil, považoval nicméně Wanegffelen sám za nejzdařilejší tu, jejíž název v doslovném překladu zní „Obtížná identita: katolíky navzdory koncilu ve Francii v 16. až 17. století". Působil i jako vysokoškolský pedagog, šéfredaktor protestantské kulturní revue Foi et Vie (Víra a život), člen redakční rady dvojjazyčné (francouzsko-anglické) historické revue Moreana a člen teologické skupiny celostátní rady Francouzské reformované církve. Redakční kolektiv Foi et Vie vy-zdvihuje (viz http://www.foi-et-vie.fr) z Wagenffelenova odkazu mj. i zaměření (zjednodušeně přeformulováno) na téma „ženy u moci".

Nad dílem specialisty na pestře zalidněné, byť oficiálně dlouho ignorované historické pomezí mezi katolicismem a protestantismem a na „obtížnou identitu" jak katolíků (viz výše), tak protestantů (dílo na dané téma Wanegffelen dokončit nestihl) se mi vybavuje dávná normalizační vzpomínka: Jistý církevní hodnostář, jemuž přišlo zatěžko pozvat, jak navrhovali zástupci státní správy, na oslavy jakéhosi reformačního výročí též zástupce české židovské obce, úspěšně čelil návrhu „ministeráků" replikou: „To bysme rovnou mohli pozvat taky katolíky!" Budoucí historik chodil tou dobou do základní školy… (V dohledné době se hodláme na stránkách našeho týdeníku k Wanegffelenovu dílu vrátit stručnou recenzí jeho monografie o Ediktu nantském.)

František Schilla

ZAOSTŘENO NA BLÍZKO

Den otevřených kostelů na Den Evropy

9. května se v Evropské unii slaví Den Evropy. Připomíná vyhlášení Schumanova plánu na obnovu důvěry a spolupráce v Evropě v roce 1950. Tato vize se stala základem dlouhého období míru, stability a spolupráce v Evropě. Česká republika se na něm podílí právě pět let, od ledna do června letošního roku též jako předsednická země Rady EU.

Ekumenická rada církví připravila na Den Evropy Den otevřených kostelů. K této výzvě se připojilo 26 farností a sborů ze sedmi církví. Návštěvníci si mohli prohlédnout zajímavé církevní památky, navštívit koncert či výstavu, zúčastnit se česko-německo-polské pouti, získat svědectví o životě křesťanů a informace o jednotlivých církvích. Slovem i obrazem je Den otevřených kostelů na Den Evropy připomenut na mnoha místech České republiky. Ze zpráv z jednotlivých sborů vybíráme:

Mezinárodní Centrum Duchovní Obnovy v Hejnicích, www.mcdo.cz, připravilo pouť Smíření, které se zúčastnilo odhadem 3000 poutníků.

V Českobratrské církvi evangelické v Dejvicích dohromady přišlo asi 40 lidí, část ze sboru, částečně s nimi jejich blízcí odjinud, na koncert J. Fornieri pak lidé zcela "z vnějšku". Tam po celou dobu promítali - sestřih z doprovodných programů Bienále, ze života Střediska Diakonie ve Stodůlkách, jehož jsou patronem, a ze sboru. Velký zájem byl o biblické překlady a software, kromě Bible21 se lidé zajímali i o Bognera a další katolické překlady (a byli překvapeni jejich množstvím), pobavení vzbuzoval Nový kovenant Johna Podmolika, obdiv překlad Pentateuchu Českých židovských obcí. J. Fornieri byl výborný, skvěle hrál na kytaru, výborně zpíval a byl nevtíravě, srdečně komunikativní. Místo do 18.30 pokračoval až téměř do 19.30.

Také v Třebíči a v Moravských Budějovicích byly otevřeny církevní památky. V Třebíči evangelický kostel a v Mor. Budějovicích kaple. Zájem o Den tevřených kostelů zde projevila asi dvacítka zájemců.

Evangelická církev a.v. v České republice zajistila otevření a informační službu v kostele sv. Michala V Jirchářích v Praze 1- Novém Městě. Z jejich zprávy vybíráme: "Den otevřených kostelů jsme využili k propagaci naší konfese, našeho kostela jako významné kulturní památky, Ekumenické rady církví a její spolupráce s EU. Výstava Cesty a proměny Bible, instalovaná v našem kostele jako zápůjčka České biblické společnosti, je od toho dne také zpřístupněna veřejnosti. V inzerované době od 9 do 16 hodin navštívily kostel /který měl dveře skutečně otevřené do ulice/ cca čtyři desítky návštěvníků. Můžeme je charakterizovat v těchto skupinách: náhodní návštěvníci a turisté, skupina cíleně příchozích ze Slovenska, a lidé bydlící v sousedství. Zahraniční návštěvníci se zajímají hlavně o stavěbně-historický vývoj památky a poskytujeme jim základní informace ve čtyřech jazycích. Skupina ze Slovenska se zajímala o historii Slovenského sboru naší církve. Věřící Pražané, kteří jsou členy jiných církví a při procházce se zastaví, ti se zajímají především o znaky luteránské konfese a o osobnost dr. Martina Luthera. Lidé ze sousedství jsou ti, kteří chodívají kolem kostela pravidelně. Nejsou třeba členy žádné církve, ale mají potřebu se v kostele na chvíli ztišit a cítí se v něm velmi dobře. Nevyžadují žádné informace, cítí se trochu jako domácí. Podobná struktura návštěvníků se objeví vždy při podobné příležitosti. Z této zku-

Dokončení na str. 2

Z církví doma i ve světě

Křesťané ve východní Ásii sa dohodli, že si „nebudou krást ovečky"

Baguio City– ENI. Filipínské tradiční protestantské církve, evangelikálové a letniční společenství se dohodly se svými partnery z Jižní Koreje na spolupráci při „budovaní Božího království" v Ásii namísto vzájemného soupeření, které často vedlo ke „kradení oveček jedněch druhým". Jihokorejští a filipínští církevní představitelé oslavili 12. dubna v horském městě Baguio na severu Filipín Velikonoční svátky společně. V slavnostní přísaze se zavázali stát se partnery v práci „pro větší žeň evangelia a k oslavě našeho Boha".

Ruská pravoslávna cirkev sa chce priblížiť mladým

New York – ENI. Ruskí pravoslávni kresťania musia odolať pokušeniu žiť len sami pre seba vo svojej subkultúre. Musia byť schopní osloviť aj ďalšie skupiny, a zvlášť mladých. – povedal moskovský patriarcha Cyril I. na tradičnom stretnutí so žurnalistami v predvečer Pravoslávnych osláv Veľkej Noci, ktoré tento rok pripadli na 19. apríla. Reverend Vševolod Čaplin, ktorý bol v minulosti zástupcom Cyrila na Oddelení pre vonkajšie cirkevné vzťahy Ruskej pravoslávnej cirkvi, a nedávno bol vymenovaný do pozície riaditeľa novovytvoreného Oddelenia pre vzájomné vzťahy cirkvi a spoločnosti, vyvolal pozornosť ruských médií a internetových blogov, keď povedal: „Podľa môjho názoru, nočné kluby nemusia byť nevyhnutne o hýrení, opitosti, drogách a striptíze. .. Medzi mladými je vlastne celkom dobrý zvyk rozprávať sa dlho do noci. Spomínam si na časy, keď som mal 14-15 rokov. Stretávali sme sa malá skupinka kresťanov v baroch alebo na ulici a rozprávali sme sa o Bohu a osude Ruska."

Cirkvi reagujú na finančnú krízu

Eurodiakonia – WCC. V priebehu posledného mesiaca medzinárodné kresťanské organizácie pri rozličných príležitostiach apelovali na politických vodcov, autority vo svete obchodu, a spoločnosť v súvislosti s globálnou finančnou krízou.
Eurodiakonia – ekumenické spoločenstvo združujúce európske diakonické a charitatívne organizácie, adresovala list stretnutiu najvyšších predstaviteľov štátov Európskej Únie v Brusseli, v ktorom vyzvala k väčším investíciám do sociálnych služieb. Tie vytvárajú pracovné príležitosti a zmierňujú dopad ekonomického poklesu na ľudí.
Svetová rada cirkví oslovila zasadnutie G20 v Londýne. Generálny tajomník rady, reverend Samuel Kobia, v liste zasadnutiu napísal: „Čestnosť, sociálna spravodlivosť a dôstojnosť pre všetkých" musia byť v centre novej finančnej architektúry. K nim sa musia pridať mechanizmy potlačujúce „nenásytnosť ako základ ekonomického rastu. ... Cirkvi sú presvedčené, že boju so svetovou chudobou, potravinovej kríze a klimatickej zmene musí byť venovaná rovnaká pozornosť" ako záchrane bankových inštitúcií pred finančným krachom.

Sloboda vyjadrovania verzus ochrana náboženstva pred hanobením

Ženeva – ENI. Náboženské a sekulárne organizácie vyjadrili obavy, že nová rezolúcia Organizácie spojených národov na ochranu náboženských ideológií bude tieto chrániť za cenu slobody vyjadrovania. 26. marca Rada OSN pre ľudské práva schválila nezáväzné opatrenie, posledné v sérii opatrení proti nenávistným výrokom a „hanobeniu náboženstva". Proces sa začal v roku 1999, keď Pakistan prvý krát žiadal takúto rezolúciu. „Kto určí, kedy je náboženstvo hanobené?", povedal 27. marca Barry Bussey, riaditeľ legislatívnych záležitostí Cirkvi adventistov siedmeho dňa. Toto uznesenie „je proste príliš otvorené možnostiam zneužitia moci", doplnil. Zároveň vyzval k intenzívnejšej a lepšie zosúladenej opozícii, keď na budúci rok príde k obnove rezolúcie.

Ekuména vo svete 16/2009

Na čem záleží Janu Hellerovi?

Jan Heller: NA ČEM MI ZÁLEŽÍ. Nakladatelství Vyšehrad. Praha 2009. 316 stran a 278 Kč.

Třebaže máme v češtině již hezkou řádku hodnotných publikací zabývajících se výkladem Bible na různých úrovních, poptávka po popularizaci biblických textů stále trvá, jak dosvědčují žádané knihy z vyšehradské edice Rozhovory nad biblí. Není tomu tak dávno (pouhé dva roky), co se na trhu objevila úspěšná kniha rozhlasových rozhovorů s prof. Janem Hellerem pod názvem „Znamení odkazující k nebi". Nápadně brzy byla rozebrána přesto, že v poslední době český trh zaplavila helleriana v nevídaném rozsahu (jen ve Vyšehradu je to už třetí). To svědčí o velké oblibě rozhovorů a lze říci, že nakladatelství Vyšehrad udělalo ve spolupráci s Českým rozhlasem velmi dobrý tah, když se rozhodlo vytvořit edici Vaďurových rozhovorů s názvem „Rozhovory nad biblí". Hellerova „Znamení" musela být pro velký zájem dotištěna. Sokolova „ Zůstat na zemi" jsou téměř rozebrána. A nyní přichází Vyšehrad s dalším Hellerem. U zrodu knihy s názvem „Na čem mi záleží" stojí opět pilný Petr Vaďura, který celou tíhu tištěné podoby rozhovorů nese od jejího natočení, zajištění přepisu, přes pečlivé úpravy (korektury) až po finální podobu budoucí knihy na svých bedrech. Ale výsledek zase stojí zato. Kromě dobrého estetického dojmu z nové knihy, se rozhovory plynule čtou, jsouce pečlivě zbaveny obvyklých nešvarů mluveného projevu.
Petr Vaďura pokračuje v úsilí nedávno zesnulého pražského evangelického starozákonníka profesora Hellera zpřístupnit široké veřejnosti nadmíru inspirativní svět Starého zákona tak, aby se jeho výklad nedostal do odbornické, těžkopádné a lidem nepřístupné polohy. Přestože se spolu oba protagonisté rozhovoru setkali až v samotném závěru Hellerova života, přivedli na svět za cenu velkých osobních obětí řadu pro život hodnotných podnětů - výtěžků Hellerova celoživotního zkoumání starozákonní zvěsti. Studenti teologie, bohoslovci, písmáci, faráři a kazatelé, milovníci Bible i nadšení laici tak dostávají další chutnou krmi z toho, co se Vaďurovi podařilo z Hellera v posledních letech jeho života vydolovat a zachránit, aby to neodešlo s ním. I u této knihy musím s povděkem upozornit na to, že všechny příspěvky, jakož i postoje obou partnerů rozhovoru jsou zcela přirozeně profesionálně nekonfesijní. Nemají zájem propagovat nebo znehodnocovat ideologii jakéhokoli náboženského společenství (majstrštikem je to při rozhovoru o Marii). Sličná vázaná kniha s dohněda laděným (či starorůžovým) obalem dostala svůj výmluvný název podle autobiografické zpovědi zařazené na samý závěr knihy. Pikantní je, že kniha rozhovorů se na přání prof. Hellera jmenuje podle jediného textu v knize, který rozhovorem vůbec není. Inspiruje však čtenáře, aby se kromě obsahu rozhovorů zajímal i o postoje a přístup jejich hlavního protagonisty. A to, vzhledem k tomu, že jde o posmrtně vydanou publikaci vůbec posledních Hellerových výkladů, je jakýmsi odkazem, postupným shrnutím všech dosavadních důrazů. Kniha je rozdělena na čtyři nestejně velké části podle toho, pro který pořad byly rozhovory připraveny. Páteří je 21 rozhovorů nad texty Starého zákona (vyjma posledního nad Skutky apoštolů) do pořadu Ranní slovo. Nejsou řazeny chronologicky, ani abecedně, nýbrž podle pořadí jednotlivých knih Starého zákona, takže v nich posluchač může dobře hledat (škoda, že v obsahu nejsou vedle názvů kapitol uvedeny také vykládané biblické texty – pomohlo by to čtenářům, kteří budou knihu užívat jako studijní materiál).
Druhá část knihy obsahuje osm rozhovorů nad texty Starého zákona, určených do jiných pořadů (ČR Plzeň, TWR, Rádio 7). Devět rozhovorů ve třetí části knihy není výkladem konkrétních textů, ale spíše široce pojatou reflexí pro Hellera stěžejních a charakteristických témat vypovídajících o šíři jeho zájmů (ekologie, duše, Marie, bible a krutosti Starého Zákona). K nim jsou připojeny dva účelové rozhovory: jeden vánoční o darech a jeden téma vymezující rozhovor na úvod stejnojmenného rozhlasového pořadu Ke kořenům. Poslední část tvoří tři velmi osobně a autobiograficky pojaté Hellerovy výpovědi. Dvě z nich jsou nerozhlasové rozhovory a jedna „Jak se nebrat příliš vážně" je svěží Hellerova sebereflexe plná pro něj typické sebeironie a mladistvého humoru. Jednotlivé rozhovory jsou různé délky, rozdílné doby vzniku (v rozmezí 2000-2008, nejvíce však 2007) a rozdílné úrovně: od snadno přístupných úvah, až po hutné teologické výpo-

Dokončení na str. 4

Sto let PhDr. Evy Pellarové

Řada lidí si v těchto dnech s vděčností připomíná, že 3. června 2009 uplynulo sto let od narození sestry PhDr. Evy Luklové Pellarové z Hradce Králové. Při tomto významném životním výročí chceme jen skromně připomenout některá důležitá fakta z jejího života.
Narodila se jako třetí dítě v rodině MUDr. Adolfa Lukla a Růženy Luklové, roz. Dvořákové. Oba rodiče pocházeli z rodin s tradičním evangelickým zázemím. Tatínek byl dlouholetý celocírkevní pracovník, předseda YMCA a také dlouholetý kurátor vinohradského sboru.
Sestra Pellarová absolvovala dívčí Reformní reálné gymnasium v Praze ve Slezské ulici. Další studium zahájila na Filozofické fakultě UK v Praze a odtud odešla na studium na Vassar College, Poughkeepsie, ve státě New York. Studia sociologie a psychologie zakončila rigorózními zkouškami v Praze v roce 1933.
13. října 1933 se provdala za evangelického faráře PhDr. Jana Amose Pellara. Jejich vzájemný vztah byl - a vlastně je - mimořádný, ať to posuzujeme tehdejšními nebo současnými hledisky. Byla mu celoživotní oporou a on jí láskyplným ochráncem. Ten, kdo je poznal, velmi rychle vycítil lásku, sílu a trvalost tohoto vztahu.
Po svatbě spolu odešli na faru v Přelouči. Oba byli vtaženi do veřejné činnosti. PhDr. Eva L. Pellarová pracovala v té době v Ochraně matek a dětí – poradně pro maminky - a zahájila tak činnost, jíž byla věrná po celý život.
V roce 1935 se v době působení v Přelouči narodila dcera Jana, v roce 1938 syn Tomáš. V roce 1942, již na novém působišti v Hradci Králové, dvojčata Petr a Pavel. Patří k těžkým, stinným stránkám života Evy Pellarové, že dvě z jejich dětí již nežijí. Tomáš zemřel v roce 1991 a Jana, provdaná Maisnerová, v roce 1998.
V roce 1940 byl Jan Amos Pellar povzván na místo faráře do Hradce Králové. Patřil ke známým osobnostem města v dobách, které byly církvi příznivé i v dobách nepřízně. Při jeho více než čtyřicetiletém působení ve sboru a osmnácti letech v nelehké roli seniora královéhradeckého seniorátu se mohl vždy spolehnout na rodinné zázemí vytvářené především jeho ženou Evou.
Důležitou součástí jejich společného církevního života bylo Evangelické dílo, v němž PhDr. Eva L. Pellarová působila. Celý život pracovala v oblasti křesťanské služby ve sboru a také na úrovni celocírkevního odboru křesťanské služby. Po skončení války se s velkým nasazením účastnila veřejného života a života v církvi. Pracovala v Kruhu sester ve sboru a podílela se potom na vytvoření celocírkevní organizace žen „Ústředí evangelických žen", jehož byla místopředsedkyní a později předsedkyní. Jako první žena mluvila na synodu ČCE - právě o důležitosti celocírkevní organizace žen.
Činnost „Ústředí evangelických žen" byla po únoru 1948 likvidována. Po roce 1968 byl při synodní radě znovu zřízen Odbor žen, jehož byla Dr. Eva Pellarová předsedkyní a zároveň místopředsedkyní Křesťanské služby. Dlouhodobě udržovala a zajišťovala kontakty se ženami z různých zemí světa.
Od roku 1954 začala pracovat jako psycholožka pro nově se tvořící systém zařízení pro děti. Měla na starosti psychologickou péči v dětských domovech, kojeneckých ústavech a jeslích v Královéhradeckém kraji. V této oblasti péče o psychiku dětí pracovala v různých funkcích až do svých 74 let. Její činnost a působení přineslo – často přes nepřízeň doby - řadu úspěchů a bylo důležité pro mnoho dětí a jejich rodičů v Královéhradeckém kraji. Práce psycholožky a v souladu s tím její působení v církvi přineslo mnoho dobrých konkrétních výsledků.
Manžel PhDr. Jan Amos Pellar zemřel po krátké nemoci 2.února 1982. To byl velký zlom a radikální změna v jejím životě. Sama o tom napsala: *„Oddala jsem se do Boží vůle a věděla, že musím žít dál tak, jak to půjde."*
V souvislosti s tím pak odešla paní farářová Dr. Pellarová z fary v Hrad-ci Králové a bydlí u rodiny svého syna Petra ve Vysoké nad Labem.
V tento pro nás důležitý den jejího 100 výročí na ni myslíme s věčností a přejeme do dalších chvil jejího života hodně sil a všechno jen dobré. Prosíme o Boží požehnání pro ni a pro její blízké.

-jp-

Den otevřených kostelů na Den Evropy

Dokončení ze str. 1

šenosti pro nás vyplývá potřeba dále obohatit nabídku propagačních materiálů. Pro hodnocení úspěšnosti akce musíme vzít v úvahu datum konání. V sobotu uprostřed prodlouženého víkendu je určitě dobrá situace pro návštěvníky Prahy, méně příznivá je pro Pražany. Máme zkušenost, že více návštěvníků přichází např. při akcích vyhlašovaných Magistrátem HMP. Považujeme za zajímavé, že nabídka formulovaná jako kulturně historická akce- prohlídky kostelů- a dotovaná příležitostnými informačními materiály, které zájemci dostanou i předem, přiláká naprosto identické skupiny návštěvníků. Podle našeho názoru se podobné akce vyplatí pro větší ohlas u veřejnosti pořádat v těsné vazbě na akce v občanském sektoru. Děkujeme, těšíme se na další spolupráci a prosíme Pána o požehnání".

Sandra Zálabová,
vedoucí tajemnice ERC
a tisková mluvčí
Hana Volná,
referentka komise ERC pro předsednictví ČR v EU

Staré časy v Nové Lysé 4

Historický obrázek z konce 17. století

Pokračování z minulého čísla

„Teď posvítíte vy mně, hospodáři!" pravil kněz, podávaje mu nově napálenou louč a chystaje se k visitaci. „Velebný pane, pro milosrdenství Boží vás prosím, nechte mi ty knihy. Je to po otci mém dědictví nejdražší. Oh, vy nevíte, co že to je láska k bližnímu! A přece je to přikázaní z nejpřednějších. Velebný pane, já si tyhle knihy svaté s životem nastejno cením. Ó neberte jich ku spálení."

Peřina klečel tiskna ruku knězovu a vzhlížel k němu se slzami. Tvář neúprosného kněze byla klidná, a dlel na ní úsměv opravdové radostí.

„Hospodáři!" pravil mírně ale určitě. „Vstaňte, já truhlici otevřenu míti musím!"

Peřinovi v žilách vzkypěla krev. Přistoupil těsně ke knězi. „Velebný pane!" vzkřikl a ruce sevřely se mu v mohutné pěsti. „Řekl jsem, že jsou mi tyhle knihy s životem na rovni. Ba výše! Nad vlastní život si jich vážím. Jsme tu sami. Velebný pane, ty knihy ještě odsud nenesete. Tak lehko jich od sebe nevydám!" Kněz porozuměl.

„Utište se, příteli!" pravil. „Trest takový nechte pro toho, kdo by vám ty knihy svaté opravdu bráti chtěl. Pán bůh vám jich zachovej i dále. Mne věru z míry potěšilo, že máte ty knihy svaté tak z duše rád. Pravici sem, příteli!"

Peřinovy sevřené pěsti znenáhla povolily. Nechtěl ani vlastním uším věřiti, slyšel-li opravdu slova „svaté knihy". Podal bezvládně knězi pravici a setkal se s rukou rovněž mozolovitou a tvrdou, jako byla ta jeho.

„A nyní vězte," pokračoval cizinec, „že nepřicházím, abych vám knihy vaše vzal, nýbrž přináším z exilia duším vaším utýraným potravu čerstvou a milostnou. A k tomu mi přece posvítíte."

Peřina nebyl mocen slova. Celé jeho tělo chvělo se jako list na osyce. Však což jest-li je to nějaký špion nečistý, jenž ze strachu před zoufalou jeho hrozbou škrabošku exulanta na se béře? Tak ohlásila se zkušenost několikrát oklamaná.

„Vidím, že kněz nejste. Kdo vlastně jste, abych vám věřiti mohl. My v téhle zemi dožili se prorady i na vlastní krvi."

„Posel bratří vašich z vyhnanství, a rodák i příbuzný váš," odpovídal cizinec s úsměvem. „Jsem syn Hermonův. Děd můj i otec vyšli v exilium, i matka má, dcera Peřinova. Už mi věříte?" A rozevřel náruč, aby starce objal.

Peřina však dosud o pravdě exulantových slov nebyl přesvědčen. „Počkej, hochu," zadržel jej. „Pověz mi ještě, kdo ti o mých knihách i o našich schůzích tajných pověděl?"

„Brynyška stará!" zvolal kvapně exulant, „co před rokem odešla se synem svým kovářem do vyhnanství, protože ji zde jezovita krutě trýznil. Nesla s sebou Labyrint, Hlubinu, Kancionál a plný koš zpráv o vás. Odhodlal jsem se proto rodáky své navštíviti. Dobře věda, jak nebezpečnou cestu podnikám, zvolil jsem ku přetvářce roucho kněžské. A dobře jsem učinil. Prošel jsem všudy bez nebezpečí."

„Teď ti věřím! Bud mi srdečně vítán!"

Dohořívající louč až exulantovi z ruky vypadla, jak prudce jej Peřina k sobě přitiskl.

Pavel toho u dveří také déle nesnesl. Skočil pro plápolající oharek tak rychle, že otce i hosta vyděsil, že od sebe odskočivše stanuli.

„Co chceš? Stalo se něco?"

„Nic, tatínku", spokojil otce Pavel. „Chci držeti louč."

„Dobře že jdeš," pravil otec. „Nemáme žádné, přines jinou. A víš-li pak, koho jsi nám to za hosta přivezl?"

„Vím tatínku, poslouchal jsem vás. Bud vítán, příteli!" S těmi slovy Pavel hosta po bratrsku objal a pak spěchal pro novou louč.

Exulant vypravoval Peřinovi, jak seznámil se s Pavlem, jak dojat byl jeho písní, a přešel pak ke zmínce o slavném jejím skladateli, a tu sdělil poslouchajícímu Peřinovi novinu všech jiných smutnější - o smrti šlechetného Jana Amosa.

Pavel vyskočiv ze tmy byl by málem porazil Jiříka, jenž přidruživ se k matce a Lidušce očekával u dveří návratu otcova.

„Jdi, jdi, ty divoký," zastavila jej matka. „Jak je dole? Našel něco?"

Pavel přistoupil k matce a sestře.

„Vždyť on to, matičko, není kněz, je to Hermonův syn - exulant. A nese nám nové knížky." Jako když se celý balvan Peřinové se srdce svalí, tak si oddychla, když tuhle novinu slyšela.

„Buď Pán Bůh za to pochválen, to se mi ulehčilo! Liduško, skoč a zatop! Bude našemu hosti po dlouhé cestě chutnati teplá večeře. Snad se mu kuřátkem zavděčíme. Jdi už, holka, jdi, a pošli sem Dorotku. Pomůže mi chytit nějakého kohoutka. A ty, Jiříku, nakrmíš voly. Samou ouzkostí zapomněli jsme na chudáky."

Liduška spěchala do světnice, kdež dalo jí hodně práce, aby přesvědčila ustrašenou Dorotku, že host jim neublíží. Jiřík statně i obratně otáčel se kolem vyhladovělých tahounův a snesl jim s půdy náruč vonného sena seč mu ruce stačily.

Napsal Antonín L. Berger

Pokračování příště

I. PŮVOD SVĚTA A LIDSTVA

1. STVOŘENÍ A PÁD

2 4-25 **První vyprávění o stvoření[a].**

Job 38-39 Žl 8;104 Př 8 22-31 / Jan 1 1-3 Kol 1 15-17

1 [1]Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi[b]. [2]Země byla pustá a prázdná[c], tma halila propast, Boží vítr vířil[d] nad vodami.

a) [1 1] Toto vyprávění, jež se připisuje kněžskému prameni, je abstraktnější a má v sobě větší dávku teologie než vyprávění následující, 2 4b–25: snaží se podat logické a vyčerpávající roztřídění veškerého stvořeného jsoucna, a to v rámci jednoho týdne, jejž zakončuje sobotní odpočinek. Jsoucna nabývají existence na Boží zavolání podle své vzrůstající vznešenosti až k člověku, jenž je obrazem Božím a králem tvorstva. Text užívá vědění, které je dosud v plenkách. Usilovná snaha o nastolení shody mezi tímto obrazem a moderní vědou je zbytečná; pod formou, která nese znaky své doby, je tu však třeba vyčíst zjevené poučení, jež má trvalou hodnotu: poučení o jediném, transcendentním Bohu, jenž je dříve než svět, o Stvořiteli.

b) [1 1] Překládá se také: „Na počátku, když Bůh stvořil nebe a zemi, byla země ..." Obojí překlad je gramaticky přípustný; ten, jehož se držíme spolu se všemi starými verzemi, lépe respektuje soudržnost textu. Vyprávění začíná teprve veršem 2; v. 1 je nadpis, jehož protějškem je závěr v 2 4a. „Nebe a země" jsou uspořádaný vesmír, výsledek stvoření. Stvoření je vyjádřeno slovesem *bara'*, jež je vyhrazeno pro stvořitelskou činnost Boha, odlišnou od tvořivé činnosti člověka. Není na místě vnášet sem metafyzický pojem stvoření *ex nihilo*, ten bude formulován teprve v 2 Mak 7 28. Text však vypovídá, že svět měl začátek: stvoření není bezčasový mýtus, je začleněno do dějin a je jejich absolutním počátkem.

V poslední době vzrostl zájem o Bibli. Bezesporu k tomu přispěje i další její vydání - jeruzalémský překlad přetlunmočený do češtiny. Evangelický týdeník již informoval, že tato další vydaná Bible se objeví každým dnem a vyvolá určitě oprávněný zájem. Čím je kromě další textové podoby zajímavým? Bezespporu poměrně rozsáhlými výkladovými poznámkami! Uvádíme ukázku prvního a druhého verše - pro nedostatek místa v našem listu s poznámkou jen k prvému verši.

-kar-

Sedm zastavení nad večeří Páně 6

Večeře vděčnosti a pravé chvály – aneb jak se tváříme u večeře Páně?

Večeře Páně je slavností pokání a odpuštění. A s tím souvisí to, co ve velké míře našemu slavení večeře Páně chybí, a to je radost. V L 15,7 čteme známá slova Pána Ježíše: "Stejně bude větší radost v nebi nad jediným hříšníkem, který činí pokání, než nad devadesáti devíti spravedlivými, kteří pokání nepotřebují." Pán Ježíš se velice často setkával s hříšníky a tato setkání měla jeden společný jmenovatel – stolovali spolu. Nic ale neukazuje na to, že by hříšníci prožili nějaké obrácení před tím, než se s nimi Ježíš setkal u stolu. Nebyla to sama účast u stolu s Pánem, která znamenala toto obrácení? U Zachea dokonce vidíme, že byl pozván ke stolu předtím, než se stačil obrátit. To neznamená, že by se z večeře Páně měla stát evangelizační metoda, ale významným způsobem to může dát zrcadlo našim řádům a motivům dotýkajících se pohledu na hříšné kolem nás. Nejsme to my, kteří zveme k večeři Páně, ale je to Pán sám. A jeho postoj k hříšným z Písma známe.

Večeře s Ježíšem byla pro ty hříšníky večeří radosti a je takovou i dnes.Vyznání hříchů na začátku večeře Páně nám připomíná, že navzdory vykoupení se nás stále dotýká hřích, ale zároveň to, že se přesto, možná právě proto smíme této svaté večeře účastnit. A to proto, že smrt Páně, kterou v této slavnosti zvěstujeme, pro nás znamená odpuštění hříchu a nové očištění.

To, co vidíme při slavení večeře Páně v našich církvích, jsou vesměs pohřební výrazy v obličeji, sklopené zraky bez sebemenšího náznaku úsměvu, či radosti. Samozřejmě ne všude a ne vždy, ale obecně se to tak zřejmě říci dá. V tom se zásadním způsobem odlišujeme od první církve, o které čteme, že po domech lámali chléb a dělili se o jídlo s radostí a s upřímným srdcem. (Sk 2,46) Snažíme se prožívat Kristovo utrpení na kříži, ale není na nás vidět to, co toto utrpení pro nás přineslo. Jeden bratr z mého sboru to vyjádřil slovy, že při večeři Páně vždycky prožíval smutek nad Kristovým utrpením, ale že si naštěstí uvědomil, že Kristovo vítězství toto utrpení mnohonásobně překlene, tak jako rodička už po narození dítěte nemyslí na porodní bolesti.

Korintský sbor měl podle toho, co mu Pavel píše, problém v tom, že chtěl vítězství bez kříže. V našich sborech máme problém opačný. Přijímáme Kristův kříž, takže jsme, nebo alespoň se tak tváříme, vážní a posmutnělí, ale máme problém přijímat jeho vítězství, které znamená naše osvobození a radost. Největší katastrofou je, když účastníci večeře Páně nevnímají ani jedno, ani druhé a pouze se tváří tak, jak se to očekává.

Samozřejmě platí, že vnější projev není ten nejpodstatnější, protože Bůh hledí k srdci. Spíše bychom si tedy měli říci, že výraz v našich tvářích by měl pravdivě odrážet stav našeho srdce. A naše srdce by mělo hořet láskou k Pánu Ježíši, vděčností za spasení a touhou žít ve všech projevech života s Kristem a v Kristu.

Večeře Páně nám svým způsobem ukazuje pravou podstatu chvály – tedy oslavy Hospodina. Zvěstujeme smrt Páně, dokud nepřijde. Při pohledu na Ježíšův kříž a jeho utrpení smíme hluboce vnímat vděčnost a chválu, protože celé utrpení i smrt Ježíš snášel pro naši záchranu. Navíc při večeři Páně se můžeme radovat proto, že se v ní setkáváme se vzkříšeným Pánem. Radujeme se s tím, který nás zachránil, ale bytostně si uvědomujeme cenu naší záchrany. V tomto napětí se pohybuje naše oslava Boha.

Vděčnost Pánu Ježíši za záchranu byla jedním z předních motivů pro slavení večeře Páně v první církvi. Slovo „eucharistein" znamená vzdát díky. Objevuje se v samotných slovech ustanovení Večeře Páně (… vzal chléb, vzdal díky, lámal jej …) a navíc označuje celou tuto slavnost. Motiv vděčnosti při večeři Páně vidíme mj. i ve spisu Učení dvanácti apoštolů, kde se mluví o večeři Páně buď jako o díkuvzdání nebo o lámání chleba. Konkrétní návod na díky Bohu předchází i uzavírá samotné vysluhování.

„Ohledně díkůvzdání takto budete děkovat: Nejprve o kalichu: Děkujeme ti, Otče náš, za svatou révu – Davida tvého služebníka, se kterou jsi nás seznámil skrze Ježíše svého služebníka … Pak o nalámaném chlebu: Děkujeme ti, Otče náš, za život a poznání, s nímž jsi nás seznámil skrze Ježíše svého služebníka … Po nasycení takto vzdáte díky: Děkujeme ti, svatý Otče, za tvé svaté jméno, které jsi usadil v našich srdcích, a za poznání, víru a nesmrtelnost, s níž jsi nás seznámil skrze Krista svého služebníka …"

Přistupujeme-li tedy k večeři Páně, nesnažme se uměle se vcítit do Ježíšova utrpení. Máme-li hřích, pak ho vyznejme a přijměme odpuštění. A slavme večeři Páně s jásotem nad Ježíšovým vítězstvím.

Roman Toušek

Pokračování příště

Noc kostelů 29. 5. 2009 v Brně

Dokončení ze str. 1

této příležitosti a vypjaté době zněla velmi aktuálně a naléhavě. Vedle již jmenovaných se aktivně zúčastnil také kazatel BJB Pavel Coufal. Správce pravoslavného kostela sv. Václava Josef Fejsak se nemohl pro jiné povinnosti zúčastnit, ale jeho kostel byl zapojen do celého projektu, i když je na opačném svahu Špilberku, trochu z ruky od středu města.

V katedrále Petra a Pavla v začátku Noci kostelů pronesli své pozdravy brněnský ř.k. biskup Vojtěch Cikrle a hejtman Jihomoravského kraje Michal Hašek, kteří převzali nad celou akcí záštitu. Už z příručky jsme se dověděli od V.Cikrleho, že ona noc je vítaným zdrojem k poznání historické i duchovní hodnoty objektů, kterých si mnohdy při procházení kolem ani nevšímáme. Michal Hašek zase připomněl, že akce je spolufinancována Evropským fondem pro regionální rozvoj a Jihomoravským krajem. Doslovně cituji jeho napsaná slova: *„Vůbec bych se nezlobil, kdyby tato jihomoravská premiéra zaujala i v jiných regionech České republiky, aby se od nás Noc kostelů rozšířila po celé republice"*.

Když jsme opustili jakubský kostel, abychom se vydali na „pouť" po historických i moderních kostelech, bylo jasné, město je již z velké části na nohou. My jsme s manželkou navštívili vedle chrámu sv .Jakuba, kostel Maří Magdaleny v Masarykově ulici, chrám minoritů,v jehož velkém areálu jsme se zdrželi nejdéle, chrám sv.Tomáše a nám dobře známý Červený kostel (původní německý evangelický), nyní ČCE na Komenského náměstí. Dále jsme šli do dosti vzdáleného Husova sboru CČSH na Botanické ulici, kde jsme vyslechli část duchovního koncertu. Cestou již na skutečně noční Petrov jsme na náměstí Svobody zhlédli dobře viditelně znázorněnou plochu dávno zbouraného kostela sv. Mikuláše, kde teď chodil Mikuláš a rozdával dětem dárečky. Tam právě za Husa vznikalo reformační hnutí v Brně. Naším posledním zastavením po několikahodinovém „maratónu"byl kostel Petra a Pavla, kde jsme se při převážně varhanním koncertu zklidnili až téměř do půlnoci, do rozjezdu hromadné dopravy od Hlavního nádraží.

Program ve všech kostelech byl bohatý, včetně komentovaných prohlídek, poznávacích her pro děti, hodnotných koncertů staré i nové hudební tvorby, různých scének, duchovních ztišení i pobožností, včetně možných rozhovorů s duchovními třeba i s brněnským biskupem, který na Petrově volně procházel v občanském oděvu mezi přítomnými věřícími i nevěřícími. Mnozí se vrhli do běžně nepřístupných prostor a to krypt (kde se i nyní pohřbívá), věží, kůrů s nádhernými varhanami, sakristií, křestních kaplí s bohoslužebným náčiním,vzácných knihoven a na výstavy bohoslužebných rouch. O tyto, nám skryté prostory, byl největší zájem. Všichni stáli trpělivě v předlouhých frontách bez strkání i s pochopením pro ty, co„spěchají".

Tisíce lidí, včetně hodně mladých, proudily od kostela ke kostelu, někam se pro nával účastníků jen těžko dostávaly. Slabší účast byla jen ve vzdálenějších místech od centra města. Na mnohých místech připravili farníci pro účastníky zdarma drobné pohoštění, ale určitě byl větší zájem o poznání památek a duchovních hodnot než o také potřebné jídlo a nealkoholické nápoje. Je nutné konstatovat, že při takovém množství lidí nebylo třeba policie. Ta jen hlídala vzácné tisky v knihovně kostela sv.Janů (minoritů).

Uvědomili jsme si, jak se celá věc liší od předvolebních mítinků politických stran (ostatně mnohem méně navštívených), kdy chování některých včetně náznaků fyzického násilí mladých přesahuje míru slušnosti a stává se absurdní.

Lidé jsou velmi citliví na to, co je zajímá a co ne. Proto se v tom množství účast velmi rychle měnila. Poznali jsme, že v době značné inflace slova, posluchači dlouho nevydrží jen tak něco poslouchat. Naopak, při hudbě, koncertech, krátkém duchovním slově a videoprojekci byla pozornost a účast až nepochopitelně veliká. Někde při prohlídce výstavních panelů mohlo být lepší osvětlení. To je ale detail, který nemění celkové nadšení.

Cestou jsme potkávali mnoho známých ze sekulární oblasti i bratří a sester z různých církví, některé za noc i třikrát. Z jejich radostných výrazů obličeje i pochvalných slov jsme viděli, že nás takto výborně zorganizovaná akce církví sbližuje a sjednocuje. Přejeme vám prožít něco podobného. Díky všem, kdo Noc kostelů v Brně uskutečnili.

Jiří Novák

Na čem záleží Janu Hellerovi?

Dokončení ze str. 2

vědi, které vyžadují pozorné čtení. Některá témata a důrazy se prolínají v různých rozhovorech (nejzřetelnější je to v několika rozhovorech o bibli), ale opakování v novém kontextu nikdy není rušivé. V samém závěru knihy je ediční poznámka a stručná charakteristika všech knih vyšlých v edici Rozhovory nad biblí.

Nepochybným kladem knihy a silnou stránkou Vaďurovy popularizace je záměr udělat výklad bible rozhovorem. Tak musí ten, kdo vykládá, odpovídat na to, co posluchače zajímá a nemůže příliš mluvit o tom, co by říkat chtěl. Jde o interpretaci zaměřenou na posluchače, tedy o jakousi aktualizaci. To je jistě moudrý důraz, neboť každý vykladač je v pokušení učinit cílem svého výkladu samotný rozbor (často bez ohledu na čtenáře) a v horším případě sebe sama (to tehdy, když způsobem svého vykládání exhibuje). Nic takového však v Hellerových výkladech není. Jeho odpovědi tvoří občerstvující čtení plné jiskřivých nápadů a nečekaných souvislostí. Heller opět prokazuje, jak mistrně umí vtáhnout čtenáře do příběhu a dát mu okusit napínavost a zajímavost probírané látky. Sám je totiž do vykládaných textů ponořen, jimi oslovován a stržen. Nevykládá je z odstupu. Ví, že je třeba příběhy rozříkat, zasadit do dobového kontextu a transformovat do dnešní doby, aby bylo možno vyhmátnout jejich zvěstný záměr, jakýsi střed příběhu. Ve všem tom není Hellerova řeč metafyzická. Naopak. Je prosta náboženských klišé a plna usilovného zápasu o nové vystižení náplně použitých slov.

Pozornému čtenáři jistě neunikne, jak Hellerovi při výkladu starozákonních textů naskakují novozákonní souvislosti a jak se snaží starozákonní výpověď dotáhnout do Nového zákona. Jiným příznačným rysem Hellerova vykládání je pohled na vykládanou pasáž prismatem použitých jmen, nebo postižení zvěsti pomocí náboženských analogií. V tom všem je Heller stále zkušeným kazatelem, který nemoralizuje, látku diferencuje a pokouší se vystihnout duchovní rozměr zaslechnutého. V tomto počínání je Petr Vaďura spolehlivý spoluhráč, věcí stejně zaujatý jako jeho partner. Umí dobře položit otázku, přihrát a nasměrovat k odpovědi tak, že se zdá, že jsou oba partneři rozhovoru jakoby na stejné vlně.

Na čem tedy Janu Hellerovi vlastně záleží? To shrnuje rozsáhle v závěrečné stati celé knihy, ale mnohé vyplyne z předchozích rozhovorů. Řečeno v několika bodech, Janu Hellerovi záleží na a) pečlivém naslouchání zvěsti Písma – jak u svých čtenářů a posluchačů, tak u sebe sama; b) niterném oslovení zvěsti Písma; c) podřízení se za-slechnutému slovu, tedy na uvedení sama sebe do souladu s požadavky zaslechnutého sdělení. Vyjadřuje to slovy o tom, jak je třeba nelpět na ničem svém (dosl. „ukáznit své nároky"), tedy odevzdávat žádané (i sebe sama) a přijímat darované. Nebo jinak „aby Bůh jednal skrze nás a aby to byl Bůh živý" (str. 306); d) porozumění svých posluchačů; e) ohleduplnosti k sobě navzájem a k celému stvoření Božímu; f) tom nebrat sám sebe příliš vážně a nelitovat se; g) jistotě v tom, komu patříme. O tom měl za sebe samého prof. Heller naprosto jasno: Pánu, Ježíši Kristu ukřižovanému a vzkříšenému.

Jiří Beneš

Pod záštitou primátora hlavního města Prahy MUDr. PAVLA BÉMA a s podporou starosty městské části Praha 1 Ing. PETRA HEJMYse koná

v neděli 21. června 2009 v 18.00 hodin

PIETNÍ SHROMÁŽDĚNÍ K UCTĚNÍ PAMÁTKY 27 POPRAVENÝCH PŘEDSTAVITELŮ ČESKÉHO ODBOJE

v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze a u desky popravených obětí

Pořádají:
Město Mnichovo Hradiště, Kostnická jednota, Historická společnost VERITAS, Církev československá husitská v Praze, potomci a příbuzní mučedníků popravených na Staroměstském náměstí, Sdružení EXULANT – potomci pobělohorských exulantů, Masarykova společnost, ČSBS, ČsOL a další

Inzerce

Dovolená v Karlových Varech. Dvě bytové jednotky a turistická ubytovna. Možnost vaření, zahrada, úschovna kol. http://web.iol.cz/futtl e-mail: futtl@seznam.cz.

č. 23

Pozvánky

20. června v 17 hodin se uskuteční v kostele sv. Klimenta v Praze varhanní koncert s programem:
Concerto G dur BWV 592
Tři variace na chorální téma Liebster Jesu, wir sind hier BWV 706, 730, 731
Fuga g moll BWV 131a
Concerto (jednověté) C dur BWV 595
Canzona d moll BWV 588
Osm malých chorálních preludií
Preludium a fuga D dur BWV 532
Hraje: SYLVIA GEORGIEVA

* * *

Město Lysá nad Labem a Farní sbor Českobratrské církve evangelické pořádají u příležitosti státního svátku v pondělí 6. července od 18 h v Areálu Evangelického sboru (nám. Bedřicha Hrozného) v Lysé nad Labem

SLAVNOST K PAMÁTCE MISTRA JANA HUSA

*** Vladislav Šťastný, radní města**
*** Jiří Kotyk, Univerzita Hradec Králové**
*** Pranic, folková hudební skupina**

*** Položení kytice u Husovy busty**

Oznámení

Informace z administrace

Ze závažných důvodů jsou omezeny hodiny v administraci v pondělí – pátek od 10.00 do 12.00.
V odpoledních hodinách jsou administrativní práce vykonávány doma a k dispozici je:
mobil Támar Kočnarové 774500475,
nebo e-mail: ta.ko@volny.cz.
V případě potřeby je možné kontaktovat také redaktora Ladislava Mečkovského mobil 731135967, nebo předsedu Kostnické jednoty Bohumila Kejře mobil 608751401.
Děkujeme za pochopení.

Evangelický týdeník - Kostnické jiskry
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 228961190/0300
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost
*Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz, příjem reklamací: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

Bohoslužby

Seniorát Praha - Město

Českobratrská církev evangelická
Praha 1 - Deutschsprachige Evangelische Gemeinde Prag; Ne 10.30 sv. Martin ve zdi; f Ulrich Biskamp
Praha 1, Nové Město; Ne 9.30 Klimentská 18; f Eva Halamová
Praha 1 - Staré Město; Ne 9.30 Salvátorská 1; f Josef D. Beneš
Praha 2 – Vinohrady; Ne 9.30 Korunní 60; f Ester Čašková
Praha 3 – Jarov; Ne 9.30 U Kněžské louky 9; f Elen Plzáková
Praha 3 - Žižkov I; Ne 9.30 Prokopova 4/216; f Christof Lange
Praha 3 - Žižkov II; Ne 9.30 Čajkovského 10; f Jaromír Strádal
Praha 4 – Braník; Ne 9.30 Modřanská 118; f Luděk Rejchrt
Praha 4 – Modřany; Ne 9.30 Písková 6; f Zvonimír Šorm
Praha 4 – Nusle; Ne 9.30 Žateckých 1169/11; f Irena Škeříková + f Marta Zemánková
Praha 4 – Jižní Město; Ne 9.30 Donovalská 1862; f Michal Šourek
Praha 5 – Radotín; Ne 9.30 Na Betonce 14; f Lýdia Mamulová
Praha 5 – Smíchov; Ne 9.30 Na Doubkové 8/2040; f Ivo Mareš
Praha 6 - Dejvice – Bubeneč; Ne 9.30 Dr. Z.Wintra 15/746; f Petr Hudec + f Abigail Hudcová
Praha 6 – Střešovice; Ne 9.30 nám. Před bateriemi 22; f Pavel Pokorný + f Marta Zemánková
Praha 8 – Kobylisy; Ne 9.30 U Školské zahrady 1/1264; f Miroslav Erdinger + f Miloš Rejchrt
Praha 8 – Libeň; Ne 9.30 U Pošty 1098/6; f Roman Mazur
Praha 9 - Horní Počernice; Ne 9.00 Třebešovská 2101/46; f Petr Firbas
Praha 10 – Strašnice; Ne 9.00 Kralická 4; f Pavel Klinecký
Praha 10 – Uhříněves; Ne 9.00 Husovo nám. 378; f Vladimír Pír
Praha 10 – Vršovice; Ne 9.30 Tulská 1/14; f Jiří Ort
Ochranovský seniorát - Praha 4, Michelská I/7, Ne 9.30; f Eva Šormová

Církev bratrská
Praha 1 – Staré Město, Ne 10.00 Soukenická 15, Grulich a Plchot
Praha 2 - Nové Město, Ne 9.30 Římská 43, P. Mošner
Praha 3 – Žižkov, Ne 9.45 Koněvova 23, B. Kaleta
Praha 4 - Jižní Město, Ne 17:00 Cílkova 639, R. Filip
Praha 4 – Šeberov, Ne 10.00 V Ladech 10, R. Hart
Praha 5- Smíchov, Ne 9.30 Vrázova 4, B. Matulík
Praha 6 – Dejvice, Ne 10.00 Hotel Krystal, J.Martího 2, S. Heczko
Praha 9 – Černý Most, Ne 10.00 Stoliňská 2502/41b, Grulich
Praha 9 – Horní Počernice, Ne 9.00 Ve Žlíbku 168, Kloubek
Praha 13, Ne 10.00 Mezi Školami 2475/29, M. Šrámek
Praha – mezinárodní sbor, Ne 10.30 Peroutkova 57, Waldrop

Bratrská jednota baptistů
Praha 3, Ne 10 .00 Vinohradská 68
Praha 3 (rusky mluvící), Ne 17.00 Vinohradská 68, G. Gavrilov
Praha 3 (mezinárodní), Ne 11.00 Vinohradská 68, G. Morris
Praha 4 – Pankrác, Ne 10.00 Na Topolce 14, J. Gondáš
Praha 6, Ne 10.45 Nad Habrovkou 3, K. Jones

Evangelická církev metodistická
Praha 2 – Nové Město, Ne 9.30 Ječná 19, f P. Hradský
Praha 9 – Horní Počernice, Ne 9.30 Křovinovo nám. 12, f R. Novotný
Praha 10 – Strašnice, Ne 10.00 Vilová 26, f P. Kuchynka

KOSTNICKÉ JISKRY
Evangelický týdeník
19-20/2009
24. června 2009 ◆ ročník 94 ◆ cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde 24. června

Z obsahu

* Pochybnosti
* Výlet po církevních památkách ČR
* Z ekumeny

Poselství k 3. neděli po sv. Trojici

Co s dědictvím?
L 15,11-32

Všichni žijeme z dědictví od Boha. Jíme, pijeme, dýcháme, ohříváme se, zaštiťuje nás bytí s lidmi. K naší škodě je, že chceme mít dědictví jako své vlastnictví, včetně lidí, bereme dědictví pod svou kontrolu, zpeněžujeme, spotřebováváme, lásku také. Každý to dělá, jen někdo má dojem, že té kontroly si vzal méně, ale vnímá to jako svou ztrátu, oběť a těm ostatním to nejspíše ze závisti vyčítá, odsuzuje je a nepřeje jim to.

Ale to dědictví Boží je jako bezedné, hranice má však to, co bereme pod svou kontrolu, to se ztrácí před očima. Je dobré, dokud zbývá ještě trochu zdravého úsudku a sil, vrátit se k tomu, od koho jsme dědictví vzali. On už každého stejně vyhlíží a jde vstříc, aby objímal, líbal, už chystá slavnostní roucho a prsten a nechává prostírat stůl na hostinu. Přeje nám, abychom navždy užívali všeho ve společném domě a veselili se. Naše blaho je jenom z dědictví, které neomezíme svou kontrolou. Nechme si život dávat, jako lásku, jako nalezení ztracených, jako vzkříšení mrtvých.

A že nechceme svazovaný život, copak to není slyšet, jak veselý zpěv se nese z domu dědictví? Nebere konce. Kdo by myslel na nějaké malé kůzlátko a trochu radosti, když Bůh vychází zvát na hostinu s vykrmeným teletem? A přijme všechny, ty neklidných povah, odvážnější i hýřivější, a také ty pracovitější, střídmější a zbožnější. Všechny. Vně toho dědictví nejde být, byla by nouze a žádné veselení.

Miroslav Hamari,
farář ČCE, Plzeň

Pomník mistra Jana Husa na Staroměstském náměstí v Praze

Rozum a svědomí i víra

Před časem proběhla v naší republice anketa o největšího Čecha. Bylo pro mne překvapující, ale i povzbudivé, že po prezidentovi TGM, císaři Karlu IV byl na třetím místě Mistr Jan Hus. Vypovídá to o tom, že česká společnost dovede ocenit naše velikány, dovede si klást před sebe následováníhodné vzory. Vypovídá to o tom, že Husův odkaz, i po téměř 600 letech žije a je stále inspirující.

Není mnoho postav vynikající české myšlenkové minulosti, do jejichž způsobu myšlení by nám bylo dopřáno tak důvěrně nahlédnout, protože se uchovaly početné osobní a i nejosobnější Husovy dopisové projevy.

Profesor Jan Jakubec napsal v Laichterových Dějinách literatury české:

Bohaté zkušenosti z koncilu a nálada blížícího se konce, vědomí, že svou smrtí slouží pravdě – to vše se ozývá zejména z posledních Husových dopisů přátelům. Hus vykreslil v četných listech latinských i českých jak sněm (koncil), tak zejména svou duši. Je to obraz věrný, obraz dojímající svou intimitou a upřímností, vroucím křesťanským zanícením, odevzdaností se do vůle Boží, odhodlaností za pravdu zemřít, obraz duše citlivé, pokorné, vznešené a ušlechtilé…

Ve svém listu přátelům v Kostnici z 25. června 1415, tedy několik dnů před smrtí, píše ojedinělý text, mimořádně hlubokou a prožitou zkušenost v níž vyslovuje základní pravdu o člověku:

Jeden doktor mi řekl, nechť učiním cokoli, jen když se podrobím koncilu, všechno je pro mne dobré a dovoleno a dodal: kdyby koncil řekl – ty máš pouze jedno oko, ačkoliv máš dvě, musel bys vyznati s koncilem, že tomu tak je. Řekl jsem mu: „ I kdyby mi to tvrdil celý svět, já, maje rozum, jehož nyní užívám, nemohl bych to říci bez odporu svědomí."

Mistr Jan obhajuje jednotu rozumu a svědomí, odmítá ďábelskou a rafinovanou nabídku jako falešnou alternativu, odolává pokušení podřídit se tak deformující panující autoritě. Snad by si i zachránil život, ale on ví, že vyznat s koncilem, že má toliko jedno oko, třebaže ví, že má oči dvě, nezíská nic, nýbrž by ztratil všechno, protože by ztratil rozum i svědomí a to by znamenalo ztratit základ svého lidství, a i kdyby žil,

Dokončení na str. 3

Aktualita

Nemocné uzdravujte

(K 18. ročníku festivalu Mezi ploty)

„Jak jednat s povahově obtížnými lidmi." – Takto brutálně zněl název dávné celoseniorátní přednášky. Mezitím čas oponou trhnul… Festival Mezi ploty, který se každoročně koná přímo v areálech českých psychiatrických léčeben, vychází z postoje přesně opačného: vyzývá k odstranění sociálních bariér.

Právě ostrakizací (třebas veřejným označováním za „obtížné lidi") se utrpení při duševní nemoci umocňuje. A resocializace jako jeden z cílů léčby záleží na obou stranách, tj. i na majoritní společnosti! Moment vzájemné solidarity a relativity pojmu duševní nemoci při letošním (již osmnáctém) ročníku festivalu podtrhoval snad nejnázorněji organizační detail: V sobotu 30. května odpoledne jeden z hlavních tématických bloků spolu se současným pacientem bohnické léčebny uváděla pacientka bývalá, nyní jedna z nejobsazovanějších českých hereček.

Kromě zmíněného detailu nebylo možno ono sobotní odpoledne nezaznamenat intenzivní přítomnost „smíchové kultury" (termín pochází od medievalisty Bachtina) jako přirozeného a tradičního spojence všech ostrakizovaných. Obzvlášť výrazně působili v tomto směru Jiří Schmitzer („Kdo to prase postaví,/ když je prase špinavý?/ Postaví je zase / ňáké jiné prase…") a slovenská skupina Horkýže slíže, jejíž příznivci změnili, jak poznamenal moderátor Jaroslav Anděl, v jednu chvíli trávník před pódiem v „malý český Woodstock" (kultovní festival šedesátých let). „Viem, neopakuj mi to stále./ Veď som vyrástol na Death Metále," zanotoval si s davem i dopisovatel Kostnických jisker…

Uprostřed všeho mumraje, jančení a křepčení jako by tu a tam rezonovaly otázky vážnější, zásadnější. Třeba při parodii „Kája". Tu zpíval jakýsi mládenec na melodii písně Včelka Mája, přičemž vlastně břitce glosoval směřování středního proudu populární hudby. Jeho představitelé na festival nezavítali ani letos. Snad aby si nezadali s „povahově obtížnými lidmi"?

František Schilla

Zaostřeno na blízko

Vajíčka naměkko, husiti načerno

„Husiti, fašismus a slušní lidé", tak nazval svůj článek v mf Dnes (29.5.), Karel Steigerwald. Bagatelizuje v něm předvolební házení vajec po představitelích sociální demokracie. Činí to tak, že tuto „celkem marginální recesi divoké mládeže" či počínání „zlatých vajíčkovníků", staví před pečlivě načerněné pozadí.

To vyrobil z husitů. Úvodem nadhodí, že se dnes už málo ví, kdo husiti vlastně byli, takže nám je v kostce představí: „Vypalovali, vraždili, ať to zemi stojí cokoliv, aby se vyjevila pravda … rozdmychávali u důvěřivců bludy … zastrašovali skvělými ideály … loupili a vraždili a očekávali zato království Boží na zemi."

Aby se snad přece jen někdo neopovážil Husových příznivců zastat, propojí je Steigerwald s fašisty a sytost nanesené černě ještě pojistí konstatováním: „K husitům se s obdivem a láskou hlásili komunisti. A právem. Sami praktikovali podobné postupy: násilí, loupeže a mordy ve jménu ideálů."

Pak autor zapláče nad úpadkem, který u nás husitství způsobilo: „Zatímco v cizině vznikaly banky, kvetl obchod i věda, zvětšovaly se svobody lidí, ochabovala středověká náboženská bigotnost, Češi se bili za kalich a nekalich." Je kouzlem nechtěného, že co Steigerwald oceňuje, začalo právě v zemích, kde reformace zvítězila.

Češi podle Steigerwalda sice už nevědí, kdo husiti byli, přesto však k jejich bludům stále tíhnou. A tak čtenáře poučí, jak to vlastně s těmi životními hodnotami je: „Ožralý prelát s holkama v posteli je pro život člověka stokrát méně nebezpečný než náboženský fanatik s pravdami a s hranicí, na níž za hříchy hoří lidé."

Této větě nerozumím. Předpokládám, že se nemůže týkat jiné hranice než té, na které skončil svůj život mistr Jan Hus. Ale toho přece neupálili husiti. Toho mají na svědomí ti „ožralí preláti", kteří si v Kostnici čas od času odskočili z postele od holek na koncil. Jistě, ono se už o tom dnes málo ví a ani Steigerwald není v tom směru výjimkou.

Závěrečné fekální chrstnutí je už jen zajíkavou křečí: „Husiti nenáviděli peníze, majetek, krádeže i zloděje. Sami ale kradli nejvíc. Ukradli všechno, na co se dostali. Nakradené ničili v ohni, rozbili stavby, rozdupali obrazy, zlato lili do potoka." Černé pozadí je domalováno. Povedlo se. „Vajíčkovníci" se na něm opravdu jeví jako „zlatí"!

Emanuel Vejnar

Slovo redakce

Vážení čtenáři,
dostáváte do rukou poněkud zvláštní číslo – je s přílohou, věnovanou bohatým církevním památkám v naší vlasti. Věříme, že vás i kusý předložený „průvodce" povzbudí nejen v době prázdnin a dovolených k cestám na nová místa, která stojí za to osobně navštívit. Publikovaný materiál nám dodal CzechTourism, agentura pro podporu cestovního ruchu. Navíc nám tato organizace umožnila, abychom toto číslo vytiskli ve větším nákladu – a tak jej můžeme poskytnout po dvou výtiscích i všem sborům mnoha církví. Prosíme, abyste je nechali kolovat mezi vašimi členy ve sborech i kazatelských stanicích, i když na některá místa dorazí tyto výtisky s určitým zpožděním...
Přáli bychom si, aby nové čtenáře Evangelický týdeník – Kostnické jiskry zaujal a chtěli jej dostávat pravidelně. V takovém případě je možné si ET-KJ objednat jednotlivě u firmy Media-servis s.r.o., Zákaznické centrum, Kounicova 2b, 659 51 Brno písemně, nebo e-mailem zazaknickecentrum@mediaservis.cz. Způsob platby pololetně složenkou.
Výhodnější jsou objednávky hromadné (2 a více kusů) přes místní sbory. Objednávky od sborů přijímáme v redakci a zásilky jsou doručovány zásilkovou firmou All Production. Cena ročního předplatného je 440 Kč. V jednotlivých sborech předplatné vybere pokladník. Fakturu posíláme sborům 1x ročně.
Stránky našich novin mohou posloužit také k placené inzerci, ale uvítáme i pozvánky na nejrůznější církevní akce, zprávy o zajímavých projektech, ale i ostatní příspěvky, které by odpovídaly zaměření našeho týdeníku.
S přáním klidného léta a Hospodinovy přítomnosti ve všech vašich dnech

Kostnická jednota – Sdružení evangelických křesťanů o.s.
a redakce Evangelického týdeníku – Kostnických jisker

Z církví doma i ve světě

Ruská pravoslávna cirkev sa chce priblížiť mladým

New York – ENI. Ruskí pravoslávni kresťania musia odolať pokušeniu žiť len sami pre seba vo svojej subkultúre. Musia byť schopní osloviť aj ďalšie skupiny, a zvlášť mladých. – povedal moskovský patriarcha Cyril I. na tradičnom stretnutí so žurnalistami v predvečer pravoslávnych osláv Veľkej noci, ktoré tento rok pripadli na 19. apríla. Reverend Vsevolod Čaplin, ktorý bol v minulosti zástupcom Cyrila na Oddelení pre vonkajšie cirkevné vzťahy Ruskej pravoslávnej cirkvi a nedávno bol vymenovaný do pozície riaditeľa novovytvoreného Oddelenia pre vzájomné vzťahy cirkvi a spoločnosti, vyvolal pozornosť ruských médií a internetových blogov, keď povedal: „Podľa môjho názoru, nočné kluby nemusia byť nevyhnutne o hýrení, opitosti, drogách a striptíze. .. Medzi mladými je vlastne celkom dobrý zvyk rozprávať sa dlho do noci. Spomínam si na časy, keď som mal 14-15 rokov. Stretávali sme sa malá skupinka kresťanov v baroch alebo na ulici a rozprávali sme sa o Bohu a osude Ruska."

Cirkvi reagujú na finančnú krízu

Eurodiakonia – WCC. V priebehu posledného mesiaca medzinárodné kresťanské organizácie pri rozličných príležitostiach apelovali na politických vodcov, autority vo svete obchodu, a spoločnosť v súvislosti s globálnou finančnou krízou.
Eurodiakonia – ekumenické spoločenstvo združujúce európske diakonické a charitatívne organizácie, adresovala list stretnutiu najvyšších predstaviteľov štátov Európskej únie v Bruseli, v ktorom vyzvala k väčším investíciám do sociálnych služieb. Tie vytvárajú pracovné príležitosti a zmierňujú dopad ekonomického poklesu na ľudí.
Svetová rada cirkví oslovila zasadnutie G20 v Londýne. Generálny tajomník rady, reverend Samuel Kobia, v liste zasadnutiu napísal: „Čestnosť, sociálna spravodlivosť a dôstojnosť pre všetkých" musia byť v centre novej finančnej architektúry. K nim sa musia pridať mechanizmy potlačujúce „nenásytnosť ako základ ekonomického rastu. ... Cirkvi sú presvedčené, že boju so svetovou chudobou, potravinovej kríze a klimatickej zmene musí byť venovaná rovnaká pozornosť" ako záchrane bankových inštitúcií pred finančným krachom.

Ekuména vo svete 16/2009

Volební tajemství

Byla věrnou sdruženkou žižkovského sboru. Upřímnou, horlivou, jen o něco starší než my. A stala se známou, uznávanou a milovanou paní učitelkou kdesi na Vysočině. Před posledními nebo snad předposledními volbami za minulého režimu se v ní vzepřel nátlak volit manifestačně,- a rozhodla se, že půjde za plentu. Aby však nikoho nezaskočila a neublížila, oznámila to předem volební komisi.
Tam vznikl poprask,- který se prý donesl až do Prahy. (Protože pitomci se poznají za každého režimu.) Nakonec ale bylo rozhodnuto, že v den voleb otevřou volební místnost jen pro paní učitelku o hodinu dříve,- a až ona odvolí, místnost se zase zavře až do úředního času.
Ráno, po probděné noci plné úzkostí, nalezla paní učitelka před volební místností již dvě jiné ženy. Předsedkyni KSČ a předsedkyni ROH. A „neboj se Jaruško, my půjdeme s tebou".
A tak v onen den, v onom městečku na Vysočině, v sedm ráno, volily tajně tři ženy. První předsedkyně KSČ, druhá paní učitelka, a třetí předsedkyně ROH. Jedna z nich volební lístek celý začmárala. Ale nikdy se nezjistilo, která z nich to byla.

Ilja Herold, iherold@upcmail.cz

Jednání mimořádné i řádné

Synod Českobratrské církve evangelické jednal letos opět v kostelních lavicích farního sboru na pražských Vinohradech. 2. mimořádné zasedání proběhlo ve čtvrtek 14. 5. a pokračovalo 3. řádným zasedáním 32. synodu od pátku 16. 5. do neděle 17.5. 2009, kdy tradičně končilo bohoslužbami s vysluhováním večeře Páně, při kterých sloužil vzácný host, generální tajemník Luterského světového svazu Ishmael Noko.
Čtvrteční zasedání mělo na programu především nešťastnou událost, případ zpronevěry finančních prostředků v Ústřední církevní kanceláři. *„Jako zkoušku lze vzít co nás potkalo,"* řekl na začátku jednání děkan UK ETF Martin Prudký. Synodní senior Joel Ruml seznámil synodály s faktem, že 85 procent ztracené částky se podařilo získat zpět. *„15 procent ztráty nemusí zůstat pouze ztrátou,"* řekl.
Po rozpravě synod přijal zprávu auditorské skupiny zřízené synodní radou a předsednictvem synodu a očekává, že synodní rada do konce svého řádného funkčního období bude uskutečňovat opatření navržená auditory a dále pak postupně rekonstruovat práci v ÚCK- to je závěr mimořádného jednání synodu k defraudaci v Ústřední církevní kanceláři.
Synodní shromáždění, jako každý rok, pozdravili zahraniční hosté. V pátek to byli István Hamar z Reformované církve v Maďarsku, který ve svém pozdravu vzpomněl J.A. Komenského a připomněl studia maďarských studentů na ETF UK, Jon T. Chapman, koordinátor pro Evropu z dvoumilionové Presbyterní církve USA poděkoval za silné a dynamické partnerství trvající již 35 let, Marek Izdebski, biskup z Evangelické reformované církve v Polsku vyslovil vděčnost za práci kazatele pro sbory východní Evropy, Petra Brodského, a připomněl letošní Kalvínovo výročí, Gerrit de Fijter, moderátor Protestantské církve v Nizozemí řekl, že žijí ve společnosti, kde většina lidí neprožívá křesťanskou víru a proto se snaží zformulovat křesťanské vyznání, text oslovující dnešního člověka, László Fazekas, biskup Reformované křesťanské církve na Slovensku, vzpomněl na studia v Čechách a odevzdal předsednictvu synodu maďarskou Bibli.
V sobotu synod pozdravili generální tajemník Světové Aliance Reformovaných církví Setri Nyomi, který vzpomněl výročí Kalvína a vyzdvihl téma letošního synodu - Misie, generální tajemník Luterského světového svazu Ishmael Noko, jenž mimo jiné připomněl ekumenický charakter přetvářející se Evropy, farář Valdenské církve Davide Ollearo upozornil na společnou historii a připomněl podobnou náboženskou neznalost lidí v obou zemích a Julian Templeton, farář ze Sjednocené reformované církve v Británii, který velmi ocenil spojení své církve s Českobratrskou církví.
Letos skončilo šestileté volební období synodní radě a tak byla pozornost synodálů obrácena v pátek dopoledne k volbě nového šestičlenného nejvyššího správního orgánu církve.
Synod potvrdil silným mandátem ve funkci synodního seniora opět Joele Rumla, jeho náměstky byli zvoleni faráři Daniel Ženatý a Pavel Kašpar. **Novou synodní kurátorkou se stala Lia Valková**, jejími náměstky Pavel Stolař a Eva Zadražilová. Slavnostní instalace synodní rady se uskuteční v sobotu 21. 11. 2009 při bohoslužebném shromáždění v kostele u Salvátora na Starém Městě.
V letošním roce, v červnu, je tomu rovných dvacet let co byla znovuobnovena práce Diakonie ČCE. A tak novinkou na synodu bylo představení ředitelů jednotlivých diakonických středisek. Po obligatorních úkolech synodu předstoupili před přítomné ti, kteří jménem církve a pro církev vykonávají sociální práci za níž je třeba děkovat. Alespoň potleskem jsme mohli ocenit práci cca 45 ředitelů této nedílné součásti církve.
Synodálové pracovali již tradičně ve čtyřech komisích – teologické, výchovné, právní a hospodářské. Posuzovali návrhy vzešlé z konventů, synodní rady a rozprav. Letošní téma synodu bylo „Křesťanské svědectví a misie v naší společnosti".
Povzbudivou, již tradiční událostí, je představení nově ordinovaných kazatelů a presbyterů. Za zvuků fanfár pozounérů z příhraničních regionů na česko-saském pomezí, sdružení CONSONARE, představil synodní senior 13 z 15 ordinovaných kazatelů a presbyterů a 2 nové diakony.
Nejvyšší orgán Českobratrské církve vydal toto prohlášení: **Poslanci 32. synodu ČCE vyslovují své pobouření nad projevy rasismu, neonacismu a antisemitismu v České republice. Po historických zkušenostech naší země považujeme za nepřípustné, aby se pod záminkou svobody projevu a shromažďování pasivně přihlíželo šíření nacistické ideologie a symboliky. Vyzýváme státní orgány, aby účinně čelily těmto nebezpečným jevům. Banalizace zla ohrožuje základy svobodné společnosti. Vyjadřujeme solidaritu všem Romům v naší zemi, kteří se stali terčem zvěrských útoků. Vyzýváme křesťany v této zemi, aby nebyli lhostejní k ohrožení našich ži-ovských sester a bratří a projevovali účinnou solidaritu se všemi oběťmi rasově motivovaného násilí.**

Ivana Benešová

(upraveno, psáno původně pro časopis Český Bratr)

Bylo mu toho roku teprve 44 nebo 45 let

Tak lakonicky ukončila svou knihu o Jana Husovi Eva Kantůrková. Napsala ji jako příspěvek k naší národní identitě. K četbě této knihy o 446 stranách, kterou vydal Melantrich v roce 1991, chci povzbudit dvoje čtenáře, nejprve ty, kdo "zásadně nebudou číst Husa", aby tu zásadu přehodnotili, a pak ty, kdo ji začali číst a nevytrvali (466 stran!), aby ji znovu otevřeli a vděčně zjistili, že autorka nepsala román s historickým jadérkem, naopak nejprve se obrátila o odbornou radu a pomoc k filosofům, historikům a teologům, k dr. Janě Nechutové, dr. Jaroslavu Mezníkovi, dr. Josefu Zvěřinovi, Janu Šimsovi, Miloši Rejchrtovi a dr. Petru Čornejovi, kteří téměř zaručují, že její dílo bude na hony vzdáleno románové fabulaci a což je důležité, nebude poplatné římskému ani evangelickému pohledu. Postava Mistra Jana Husa je tak opravdová a výmluvná, že kdokoli k ní zblízka přistoupí, neodejde nezaujat otázkou, kterou nám Hus svým životem a smrtí přeložil: Koho následuješ, kdo je tvůj učitel a Pán?
Nedejte se pomýlit citátem, který osamoceně trůní na předsazeném listě a vyzývavě mluví o pravdě, kterou máme hledat, milovat a bránit až do smrti, jako by šlo o neznámou pravdu. Pravda je Kristus, živý milující Pán. Hus ho hledal, miloval a bránil až do smrti. Hledače jiné pravdy opomíjel, jako by neexistovali.
Ctižádostí každého badatele, mezi něž bezesporu Eva Kantůrková patří, je psát na základě zachovaných dokladů, což naše autorka činí a uvádí na světlo i dosud neznámé traktáty, jimiž na sebe protivníci v Praze stříleli. Očekávali byste asi, že tento způsob vám přinese pravdu - skutečnost jako na talíři. Sama autorka varuje čtenáře, aby si nedělal iluze, že by se z historie mohl dovědět, jak to skutečně bylo (str. 324). Nakonec čtenář není ušetřen zaujmout k věci stanovisko. Pro nás, lidi rozbitého světa, je velmi obtížné postihnout mimořádnost Husova vrcholného činu, když připoután ke kůlu dal svůj život plamenům, aby potvrdil, že pravda (Kristus) je mu milejší než život.
Bylo mu souzeno narodit se do doby, kdy se v Praze král Václav a arcibiskup Zbyněk představují jako pradávní spojenci trůnu s oltářem. Autorka je vylíčila přesvědčivě, krále Václava, jenž se upil k smrti a arcibiskupa Zbyňka oba stejně jako nenasytné milovníky peněz. Na vyšší úrovni, v Kostnici král Zikmund a papež Jan XXIII. hrají podobnou roli, i jim jde jen o moc a o peníze. Hus a jeho několik stoupenců nemohli otřást tímto ohavným spolčením, které chtělo světu vsugerovat myšlenku, že je to tak na věčné časy. Otřáslo jím teprve husitské hnutí a jeho obranné válečné úspěchy. Do pražského církevního a občanského soužití čtenář nahlédne jakoby pootevřenými dveřmi a pak je pozván, aby vešel a podíval se Štěpánu Pálčovi a Stanislavovi ze Znojma hlavním Husovým protivníkům přes ramena do jejich nepřátelských i nenávistných traktátů a pak aby spolu s Husovými přáteli Janem z Jesenice, Václavem z Dubé a Janem z Chlumu a ovšem Petrem z Mladoňovic by svědkem rozhovorů, které se točily tak jako v psaných traktátech kolem dvou témat: co se děje s chlebem a vínem ve svaté Večeři, a pak zvláště úporně se diskutovalo o pojetí církve. Hus zastával Viklefův názor, že chléb a víno ve svaté Večeři zůstává, nemění svou podstatu. Církev viděl spíše jako duchovní společenství kolem Krista než jako instituci s papežem v čele.
Naše autorka, skrytá za "vypravě-

Dokončení na str. 4

Staré časy v Nové Lysé 5

Historický obrázek z konce 17. století

Pokračování z minulého čísla

Ve sklepě se Pavla sotva dočkali. Když konečně rozdělali nové světlo, rozepjal exulant plášť a rozvázav plachetku sňal mohutný obklad z těla. Před zraky obou Peřinů objevilo se tak ke dvaceti knížkám malých i velkých, mezi nimi Komenského Veyhost světu, Kšaft a Manuálník. Starý Peřina se na slibný obsah knih jenjen třásl. Sotva že ho staré nohy udržely. A což teprve, když mladý Hermon sáhl do zaňadří a vyňal odtud nevelikou knížku s psaným obsahem i titulem.

„Tuhle knížku" vysvětloval, „není možno dostati. Proto jsem ji opsal a nesu vám ji na památku."

„Pán Bůh ti to oplať," děkoval Peřina tiskna mu ruku a prohlížeje titulní list. Nahlédnul i dovnitř a pak teprv četl titul od začátku. Ná-pis exulantova dárku okrasným písmem dovedně provedený zněl: „Smutný hlas zaplašeného hněvem Božím pastýře k rozplašenému, hynoucímu stádu." A pod tím hned bylo jméno slavného biskupa Jana Amosa Komenského. Peřina dlouho prohlížel milostnou tu knížku, a již plány dělal, kdy ji nejdříve sám, a pak domácím i bratřím přečte. Schoval si dárek svůj za ňadra, načež uložili knihy exulantem jim oddělené.

Zabednivše truhlici spustili ji opět v místo její do vyzděné jamky, zarovnali kamením a zasypali hlínou. Ostatní knížky, samé drobné, zabalil exulant opět do plachetky a přivázal si je na tělo. Mínil je rozdati bratřím, jež na cestě své navštíví. Před odchodem ze sklepa se všichni Pánu Bohu na poděkování pomodlili.

Ve světnici očekávala je chutně připravená večeře. Nežli však ke stolu zasednouti mohli, přišla pobýt stará Jandlice, baba ošemetností svou pověstná. Již při Pavlově příjezdu belhajíc kolem mrkla do dvora a uzřevši kněze, pocivěla. Teď přišla vyzvědět, co u nich ten cizí kněz chtěl, a netajila se překvapením, když zastala jej ještě v hodinu tak pozdní. Toť jakoby u nich nocovati chtěl! Ježto ve světnici nikdo si jí nevšímal, chytila si na síni Peřinovou.

„Je to z pantátovy strany nějaký příbuzný," vysvětlovala jí hospodyně polohlasně. „Slyšel prý až v Praze, jak jsme tvrdí kacíři a tak s dovolením slavné konsistoře použil práva příbuzenství a přišel napomínati. Zvisitýroval celý dům, nemáme-li jakých knih kacířských. Jářku, Jandlová, ty byl velebný pán z fary dávno odnesl a spálil - jako vašim mladým tehdá." Jandlice jen plesnivou hlavou několikráte zakývala. Bylať nerada, když jí tohle někdo připomenul.

„Velebný pán z naší fary je s námi teď spokojen", pokračovala Peřinová rukama živě rozkládajíc. „Ten nepotřebuje věru pomocníků z Prahy. Člověka to dopálí. Tady máme pokoj a tu mi přijde kněz z Prahy a začne visitýrovat. A k tomu ke všemu má ho jeden ještě uctívati!"

„Nu mlčte, mlčte, hospodyně," chlácholila rozkohoutěnou ženu babina. „Nevíte, k čemu je dobré mít v Praze mezi velebnými pány přítele. Ale - tu přitlačila se až k samé Peřinové - musí to býti, beruško, nějaký velký pán. Ani si mne nevšimnul. Sotva že mi na křesťanské pozdravení poděkoval. A místo ruky mi k políbení jen loket nastrčil. Hm, hm, velký pán! Ale jářku, Peřinová, važte si ho. Nevíte, k čemu vám nebo dětem vašim může býti dobrý. Nu tak dej vám Pán Bůh šťastnou dobrou noc, hospodyně. Musím zas jít."

Peřinová za ní přirazila dvířka a zastrčila na závoru. Vrátivši se pak do světnice, pochlubila se, jak Jandlici dostala.

„Přišla zvídat," pravila. „Ráno by s teplou jela k jezovitovi, a než by se den rozednil, měli bychom je tu. Oh, to je plemeno! Na lžíci vody by nás tu utopili. Kroky naše střehou, a ti černí vědí o každém hnutí u nás. Však jsem ji čekala, že přijde."

„Dnes jsme v bezpečí, a proto můžeme v bázni Boží a v pokoji povečeřeti," děl hospodář a kynul hosti, aby přisedl. Za večeře i po ní host vypravoval o české emigraci a bídě její.

Druhého dne navštívil exulant rodinu Hermona v tržišti, Kettnerovu i Francovu a vyšel z města vzav s sebou skrovnou sbírku pro Bratří v exilium. Modlitby posilněných bratří rodáků provázely jej. Navštívil také v Litoli Floriána, Práchenského tesaře, Tržického Víta. Pak zamířil do Kostomlat pozdravit Brynycha, bratra kovářky exulantky, a pak dále obcházel skrývající se bylinky z udupané setby bratrské. Roucho jeho činilo mu cestu pohodlnou.

Napsal Antonín L. Berger

Pokračování příště

Sedm zastavení nad večeří Páně 7

Místo večeře Páně v běžném životě

Večeře Páně je nedílnou součástí života křesťana i života církve. Tam, kde se z večeře Páně stane cosi izolovaného a vzdáleného běžnému životu, tam jakoby váznul přísun čerstvého vzduchu. Večeře Páně je jednou ze svátostí. Ani jedna z nich však není životaschopná sama o sobě, ale pouze když se stane děním osobního života a děním života církve. Samozřejmě v tuto chvíli nemám na mysli ten samotný obřad, jako spíš to, co Pán Ježíš do církve touto svátostí vložil. Večeře Páně je slavností, při které můžeme hmatatelně přijímat od samotného Ježíše odpuštění, obnovení naděje a odvahy, můžeme přijímat požehnání plynoucí ze společenství Božího lidu, je to chvíle, kdy z hloubi duše až do konečků prstů z nás může tryskat radost ze spasení a z Boží přítomnosti v Pánu Ježíši.

Chtěl bych ovšem uzavřít toto studium rozměrem, který k Večeři přirozeně patří, ač zřejmě není tak výrazně zdůrazňován. U večeře Páně dochází k občerstvení naší víry a k obnově našeho zůstávání v Kristu. Ale pozor! Zůstávat v Kristu znamená mj. zůstávat s ním v tomto světě. Večeře Páně se ve velké míře stala slavností určenou uzavřené a pečlivě vybrané skupiny lidí. Domnívám se, že Pavlovo slovo z 1 Kor 11,26 „Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, smrt páně ZVĚSTUJETE, dokud nepřijde" je slovem vyslání – co tedy máme dělat, když jdeme od večeře Páně. Zvěstovat smrt Páně je nejhlubším významem a posláním církve. Nic důležitějšího za úkol nemáme. A do tohoto úkolu zvěstovat Krista, toho ukřižovaného, patří i slavení večeře Páně. Otázkou je, zda se právě tento rozměr z našeho slavení večeře Páně nevytratil. Tuto myšlenku je třeba trochu rozvinout, aby nedošlo ke špatnému pochopení, protože tak, jako církvi hrozí naprostá uzavřenost vůči lidem okolo, tak jí na druhé straně hrozí bezbřehá otevřenost, takže se večeře Páně stává něčím laciným a málo významným.

Už první církev, jak to můžeme vyčíst např. ze spisu Učení dvanácti apoštolů, stanovila jasná pravidla, kdo smí přistupovat k večeři Páně: „Nikdo ať nejí a nepije z vašeho díkuvzdání, jedině pokřtění ve jméno Páně, neboť o tomto řekl Pán: Nedejte svatého psům." Podobné pravidlo má většina církví a není důvod na něm nic měnit. To, co je ale nutné měnit, jsou naše motivy, s jakými toto omezení říkáme. Předně si musíme stále opakovat, že je to večeře PÁNĚ. Je to tedy Pán, který nás zve ke stolu, není to nic, co vytvořila církev. A tak i zde musíme brát vážně Ježíšův postoj k lidem. Jestliže je večeře Páně pečetí ztvrzující novou smlouvu mezi Bohem a člověkem, která zaručuje člověku odpuštění hříchu a věčný život, a jestliže Boží vůlí je, aby nikdo nezahynul, potom příkaz zvěstovat Kristovu smrt ve večeři Páně můžeme chápat jako impuls k ještě intenzivnější misii, tedy vydávání svědectví o Kristu. Právě proto, aby všichni ostatní, kteří přistupovat nemohou, co nejrychleji přistupovat mohli, tedy aby uvěřili tomuto svědectví. Jestliže rozumíme tomu-to příkazu takto, potom nám Pavlova slova zaznívají velice důrazně. „Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, smrt páně ZVĚSTUJETE, dokud nepřijde" Kdykoli slavíme večeři Páně, připomínejme si zároveň příkaz Pána Ježíše, se kterým se loučil s učedníky, aby šli do celého světa a získávali mu učedníky. Večeře Páně má být odrazovým můstkem pro naši misii a zároveň občerstvovací stanicí na této misijní cestě.

Jestliže přijímáme účast na večeři Páně tak, jak je myšlena, potom budeme vidět v našich životech rostoucí lásku k Bohu i klidem, zároveň sílící nechuť k hříchu a stále hlubší zakotvení v Boží milosti, ve které nás svým Duchem sám Pán Ježíš posvěcuje, posiluje a posílá do světa za těmi, kteří ještě k večeři Páně přistupovat nemohou.

Ať se na každém z nás bohatě a mocně zjevuje Otcova sláva a milost. Amen

Roman Toušek

List Mistra Jana Husa všem věrným Čechům, psán v žaláři kostnickém 10. června 1415

Dle F. M. Bartoše nepochybně list nejproslulejší a nejkrásnější a velmi brzy se stal součástí bohoslužeb svátku 6. července.

Mistr Jan Hus, v naději sluha Boží, všem věrným Čechům, jenž Pána Boha milují a budou milovat, svou žádost vzkazuje, aby Pán Bůh dal jim v své milosti přebývati i skonati a v radosti nebeské na věky přebývati. Amen.

Věrní a Pánu Bohu milí páni a paní,

Chudí a bohatí!

Prosím vás a napomínám, abyste Pána Boha poslouchali, jeho slovo velebili a rádi slyšeli a plnili. Prosím vás, aby pravdu Boží, kterouž jsem z Božího zákona psal a z řečí svatých kázal a psal, abyste se té drželi. Prosím také, pokud by kdo ode mne slyšel na kázání nebo v soukromí něco proti pravdě Boží, nebo bych kde psal, jak doufám Pánu Bohu, že toho není, abyste toho nedrželi. Prosím také, pokud kdo viděl mé lehké obyčeje v mluvení nebo ve skutcích, aby se jich nedržel, ale aby za mě Pána prosil, aby mi ráčil odpustit. Prosím, abyste kněží dobrých obyčejů milovali a velebili a je ctili, a zvláště, kteří pracují v slově Božím. Prosím, abyste se varovali lstivých lidí a zvláště nehodných kněží, o nichž dí Spasitel, že jsou v rouše beránčím a uvnitř vlci hltaví.

Prosím pány, aby se o své poddané milostivě starali a byli k nim spravedliví. Prosím měšťany, aby poctivě své obchody vedli. Prosím řemeslníky, aby věrně své dílo vedli a užívali. Prosím sluhy, aby svým pánům a paním věrně sloužili. Prosím učitele, aby jsouce dobře živi, své žáky věrně učili, nejprve aby Pána Boha milovali a pro jeho chválu učili i pro prospěch obce a pro své spasení, ale ne pro vlastní prospěch, ani světské zvelebení. Prosím studenty i jiné žáky, aby své učitele v dobrém poslouchali i následovali a aby pilně pro Boží chválu a pro spasení své i jiných lidí se učili.

Prosím všechny, aby panu Václavovi z Dubé a z Leštna a panu Janovi z Chlumu, panu Jindřichovi z Plumlova, panu Vilému Zajícovi, panu Myškovi i jiným pánům z Čech a Moravy i věrným pánům Polského království děkovali a za jejich obětavost byli vděčni, že oni jakožto Boží stateční ochránci a pomocníci pravdy postavili se častokrát proti celému koncilu a usilovali

o mé vysvobození a zvláště pan Václav z Dubé a pan Jan z Chlumu, jím věřte co budou praviti, neboť oni byli na koncilu, když jsem já odpovídal po několik dní. Oni ví, kteří Čechové ohavně a křivě proti mně svědčili a jak veškerý koncil proti mně křičel, když jsem odpovídal na jejich dotazy.

Prosím vás také, aby za Královskou Milost, římského a českého krále, (Václav IV) Pána Boha prosili a za královnu (Žofie) svou i za pány, aby milý Pán Bůh s nimi i s vámi přebýval v milosti nyní a potom ve věčné radosti, amen.

Psal jsem list tento vám v žaláři, v okovech, čekaje nazítří odsouzení na smrt, maje plnou naději v Bohu, abych z pravdy Boží neustupoval a bludy, které o mně křiví svědkové svědčili, abych je neodpřisáhl. Jak se mnou Pán Bůh milostivě nakládá a je se mnou v těžkých pokušeních a tak víme, že se u Boha v radosti a s jeho pomocí shledáme.

O mistrovi Jeronýmovi, mém druhu, nic neslyším, než že jest v těžkém vězení, čekaje na smrt jako i já, a to pro svoji víru jak ji statečně před Čechy projevoval. A Čechové, nejukrutnější naši nepřátelé, vydali nás jiným nepřátelům v moc a do vězení. Prosím, abyste za ně Boha prosili.

Také prosím vás zvláště, Pražané, abyste na Betlém byli laskaví, dokud Pán Bůh popřeje, aby v něm Boží slovo kázali. Pro toto místo ďábel se rozhněval a proti němu faráře a kanovníky popudil, spatřiv, že jeho království se v tomto místě zhroutilo. Doufám, že Pán Bůh toto místo zachová dle své vůle a učiní v něm prospěch větší skrze jiné, než skrze mne, nestatečného, učinil.

Také prosím, abyste se milovali, dobrým násilí tlačiti nedali a pravdy každému přáli.

Tento list je napsán v pondělí před svatým Vítem a poslán po dobrém andělu Božím.

Rozum a svědomí i víra

Dokončení ze str. 1

stal by se nicotným člověkem, vykořeněným člověkem, nihilistou.

Možná, že máme představu, že mistr Jan už měl vše vybojováno, že mu na životě už nezáleží, že se chtěl stát mučedníkem a vstoupit do dějin.

Opak je pravdou, toužil žít. Na jiném místě téhož listu píše:

Spasitel náš Lazara navrátil životu, Daniele z jámy lvové vytáhl, tři mládence v peci ohnivé zachránil od plamenů, Petra vyvedl ze žaláře, když již měl být v Jeruzalémě veden na smrt, proč by ještě nemohl vysvobodit ze žaláře a smrti mne ubožáka, bylo-li by to k jeho slávě, ku prospěchu věrných a k mému lepšímu? Ale nechť se děje vůle Jeho a nechť se naplní, prosím, na mně pro Jeho slávu i pro moje hříchy.

Cítíme jakým zápasem musel Mistr Jan procházet. Možná, že mu rozum našeptával – vše mi bude dovoleno, asi se po mně žádá něco prospěšného a užitečného, co je proti tomu hlas svědomí?

Možná, že právě ve chvíli největšího pokušení mu vytanula na mysli slova apoštola Pavla Timoteovi (1 Tim 1,18-19): *bojuj dobrý boj maje víru a dobré svědomí, kteréž někteří potrativše (jiný překlad pohrdli, ztratili), zhynuli u víře.*

Cena za potlačené svědomí, cena za zbavení se svědomí, cena za pohrdnutí svědomím je navíc i možný konec víry.

Mistr Jan vybojoval dobrý boj a jeho volba byla radikální a jeho život se tak stal stálou inspirací, proto zůstává jedním z největších Čechů.

Každý z nás se dostává do různých situací volby. Někdy drobnější, někdy zásadní. Vzpomeňme na mistra Jana Husa – **rozum a svědomí i víra**.

Jan Trnka

100 let od narození Adolfa Ulricha

100 let od narození výrazného Božího svědka bratra biskupa Jednoty bratrské ThDr. Adolfa Ulricha uplynulo 4. června. Bratr Adolf Ulrich byl už od dětství formován sborem Jednoty bratrské v Nové Pace. Jako přemýšlivý mladý muž uvažuje o dopadu evangelia na společnost. „Evangelium může spustit změnu - zrod nového člověka. Nový člověk vytváří nové prostředí, nové vztahy mezi lidmi bez ohledu na vnější mocenskou skutečnost_." S tím souvisí i jeho intenzivní zájem o misii. Začíná studovat na misijní škole St. Chrischona ve Švýcarsku. Leč třicátá léta v Evropě jsou plna zvratů. „Válka klepala na dveře". A mladý absolvent nemohl „stát s rukama v kapsách a dívat se." Bratr Adolf Ulrich vstupuje do zahraniční čs. armády. V září 1939 do Francie, pak do Andlie k dalšímu výcviku. Byl velitelem tanku u Dunquerke - „Chci říci, že jsem v tom byl, že byli padlí, ranění i zajatí..." Neustálé napětí „Naše bytí je v rukou Božích". Snad odtud ta schopnost v malém okamžiku vyhmátnout podstatu, jde o všechno.

Vzpomeňme na jeho kázání. Jsou úderná, krystalická, srozumitelná. „Křesťan je postaven do světa, aby v něm vybojovával království Boží, tedy aby vytvářel oblast, kde vládne Kristus. S jeho zbraněmi, pokorou, láskou, soucitem" Bratr Adolf Ulrich - dobrovolný voják zahraniční čs. armády - zároveň rytíř Ježíše Krista. Po válce mu uděluje generál Patton vyznámenání Star medal, obdržel i československý válečný kříž a medaili za zásluhy. Po roce 1989 byl A. Ulrich postupně povýšen do hodnosti plukovníka v. v. Nebylo jednoduché „zvykat si po šestiletém vojákování na civilní život" v poválečném Československu. „Lidé byli chtiví číst o zážitcích zahraničního vojáka - ale nepsal jsem, těch zpráv je příliš, náš úkol je jinde, před námi a ne v minulosti."

Úzká rada povolává bratra A. Ulricha do služeb. V červnu 1946 je jmenován do Mladé Boleslavi. Do tohoto sboru přivedl svoji manželku Marii - nadšenou a milou učitelku Českého jazyka. Osobnost, která mu byla plnou oporou po celý další život. Za deset let jsou manželé Ulrichovi posláni do Holešova. Zde byl v r. 1967 zvolen br. Adolf Ulrich biskupem, ordinován biskupem K. Reichlem. V r. 1968 se stává i předsedou nové Úzké rady a s manželkou se stěhuje do Prahy.

K jeho pastýřskému pověření přibývá i funkce místopředsedy Kostnické jednoty. Ostatně vřelé ekumenické vztahy mu byly vlastní vždy. Jako biskup České provincie Jednoty bratrské zastupuje svoji církev na synodech světové Jednoty bratrské. Absolvuje četné cesty do zahraničních sborů, promlouvá ke studentům Moravian Theological Seminary v Betlehemu. V r. 1977 udělila Komenského fakulta bratru biskupovi Adolfu Ulrichovi čestný doktorát teologie. Bratr Adolf Ulrich - energický a bohabojný křesťan. Rozuměl lidem a jejich starostem. uměl se radovat s radujícími a být smutný s plačícími. Pomáhal a nemluvil o tom. Na jeho pomoc vděčně vzpomíná rovenský sbor a nejen on. Kristův rytíř a náš bratr v rodině Božích dětí.

Děkujeme Pánu Bohu za vše, co jsme směli prostřednictvím br. biskupa Adolfa Ulricha přijmout a prožít.

Hana Jalušková

Bylo mu toho roku teprve 44 nebo 45 let

Dokončení ze str. 2

čem", věnuje tématu církve nejširší a nejhlubší pozornost. Tvrdí, že v Kostnici nešlo o Viklefa, ani o odpustkové buly, ale o pojetí církve. Vložila do vyprávění svou úvahu o církvi jako zhmotnění idey: člověk má potřebu někam patřit. Proto ideu (křesťanství) zhmotňuje v jistých pravidlech, poslušenstvích a obřadech. Hus chápe církev jako prostor pro kritiku: je-li církev Boží, potom kritický hlas, aby se ze zbloudění vrátila ke Kristu, má v ní plné právo. Zpět ke Kristu není nic jiného než zpět k Písmu, k Bibli. Ta je mu pramenem Boží pravdy. Naproti tomu Páleč se pokouší zdůvodnit teologicky mocensko-institutní podobu církve: je viditelná. "Kdyby ji Kristus nezanechal jako viditelné útočiště, mohlo by se říci, že se o ni dost nepostaral." Církevní praxi Páleč nezkoumá, nekritizuje - posvěcuje ji. A Husa obviní: kdyby církev poslechl, nebyl by se odchýlil od žádné pravdy. V té době bylo ctností přijímat to, co je. Svoboda v Kristu by rozvrátila jestvující, hierarchicky budovanou církev. Princip svobody a princip autority jde dějinami - tak zní poněkud šalomounský, neutrální výrok Josefa Pekaře.

Husovo odvolání ke Kristu bylo v Kostnici hodnoceno jako zvlášť kacířský čin - smáli se mu. Páleč mu doporučuje přijmout církev jako matku, která poskytne člověku jistotu, že nebude pro svou víru požádán o život a bude moci s ní jít kamkoli a bezpečně. Kdo s ní zachová život, žije v pravdě. Dokázal to Páleč, který se dal do žalobného spolku s ničemou Michalem de Causis, Němcem z Německého Brodu, podlým sudičem, udavačem a defraudantem, jehož Jan XXIII. jmenoval prokurátorem ve věcech víry, in causis fidei. Ten se stal Husovým žalobcem v Kostnici.

Vypravování o Husových strašných utrpeních tělesných i duševních v kostnických vězeních končí Eva Kantůrková zjištěním nebo vyznáním: Fyzický život sice ztratil, zachoval si ale život věčný.

Josef Veselý

Pozvánka

Evangelikální teologický seminář /Chvaly/ zve na: Letní školu ETS 2009

*** Vedení chval a písní, vedení bohoslužby.**

Jste obdarovaným služebníkem sboru, který vede nedělní bohoslužby, moderuje různé programy nebo vede chvály a přáli byste si ve službě se trochu zdokonalit, načerpat nové inspirace. Tak právě pro Vás máme připravený kurz

Lektoři: ThDr. Pavel Černý, Th.D. - předseda RCB, liturg a učitel ETS Mgr. Tomáš W. Pavlíček - vedoucí iniciativy 3C3B a učitel ETS

Termín: 6.- 9. srpna 2009

*** Teorie a praxe pastorace**

Jste kazatelem, pastoračním pracovníkem nebo obdarovaným služebníkem, který pomáhá ve sborové práci v oblasti pastorace? Zvažujete možnost věnovat se různými způsoby lidem? Pro Vás máme připravený kurz

Lektor: Ing. Pavel Raus, M.A. Clin. Psy., M.A. Theol. - vedoucí katedry pastorace na ETS

Termín: 10. - 14. srpna 2009

*** Vícerychlostní studium hebrejštiny**

Potřebujete si doplnit či prohloubit znalost biblické hebrejštiny? Cyklus kurzů je pojat jako vícerychlostní. Je zásadně otevřen jak začátečníkům, tak mírně či středně pokročilým.: Nabízíme studium

Lektor: Viktor Ber, Th.D. - učitel ETS a vedoucí katedry Starého zákona, kazatel při sboru Církve bratrské v Poděbradech

Termín: přiměřená část v září 2009 (bude upřesněno)

*** Řečtina pro písmáky**

Nabízíme možnost ponořit se do novozákonní knihy osobním i společným čtením, studiem a rozhovory. Budeme srovnávat různé překlady Bible, cíleně studovat řecký text Nového zákona a osvěžovat zapomenuté znalosti řečtiny nebo se učit práci s textovou kritikou. Velký prostor bude věnován modlitbám a společnému sdílení

Lektor: Mgr. Jan Valeš - ředitel ETS, kazatel Církve bratrské

Termín: 21. - 26. srpna 2009

Cena všech kurzů je 1250 Kč + strava a ubytování.

Uzávěrka přihlášek je 31. července: nebude-li k tomuto datu alespoň 10 platících účastníků, kurz se nebude konat. Doporučujeme tedy, abyste přihlášky poslali do konce června.

Ostatní podrobnosti ohledně letní školy, jakož i přihlášku, naleznete na našich webových stránkách.

Jako zcela čerstvou novinku chystáme také dvoudenní kurzy během podzimu (že by "podzimní" škola ETS :)

*** Být dobrým starším a presbyterem (Jan Valeš)**

*** Vedení domácích skupinek studia Bible (Fred Průdek)**

www.etspraha.cz

Milé sestry, milí bratři,
Obracím se na vás s následující prosbou.
Sháním přechodné ubytování na dobu letních prázdnin pro jednu dívku z Konga, žadatelku o azyl. Jmenuje se Mamie Letema Mweshe, je jí 37 let a studuje v Praze na Vyšší odborné škole zdravotnické Suverénního řádu maltézských rytířů, chce se stát zdravotní sestrou. Bydlí v Domově mládeže, který je bohužel v červenci a srpnu uzavřen, ale od září tam má opět zajištěné bydlení. Mamie bude v červenci absolvovat praxi v některé pražské nemocnici a tak ani nemůže bydlet v Kostelci nad Orlicí, kde je trvale hlášena.
S Mamií spolupracuji již delší dobu, o.p.s Kmotrovství spolu se sborem v Horních Dubénkách jí hradí ubytování. Znám jí jako velice příjemnou, inteligentní a nekonfliktní mladou ženu, která se všemožně snaží u nás v Čechách začít nový, lepší život než by ji čekal v její rodné zemi.
Mamie mluví již docela dobře česky, výborně francouzsky, dokonce několik lidí doučovala, domluví se anglicky. Je křesťanka.
Obracím se tedy na všechny pražské sbory s prosbou o pomoc. Pokud byste měli na ty dva měsíce nějaký volný pokoj, dejte mi prosím vědět. Mamie může za ubytování i zaplatit, bude mít příspěvek od Kmotrovství a sama chce jít i na nějakou brigádu, nemůže však zaplatit tak vysokou částku, jaká se obvykle v Praze vyžaduje.
Rozšiřte prosím tuto informaci i mezi členy vašeho sboru, možná by někdo byl ochoten vzít Mamii i k sobě, je opravdu moc příjemná a její přítomnost může být i velice přínosná.
Předem děkuji , že se budete touto žádostí zabývat.Se srdečným pozdravem

Alena Fendrychová,
koordinátorka pro práci s cizinci, Diakonie ČCE

Inzerce

Hledáme vedoucího rekreačního střediska

Českobratrská církev evangelická přijme vedoucího rekreačního střediska v Herlíkovicích.

Požadavky:

Vzdělání ÚSO - ekonomické zaměření výhodou, znalost práce na PC na dobré uživatelské úrovni, řidičský průkaz skupiny B, dobrá fyzická kondice, komunikativnost, organizační schopnosti, zkušenost s řízením menšího kolektivu, schopnost oslovit a získat novou klientelu, znalost AJ nebo NJ a znalost církevního prostředí výhodou. Zkušenosti z oblasti cestovního ruchu nebo organizování pobytů jsou vítány. Přihlášky včetně strukturovaného životopisu, motivačního dopisu s uvedením představy o řízení střediska a jeho rozvoje posílejte do 30.6.2009 na adresu Českobratrská církev evangelická, sekretariát, p.p. 466, 111 21 Praha 1, Jungmannova 9, e-mail: sekretariat@srcce.cz

č. 27

Potštejn - sbor Ochr. sen. ČCE nabízí ubytování na faře. Pokoj se 4 lůžky, možnost přistýlky. Kuchyň, spol. místnost, soc. zařízení. Lůžkoviny poskytujeme. U fary zahrada. V místě konzum, 3 restaurace, cukrárna, zámek, hrad, řeka, kopce a lesy. Koupaliště Vamberk 4 km. V okolí hrady a zámky, Orlické hory.

Ceny: 1. osoba 250 Kč/noc, další 150 Kč/noc, děti 3-10 let 100 Kč/noc. Sle-va při dlouhodobém pobytu.

Kont. adresa: H. Vacovská, Českých bratří 10, 517 43 Potštejn.
e-mail: Vacovska.H@seznam.cz

č. 28

Oznámení

Ekumenické bohoslužby, při kterých vzpomeneme památku Mistra Jana Husa, se konají 6. července na Kozím hrádku od 9.30 h.

Kázáním poslouží profesor Evangelické teologické fakulty UK Dr. Jan Štefan.

Autobus pro účastníky odjíždí od sborového domu ČCE v 9.00 h.

* * *

Diakonie ČCE Středisko Vsetín Diakonie Vsetín Vás vyzývá, zapojte se do internetové Dobročinné aukce na aukce.diakoniecce.cz, která probíhá od 22. 6. do 30. 6. 12.00 h. Vydražením originálu obrazů, fotografií, keramiky a soch známých umělců podpoříte:

***stavbu - rekonstrukci Domova pro seniory se zvláštním režimem Vsetín - Diakonie Vsetín (celkové náklady 34,5 mil. ještě chybí 6,7 mil.)**

*** sdružení PETR na zajištění ošetřovatelské péče pro zdravotně těžce postiženého Petra Čapáka (chybí 1 mil.).**

Evangelický týdeník - Kostnické jiskry
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 228961190/0300
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost
*Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz, příjem reklamací: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

Bohoslužby

Seniorát Západočeský

Českobratrská církev evangelická

Aš, 352 01; Ne 10.00 /něm. 8.30/
Husovo nám. 3, f Pavel Kučera
Černošín, 349 58; Ne 10.00 (a.c.e); 14.30 (b.d)
Husova 249, f Jiří Marván
Dolní Bělá, 331 52; Út 17.30
Nový obvod 137, a. Jiří Marván
Domažlice, 344 01; Ne 9.00
Kostelní 93
Horní Slavkov, 357 35 Nové Sedlo; Ne 12.45
Karlovarská 140, a. Radek Matuška
Cheb, 350 02; Ne 8.45
ul. 26. dubna 5, f Lubomír Líbal
Chodov u Karlových Varů, 357 35; Ne 9.15
Dukelských hrdinů 281, f Radek Matuška
Chrást u Plzně, 330 03; Ne 9.30
Železniční 477, f Karel Šimr
Karlovy Vary, 360 01; Ne 9.15
Zahradní 33, f František Pavlis
Kdyně na Šumavě, 345 06; Ne 9.00
Dělnická 359, a. Jan Satke
Kralovice, 331 41; Ne 9.00
Žatecká č. 480, f Jana Kadlecová
Mariánské Lázně, 353 01; Ne 10.00
Lidická 189/16, f Daniel Matouš
Merklín u Přeštic, 334 52; Ne 9.00
Husova 201, f Jan Satke
Nejdek, 362 21; Ne 9.00
Husova 525, f Bob H. Ogola
Ostrov, 363 01; Ne 10.00
Jáchymovská 170
Plzeň - Korandův sb., 301 50; Ne 9.30
Anglické nábř. 13, f M. + H. Hamariovi
Plzeň - západní sb., 301 00; Ne 9.00
Němejcova 2, j Renata Šilarová
Podbořany, 441 01; Ne 11.00 (a.c)
Politických vězňů 300, f Jana Kadlecová
Přeštice, 334 01; Ne 9.00
Rebcova 557, f Jan Satke
Rokycany, 337 01; Ne 9.30
Jiráskova 481/II, j Ondřej Pellar
Sokolov, 356 01; Ne 10.30
Petra Bezruče 501/7, j Pavel Knorek
Stříbro, 349 01; Ne 10.00 (a.c.d.e)
Masarykovo nám. 15. a. Daniel Matouš
Teplá, 364 61; Ne 9.30
Máchova 357, f Alfred M. Satke

Církev bratrská

Karlovy Vary, 360 01; Ne 9.30
Bulharská 2061/29A, Jan Valeš ml.
Klatovy, 339 01; Ne 9.00
Masarykova 367/III, Zdeněk Šplíchal
Plzeň, 301 00; Ne 9.00
Doudlevecká 31, Zdeněk Šplíchal

Evangelická církev metodistická

Horšovský Týn, 346 01; Ne 16.00 (b.d.e)
Nádražní 79, Zdeněk Eberle
Karlovy Vary, 360 01; po domluvě
Zámecký vrch 45, Miloslav Čech
Plzeň 1 Lochotín, 323 00; Ne 9.30
Bolevecká náves 2, Zdeněk Eberle
Plzeň 3, 301 24 ; Ne 9.00
Husova 14, Petr Procházka
Tachov, 347 01; Ne 10.00
Náměstí Republiky 85, Milan Mrázek

Bratrská jednota baptistů

Aš, 352 01; Ne 9.00
Táborská 9, Alois Boháček
Cheb 1, 350 02; Ne 9.00
Libušina 4, David Sláma
Cheb 2, 350 02; Ne 9.30
Mírová 6, Jan Katušťák
Karlovy Vary, 360 01; Ne 9.30
Závodu míru 112
Kraslice, 358 01; Ne 10.00
Fučíkova 1639
Sokolov, 356 01; Ne 9:30
Brněnská 486, Michal Jílek
Teplá, 364 61; Ne 9.00
Havlíčkova 42, Jaroslav Pospíšil

Výlety po církevních památkách v České republice

Vážení čtenáři,
Česká republika je oblíbenou destinací cestovního ruchu mimo jiné díky tomu, že je místem, kde se nachází velké množství světských a sakrálních památek – hradů, zámků, kostelů, klášterů, bazilik. Církevní památky jsou nedílnou součástí naší kultury a mají nejen náboženskou hodnotu, ale jsou zároveň i dokladem naší bohaté historie.
Mnohé z těchto jedinečných památek přežily během staletí několik válečných konfliktů, dobu reformace v 15. století i totalitní režim ve století dvacátém.
Proto jsem velmi rád, že se daří nyní tyto objekty rekonstruovat a uvádět do původního stavu. K tomu dopomáhají i zahraniční turisté, kteří navštěvují tato místa a svými finančními prostředky, které zde utratí, nepřímo podporují modernizaci těchto objektů.
Agentura CzechTourism propaguje Českou republiku prostřednictvím „rodinného stříbra", do kterého také patří unikátní církevní památky ze středověku, dob renesance, baroka či z období Marie Terezie. Některé z nich jsou za-psány i v seznamu památek UNESCO a každým rokem je navštěvují statisíce turistů z různých koutů světa.
Tímto bych Vám, čtenářům, rád popřál mnoho inspirativních informací a příjemných zážitků při poznávání zajímavých míst České republiky.

Ing. Rostislav Vondruška
Ředitel České centrály cestovního ruchu – CzechTourism

Vydejte se s námi po stopách některých církevních památek v České republice, kterými naše země přímo oplývá – což je důsledkem jednak dlouhé historie křesťanství u nás, ale i jeho poněkud složitého vývoje, který souvisí s tím, že také v té duchovní oblasti se nalézáme na citlivém pomezí mezi východem a západem, ale především proto, že naším územím význačně procházely reformační proudy, které ovšem posléze čelily silnému tlaku rekatolizace. To vše zanechalo pozoruhodné stopy, které stojí za to objevovat a připomínat si to, co utvářelo i naší současnost. Česká církevní architektura je v zahraničí proslulá. Navštivte ty nejznámější památky, památky zapsané do seznamu světového dědictví UNESCO, ale i další, poněkud méně proslulá místa, která však mají také svůj půvab, a připomeňte si jejich zajímavou historii.
Architektonické dědictví České republiky se z velké části skládá z církevních památek, velkolepých budov, ale i skromnějších staveb, poutních míst, památníků nejrůznějšího provedení.. Církevní architektura prošla v našich zemích velmi dlouhým vývojem, který trval více než tisíc let. Počátky christianizace v českých zemích sahají do konce 9. století. Jsou spojeny s příchodem Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu a poté přijetím křesťanství knížetem Bořivojem i jeho ženou Ludmilou. V té době nechávají panovníci stavět první kostely. Postupně začínají přicházet na Moravu a do Čech první řeholní řády, které zde zakládají kláštery jako nová střediska vzdělanosti a kultury.
Uctívání svatých patřilo v katolické církvi k nejzávažnějším projevům náboženského kultu. Tento kult byl na dlouho přerušen husitstvím. K návratu kultu uctívání svatých došlo až po více než dvou stoletích, a to v souvislosti s rekatolizací Čech, jež vrcholila v 18. století. Čechy a Morava se přeměnily v přísně katolickou zemi. Do obrovských rozměrů se rozrostl Mariánský kult, který se projevoval ve stavbě velkých veřejných chrámů, nebývalého počtu děkovných sloupů i poutních míst (více než tři sta dochovaných) na celém území Čech a Moravy.
K nejuctívanějším světcům patřil Jan Nepomucký, jehož socha nesměla chybět na žádném z mostů, ani na žádné návsi. Dodnes se však dochovala pouze část církevních památek. Mohou za to nejen četné války a požáry, které po staletí postihovaly české země, ale především vláda Josefa II. na konci 18. století. Tento panovník zakázal poutě a masově rušil kostely, kláštery i ostatní církevní památky.
Další ranou - nejen pro katolickou církev - bylo čtyřicet let komunistického režimu. Díky jeho nezájmu a nepochopení zchátraly, a někdy byly dokonce zcela zničeny stovky církevních staveb. V současné době dochází k jejich obnově a oživování tradičních poutí i mariánských slavností. Nejvýznamnější a historicky nejproslulejší církevní památky České republiky byly zapsány do seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO - Kutná Hora, historické jádro Prahy, Kroměřížské zahrady a Zelená Hora.
V následujícím přehledu vám chceme nabídnout několik tipů na místa, která byste mohli při svých prázdninových cestách navštívit. Můžete se jejich prostřednictvím nejen potěšit pohledem na umělecká díla, ale seznámit se jejich prostřednictvím také s odkazem těch, kteří zde byli před námi.

Praha

Celá řada církevních památek nejrůznějších architektonických stylů, odkazující k mnoha vyznáním, se nachází na území hlavního města Prahy. Nejznámější pražská církevní památka, která tvoří její charakteristickou dominantu, je katedrála sv. Víta, Václava a Vojtěcha. Na místě dvou starších svatyní ji nechal v souvislosti s povýšením pražského biskupství na arcibiskupství budovat jako hlavní chrám království císař Karel IV. Hlavními architekty gotické katedrály francouzského typu byli Matyáš z Arrasu a Petr Parléř. Na počátku 15. století se budování katedrály na staletí zastavilo. Byla dostavěna až Jednotou pro dostavění chrámu svatého Víta téměř šest set let od počátku stavby. Chrám byl slavnostně vysvěcen v den svátku sv. Václava při tisíciletém výročí jeho zavraždění. Nejposvátnějším prostorem katedrály je Svatováclavská kaple, kde se uchovávají české korunovační klenoty. Chrám je nejen královskou klenotnicí, ale také královskou hrobkou. Odpočívá v ní řada významných postav národních i evropských dějin.
Nejslavnějším poutním místem Prahy a nejznámějším poutním místem Čech v zahraničí je kostel Panny Marie Vítězné. Tento raně barokní kostel se nachází v Karmelitské ulici na Malé Straně. Pozornost poutníků zaujímá především milostná soška Pražského Jezulátka, v celém světě známá jako Bambini di Praga, která se od roku 1628 nachází na pravém bočním oltáři a je umístěna ve stříbrné skříňce. Její „šatník" se skládá z cenných vyšívaných a zdobených pláštíků všech barev. Nejcennější z nich vlastnoručně vyšívala rakouská císařovna Marie Terezie. Renesanční voskovou sošku, pocházející ze Španělska, darovala karmelitánům paní Polyxena z Lobkovic.
Mezi nejstarší pražské kláštery patří břevnovský klášter benediktinů, strahovský klášter premonstrátů a klášter kapucínů s Loretou, proslavený barokní zvonkohrou i klenotnicí s loretánským pokladem. Dalšími významnými církevními památkami jsou chrám sv. Mikuláše na Malé Straně, postavený v 18. století otcem a synem Dienzenhoferovými ve stylu vrcholného baroka, monumentální komplex barokního Klementina, bývalé jezuitské koleje, jejichž výstavba trvala téměř dvě stě let.

Nezvyklý pohled na chrám sv. Víta

Na území hlavního města se můžeme setkat také s mnohými památkami na široké a vlivné reformační hnutí, které usilovalo napravovat to, co bylo v církvi porušeno. Jistě ústředním místem zůstává Betlémská kaple, založena 1391, symbol husitského i protestantského hnutí v Čechách, kde od počátku 15. století kázal univerzitní mistr Jan Hus. Vnitřní výzdoba reprodukuje malby z Jenského kodexu.
Místem, které je přeplněno mnoha připomínkami dávných dějů, je prostor Staroměstského náměstí. Na boční stěně radnice je připomínka popravení kněze Jana Želivského /1422/, vůdce radikálního husitského křídla. Hned vedle je deska se jmény 27 „českých pánů", popravených ze msty po bělohorské porážce v r. 1621, jejich počet připomínají i kříže v dláždění. Na Staroměstské radnici se také odehrálo přijetí Jiřího z Poděbrad, obránce kalicha, za českého krále /1436/. Tomuto starobylému náměstí vévodí Husův pomník od Ladislava Šalouna, vztyčený v pohnutých dobách v r. 1915 k výročí Husova upálení. Týnský chrám byl svědkem kázání Jana Milíče z Kroměříže, Jana Husa, Jakoubka ze Stříbra… Ve vrcholné době husitského hnutí se stal „katedrálou" tohoto směru, od roku 1435 sídlem husitského arcibiskupa Jana z Rokycan. Současné průčelí Týnského chrámu postrádá odstraněný pozlacený kalich a sochu Jiřího z Poděbrad.
Na Starém městě pražském, přímo v jeho opevnění, byl kostel sv. Martina ve zdi, kde v roce 1414 bylo po dlouhých staletích vysluhováno opět pod obojí způsobou – to znamená, že kalich s vínem byl podáván také laikům, jak o tom informuje deska na kostele.

Betlémská kaple

Na Novém Městě pražském zmiňme alespoň novoměstskou radnici na Karlově náměstí, kde se uskutečnila v r. 1419 tzv. první pražská defenestrace, kdy vůdcem novoměstské chudiny byl Jan Želivský, jehož socha od J. Lukešové je před radnicí.

Kutná Hora

Katedrála sv. Barbory v Kutné Hoře, založená kolem roku 1380, patří k nejcennějším dílům vrcholně a pozdně gotické architektury v Čechách. Stavbu prováděla do roku 1420 huť Petra Parléře. Do začátku husitských válek byl postaven katedrální chór s věncem kaplí, poté byla stavba na několik let přerušena. 1421/2 svedl Jan Žižka u Kutné hory dvě bitvy s vojsky císaře Zikmunda, město se přidalo na husitskou stranu. Na Kaňku, na jehož úpatí se probil Žižka po obklíčení, je také připomínka události, kdy byli 1419-21 shazováni husité do hlubokých šachet… V roce 1485 se v Kutné Hoře poprvé sešli na sněmu představitelé katolické církve a husitů a sjednali zde náboženský smír, což bylo zcela první ekumenické ujednání mezi katolickou církví a zástupce protestantského hnutí. Teprve až po skončení náboženských nepokojů pokračovala dostavba katedrály, na níž se mezi jinými podíleli Matyáš Rejsek a Benedikt Rejt. V polovině 16. století se chudnoucí město rozhodlo finančně stále více náročnou stavbu ukončit. Roku 1626 přišli do Kutné Hory jezuité, kteří katedrálu převzali a začali ji opravovat. Provedli několik barokních zásahů do interiéru a změnili i vnější vzhled chrámu. V interiéru se dodnes zachovala jedinečná galerie pozdně gotických a renesančních maleb z 15. století. Nejstarší je výzdoba kaple mincířů s živě podanými ikonograficky ojedinělými motivy práce místních pregéřů a mincířů.
Nejstarší klášter cisterciáků v Čechách byl založen roku 1142 v Sedlci. Pozdější objev stříbrných rud, přičítaný mnichu Antonínovi ze sedleckého kláštera, přinesl bohatství i slávu nejen Kutné Hoře, která vyrostla roku 1276 nedaleko Sedlce, ale poskytl také finanční prostředky na stavbu monumentálního chrámu Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci. Tato pětilodní bazilika byla první gotickou stavbou francouzského katedrálního typu v Čechách. Roku 1421 podlehla katedrála spolu s

Crám sv. Barbory v Kutné Hoře

klášterem útoku husitských vojsk a vyhořela. Obnovena do dnešní podoby byla až na přelomu 17. a 18. století Janem Blažejem Santinim. Objevený styl, který zde uplatnil - barokní gotika - nemá v Evropě obdoby a spojuje oba slohy v pozoruhodné jednotě. Roku 1783 byl cisterciácký klášter zrušen císařem Josefem II.. Kostel byl odsvěcen a upraven na sklad mouky. Roku 1812 se sem přesunula tabáková výroba a bývalé opatství je od té doby nepřístupné. Katedrála Nanebevzetí Panny Marie je od roku 1995 společně s Kutnou Horou zapsána v Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO.
Nedaleko od Kutné Hory jsou zříceniny hradu Sion, odkud vzdoroval po porážce u Lipan husitský hejtman Jan Roháč z Dubé a Siona císaři Zikmundovi. Byl po dobytí hradu popraven v Praze 1437.

Tábor

Hradiště, založené Přemyslem Otakarem II. v r. 1727 zničili Vítkovci, kteří si zde začali budovat hrad Kotnov. V r. 1420 jej však obsadili husité a založili zde nové město Tábor. Jan Žižka sem převedl svůj lid, město důkladně opevnil na ostrohu nad řekou Lužnicí a toto místo se stalo význačným centrem husitského hnutí a nejzřetelnějším projevem snahy o novou podobu církve a společnosti.
Po uzavření míru s císařem Zikmundem bylo roku 1467 povýšeno na město. Na radnici z let 1440 – 1515 je dnes muzeum husitského hnutí. Zajímavá je prohlídka místních katakomb. Ve městě jsou umístěny pomníky jak Jana Husa, tak Jana Žižky.

Velehrad

K nejvýznamnějším poutním místům na Moravě patří bezesporu Velehrad. Je spojován se sídlem moravských panovníků i s místem, odkud se po vzoru věrozvěstů Cyrila a Metoděje šířilo křesťanství. V okolí Velehradu stával Metodějův metropolitní chrám, kde byl také pohřben.
Počátky současného Velehradu spadají do začátku 13. století, kdy moravský markrabě Vladislav Jindřich spolu se svým bratrem, českým králem Přemyslem Otakarem I., založil první cisterciácký klášter na Moravě. Prvních dvanáct cisterciáků přišlo na Velehrad v roce 1205 z českých Plas. V polovině 13. století byla dokončena stavba chrámu Nanebevzetí Panny Marie a kláštera v přechodném románsko–gotickém stylu. Chrám byl velkolepou bazilikou s pěti loděmi. Svou délkou 100 metrů byl tehdy největším kostelem v českých zemích. Zbytky této původní baziliky se dochovaly dodnes.
V 15. století byl klášter vypálen husity a v následujících stoletích byl několikrát přestavován. Nynější podobu získal na přelomu 17. a 18. století. Architekt barokní přestavby není znám, podle stylu bývá ale přisuzována Giovanni Pietro Tencallovi. Nejsou známi ani umělci, kteří se podíleli na vnitřní výzdobě. Mohutné barokní průčelí doplnila dvojice věží, podlaha chrámu byla násypem zvýšena o dva metry. V době církevních reforem císaře Josefa II. byl cisterciácký klášter zrušen. A slavná bazilika se tak stala bezvýznamným venkovským kostelíkem. Chrám začal chátrat, kapitulní síň zdobená mramorovými sloupy sloužila jako koňská stáj. V druhé polovině 19. století došlo v souvislosti s miléniovými oslavami příchodu cyrilometodějské misie na Moravu k obnově Velehradu. V roce 1890 přišli na Velehrad jezuité, kteří zde zůstali do současnosti, s výjimkou čtyřiceti let období komunismu, kdy byl klášter zrušen. Cyrilometodějský a unionistický význam Velehradu ocenil

Velehrad

roku 1927 papež Pius IX., jenž chrámu udělil titul a výsady baziliky minor. V roce 1985, k jedenáctistému výročí úmrtí sv. Metoděje, věnoval papež Jan Pavel II. bazilice Zlatou růži. Tuto poctu obdrželo pouze několik chrámů na světě. V roce 1990 sem zavítal při své první návštěvě České republiky papež Jan Pavel II.

Třebíč

Třebíč je městem mimořádných církevních památek. Za nejslavnější z nich bývá považována románsko – gotická bazilika sv. Prokopa. Opatský chrám, původně zasvěcený Panně Marii, byl budován od první poloviny 13. století jako součást benediktinského kláštera, založeného v Třebíči v roce 1101. Bazilika značně utrpěla v roce 1468 při obléhání města uherskými vojsky Matyáše Korvína. Více než dvě století pak byla používána ke světským účelům jako konírna, obilní sýpka či sklad piva. Po obnově provedené architektem Kaňkou v letech 1725 - 1731 byla zasvěcena sv. Prokopu a opět využívána k sakrálním účelům. K nejcennějším částem baziliky patří krypta s původní, více než sedm set let starou výdřevou stropu, zaklenutí kněžiště křížovou kamennou klenbou, rozeta (kruhové okno) ve východní části apsidy a severní portál, považovaný za ukázku vynikající kamenické práce. V roce 2003 byla bazilika zapsána na seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO.

Svatá Hora u Příbrami

Příbramská Svatá Hora je nejvýznamnějším a nejstarším mariánským poutním místem v České republice. Kaple na Svaté Hoře je doložena k počátku 16. století, kdy se jednalo o prostou raně renesanční stavbu. Sošku zdejší Panny Marie s Ježíškem vytvořil podle církevní tradice v polovině 14. století arcibiskup Arnošt z Pardubic. Když byla v 16. století přenesena do kaple na Svatou Horu, záhy k ní začala proudit procesí. Svatá Hora byla roku 1647 dána do správy jezuitům, kteří zahájili velkolepou výstavbu nového chrámu. Roku 1673 byla novostavba

Svatá Hora u Příbrami

vysvěcena jako prvořadé poutní místo. Nejvyšším uctěním Panny Marie svatohorské, Královny stříbrných hor, byla její korunovace v roce 1732. Roku 1861 převzali správu Svaté hory redemptoristé, kteří zde působili až do roku 1950 a po čtyřiceti letech se sem opět vrátili. Velký význam Svaté Hory ještě více posílilo udělení čestného papežského titulu basilica minor.

Svatý Kopeček u Olomouce

Monumentální chrám Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku patří k výrazným dominantám kraje. Vznik poutního místa je spojen se jménem zámožného olomouckého obchodníka s vínem Jana Andrýska, který slíbil, že na kopci zvaném Svatý Kopeček nechá postavit kapli v těch místech, kde se mu ve snu zjevila Matka Boží. Výstavbou kaple, která byla vysvěcená roku 1633, na pozemku premonstrátského opatství Klášterní Hradisko u Olomouce začíná trvalé sepětí budoucího poutního místa s premonstrátskou řeholní komunitou, která zde působila od roku 1151.
Poutní areál skládající se z chrámu, ambitů s kaplí, obytných a účelových budov je cenným barokním dílem 17. a počátku 18. století. Ke kostelu patří zimní kaple a svaté schody jako připomínka dvaceti osmi schodů v jeruzalémském paláci Pilátově, po nichž Kristus vystupoval před svým odsouzením. V roce 1995 poctil Svatý Kopeček svojí návštěvou papež Jan Pavel II., který se zde setkal s mládeží. V tomtéž roce byl chrám Navštívení Panny Marie prohlášen za basilicu minor.

Kralice nad Oslavou

Jsou malou obcí se zbořenou tvrzí, která však připomíná trvalou hodnotu – byla zde od roku 1576 bratrská tiskárna, ve které byla tištěna Česká bible – tzv. Kralická, první český překlad bible z původních jazyků, jejíž vliv na českou kulturu byl obrovský. Tvrz byla poničena v roce 1605 za Bočkajova vpádu, po bitvě na Bílé hoře zpustla, když bratři museli odejít do exilu.

Památník Bible kralické v Kralicích

Tiskárna byla přenesena do Lešna. Původně románský kostelík sv. Martina byl bratrským sborem. V obci je výstavná expozice k památce kralických tiskařů s mnoha zajímavými exponáty.

Svatý Hostýn

Nejpamátnějším a nejvíce navštěvovaným poutním místem Moravy je Svatý Hostýn. Poutní chrám byl vybudován v barokním slohu Františkem Antonínem z Rottálu v letech 1721 - 1748. Po slavnostním vysvěcení svatohostýnského chrámu došlo z nařízení císaře Josefa II. k jeho zrušení a odsvěcení. Činnost poutního místa byla obnovena v letech 1841 - 1845. Významnou událostí se stala korunovace Panny Marie svatohostýnské v roce 1912. K sedmdesátému výročí její korunovace získal poutní chrám vysoké vyznamenání - papež Jan Pavel II. mu udělil titul basilica minor.

Kladruby

Jedním z nejstarších českých klášterů je klášter v Kladrubech. Založil ho v roce 1114 kníže Vladislav. Románská trojlodní bazilika, která byla ve své době největší v Čechách, byla dokončena v roce 1233. Svými rozměry se řadí i dnes mezi tři největší české katedrály. Klášter postupem doby nabýval na bohatství, moci a významu. V době husitského revolučního hnutí v roce 1421 dobyl klášter Jan Žižka z Trocnova. Mniši včas uprchli alespoň s nejcennějším majetkem do Řezna. Na počátku 16. století byl obnovený kostel znovu vysvěcen. Doba rozkvětu však netrvala dlouho, v roce 1590 stihl Kladruby vel-ký požár, při němž lehly popelem všechny klášterní budovy.
Obnovy se dočkal již v roce 1653. Tehdy došlo k opravě klášterního chrámu Panny Marie, byla postavena stará prelatura a dokončena rekonstrukce konventu. Dnešní podoba areálu je z první třetiny 18. století, kdy byl klášterní kostel přestavěn Janem Blažejem Santinim ve stylu barokní gotiky. Santini nechal zbořit věže chrámu a nahradil je vysokou kupolí zakončenou lucernou, kterou doplňuje zlatá knížecí koruna. Ta symbolizuje, že je v chrámu pohřben zakladatel kláštera – kníže Vladislav I. Chrám Panny Marie byl dostavěn v roce 1726. Roku 1785 byl klášter zrušen josefínskými reformami. V jeho budovách byla nemocnice, kasárna, invalidovna a pivovar.

Mladá Boleslav

Kolem knížecího hradu Boleslava II. vzniká osídlení, které se stává 1334 městem. Přihlásilo se k husitství a za Krajířů se stalo hlavním střediskem Jednoty bratrské v Čechách a nebylo nadarmo označováno jako „bratrský Řím". Zachoval se zde tzv. (letní) sbor Jednoty bratrské /arch. Borgorelli – největší renesanční církevní stavba ve střední Evropě/, byla zde škola, tiskárna… Působil zde např. Lukáš Pražský, po biskupu Matěji Konečném byl nedávno objeven poklad – písemnosti, které ukryl v době nebezpečí. Tato truhlice je součástí exponátů v muzeu, umístěném v boleslavském hradu. U kostela sv. Havla z let 1553-59 byl bratrský hřbitov. Pozoruhodná je i budova Templu. Na výstavišti je pomník J.A.Komenského. V těsné blízkosti Mladé Boleslavi jsou Kosmonosy s piaristickým klášterem a Loreta s kaplí sv. Martina.

* * *

Další zajímavé tipy na to, jak prožít něco zajímavého v kteroukoliv roční dobu a inspiraci na výlety po České republice nejen po církevních památkách, najdete na webových stránkách Čes-ké centrály cestovního ruchu CzechTourism na

www.kudyznudy.cz
nebo na
www.czechtourism.com

KOSTNICKÉ JISKRY
Evangelický týdeník
21-22/2009
15. července 2009 ◆ ročník 94 ◆ cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde 15. července

Z obsahu

* Pochybnosti
* Letní čtení
* Z ekumeny

Poselství k 6. neděli po sv. Trojici

VYSLANÁ CÍRKEV
Mt 28,16–20

Ježíš zamýšlí setkání s učedníky v Galileji. Plánuje ho již v Getsemane ještě před ukřižováním Mt 26,32. Učedníci však v tom čase nebyli schopni přijmout smrt Mistra, natož jeho vzkříšení a už vůbec neměli víru odcházet do Galileje v době, když jim ženy již zvěstovaly jeho zmrtvýchvstání. Ježíš musel vstoupit do jejich zmatků, a proto se po vzkříšení setkává s nimi přímo v Jeruzalémě.
Přesto ale neupouští od Galileje, od toho místa, kde se odehrávala převážná část jeho služby a svědectví. Galilea byla tedy pravděpodobně i tím místem, kde se vzkříšený Ježíš setkává nejen s apoštoly, ale také se zástupem 500 bratří, které uvádí apoštol Pavel ve svém listu do Korintu 1K 15,5.
A Galilea je také těmi tehdy pravověrnými židy opovrhované místo, kde však zazní to hlavní Ježíšovo povolání k budování církve.
Toto povolání obsahuje důležitou zprávu, která je nám pomocí v rozsuzování všeho, co se kolem nás děje: "Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi." V Kristu jsme mocní, ale potřebujeme také Kristovu mysl, abychom v jeho moci mohli chodit.
Povolání obsahuje i Ježíšův závazek, že svou církev neopouští, že nebude nestranným pozorovatelem, ale je s námi. Samozřejmě, když my jsme s ním.
A co zbývá na nás? Jděte zvěstovat a nikoho nevynechávejte, Ježíš je spása pro všechny národy.
A nejde jen o to, aby lidé uslyšeli, ale aby měli možnost se rozhodnout Krista následovat a vyznat ho před světem, protože k těm se Kristus přizná před nebeskými zástupy.

Zdeněk Brož,
kazatel ECM Litoměřice

Z púietního shromáždění u pamětní desky popravených

Slovanští věrozvěstové a Mistr Jan Hus

Shodou různých okolností máme tyto dva státní svátky těsně za sebou. Myslím, že je to tak dobře, neboť duchovně navazují na sebe i když od skutečných událostí je dělí stovky let. Je škoda, že my protestanté si svátek slovanských věrozvěstů moc nepřipomínáme i když ovoce této misie sklízíme i my.
Trochu chronologie: Roku 846 stanul v čele Velkomoravské říše kníže Rostislav, muž energický a velkého rozhledu. Kriticky sledoval a hodnotil činnost franckých misionářů, kteří spíše sloužili velmocenským zájmům francké říše a postupovali ruku v ruce s mocí vojenskou. V převážné většině neovládali jazyk obyvatel a tak křesťanství bylo přijímáno spíše z donucení. Není divu, že Rostislav chtěl doplnit dosaženou politickou nezávislost i nezávislostí v duchovní oblasti vlastním arcibiskupstvím a přitom christianizaci urychlit a prohloubit. U římského papeže s tímto přáním neuspěl. Rostislav bez váhání požádal přímo byzantského císaře Michaila III o zřízení samostatného biskupství, ale ani on nevyhověl plně, ale poslal misii v čele s s profesorem konstantinopolské univerzity Konstantinem a jeho starším bratrem Metodějem.
Mimořádně pečlivá a na vysoké úrovni již byla příprava cyrilometodějské mise. Konstantin (pozdější Cyril) formuloval první slovanské písmo – hlaholici a byl používán první literární i bohoslužebný jazyk - staroslověnština. Na Moravu již přinesli překlad evangelií a některé texty liturgické.
Obyvatelstvo, které doposud ve své většině odmítalo křesťanství prosazované silou a hlásané cizím jazykem, začalo po příchodu věrozvěstů naslouchat více slovanským kněžím, kterým nescházela trpělivost i úcta k lidem. Cyrilometodějská misie se tak zásadně lišila od dřívějších misií latinských především metodou působení. Lidé začali při-

Dokončení na str. 3

AKTUALITA

Ocenění pro Jiřího Ottera

V pátek 12. června se sešlo v kostele u Martina ve zdi mnoho lidí, aby bylo přítomno předávání ocenění Zlaté srdce pro Evropu bratu ThDr. Jiřímu J. Otterovi. V příjemné, přátelské atmosféře jsme mohli vyslechnout příspěvky, které připomínaly důvody ocenění – pěstování přátelský vztahů s našimi německými sousedy, bohatá literární činnost, která se dívá na toto dlouholeté soužití z několika perspektiv, z nichž ta nejpůsobivější je tvořena osobními zážitky života v koncentračních lágrech, ale i překonávání nenávisti a podezíravosti po válečných dobách.
Slavnostní shromáždění mělo pestrý program, ve kterém se svižně střídaly promluvy, které vyzdvihovaly zásluhy J. Ožgera, jeho vlastní,

pokorný a vděčný proslov, ale i lahodné hudební příspěvky Beth Cooper (irská harfa) a Nina Klesnilová (kytara), ve kterých zazněly převážně lidové balady skotské, ale např. i česká píseň. Celým programem poučeně a se zaujetím prováděl br. G. Frey-Reininghaus.
Cenu udílí Kruh přátel česko-německého porozumění a bratr Jiří Otter, evangelický farář, tajemník synodní rady ČCE a dlouholetý věrný příznivec a dopisovatel Evangelického týdeníku Kostnických jisker, obdržel tuto cenu nejen v souvislosti s jeho životními postoji a písemné tvorbě, ale i proto, že letos slaví své 90. narozeniny. Jsme vděčni za jeho celoživotní svědectví o křesťanské víře, lásce a naději, a těšíme se z toho, že mu Pán Bůh stále dopřává neobyčejnou svěžest tělesnou i duchovní a těšíme se, že se s jeho příspěvky budeme na stránkách našeho týdeníku setkávat i nadále.

Bohumil Kejř

ZAOSTŘENO NA BLÍZKO

Pietní shromáždění na Staroměstském náměstí

Již tradičně se 21.6.2009 konalo na Staroměstském náměstí v Praze vzpomínkové shromáždění, připomínající popravu vůdců stavovského odboje v roce 1621. První část, stejně jako v letech minulých, se konala ve staroměstském chrámu sv.Mikuláše. Ten byl letos zaplněn do posledního místa. Hudební část tvořila díla J.S.Bacha, L.van Beethovena, A.Dvořáka, A.Brucknera, zpívala Jana Horáková Levicová, sólistka Státní opery Praha za doprovodu prof. Bohumíra Rabase a pěvecký sbor pod vedením sbormistryně Vlasty Jonczyové.
Již samotná pozvánka na pietní shromáždění, obsahující stať "Od Rudolfova Majestátu ke staroměstskému lešení" naznačovala, že letošní projevy nebudou zaměřeny jen na připomínku samotné staroměstské exekuce. Mgr. Eduard Havránek z Mnichova Hradiště ve svém projevu chronologicky popsal situaci v zemích Koruny české od nástupu Habsburků na český trůn, přes Českou konfesi k Majestátu. Hlavní projev přednesl prof.dr.ing. Jakub Trojan. Srovnal v něm Majestát Rudolfa II. s rekatolizačním patentem Ferdinanda II z roku 1627 jako dodnes aktuální střet dvou ideových směrů. Zatímco rekatolizační patent pod heslem zachování smíru a pokoje zdůvodňuje monopol moci totalitně ovládající všechny sféry společenského života, Majestát, navazující na Kutnohorský sněm z roku 1484, předjímá otevřenou společnost založenou na bohatství tradic a svobodné seberealizaci občanských skupin. Kutnohorským sněmem i Majestátem předběhly české země Evropu o několik století.
Po skončení programu v chrámu sv.Mikuláše byly položeny věnce a kytice u pamětní desky popravených vůdců stavovského oboje na Staroměstské radnici. Poté promluvili místopředsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Miroslava Němcová, senátorka Daniela Filipiová, poslanec Evropského parlamentu Jan Zahradil, náměstkyně primátora Marie Kousalíková a zástupce Konfederace politických vězňů. Proslov senátorky Filipiové reflektující osobní vztah k připomínaným historickým událostem velmi zaujal, u Jana Zahradila je třeba ocenit každoroční účast na tomto shromáždění, ovšem jeho také každoroční euroskeptický proslov již působil poněkud vyčpěle.
Závěrem se sluší poděkovat organizátorům shromáždění, které jak několikrát v projevech zaznělo, přispívá k zachování paměti národa. Vždyť, řečeno slovy Jakuba Trojana: "Duchovní statek svobody se udržuje jen mravním a duchovním úsilím v každé generaci znovu."

Jan Bistranin

Z církví doma i ve světě

Ministerstvo kultury nekontrolovalo hospodaření církví, vloni stát vydal 1,3 mld Kč

(ČCE). NKÚ. Ministerstvo kultury podle Nejvyššího kontrolního úřadu (NKÚ) nekontrolovalo, jak nakládají církve s penězi ze státního rozpočtu, které jim přiděluje. Ministerstvo podle kontrolorů také sestavovalo rozpočty pro církve, aniž by si od nich vyžádalo podklady. Podle NKÚ ale za to může zákon, kterým se financování církví řídí a který je zastaralý. ČTK to dnes sdělila mluvčí NKÚ Radka Burketová.

Zákon o hospodářském zabezpečení církví a náboženských společností pochází z roku 1949. Ministerstvo kultury loni předložilo dlouho očekávaný zákon o majetkovém vyrovnání státu a církví, o které se pokusilo již několik vlád a které není ani 20 let od pádu komunismu dořešené. Od počátku vládní návrh zákona kritizovala opozice i někteří poslanci ODS, kterým se nelíbila zejména výše a délka vyplácení za majetek, který se církvím nevrátí. Zástupci církví byli s vládním návrhem spokojeni.

Zmíněný zákon z roku 1949 není podle NKÚ terminologicky a věcně provázaný se zákony o státním rozpočtu. Nestanoví ani bližší podmínky pro poskytování peněz ze státního rozpočtu. V zákoně není jednoznačně vymezeno, jaké věcné náklady lze ze státního rozpočtu hradit. Pravidla poskytování peněz církvím ze státního rozpočtu nebyla pro církve právně závazná. NKÚ v případě financování církví loni od května do listopadu prověřoval údaje za léta 2006 a 2007. V roce 2006 šlo ze státního rozpočtu na církve 1,1 miliardy korun korun a v roce 2007 přes 1,2 miliardy korun, uvádí NKÚ. Loni to pak bylo 1,3 miliardy a podle ministerstva tyto výdaje, pokud nebude přijat nový zákon, porostou. Zejména po roce 2012, uplyne totiž desetiletá lhůta, po kterou musí být na základě zákona z roku 2002 náboženské společenství registrováno. V současné době financuje stát 17 církví, z nových by nárok na státní peníze nyní mělo dalších devět.

www.christnet.cz

Významné výročie v ekumenickej komunite v Gnadenthale

Gnadenthale, Německo(Rádio 7). Ekumenická komunita „Ježišovo bratstvo" bola založená v severnom Nemecku v roku 1961. V roku 1964 vznikla sekcia sestier, ktoré žijú v celibáte a v roku 1969 bola založená vetva pre rodiny. Úlohou bratstva je združovať a povzbudzovať mužov a ženy z rôznych vrstiev spoločnosti, aby žili svoj život podľa evanjelia.

Život komunity je ovplynený myšlienkami rôznych náboženských rádov a duchovných komunít. Členovia pochádzajú z rôznych cirkví a denominácií a finančne sú sebestační. Projekty sú financované z majetku bratstva, rôznymi darcami jednotlivcami, či cirkvami, ale aj štátnou podporou.

Rozvoj dediny Gnadenthal (v štáte Essensko) inšpiroval podobné rozvojové iniciatívy v Sasku a na iných miestach Nemecka, ale aj v štáte Izrael – Latrun a v Kamerune – Makak. Ježišovo bratstvo je registrované ako nezisková organizácia. Hlavnou budovou Gnadenthalu je bývalý kláštor cisterciánok, ktorý bol založený v roku 1235, ale v roku 1634 bol skoro úplne zničený. V roku 1969 získala celú usadlosť Gnadenthal komunita „Ježišovo bratstvo", ktorá v roku 1984 zrekonštruovala celý kláštor s kaplnkou, dvorom, opátstvom a farmou Nehemia. V roku 1993 komunita získala štátnu cenu za rekonštruovanie historických pamiatok a oživenie dediny a kláštora v Gnadenthale. Celá komunita má približne 30 mužov a žien, ktorí žijú v celibáte a okolo 20 rodín, teda spolu je to okolo 80 osôb. Komunita sa hlási k myšlienkam pietistického hnutia a tvrdí o sebe, že je tiež nasledovníkom grófa Zinzendorfa, ktorý v Hernhute založil známy Bratský zbor.

Ježišovo bratstvo prevádzkuje poľnohospodársku výrobu bio – potravín a má vlastné vydavateľstvo, kníhkupectvo, galériu a dva hosťovské domy „Dom Ticha" a „Nehemiáš", kde usporadúvajú konferencie, semináre, kurzy, biblické štúdia, dni zastavenia a ticha a pod.

Každý deň slávia Večeru Pánovu a rovnako každý deň sa venujú spoločným modlitbám. Priorom bratov komunity Ježišovo bratstvo a ich spirituálom je evanjelický farár Franziskus Joest, ktorý sa 15. 2009 apríla dožil 60 rokov.. Ženskú vetvu vedie sestra Michaela Klodmann. Prior Joest vydal svoju doktorskú prácu s názvom „Spiritualita evanjelických komunít". Angažuje sa aj v ekumenickej medzinárodnej iniciatíve „Spolu v Európe", kde spolupracuje 180 kresťanských hnutí. So sestrou Klodmann vydali dve knihy: „Ticho" a „Pohostinstvo".

www.radio7.sk

Trochu humoru do vlastních řad

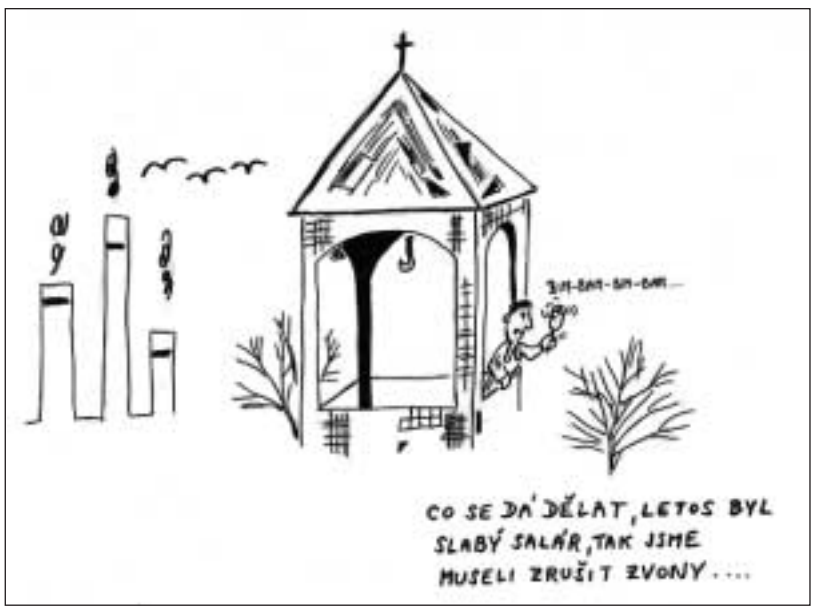

Ohlupování a efekt motýlích křídel

(Co uniklo celoněmecké evangelické pověřenkyni pro kulturu)

„Hollywoodští přisluhovači Satana" – tak znělo kdysi oblíbené slovní spojení katechety ze školy v irském Limericku.

Podobně jako katolický katecheta z autobiografického románu Andělin popel od Franka McCourta zavrhují filmovou branži i mnozí členové tzv. svobodných církví. K hlasům zatracujícím daný obor se veřejně připojil Milan Kundera, když u příležitosti oslav stého výročí filmu v roce 1995 nediplomaticky prohlásil: „Tohle není můj svátek." Film jako umění totiž podle něj definitivně podlehl filmu komercializovanému.

Hollywood a Evangelická církev v Německu

Petra Bahrová, současná pověřenkyně Evangelické církve v Německu (EKD) pro kulturu, film do kultury plně počítá. Problémy začínají ve chvíli, kdy milá pověřenkyně začne objevovat údajné hodnoty tam, kde žádné nejsou.

Jako bezuzdnou komerci jsme v dubnu vyhodnotili poslední film Clinta Eastwooda Gran Torino (srov. Oběť, pivo, nenávist, ET-KJ 12/2009). Připomeňme obecně nejcitovanější výrok z filmu (kdy hlavní hrdina puškou ohrožuje partičku Asijců): „Udělám ti díru do hlavy, pak se vrátím domů a usnu jako nemluvně!" O hlubokém spánku po avizované vraždě nemůže být pochyby – pohrůžka je pronesena po sedmi pivech. (Brutálními momentkami, jež by v řádném reklamním spotu nemohly projít, je ve filmu propagována určitá značka piva nejméně čtyřikrát.)

Petra Bahrová prohlašuje nicméně v letošním květnovém čísle filmového měsíčníku epd FILM (v jehož tiráži figurují samí evangelíci a evangelické instituce) Gran Torino za „moderní podobenství o milosrdném Samaritánu"! S vysvětlením strukturálních rozdílů se příliš nenamáhá. Podle Bahrové (jejíž článek tvořil základ pro biblickou práci na květnovém Kirchentagu, celoněmeckém sjezdu evangelíků v Brémách) patří zkrátka Gran Torino do „cinematéky biblických výkladů".

Hollywood a trojice Moravanů

Jak bylo zevrubně vysvětleno v článku Jana Šimsy Jdi a jednej také tak! (ET-KJ 17/2009), lze neotřelé, objevné komentáře k Písmu nacházet nejenom u starých malířských mistrů, ale i u malířů novějších (např. Františka Tichého). Objevovat je však jaksi programově (pod tlakem funkce církevní pověřenkyně a v rámci sestavování „cinematéky biblických výkladů") i v oboru, kde, jak s nemalou lítostí konstatuje Kundera, vítězí a vládne – na rozdíl od malířství – „ohlupování", lze, obávám se, ponejvíce jen za cenu interpretačního násilí.

Mně samotnému se vedle Šimsy a Kundery vybavuje u filmu Gran Torino ještě jeden výrazný Moravan, a sice Ludvík Vaculík. Ten druhdy reagoval na hollywoodské propojení komerce a násilí počínáním donkichotským – podáváním trestních oznámení (jež byla příslušnými orgány pokaždé odložena). Právě u nejnovějšího filmu veterána všech hollywoodských nectností konstatuji – kromě věcí zarmucujících – s nemalým překvapením též věc povzbudivou. Jakoupak? Příslovečný „efekt motýlích křídel" – dalekosáhlý dopad akce původně nepatrné!

Převelice korektní hollywoodský nekorektník

Kromě (konkrétního) piva a (konkrétního) automobilového průmyslu (ve formě výčitky se ve filmu objevuje výzva „Buy American. / Kupuj americké zboží!") propaguje Eastwoodův hrdina též (obecně) kouření. Jinak vyjádřeno: hulí jak tovární komín. Samozřejmě. Neblahé spojení obrazu „hrdinství" s kouřením provází celé dějiny filmu, Eastwood je v Gran Torinu dovádí k dokonalosti (i do závěrečného rozuzlení jsou zapleteny cigareta a zapalovač). Avšak pozor! Zároveň se důkladně kryje: Hned dvě postavy naléhavě a polopaticky varují hlavního hrdinu, že by měl ze zdravotních důvodů s kouřením přestat!

A v tom (vedle ryze americké příčiny: žalob poškozených proti tabákovým společnostem) spatřuji „efekt motýlích křídel" někdejšího Vaculíkova donkichotského počínání: vrchní hollywoodský nekorektník (Eastwood) v těchto hyperkorektních, polopatických upozorněních volky nevolky odhaluje trapně komerční charakter a účel celé své veleslavné tvorby… Lze si jen přát, aby celoněmecká evangelická pověřenkyně pro kulturu přestala před komerčním charakterem současné filmové tvorby přivírat obě oči.

František Schilla

Odkaz:

Bahr, P.: Der Barmherzige, epd Film 5/2009, s. 14-15

Běda mně, budu–li mlčeti ....

(slyšíme nejen z kostnických plamenů od mistra Jana Husa)

Beru do ruky knihu z nejmilovanějších – „Babičku" Boženy Němcové. Čas je život a život přebývá v srdci a tato kniha s jímavými ilustracemi Adolfa Kašpara tvoří geniální jednotu krásy.V knize je vepsáno na podzim 1962 – v mých sedmi letech – věnování – „milované dcerušce pro radost i poučení rodiče". Jakou cenu měl a stále věřím, že i z věčnosti má můj život a charakter pro mého otce svědčí úvaha Bohuslava Balbína, kterou mi do vzácné, zlaté knihy vepsal. Podělím se o ni se čtenáři těchto řádků :

„Těžký a před potomstvem neomluvitelný zločin na sebe uvalují ti, kdo buď nadějíce se vítaných hodností, buď strachujíce se nějakého tyranského ducha, buď toužíce dosíci milosti neb jakoukoli jinou ctižádostí dohnáni, rady své propůjčují na zradu a zmar vlasti, společné matky, nepřátelům, a kdo cizí lakotě a pomstě mlčením aneb, což horší jest, pochlebováním plachty rozestírají.

Ať se honosíš jakýmkoli jménem, ať proslavený jsi byl titulem buď rady, buď komisaře, buď aktuára, písaře, tajemníka, buď visitačního neb revisitačního legáta neb legátova náměstka, jestliže jsi radou a pomocí přispíval, aby chudí byli utiskováni, aby z nešťastných sedláků sáli a srkali krev a pot, aby některým bylo ulehčeno, jiným pak přitíženo a mlčel-lis pro uvarování hněvu panovníkova neb z pochlebenství, strachu neb pro zisk, když jsi mohl mluviti a zastávati se vlasti tak zkormoucené, nebo dokonce potvrzovallis to vše jazykem a perem prodejným: krev nešťastných padne na tebe i na syny tvé !"

„Na maličkostech záleží dokonalost, a dokonalost není maličkost" (Michelangelo) – a proto ti, kdo se vyčerpávají obětavostí, ale i drobnými činy úsluhy a pomoci pro své bližní, jsou opravdovými syny a dcerami Božími. Děkuji Ti, můj táto, žes mne takto již jako malou holčičku vedl – dosah Tvých slov jsem pochopila a ocenila až později v těžkých životních chvílích. – Jsem si vědoma toho, že každý jsme schopni dostát jen části dále uvedeného, ale lze se aspoň pokusit : Nebát se, nelhat a mít sílu promluvit v pravý čas, vykročit tím obávaným prvním krokem do neznáma – nenechávat lidi bez odpovědi, být v práci poctivý a odpovědný, usilovat o dobré, slušné mezilidské vztahy, omluvu, smíření, odpuštění, k těm nejbližším mít odpovědný vztah, neubližovat jim naším roztříštěním se na plno míst a vůči „nepravým" lidem, na kompromisy ne vždy přistupovat, být zásadoví, nerezignovat, a když už k tomu dojde, tak s určitou noblesou ducha a obhajobou, nezrazovat – pak snad s milostí a ochranou Boží zasazené vzejde, klas vydá své zrno a bude z nás postupně při naší více či méně bolestné proměně vyzařovat určitý pokoj a vnitřní klid nebo si aspoň pročistíme svoje svědomí. A podaří-li se jen malá věc z toho, co jsme si předsevzali, i tak se z této malé věci konané s láskou stane později v Božích očích věc závažná, protože jsme dokázali nezahořknout a zůstali jsme věrni především sami sobě.

Anna Flieglová

Vážení bratři, vážené sestry, kolegové, přátelé a příznivci ETF,

chtěl bych Vás informovat, že Evangelická teologická fakulta UK v Praze v těchto dnech vypsala několik volných pracovních míst (samostatný referent oddělení pro vědu, technický redaktor vědeckých periodik a pokladní) a také výběrové řízení na pozici správce budovy.
Podrobnější informace a dokumenty inzerátů ke stažení jsou na webu
http://web.etf.cuni.cz/ETF-197.html
http://web.etf.cuni.cz/ETF-199.html
Byli bychom rádi, kdyby se náš zájem získat dobré pracovníky setkal s nadějemi těch, kdo v této nejisté době hledají vhodné uplatnění.

S pozdravy
doc. ThDr. Martin Prudký, děkan ETF UK

Staré časy v Nové Lysé 6

Historický obrázek z konce 17. století

Pokračování z minulého čísla

III. Kuřata bez kvočny

Měsíc po odchodu exulantově z Lysé byla deštivá, tmavá noc. Obyvatelé odebrali se brzy z večera k odpočinku a život v městě utichl. I šenkhauzy byly již zavřeny. Každý držel se doma. Ulice byly pusty, jen voda stékající přes kameny ze svažitého náměstí do ulic, temně a jednotvárně šuměla. Noční hlídka nebyla k spatření, ba i ti psi jako by dnes oněměli.

V pozdní hodinu noční objevila se co chvíli na náměstí postava v plášť zahalená a zamířivši „na Konec", zmizela „ve Vokrsku" v Peřinově domku. Také od Litole přišlo asi pět mužů zadem skrze stodolu a dvůr. Vcházeli tiše, bráníce každému šramotu. Byli to tajní Bratří, jež k dnešní schůzce obešel a sezval kořenář Horáček. Sešli se k pobožnosti po způsobu dávném, bratrském. Zbaveni jsouce kazatele, aby přisluhoval slovu i stolu a nemajíce odnikud naděje na pomoc, obstarávali si služby Boží sami.

Na velkém oplísněném kameni při boku Peřinova sklepa rozložena byla slavná památka po Bratřích Českých - Biblí kralická. K ní shromáždilo se asi ke dvacíti mu-žův a ženy některé z města. Peřina jako nejstarší zastupoval kazatele. Předčítal z Písma a modlil se.

Po skončené pobožnosti ukázal bratřím Manuálník. Všichni souhlasili v tom, že Manuálník, jsa rozměrů menších než Biblí, sloužiti bude výborně k častějšímu slovem Božím se pokochání. Když Biblí byla uložena, pochlubil se Peřina dárkem bratra Hermona exulanta. Přistoupil s knížkou k velikému svícnu a ostatní seskupili se kolem něho. Knížka šla z ruky do ruky. Všichni těšili se na obsah její. Rozložili se po zemi a Peřina četl. Vzdech jeden druhého hlubší dral se jim ze stísněných prsou, a mezi svraskalýma víčkama perlily se bohaté krůpěje slz. Byli to mužové, kteří dovedli bez reptaní snášeti krutá muka, tyrany reformačními jim nachystaná, aniž slzu uronili, a zde, sotva že první slova Komenského uslyšeli, změkli jako děti. Komenský z hlubin duše promluvil a v hlubinách těch duší ozvala se zlatá struna odpovídající. Mnohá místa bylo Peřinovi opakovati.

„Od končin země volám na vás, rozptýlené stádce oveček Božích, já k končinám země zahnaný, smutný, osamělý a osiřelý pastýř váš. Ach, uslyšíte-li ještě hlas můj? Hasnou lampy naše, upadá svícen náš. Mějtež se dobře, přátelé milí, a po mně se již nejinak než jako byste mne do hrobu položili, ohledejte."

Hlasitý pláč ozývati se začal ze všech koutů. Teprve po chvíli mohl Peřina opět pokračovati. Staré hlavy pod tíží myšlenek sklonily se k prsoum, a co chvíli slyšeti bylo dlouhý, hluboký povzdech. A když poslední slova Smutného pastýře pod vlhkým klenutím temně dozněla, panovalo hrobové ticho.

„Bratří!" přerušil mlčení starý Peřina. Všichni rázem probrali se z myšlenek a vstali. „Tak co tomu říkáte?"

„Aby nám ho Pán Bůh ještě dlouho zachovati ráčil," promluvil všem ze srdce Tržický Vít.

„Ba už mu dlouhého věku přáti marno vychází," smutně hlavou pokyvuje, sdílel Peřina. „Už je mrtvo to zlaté srdce jeho a jeho Jednota sirá. Ach Pane Bože!"

Tu stařec na kolena padl a ruce sepjav modlil se vroucně: „Vzbuď tomu lidu svému opět muže, kterýž by zas uvedl jej do země otců jeho, a nedej mu hynouti v zemi cizí. Nedej také, aby nohou vetřelců pošlapáno bylo to tvé drahé símě v zahrádce tvé české. Ó vzbuď nám, prosíme, pastýře věrného za služebníka svého Amosa. A bude-li Tvá svatá vůle, aby ovečky opuštěné zůstaveny byly bez pastýře, pak posiluj nás, kteří jsme v této zemi zůstali, aby v nás rostlo símě Tvého svatého slova, aby v nás a v dětech našich neuvadla drahá památka rozptýlené církve až ke dnům lepším, kdy z milosti své oživíš kosti suché a ratolest stromu svého schnoucí. Pro svého svatého Syna, Krista Ježíše vyslyš nás. Amen!"

Napsal Antonín L. Berger

Pokračování příště

Na letošním pietním aktu na Staroměstském náměstí se objevily i české kroje

OSIŘELÉ CHRÁMY

(Jeremiáš 8,21–22)

Když se po vás dívám,
chrámy osiřelé,
vyschlé studny vídám?
Studny bez pramene?

Nebo jenom studny,
studny vody živé,
které zneuctili,
zhrdli jimi lidé?

Otevřené rány
jsou to v našem těle,
jimiž krvácíme.

Oči oslepené!
Proto nevidíme,
že jsou ještě léky
na ty rány steré,
jimiž krvácíme,

bez lékaře mřeme!

Dalibor Molnár

Slovanští věrozvěstové a Mistr Jan Hus

Dokončení ze str. 1

jímat křesťanské poselství jako skutečné evangelium z niterného přesvědčení. Nebylo to však tak jednoduché. Od příchodů věrozvěstů r. 863 musela tato misie čelit zlobě, pomluvám i útokům nejrůznějšího druhu. Oba bratři museli záhy obhájit své poslání i metody před římským papežem. Konstantin se však z Říma již nevrátil, vstoupil do kláštera pod jménem Cyril a brzo, předčasně zemřel. Nakonec Metoděj byl jmenován arcibiskupem, tak se splnilo i přání Ros-tislavovo, a mohl pokračovat i v bohoslužebném jazyce staroslověnském. Po jeho smrti však záhy jeho žáci museli opustit zemi a pokračovali v zemích na východě. Semínko evangelia zaseté slovanskými misionáři však již zapustilo své kořeny.

Pro naše země bylo neobyčejně důležité, že mohly být vytvořeny první písemné památky, nastává rozvoj uměleckých řemesel, architektury i kontakty s jinými zeměmi. Výjimečné bylo i používání staroslověnštiny jako bohoslužebného jazyka a i to, že to bylo papežem povoleno a že měla Velká Morava i svého arcibiskupa.

V čem vidím kontinuitu a provázanost Konstantina a Metoděje s Mistrem Janem Husem. Všichni tito mužové byli čistého a ryzího charakteru. Byli tak oddáni svému poslání být opravdovými kněžími svého Pána Ježíše Krista bez postranních úmyslů, že byli ochotni nasadit i svůj život. Byli neochvějně přesvědčeni, že Boží slovo má být hlásáno svobodně a v jazyce, kterým obyvatelé rozumějí. Měli odvahu upozorňovat na nesoulad v životech lidí i v moci postavených. Mistr Jan Hus našel církev své doby v krizi na hony vzdálenou evangelijním pravdám. Měl odvahu jít do zápasu o poznanou Boží pravdu. Naplnil tak slova Ježíšova o následování - Neboť kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde, kdo však přijde o život pro mne a pro evangelium, zachrání jej. (Mk 8,35) U Mistra Jana se to naplnilo doslovně, U Konstantina a Metoděje k tomu nebylo daleko. Jejich život nebyl marný, září nám po staletí jako nejkrásnější příklady, že patřit Kristu někdy stojí opravdu hodně, ale stojí to za to. Myslím, že to je poselství i pro naši dobu, být opravdovými kněžími (všeobecné kněžství) našeho vzkříšeného Pána Ježíše Krista.

Jan Trnka

Názory čtenářů

K článku Emanuela Vejnara „Vajíčka naměkko, husiti načerno" z ET–KJ 19–20/2009

K článku E. Vejnara, týkajícího se názorů pana Steigerwalda na J. Husa a husitství, posílám text svého mailu, kterým jsem reagoval na rozhovor s tímto novinářem a dramatikem v časopise Reflex, zveřejněný na konci minulého roku. Patří k publicistům, kteří si svůj rádoby nový a objektivní pohled na národní minulost "budují" hlavně špiněním mnohého, co k ní patří. Ač vztyčují prapor antikomunismu, sami se od nich neliší svým černobílým pohledem. Pan Steigerwald by měl ještě zatratit se vším všudy i Jednotu bratrskou s její Šestidílkou a J. A. Komenského. Sám odsuzuje fanatismus, ale jeho prezentace vlastních názorů do stejného fanatismu upadá a navíc vyniká značnou žlučovitostí. V ní si velmi libuje. Viz preláti - děvky - a zlí husitští fanatici. Kdo sleduje jeho názory, nediví se tomu, co zase dal dohromady. Je to jeho oblíbené téma. Bohužel, daří se mu vtloukat tyto "originální" pohledy do hlav mnohých čtenářů novin, které mu dávají prostor ke psaní. Ale tak to u nás už v Česku v současné době chodí. Příčin, mezi nimi mnoho smutných, je více.

S pozdravem

Leo Kutý

E–mail do časopisu Reflex

V čísle 49 minulého ročníku jsem si přečetl rozhovor s p. Steigerwaldem. V něm jsme se dověděl, že Jan Hus byl v podstatě negativní osobnost, protože jeho názory znamenaly zpět do středověku. Zřejmě "temného". Pan Steigerwald si činí nárok býti publicistou erudovaným, soudě podle toho, co od něj čítávám.

Udivila mne tedy jeho poznámka o zmíněné osobnosti naší minulosti. Vřele bych mu doporučil, aby si na internetu otevřel třeba "iEncyklopedii" vydávanou a spravovanou Karmelitánským nakladatelstvím, které rozhodně nemůžeme podezírat z nějaké protestantské zaujatosti. Tam by se dověděl, že dotyčný Hus patří rozhodně k předchůdcům evropské reformace, již snad pan Steigerwald přece jen nepovažuje za něco v historii Evropy negativního a regresívního. A dověděl by se, že přece jen něco znamenal jako jeden z reformátorů církve. Což mu bylo oficiálně katolickou církví přiznáno mimochodem také zásluhou zesnulého papeže Jana Pavla II. Navíc by se měl zajímat také o to, co Husova činnost znamenala pro rozvoj jazyka, v němž sám publikuje své názory a píše svá dramata. Jeho odsudek Husovy osobnosti mi připomíná výrok jiného našeho dramatika, který v devadesátých letech, jsa tehdy poslancem a dokonce i ministrem, v zápalu diskuse v Parlamentu o zavedení státního svátku Cyrila a Metoděje prohlásil, že nechápe proč je to nutné, když k nám vlastně přinesli "azbuku"!!!!

Nechci to hlouběji rozebírat, bylo by to velmi smutné. Budiž, i takové názory mohou existovat. Na omluvu tomuto dramatikovi, kterého si jinak vážím za jeho tvorbu, může býti to, že byl tehdy zřejmě ještě v zajetí tanko-brežněvovského traumatu a příslušné postsametové euforie. Pan Steigerwald by se měl více zajímat o to, v čem Hus přispěl svým skromným dílem k tomu, aby se křesťanství vymanilo právě z té z bigotnosti, o níž se v rozhovoru zmiňuje. Možná podle něho ani Luther, který se na Husa odvolával, k tomuto vymanění nepřispěl. Pak je těžká diskuse. Čili přesně v duchu našeho českého škarpismu. A očerněme co nejvíce naši minulost. To se nosí, to budeme "cool", ozvláštníme se a bude na nás vidět, vždyť je to nový, "objektivní" pohled.

S pozdravem

Leo Kutý

Přeji redakci vše dobré v tomto nastoupivším roce

Evangelíci pomáhají likvidovat následky povodně

Českobratrská církev evangelická se prostřednictvím Diakonie ČCE zapojila do pomoci lidem postiženým povodní na Moravě. Církev uvolnila ze svých prostředků 500.000 Kč na náklady spojené s poskytováním pomoci.
V terénu pracuje přes 20 dobrovolníků, v záloze je dalších cca 50 lidí ochotných vyrazit na pomoc. Dobrovolníci jsou vysíláni z Hodslavic, Nového Jičína a Javorníku v Jeseníkách. Pomáhají při vyklízení zničených domů, čistění od bahna, otloukají omítky aj. Dobrovolníci jsou vybaveni pracovními nástroji a ochrannými pomůckami. Diakonie Českobratrské církve evangelické se stará o jejich stravu, ubytování, zajišťuje zásobování hygienickými a desinfekčními prostředky a zapůjčila zdarma domácnostem přes 90 vysoušečů.
Diakonie Českobratrské církve evangelické začala s poskytováním pomoci postiženým záplavami již v roce 1997 během povodní na Moravě. Od povodní v roce 2002 se Diakonie Českobratrské církve evangelické zapojila do Integrovaného záchranného systému v České republice a organizuje každým rokem školení dobrovolníků, kteří jsou připraveni pomoci při mimořádných událostech. V evidenci je v současné době okolo 100 vyškolených dobrovolníků.

Ivana Benešová
komunikace s veřejností
Českobratrská církev evangelická
Ústřední církevní kancelář
P. O. Box 466, Jungmannova 9
CZ - 111 21 Praha 1
tel.: 224 999 275
fax: 224 999 219
mobil: 606 956 957
www.srcce.cz

Ekonomie dobra a zla

To je titul knihy, o které se začíná hovořit (270 stran, doporučená cena Kč 299,-) . A kterou nestačí pouze doporučit: Měla by se stát předmětem fakultních seminářů i farářských a presbyterních konferencí. Protože otevírá otázky, nad kterými jsme zapomněli přemýšlet. A to nejen z pohledu člověčího a společenského, - ale i církevního, teologického a biblického.
Autorem je relativně mladý ještě autor, Tomáš Sedláček. Byl ale poradcem již presidenta Havla, a dnes je krom jiného i členem Národní ekonomické rady vlády ČR.
V širokém dějinném oblouku všímá si hospodářské problematiky a jejího ethosu od dob Gilgamešových (tedy od „potopy světa"), které často a zasvěceně konfrontuje s pohledy biblickými. Bylo by nesmyslné vydávat knihu za dílo populární. Je to však práce snad právě pro ekonomického laika zajímavá, dobře čtivá, s výbornými odkazy a doklady, a ohleduplně a přehledně členěná.
Sám za sebe mám k ní jen jednu, zato ale velikou výtku. Autor se dívá na svět pouze jedním okem,- a to tím pravým až pravotočivým. Mezi 125 citovanými světovými osobnostmi mu zcela unikl (?) Marx,- i v nedávné britské anketě prohlášený za největšího Evropana 2. tisíciletí. Kterému pak v textu spoří celkem 8 (osm) spíše znevažujících poznámčiček o průměrném rozsahu 18 slov každá. Práce tím přechází z vědy v ideologii a svými závěry se pohodlně vrací k výchozím, zato dnes obecně uznávaným a "bezpečným" předpokladům.
Přesto uvedené práci fandím. Protože (jak autor sám kdesi tvrdí), pokrok přinášejí spíše otázky než odpovědi. A za ty otázky patří Tomáši Sedláčkovi veliké poděkování.

Ilja Herold, iherold@upcmail.cz

Naučte se odpočívat

"Neboť kdo vejde do Božího odpočinutí, odpočine od svého díla, tak jako Bůh odpočinul od svého." (Žd 4:10) Po přečtení tohoto verše jsem si uvědomil důležitost práce. Je matkou pokroku, nejsou bez ní koláče a ztratit jí - tragédie. Ostatně nějak ubývá. Kdekdo si snad vzpomene na jednu z čiperných babiček, jenž měly od rána do večera na zahrádce stále práce dost. To je v ostrém kontrastu k dnešním znuděným adolescentům, které právo chrání, aby se předčasně nepředřeli. Jenomže, jak se vypořádat s věčným odpočinutím na onom světě? Dopřeje Nebe lenochům?
Myslím, že člověk lenošit ani neumí. Má dcera například nade všechno miluje svůj počítač. Je neuvěřitelné, kolik má na něm práce. "Tati, nemůžu ti pomoct hned, počkej chvíli, jen to dodělám." A neřekli byste také, jak je večer z toho neustálého vysedávání unavená! Úplně zapomíná na odpočinek. Nemá na něj čas. Ano, všimněte si, jak lidé nelení ani v neděli. Ostatně, u nás na vsi mají chaťáci tradičně tento den nejvíce napilno. Již od rána hučí motorové pily a sekačky. Nikoho to neruší, nikomu to nevadí. Vždyť, kdy jindy to mají dělat, když celý týden chodí do zaměstnání?
Všímám si též, že křesťané mají poslední dobou také problémy se vůbec do kostela dostavit. A přitom Pán Ježíš říká: "Pojďte ke mně, všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout." (Mt 11:28) Možná, že si řeknete: "Člověk tu není pro neděli, ale neděle pro člověka!" Pravda, ani já nejsem v tomto směru ideální, i když se docela rád odpočívat snažím. Uklidňuje mě však verš: "Tak má Boží lid pravý sobotní odpočinek teprve před sebou." (Žd 4:9) Přeji vám příjemné odpočinutí nejen na dovolené, ale hlavně ve společenství Ducha Kristova.

Ivo Kraus, monteko@wo.cz

Dary na Tiskový fond za 1. pololetí 2009

Církev bratrská – Hradec Král.	400,–
II. Žižkovský sbor ČCE – Praha 3	500,–
Místní sdružení KJ – Kutná Hora	1500,–
bratr Frankovský Pavel– Praha	250,–
sestra Hallerová Ludmila – Praha 4	500,–
bratr Hanuš Ladislav	500,–
bratr Kotouček Jan – Praha	200,–
bratr Mareček Miroslav – Praha	500,–
Mařasovi – Švýcary	500,–
sestra Mgr. Michutová Alena	1000,–
bratr Navrátil – Hustopeče	200,–
bratr Šmída David	300,–
bratr Turek Oldřich	30000,–
bratr Vandas Jiří – Příbram	1000,–
sestra Vávrová Marie	500,–
manželé Veselých – Brno	2000,–
sestra Ulrichoá Marie (k uctění památky biskupa JB Adolfa Ulricha)	5000,–
nejmenovaný dárce	4000,–

Všem dárcům upřímně děkujeme

Inzerce

Pronajmu pokoj (17 m2) pro 1 osobu se samostatným vchodem, kompletně zařízený, k dispozici kuchyň a koupelna (pravé křídlo bytu), tiché a nekuřácké prostředí. 3 minuty od metra Dejvická a stanice tramvaje. Praha 6 - Bubeneč. Cena 5.500,- Kč. Mobil 602646436.

č. 29

FS ČCE v Klášteře nad Dědinou hledá kazatele/kazatelku s možným nástupem 1.9.2010. Nabízíme služební byt s farní zahradou. Bližší informace získáte na tel: 739 244 645.

č. 30

Farní sbor ČCE v Humpolci pronajme k bydlení nebo podnikání byt 3+1 (100m2) v centru města. Byt bude volný nejpozději od 1. září 2009. V závislosti na využití prostor bytu předpokládáme (v případě bydlení) čisté nájemné ve výši 3.500,-Kč měsíčně. Výši nájemného lze po domluvě upravit. K bytu také patří polovina z celkové plochy zahrady, sklepa, půdy, zahradního domku. Možnost pronájmu dalších sklepních prostor (asi 60 m2) s vchodem z hlavní ulice! Pozitivní vztah ke sboru a církvi předpokládáme. Více informací na stránkách evangnetu, nebo na telefonním čísle faráře sboru: 777 065 911.

* * *

Ústřední církevní kancelář Českobratrské církve evangelické
přijme
personalistu/personalistku na plný pracovní úvazek s nástupem 1.9.2009

Požadujeme:
* znalost církevního prostředí a bezúhonnost (podmínkou)
* VŠ, SŠ vzdělání v oblasti lidských zdrojů (příp. v oblasti právní výhodou)
* min. 3 roky praxe v oboru
* znalost práce na PC, samostatnost, zodpovědnost

Nabízíme:
* odpovídající finanční ohodnocení,
* příjemné pracovní prostředí v centru Prahy
* možnost dalšího vzdělávání, 5 týdnů dovolené, zaměstnanecké výhody
* pro mimopražské zájemce možnost ubytování v garsoniéře

Motivační dopis, strukturovaný životopis, dvě písemné reference nebo pracovní hodnocení z předchozích zaměstnání zasílejte na adresu:
Českobratrská církev evangelická, sekretariát,
Jungmannova 9, 111 21 Praha 1
Bližší informace podá D. Doucková, tel.: 224 999 214, douckova@srcce.cz

* * *

Ústřední kancelář Českobratrské církve evangelické, ekumenické oddělení
hledá
spolupracovnici/spolupracovníka
na plný úvazek do trvalého pracovního poměru s nástupem 1. září 2009 nebo podle domluvy. Jedná se o rozmanitou práci sahající od administrativy a korespondenci v češtině a angličtině, přes vysílání delegátů na zahraniční cesty a přijímání zahraničních návštěv až k překladům a práci s teologickými texty.
Očekáváme zájem o církev, ekumenu a teologii, PC znalosti, dobrou znalost angličtiny a alespoň pasivní znalost němčiny, flexibilitu, kreativní přístup k práci a ochotu k týmové spolupráci.
Nabízíme zaměstnání v milém týmu a vstřícném prostředí s možností zdokonalit se v angličtině a němčině.
Další informace u tajemníka pro ekumenu a mezinárodní vztahy
Gerharda Frey-Reininghause,
tel. 224 999 216,
e-mail: ekumena@srcce.cz

Bohoslužby

Seniorát východomoravský

Českobratrská církev evangelická

Hodonín, Ne 9.00
Husova 6, adm Dan Petříček, k Jana Tomešková

Hošťálková u Vsetína, , Ne 10.00
Hošťálková u Vsetína č. 23, f Petr Maláč

Hrubá Vrbka a Velká Nad Veličkou,
Velká nad Vel., Ne 8.30
Hrubá Vrbka 117, Ne 10.00
f. Mojmír Blažek

Huslenky, Ne 10.00
Huslenky 439, f Jiří Palán

Jablůnka, Ne 9.00
Jablůnka č.45, j Martin Tomešek, adm Daniel Heller, k Dušan Tajzler

Jasenná, Ne 8.45
Jasenná č.108, f Radmila Včelná

Javorník nad Veličkou, Ne 10.00
Javorník nad Veličkou č.111
f Josef Hurta

Kateřinice, Ne 9.00
Kateřinice č.226 , f Pavel Šebesta

Kyjov, Ne 9.30
Dobrovského 511, f Dan Petříček

Leskovec, Ne 9.00
Leskovec č.156, 756 11 Valašská Polanka, f Libor Špaček

Pozděchov, Ne 8.45
Pozděchov č.121, f Vlastimil Kovář

Prusinovice, Ne 10.00
Přerovská 174, f Leoš Mach

Pržno, Ne 10.00
Pržno č.32, 756 23 Jablůnka n. Bečvou, f Daniel Heller

Ratiboř u Vsetína, Ne 9.30
Ratiboř u Vsetína č. 221, f Pavla Hudcová

Rusava, Ne 8.30
Rusava č.28, f Ludvík Svoboda

Růžďka, Ne 10.00
Růžďka č. 138, f Martin Fér

Střítěž nad Bečvou, Ne 9.30
Střítěž nad Bečvou č.120, f Vladimír Kopecký

Uherské Hradiště, Ne 10.00
Jana Blahoslava 419, f Marek Váňa

Valašské Meziříčí, Ne 9.30
Blahoslavova 430/3, adm Martin Fér

Velká Lhota, Ne 9.30
Velká Lhota č.30, 757 01 Valašské Meziříčí, f Jan Kupka

Vizovice, Ne 8.45
Palackého nám. 364, f Jiří Malý

Vsetín (Dolní sbor), Ne 9.30
Palackého 153, f Bronislav Czudek

Vsetín (Horní sbor), Ne 9.30
Palackého 156, f Jiřina Kovářová, j Pavel Čmelík

Zádveřice – Raková, Ne 8.45
Zádveřice č.139, f Miloš Vavrečka

Zlín, Ne 9.30
Slovenská 3063, f Petr Pivoňka

Evangelický týdeník - Kostnické jiskry
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 228961190/0300
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost
*Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz, příjem reklamací: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

Zákaz Církve adventistů sedmého dne – test svobodných církví v Československu

Krátké dějiny boje Církve adventistů sedmého dne (CASD) za právo na existenci v komunisty ovládaném Československu v letech 1948–1952 přináší mnoho zajímavého nejen pro dějiny malých svobodných církví, ale lze na tomto případě předvést také obecné postupy Komunistické strany Československa (KSČ) v postupném potlačování svobody náboženství.

CASD byla první státem uznanou svobodnou církví v Československu (ČSR), která byla administrativním zákrokem (tedy ne legislativní cestou) zakázána. Podrobné důvody a okolnosti, jež k tomu vedly, budou pojednány níže, ale zmiňme několik rysů církve, které v obecné rovině komunistický režim dráždily a mohou být považovány za obecnou devizu svobodných církví. Prvním z nich je dynamičnost: v prvních pěti poválečných letech se počet členů církve zdvojnásobil. Ač se ostatní svobodné církve takovými úspěchy vykázat nemohly, v obecné rovině je dynamický růst ve 20. století pro svobodné církve typický. Druhou společným rysem pro většinu svobodných církví jsou jejich historické vazby na západní demokracie, ať již přímo správní či pouze teologické. Orientace na Velkou Britanii či Spojené státy byla samozřejmě velmi přitěžující okolností pro řadu svobodných církví. Třetím výrazným rysem je velká etická přísnost. Ve svém tradičním vnímání různých prvků učení bývají malé denominace nekompromisní a neústupné. To pak komunističtí pohlaváři a úředníci často chápali jako neochotu zařadit se a držet krok. KSČ si neústupnost malých denominací vyzkoušela v případě CASD a její pevnosti v přísném dodržování sobotního klidu. Tento střet vedl k perzekuci, zákazu, ale nakonec také k přežití církve. Ta poté, ač zbavená majetku a vnitřně rozervaná, byla do určité míry pro KSČ mementem, takže k podobně silnému tlaku na změnu ve vnitřním životě církve již po roce 1956, kdy byla církev opět povolena, nedochází.

První zkušenosti s režimem (1948–50)

Prvním kontaktem CASD s novou politickou realitou byl požadavek Ústředního akčního výboru národní fronty z března 1948 na ustavení akčního výboru. Státem neuznané svobodné církve u nás byly organizovány na základě spolkového zákona a právě spolků se tato výzva týkala. Oběžník upozornil, že ty spolky, které akční výbory, jež se mají postarat o očistu spolku tak, aby vyhovoval lidově-demokratickému směřování Československa, neustaví, budou považovány za rozpuštěné. K ustavení akčního výboru Československé jednoty adventistů s.d. (spolek) a k jeho potvrzení akčním výborem pro Prahu 12 došlo v dubnu 1948. Výbor v zásadě pouze prohlásil, že církev podporuje lidově-demokratické směřování ČSR a další aktivitu poté již nevyvíjel.

Prvním skutečným omezením života církve bylo přitvrzení poválečné praxe Ministerstva informací (později Ministerstva informací a osvěty), kdy se z omezování církevních nakladatelských aktivit postupně přešlo k jeho úplnému zákazu. Již v roce 1948 dosazovala nová vláda do soukromých nakladatelství pověřence, jež dohlíželi nad obsahem vydávaných knih. Na jaře 1949 byla zvolena při Ministerstvu informací Národní ediční rada česká, která se stala orgánem dohlížejícím nad vydavatelskou činností v celém státě. Soukromá nakladatelství byla likvidována a několik zbylých postaveno pod přísnou kontrolu cenzorů. V únoru téhož roku se adventisté ještě pokusili zažádat o povolení vydávat církevní časopis, a úřadům byl dokonce zaslán exemplář prvního připraveného čísla, ale i tato žádost byla zamítnuta s poukazem na protisocialistický duch některých článků.

Nový tiskový zákon č. 94/49 z 24. března 1949 o vydávání a rozšiřování knih, hudebnin a jiných neperiodických publikací vyžadoval novou registraci nakladatelství, a tu adventistké „Nakladatelství Josefa Cepla" od Ministerstva informací a osvěty nezískalo. Nakladatelství se změnilo na „Výdejnu náboženských pomůcek", čímž bylo určeno, že publikační činnost se má omezit pouze na tisk „sobotních úkolů" (studijních materiálů pro první část bohoslužby) a modlitebních přednášek, ale i s tím byly problémy. Církev se snažila řešit krizi požadavkem na vydavatelské oprávnění přímo pro spolek, o které požádala dne 21. dubna 1949. To bylo Ministerstvem informací a osvěty 8. září 1949 zamítnuto. Totéž se opakovalo v roce 1950, kdy byla podána obdobná žádost. Spolek se měl podle Ministerstva školství a osvěty obrátit na některé ze schválených církevních nakladatelství.

V obecné rovině se státní správa snažila církevní nakladatelství unifikovat. V polovině roku 1949 představuje vizi vzniku společného nakladatelství pro všechny malé evangelikální denominace, včetně adventistů. Plán byl pak v roce 1951 rozšířen zřízením jednoho společného nakladatelství pro všechny protestantské církve (Kalich), rok nato bylo zřízeno Ústřední církevní nakladatelství. To však nelze chápal jako krok k naplnění církevních vydavatelských potřeb, spíše k jejímu utlumení a k efektivní kontrole. Záznamy tohoto vydavatelství vypovídají o tom, že malé denominace dostaly možnost vydat (neperiodickou) publikaci v průměru jednou za rok. Nejhůře na tom byli metodisté, jimž do roku 1978 byly povoleny pouze tři publikace. Nejvýraznější změnou pro fungování církví a náboženských společností tohoto období, a nejvýraznějším legislativním zásahem do oblasti náboženství v komunistickém Československu vůbec představují dva tzv. církevní zákony z poloviny října 1949. Ještě před jejich vydání proběhla dne 13. října 1949 na Ústředním akčním výboru národní fronty schůzka, na kterou byli pozváni zástupci svobodných církví, jmenovitě baptistů, metodistů, adventistů, Jednoty bratrské, Jednoty českobratrské, Armády spásy a také zástupci mormonů. Zde jim bylo oznámeno, že církevní zákony zavádějí praxi státem placených duchovních a tak tomu bude i v jejich případě. Navzdory protestům byly kazatelům těchto denominací, které vnímaly svou finanční nezávislost jako součást celkové svobody církve, v prosinci 1949 poprvé zaslány „státní" platy. Částka však stát zatížila natolik, že se vedení Státního úřadu pro věci církevní (SÚC) rozhodlo celou záležitost pozastavit a přikročit k plnému financování těchto církví až po systematizaci kazatelských míst (tedy po výrazném snížení jejich počtu). Do té doby byla vyplácena u většiny svobodných církví jen část kazatelů, ostatní byli nadále placeni církví.

Sbor CASD v Praze na Smíchově

Zákony samotné postavily církve pod hospodářskou a personální kontrolu SÚC a církevních tajemníků, tedy pracovníků církevních odborů okresních a krajských Národních výborů. Jejich obsah (a obsah jejich novel) lze zjednodušeně shrnout tak, že veškeré církevní aktivity vyžadovaly státní schválení, mimo pravidelně konané bohoslužby v k tomu určených objektech. Zároveň s jejich zaváděním proběhla vlna uznání svobodných církví - u adventistů se tak tomu stalo v červenci 1950 se zpětnou platností k listopadu 1949. Zároveň s tím se však řadě denominací a náboženských skupin tomuto uznání nedostalo a s pozdějším rozpuštěním jejich spolku byly tyto společnosti zakázány nebo vyzvány k sloučení s jinými církvemi (např. Spolky „snaha" a „rozhodných křesťanů" se přidružil k Jednotě českobratrské, část členů malé skupinky se jménem „Svobodná církve evangelická" přešlo k metodistům a podobně tomu bylo s „Biblicko-křesťanským shromážděním" a Jednotou bratrskou). Z církví, které státní uznání nedostaly jmenujme např. Křesťanské sbory, Armádu spásy a Novoapoštolskou církev.

Dalším omezením, jež utahovalo stále s většími potížemi dýchajícím církvím smyčku okolo krku, následovalo v roce 1950, kdy vydalo Ministerstvo vnitra výklad dopadu církevních zákonů na právo shromažďovací a ten napříště vyžadoval pro akce pořádané pod širým nebem povolení Národních výborů (oproti dřívější oznamovací povinnosti).

Stupňování perzekuce

V polovině roku 1950 byl také schválen balíček opatření zabývající se reorganizací bohosloveckého studia, která měla nejen postavit bohoslovce pod kontrolu státu, ale také zamezit církvím, aby nepříznivý vývoj v oblasti vzdělávání mladých duchovních za posledních 10 let zvrátily. Bylo rozhodnuto o soustředění bohosloveckého studia na třech fakultách v Českých zemích a třech na Slovensku, semináře menších denominací se tímto ruší. Tento krok dopadl na CASD obzvláště tvrdě. Poslední seminaristé opustili Misijní školu v Loděnicích u Berouna v roce 1936 a po otevření Školy biblických nauk na podzim roku 1946 se prokázal v této oblasti velký deficit, v roce 1950 studovalo na tomto ústavu tak již 62 studentů. To, společně s dynamickým růstem církve, bylo státní správě trnem v oku a tak povolila pouze pěti studentům pokračování ve studiu na Komenského bohoslovecké fakultě (pro srovnání Jednota Českobratrská, tehdy měla na svém semináři v Kutné Hoře 21 studentů, 7 z nich mohlo přestoupit na Komenského fakultě). O tom, kteří studenti mohou pokračovat na studiu v Praze rozhodli státní úředníci na základě pohovorů, jež byly zaměřeny pouze na jejich politické názory. Nutno ještě poznamenat, že nová legislativa neřadila bohoslovecké fakulty mezi vysoké školy, což finančně znevýhodňovalo jak vyučující tak i absolventy bohosloveckých fakult.

Křest v Berouně

Dalším zásadním a systematickým zásahem do života CASD, a paralelně do života dalších svobodným církvím, bylo rozhodnutí o podstatném snížení počet kazatelů od 1.1.1951. Oficiálně to bylo to součástí celostátního přesunu pracovních sil do průmyslové výroby, ale tyto tzv. systematizace duchovenských míst měly podle vnitrostranických dokumentů také omezit misijní a pastorační možnosti svobodných církví. Zpráva o systematizaci byla sdělena CASD koncem října 1950 a zároveň bylo také oznámeno, že kazatelé, jež zůstanou v duchovenské činnosti, budou nadále placeni státem (Národními výbory).

Církevní výbor se pokusil proti argumentu potřeby více sil ve výrobě postavit organizováním zasílání rezolucí, v nichž se ohrožení kazatelé zavazovali k vykonání určitého, poměrně vysokého počtu brigádnických hodin. Úřady, aby si zachovaly tvář, nejdříve reagovaly odmítavě s tím, že je potřeba přesně uvést, kde a jak bude ona brigáda vykonána. Když to ještě v prosinci kazatelé napravili a poslali na jednotlivé Národní výbory i tyto údaje, zůstaly tyto žádosti již nezodpovězené a jedinou reakcí bylo oznámení o odebrání státního souhlasu k výkonu duchovenské služby od 1.1.1951.

Interiér modlitebny CASD v Banské Bystrici

Církev zaměstnávala před tímto zásahem 83 kazatelů, 12 katechetek a 14 dalších neduchovních zaměstnanců. K 1.1.1951 bylo propuštěno 21 kazatelů, jež byli nadále vedeni jako laičtí kazatelé, což církvi dávalo alespoň možnost hradit jim cestovní náklady, a 4 kancelářské síly. Navíc bylo 15 kazatelů doporučeno do důchodu. To vše se ještě zhoršilo po dokončení systematizace sborů na jaře 1951, po níž byl povolen jeden kazatel na systematizovaný sbor, což v praxi znamenalo více méně jeden kazatel na kraj - tedy 25 kazatelů včetně čtyř členů ústředí, což je cca 20% stavu před pouhým půlrokem.
V únoru 1951 je zástupcům nekatolických církví oznámeno, že nadále nesmí být mládež na církevní úrovni organizována, církevní mládežnické organizace mají přejít pod stranou ovládaný Československý svaz mládeže. Ministerstvo školství, věd a umění navíc v tomto měsíci ruší výjimku v povinné sobotní školské docházce udělenou adventistickým dětem. V dubnu téhož roku rozhodlo Ministerstvo vnitra o plošném zrušení náboženských spolků, což mělo postihnout nejen církve a náboženské společnosti, jež neobdržely státní uznání (již o nich byla řeč), ale také zamezit charitativní činnosti povolených církví. Odepření možnosti dobročinné aktivity církvím bylo významným omezením tradičního postavení církve ve společnosti a ukázalo se v boji o potlačení křesťanství v naší republice jako velmi účinným nástroj. Změny v sociální politice, které v této době probíhají v evropských státech, tak v zemích socialistického bloku šly mimo církve a náboženské společnosti a ty na nich nesměly participovat.
Na jaře 1951 přichází výrazný zásah státní správy tentokráte do vnitrocírkevních záležitostí. Státní orgány si, přestože církev plnila její požadavky, byly již dlouho vědomy chladného vztahu vedení CASD k lidově demokratickému zřízení (to opět můžeme vnímat jako obecný rys u svobodných církví, jejichž politická angažovanost, potažmo pro-socialistická angažovanost, byla minimální). Tiše vyčkávaly, monitorovaly situaci v církvi a hledaly sebemenší podnět, jež by se mohl stát záminkou k výměně starého vedení. Podnětem se stal dopis jednoho člena, jež byl s vedením církve nespokojen. SÚC jej interpretoval jako doklad neúnosného vnitrocírkevního napětí a zasáhl překvapivě rychle, hned na dalším zasedání výboru CASD v červnu 1951 bylo konstatováno, že Josefu Ceplovi a Oldřichu Wagenknechtovi, členům tohoto výboru, byl odebrán státní souhlas, následující týden ze zdravotních důvodů rezignuje také předseda Josef Doubravský a s ním celé vedení. Provizorní výbor CASD (státní orgány nechtěly povolit novou řádnou volbu, dokud nebude vypracována nová ústava církve) měl pak takové obsazení, od něhož si státní orgány slibovaly větší míru spolupráce. Mezi 15 členy výboru figuruje 5 dělníků a jeden rolník. Jako neoficiální prozatímní předseda byl vnímán Tobiáš J. Zigmund, bývalý ředitel Školy biblických nauk, který před státními orgány projevoval sympatie ke KSČ (podle svých slov byl také do roku 1950 členem strany).

Zákaz církve

Ani přijatelnější vedení v čele církve však neuchránilo CASD před další perzekucí, očekávání státní správy ohledně větší míry kooperace ze strany nového vedení církve se koneckonců v roce 1951, spíše nenaplnila. Náměstek ministra pověřeného vedením SÚC Z. Fierlingera Vladimír Ekart, bývalý duchovní Československé církve, pracuje od konce roku 1951 na shromažďování materiálů, jež mají prezentovat odmítání sobotní práce u adventistů jako závažný hospodářský problém. Nutno dodat, že většina těchto zpráv církevních tajemníků se vyjadřovala v tom smyslu, že odmítání sobotní práce u adventistů narušuje pracovní morálku, část zpráv však také vypovídá o tom, že si vedení podniků ochotné braní nedělních směn u adventistů chválí.
Tyto materiály pak byly použity pro mezirezortní poradu, která se uskutečnila 29. února 1952 na SÚC. Porada se zabývala právě fenoménem sobotního volna adventistů a byli na ni pozváni zástupci ministerstva pracovních sil, národní bezpečnosti, paliv a energetiky, těžkého strojírenství, hutního průmyslu (zástupce se však nedostavil), všeobecného strojírenství a ministerstva školství. Vladimír Ekart shromáždil na schůzce záznamy výše uvedených ministerstev o jednotlivých případech narušujících z pohledu státních orgánů chod hospodářství a výuky a sestavil je do mozaiky celkového obrazu, který měl přesvědčit o tom, jak je sobotní volno v plánovaném hospodářství problematické (pouze zástupce Ministerstva všeobecného strojírenství dr. Baron podle zápisu ze schůzky neviděl ve výměně sobotních směn adventistů problém). Závěrem celé porady bylo usnesení o tlaku na adventisty, aby se volných sobot vzdali.
Tento požadavek předložil zástupcům církve náměstek Ekart v březnu 1952 při schůzce ohledně vznikající nové ústavy církve, ba dokonce vyžadoval vložení paragrafu o povolení sobotní práce do této ústavy. Provizorní vedení církve však toto rezolutně odmítlo s tím, že sobotní volno je pro adventisty věcí naprosto zásadní (ač podle vlastních slov T.J. Zigmund v konečné fázi tlaku podpořil za svou osobu přesunutí sobotních bohoslužeb na odpoledne, aby bylo členům církve umožněno odpracovat dopolední směnu). Tři dny po schůzce církev reagovala písemně dopisem zaslaným SÚC 20. března 1952, v němž byla ještě jednou zopakována parafrázovaně slova, jež padla na SÚC o tři dny dříve. K hrozbě zákazu církve se zde praví: „Dovolujeme si připomenouti, že kdyby v naší lidově demokratické republice - v zemi plné náboženské svobody - došlo k rozpuštění církve adventistů sedmého dne, pak by to byla po frankistickém Španělsku druhá země světa, v níž by byla odepřena svoboda naší církvi."
Ve střetu adventistické církve a státu se od té doby již nic podstatného nestalo. Zástupci státu stupňovali svůj tlak (na nějakou dobu byl uzavřen sbor v Praze - Holešovicích) a zástupci církve vytrvale odmítali přistoupit na popření základního článku víry církve. Po té co se nezdařil ani pokus přimět k posunu bohoslužeb na sobotní odpoledne jednotlivé sbory, které k tomu byly vyzvány místními církevními tajemníky, přistoupil SÚC k přípravě podkladů

Pěvecký sbor v červeném Kostelci

pro administrativní zákaz církve. První návrhy vypracoval náměstek Ekart již v červenci 1952, konečná verze však byla po zapracování připomínek ministra Z. Fierlingera předložena 20. srpna 1952 pod názvem „Postup proti církvi adventistů" Politickému sekretariátu ÚV KSČ ve složení K. Gottwald, V. Široký, A. Čepička, J. Dolanský a V. Kopecký na zámku v Lánech, kde byl také návrh schválen. V důvodové části dokumentu se praví: „Adventisté zdržují se některých pokrmů, zvláště vepřového, koňského a králičího masa. Tento náboženský předpis vedl v některých případech k odmítání pěstování vepřového dobytka. Adventisté ve svých členech tlumí soustavně zájem o veřejné otázky, vedou věřící k apolitičnosti a zřejmě pod vlivem svých církevních vedoucích vypověděli někteří adventisté své členství v KSČ… Činnost adventistů jest v rozporu s některými ustanoveními naší květnové ústavy, jako například odpírání občanských povinností z důvodu náboženského vyznání, dále že výkon práva svobody vyznání je u adventistů v neshodě s veřejným pořádkem /svěcení sobot/, zneklidňování tvrzením o blížícím se konci světa atd."
Zákaz měl být původně platný od září, ale kvůli chystanému zajištění majetku byla platnost posunuta na 1. říjen. Administrativní zastavení činnosti přišlo pro církev nečekaně. Ozvaly se sice ojedinělé varovné hlasy, ale jediné co se zdařilo, bylo převezení části knihovny bývalého semináře do soukromých bytů členů církve. V den zákazu oznámila komise, v níž byli zastoupeni také agenti Státní bezpečnosti, příslušnému kazateli, stejně jako vedení církve, že jim, sboru a církvi jako celku se od tohoto dne odebírá státní souhlas (ač administrativní odebrání bylo podle platných legislativních norem možno jen u kazatelům, jak později v roce 1968 během rehabilitačního procesu poznamenala Generální prokuratura). Kazatelům bylo oznámeno, že budou převedení do výroby mimo své dosavadní působiště. Komise zároveň pořídila soupis majetku a přítomní

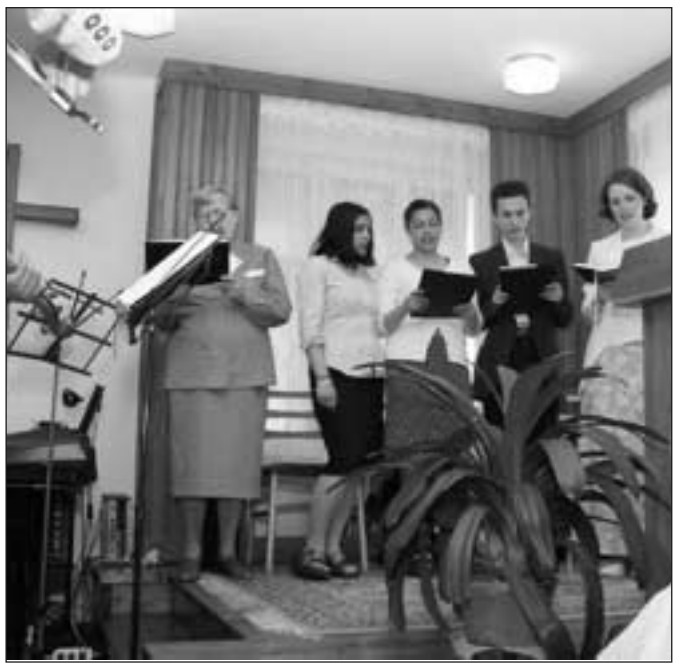

Z modlitebny v Děčíně

agenti StB pátrali po kompromitujících materiálech. Přítomným kazatelům se v několika případech podařilo zabránit vpašování takových materiálů či zbraní, takže se tento záměr nezdařil.

Zákaz církve – příčiny, dopady, okolnosti

Zákaz sám o sobě nemohl být způsoben pouze zmíněnými potížemi odmítání sobotní práce a hospodářskými či pracovně-morálními dopady téhož. O skutečné motivaci pro tento postup se dozvídáme s plnou jistotou až z dalších materiálů, jejichž vznik spustil zákaz CASD. 25. srpna 1952, tedy pouhých pět dní po schválení zákazu CASD ale stále více než měsíc před jeho realizací, vyšel z jeho pera náměstka Ekarta další dokument, který vyvozoval z rozhodnutí Politického sekretariátu ÚV KSČ o zákroku proti CASD použití stejných postupů proti dalším malým denominacím - Bratrské jednotě Chelčického a Evangelické církvi metodistické, a to pouze na základě toho, že v rozhodnutí Poli-tického sekretariátu ÚV KSČ z 20. srpna bylo nařízeno sledovat činnost dalších náboženských sekt. Návrh neobsahuje důvodovou zprávu pro takovýto zákrok, tato dvoustránková zpráva jen stručně charakterizuje zmíněné církve a navrhuje použít vůči nim stejný postup jako proti adventistům. Dokument byl podrobněji rozpracován začátkem října 1952 a k seznamu společností určených k likvidaci přibyla ještě Náboženská společnost Československých unitářů.
Tento návrh byl sice později v době mírných korekcí tvrdosti kurzu komunistického režimu zavržen, ale ukazuje, co bylo skutečnou příčinou zákazu CASD. Církev adventistů sedmého dne představovala pro část komunistické garnitury test, dopad zákazu měl být určující pro pokračování v administrativním zákazu dalších malých denominací. Tuto hypotézu potvrzuje skutečnost, že jedním z důvodů proč v roce 1953 nebyla na základě odsouzení předních baptistů pro špionážní činnost, zakázána celá baptistická církev, byly podle zprávy SÚC „neblahé zkušenosti s církví adventistů, která v podzemí žije dále a dokonce ještě sílí".
Stejně tak můžeme z konsekvencí vyvodit závěr, že z tohoto hlediska CASD v tomto testu obstála a nevědomky tak pomohla dalším denominacím. Tato zkouška věrnosti zásadám nebyla snadná, kazatelé byli na základě zmíněného opatření ministerstva pracovních sil poslání do výroby daleko od svého bydliště a tak odděleni od svých rodin. Velká část z nich byla také v letech 1954-5 odsouzena k trestům odnětí svobody a část si odpykávala svůj trest v drsném prostředí uranových dolů na Jáchymovsku (vzpomeňme např. na stopu vězněných adventistů v próze Jiřího Stránského). Administrativně a soudně byli perzekuováni také členové církve, nejhorší formou tlaku bylo vyhrožování odebráním dětí, nebudou-li v sobotu navštěvovat školní výuku. Ve dvou případech však zašla věc tak daleko, že soud bezprecedentně rozhodl o odebrání dětí rodičům a jejich umístění do ústavní péče. Soud zdůvodnil své rozhodnutí přímo náboženskou výchovou, což později kritizovala interní zpráva Ministerstva školství a kultury, neboť takovéto zdůvodňování soudních rozsudků ničí již tak chatrný plášť náboženské svobody, do níž se státní správa snažila svou církevní politiku zahalit (v roce 1960 se objevil další, již poslední případ odebrání dětí na Ostravsku).
Přesto se adventisté nevzdali své zásady sobotních bohoslužeb a nakonec byla v roce 1956 církev opět povolena, k čemuž notně napomohlo jmenování liberálního komunisty J. Havelky do čela SÚC v roce 1953. Do budoucna pak již zůstal pro další politické rozhodování tento zákaz příkladem neúspěchu radikálně konfrontačního přístupu k malým denominacím.

Jiří Piškula

Autor se dějinami CASD zabýval v rámci své disertační práce
(Obrázky z webových stránek CASD)

Oslava Dne matek v Ostravě Radvanicích

KOSTNICKÉ JISKRY
Evangelický týdeník
23-24/2009
19. srpna 2009 ◆ ročník 94 ◆ cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde 19. srpna

Z obsahu

* *Blíží se návštěva papeže v ČR*
* *Spiritualita v materiálním světě*

Poselství k 11. neděli po sv. Trojici

Bůh se pyšným protiví

L 18,9-14

"Postím se dvakrát za týden a dávám desátky ze všeho, co získám". To, co tu farizeus říká, je pravda. Běžná představa, že farizeus je člověk, který jinak mluví a jinak jedná, nesedí. Dodnes je úctyhodné, když je někdo ochoten se něčeho v životě vzdát. Jak by se nám v církvi žilo, kdybychom dobrovolně a s radostí odváděli tolik, co farizeové.

"Děkuji ti, že nejsem jako ostatní lidé". Teprve v tuto chvíli se v Ježíšových očích morální stavba modlitebníkova života propadá do nicoty a modlitba už není modlitbou.

A teď se Ježíš zaměří na celníka. Celník přesně zapadá do přihrádky farizeových vyděračů a nepoctivců. Ale teď se tento celník bije do prsou se slovy: "Bože, buď milostiv mně hříšnému". A přichází pointa. Bohem ospravedlněn se vrátil do svého domu celník a ne farizeus.

Napadá nás: Změnilo se v životě toho celníka vůbec něco? Nic o tom v Ježíšově podobenství neslyšíme. Důraz je tu pouze na tom, jak se rozhodl Bůh. Jeho láska člověka k ničemu nenutí, jenom vytváří nový prostor k tomu, aby se na svůj život i na život druhých lidí mohl začít dívat jinak A my ve svém křesťanství máme největší problém právě s touto Boží láskou k člověku.

Pán Ježíš nevypráví toto podobenství celníkům, ale vypráví je kvůli těm, kdo si na sobě zakládali. Samospravedlnost je nejčastější Ježíšova diagnóza toho, co je hřích. I zde ukazuje od toho, **jací jsme my, k tomu, jaký je a chce být Bůh. Bůh se protiví pyšným, ale pokorným dává milost.** Když nasloucháme evangeliu Pána Ježíše, konfrontujeme svůj život právě s tímto Bohem. Pokud se s námi v Kristově pozvání setká tento Bůh tváří v tvář, pochopíme, že, když Ježíš přišel povolat hříšníky a ne spravedlivé, tak je v tom naděje právě pro nás. Amen

Petr Firbas,
farář ČCE Horní Počernice

J. M. Barroso, P. Černý a Hans-Gert Pöttering (foto Rüdiger Noll)

Den s prezidenty EU

V sídle Evropské unie již po páté proběhlo setkání s představiteli náboženství. Prezident Evropské komise – José Manuel Barroso, zve každoročně do Bruselu několik zástupců křesťanských církví, židovských obcí a muslimů k rozhovoru na konkrétní téma. Letos 11. května se konalo toto setkání v budově Berlaymont – sídle Evropské komise, ve 13. patře, kde jsou kanceláře prezidenta a zasedací místnost EK. Pozváno bylo 18 zástupců, 4 za protestantské církve, 4 za římskokatolickou církev, 4 za pravoslavné církve, 1 za Konferenci evropských církví, 1 za židovské obce a 4 za muslimské komunity.

Vzhledem k českému předsednictví v EU jsem byl jako předseda Ekumenické rady církví také pozván. Zdálo se mi, že setkání bylo organizováno trochu neprůhledným způsobem. Přišlo pozvání od prezidenta, přiložen byl rámcový program, ale až do příjezdu jsem nevěděl, kdo na setkání bude a jak bude probíhat. Až v Bruselu jsem se dověděl, že druhým účastníkem z ČR je kardinál Miloslav Vlk. Vzhledem k jednání o Lisabonské smlouvě v Irsku, byl mezi přítomnými také arcibiskup Diarmuid Martin z Dublinu. Za EU se podílel na vedení setkání prezident Evropského parlamentu Hans-Gert Pötternig. Přítomen byl slovenský eurokomisař Ján Figel, který má na starosti výchovu, kulturu a mládež a komisař Joaquín Almunia pro ekonomické a finanční záležitosti.

Po neformálním začátku, osobním srdečném přivítání a fotografování jsme se odebrali do zasedací místnosti EK. Prezident Barroso uvedl hlavní téma celého setkání, které znělo: Ekonomická a finanční krize: etické příspěvky k evropskému a globálnímu ekonomickému řízení. J. M. Barroso nastínil problémy současné hospodářské krize a projevil přání hledat její řešení v souladu se základními etickými hodnotami, na kterých Evropa začala své soužití budovat před padesáti lety. Barroso poukázal na potřebné úsilí ohledně sociální citlivosti se zaměřením na nejzranitelnější obyvatele Evropy. Zároveň bylo konstatováno, že je třeba se zbavit některých extrémistických trendů, xenofobie, islamofobie, antisemitismu a ultranacionalismu. Je třeba smířit ekonomiku volného trhu se závazkem sociální spravedlnosti. To je podle vedení EU evropským modelem sociální ekonomiky trhu. V této sféře chce EU více regulovat a dohlížet na mechanismus a etiku zodpovědnosti.

Po tomto úvodu promluvil ještě prezident Pöttering a následovaly příspěvky přítomných náboženských představitelů, ve kterých se střídaly důrazy na sociální politiku EU, citlivé zacházení s menšinami a integraci migrantů. Po ukončení dopolední diskuse se konala velká tisková konference, které se zúčastnilo kolem 300 novinářů. Setkání pokračovalo pracovním obědem, při kterém se hovořilo přece jen konkrétněji. Ukázalo se, že není tak jednoduché najít společnou řeč v sociální politice a definovat něco, jako etické minimum pro evropské soužití. Zástupci přítomných monoteistických náboženství se v řadě pohledů shodovali, ale do dialogu chyběl pohled početného segmentu sekulárních humanistů. Bylo zajímavé sledovat přístupy jednotlivých účastníků a dialog s prezidenty. V závěru setkání došlo ke shodě, že by měla být vytvořena určitá platforma pro stálý dialog vedení EU a představitelů náboženství. Pro větší efektivitu těchto rozhovorů by měla být vytvořena platforma umožňující určitou kontinuitu.

Jako účastník z ČR jsem musel v neformálních rozhovorech vyslechnout od představitelů unie i od náboženských představitelů nejednu narážku na nešťastné ukončení

Dokončení na str. 3

Aktualita

Pomoc ČCE Kosovu

Synodní senior ČCE navštívil českou jednotku operující v rámci mise KFOR v Kosovu. Podle současné situace v Kosovu nabírá charakter české mise „podpůrnou a pomáhající podobu".

Na doporučení vojenského kaplana jednotky byl potřebným předán dar církve v hodnotě 400 Eur. Třináctičlenná kosovská rodina obdržela automatickou pračku a sporák. Dar církve oficiálně předal synodní senior Joel Ruml.

Ivana Benešová
komunikace s veřejností

Zaostřeno na blízko

Ať se peníze točí?

Když jsme se před lety i my dospělí nově učili pojmům a principům svobodného tržního hospodářství, zaujalo mne mimo jiné pár vět ekonoma, přibližně tohoto obsahu: Je prospěšné když peníze neleží v bankách, ale jsou v oběhu. Ve zdravém hospodářství ať se peníze točí v ustavičném koloběhu příjmů, výdajů, půjček i splátek a dalších investic. Ať se hospodářství prokrví veselým kolotočem oběživa jako se tělo prosytí krevním oběhem! – Je to přesvědčivé, a přece něco mi na tom vadilo. Jakpak je to s hodnotami nepřevoditelnými na peníze? Dýcháme-li čistý lesní vzduch, točí se přitom peníze? Kojí-li matka dítě, jakpak přispívá ke koloběhu oběživa? Ten postřeh o zdravém oběživu je výstižný, ale platí jen v omezené míře, totiž právě jen pro peněžní hospodářství. Avšak finanční ekonomie není královnou věd, nepostihuje celou šíři života a jeho zdraví. Patří jen do souvislosti s ostatními oblastmi věd i všeho života.

A teď mne povzbudil ekonom Tomáš Sedláček: „Uctívání nekonečného růstu je ošemetné." Pravda, veselý koloběh oběživa přináší růst bohatství, ale sledovat jen jej nás může nepozorovaně navést na vedlejší slepou kolej. Zvyšování hrubého domácího produktu dělá radost ekonomům, ale snaha zvyšovat jej za každých okolností je podle Sedláčka „nafukování za pomoci dluhových anabolik". A protože on je k povzbuzování oběživa kritický, troufá si teď dokonce ocenit přišlou finanční krizi: „Potřebujeme krize – dluhové i ekologické i krize vzdělání a kultury, abychom si uvědomili skutečnou cenu těchto hodnot, jakkoli ji nedokážeme spočítat do jakéhosi indikátoru štěstí." Takže on tuší skutečnou cenu hodnot a ví, že ta se nedá vystihnout financemi. Objevovat skutečnou cenu hodnot je proces nesmírně užitečný, byť nepříjemný. Právě krize nám k tomu může napomoci.

Objevovat skutečné ceny hodnot – to je cennější než hospodářský růst a to nás podněcuje k vděčnosti. To se ovšem už ocitáme mimo zúžené pole ekonomického myšlení. Tento ekonom to ví a doporučuje to. Přímo i nepřímo nabádá k opaku honby za zvyšováním HDP: k odpočinutí, vděku a radosti. Však také ve svých textech vydatně cituje biblické příměry, příběhy i podobenství. A tak si může dovolit i napomínat ekonomy k pokoře. My veřejně uznaní křesťané, a ještě k tomu neekonomové, si to dovolovat nemůžeme, ale můžeme nepodléhat obecnému úsilí navyšovat portfolia zisků. A můžeme se těšit, že se i z druhé strany, ze sekulárního veřejného života ozývá tak výrazný prvek evangelijní zvěsti.

Blahoslav Hájek

Z církví doma i ve světě

Křesťanská misijní společnost vydala nový studijní překlad Bible

Nový český překlad Bible je určen zájemcům o hlubší studium Písma sv. Český studijní překlad (CSP) má umožnit podrobnější studium Bible těm, kteří neovládají původní biblické jazyky.

ČSP se u každého verše snaží nabídnout nejen tu překladovou variantu, která je překladatelům nejbližší, ale v poznámce pod čarou i všechny ostatní možnosti. Používá bohatý poznámkový aparát, který zahrnuje množství jazykových, historických a výkladových poznámek a odkazů. Cílem bylo vyhnout se možnému zkreslení a zachovat vše, co je v originálu, vysvětlil překladatel Michal Krchňák.

Poznámky se zabývají textem a faktografií a vyhýbají se teologickým interpretacím. Tím se podle svých tvůrců ČSP Bible stává vhodným kandidátem pro široké využití všemi křesťany bez ohledu na to, ke které církvi či společnosti se hlásí.

Nový generální tajemník SRC bude vybírán ze dvou kandidátů

Výbor SRC (Světové rady církví) zodpovědný za výběr nového generálního tajemníka SRC oznámil, že v srpnu bude vybírat ze dvou kandidátů na tento post.

Po třech dnech rozhovorů a důkladné diskusi se výbor rozhodl navrhnout kandidaturu Parkovi Seong-wonovi z Presbyteriánské církve v Koreji a Olavu Fykse Tveitovi z Norské (luteránské) církve. Volba se uskuteční v srpnu na schůzi Ústředního výboru SRC, informují o tom americké noviny The Christian Post.

"Kandidáti jsou oddáni ekumenickému hnutí. Pocházejí z různých prostředí a nabízí celou řadu zkušeností, darů a schopnosti, " uvedla Dr. Agnes Abuom, moderátorka výboru.

Park, profesor teologie na Youngnamské univerzitě a teologickém semináři v Kyeongsanu v Jižní Koreji, byl dříve výkonným tajemníkem Oddělení pro spolupráci a svědectví Světové aliance reformovaných církví (WARC) (1995-2004) a asistentem generálního sekretáře WARC (1986-1990).

Tveit působil od roku 2002 jako generální tajemník Rady pro ekumenické a mezinárodní vztahy Norské církve. Je rovněž členem představenstva komise SRC pro Víru a řád a moderátorem Palestinsko izraelského ekumenického fóra SRC.

SRC očekává, že v srpnu oficiálně zvolí svého nového lídra, který nahradí současného generálního tajemníka Samuela Kobiu.

Kobia sloužil jako první africký generální tajemník od ledna 2004. Keňský metodista oznámil letos v únoru, že z osobních důvodů nebude usilovat o zvolení v druhém funkčním období.

Maďarské církve nesouhlasí se slovenským jazykovým zákonem

Představitelé čtyř největších církví v Maďarsku vyjádřili znepokojení nad novelou zákona o ochraně slovenštiny, kterou nedávno schválil slovenský parlament. Uvedla to dnes tisková agentura MTI s odvoláním na tiskové prohlášení vedení katolické, kalvinistické a luteránské církve a federace židovských obcí v Maďarsku. O společném postupu, který by vedl ke zrušení sporného zákona, se dnes radily i maďarské parlamentní strany. Nová norma na Slovensku mimo jiné opět zavádí pokuty za prohřešky proti slovenštině na úřadech a ve firmách.

Církve vyzvaly maďarskou vládu a politické strany zastoupené v parlamentu, aby se u institucí Evropské unie zasadily o zrušení zákona. Obavy u nich vzbuzují především tresty za používání maďarského jazyka.

Nový slovenský zákon podle autorů prohlášení odporuje všem základním evropským právním principům a normám, a nelze ho proto považovat za výhradně domácí záležitost jedné země. Podporu své snahy o zrušení zákona prý budou hledat i u mezinárodních církevních organizací.

Za prohřešky proti slovenštině mají hrozit pokuty od 100 do 5000 eur (2580 až 129.000 korun). Peněžité tresty od ministerstva kultury postihnou třeba obce a úřady za to, že nepoužívají označení ulic či budov ve slovenštině. Úředníky, občany či podnikatele bude podle zákona možné potrestat za to, že slovensky nemluvili v rozhlase. Nesprávná gramatika a slangové vyjadřování v soukromí se ale trestat nebudou.

Z dopisů čtenářů

Vážená redakce,

dva články v čísle 21-22/2009 jsou svědectvím o tom, že Ježíšovo varování před slepými vůdci slepých (Mt 15,14; 23,16. kral.) ani po dvou tisíciletích nepozbylo svou aktuálnost. Jsou to "Ohlupování a efekt motýlích křídel" a "Názory čtenářů". Doporučení, jak se orientovat v myšlenkové anarchii nám může poskytnout učebnice Jana Amose Komenského "Analytická didaktika" (lituji, že je dnes dost obtížné ji získat). V knize si můžeme pod římským číslováním "LV" přečíst tento nejzákladnější zákon všeho poučování: Je snadnější přiučit se zlému než dobrému. Důvod toho: Pravda a dobro jsou jediné a prosté, blud se vyskýtá v tisícerých podobách.

Je tedy snadnější upadnout do něčeho, čeho je mnoho,než nalézti to, co jest jediné.

Proto jest snadnější učiti zlému, nebo učiti spíš špatně než dobře.

Špatně učiti dokáže kdokoliv, kdežto dobře jen málokdo.

K oněm článkům v ET sluší dodat ještě poznatek, který jsem si opsal z knihy spisovatele Jiřího Marka :"Na světě neexistuje taková pitomost, která by si nenašla své stoupence."

Albertu Einsteinovi je připisován výrok: " Setkal jsem se se dvěma nekonečnostmi: s nekonečností vesmíru a nekonečností lidské hlouposti."

Jan Werich k tomu poznamenal: "Boj proti lidské blbosti nemá konce, ale nesmí se nikdy vzdát."

Jsem rád, že ani ET to nevzdává.

Šlechta - Pardubice

Den s prezidenty EU

Dokončení ze str. 1

slibně se rozvíjejícího českého předsednictví v EU. Znovu jsem se styděl za domácí politické manévry, které vedly k pádu vlády v době půlročního předsedání Evropě. V době, kdy je služba druhým prioritou, je třeba dát vždy stranou osobní domácí spory.

Z časového odstupu jsem se pokusil o krátkou reflexi tématu etických příspěvků k řízení evropské ekonomiky.

1. V EU existuje určitý omezený prostor pro prezentování křesťanských etických hodnot. Tento prostor je rozhodně větší, než v naší zemi. Nepamatuji, že by některá naše vláda v uplynulých dvaceti letech vedla dialog s církvemi o etických hodnotách. Spíše je možné u nás vidět tendenci k opětnému hlubšímu rozdělení sféry sekulární a duchovní.

2. Je dobré vést dialog mezi vedením EU a náboženstvími v oblasti etických hodnot. Na druhé straně u jednacího stolu chybí ti, kteří se žádným závazným etickým kodexem neřídí, nebo ho dokonce ani nemají. Myslím především na evropské sekularisty a ateisty. Současné vedení EU nostalgicky vzpomíná na otce zakladatele, kteří byli křesťany. Co ale dnes? Je možné se shodnout alespoň na nějakých etických hodnotách? Vždyť EU jako celek přijímá další a další rezoluce proti životu a rodině. Např. 14. 1. 2009 byla Evropským parlamentem přijata zpráva, kterou připravil italský komunista Gusto Catania, která na základě Charty základních práv, obsažené v Lisabonské smlouvě, vyzývá státy ke sjednocení potratové praxe a jejího financování a sjednocení právních úprav pro partnerství osob stejného pohlaví.

3. Ve Velké Británii se stále častěji objevují články o hrozbách pro náboženskou svobodu. Jsou za nimi negativní zkušenosti s ohrožením práv na svobodu projevu a zachování vlastních pravidel pro sociální ústavy. V Británii tvrdě narazily katolické agentury tím, že chtěly svěřovat děti k adopci pouze heterosexuálním párům. Jiným problémem jsou např. zákony o rovnosti náboženství. Křesťanům je bráněno rozesílat vánoční přání a inzerovat vánoční shromáždění, aby nedošlo k pohoršení příslušníka jiného náboženství. V jiných protestantských sociálních zařízeních pro bezdomovce začalo být místními radnicemi zakazováno používat Bibli a modlit se před jídlem. Za neuposlechnutí hrozí odnětí financování této služby. Jsou toto projevy občanské a náboženské svobody?

4. Není snadné smířit regulaci v sociální oblasti a zároveň zachovat ekonomiku volného trhu. V této oblasti je třeba více úsilí a spolupráce ekonomů a teologů. V projevech představitelů EU mi také chyběl pokus o smíření ochrany životního prostředí a rozjíždění spirály spotřeby. Na jedné straně je zde smutek nad snižováním počtu prodaných aut, na druhé straně usilovné roztáčení spirály konzumu bude dál životní prostředí devastovat a to nejen exhalacemi výfukových plynů. Zdá se, že vedení EU zatím příliš neslyší na důrazy o šetření, skromnosti a jednoduchém životním stylu. Evropské obyvatelstvo ubývá. Proč by mělo HDP stále růst? Je to vůbec třeba?

5. Také otázka migrace není uspokojivě řešena. Místo podstatnější ekonomické pomoci chudým zemím, Evropa vítá migranty. Odchod, především mladých mužů a žen z domácího prostředí často znamená roztržení rodinných svazků a ze sezónní migrace se postupně stává trvalé opuštění domácí země. Pro Evropu je pohodlnější řešit nedostatek pracovních sil pro méně placená místa přílivem pracovníků zekonomicky slabých zemí. Otázkou zůstává, zda to je eticky správné.

6. Otázka evropského multikulturalismu potřebuje jasnější pravidla a následná řešení. Rostoucí množství různých kultur, náboženských tradic a politických směrů si pro soužití žádá jasnější etická pravidla. Pokud to Evropa neudělá, poroste v řadě lidí hněv a bude produkovat růst dalšího extrémismu a nacionalismu. Evropa musí všem měřit stejně a také menšiny se bezpodmínečně musejí podřizovat platným zákonům. Je zřejmé, že církve mohou významně pomoci evropskému domu v oblasti výchovy, školství, sociální práce a reevangelizace tohoto pohanského kontinentu. Je dobré mít pochopení pro eurooptimisty i pro euroskeptiky a především mít naději v živém Bohu.

Pavel Černý

Blíží se návštěva papeže v ČR

V dubnu 2005 byl zvolen papežem německý kardinál **Joseph Ratzinger**. Narodil se na Bílou sobotu 16.4.1927 v Marktlu nad Innem v Bavorsku. Měl již staršího bratra a sestru. Nacismus té doby zachvátil i bavorské vesnice a tak mládežnické organizace Hitlerjugend a Bund deutscher Mädchen se staly součástí školy, oba sourozenci byli organizováni a později i on (dle jeho knih Můj život a Sůl země). Také my jsme byli v minulé éře z různých důvodů v totalitních organizacích mládeže takže jejich členství v nedospělosti snad chápeme. Ovšem je těžké porozumět prohlášení vatikánského mluvčího Federico Lombarda ze 14.5.2009, že papež nikdy, nikdy, nikdy nebyl veden v Hitlerově mládeži. Ratzingerův otec jako strážník nepatřil, jak sám v jedné z knih píše, k těm, kterým se nové pořádky líbily. Mladý Joseph jako gymnazista byl povolán k jednotkám protivzdušné obrany Flak a po dosažení vojenského věku (1944) dostal rozkaz k říšské pracovní službě. Do SS nebyl nucen, když oznámil, že chce vstoupit do semináře, vždyť nacismus byl silně protikřesťanský. A tak kopal zákopy, stavěl protitankové zátarasy, až se rozhodl, že uteče domů. Jako vojenský zajatec dostal 19.6.1945 propouštěcí lístek.

Nastoupil do semináře ve Freisingu, pak studoval teologii také v Mnichově. Pro nás je zajímavé, že v knize Můj život píše o svém odklonu od teologického liberalismu a zmiňuje se také o Karlu Barthovi, jeho Listu Římanům a velkolepé Dogmatice. Ratzingera už jako studenta zaujalo vedle dogmatiky liturgické hnutí a vidíme, že se s ním nevyrovnal dodneška.

Joseph Ratzinger byl vysvěcen na kněze v roce 1951, nastoupil jako kaplan do jedné mnichovské farnosti. Za dva roky získává doktorát, pak habilitaci. Učil mnoho roků jako profesor na různých univerzitách a to ve Freisingu, v Mnichově, Bonnu, Münsteru, Tübingen do r. 1969 a v Řezně. Od roku 1977 byl jmenován arcibiskupem v Mnichově a Freisingu a roku 1981 se stal prefektem Kongregace nauky víry (někdejší nechvalné inkvizice).

Zmiňme se ještě, že po svolání II. vatikánského koncilu jej papež Jan XXIII. jmenoval koncilním poradcem vedle známých rebelů Karla Rahnera a Hanse Künga.

Ratzinger velmi těžko nesl studentské levicové hnutí. Oni rušili jeho přednášky pískotem, rozdávali letáky…

V jedné ze svých knih se přiznává, že po zveřejnění misálu Pavla VI. se vyděsil ze zákazu misálu Pia V. z r. 1570 a píše: „ *Jsem přesvědčen, že církevní krize, kterou dnes prožíváme, spočívá do značné míry v rozpadu liturgie…"* Tento názor je totožný s tradicionalisty (Lefebvristy) a tak poznáváme papežův značný konzervativizmus a tím i zelenou pro staré latinské obřady, jak jsme toho již svědky.

Benedikt XVI. má letos navštívit Českou republiku. Jeho předchůdce Jan Pavel II. byl v naší republice třikrát (1990, 1995, 1997). Vzhledem k tomu, že papež pro nás není nejvyšší křesťanskou autoritou, tou je Kristus, zmiňme ještě tři neokázalé návštěvy nejvyšších cařihradských pravoslavných patriarchů (z Istanbulu) v naší zemi v letech 1988, 1990 Demetria a v roce 1998 Bartoloměje.

Papeži Benediktu XVI., ač velmi učenému člověku, zřejmě chybí diplomatické charisma a tak se dokáže nepříliš vhodně dotknout muslimů, pravoslavných, protestantů, Židů i římských katolíků. Například při návštěvě u patriarchy Bartoloměje v roce 2006 povykládal o svém předchůdci Petrovi jako o zástupci Krista na zemi (on je jeho 265. nástupcem JN). Nám protestantům sděluje, že jen světci jsou pravými reformátory církve a encyklikou Dominus Jesus zpochybňuje naše křesťanství. Nám je sympatické, že v roce 1998 řekl doslovně o Medžugorje: *„Zjevení jsou nemoci. Je to projev unavené víry"*. Kolik však svých souvěrců takto popudil? Nejen Židy zase znervózněl 24.1.2009 rehabilitací čtyř tradicionalistických biskupů z nichž jeden, Richard Williams, je popíračem holocaustu a reakce odpůrců rasismu, antisemitizmu na sebe nedaly dlouho čekat.

Pro české země je zvláštností, že papež si zvolil jméno Benedikt (česky požehnaný). Chtěl tak pravděpodobně navázat na předchozího Benedikta XV. (1854-1922), který zamítl žádost českých modernistů o reformy v církvi, kteří pak v době přestupového hnutí v roce 1920 založili CČSH. Navzdory všemu část reforem v ŘKC proběhla, zvláště po II. Vatikánu.

Papež Benedikt XVI. má přijet do

Dokončení na str. 3

Staré časy v Nové Lysé 7

Historický obrázek z konce 17. století

Dokončení

„Amen, amen!"" ozvalo se všem z hlubin duší.

Bratří po uslyšení smutné zprávy byli jako by je podťal. Horlivá modlitba všem ze srdcí plynoucí posílila je. Peřina pak vypravoval jim, jak nábožný stařec u vysokém věku 80 let v Amsterodamě 15. dne měsíce listopadu. L. P. 1670 pokojně a tiše zemřel. Smrt jeho žeť největší ranou pro Čechy v exilium žijící, kteréž on i celý národ český do posledního dechu Pánu Bohu k milosti poroučel, aby se tu dočkali dnů lepších.

Stařešinové při zprávách těch dleli v zadumání. Všem na mysli tanul smutný los ušlechtilé haluzky na českém kmeni. S Komenským viděli již pochovánu i Jednotu samu. Co zmůže stádo bouří předěšené, příbojem divým rozehnané, dravé zvěři v poušti na pospas vydané, když přestal o ně pečovati pastýř lidu Páně věrný a zkouškami krutými vyprubovaný!

„Bratří!" přerušil mlčení litolský Florián. „Nezoufejme! Pán Bůh sice odňal nám pastýře, a dopouští na nás ránu za ranou, ale my přece nejsme tak docela bez pomoci. Vždyť máme jeho svaté Slovo! To je, bratří, veliká pomoc, kterou nám tu Hospodin nechal!"

Radostný zápal nadšení a vzmach osláblých myšlenek zaplál všem v očích jako v odpověď na řeč Floriánovu.

„Pravdu díš, bratře!" souhlasil starý Peřina. „Máme knihy. Šestidílnou a Komenského! Ale máme ještě více. Máme děti, bratří! A v těch žíti musí evangelium Kristovo po nás! A to by nám ty naše děti už od mateřského prsu odervati musili, abychom neposkytli jim pro duše jejich potravy čisté, nefalšované. My v domech svých nepřátelům navzdory musíme uhájiti bázeň Boží čistou, a tak děti vychováme, aby to dovedli i potomci naši po nás. To si, bratří, pevně slibme!" Až se dům v základech otřásl, jak slova starého Peřiny přijata byla se souhlasem všech.

Posilněni rozcházeli se bratří, přejíce si - bude-li to vůle Boží - zase brzy ve zdraví spolu se sejíti. Rozešli se tak tajemně, jak byli přišli. Litolští stodolou a s nimi po humnech i mnozí sousedé na druhém konci města bydlící. Ostatní trousili se vratními dvířky jeden po druhém. Jiřík, kterýž si úlohu strážce tentokráte vzíti nedal, měl úlohu skončenu. Byl hrdým na první své účastenství při bratrské schůzce.

Jezovita dověděl se o návštěvě cizího kněze u Peřinův od Jandlice. Lichotilo mu, že Peřinová práci jeho ocenila, že pomocníka nepotřebuje. „To si myslím," poznamenal, usmívaje se. Jandlice pak líčila, jak rozčertěnou Peřinovou měla co krotit, aby tomu knězi, co místo ruky k políbení loket nastavuje, poctivost prokázala. Svědectví staré Jandlice bylo v očích jeho tak závažné, že potom u Peřinů jen politování projevil, že ten kněz cizí vyšel z města, jeho pominuv. Na jméno se sice ptal, ale Peřinová nedovedla se upamatovati.

„Oni ti velební páni dostávají potom jména jiná, jež český jazyk jen stěží dovede vysloviti." Tomu jezovita jen s úsměvem přisvědčil. O schůzce bratří nedověděl se nikdo. I baba Jandlice tehdá při tom dešti měla tvrdé spaní.

Napsal Antonín L. Berger

1. Antonín L. Berger byl starostou města Lysá a současně kurátorem lyského sboru Reformované církve. Zemřel r. 1859. Jeho náhrobek byl ze zrušeného evangelického hřbitova přenesen do Areálu Evangelického sboru. Povídka je přetištěna z Jubilejního almanachu „Palma věkův" vydaného v roce 1892.

2. V Aktech a Examinech Sousedův a obyvatelův Liských v příčině „magiczich a Gim Pobranich Knich kaeczirskich" dočtli jsme se, že „leta Páně 1747. dne 25. Septembru byli na Myllostiwe Poruczeni Slawné Král. Consistorže Pražské Przy Prawie Miesta Nowé Lisy nad Labem" examinýrováni četní deliquienti, mezi nimiž mořen nejvíce otázkami a tresty Wáclaw Peržina, protože byl nejstarší a byly u něho nalezeny "dwie knihy lutrianské" a byl krom toho obviněn, že knihy z ciziny kolportýrované mezi lidem rozšiřuje.

3. „Konec" a „Vokrsko" je místní označení z východní část města. „Loužek" leží v západní části města.

Nová Lysá, město věrné

Jubilejně, celkem už po dvacáté, jsme se v nepřetržité kontinuitě sešli v Lysé nad Labem, abychom si připomenuli zápas kostnického mučedníka, mistra Jana Husa. Z původního projevu na náměstí časem vykrystalizovala „zahradní slavnost" v areálu Evangelického sboru. Měli jsme z toho přesunu trochu obavy. Někteří to pokládali za ústup z veřejného prostoru do privátní sféry. Husovo náměstí však bylo vzhledem k reálným proporcím této akce skutečně velké. Přitom se na něm nedalo posadit, schovat se na rozpálené dlažbě před pražícím sluníčkem či „odskočit si". Komplikovaně se rovněž zajišťovalo ozvučení, které bylo kvůli silničnímu provozu nezbytné. Vždycky jsme také trnuli, co si počneme, když začne pršet.

Desetiletá zkušenost s pořádáním slavnosti mistra Jana Husa v areálu Evangelického sboru ukázala, že jsme kdysi rozhodli dobře. Skladba účastníků ukazuje, že veřejnostní charakter zůstal zachován a počet účastníků se oproti shromážděním na náměstí dokonce zdvojnásobil, na průměrných 110-120 lidí. Vedle místních pravidelně přijíždějí hosté z Čelákovic, Brandýsa nad Labem a Mladé Boleslavi. Letos jsme mezi sebou uvítali i skupinu ze Vsetína a Spojených států amerických. Jeden z návštěvníků prozradil, že se ráno vydal z Hradce Králové na „husovské" shromáždění konané na hoře Kalich v Českém ráji. Když tam přijel, zjistil, že zde tato akce proběhla už předchozího dne. Tak se sebral a zamířil do Lysé.

Otevřenost pro širokou veřejnost je dána tím, že shromáždění nemá bohoslužebnou povahu a neobsahuje ani žádné bohoslužebné prvky. Důsledně ho rovněž konáme ve vstupní dvoraně sborového areálu. Ta se k tomu mimochodem svou velikostí i dispozicí ideálně hodí. Když nás občas některé hudební těleso tlačí kvůli akustice do kostela, tak se prostě domluvíme s jiným. Kostel, do něhož se lze v případě deště kdykoli přesunout, je však dobrou pojistkou, která nám dovoluje neděsit se špatného počasí. Přitom do kostela jen málo z hostů nezajde. Letos jsme sice měli na jeho pohledově nejfrekventovanější jižní stěně lešení, ale příchozí se zase mohli pokochat jeho čerstvě restaurovanými okny.

Garantem otevřenosti je i spolupořadatelství města. To nespočívá jen v uvedení jeho jména na plakátech a na finanční podpoře. Úvodní projev vždycky patří jeho zástupci. Letos jím byl radní Ing. Vladislav Šťastný. V situaci, kdy společenský vývoj Husovi opět zvolna nasazuje čepici pomalovanou čerty, si tohoto postoje velice vážíme. Však také moderátor podvečera připomněl Zeyerovu báseň „1628", začínající slovy: „Nová Lysá, město věrné víře otců, právům svatým…" Báseň zpracovává historickou událost, kdy vzbouření lysští občané odmítající přijmout pobělohorské podmínky uzákoněné Obnoveným zemským zřízením, zapálili před blížícím se císařským vojskem své domy a odešli do emigrace.

Hlavní projev měl pracovník Historického ústavu Univerzity v Hradci Králové, dr. Jiří Kotyk Ph.D. Do povědomí veřejnosti se dostal knihou „Spor o revizi Husova procesu". Pracoval rovněž v „Ekumenické komisi pro poznání života a díla mistra Jana Husa". Z jeho projevu vybírám tři myšlenky. - Husa si nemůže přivlastnit žádná církev. - Pod nespočtem dobových ideologických přemaleb je nemožné dopátrat se Husovy skutečné historické podoby. - Kdo nepřijímá Husa, nepřijímá ani Krista. Poslední myšlenka je výro-

Dokončení na str. 4

Náš problém: volný pohyb Romů

Před lety, při lustrování českých pasažérů za odletu do Velké Británie, předvedla jedna poslankyně vynikající tah. Na svůj oděv si přišila velké G. Jako Gypsy. Měla zřejmě diplomatický pas, ale gesto to bylo efektní. Nikoli jen gestem, byť působivým, se za války stal čin dánského krále, Kristiana. V zemi obsazené nacisty, byl židovským občanům vydán rozkaz, aby nosili na oděvu hvězdu Davidovu. A král ji začal nosit sám. Riskoval své postavení, možná i život. Do konce války byl internován. Jistě, lepší by bylo, kdyby dnes všichni žadatelé o kanadské vízum učinili něco podobného. Do svých žádostí pro kanadské velvyslanectví ve Vídni, by do příslušné rubriky uvedli národnost „gypsy". S rizikem, že v Kanadě nebudou vítáni a vízum neobdrží. Což ovšem nikdo z nás neučiní. Ostatně, „Romové nám to zavařili". A právě kolem toho chodíme jak kolem horké kaše. Jsou viníky Romové, Kanaďané, Evropská unie, Česká republika? Zdálo by se, že jednoznačně to je problém našich Romů a dále toho, jak se vůči nim naše společnost chová. Věc je ale složitější.

Náš problém není jen v tom, zda romské spoluobčany ve svém okolí „trpíme", tolerujeme, či přijímáme přejně. Především nám totiž vadí volný pohyb Romů. A vadil vždy, po celá staletí. Byl zde již nejednou pokus jim volný pohyb zamezit. Rovněž tak je donutit, aby se vrátili „odkud přišli". Ne do Indie, ta je příliš daleko vzdáleností i v čase. Je tomu snad tisíc let, co z mýtických teritorií vyšli. Podobně jak Slované; také bychom se dnes neměli kam vracet. Ani na mapě to neumíme pořádně ukázat, odkud jsme přitáhli a proč. A migrace kvůli hladu tu byla vždy, připomeňme jak „Abram sestoupil do Egypta, aby tam pobyl jako host, neboť na zemi těžce doléhal hlad" (Gn 12,10).

Naprosto však nejde jen českou záležitost. Domov Romů je v celé Evropě – a také u nás. Žijí v Evropě zcela rozptýleně. Také v severní Africe, jihozápadní Asii, v severní Americe i Austrálii. Nesnáz s jejich pohybem tak nelze omezit na jednu zem. Týká se stejně nás, jako Británie, či Kanady. Romům nikdy nepatřila země, nikdy nevytvořili stát. V různých formách je spojuje jazyk, životní styl, tradice. Je absurdní na nich požadovat, aby se nechali poutat jednou lokalitou. Jsou-li neklidnějším „živlem", než ostatní občané, jejich smysl pro svobodu pohybu, a to bez hranic, k tomu přispívá. Romantický pohled 19. století na cikánské etnikum dnes už sotva koho dojme, ať jej pěstovali Puškin, nebo Mácha. Možná, že ještě někdo zaslzí při sledování dobrého filmu. Připomeneme si jejich idylický vztah k přírodě, bloudění světem, tklivé písně, temperament, schopnost prožívat kouzlo přítomné chvíle, osvobození od společenských konvencí, smysl pro ezoterické tajemno. Odhlédneme-li od zjednodušené, sentimentální projekce, leccos z toho platí. V souvislosti s kanadskou causou je to určitě touha po volnosti pohybu, v daném případě i přes oceán. Když cikáni začátkem 15. Století táhli střední Evropou přes naše země dál na západ, ve Francii jim proto říkali „Bohemiens". Přišli z Čech. Šest století se pohybují Evropou, aniž by cítili potřebu s některou zemí se zcela identifikovat. My je přesto podnes k tomu nutíme. Evropská Unie, stejně jako Kanada. Je to proti jejich naturelu. Patří všem a nikomu? Rádi se oháníme smyslem pro práva etnik a svobodu tomuto etniku vlastní upíráme. Volně se pohybovali po Evropě nejméně 600 let, pokud ovšem nebyli vyháněni jinam a to často pod drakonickými tresty, mučením, poznamenáním na těle, popravami. Dokonce v Evropě došlo v minulém století k pokusu je fyzicky likvidovat. Je zlé je vyhánět, stejně jako nutit, aby se usadili provždy v jednom státě. Patří to k jejich založení, není to ani dobře, ani špatně. Respektovat to musí Evropané, stejně jako Kanada.

Jan Kašper

Blíží se návštěva papeže v ČR

Dokončení ze str. 2

České republiky ve dnech 26. – 28. 9. 2009, navštíví Prahu, Brno a Starou Boleslav. Je nejvyšším představitelem státu Vatikán a současně Římskokatolické církve ke které se u nás hlásí necelá třetina obyvatel. Proto jej pozval v prosinci 2008 prezident Václav Klaus a Česká biskupská konference.

Logo návštěvy je: Láska Kristova je naší silou. Čeští římskokatoličtí biskupové vydali k této příležitosti pro katolíky pastýřský list a připravuje se také pamětní medaile.

Jiří Novák

Rozloučení se sestrou Věrou Pávovou z Jičína

Jako slavnost díkůčinění za život zesnulé – tak vyznělo shromáždění, při němž se jičínský sbor ČCE rozloučil se sestrou Věrou Pávovou, která zemřela 25.června 2009 ve věku 86 let. Rodem Bulisová z Dvakačovic pocházela z evangelické rodiny, která měla kořeny v době toleranční. Po studiu v Chrudimi a v Praze na Vyšší odborné škole se provdala v r.1944 za b. Roberta Páva, s nímž prožila 57 let společného života. Vychovali 3 děti, od r.1948 bydleli v Jičíně, v rodinném domě, který si postavili. S. Pávová byla úřednicí na poště, manžel byl stavař-projektant, což ho předurčovalo k tomu, aby se stal v roce 1973 za b.faráře Miroslava Hejla kurátorem jičínského sboru. Byl pak po 25 let organizátorem sborového života a všech stavebních prací při údržbě a opravách krásných, ale neobyčejně členitých sborových budov. B. Páv se dožil ve velké svěžesti 93 let, když předtím předal svou funkci nynějšímu kurátoru b. Josefu Kuželovi. S. Pávová z rodinné tradice a jako presbyterka převzala po svém manželovi velkou část sborové agendy a byla podle potřeby kostelnicí, pokladní, účetní, kancelářskou silou i sborovou sestrou, navštěvující staré, nemohoucí a nemocné členy sboru, pro něž pořádala podvečerní nedělní bohoslužby. Byla to pečlivá Marta i vnímavá Marie, naslouchající vděčně a pozorně Božímu slovu. Zažila všechny duchovní správce od roku 1947. kdy se jičínský sbor osamostatnil, všechny admistrátory od r.1989 ve střídavě neobsazeném sboru a nespočet hostujících kazatelů i předčitatelů. Vždy aktivní, iniciativní, obětavá, všudypřítomná a vševědoucí, škoda že ne taky všemohoucí.

Ačkoli sama byla jedináček a neměla pokrevní sourozence, byla třikrát sestrou: v Sokole, kde jsme si říkali bratři a sestry, v církvi, kde jsme bratry a sestrami v Kristu, a do třetice jako zdravotnice Červeného kříže. Její početná rodina čítá dnes v třetí a čtvrté generaci 6 vnoučat a 8 pravnoučat. A protože měla i mnoho přátel a známých, byla při jejím pohřbu v sobotu 4.července evangelická modlitebna zcela zaplněná. Památka spravedlivého zůstane požehnaná (Př 10,7).

V. Hajský

Bratr ThMgr. Zdeněk Jakub Navrátil

Dne 26. června 2009 zemřel ve věku 86 let náš milý bratr a spolupracovník na vinici Páně Zdeněk J. Navrátil. Br. Navrátil se narodil dne 25. 7. 1923 v Bojkovicích, v rodině železničáře. Na Vsetíně vystudoval reálku a rozhodl se pro studium bohosloví. Ke konci války působil krátký čas jako diakon ve sborech na Kladně a v Praze- Střešovicích. Pak studoval bohosloví na Komenského fakultě v Praze. Zvlášť výhodné a přínosné pro jeho budoucí práci bylo jeho studium na bohoslovecké fakultě univerzity v Berkeley, přístavního města Kalifornie a služba výpomocného kazatele v českém evangelickém presbyterním sboru v New Yorku. Odtud si přinesl mnohé poznatky o životě církví v USA a způsobu studia na fakultách, také ovšem jazykovou, dnes tak důležitou, vybavenost. Zároveň pak byl jedním z těch, kdo po II. svět. válce navázali tak znova obohacující propojení s evangelickou cizinou. V Americe měl dobré přátele, takže se tam mohl ještě v r. 88 spolu se svou paní podívat.

Jako farář působil ve dvou sborech brněnského seniorátu, v Nosislavi a v Silůvkách. Vážil jsem si jeho pevného postoje na biblicko-reformačním základě a poctivé práce ve svěřených sborech. Velkou oporou a laskavou pomocnicí mu byla jeho milá paní Růžena roz. Kučerová původem z lozického sboru. Jeho syn Daniel je členem staršovstva I. sboru v Brně a platným pomocníkem, zvlášť v praktických záležitostech.

Br. Navrátil nebyl ušetřen ani vážných životních zkoušek, otec tragicky zemřel při velkém, železničním neštěstí u Zaječí v r. 1953 a manželé Navrátilovi se museli také rozloučit se svou dcerou Evou. Br. Navrátil byl hudebně nadán a zpíval ve známém brněnském sboru Foerster. V dobách důchodu, kdy jsem občas vypomáhal v hustopečském sboru byla milá přátelská setkání s tímto bratrem.

Rozloučení se konalo za veliké účasti v hustopečském kostele dne 4. července a kázal při něm emer. synodní senior Pavel Smetana na text Iz. 49,4.

Jan Pokorný

Nová Lysá, město věrné

Dokončení ze str. 4

kem evangelického superintendenta Ferdinanda Císaře, s nímž však dr. Kotyk vyjádřil osobní souhlas. U badatele je vždycky sázkou do loterie, s jakými objevy přijde. Ty, o nichž jsme se dozvěděli, nás však neusvědčily z toho, že bychom svými sympatiemi k Husovi zaspali dobu.

Ke slavnosti patří hudba. O tu se postarala folková skupina Pranic z Turnova. Ačkoli nepřijela vzhledem k dovoleným v kompletní sestavě, přesto nás hezky rozhýbala. A nejen rytmem a melodií, ale i oduševnělými texty svých písní. Skládal je totiž teolog a ten se prostě nemůže zbavit nutkání hledět dál a uvažovat hlouběji nežli je běžné. A má-li obdarování hravého jazyka, vyjdou z toho písničky vtipné, současně však moudře sdělné.

Pro ilustraci uvedu alespoň dvě věty z písničky o stvoření. Bůh je svěřuje do správy člověku a klade mu přitom na srdce: „Jak se o svět staráš, to je zahrada tvoje, ať tu po nás nezůstane jen hromada hnoje. Koukej, aby svět nás přežil!"

Přestože jsme měli po celou dobu shromáždění tvář Mistra Jana před očima, odebrala se po skončení hudebního programu asi třetina přítomných na Husovo náměstí k Husově bustě. Zástupce města a zástupce sboru k ní položili kytice. Ještě předtím zazněla tato slova: „Stojíme zde jako vděční dědicové Husova odkazu. Myslíme na svého učitele s pohnutím. A cítíme se být jeho obětí zavázáni držet pravdu, hájit pravdu a bránit pravdu až do smrti." Ačkoli oslava neměla přílišnou mediální podporu – z deníků o ní v rubrice „Kam za zábavou" informoval jen Nymburský a plakáty byly důsledně přelepeny už v předvečer jejího konání – přesto v nás ty dvě hodiny společně stráveného svátečního podvečera zanechaly nezapomenutelný dojem.

Emanuel Vejnar

Spiritualita v materiálním světě

Současná doba jako příležitost k obnově duchovního života

Takto se jmenuje téma letošní Evangelikální teologické konference 5. - 6. 11. 2009.

Naše materiální zájmy významně zamotaly zaběhanými jistotami dnešní společnosti. Konference bude příležitostí reflektovat postoje křesťanů v posledních letech i ta rozhodnutí, která se v nadcházejících měsících teprve odehrají. Tytéž příčiny současné krize se podílí i na deformování spirituality. Proto je současná doba příležitostí k obnově duchovního života církve i společnosti. Hostem konference bude mezi jinými ekonom Tomáš Sedláček, jehož kniha Ekonomie dobra a zla (vydalo 65. pole před několika dny) otevírá významným způsobem duchovní otázky související s ekonomickou krizí.

Jan Valeš, ETS

Udává se, že v prvním pololetí poklesl prodej novinových titulů v Praze o celou pětinu. Jistě je za tím i zhoršená hospodářská situace mnohých rodin.

V redakci jsme vděčni, že naši odběratelé Evangelického týdeníku Kostnických jisker zůstávají tomuto titulu věrni a uvědomují si, že zajištění dalšího vydávání nepokryje pouze vybrané předplatné. Proto také s vděčností otiskujeme (jak tomu bylo v minulém čísle) seznam dárců, ať jednotlivců či sborů, kteří nám účinným způsobem pomáhají.

Druhé pololetí bývá pro nás finančně složitější. Byli bychom rádi, kdybychom i s vaší laskavou pomocí mohli tento ročník úspěšně dokončit a s počtem plánovaných čísel.

Své dary a příspěvky můžete zaslat buď na účet č. 228961190/0300 nebo na adresu administrace: Ječná 19, Praha 2. Věříme, že je pro čtenáře naš společný týdeník zajímavým a podnětným periodikem, které má místo nejen na trhu, ale především mezi těmi vašimi projekty, které jste ochotni podpořit, aby vůbec mohly dále existovat.

S pozdravy redakce a administrace Evangelického týdeníku Kostnických jisker

Inzerce

Českobratrská církev evangelická přijme řidiče synodního seniora a synodní rady s termínem nástupu co nejdříve.

Požadujeme: řidičský průkaz skupiny B s plným počtem bodů (skupina C a zkušenost v řízení dodávkového auta a mikrobusu výhodou), zdravotní stav opravňující k řízení motorového vozidla, výpis z rejstříku trestů, diskrétnost, spolehlivost, důvěryhodnost, odpovědnost při nakládání se svěřeným majetkem, členství v ČCE výhodou, přijetí závazku mlčenlivosti.

Nabízíme: dlouhodobé a perspektivní zaměstnání, přiměřené platové ohodnocení, bydlení v centru Prahy, za cesty v mimopracovní době a o víkendech přísluší příplatky podle zákonných norem nebo možnost čerpání náhradního volna, dobré a slušné zacházení v pracovním kolektivu i při cestách, 5 týdnů dovolené a zaměstnanecké benefity.

Písemné přihlášky zasílejte do konce srpna 2009 na adresu:
Českobratrská církev evangelická, sekretariát SR a ÚCK,
P.O.BOX 466, Jungmannova 9,
CZ-111 21 Praha 1,
nebo na e-mail: sekretariat@srcce.cz.

č. 36

Občanské sdružení Světlo naděje a Evangelický a. v. církevní sbor na Slovensku v Pešťanech nabízí ubytování v centru světoznámých lázní, zaměřených na léčbu pohybového ústrojí s možností využití ambulantní léčby a přitom duchovních a kulturních akcí a turistických možností. K dispozici jsou dvoulůžkové pokoje s hygienickým příslušenstvím a kuchyňkou. Cena ubytování za lůžko a noc je 12 Euro, pro manžele a rodiny s dětmi je možné poskytnout. slevu.

Informace:
e-mail: brano.dolinsky@zoznam.sk
tel: 00421911616192

č. 37

Pozvánky

Před 400 lety - 9. července roku 1609 si v Čechách na císaři Rudolfu II. vymohli vydání Majestátu. Dával všem bez rozdílu společenského postavení svobodu volby a vykonávání náboženství dle vlastního přesvědčení.

Zveme k rozhovoru o této významné události . Úvodem poslouží svou přednáškou církevní historik, spolupracovník ETF-UK ThD. Jiří Just. Doba a místo konlální je pátek 16. září ve sborovém domě ČCE v Lysé n. L. v 18 hodin.

Místní odbor Kostnické jednoty v Lysé n. L.

* * *

Sbor Ochranovského seniorátu Jednoty bratrské Potštejn zve na sborovou slavnost v neděli 6. září 2009. Vzpomeneme 110. výročí postavení kostela. Bohoslužby v 9.00 - káže Ondřej Halama, který promluví i odpoledne ve 14.00.

Evangelický týdeník - Kostnické jiskry
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 228961190/0300
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost
*Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz, příjem reklamací: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

Bohoslužby

Seniorát Praha - Město

Českobratrská církev evangelická

Praha 1 - Deutschsprachige Evangelische Gemeinde Prag; Ne 10.30 sv. Martin ve zdi; f U. Biskamp
Praha 1, Nové Město; Ne 9.30 Klimentská 18; f E. Halamová
Praha 1 - Staré Město; Ne 9.30 Salvátorská 1; f J. D. Beneš
Praha 2 – Vinohrady; Ne 9.30 Korunní 60; f E. Čašková
Praha 3 – Jarov; Ne 9.30 U Kněžské louky 9; f E. Plzáková
Praha 3 - Žižkov I; Ne 9.30 Prokopova 4/216; f Ch. Lange
Praha 3 - Žižkov II; Ne 9.30 Čajkovského 10; f J. Strádal
Praha 4 – Braník; Ne 9.30 Modřanská 118; f L. Rejchrt
Praha 4 – Modřany; Ne 9.30 Písková 6; f Z. Šorm
Praha 4 – Nusle; Ne 9.30 Žateckých 1169/11; f I. Škeříková + f M. Zemánková
Praha 4 – Jižní Město; Ne 9.30 Donovalská 1862; f M. Šourek
Praha 5 – Radotín; Ne 9.30 Na Betonce 14; f L. Mamulová
Praha 5 – Smíchov; Ne 9.30 Na Doubkové 8/2040; f I. Mareš
Praha 6 - Dejvice – Bubeneč; Ne 9.30 Dr. Z.Wintra 15/746; f P. Hudec + f A. Hudcová
Praha 6 – Střešovice; Ne 9.30 nám. Před bateriemi 22; f P. Pokorný + f M. Zemánková
Praha 8 – Kobylisy; Ne 9.30 U Školské zahrady 1/1264; f M. Erdinger + f M. Rejchrt
Praha 8 – Libeň; Ne 9.30 U Pošty 1098/6; f R. Mazur
Praha 9 - Horní Počernice; Ne 9.00 Třebešovská 2101/46; f P. Firbas
Praha 10 – Strašnice; Ne 9.00 Kralická 4; f P. Klinecký
Praha 10 – Uhříněves; Ne 9.00 Husovo nám. 378; f V. Pír
Praha 10 – Vršovice; Ne 9.30 Tulská 1/14; f J. Ort
Ochranovský seniorát - Praha 4, Michelská I/7, Ne 9.30; f E. Šormová

Církev bratrská

Praha 1 – Staré Město, Ne 10.00 Soukenická 15, P. Grulich a P. Plchot
Praha 2 - Nové Město, Ne 9.30 Římská 43, P. Mošner
Praha 3 – Žižkov, Ne 9.45 Koněvova 23, B. Kaleta
Praha 4 - Jižní Město, Ne 17:00 Cílkova 639, R. Filip
Praha 4 – Šeberov, Ne 10.00 V Ladech 10, R. Hart
Praha 5- Smíchov, Ne 9.30 Vrázova 4, B. Matulík
Praha 6 – Dejvice, Ne 10.00 Hotel Krystal, J.Martího 2, S. Heczko
Praha 9 – Černý Most, Ne 10.00 Stoliňská 2502/41b, T. Grulich
Praha 9 – Horní Počernice, Ne 9.00 Ve Žlíbku 168, M. Kloubek
Praha 13, Ne 10.00 Mezi Školami 2475/29, M. Šrámek
Praha – mezinárodní sbor, Ne 10.30 Peroutkova 57, J. Waldrop

Bratrská jednota baptistů

Praha 3, Ne 10 .00 Vinohradská 68
Praha 3 (rusky mluvící), Ne 17.00 Vinohradská 68, G. Gavrilov
Praha 3 (mezinárodní), Ne 11.00 Vinohradská 68, G. Morris
Praha 4 – Pankrác, Ne 10.00 Na Topolce 14, J. Gondáš
Praha 6, Ne 10.45 Nad Habrovkou 3, K. Jones

Evangelická církev metodistická

Praha 2 – Nové Město, Ne 9.30 Ječná 19, f P. Hradský
Praha 9 – Horní Počernice, Ne 9.30 Křovinovo nám. 12, f R. Novotný
Praha 10 – Strašnice, Ne 10.00 Vilová 26, f P. Kuchynka

Křesťanské církve v Evropské unii

Očekávali jsme, že první pololetí letošního roku přinese v naší společnosti a médiích větší soustředění na Evropskou unii. Důvod byl zřejmý – české předsednictví. Ovšem ledacos bylo přikryto záležitostmi domácí politiky a jejími kotrmelci. Přesto stojí za to se znovu nad Evropskou unií zamyslet, a v našem týdeníku tak činíme především v perspektivě církví. O vyjádření jsme požádali několik osobností, u nichž lze předpokládat poněkud rozdílné názory, které nás mohou obohatit.

Pavel Černý,
předseda Ekumenické rady církví, Církev bratrská

**** EU stojí o vybudování silné politické, ekonomické a vojenské pozice v současném světě. Jaké jsou však vnitřní hodnoty, na kterých je EU založena a které musí udržovat?***

PČ: Je pravdou, že Evropská unie vznikla na křesťanských základech. Otcové zakladatelé jako Monnet, Schuman, Adenauer aj. byli křesťany, kteří chtěli zakotvit soužití evropských států na obecně křesťanských základech. Věděli dobře, že evropská civilizace se na těchto pilířích rozvinula. Dnes je, žel, z těchto základů v EU akcentováno jen velmi málo. Slovo „Bůh" se nesmělo do evropské ústavy dostat a křesťané, kteří v EU pracují, se k aktivnímu a vyznavačskému křesťanství nemohou příliš hlásit, aby nebyli obviněni z intolerance. Co projde muslimům, neprojde křesťanům. EU je dnes tavicím kotlem multikulturní a multináboženské směsi. Obávám se, že z původních základů již mnoho nezbývá. Dnešní evropský pluralismus je spíše otevřen zelenému náboženství a pantheismu, než evangeliu.

JČ: První kroky ke společenství uhlí a oceli učinili prý lidé, kteří vnímali sice ekonomické problémy, ale řešení problémů hledali jako křesťané. Snad se princip solidarity a společného hledání řešení bude víc prosazovat.

DD: EU je založena na lidských právech a na demokratickém zřízení. (Říkám to s plným vědomím určitého demokratického deficitu.) Kdyby tyto vnitřní hodnoty opustila, ztratila by svou legitimitu.

HF: Vnitřní hodnoty EU jsou definovány v primárním a sekundárním právu EU. Jedná se především o volný pohyb osob, zboží, služeb a kapitálu uvnitř EU a dále o celou řadu hodnot a cílů, které si EU klade ve vnitřní i zahraniční politice. Poslední definici hodnotového rámce EU najdeme v Lisabonské smlouvě. Hodnotové cíle EU jsou v současné době výrazně sekulární, environmentalistické a feministické. EU se rovněž výrazně distancuje od křesťanského základu evropské civilizace o čemž svědčí případ Butiglione.

IH: Neprůhlednost bruselské demokracie, složitost a odcizenost obrovského aparátu EU a doprovodné lobbistické struktury znesnadňují posouzení, kým EU ve skutečnosti je a komu a jak má sloužit její politická, ekonomická a vojenská moc.
Usuzovat lze, že v popředí stojí udržení světového hospodářského stroje postaveného na soukromém kapitálovém vlastnění, hospodářském růstu, mravním liberalismu a koloběhu a rozmnožování peněz. Tento systém však vytváří v současném světě obrovské masy "nepotřebných" lidí (nepotřebných komu?), kterým hrozí reálná likvidace.
Dlouho jsem doufal, že křesťanstvo pochopí tento trend a postaví se mu na odpor. Zatím nepostavilo, v naivním ztotožňování se s těmi nahoře.

ZR: Vnitřní hodnoty EU vycházejí z jejích základů, vytvářených hluboce věřícími křesťansko-demokratickými politiky zejména z Německa a Francie na začátku 50. let. Řada jejich následovníků pokračovala v projektu spolupráce evropských národů a dál prosazovala křesťanské hodnoty. Nyní, stejně jako před půl stoletím, je EU prostorem míru, stability, spolupráce a solidarity. Oproti začátkům se však Unie snaží šířit své poselství nejen uvnitř evropského kontinentu, ale pomáhat stále více i v regionech třetího světa. Hájení důstojnosti každé lidské bytosti i individuální odpovědnosti jednotlivců, jako i řada dalších hodnot a principů EU, je tak uplatňováno nejen od Helsinek po Lisabon, ale i na jiných kontinentech. Úkolem všech veřejně činných osob je pak obhajoba stávajících i pojmenování nových forem hodnot EU tak, aby evropské instituce měly i na začátku 21. století svou legitimitu, svědomí a duši.

**** Jaké je v EU právní postavení křesťanských církví – a jak jsou ve skutečnosti vnímány společností?***

PČ: Dnešní církve mají zaručeny náboženské svobody. To ale není ani tak zásluha EU, jako vlivy Všeobecné deklarace lidských práv a dalších dokumentů. K problémům porušování svobod dochází ještě v některých státech, kde tradičně fungovaly církve většinové a státní. Tam je třeba bedlivě střežit svobodu pro jiná křesťanská vyznání. Rozumní lidé dobře vědí, že církve vždy byly stabilizační složkou společnosti a že pomáhaly překonávat napětí politická, sociální i kulturní. Na druhé straně je sekularizovaná společnost masírována médii, která s gustem rozmazávají všechna selhání křesťanů a nad to ještě někteří přidávají svou nenávist k těm, kteří se řídí určitými morálními kodexy. Možná to je svědectví o tom, že v lidech pracuje svědomí a že své komplexy vylévají na křesťany. Nenávisti k církvím je v poslední době dost. Vidím v tom ale také kladné stránky. Křesťané si musí zvyknout na posměch, pronásledování a marginalizaci. Následování Krista vždy buď oslovovalo, nebo vzbuzovalo až fanatický odpor.

JČ: Myslím, že to neřeší legislativa EU. Ale vím o dobré spolupráci komise Církev a společnost při evropských církvích.

DD: Křesťanské církve hrají naprosto marginální úlohu. Klasické lidové církve jsou jakž takž tolerovány, na evangelikální církve je nahlíženo s hlubokou nedůvěrou.

HF: Právní postavení křesťanských církví je dosud primárně odvozeno od národního zákonodárství a národních tradic jednotlivých států EU. V evropském právu je postavení církví řešeno poměrně okrajově a pouze v rovině obecného respektu. Jaké je vnímání církví ze strany společnosti opět výrazně závisí na národním rámci a národních tradicích. V EU jsou státy jako Polsko nebo Irsko, kde je vnímání církve velmi silné, a naopak státy jako například Česko, kde je vnímání církve velmi slabé.

IH: Podle textu Lisabonské smlouvy církve z Evropské unie strach mít nemusejí. O případné podpoře, na rozdíl například od sportovců, si však přílišné naděje dělat nemůžeme. EU vyhlašuje boj jakékoliv náboženské diskriminaci,- tedy i kladné,- a výslovně o křesťanství se nikde nezmiňuje. Nový světový řád již ani církve, ani jejich ideologii a podporu nepotřebuje.
Členové církví vnímají sami sebe především jako společenství pohody a posmrtných nadějí. Okolní český svět se zajímá (pokud se zajímá) spíše o náboženství extravagantní, a křesťanství se svou složitou scholastickou dogmatikou jde většině lidí mimo.
Zajímavé je, že Vatikán, ač formálně evropský stát, sám členem EU není. Asi by se v ní, jakožto útvar principiálně mo-narchofeudální, odmítající demokracii i princip občanské rovnosti, příliš vyjímal.

Josef Červeňák,
superintendent Evangelické církve metodistické

Dan Drápal,
křesťanský publicista, šéfredaktor Konzervativních listů

ZR: Právní postavení křesťanských církví upravují zákony národních států. EU nemá žádné právní kompetence, které by postavení křesťanských církví mohly jakkoliv ovlivnit. Svoboda vyznání stejně jako další základní lidská práva musí být ve všech členských zemích dodržována. Evropské instituce i jednotliví evropští veřejní činitelé usilují o stále intenzivnější dialog s křesťanskými církvemi jako jednou z nejdůležitějších součástí evropské občanské společnosti. Významnou úlohu v tomto hraje Evropská lidová strana, která je poslední dekádu nejsilnější politickou silou v Evropě. Sedmadvacítka vnímá tuto spolupráci i jako závazek do budoucna, a proto se i v článku 17 Lisabonské smlouvy zavazuje k udržování otevřeného, transparentního a pravidelného dialogu s církvemi. Toto ustanovení dále podtrhuje jejich identitu a oceňuje jejich společenský, kulturní a duchovní přínos pro rozvoj evropské identity.

**** Křesťanské církve mají jedinečné pověření k „získávání učedníků Krista" – ale tradičně hrály důležitou úlohu i v jiných oblastech (např. kulturní, vzdělávací, charitativní). Čím mohou a mají společnosti prospívat nyní a v budoucnosti?***

PČ: Každý rozvod evangelizace a sociální práce je neštěstím. Bible vždy směřuje k holistickému pojetí misie, ve kterém se prolíná evangelizace a diakonie. Jednostrannost vždy křesťanskému svědectví škodila. Ježíšův příklad je úžasný a oslovující. Lidé byli konfrontováni s Božím nárokem na lidský život, zváni k přijetí a následování Krista a to vše v kontextu péče o nemocné, hladové, marginalizované, utlačované. Kristovská láska si vždy hledá cestu přes hranice kulturních bariér a sociálních skupin. I v naší sekulární zemi stále převažuje poptávka po křesťanské službě nad naší nabídkou. To je pro církve velkou výzvou!

JČ: To pořád zůstává. Jen jsou aktuální odlišnosti. Vnášet křesťanské pohledy do aktivit EU, upozorňovat na hodnotu člověka, vztahů, práce ne pouze z hlediska trhu, apod.

DD: Pokud by církve měly skutečně společnosti prospívat, musely by se vrátit ke svému základnímu úkolu: Získávat svět

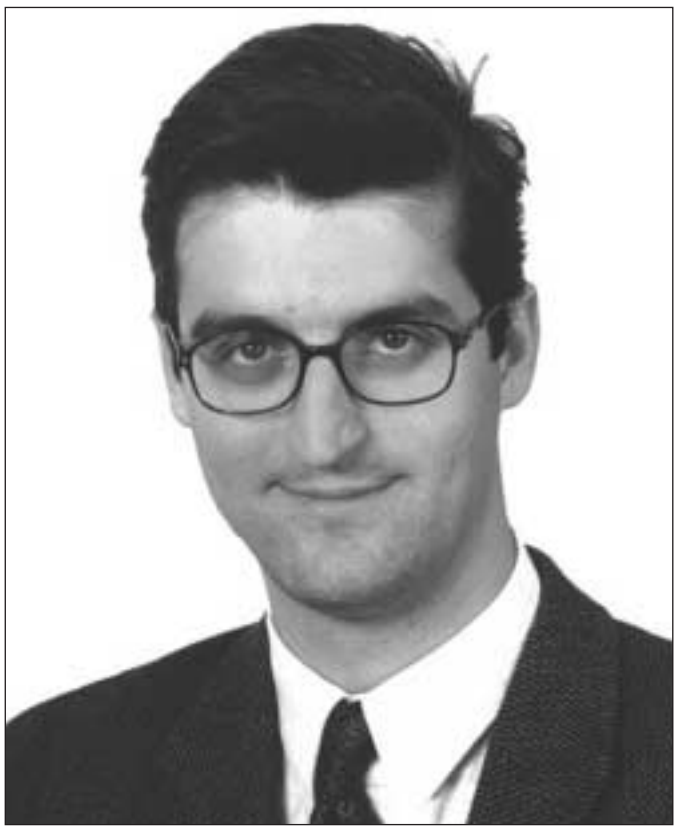

Hynek Fajmon,
ODS, poslanec EP

pro Krista. To by ovšem znamenalo konflikt se společností, která je v hluboké vzpouře proti Bohu.

HF: Církve mohou prospívat společnosti v mnoha oblastech. Velmi výrazně se angažují v sociální oblasti, ale také ve školství nebo ve vězeňství. Je ale především na samotných církvích, do které oblasti napřou svou pozornost.

IH: Svět by vlastně o církvích a jejich parádách, nárocích a zmatcích neměl ani vědět. Měl by zato nést užitek a radost z práce těch, kdo Církev tvoří, ať již stojí kdekoliv a jakkoliv.
Pokud křesťané vytvoří prostřednictvím církve instituci k dobré práci, měla by být světu příkladem k této práci, a ne podnětem k oslavě církve

ZR: S potěšením sleduji, že křesťanské církve u nás již opět mají nezastupitelnou úlohu v oblasti vzdělávání a charitativní práce. Je mi proto líto, že podpora této činnosti ze strany státu je u nás tak omezená. Církve by však neměly rezignovat na hledání dalších možností, jak přiblížit agnostikům a lidem hledajícím dary víry. Myslím, že konzumní způsob života tolik dnes rozšířený v evropské společnosti se začne větší části společnosti zajídat a že nová generace čelící klimatickým změnám a globalizaci bude s větší pokorou přijímat dar života a chránit jeho plody. Přála bych si, aby církve dokázaly nabídnout novým generacím poznání, že spiritualita je nádherné východisko ze zajetí konzumního života.
Přála bych si, aby církve dokázaly zdokumentovat a prozkoumat těžce nabyté zkušenosti se dvěma totalitními ideologiemi. Jinak je možné předpokládat, že i naše církve budou čím dále více pomáhat i v rozvojovém světě jako je to běžné v Západní Evropě.

**** Kdysi Evropa byla „Corpus christianum". V době totalitní bylo ve východní Evropě potřeba, aby si věřící i církve zvykali na neprivilegované postavení… Čekají je v tomto ohledu ještě horší časy kvůli vzrůstajícímu atheismu a nárůstu zvl. muslimské populace?***

PČ: Obávám se, že ano. Nietzche napsal, že smrtí Boha se zhroutí veškeré hodnoty. V evropské pluralistické společnosti se dnes silně projevuje absence morálních norem. To, co se před několika lety nesmělo, je dnes v EU propagované. Vezměme např. potratovou praxi, euthanasii, registrovaná partnerství. Také pedofilní lobby je stále hlasitější a ozývají se extrémistické skupiny pravicové i levicové. Bez pevných morálních norem to už nejde zastavit. Z řady evropských zemí začínají přibývat zprávy o postihování těch, kteří mají odvahu na některých normách trvat. Druhým nebezpečím je nárůst muslimského extremismu. V některých regionech začíná převažovat muslimské obyvatelstvo. Pokud by jednou usedli do křesel Evropské komise a parlamentu lidé s touhou zavést právo šaria, můžeme se dočkat násilné islamizace Evropy.

JČ: Nepovažuji se dostatečně shůry osvíceného, abych prorokoval nebo věštil. Z dějin mám ale pocit, že křesťané byli nejproduktivnější právě v souvislosti s nějakými trápeními.

DD: Ano, je velmi pravděpodobné, že církev čeká pronásledování. Může to být pronásledování ateisty nebo muslimy, případně nějaká kombinace obojího. Ale pronásledování církvi vždycky prospívalo…

HF: Myslím si, že církve v EU rozhodně čekají horší časy. Je to dáno rostoucí apatií veřejnosti vůči víře a celkovou sekularizací evropských národů. Důležitou roli rovněž hraje skutečnost, že se demografické složení evropské populace silně proměňuje a to v neprospěch křesťanských církví. Na rozdíl od všech ostatních světadílů, v Evropě je křesťanství na ústupu.

IH: Čeští evangelíci v dějinách příliš privilegií nezažili. Nevím, kde se v nás vzalo přesvědčení, že víra nesmí nic stát a že na nedostatek výsad si lze stěžovat.
Obávám se spíše, že jsme za socialismu zlenivěli. Církvím se vedlo pohodlně a kolik se toho "nesmělo"! Za jediný ateismus jsme si zvykli pokládat ten polemický, volnomyšlenkářský, se kterým jsme ovšem sdíleli základní společenské hodnoty. Svědectví o proměnách světa jsme odmítli jako propagandu, a vylidňování sborů dokážeme dodnes obhajovat i jako jejich vnitřní očistu.
Od zbytků společenských privilegií i finančních podpor nás zřejmě odloučí Lisabonská smlouva. Na nápor moderního atheismu pak nejsme vůbec připraveni. Jde o ateismus absolutní, mrazivý, bez jakéhokoliv apriorního ethosu, - zato důsledně, zaujatě a profesionálně promítaný do společenských struktur, rozhodovacích pravidel i právních, společenských, i sociálních a humanitních norem (o televizi nemluvě).
Zvykněme si na to: Apriorní ethos neexistuje! Evangelium? Není o čem hovořit, není s kým a není proč.

ZR: Je potřeba, aby církve byly zprostředkovatelem pro větší zapojení křesťanů do veřejného dění – projekt EU vznikl díky křesťanům a jejich víře, že i na válkami zkroušeném kontinentu jde budovat mosty mezi národy. Evropa bude pro nás a pro naše děti a vnuky taková, jakou ji budeme spoluvytvářet. EU může být i nadále křesťanským projektem - byla bych velmi ráda, kdyby si co nejvíce křesťanů „adoptovalo" Unii do svých srdcí a životů a aktivně se zapojili do jednotlivých evropských projektů. Zejména těch, které se věnují výměnným setkáním různých evropských národností. Evropa je již dávno multikulturní a jedinou cestou, jak předejít zbytečným konfliktům, je dialog, znalost a osobní zkušenost s těmi, kterých se bojíme. Nesdílím obavu, že by nás ateismus či jiná náboženství vytlačily do subalterního postavení.Věřím v sílu Ducha.

**** Pozorujete, že by evropské sjednocování pomáhalo sjednocování církví přes hranice států i uvnitř jednotlivých států?***

PČ: To nepozoruji, protože církve ve sjednocování a spolupráci Evropu dávno předběhly. Dlouhou dobu před založením EU zde existovaly svazy, jako je Evangelická aliance (od 1846), hnutí pro světovou evangelizaci a misii (od 1910), Světová rada církví (od 1948) a mnohé další svazy a hnutí. EU nepochybně další růst spolupráce umožňuje, protože zmizely státní hranice, víza, celní omezení, pracovní povolení. Pokud je ale administrativního a organizačního sjednocování příliš mnoho, církve na společenské procesy reagují opačně a více podtrhují zodpovědnost místních církví za jednotlivé národy, státy a kultury. Funguje zde zvláštní eklesiologická dynamika církevní integrace a zároveň zodpovědnosti místní církve za jednotlivé regiony. Evangelium jistě platí obecně pro celou Evropu, ale kontextuální misie je vždy zaměřena na konkrétní národnostní či sociální skupiny. Církve se nesmějí spokojit evropskými mlhavými horizonty a ztratit zodpovědnost za své bližní na místní rovině.

JČ: Sjednocování je asi silný termín, ale sbližování, informovanost, spolupráce, vzájemná pomoc a obohacení s menšími překážkami – to jsem přesvědčen, že ano.

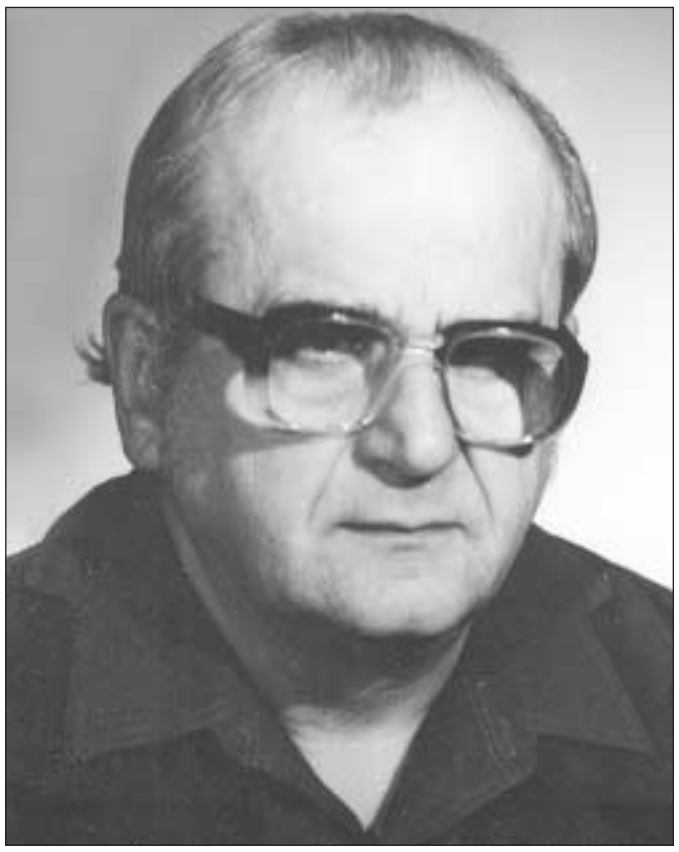

Ilja Herold,
podle vlastního označení levicový evangelík

Zuzana Roitová,
KDU-ČSL, poslankyně EP

DD: Nezdá se mi, že by se sjednocování Evropy odráželo v sjednocování církví, ale to nepovažuji za nějaké minus. Živá církev institucní sjednocování příliš nepotřebuje. Institucní jednota bez jednoty v Duchu Kristově nemá valný význam.

HF: Ne. Tento jev jsem nezaznamenal.

IH: Politické podněty spíše osamozřejmují ,než aby posilovaly naše dosavadní ekumenické snažení. Pokušením je sledovat jím cíle církevně politické a sobecky ekonomické.
Nepřekonatelným problémem našeho ekumenismu se mi jeví ne rozmanitost forem zbožnosti, ale základní rozpory v obsahu evangeliu oddálených věrouk, jen zdánlivě překonávané společným recitováním apostolika.
Pokud ovšem setrváme ve svých církvích na svém pohrdání vědou a na politickém ignorantství, pak je lhostejné, zda je budeme hlásat společně nebo každá církev zvláště.

ZR: Pozoruji, že i díky vlivu EU se častěji než dříve setkávají křesťané přes hranice, a to se netýká jen užšího dialogu představitelů jednotlivých církvi, ale i běžných skupin věřících. Nejvíce to snad platí u mladých lidí, pro které je díky evropské integraci např. snadné se zúčastnit či dokonce pracovat na křesťanském letním táboře v jiném členském státě. Větší integraci evropských církví však nepředpokládám, jsou přeci jen úzce ukotveny na tradice v jednotlivých státech.

**** Jaké je vaše osobní přání evropským církvím?***

PČ: Přeji všem evropským církvím, aby přestaly spoléhat na minulé doby a své historické pozice. Evropa potřebuje reevangelizaci, jak to opakoval např. Jan Pavel II. Evropa je dnes pohanským kontinentem, kam je třeba přinášet Kristovo evangelium zároveň s praktickou službou kristovské lásky. Přeji všem církvím obnovení misijního poslání a prožívání nové odpovědnosti za deformované, morálně zdevastované a zmatené evropské prostředí. Evangelium je Boží mocí ke spáse, proto je na místě toto evangelium od-vážně a směle zvěstovat a také radikálně žít. Bezbřehý chaos vyvolává v lidech touhu po určitých hodnotách a životních i společenských řádech. Církve Evropany nespasí, ale Ježíš Kristus vše připravil. Přeji všem církvím du-chovní obnovu a věrné následování Krista.

JČ: Bylo výše řečeno, že křesťanské církve mají jedinečné pověření k „získávání učedníků Krista" – tak ať se to daří víc a víc.

DD: Aby milovaly Boha, milovaly Boží slovo a kázaly Krista jako Pána.

HF: Velmi bych přál křesťanským církvím působícím v Evropě, aby nalezly takové formy komunikace s veřejností, které ji zaujmou a tím umožní zachovat křesťanský charakter evropské civilizace i v dalších staletích.

IH: Přeji všem evropským církvím, aby přestaly být evropské, a staly se globálně evangelijními ve svém zaujetí Kristovským pozváním ke vždy novému myšlení a angažovanému životu.

ZR: Naším největším bohatstvím je obrovská studnice křesťanské kultury a síla víry. Přeji tak Vám i sobě, aby nám byly vždy nevysychajícím pramenem inspirace v každé životní situaci dynamicky se měnící společnosti 3. tisíciletí a dokázali jsme o těchto svých hodnotách přesvědčovat i zbytek nejen evropské společnosti.

Foto P. Černého Miroslav Martinovský, ostatní archiv

KOSTNICKÉ JISKRY
Evangelický týdeník
25/2009

2. září 2009 ◆ ročník 94 ◆ cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde 9. září

Z obsahu

* *Věříte v anděly a ďábla?*
* *Nový model Herodova chrámu*
* *Husův ochránce z hradu Svojkova*

Poselství k 13. neděli po sv. Trojici

KDO Z TĚCH TŘÍ?

Když se ptám studentů, kteří u mne v rámci studia sociální práce skládají zkoušku z teologie, co motivovalo milosrdného Samařana k jeho jednání, pak - ač jsou většinově nevěřící - mi obvykle odpovědí nějakou zbožnou frází, a unikne jim právě to, co by je jako nekřesťany mělo zarazit, totiž že Samařan nejednal z nějakých speciálně náboženských pohnutek, ale naopak z pohnutek samozřejmě lidských: "hnut soucitem", a že právě ti, kdo měli mít náboženskou motivaci, levita a kněz, v příběhu neobstáli. U zkoušky mám nad nimi vysokou převahu - jenže: Když mě pak naši dálkaři vezou autem domů a vyprávějí, co všechno dělají pro lidi ve svých povoláních, nad rámec svých povinností a kritizováni nadřízenými úředníky, že jdou nad tento rámec, napadá mě, jak bych se asi zachoval, kdybychom se přichomýtli k situaci podobné té, o níž vyprávěl Ježíš v podobenství. Nepochybuji, že oni by se zachovali lépe než já , hnuti soucitem a současně bez emocí, s praktickým smyslem Samařana z podobenství by vykonali vše potřebné, kdežto já, koneckonců také kněz, ač bratrský, bych nejdřív musel přemýšlet a zvažovat a jen stud by mi asi zabránil vyhnout se obloukem místu neštěstí. Kdo z nás by se stal bližním tomu, který potřebuje pomoci? A v tom je vtip Ježíšova vyprávění - v tom, že nám dává za příklad ty, kteří se nechají pohnout soucitem - tak jako on sám, když se stal člověkem pro naši spásu.

Jaroslav Vokoun,
evangelický a.v. farář ČCE

Z loňského ročníku v ČCE v Braníku

Proč?

Příslovcem "proč" začíná mnoho otázek, od snadno odpověditelných přes ty, na něž se odpověď hledá těžko až po takové, na něž vyčerpávající odpověď během pozemského života nenajdeme. Mezi ty poslední patří třeba otázky, proč Bůh dopustil porušení svého díla hříchem?, proč je na zemi zlo?, proč se zlé věci stávají i dobrým lidem? My se v tomto zamyšlení zastavíme u dvou otázek, které snad nepatří mezi ty nezodpověditelné, avšak na něž se uspokojující odpověď těžko hledá. Přiznám se, že jde o otázky, na něž bych odpověď znal rád. První z nich se týká praktické teologie (a díky tomu si dovoluji se s tímto zamyšlením na čtenáře Evangelického týdeníku obrátit), druhá se pohybuje na pomezí psychologie a didaktiky, nicméně jsou tak podobné, že si je kladu současně. O jaké otázky jde?

1. Proč mezi charakterními, obětavými, nesobeckými lidmi, k jejichž životnímu stylu patří dobrý vztah k druhým lidem i k celé Boží přírodě, je tolik těch, kteří zůstávají vůči hlasu evangelia indiferentní, kteří se nerozhodnou vědomě následovat Krista?
2. Proč je v naší společnosti tak rozšířen negativní vztah k matematice, takže se stává, že i mnozí vážení lidé se docela chlubí tím, že jim matematika ve škole nešla či že ji neměli rádi?

Možná leckdo z čtenářů se bude v duchu ptát, co že mají tyto otázky společného. V obou případech jde o (nepochopitelné) odmítání něčeho krásného, pravdivého, přesahujícího smysly poznávaný materiální svět. Matematika rozumovou cestou vede do oblasti, která reálně, objektivně existuje, avšak přesahuje to, co můžeme běžnými dorozumívacími prostředky vyjádřit. Rozhodnutí vykročit za Kristem není aktem rozumu, nýbrž víry, avšak znamená také překročit hranice materiálního, smysly poznatelného a slovy popsatelného světa.

Někdy se setkávám s pokusy odpovědět na položené otázky, které vystihují, že mají cosi společného: "Matematika jako vzdělávací předmět netoleruje nesolidnost, vyžaduje určité úsilí. A jít za Kristem, procházet těsnou branou, to také nejde bez osobního nasazení. Lidem se do osobního nasazení, do

Dokončení na str. 2

AKTUALITA

Jistota materialismu

Nedávno mě docela pobavil názor jednoho zavilého neznaboha: "Jsem rád, že materialismus nám dává konečnou jistotu, že po smrti nic není." Zbavil se tak problému, který by musel řešit. Co bude po až umřu? Nad tím přemýšlí snad každý. Ale vysvětlit to někomu z hlediska křesťanství není tak snadné.

Představte si, že diskutujete o tom, zda půjde potracené embryo do pekla, anebo do Nebe. Jedná se o člověka s duší? Pokud to materialista označí za shluk buněk, zbavuje se problému. Podle mého názoru je bezvěrectví jednodušší, primitivnější. Dokáže posuzovat jen to, co lze ohmatat, změřit, ověřit, a vše, co se nachází za tímto hmotným "jistotnem", odmítá.

Na druhou stranu však ateismus nedokáže dát jistotu ve všem, ačkoliv by rád. Dovolím si uvést příklad samoživitelky, která se nechá načerno přiživovat svým momentálním druhem s odůvodněním: "Kdybych si byla jistá, že mi bude dávat peníze, klidně bych ho na sociálku nahlásila." Ale jak si pojistit důvěru? Lze to vůbec nějak ošetřit? Pravda, dá se sepsat nějaká smlouva, ale to už bychom se možná dopracovali až ke svatbě, a to se dnes moc nenosí.

Žalmista krásně nazval materialistu bloudem, vystihl to nádherně: "Bloud si v srdci říká: "Bůh tu není." Všichni kazí a bezprávně kdeco zohavují, nikdo nic dobrého neudělá. Bůh na lidi pohlíží z nebe, chce vidět, má-li kdo rozum, dotazuje-li se po Boží vůli. Odpadli však všichni, zvrhli se do jednoho, nikdo nic dobrého neudělá, naprosto nikdo. Což nevědí ti, kdo páchají ničemnosti, kdo jedí můj lid, jako by jedli chleba, ti, kdo Boha nevzývají, že se jednou třást budou strachem, strachem, jaký ještě nebyl? Kosti toho, kdo tě oblehl, Bůh rozmetá, zahanbíš je, protože je Bůh zavrhl." (Ž 53,2-6)

Boží Slovo říká, že ti, kdo Boha nevzývají, se jednou budou třást strachem. Z toho usuzuji, že žádnou jistotu nemají. Předpoklad nicoty po fyzické smrti člověka neopravňuje chovat se tak, jako by Pán neexistoval. Materialisté to obvykle vnitřně tuší. Možná, že popírání Boha je pro ně jen únikem před realitou. Ó kéž by jim byla zjevena Pravda.

Ivo Kraus
monteko@wo.cz

ZAOSTŘENO NA BLÍZKO

Do kostela na kole

"Pojeďte 20.září do kostela na kole!" Tak zní motto akce pořádané komisí pro otázky životního prostředí při SR ČCE a ekologickou sekcí ČKA při příležitosti slavení Dnů vděčnosti za stvoření v průběhu září a října, Dne bez aut a Ekumenické neděle.

K již druhému ročníku akce se může připojit každý, kdo v neděli 20.září přijede do kostela na kole. Svůj závazek můžete dopředu zaregistrovat na internetových stránkách http://www.dokostelanakole.cz/, kde jsou současně shromážděny praktické informace týkající se cyklistiky. Fotografie dokumentující akci budou zařazeny do slosování o praktické ceny.

Smyslem této celorepublikové ekumenické akce je propagovat cyklistickou dopravu, která je, stejně jako pěší chůze, šetrná k životnímu prostředí a ve srovnání s automobilovou dopravou nepoměrně levnější, zdravější a na kratší vzdálenosti dokonce statisticky významně rychlejší.

Strmý nárůst automobilové dopravy v posledních letech se nevyhnul ani církevnímu prostředí. V neděli jsou kostely doslova obleženy auty. Jejich majitelé si však často ani neuvědomují, jak hodně jejich, jistě velmi praktický, pomocník škodí životnímu prostředí.

Přímé oběti automobilismu zná naprostá většina ze svého blízkého okolí. Vždyť jen za dobu nutnou k přečtení tohoto článku zahubí auta na celém světě průměrně 20 lidí a dalších 1000 je vážně zraněno.

Z antropologického hlediska mnohem nenápadnější, o to však nebezpečnější jsou oběti nepřímé. Auta produkují totiž celou řadu nebezpečných produktů: silně rakovinotvorné látky, látky vedoucí k astmatu a jiným trvalým dýchacím obtížím, podráždění očí atd. Nezanedbatelnou roli hraje také hluk a vibrace, devastace životního prostředí spojená s těžbou ropy, výrobou a likvidací automobilů. Odhaduje se, že na tyto nepřímé následky zemře jen v Evropě několik desítek tisíc lidí ročně.

Akce je pořádána při příležitosti slavení Dnů vděčnosti za stvoření. Jako křesťané máme zodpovědnost za svěřené hřivny, totiž tento přerozmanitý svět. Snažme se být dobrými správci světa!

jNe

Z církví doma i ve světě

Od nejmenší vesnice až po největší město ve východní oblasti Demokratické republiky Kongo (DRC) lidé touží po míru

(WCC, Fredrick Nzwili). Již po několik let žijí lidé v této oblasti uprostřed komplexního konfliktu, jehož vznik je široce připisován tamější těžbě nerostných surovin. Podle konžských církevních představitelů bylo usmrceno téměř 5 miliónů lidí. „Potřebujeme mír. Naše země prochází strádáním. Potřebujeme vaši podporu," řekl delegaci Living Letters ze Světové rady církví (WCC) Rev. Muhasanya Lubunga, prostředník Kristovy církve v Kongu (ECC), Jižní Kivu.

Delegace cestovala ve dnech 9.-11. července z Bukavu v provincii Jižní Kivu do Gomy v provincii Severní Kivu. Během jejich setkání s představiteli církví, vládními představiteli a členy komunit se delegace dozvěděla, jak církve podporují mír a usmíření a jak mobilizují pomoc proti teroru rebelů.„Víme, že pokud různé skupiny nemohou žít jedna s druhou v míru, válka neskončí," řekl Rev. Kakule Molo, předseda Baptistické komunity ve střední Africe, během setkání v Gomě.

Jedním z největších znepokojení vedoucích církevních představitelů je brutální násilí páchané rebely na civilním obyvatelstvu v regionu. Zprávy hovoří o vraždách, masových znásilněních, únosech a vypálených vesnicích. Zároveň církev podniká kroky pomáhající rebelům složit jejich zbraně. Několik stovek rebelů nedávno souhlasilo s odzbrojením.

(zkráceno)

Nyní je příhodný čas pro vstup křesťanů do politiky, řekla Britům Caroline Coxová

(WCC). Aktivistka za lidská práva, baronka Caroline Coxová, věří, že nyní je příhodný čas pro to, aby křesťané vážně uvažovali o vstupu do politiky. Při projevu na letošním shromáždění v Keswicku řekla po nedávném finančním skandálu předsedy vlády křesťanům, že politika už není vysoce respektovanou oblastí pro práci.

Baronka Coxová, která byla zástupkyní mluvčího Sněmovny Lordů od roku 1985 do roku 2005, řekla, že tento skandál „tento čas učinil ještě vhodnějším pro vstup mladých křesťanů do politiky, aby přinesli změnu". „Parlament má špatnou pověst – o to větší důvod tam jít a změnit to." Baronka Coxová ale varovala, že mladí křesťané by do politiky neměli chodit hned po dokončení university. „Jedním z problémů některých našich politiků je, že nikdy nedělali nic jiného než politiku," řekla. „Myslím, že je užitečné mít více životních zkušeností z nějakého povolání nebo obchodu nebo čehokoli jiného."

„V politice je děsivá zodpovědnost. Tvoříte zákony, které ovlivní životy milionů lidí v následujících letech, takže je velmi hodnotné mít v politice lidi, kteří chápou dopad těchto zákonů v různých oblastech."

Dalším hovořícím na shromáždění byl Dave Felton, veterán mládežnických prací a anglikánský duchovní, který řekl, že církve potřebují začlenit mladé lidi, pokud chtějí zastavit jejich odchod ze sborů ještě před dosažením dospělosti. Navrhl, že by se děti a mladí lidé mohli zapojit v aktivitách jako jsou modlitby, vybírání příspěvků, pomoc s občerstvením a vítání u dveří.

www.krestandnes.cz

Pákistánci upálili křesťany kvůli údajnému znesvěcení koránu

ČTK (Islamábád). Šest příslušníků křesťanské menšiny ve východopákistánském městě Godžra uhořelo poté, co byli napadeni místními muslimy. Podle policistů byly mezi oběťmi čtyři ženy, jedno dítě a jeden muž. Důvodem upálení křesťanů bylo, že údajně znesvětili korán, posvátnou knihu muslimů. Násilnosti mezi oběma znesvářenými skupinami vypukly ráno. Pákistánský ministr pro menšiny Šahbaz Bhátí řekl, že dav vedený náboženskými extremisty napadl křesťanskou čtvrť a zapálil při tom desítky domů. Podle agentury DPA dav zničil dva kostely, zapálil asi 40 domů a dalších 100 vyplenil. Ministr spravedlnosti provincie Paňdžáb, kde se neštěstí stalo, napadení odsoudil a řekl, že k urážce koránu vůbec nedošlo. "Byla to pouze fáma, která měla způsobit chaos," uvedl a vyzval křesťany a muslimy ke klidu. Pokud bude náboženské násilí pokračovat, vláda proti němu tvrdě zakročí, dodal.

Pákistán je převážně muslimský stát, ale vyskytují se v něm i některé náboženské menšiny včetně křesťanů, kteří tvoří asi čtyři procenta populace. Útoky na křesťany se odehrávají od té doby, kdy se stal Pákistán spojencem Spojených států.

(vlu)

První lesbická biskupka

Od prosince 2009 má v čele jedné ze třinácti diecézí státní Švédské církve (Svenska kyrkan), nejpočetnější luterské církve, stát první (otevřeně) lesbická biskupka.

Nástupkyní dosavadní stockholmské biskupky Caroline Krookové (odcházející v listopadu do důchodu) byla v květnu zvolena farářka Eva Brunneová. Ta žije v registrovaném partnerství s jinou farářkou, Gunillou Lindenovou, a spolu s ní vychovává tříletého chlapce. Jak uvádí britský anglikánský týdeník The Church Times z 5. června 2009, který přináší k volbě různé podrobnosti, povolila Švédská církev požehnání pro partnery stejného pohlaví od roku 2007.

(Těžko vyčítat státní církvi, že se přiznává ke svazkům, jež zaštiťuje dotyčný stát.)

František Schilla

Omluva redakce

V ET-KJ 23-24/2009 jsme uvedli špatný údaj. V pozvánce Místního sdružení KJ v Lysé n. Labem na přednášku J. Justa k vydání majestátu Rudolfa II. má být datum **pátek 18. září.** Čtenářům i Místnímu sdružení Kostnické jednoty se omlouváme.

Proč?

Dokončení ze str. 1

námahy nechce." Mne však tyto odpovědi neuspokojují. Mezi lidmi, kvůli nimž si otázky kladu, jsou mnozí beze sporu solidní, obětaví, nelitující námahy, ochotní se osobně zasazovat pro dobrou věc. A tak se ptám: "Vědí, co je matematika? - Vědí, či aspoň tuší, kdo je Kristus, který zve k následování?" Případně použiji osobnější formulaci. "Umíme my matematici (tím se přiznávám ke své profesi) srozumitelně sdělit, co skutečně matematika je? Umíme jí dělat reklamu, kterou zaslouží?" Tradiční obraz "matyka", známý třeba z povídek Jaroslava Žáka, naznačuje, že se to moc nedaří. Čtenáři zde asi mohou uplatnit svou zkušenost. A obdobně se ptám: "Umíme my křesťané zřetelně a přesvědčivě sdělit svému okolí, co je Boží láska, co je cesta Ježíše Krista?" Myslím, že i zde můžeme s určitou dávkou jemnosti odpovědět, že se nám to "moc nedaří". Teď si můžeme otázku "proč?" posunout o úroveň dále a ptát se, proč se to nedaří, a hledat na ni odpověď.

Nést evangelium všemu stvoření - to je základní poslání, které náš Pán dává svým učedníkům. Tímto posláním je třeba žít, přemýšlet o něm, hledat cesty, jak evangelium prezentovat. Nestavíme někdy svoje představy o křesťanském životě a o církvi, svoji církevní praxi nad pozvání živého Krista? Toho, který má pochopení pro lidi žijící na okraji společnosti, ať už jde o ty nejchudší, či o opovrhované římské úředníky nebo o ženu přistiženou při cizoložství. Toho, který byl otevřen přijmout každého a každému pomoci. Toho, který ve svém učení nahradil tradiční hodnotový systém stavějící na sobectví a vedoucí ke zkáze systémem novým, postaveným na lásce a majícím dosah od současnosti přes blízkou i vzdálenou budoucnost až k eschatologickému horizontu.

Světu by prospělo, kdyby si více lidí osvojilo matematické myšlení. Co však svět nejvíce potřebuje, je, aby mnozí, opravdu mnozí lidé uvěřili v Krista a vyznali ho nejen slovy, nýbrž celou životní praxí. Kristovo evangelium je cesta k řešení problémů, před nimiž lidstvo stojí. A troufám si dodat, že jde o jedinou cestu. Je to cesta sebezapření a oběti. Ale předně je to cesta víry, lásky a naděje. A jde o víru prostupující životem, o lásku angažující se pro Stvořitele i celého jeho stvoření, o naději hluboce zakotvenou. Kéž Kristovu cestu druhým lidem, našim bližním, Bohem milovaným, nezakrývá naše malověrnost a zahleděnost do našich interpretací a teologických systémů.

Jiří Nečas

15 let Fair Trade u nás

FAIR TRADE už aspoň v Praze není cizí slovo. Zazní-li FAIR TRADE, ozve se v odpověď: Ano, víme: pomoc rozvojovým zemím, pomoc těm, kdo stojí na okraji, transparentní partnerské vztahy … ano, víme, podporujeme, nakupujeme…. Znamenitá káva, čaj, kakao, čokoláda, … to je FAIR TRADE. Ale káva, čaj, čokoláda – přestože obchod s nimi přináší pro rozvojovou pomoc obrovské peníze - není celý FAIR TRADE. Neoddělitelně k němu od samého začátku patří i řemeslné výrobky. A zatímco kávu, čaj, kakao a čokoládu si můžete koupit v čajovnách, kavárnách, bio-potravinových obchodech, ba i v supermarketech, řemeslné výrobky se soustřeďují ve specializovaných odborných FAIR TRADE obchůdcích /na Západě se jim říká Weltladen/. V Praze existují dva Obchůdky jednoho světa a jejich specifikou je, že v nich od samého začátku pracovali a dodnes pracují převážně dobrovolníci. Dobrovolně, tedy neplaceně, zadarmo. Dnes se v Obchůdcích střídá kolem dvaceti žen - většinou v důchodovém věku. Obchůdky jednoho světa slaví letos 15 let svého trvání a to současně znamená, že oslavují i 15 let trvání FAIR TRADE v České republice.

Nejstarší se od roku 1994 nachází v Korunní 60, Praha 2; jeho mladší sourozenec od roku 2004 v Klimentské 18, Praha 1.

Je to první, a tedy nejstarší Obchůdek jednoho světa v ČR. Vznikl v roce 1994, kdy ho v rámci Nadace jednoho světa založily sbory Českobratrské církve evangelické Vinohrady a Jarov. Dnes ho provozuje obecně prospěšná společnost JEDEN SVĚT. Řemeslné výrobky provázejí lidstvo od samého začátku dějin, nacházíme je v expozicích všech světových muzeí. Ty, které nabízíme v rámci koncepce FAIR TRADE, vznikají v malých firmách s dlouhou rodinnou tradicí, nebo v zájmových kolektivech, je za nimi práce většinou ženských rukou a vždycky je v nich zachována zkušenost a znalost celých generací. Zpracovávání tradičních přírodních materiálů tradičními výrobními postupy je podmínkou pro přiznání charakteru FAIR TRADE.

FAIR TRADE není jen nákup a prodej. Vždycky k němu patřila osvěta, informace, vyprávění, seznamování se. Své oblíbené značce kávy nebo čaje možná zůstanete věrni celý život. Hledáte-li dárek – a FT řemeslné výrobky vyhledávanými dárky jsou – budete hledat vždycky nový, neokoukaný, nápaditý. A protože v dnešní tvrdé konkurenci obstojí jen prvotřídní výrobky, můžete čekat vždycky nové výrobky a nová vyprávění: o zemi, ve které dárek vznikl, o lidech, kteří ho jak a z čeho vyrobili, o vazbách na dějinnou minulost. Možná si budete muset oprášit vědomosti o objevení Ameriky a jejím dobývání Španěly, budete si muset připomenout, že Srí Lanka byl kdysi Ceylon, že Bengálsko a Bangladéš mají cosi společného, že … Překvapí vás, že si kupujete plstěné dredy z Nepálu, ale přispíváte současně na obnovu jeho ovocných sadů, že si kupujete filipínský přívěsek ke klíči a současně přispíváte do fondu pomoci obětem dětské prostituce, vyberete si ručně dekorovaný kachel z mexického družstva hrnčířů a my vám povíme, že pomáháte zachraňovat existenci řemesla, jehož počátky sahají až do koloniální doby. A když si koupíte kámen s tajuplným motivem čar z planiny Nazca v Peru, přispíváte dokonce projektu archeologů a ethnologů na záchranu těchto čar, které vznikly kolem r. 800 př. Kr. Zcela ojedinělý projekt vymyslely někdejší děti ulice v Bogotě, Kolumbie. Sbírají staré železo a zhotovují z něho nástěnné a stojací hodiny v podobě různých zvířátek či lidských postaviček.

Na projektu spolupracuje 30 mladých lidí ve věku 18 - 21 let. Velmi originální, velmi záslužné. Věděli jste, že existuje rostlinná slonovina, slonovina bez mrtvých slonů? Jsou to ořechy palmy tagua, která roste v deštných pralesích Ecuadoru a Kolumbie. Z „kamenného ořechu tagua" se kdysi vyráběly knoflíky. Když se začaly zhotovovat z umělých hmot, vědomost o něm téměř zanikla. Díky FAIR TRADE organizacím jsme si zase „vzpomněli". Nabídneme vám celé sady šperků z této „slonoviny". V Kolumbii napadlo dvěma mladým lidem využít jako materiálu sušených slupek vymačkaných pomerančů. Přijďte se podívat, jaké figurky, stojánky, stolní a okenní dekorace vytvořili. A když si budete – neschopni se rozhodnout - vybírat mezi šátky ze surového hedvábí, povíme vám, že je vyrobily ženy z Kambodže, design jim vymyslela návrhářka ze Švýcarska, ekonomicky jim radí Němec a vy své obdivné óóó a ááá vykřikujete v Praze. Nemůžeme popsat celou nabídku od košů, textilu, šperků, kůže po keramiku a sklo. Přijďte se podívat sami.

Patnáct let FAIR TRADE v Česku si připomeneme ve dnech 17.-20.září 2009. V rámci oslav si budete moci prohlédnout i koupit naše nejnovější zboží, protože vám dokořán otevřeme všechny dveře k vidění i slyšení. FAIR TRADE světovou krizi nevyřeší. Nedokáže ani pomoci všem a všude. To víme, ale víme také, že lepší než naříkat si na tmu je zapálit aspoň svíčku.

(jel)

Zastrašování

(K situaci křesťanů na Fidži)

K modlitbám za situaci na Fidži a za křesťany na Fidži vyzývá Britská metodistická církev. Spolu s touto výzvou přináší anglikánský týdeník The Church Times ze 31. července 2009 zprávu o tom, jak fidžijský vojenský režim zastrašuje křesťany, zejména metodisty (členy nejpočetnější křesťanské denominace na Fidžijských ostrovech).

Koncem června bylo kupříkladu zahájeno trestní stíhání sedmi církevních představitelů. Vláda letos rovněž zakázala konání metodistické výroční konference. K účasti na jakémkoli shromáždění je třeba mít předchozí policejní povolení.

František Schilla

Mikuláš Lehmann a česká výtvarná kultura

České výtvarné umění druhé poloviny 19.století nacházelo ve výrazné míře svou inspiraci v událostech našich národních dějin. Souviselo to s celkovou náladou české společnosti, hledající v slavných dobách národní minulosti posilu a povzbuzení pro současnost. Historická témata, v první řadě husitství, se tedy stávala častými náměty jak pro krásnou literaturu, tak pro umění výtvarné. Významným iniciátorem a organizátorem ve výtvarné oblasti byl Mikuláš Lehmann (1824-1906), první pražský galerista v moderním slova smyslu. Zajímavou osobností v dobových souvislostech byl o to více, že se jednalo o evangelíka německé národnosti. Však také jeho činnost se rozvinula po roce 1861, po vydání protestantského patentu, otevírajícího evangelíkům širší společenské uplatnění. V poslední době Lehmannova činnost po zásluze upoutala badatelskou pozornost (R. Prahl ve sborníku Staletá Praha sv. 23 a M. Flegl v edici Pramínek sv. 19).

Mikuláš Lehmann pocházel z bavorského města Nördling. Vyznáním byl luterán a do Prahy přišel již před rokem 1860 spolu se svým bratrem Augustem, s nímž otevřel v Karlíně knihkupectví. V roce 1860 se oženil s Antonií Dykovou, z výrazně českého vlasteneckého rodu mlynářů z Plzeňska. Evangelický svatební obřad se uskutečnil v Praze v německém luterském sboru u sv. Michala v Jirchářích, katolická svatba v kostele sv. Petra na Poříčí. Podle dohody měli být synové luteráni, dcery katoličky.

Když se M.Lehmann oženil, orientoval své působení do oblasti výtvarného umění. Jeho obchod s obrazy sídlil na Ferdinandově třídě (dnešní Národní), v místech nynější budovy Akademie věd. Lehmann se seznámil s předními českými malíři, kteří pak často z jeho podnětu vytvářeli svá díla, jež jako galerista vystavoval a vydával v reprodukcích. V roce 1873 otevřel vedle obchodu první stálou výstavu v Praze s originály maleb, rytin, leptů, litografií a s provedeními v barvotisku. Galerie byla značně rozlehlá, její katalog uvádí na 150 vystavených obrazů! J.B.Foerster v autobiografickém románu Poutník ocenil Lehmannovo působení - "Jeho zásluhou poznali jsme řadu mistrných děl staré i nové doby. Výklad Lehmannův byl stále živý a dobrou školou vývoje výtvarného umění současného i jemného vkusu".

Důležitou kapitolou byla Lehmannova spolupráce s Mikolášem Alšem, který v jeho galerii často vystavoval.. Velkou akcí bylo roku 1878 vystavení rozměrného Alšova obrazu „Setkání krále Jiřího z Poděbrad s Matyášem Korvínem". Aleš své náměty čerpal většinou z českých dějin. Doba husitská patřila k jeho předním inspiračním zdrojům, v duchu pojetí Františka Palackého. Řada Alšových obrazů vystavených v Lehmannově galerii se vztahuje právě k husitství (např. U hrobu božího bojovníka, Husitský tábor, Smrt na koni, Žižkovo druhé tažení k hradu Rábí). Lehmann také ve sbírce „Vlast" vydal Alšovy kartony z lunet Národního divadla, jejichž originální návrhy byly trvale vystaveny v průjezdu galerie. Ke spolupráci získal M.Lehmann také další významné české malíře. Tak vydal známý obraz Jaroslava Čermáka „Husité u Naumburku" či „Poslední hodokvas Zimního krále" od Agathona Klemmta.

Luterán Lehmann měl blízko k malíři biblických motivů Gabrielu Maxovi (1840-1915). Ten pro Lehmanna namaloval obraz „Kristova hlava na roušce sv. Veroniky". Lehmann se s dílem vydal na cesty po Evropě a obraz úspěšně vystavoval. V Římě, ač protestant, obdržel vysoké vyznamenání - medaili „Pro Auctore Ecclesiae". G.Max pro Lehmanna vytvořil i dílo, které je v jeho tvorbě považováno za stěžejní, totiž rozměrný obraz „Dokonáno jest" („Ukřižovaný",1883). Později opět pro Lehmanna ještě namaloval obraz „Kristus křísí dceru Jairovu", jehož reprodukce došla velkého rozšíření a těšila se oblibě zvláště u lékařů. Umělecko-historicky vzdělaný Mikuláš Lehmann věnoval Maxovu dílu knihu „Gabriel Max", vydanou pod pseudonymem Nikolaus Mann v Lipsku roku 1877.

Na vedení uměleckého obchodu i galerie se výraznou měrou podílela manželka Antonie Lehmannová-Dyková, proslulá svým uměleckým vkusem i znalostmi výtvarného umění. Manželé Lehmannovi měli pět dětí, které tato uvědomělá vlastenka vychovala česky. Ona také přivedla ke spolupráci řadu z uvedených českých malířů. Rodinné prostředí, podpořené styky s českými umělci, nepochybně sehrálo svou roli a vedlo k tomu, že se německý luterán Mikuláš Lehmann trvale a významně zapsal do vývoje české výtvarné kultury.

Michal Flegl

Martin Hengel

Thriller značně serióznější

(K úmrtí předního novozákoníka)

V době, kdy kina bere útokem již druhý kasovní trhák natočený podle předlohy Dana Browna a novinové titulky do omrzení opakují, že pro zpěváka Michaela Jacksona „T/thriller skončil špatně", přichází smutná zpráva z Německa. Dne 2. července 2009 zemřel ve věku 82 let Martin Hengel, protestantský novozákoník a jeden z největších novodobých znalců prvokřesťanské literatury a antického židovství.

O samotném Novém zákonu publikoval Hengel přes dvacet monografií (deset v rozsahu nad 500 stran); kromě novozákonní vědy se časopisecky i knižně věnoval tématům a oborům souvisejícím. Ve své stěžejní práci „Judaismus a helénismus" prokázal daleko komplexnější vliv helénistické kultury na antické židovství, na první židokřesťanské kruhy, potažmo na autory tří tzv. synoptických evangelií, než jaký předpokládali ještě Bultmann a Harnack.

V posledním mediálním vystoupení (rozhovoru s novinářem Johnem Dicksonem, dostupném zdarma na internetu na adrese http://publicchristianity.org/Videos/hengel.html) argumentuje Hengel přesvědčivě mj. ve prospěch hypotézy, že Ježíš nemohl neovládat řečtinu přinejmenším pasivně. Na závěr doporučuje lidem, aby před nejrůznějšími senzacechtivými pisálky a mediálními bublinami kolem nich dali přednost pečlivé četbě evangelií: „Dnes můžete vydělat peníze psaním nesmyslů o Ježíši, jak činí např. Dan Brown… Podle mého názoru je takové psaní darebáctvím."

„Thrilléééér!" – Výkřikem nebohého Michaela lze zjednodušeně charakterizovat Hengelův život a dílo. Dráhu teologa si musel vyvzdorovat a dostal se k ní až oklikou. Snad proto psal odborné studie s takovým zápalem a tak poutavě. Někde je napínavost patrná už z originálního (německého) názvu, jinde spíše z titulu anglické verze (jeho práce byly promptně překládány do angličtiny a měly v anglosaském světě značný ohlas; česky vyšla práce „Evangelista Lukáš. První křesťanský dějepisec") nebo z ústřední teze.

Vedle přímého pedagogického působení a publikační činnosti se prof. Martin Hengel rozhodl zažehnávat postupující ahistoričnost a novodobou pologramotnost též vynaložením vlastních financí, když založil Nadaci Filipa Melanchtona. Vzhledem k tomu, co se na nás valí z médií těsně po Hengelově úmrtí, lze také k této složce jeho odkazu jenom s úctou a vděčností přitakat. Věru smutno by bylo ve světě, v němž by se pod heslem „thriller" nebo pod jinými termíny každému automaticky vybavil nanejvýš jakýsi halasně zviditelňovaný mystifikátor či hopsající tatrman!

František Schilla
(f.schilla@volny.cz)

Recenze

Kateřina Lachmanová: Kotva Naděje
Karmelitánské nakladatelství, 2009

Řekneme-li naděje, zcela automaticky se nám vybaví v naší představě podobenství kotvy. Vstoupíme-li v Praze do metra na stanici Malostranská, stojí nám takováto barokní socha ženy s velkou kotvou námořní lodě po pravém boku. Kateřina Lachmanová takovou barokní kamennou či železnou kotvu nepřináší, něco důležitého nám však k symbolu kotvy v křesťanském pojetí přece jen říká: „Kotva lodi je sice upevněna řetězem k lodi, ale musí být vhozena někam mimo loď, musí se zachytit něčeho pevného mimo zmítané plavidlo. Nic by lodi nepomohlo, kdyby někdo kotvu zahákl třeba o lodní stěžeň, jakkoliv mohutný a pevný" (s. 19). Oč jde? „Vhodit kotvu do srdce Kristova, opřít se o jeho „ano" vůči nám, které on nikdy nevezme zpět" (22).

Autorka se u jednoho symbolu naděje nezastaví. Uvádí ještě dva „moderní" symboly:

Vedle kotvy uvádí **tramvaj** jako symbol naděje (25). Ta „představuje ctnost, která nám pomáhá pohybovat se vpřed, pomáhá nejen statickému „jištění se"... Pokud by nezvedla pantograf a nedotkla se troleje – drátů nad sebou vůbec se nehne z místa. Nebo se hne, avšak bohužel pouze z kopce" (25). „Boží trolej prostě drží" (25). Nejen to. „Tramvaj existuje prostě proto, aby převážela odněkud někam lidi, pokud možno co nejvíce lidí" (48). Tramvaj by neměla velký smysl, kdyby jezdila po městě prázdná, pouze s řidičem. Smyslem její existence je, aby se v ní vezlo co nejvíce lidí." (26).

Kotvička lyžařského vleku. Tu si lyžaři nasazují pouze ve chvíli, kdy potřebují vyjet nahoru na kopec. Člověk se však na tuto kotvičku nemůže zavěsit jako pytel. Musí něco dělat, aby se to podařilo; musí spolupracovat s pohybem kotvičky. Přitom sílu, která ho vytahuje, tento lyžař sám nevyrábí, pouze jí využívá (26).

Pozoruhodná je rozsáhlejší kapitola, která hovoří o tom, co křesťanská naděje není (s. 29 –52). Co tedy křesťanskou nadějí není? „Nejsou to růžové brýle, kdy si člověk nalhává, že nic nežli růžová barva na světě neexistuje. Není to jen pocit naděje a nic víc. Není to jen tzv. pozitivní myšlení, kde si my sami vsugerujeme, že vše je pozitivně laděno – jen je třeba to pozitivní vidět.

Není to jen osobnostní charakteristika člověka, kterou má někdo v malé míře, kdežto jiný ji má již v genech v nadměrném množství. Existují naděje falešné, naděje jako únik z reality a naděje jako ctnost, kterou se chlubí individualisté.“ Tak o tom biblická „živá naděje" není!

Mezi nejpozoruhodnější místa recenzované knihy patří oddíl na str. 32. a 33., kde je na jedné straně vyjmenováno to,co nám Pán Bůh neslibuje (aby nevznikla falešná naděje, která se domnívá, že je jako automat, který na zmačknutí knoflíku dá vše, co si budu přát –podle našich přání). Na druhé straně vypočítává v přehledu to, co nám Pán Bůh slíbil (podle biblického pojetí zaslíbení) a čeho se můžeme držet.

V závěru autorka hovoří o nedostatku živé naděje jako o teologiální deviaci (odklonu od toho, co podle Bible má být) (53). Přitom vidí naději jako „duchovní pupeční šňůru mezi námi a Bohem. Když ta se někde zadrhne nebo je nějak zaškrcena, duchovně umíráme“ (53).

Autorka končí konstatováním: „Naděje je ctnost poněkud zvláštní kategorie. Spolu s vírou a láskou patří mezi tzv. teologiální ctnosti… Proč tedy všichni křesťané nepřekypují nadějí?“(23)

Jsou knihy velké a malé. Recezovaná kniha je formátem i rozsahem počtu stran (celkem 71 stran) knihou malou – ale krásnou, vtipnou, pro každého křesťana (a nejen pro něj) potřebnou a nadějnou.Díky za ni.

Jaro Křivohlavý

Dny evropského dědictví

Letošní Dny evropského dědictví proběhnou ve dnech 12. – 20. září. Zahájeny budou ve Šternberku. Jejich národní téma zní: „Památky měřené časem." Otevírají se při nich i památky běžně nepřístupné a vstup bývá obvykle zdarma. Tady jsou tipy na několik evangelických kostelů uvedených ke 23.7. na internetových stránkách pořádajícího Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska. Může to být inspirací k výletu.

Brandýs nad Labem, raně gotický kostel z r. 1304, dnes ve vlastnictví Českobratrské církve evangelické. Barokní kostel Jednoty bratrské z r. 1541-42, dnes ve vlastnictví římskokatolické církve. Otevřeno: 13. září; 10,00-17,00. Kulturní památka.
Česká Kamenice, evangelický kostel z r. 1930, dnes slouží jako obřadní síň. Otevřeno 12. - 13. a 16. - 20. září; 10,00-16,00. Kulturní památka.
Duchcov, secesní evangelický kostel, dnes ve vlastnictví CČSH. Otevřeno 12. a 14. září; 13,30 – 16,30. Kulturní památka.
Frýdek – Místek, novogotický evangelický kostel z r. 1910. Otevřeno: 13. září; 13,30-17,00. Kulturní památka.
Jablonec nad Nisou, pseudogotický evangelický kostel z r. 1892, dnes ve vlastnictví CČSH. Otevřeno 12. září; 9,00-17,00. Kulturní památka.
Kolín, pseudogotický evangelický kostel z r. 1871. Otevřeno: 12. a 19. září; 14,00-17,00.
Králíky, dřevěná luterská modlitebna barokně přestavěná v r. 1768-78, nyní ve vlastnictví římskokatolické církve. Otevřeno 12 a 20. září; 9,00-18,00. Kulturní památka.
Lysá nad Labem, Areál Evangelického sboru (toleranční kostel z r. 1787, torzo hřbitova z r. 1784, barokní fara – rodný dům Bedřicha Hrozného, škola z r. 1907, památný strom). Otevřeno: 12.-13. září, 9,00-18,00. V liché hodiny prohlídka s výkladem. Kulturní památka.
Mělník, novorenesanční evangelický kostel z r. 1897. Otevřeno: 12. září; 9,00-17,00. Kulturní památka.
Nové Město na Moravě, novorenesanční evangelický kostel z r. 1898. Otevřeno 13. a 20. září; 9,00-10,00. Kulturní památka.
Přerov, výjimečná sakrální novostavba evangelického kostela z r. 1907. Otevřeno: 12. září; 9,00-15,00. Kulturní památka.
Zábřeh na Moravě, novogotický evangelický kostel z r. 1902, dnes ve vlastnictví CČSH. Otevřeno 19. září; 10,00-12,00 a 14,00 -17,00.

Emanuel Vejnar

Před 90 lety k nám přišla Armáda spásy

Začátkem roku 1919 vyslal generál Bramwell Booth do Prahy majora Holma a v srpnu plukovníka Karla Larssona (oba ze Švédska), aby tu zahájili evangelizační a sociální práci. Měli na své straně jednak Kruh přátel Armády spásy, jednak předsedkyni Červeného kříže Alici Masarykovou a vládní místa, jednak veřejnost, která od nich mnoho očekávala v sociální oblasti. V krátké době se podařilo založit řadu sborů: v Praze, Brně, Hradci Králové, v Kladně, Pardubicích a Plzni. Pokračovala rovněž práce v Jablonci nad Nisou, započatá před 1. světovou válkou. Velitelství bylo zřízeno v budově na rohu ulice Betlémské a Karoliny Světlé, kde byl také shromažďovací sál, později se přestěhovalo do Londýnské ulice. V Praze - Krči a v Kladně byly zřízeny sociální ústavy, ale konala se také práce ve prospěch strádajících a bezdomovců. Byly vydávány časopisy "Prapor spásy" a "Mladý vojín" a mohl být připraven a vytištěn zpěvník a evangelizační literatura. Konala se evangelizační shromáždění v univerzitních sálech na Malé Straně, v evangelických modlitebnách i na veřejných prostranstvích. Byli školeni noví důstojníci a podařilo se založit pěvecký sbor a kapelu. Objevili se však také odpůrci a nepřátelé: socialisté, komunisté, volnomyšlenkáři, nacionalisté a klerikálové. Část sympatizantů a spolupracovníků z věroučných důvodů časem odpadla. Hospodářské těžkosti rovněž byly značnou překážkou. I jazykové nesnáze hrály určitou roli. Přesto Armáda spásy v novém prostředí zapustila kořeny.

B. Vik

Kutnohorská výstava o Bibli

České muzeum stříbra připravilo k výročí první knihy tištěné v Kutné Hoře výstavu věnovanou Bibli. Před 520 lety vydal tiskař Martin z Tišnova s pomocí městské rady „stříbrného města" tzv. Kutnohorskou bibli. Byl to druhý tisk celé Bible v češtině. Jen o rok ji předstihla tzv. Pražská bible vydaná roku 1488.
Kutnohorská bible je už vyzdobena dřevořezy, které se kupodivu z naprosté většiny vztahují ke Starému zákonu. Vedle obou prvních Biblí tištěných v češtině jsou vystaveny i Bible Melantrichovy a Veleslavínovy, kralická Šestidílka a další tisky už z pobělohorského období. Také ukázka novozákonního svitku ze 4.století, a zároveň i soudobé překlady. Vedle ekumenického překladu i tři překlady, které shodou okolností vycházejí letos, právě 30 let po prvním vydání ekumenického překladu: Bible 21, Český studijní překlad a tzv. Jeruzalémská bible.
Další panely ukazují, jak vznikaly Starý a Nový zákon. Jsou tu i krátké charakteristiky všech biblických knih včetně Kralických apokryfů. Pro "laické" návštěvníky také návod, jak se v Bibli orientovat a podle čeho v Bibli hledat, třeba některá známá úsloví.
Výstavu doplňují interaktivní programy. Návštěvníci si mohou zkusit vyrobit ruční papír, zhotovit a vytisknout linoryt, psát husím brkem.Pro děti jsou připraveny omalovánky dřevořezů. Pro žáky základních škol pracovní listy k zopakování informací získaných na výstavě. Od září bude probíhat cyklus přednášek o Bibli. Přímo na výstavě a na několika dalších místech po Kutné Hoře se zájemci mohou připojit k projektu přepisování Bible, konkrétně Markova evangelia. Výstava, zahájená v červenci, je otevřena v Kutné Hoře na Hrádku do 11.října, kromě pondělků (viz www.cms-kh.cz).

Jaroslav Fér

Nové knihy

Krista Gerloffová:
Nová knížka o starých pokladech
Všední i sváteční život dnešní izraelské rodiny
Většina našich čtenářů zná teoložku a novinářku Kristu Gerloffovou minimálně z jejích izraelských reportáží. Teď máte příležitost podívat se s ní za dveře izraelských rodin, které se sama učí poznávat přímo uprostřed nich v té fascinující zemi IZRAEL.
Píše o sobě: „Žiji v Izraeli, jsem maminkou pěti dětí a nezbývá mi, než být ženou statečnou. Nebojím se jezdit autobusem a posílat jím své děti, ačkoliv občas nějaký exploduje, nebojím se o manžela, když se opětovně jako novinář vydává do Gazy a ...„nebojím se o svůj dům, když sněží, celý můj dům je oblečen do dvojího šatu."
Ve dvaatřiceti kapitolách se dovíte o izraelské společnosti kdeco: jak vypadá rodina, co s rozvody a civilními sňatky, ale také o náboženské tradici v rodině od obřízky a vykupování prvorozenců, přes bar micva po jedině v Izraeli povolený rabínem požehnaný sňatek, o modlitbě a cestování, demografické starosti a jak se také rodiče učí od dětí…
Svěží jazyk, kterému i mimo území své české vlasti věnuje náležitou pozornost, Vám nedovolí knihu odložit, dokud s lítostí nepřečtete poslední kapitolu.
Knihu vydalo nakladatelství KMS.

Ludmila Hallerová

* * *

V nakladatelství Havran v edici "Dny, které tvořily české dějiny" vyšel titul:
9.7.1609. Rudolfův Majestát. Světla a stíny náboženské svobody.
Jiří Just
Majestát vydaný českým králem a císařem Rudolfem II. v červenci 1609, zaručující nekatolíkům v Čechách svobodné provozování jejich náboženské praxe a vlastní církevní správu, je jedním z důležitých dokumentů našich dějin, a to i přesto, že poměry, které nastolil, netrvaly o mnoho déle než jedno desetiletí. Svým sociálním dosahem patřil ve své době k nejvýznamnějším evropským výsadám, zaručujícím náboženskou svobodu. Současně jej můžeme vnímat jako jeden z vrcholných projevů reformačně-humanistické kultury, dobového fenoménu, který v našich zemích vzal za své s porážkou stavovského povstání. Privilegium, nesoucí znamení znehodnocujícího gesta panovníka Ferdinanda II., bylo vydáno právě před 400 lety. Publikace obsahuje celé jeho znění.

Inzerce

Hledám obyčejné děvče přiměřeného věku, se kterou si vylepšíme domek na dědině u města. Které není cizí pokora, skromnost, tolerance, pracovitost, vztah k domácím zvířatům a j. Nekuřačka. Mám 28 let, 185 cm, svobodný, pracovitý. Zaměstnání a ostatní vše mám. Neváhej a odepiš. Dítě není překážkou. Třeba nám společná cesta vyjde. Zn: "Valašsko - není podmínkou."

č. 38

Šumava, ubytování v soukromí, Vlachovo Březí, Prachaticko, mobil: 728 745 295, tel. 388 329 363, e-mail: ChanovaDagmar@seznam.cz
http://sites.google.com/site/ubytovanichanova

č. 39

Při návštěvách v Karlových Varech je možné využít pokojík pro hosty ve sborovém domě ČCE, Karlovy Vary, Zahradní 33, PSČ 360 01, tel: 353 221 952, mail: karlovyvary@evangnet.cz

č. 40

Oznámení

Prosíme všechny Místní odbory Kostnické jednoty o seznam členů a výši jejich členských příspěvků za roky 2007-2009. Případné informace v redakci tel. 224919607, nebo u bratra Pauluse mobil: 774884001.
Děkujeme za vstřícnost.

Ústředí Kostnické jednoty

Pozvánky

České muzeum stříbra v Kutné Hoře pořádá výstavu o BIBLI
při 520. výročí první knihy tištěné ve "stříbrném městě" :
Kutnohorská bible Martina z Tišnova
prvotisk z roku 1489
v prostorách muzea na Hrádku v Kutné Hoře do 11. října 2009 (kromě pondělí),
více na www.cms-kh.cz

* * *

Pojeďte 20.září do kostela na kole!
Ekologická sekce ČKA a komise pro otázky životního prostředí při SR ČCE vyhlašují na 20.září 2009 již druhý ročník akce s názvem "Do kostela na kole".
Uvítáme, pokud nám zašlete fotografie zachycující průběh akce; každý fotograf může vyhrát praktické ceny. Velmi nám pomůžete, pokud budete sami akci propagovat. V případě jakýchkoli dotazů pište na marek@drapal.org.
K akci se může připojit každý, kdo v neděli 20. září přijede do kostela na kole.

jNe

Evangelický týdeník - Kostnické jiskry
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 228961190/0300
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost
*Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz, příjem reklamací: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

Bohoslužby

Seniorát Praha - Město

Českobratrská církev evangelická
Praha 1 - Deutschsprachige Evangelische Gemeinde Prag; Ne 10.30 sv. Martin ve zdi; f F. Lessmann-Pfeifer + f A. Pfeifer
Praha 1, Nové Město; Ne 9.30 Klimentská 18; f E. Halamová
Praha 1 - Staré Město; Ne 9.30 Salvátorská 1; f J. D. Beneš + f S. Karásek
Praha 2 – Vinohrady; Ne 9.30 Korunní 60; f E. Čašková
Praha 3 – Jarov; Ne 9.30 U Kněžské louky 9; f E. Plzáková
Praha 3 - Žižkov I; Ne 9.30 Prokopova 4/216; f Ch. Lange
Praha 3 - Žižkov II; Ne 9.30 Čajkovského 10; f J. Strádal
Praha 4 – Braník; Ne 9.30 Modřanská 118; f L. Rejchrt
Praha 4 – Modřany; Ne 9.30 Písková 6; f Z. Šorm
Praha 4 – Nusle; Ne 9.30 Žateckých 1169/11; f I. Škeříková + f M. Zemánková
Praha 4 – Jižní Město; Ne 9.30 + c 18.00 ekumenické Donovalská 53; f M. Šourek
Praha 5 – Radotín; Ne 9.30 Na Betonce 14; f L. Mamulová
Praha 5 – Smíchov; Ne 9.30 Na Doubkové 8/2040; f I. Mareš
Praha 6 - Dejvice – Bubeneč; Ne 9.30 Dr. Z.Wintra 15/746; f P. Hudec + f A. Hudcová
Praha 6 – Střešovice; Ne 9.30 nám. Před bateriemi 22; f P. Pokorný + f M. Zemánková
Praha 8 – Kobylisy; Ne 9.30 U Školské zahrady 1/1264; f M. Erdinger + f M. Rejchrt
Praha 8 – Libeň; Ne 9.30 U Pošty 1098/6; f R. Mazur
Praha 9 - Horní Počernice; Ne 9.00 Třebešovská 2101/46; f P. Firbas
Praha 10 – Strašnice; Ne 9.00 Kralická 4; f P. Klinecký
Praha 10 – Uhříněves; Ne 9.00 Husovo nám. 378/40; f V. Pír
Praha 10 – Vršovice; Ne 9.30 Tulská 1/14; f J. Ort
Ochranovský seniorát - Ne 9.30 Praha 4, Michelská I/7; f E. Šormová

Církev bratrská
Praha 1 – Staré Město, Ne 10.00 Soukenická 15, P. Grulich a P. Plchot
Praha 2 - Nové Město, Ne 9.30 Římská 43, P. Mošner
Praha 3 – Žižkov, Ne 9.45 Koněvova 23, B. Kaleta
Praha 4 - Jižní Město, Ne 17:00 Cílkova 639, R. Filip
Praha 4 – Šeberov, Ne 10.00 V Ladech 10, R. Hart
Praha 5- Smíchov, Ne 9.30 Vrázova 4, B. Matulík
Praha 6 – Dejvice, Ne 10.00 Hotel Krystal, J.Martího 2, S. Heczko
Praha 9 – Černý Most, Ne 10.00 Stoliňská 2502/41b, T. Grulich
Praha 9 – Horní Počernice, Ne 9.00 Ve Žlíbku 168, M. Kloubek
Praha 13, Ne 10.00 Mezi Školami 2475/29, M. Šrámek
Praha – mezinárodní sbor, Ne 10.30 Peroutkova 57, J. Waldrop

Bratrská jednota baptistů
Praha 3, Ne 10 .00 Vinohradská 68
Praha 3 (rusky mluvící), Ne 17.00 Vinohradská 68, G. Gavrilov
Praha 3 (mezinárodní), Ne 11.00 Vinohradská 68, G. Morris
Praha 4 – Pankrác, Ne 10.00 Na Topolce 14, J. Gondáš
Praha 6, Ne 10.45 Nad Habrovkou 3, K. Jones

Evangelická církev metodistická
Praha 2 – Nové Město, Ne 9.30 Ječná 19, f P. Hradský
Praha 9 – Horní Počernice, Ne 9.30 Křovinovo nám. 12, f R. Novotný
Praha 10 – Strašnice, Ne 10.00 Vilová 26, f P. Kuchynka

KOSTNICKÉ JISKRY
Evangelický týdeník
26/2009
9. září 2009 ◆ ročník 94 ◆ cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde 16. září

Z obsahu

* Neučiníš sobě rytiny
* Salafité v Pásmu Gazy
* Václav a Benedikt na medaili

Poselství ke 14. neděli po sv. Trojici

ZÁCHRANA V KRISTU
L 17,11-19

Malomocenství, o kterém mluví náš text, je hrozná nemoc. Její důsledky jsem si hluboce uvědomil při návštěvě malého ostrova Spinalonga u Kréty. Ještě do poloviny minulého století tam žili malomocní, které tam odvážely jejich rodiny, aby se už nikdy nevrátili. Tato hrozná nemoc je oddělila od zdravých lidí, tak jako nás hřích odděluje od Boha. Podobnou situaci zažilo deset malomocných, s nimiž se setkal Pán Ježíš. Z předepsané vzdálenosti volali, aby se nad nimi smiloval. Ježíš je poslal ke kněžím, ještě než byli uzdraveni, a oni šli. Cestou je uzdravil.

Jeden z nich v tom poznal a prožil Boží moc, zjevenou skrze Pána Ježíše. Proto se hned obrátil, vrátil se k němu a hlasitě velebil Boha. Kdysi byl s ostatními devíti malomocnými oddělován od ostatních lidí, nadto patřil mezi nenáviděné Samařany, ale díky očištění poznal božskou moc Ježíše a prožil její důsledky. Padly všechny bariéry a uzdravený má přístup až k samému Zachránci: přišel a padl k Pánovým nohám. Když nyní s vděčností poznal Boží moc v Kristu a vrátil se k němu, stalo se to nejdůležitější: získal v Pánu Ježíši spasení. Dostal nejen fyzické uzdravení jako ostatních devět, ale i odpuštění, smíření a věčný život, a tak zmizelo veškeré odcizení mezi ním a Bohem, které způsobil jeho hřích a morální nečistota. V Pánu Ježíši je záchrana i pro nás.

Ing. Jan Drahokoupil,
kazatel Církve bratrské
v Ostravě

Věříte v anděly a v ďábla?

Aby bylo jasno hned na začátku, Bible mi přikazuje, abych věřil v Pána Ježíše Krista a budu spasen. Andělé se v ní většinou objevují v dramaticky vypjatých situacích: u mládenců v peci ohnivé, při narození Páně, Pavlovi v rozhodujících chvílích zvláště na jeho misijních cestách, nebo na okrajích Bible, která shovívavě pohlíží na legendární prvky, které se v ní s anděly usídlily. Andělé vůbec jsou cizí bytosti, přišlé z Persie. V církvi není jejich existence popírána, nemají však skoro žádné vyznavače. Ve sboru v Jilemnici ani v Brně jsem o nich neslyšel. Když se na ně zavedla řeč, účastníci zůstávali v teoretické rovině. Zjistili, že Bible o nich mluví, tudíž lze předpokládat, že je snad stvořil Bůh.

Z Persie není do Izraele daleko, a starozákonní kniha Daniel dokládá jistý náboženský vliv Persie na Izrael některými perskými výrazy, které jsou v hebrejském textu zvlášť výmluvné. Stvořil-li Bůh člověka jako tělesnou bytost, proč by nemohl stvořit bytosti netělesné, duchovní, andělské, aby mu sloužily a jej oslavovaly? Lze jen nesnadno dokazovat, že i zlé anděly včetně jejich vrchního satana nebo ďábla také stvořil Bůh. Jisté je jen to, že kupř. u Joba se objeví mezi syny Božími i satan, jako by k nim patřil, ale my se nic nedovíme o jeho původu. Musí nám stačit vědět, že Bible o něm a o andělích mluví. S dobrými anděly i s ďáblem se setkáváme u Matouše v jednom verši, 4,11: "V té chvíli ho ďábel opustil, a hle, andělé přistoupili a obsluhovali ho."

Dobrého anděla, Božího posla, jsem potkal. Byl bez křídel, byl to člověk, ne zahradník, ale domovník, a přinesl mi dobré slovo, které bylo podobné evangeliu, které jsem v neděli uslyšel z kazatelny. Se satanem a jeho smečkou máme zkušenosti, ne že bychom ho viděli, ale pocítili jsme na sobě jeho neblahý vliv. Martin Luther údajně hodil po něm kalamářem, aby se zprostil jeho pokušení. Luther ovšem byl mystik, jakých je nyní nedostatek, a Ježíš byl první a výjimečný syn lidský a Boží, kterého pokoušel ďábel na poušti. V obou případech jde o lidi výjimečně smyslově vybavené. Středověk viděl situaci člověka ve světě zcela jednoznačně, věřil, že kdyby nebylo ďábla, nebylo by vykupitele. Apoštol Pavel zakončil svou 8. kapitolu listu Římanům vítězným výkřikem, že nikdo ho nemůže odloučit od Kristovy lásky: vedle tělesných trampot hladu a smrti jmenuje anděly a mocnosti.

Čtenář nebude číst jeho slova jako vnější pozorovatel - to by nebyl práv čtení Bible vůbec - ale pohlédne na to, co už prožil, a pošle ďáblu účet za všechno, co v jeho životě zkazil nebo pošpinil, k čemuž by se člověk chtěl vůbec neznat: "To jsem nebyl já." Ďábel mu však ten účet

Dokončení na str. 2

AKTUALITA

Turecká vláda přislíbila demokratické reformy v zájmu práv náboženských menšin

„Velký den, který je znakem optimismu do budoucnosti," tak komentoval ekumenický patriarcha Konstantinopolu Bartoloměj setkání tureckého premiéra Recepa Tayyipa Erdogana a jeho pěti ministrů s představiteli náboženských menšin.

Na setkání, keré se uskutečnilo nedaleko Instanbulu, byli podle agentury Reuters přítomni kromě patriarchy Bartoloměje také arménský arcibiskup Aram Ateyan, syrsko-ortodoxní patriarcha Filüksinos Yusuf Cetin a představitelé zodpovědní za židovské a syrsko-katolické komunity.

Premiér Erdogan během setkání přislíbil demokratické změny v zemi v zájmu zajištění práv náboženských menšin. Premiér oznámil, že vláda chce začít rozsáhlý proces reformy a zdůraznil svůj nesouhlas s jakýmkoliv etnickým nacionalismem. Přislíbil, že jeho vláda si bude držet stejný odstup od všech náboženství.

V Turecku, kde žije 70 milionů obyvatel, tvoří drtivou většinu muslimové. Podle posledních odhadů je v zemi 60 tisíc Arménů, 20 tisíc Židů, 10 tisíc syrsko-ortodoxních a syrsko-katolických věřících a 2,5 tisíce obyvatel řeckého ortodoxního vyznání.

Na závěr se premiér Erdogan osobně setkal s patriarchou Bartolomějem, společně navštívili chrám Aya Jorgo, kde soukromě hovořili o otázkách řeckých pravoslavných v Turecku, informuje tkkbs.

www.christnet.cz

Evangelický kostel v Nejdku

ZAOSTŘENO NA BLÍZKO

Hudba připomněla v Nejdku výročí tragické nehody

Desítky lidí naplnily v sobotu 29.8. 2009 nejdecký evangelický kostel. Připomněly si tak výročí dopravní nehody, po níž v obci přišlo o život pět místních lidí. Bezmála pět tisíc korun vynesla sbírka na vybudování pomníčku u místa neštěstí.

Pozůstalí, děti i dospělí, Romové i "bílí", policisté, hasiči, známí i neznámí lidé - ti všichni přišli poslední prázdninovou sobotu vyjádřit svou solidaritu po neštěstí, které před rokem zasáhlo krušnohorskou obec Nejdek. Hudební ekumenickou bohoslužbu s názvem "Dotklo se nás nebe" připravil k výročí události místní farní sbor Českobratrské církve evangelické ve spolupráci se společností Člověk v tísni, Psychosociálním intervenčním týmem a také se zástupci obce a kraje. Chtěli tak společně se spoluobčany z Nejdku a okolí nejen připomenout neštěstí a podpořit blízké obětí, ale také poděkovat pomáhajícím a povzbudit vnímavost k podobným událostem, které nás provázejí stále.

Bohoslužbu hudbou doprovodil plzeňský gospelový sbor Touch of Gospel a dětský romský sbor Khamoro. Akci přijel podpořit také houslový virtuos Marek Balog. Toho zná veřejnost například z dokumentárního celovečerního filmu „Houslový rytíř". Na závěr zahrál dvě skladby, mezi nimiž nechyběl "Cikánský pláč".

Sbírka, kterou pořadatelé po domluvě s příbuznými zemřelých věnovali na vybudování pomníčku u místa neštěstí, vynesla 4 740 korun.

Jen pár metrů od domova havarovalo v pátek 29. srpna 2008 před půlnocí sedm lidí z Nejdku na Karlovarsku v osobním autě. Návrat z rodinné oslavy skončil tragicky: nehoda si vyžádala celkem pět mrtvých. Na místě po nárazu přeplněného auta do stromu zemřel čtyřicetiletý řidič auta a dva mladíci ve věku patnáct a pětadvacet let. Čtyři vážně zraněné převezli záchranáři do nemocnice. Po několika dnech zemřela ještě devětatřicetiletá žena a osmnáctiletý chlapec.

Mluvčí akce:
Karel Šimr,
Psychosociální intervenční tým

Z církví doma i ve světě

V Olomouci se chystá VIII. ročník festivalu Film ve znamení ryby
(Křesťan dnes). Letošní VIII. ročník festivalu Film ve znamení ryby proběhne v Olomouci od 30. září do 4. října a bude věnován tématům Víra a totalita a také Film a žena. Vstup na celý program festivalu je zdarma. Festival staví na křesťanské kulturní tradici Evropy. Volba programu a výběr festivalových hostů jsou široce ekumenicky otevřeny. Bude možnost navštívit filmové projekce a setkat se v diskusích s filmovými tvůrci, kteří hledají inspiraci pro svou tvůrčí práci především v duchovním odkazu křesťanství, informují internetové stránky festivalu. V rámci sekce Film a žena bude představen filmový profil Agnieszky Holland a další filmy z dílny zajímavých režisérek. Další informace a program festivalu bude na internetových stránkách www.filmveznameniryby.info.

www.christnet.cz

Světová rada církví nabízí stáže pro mladé lidi
(ERC). Světová rada církví hledá 5 mladých lidí ve věku 18-30 let, kteří budou od února 2010 do ledna 2011 pracovat v různých programových oblastech WCC. Tato stáž představuje příležitost zažít ekumenu na vlastní kůži, vyzkoušet si mezinárodní ekumenickou spolupráci. Nabídka je určena mladým lidem, kteří se aktivně zapojují do dění ve své církvi a zajímá je problematika Světové rady církví a ekumenismu. Stáže WCC jsou příležitostí k rozvoji pracovních dovedností a příslibem k efektivnější službě ve "své" církvi. Po absolventech stáží požadujeme, aby po návratu do své země a mateřské církve dále pracovali na rozvoji projektu s ekumenickou tematikou, kterému se budou věnovat již v průběhu stáže. Představuje to pro nás určitou jistotu, že ekumenické hnutí bude, s podporou církví, posilováno na místní, lokální úrovni.
Ze stáží, které je možno realizovat v roce 2010:
1. Mezinárodní mírové ekumenické shromáždění
2. Mládež a ekumenismus
3. Návštěvnický program/Vztahy s médii

Ing. Aleš Čejka, DiS. © Ekumenická rada církví v ČR

ERC v SR vyjadrila hlbokú sústrasť rodinám banskej tragédie v Handlovej
(www.ekumena.sk) V deň štátneho smútku, vyslovuje Ekumenická rada cirkví v Slovenskej republike hlbokú sústrasť rodinám dvadsiatich baníkov a banských záchranárov, ktorí zahynuli pri výbuchu v bani Handlová. Uvedomujeme si veľkosť doteraz najväčšieho banského nešťastia na Slovensku pre mesto Handlová a jeho okolie. Každá tragédia, ktorá sa odohrá v našej blízkosti, nás naliehavo upozorňuje na pominuteľnosť a krehkosť ľudského života. Je pre nás výzvou obrátiť sa k nebu a hľadať Stvoriteľa, pokiaľ nám tu na zemi zostáva čas milosti, pretože nepoznáme deň ani hodinu, kedy budeme odtiaľto odvolaní. Boh stanovil prírodné zákony a nevyzdvihuje ich z platnosti podľa vôle a túžby človeka. No tým, ktorí k nemu volajú o pomoc a útechu, dáva silu uniesť utrpenie a poskytuje nádej, že smrťou sa život nekončí, ale prechádza z hmotného do duchovného sveta, do Božieho kráľovstva. Tam pre veriacich pripravil večný domov bez sĺz smútku a bolesti. Tam sa raz stretneme s našimi drahými, ktorí nás predišli z časnosti do večnosti. Kiež sám Pán Boh naplní zarmútené srdcia pokojom a nádejou na život večný! V mene Ekumenickej rady cirkví v SR Mgr. Ladislav Krpala, generálny tajomník

www.krestandnes.cz

Ve Švýcarsku skončil seminář mladých o mezináboženském dialogu
(Christnet). "Rozmanitost náboženství může napomoct míru" - bylo mottem tradičního setkání mladých pod záštitou Světové rady církví, které skončilo ve Švýcarsku. Jeho účastníci se shodli na tom, že rozmanitost má svoji hodnotu. Mezi 25 přítomnými studenty byli křesťané, židé i muslimové a společně se zamýšleli nad snahami o budování míru ze strany většiny náboženských lídrů v různých zemích světa. S příspěvkem vystoupila také rabínka Delphine Horvilleurová, která je jednou ze tří ženských reformovaných židovských rabínek ve Francii. Sdělila, že "náboženství je často vnímáno jako bariéra na cestě k míru, i když pokoj a mír je přitom ústředním tématem náboženství a také dobrým základem diskuzí o budování mezináboženského společenství". Povzbudila mladé, aby uvažovali i o rozdílnostech jiných náboženství. Bylo by špatné, jak dodala, myslet si, že v procesu mezináboženského dialogu je tendence směřovat k myšlence absolutní totožnosti, k pokusu sladit všechny rozdílné postoje.

© Ekumenická rada církví v ČR

Dopis čtenáře

Vážení!
Jako odpověď na článek br. Ilji Herolda Vám zasílám na jeho přání tuto odpověď. Je to článek „Co sluší křesťanu“ v ETKJ 16/2009, a moje odpověď: „Ze všech způsobů výrob zboží i různých služeb, které my lidé zde k životu potřebujeme, je nejúčinnější ta, kterou vykonávají soukromí samostatní výrobci, tedy dnes řečeno kapitalisté. Říkám-li nejúčinnější, znamená to největší objem výroby za co nejmenší objem vstupu práce, energie a surovin. Budoucnost s obtížnějším dostupem k energii a surovinám tedy patří jednoznačně kapitalistickému způsobu výroby. Chcete-li teologické zdůvodnění, zde je máte: Toto vše zajisté vševědoucí Bůh věděl již při stvoření světa a s povoláním k podnikání zároveň omezil tyto podnikatele množstvím příkazů či zákazů a doporučení, aby co nejvíce omezil možné zneužití směřující k okrádání a vykořisťování bližních. O tom všem svědčí mnohá místa v Písmě svatém. Chtěl jste jen tak, za poděkování, a tak si myslím, že to takhle stačí.
Jsem s pozdravem

Přišlo bez podpisu

Věříte v anděly a v ďábla?

Dokončení ze str. 1

pošle obratem zpět: "To bylo tvoje dílo, holoubku."
Poznáváme, že středověká víra v ďábla má své následovníky v 21. století. Jak by ne, když jsme byli svědky nebo přímými účastníky strašných událostí 20. století, v nichž ďábel sklízel ohromující úspěchy. Víra v jeho existenci a moc mezi lidmi vzrostla a připravila mu další vyznavače. Na neštěstí nebyli jsme připraveni tomu čelit. Celé generace byly v osvícenské době přesvědčovány, že žádný ďábel a žádní andělé neexistují. Jejich existenci jsem si uvědomil znovu o velikočním čtvrtku: radostně jsme zpívali o Ježíši, vstoupivším na nebe a jedním dechem jsme ho prosili, aby potřel satanáše a ochránil nás proti lsti plným branám pekelným. Nakonec se nám dostalo ujištění, že "ďábel a svět sice bouří, ale nic neobdrží". Zazpívejte svému Pánu tu písničku 353., neboť on kraluje déle než jen o velikonočním čtvrtku. Zpěvník toho ví o ďábelských nástrahách jistě aspoň tolik, co hlubinní psychologové. V roli zpívané dogmatiky nás učí vyznávat Krista jako jediného Pána, aniž opomene zmínit všechny mocnosti zmaru a smrti, které se nás snaží zastrašit a umlčet.
Taková je realita života pro všechny lidi, i pro nás věřící. My však, vyzbrojeni vírou, můžeme a musíme bojovat, abychom odolávali ďábelským pokušením a útokům. Ďábel nikoho z nás nevynechá! Vítězíme? Zřídka kdy. Kdyby nám Pán nepomáhal a hlavně kdyby nám neodpouštěl a nedal nám sílu k novému boji, nebe by zůstalo prázdné v tom poschodí, které je připraveno pro naši generaci. Naštěstí náš Pán smrtelně ďábla zranil, aby na nás nemohl dokončit své hrůzné dílo. Zpívejme s radostí, že se nám dostává od Krista Vítěze odpuštění v hojnosti a nové síly.
Jak jsme viděli, Bible neodpoví na každou naši otázku. Ty bývají často hloupé a všetečné. Ptáme se, jak se ďábel objevil na světě, protože se nám příčí uvěřit, že by vyšel z ruky Stvořitelovy: vždyť maří jeho dílo. Spokojme se s tím, co nám Bible sděluje jakoby mimochodem: Nedomnívejte se, že andělé, ať dobří nebo zlí, jsou víc než člověk. Nebyli stvořeni jako spojovací článek mezi Bohem a člověkem, Bible přímo zakazuje anděly uctívat: "Střez se toho!" "Před Bohem poklekni!" Zj 19,10

Josef Veselý

Christianofobie

(Z britského týdeníku The Church Times: k situaci v Pákistánu)

Do údělu a zápasů pákistánských křesťanů dávají nahlédnout letní čísla britského anglikánského týdeníku The Church Times.

Služba Sjednocené pákistánské církve
Plné dvě strany zabírá materiál v čísle z 31. července 2009: Křesťanů žije ve stošedesátimilionovém Pákistánu pět milionů. Sjednocená pákistánská církev (United Church of Pakistan), jež vznikla roku 1970 spojením místních anglikánů, metodistů, luteránů a skotských presbyteriánů, tvoří početně významnou menšinu v Lahore, kde její instituce (školy a nemocnice) slouží i muslimům. Situace v zemi se pro křesťany postupně zhoršuje ruku v ruce s islamizací; naději na zlepšení ztratili křesťané po zavraždění Benazír Bhúttové v prosinci 2007.
Islamizace byla nastartována v sedmdesátých letech. Nedávno byly ze všech oficiálních státních učebnic angličtiny odstraněny zmínky o vánočních a jiných křesťanských svátcích. Běžné je šikanování ve školách a na trhu práce. Tzv. „zákony proti rouhání" jsou zneužívány k vyřizování osobních účtů, kvůli zálusku na tu či onu nemovitost apod. Ani farářka Jane Shawová z Lahore, jediná ordinovaná žena ve Sjednocené pákistánské církvi, se podle vlastních slov někdy (zejména v pátek večer) neodvažuje vyjít na ulici. Jinak obecně platí, že osobní společenské postavení zpravidla (alespoň u muže) před davovými animozitami chrání. (Sám pákistánský ministr pro otázky menšin je křesťan.)
Naprostá většina křesťanů patří však mezi chudinu. V souvislosti s rozsáhlými vojenskými operacemi v údolí Swat museli nedávno opustit domovy také křesťané. (Aby je dav nechal na pokoji, „přestrojují" se často za muslimy.) V článku jsou dále obšírněji citováni biskup Samuel Azariah a Benita Rumalshahová, manželka pešávarského biskupa.

Martyrium Pákistánské presbyterní církve a římskokatolické církve
Než na výtiscích ze 31. července oschla tiskařská čerň, propukla další vlna násilností. Tu reflektují články v číslech The Church Times ze 7. a 14. srpna: Na základě (nepravdivé) fámy, že při křesťanské svatbě došlo ke znesvěcení koránu (při veselce měly být údajně mezi tančící rozhazovány místo bankovek vytrhané listy z výtisku koránu), došlo k pogromu na členy Pákistánské presbyterní církve. Podle výkonného tajemníka uvedené církve Magsooda Kamila bylo ve dnech 31. července a 1. srpna ve vesnicích Korian a Gorja zaživa upáleno nejméně sedm lidí a zničeno celkem sto padesát obydlí. (Citované výroky pešávarského biskupa Sjednocené pákistánské církve vyznívají o poznání pesimističtěji než to, co pro poslední červencové číslo listu v poetickém rozletu navyprávěla biskupova manželka…)
Australský islamolog Peter Ridell připomíná, že roku 1998 spáchal veřejně sebevraždu římskokatolický biskup z Faisalabadu John Joseph na protest proti trestu smrti, který byl vynesen nad několika křesťany obviněnými podle zákonů o rouhání. Biskupův zoufalý akt podle Ridella ilustruje situaci, v níž se pákistánští křesťané nacházeli a nacházejí. Zatímco na Západě politici a akademici zažehnávají islamofobii (iracionální averzi vůči muslimům), neméně aktuálním problémem je podle něj christianofobie (iracionální averze vůči křesťanům) v některých muslimských skupinách.
Jestliže 31. července zařadil anglikánský týdeník Pákistán na sedmé místo z deseti zemí, kde jsou menšiny v největším nebezpečí, po posledních zprávách z terénu (zároveň „prosákla" na veřejnost zpráva o útoku na 117 křesťanských rodin ve vesnici Bahmaniwala 5. července) je zřejmě třeba dotyčný žebříček aktualizovat.

František Schilla

Těšit a zvedat z prachu

Evangelické bohoslužby mají své těžiště v kázání. Bez čtení z Bible, modliteb a společného zpěvu by přišly o svou plasticitu. Bez kázání by však přišly o svou podstatu. O sdělení, že život je víc než jen čas mezi narozením a smrtí. Toto sdělení není z lidské hlavy. Pochází z Božího srdce. Problém ovšem nenastává jen tehdy, když se kázání z bohoslužeb vytratí. Vzniká i v případě, kdy kázání přestane být tím, čím být má. K jeho deformaci přitom dochází, kdykoli kazatel zamlčuje ono „Boží absolutní" a předkládá pouze své „lidské relativní". Takové kázání může být plné duchaplností, může sršet vtipem, moralizovat nebo zas sentimentálně dojímat. Vždycky je však jalové. Srdce nepotěší, mysl nepozvedne, strach z lidské mysli nezažene.
Z evangelických kazatelen se dnes vesměs ozývají právě takové projevy. Pro církev to není dobrá vizitka. Ale budiž pověděno, že její kazatelé jsou vystaveni dvojímu tlaku. Z jedné strany se do nich opírá biblický text, z druhé strany snaha obstát před racionální kritikou. Kazatel má při výkladu Bible odstraňovat napětí vyrůstající ze stále se měnícího chápání světa a v něm probíhajících dějů. Problém vzniká, když ve snaze učinit biblickou zvěst maximálně stravitelnou z ní odřízne i to, co je jejím nejvlastnějším tématem. Sdělení, že Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Spoustu teoretiků ta výpověď skutečně pohoršuje. Ty, kteří hynou, však zvěst o milujícím Bohu těší a zvedá z prachu.
Apoštol Pavel byl vzdělaným farizeem, intelektuálem své doby. Čteme o něm, že v Athénách, sídle tehdejší vzdělanosti, rozmlouval s epikurejskými i stoickými filozofy. Právě jeho vzdělanost ho však přivedla k poznání, že lidský rozum má své meze, že dokáže kvalifikovaně zodpovídat pouze otázky ležící v oblasti smyslového. Kdykoli se pokoušíme vykročit dál a mapovat lidské bytí za jeho biologickými hranicemi, vstupujeme do systému, na který náš rozum nestačí. Tady se Pavel pokorně ztiší a vděčně naslouchá „Božímu absolutnímu" hlasu o ukřižovaném Ježíši a věčném životě. Před athénskými filozofy se tím zcela znemožnil. Ale někteří se tehdy postavili na jeho stranu. Podmanilo si je právě to, co jejich kolegové tak povýšeně odmítli.

Emanuel Vejnar

Nový model Herodova chrámu před Zdí nářků

Nový chrám se snesl z výše 4. srpnového dne roku 2009. Ne přímo z nebe, jako budoucí zlatý Jeruzalém ve vidění svatého Jana, nýbrž vznášeje se nad plochou nejposvátnějšího místa židovství byl nakonec jeřábem vysokým jako sedmipatrový dům usazen na střechu budovy „Ješiva Eš Ha-Tora". V zářivých slunečních paprscích nemohlo být působivější kulisy před Západní zdí – křesťany nazývanou všeobecně „Zeď nářků" –, zlatou kopulí muslimského Skalního dómu a tradicemi posvěcenou Olivovou horou. Kolos o váze 1,2 tuny se musel dvakrát otáčet. Diskutovalo se o jeho nasměrování a nakonec bylo rozhodnuto proti tradiční západovýchodní orientaci ve prospěch „praktičtější" orientace opačné. „Návštěvníci si tak budou moci model lépe prohlížet," vysvětlil Efraim Šore, ředitel talmudské školy „Eš Ha-Tora".

Michael Osanis nemůže zapřít svůj původ. Se silným ruským přízvukem se brání zvědavým novinářům: „Mluvit já ale neumím!" Bezmocně šermuje rukama. „Já umím stavět. Jak je napsáno: Postavte chrám a já budu bydlet uprostřed vás. Máme stavět chrám, sami přiložit ruku k dílu, použít kameny z Jeruzaléma - ne nějaké dovezené z Thajska," vysvětluje muž, který se v roce 1990 přistěhoval z někdejšího Sovětského svazu. Ruku přiložil v tomto případě nanejvýš úspěšně.

Celý rok pracoval Osanis na tomto dosud nejdražším modelu židovského svatostánku. Model váží 1,2 tuny, má půdorys metr krát tři metry a je postaven v měřítku 1:60 podle chrámu vybudovaného Herodem v prvním století př. Kr. a počítaného mezi sedm antických divů světa, ale už r. 70 Římany opět zničeného. Od té doby oplakává židovský národ ztrátu svého kdysi tak okázalého duchovního centra.

Ne bez hrdosti rozhlašují noví vlastníci, že to je „největší model chrámu, jaký byl kdy postaven". Michael Osanis si jako samouk osvojil obrovské znalosti o detailech starobylého chrámu. Předlohu pro jeho nejnovější model „najdete v mišně, v traktátu Midot", vysvětluje málomluvný stavitel, který se navíc spolehl na doplňující informace Jeruzalémského chrámového institutu. V průběhu celé stavby mu radili rabíni, kteří jsou na stavbu chrámu odborníky.

Jedinečnou zvláštností modelu „Eš Ha-Tora" je, že celý svatostánek se dá s pomocí hydrauliky zvednout tak, aby bylo možno vidět i dovnitř svatyně. Ve velesvatyni stojí sedmiramenný svícen, stůl na obětní chleby, kadidlový oltář a truhla úmluvy. Rafinovaný osvětlovací systém pomáhá průvodcům při popisování chrámu a chrámových obřadů.

Osanis, z něhož nevyzařuje nic než skromnost, se na toto místo chlubivě drahé novostavby v Jeruzalémském Starém městě jaksi nehodí. Jak tento poněkud neohrabaně působící Žid přišel ke své neobvyklé profesi, se mu moc nechce prozradit. „Náhodou… Nemůžu za to… Přišlo to na mě… zažralo se mi to do srdce a od r. 1995 už mě to nikdy nepustilo. Každý den položím na stavbě jeden kámen. Je to moje povolání, stavět chrám – a kdyby jednou měla přijít možnost stavět chrám opravdový, budu mezi prvními – první dělník, ne ředitel nebo architekt, chci přiložit ruku, položit úhelný kámen…"

Útržky vět se skládají do vize, do toužebného snu, do životního snu Michaela Osanise, jehož do detailu přesné modely chrámu dnes už stojí kromě Jeruzaléma také v Moskvě a v New Yorku.

„Stavba modelu byl umožněna velkorysou podporou rodiny R. S. Zarnegina," prozrazuje tiskové prohlášení školy „Ješiva Eš Ha-Tora". Kolik jeho výroba skutečně stála, nechce ani umělec ani zástupce talmudské školy prozradit. Ale všechny použité materiály jsou „jen to nejlepší", přiznává Efraim Šore nakonec, „všechno je zde pravé: zlato, stříbro, mramor, jeruzalémský kámen…" A: „Bylo to velmi, velmi drahé!"

Skoro tisíc let stál na Chrámové hoře v centru Svatého města židovský chrám, zdůrazňuje Šore, na místě, kde dnes stojí muslimský Skalní dóm a mešita Al-Aksa. Opětovně se probouzí očekávání Mesiáše v židovském národě. „Pravou" novostavbu chrámu zahájí podle tradice až očekávaný Vykupitel. Do té doby se věřící židé musí spokojit s modely. A tento nejnovější a dosud nejnákladnější model má podle Efraima Šore „demonstrovat židovské spojení s Jeruzalémem" a především je učinit srozumitelným.

Rabín Hillel Weinberg, vedoucí ješivy Eš Ha-Tora, vysvětluje aktuální význam chrámového modelu na střeše školy: „Prorok nás učí, že modlitby židů - i nežidů! – jejichž srdce je nasměrovaného k této svatyni, najdou u Všemohoucího zalíbení. Až do dnešního dne bylo velmi těžké svatyni si v modlitbě představit," vysvětluje vousatý učitel ve velkém černém klobouku. „Ale teď, když máme ten model, je pro člověk-

Dokončení na str. 4

Model Herodova chrámu

Zamyšlení prof. Erazima Koháka

ERAZIM KOHÁK:
DOMOV A DÁLAVA
KULTURNÍ TOTOŽNOST A OBECNÉ LIDSTVÍ V ČESKÉM MYŠLENÍ
(Filozofický ústav AV ČR, Praha 2009)

Zamyšlení profesora Erazima Koháka, uložené do knihy Domov a dálava, patří k nejcennějšímu, co bylo dosud uceleně vysloveno jako odpověď na otázku o smyslu českých dějin a o zachování české národní identity pro čas budoucí.

S vědeckou precizností, propojenou filozofickými zdůvodněními, a s dokonalou historickou i myšlenkovou přehledností jsou v díle čtenáři předložena nestranně a do hloubky i šíře všechna ta „potýkání se s našimi dějinami a s naší národní totožností". Potýkání národa jako celku i ono celoživotní potýkání některých jeho významných osobností – TGM, Rádl, Pekař, Patočka ...

Autor čtenáře nepřesvědčuje, pouze ho vede k zamyšlení a probouzí ho ze lhostejnosti k této aktuální – a přece odsouvané – otázce „ve věku pokročilé ekonomizace našich životů". Ač Erazim Kohák nezapře vědce a filozofa velkého formátu, jeho způsob vyjádření je srozumitelný a velmi čtivý, a to i pro čtenáře, kteří nemají v oblasti filozofie potřebné vědní zázemí. A tak k premisám knihy patří nejen již zmiňovaný široký záběr díla, nestrannost, otevřenost, neskrývaná závažná aktuálnost, ale i vzácná schopnost přesného a jasného vyslovení věcí zdánlivě skrytých a složitých.

Je Erazim Kohák v pohledu do budoucnosti optimista? Jeho odpověď zůstává otevřená. ***„Když naši totožnost nevymezuje ostnatý drát, můžeme si ji zachovat jen závazkem ideálu, který nepodléhá ani ostnatému drátu, ani zlaté kleci spotřebního věku ... Potřebujeme vychovat kultivovanou generaci, která by převzala odpovědnost za tvorbu představ a vzorů od bavičů a manažerů ... Dojde k tomu? Nevím ... Těm mladým lidem bych nemohl mít za zlé, pokud by se rozhodli nevynaložit potřebné úsilí a zdroje na zachování národní totožnosti, tolikrát znevážené jejich otci a dědy. Jsou denně vystavováni palbě směsného odpadu globálního konzumu a na druhé straně odpuzováni primitivním rasizmem samozvaných "vlastenců" ... Budou si vytvářet vlastní idiom, prožívat svou českou totožnost a svou globální lidskost po svém ... Dokážou to? ... Chci věřit, že toho jsou schopni. Ovšem nevím."***

A jaká by byla naše odpověď? Dokážeme si uchovat jako národ v zaplavujícím moři globalizace svou vlastní kulturní totožnost? Přečtěte si knihu Domov a dálava, knihu psanou kriticky, bez sentimentu, a přece s láskou a porozuměním k dramatickým dějinám vlastní země. Pomůže Vám hledat uvážené a domýšlené postoje v současné spleti názorových cest.

Milada Kaďůrková

Recenze

SEDLÁČEK, TOMÁŠ:
EKONOMIE DOBRA A ZLA.
PO STOPÁCH LIDSKÉHO TÁZÁNÍ OD GILGAMEŠE PO FINANČNÍ KRIZI

Nakl. 65. pole, Praha, 2009

Jsou knihy zábavné a knihy poučné. Recenzovaná kniha patří do druhé skupiny. Patří tam hned dvakrát. Jednak tím, že nás poučuje o ekonomickém světě, kde nemusí být každý doma, a potom i tím, že nám dává nadhled nad to, jak se člověk choval a chová tam, kde jde o ekonomické hodnoty. Pozoruhodná je tím, že autor nevidí maximalizaci zisku za to nej-nej-nejdůležitější tam, kde jde o finanční hodnoty, že mu zisk, případně zisk za každou cenu není hodnotou nejvyšší (modlou). Oč mu jde, to je vyjádřeno již v nadpise. Jde mu o „dobro" – tam, kde jde o ekonomické chování, jednání a uvažování. Autor rozeznává dva druhy dobra v mezilidském styku. Prvním je tzv. dobro incoming – dobro přicházející. Je jím to, co jako něco dobrého od někoho přijímám – tedy dobro, které se již stalo (udělalo mi dobře). Druhým dobrem je dobro outgoing – dobro, které já sám druhému člověku poskytuji, dávám či působím. (58) Výchozím vztahem mezi těmito dvěma druhy dobra může být relativní rovnováha mezi dobrem incoming a dobrem outgoing. To znamená, že za dobro, které mi ně-kdo prokázal, já mu odplatím poměrně stejně velkým dobrem.

Otázkou je, jak se chovat, když za dobro, které já někomu poskytuji, příjemce mi neodpoví. Pohled do Bible, do Starého zákona ukazuje, že za této situace Hebrejci měli jasno: "Rolí Hebrejce bylo dobro konat, ať se to vyplatí či nikoliv. Pokud se nám dobro vrátí, platí to jako bonus. Dobro a odplata (pro Hebrejce) spolu nekorelují." (58) Na otázku „Proč tedy konat dobro?" odpověď (Hebrejců) může znít jedině „pro dobro samo. Dobro samo má být svou vlastní od-měnou." (58)

Kniha má výborný přehled historie toho, jak za stara lidé řešili problém rozhodování ekonomických situací. Začíná pohledem do nejstaršího písemného dokladu naší západní civilizace (Eposu o Gilgamešovi). Značnou pozornost však věnuje tomu, jak tomu bylo v Izraeli Starého zákona a křesťanství. Příkladem může být pohled na otázku křesťanského pojetí vlastnictví. Pojem „pána" chápe Bible ve smyslu „zahradníka nebo správce", nikoli svévolného ničitele bez jakékoliv odpovědnosti. „Všechno, co člověk vlastní, získal od Hospodina. Bible čtenáři stále připomíná, že lidé jsou na zemi jen poutníky a svěřený majetek „obhospodařují"; nejsme suverénními vlastníky a nemáme právo v extrémním slova smyslu abusu (totálního zneužití)" (94).

Biblické „ne samým chlebem živ je člověk" vyjadřuje Sedláček výstižně: „Člověk není živ ani uspokojován pouze materiálními statky tohoto světa. Zůstávají k jeho životu do jisté míry nezbytné, ale k plnohodnotnému životu nestačí. Křesťanství klade důraz na jiné, nemateriální věci, s kterými nelze obchodovat. (a tudíž neexistuje směna – základ ekonomie)…Přitom křesťanství materiální stránku života respektuje, neopovrhuje jí. Člověk je tedy duchovní bytost, která však žije v materiálním světě, na nějž má jistým způsobem reagovat." (95)

Kniha o ekonomii dobra a zla je myšlenkově nesmírně bohatá Není to běžná učebnice ekonomie, která by byla plná grafů, matematických modelů a čísel. Obsahuje však dobrou míru moudrosti – tak potřebné i v současné době ekonomické krize. I té se autor v závěru knihy věnuje. Porovnává zde moudré rozhodování biblického Josefa (syna Jákobova) s rozhodováním (nejen našich) vedoucích ekonomů v dobách dobrých a v dobách zlých. Nejen to. Ukazuje nám i naději v řešení těžkých (nejen ekonomických situací).

Jsou knihy, které člověk prostě „musí" číst, nejen proto, aby se něco dozvěděl, Ale aby mu bylo dobře. Knihy, které se dívají na svět a vidí ho v jiném světle. A Sedláčkova kniha je právě takovou.

Jaro Křivohlavý

Husův ochránce z hradu Svojkova

M.Jan Hus se na jednání koncilu v Kostnici vydal 11.října 1414, tedy před 595 lety. Doprovázeli ho jeho ochránci z řad příslušníků české šlechty, v čele s panem Janem z Chlumu, držitelem hradu Svojkov v severních Čechách. Tento horlivý posluchač Husových kázání a upřímný stoupenec jeho reformních snah jednal v Husův prospěch s císařem Zikmundem ještě v době před odjezdem na koncil. Nebylo tedy divu, že pan z Chlumu sehrál významnou roli jak při Husově cestě do Kostnice, tak v průběhu koncilních jednání. Již při cestovní zastávce v německém městě Biberbachu se Husa veřejně zastal projevem, který byl pro přítomné učené teology velkým překvapením. Nemohli totiž pochopit jak laik dovede užívat teologických argumentů. Proto pak Chlum býval z žertu nazýván "Doktorem Biberbašským".

Na koncilu v Kostnici se Jan z Chlumu snažil získat pro mistra Jana lepší podmínky k jednání. Jeho vliv byl tak velký, že se dostal nejen k papeži Janu XXIII. ale i k císaři Zikmundovi, kde argumentoval v Husův prospěch. Představoval pro Husa rovněž velkou morální posilu, když mu do vězení poslal povzbudivý dopis. A ve chvíli, kdy mistr Jan byl veden k poslednímu slyšení, prodral se davem a podal Husovi ruku. Jan z Chlumu ve svém vystoupení na koncilu odvážně prohlásil, že je schopen bránit Jana Husa na svém hradě Svojkově proti vojskům nepřátel třeba celý rok. Nepochybně využil skutečnosti, že žádný z koncilních otců ve Svojkově nikdy nebyl a tudíž nemohl znát malý a skrovný skalní hrádek.

Jak tedy hrad Svojkov, ležící nedaleko Nového Boru na Českolipsku, počátkem 15. století vypadal: Založen byl někdy před rokem 1371 a rozkládal se na pahorku, na jehož vrcholu se tyčí skalní suk (vysoký 13 m). Pod skalkou vznikla obezděním dvě nádvoříčka, z nichž se dodnes zachovala severní zeď východního nádvoří. Vlastní hrádek tvořily dřevěné budovy zakotvené ve skále. Do nitra skalního suku byly vytesány obytné prostory ve třech patrech nad sebou. V 19. století patřil Svojkov, dávno již neobývaný, rodu Kinských a tehdy vznikla úprava skalní ruiny na vyhlídkový altán. Tenkrát ještě zřícenina nebyla obklopena vzrostlými stromy, jako je tomu dnes.

Zájem o zbytky hradu Svojkova vyvolalo Husovo výročí v roce 1965. Při Klubu Za starou Prahu byla ustavena Husovská komise, která rokem 1964 počínajíc sledovala stav architektonických památek vztahujících se k životu mistra Jana. Předsedou komise se stal ing. arch. Alois Kubiček, známý jako objevitel pozůstatků Betlémské kaple, tajemníkem byl autor tohoto článku. Na Svojkov komisi upozornil vynikající historik husitství prof. F. M. Bartoš. V obšírném dopise z 27. 2. 1964 kromě jiného napsal: "Doporučil bych zkusit nějak pomoci Svojkovu, přepamátnému hradu p. J. z Chlumu. Je majetkem Mladé Bole-slavě, která v zámku u hradu má starobinec, ačli se to nezměnilo od asi 10 let, co jsem tam byl se ženou na výletě. Psal jsem o hradě v kalendáři Kalich, ale článek zapadl a přišlo ženino neštěstí (ochrnutí) a já pustil hrad z mysli. Je to ojedinělá památka husovská, že o p.Janovi napsala r.1900 pěkný historický obraz Angličanka Alcocková, a mně je vždy velice líto, že si ji nikdo nehledí. Dnes, za rozmachu turistiky, je chvíle příznivá a komise by se měla ujmout jakéhosi patronátu nad hradem."

Dopis je sám o sobě pěkným dokladem zájmu proslulého husitologa. Bartošova iniciativa se stala pro Husovskou komisi podnětem. Mohu potvrdit, že jsme s arch. Kubičkem zpracovali rozklad o významu hradu Svojkova a jeho úloze v událostech doby Husovy. Materiál jsme předali příslušným institucím. Na podrobnosti a na další jednání se ovšem již nepamatuji, jisto však je, že zřícenina Svojkova zůstala ušetřena nevhodných stavebních zásahů. Naše snaha, vyvolaná Bartošovým podnětem, snad tedy - byť jen skromně - přispěla k zachování zříceniny "přepamátného hradu".

V současnosti je zřícenina Svojkova s bývalým zámeckým parkem majetkem obce Svojkov. Pracuje se nyní na rehabilitaci a kulturním využití celého areálu. Povzdech F.M.Bartoše, že si "ojedinělé památky husovské nikdo nehledí", bude doufejme patřit do minulosti.

Michal Flegl

Nový model Herodova chrámu před Zdí nářků

Dokončení ze str. 3

ka mnohem snadnější zaměřit své modlitby k velesvatyni." Krátký pozdravný proslov plynule přechází do modlitební formy: „A my doufáme, že všichni židé se skrze tuto svatyni budou modlit za postavení chrámu co nejdříve, za našich dnů, amen i amen!"

Efraim Šore doufá v nejméně 300.000 návštěvníků ročně, jakmile bude tato atrakce na jeruzalémských střechách 1. prosince 2009 zpřístupněna veřejnosti. Ortodoxní Izraelec s americkým přízvukem si přeje, aby si „židé, křesťané i muslimové z celého světa odsud odnášeli dojem svatosti, duchovnosti a krásy tohoto místa" – a především pochopili vztah židovského národa k této hoře.

Šore je jedním z ředitelů správního orgánu mezinárodní talmudské školy „Eš Ha-Tora", kterou v r. 1974 založil mezitím zesnulý rabín Noah Weinberg. Vzdělávací zařízení, jehož název v překladu znamená „oheň tóry", si vytyčilo za cíl přivádět židy k tomu, aby byli „hrdí na židovství a na Izrael". V 31 pobočkách na celém světě usiluje „Eš Ha-Tora" šířit pochopení, co znamená být židem a proč je to důležité. Podle údajů Efraima Šore se na studijních programech „Eš Ha-Tora" každý rok účastní 100.000 lidí, z nichž několik tisíc tráví studijní pobyt v Izraeli. Internetové portály www.aish.com a www.aish.co.il zaznamenávají přes tři miliony přístupů měsíčně.

© Johannes Gerloff,
Křesťanský mediální svaz KEP
www.israelnetz.com

překlad Pavel Mareš

Akce "kulak"

Vážení čtenáři, zajisté mnoho z vás má ve svém příbuzenstvu či jinak zná lidské bytosti, které byly postiženy násilným vystěhováním - vyhnáním ze svých rodných domovů a gruntů v padesátých letech (min. stol.) bezcitnými komunisty.

Mnoho z nich již nežije, žijí ale jejich děti a vnuci a z těchto pak někteří ani nevědí, že vloni na podzim vyšla dokumentární kniha "Vyhnanci" se 120 životními příběhy, týkající se jejich nemilosrdného vystěhování. Tito postižení svěřili mně - autorovi - své životní příběhy, abych je prezentoval ve "Vyhnancích". Kniha je téměř rozprodána (až na malý zbytek u autora) a připravuje se její druhý díl. se stejným názvem. Prosím, upozorněte osoby, jichž se to týká, na možnost podílet se na zrodu druhého dílu tím, že se mi přihlásí. Já neznám jejich nynější adresy!

Vy vážení, kteří patříte mezi ty, kteří poznali nemilosrdné vystěhování od soudruhů, neváhejte a přihlaste se, je to Vaše morální povinnost: kdo mlčí - souhlasí se zločinem!

Děkuji vám všem za pochopení a těším se na spolupráci.

Zdraví Vás
Miloslav Růžička, Vilémov u G. Jeníkova čp. 47, 582 83 Vilémov - e-mail: ruzicka.kpv@seznam.cz - tel: 569 449 147 - mobil: 731 978 991

Dobříšské záření 2009

Pořádají: Římskokatolická farnost Dobříš a Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Dobříši za podpory Města Dobříš, Ministerstva kultury ČR a Ing. Jerome Colloredo-Mannsfelda

* **Čtvrtek 10. 9. -** 19.00 - Oboroh - Folkrocková skupina pod vedením Slávka Klecandra *(evangelický kostel - vstupné dobrovolné)*

* **Pátek 11. 9.** - 19.00 - Učiňme člověka – divadelní představení *(Pastorační centrum sv. Tomáše - doporučené vstupné 50 Kč)*

* **Sobota 12. 9. -** 19.00 - Času tokem liturgickým rokem: vernisáž výstavy Kateřiny Bartošové Malba na textilie - liturgická období, duchovní krása nedělí, svátků a slavností *(Pastorační centrum sv. Tomáše - vstupné dobrovolné)*

* **Pátek 18. 9. -** 19.00 - Jablkoň čtyřjediná - zářijové jablkonění "Malá lesní" Nejklidnější, nejméně komplikovaná, písničková, vlídná tvář skupiny *(Zámek Dobříš – zrcadlový sál, vstupné 200 Kč, děti do 15 let 100 Kč Předprodej vstupenek v informačním středisku v Dobříši)*

* **Neděle 20. 9.** - 15.00 - Neděle /nejen/ pro děti - Odpoledne pro rodiny s dětmi, hry, nafukovací hrad a hudební pořad "Vanda a Standa - aby bylo na Zemi milo" *(zahrada evangelické fary)*

* **Čtvrtek 24. 9. -** 19.00 - O sektách a svobodě vyznání - Dokumentární film a diskuse s religionistou PhDr. Z. Vojtíškem, Th.D. *(evangelický kostel - vstupné dobrovolné)*

* **Pondělí 28. 9.** - 18.00 – Geshem - Smíšený vokální soubor zpívá černošské spirituály *(katolický kostel - doporučené vstupné 50 Kč)*

* **Pátek 2. 10. -** 19.00 - Koncert duchovní hudby - varhany, violoncello, housle v rámci projektu Domovem české hudby *(katolický kostel - vstupné dobrovolné)*

Výtěžek z festivalu Dobříšské záření bude věnován neziskové organizaci STÉBLO

Inzerce

FS ČCE ve Kdyni na Šumavě nabízí rekreační ubytování. Sborový dům nabízí celkem 5 dvou- a třílůžkových pokojů umístěných ve dvou podlažích. Každé patro má svou kuchyň(ku) a společné sociální zařízení. Pokud máte zájem, dejte nám prosím vědět! Kontakt: M. Málková (606 481 734,) J. Nový (728 948 563).

č. 34

Šumava, ubytování v soukromí, Vlachovo Březí, Prachaticko, mobil: 728 745 295, tel. 388 329 363, e-mail: ChanovaDagmar@seznam.cz http://sites.google.com/site/ubytovanichanova

č. 39

Při návštěvách v Karlových Varech je možné využít pokojík pro hosty ve sborovém domě ČCE, Karlovy Vary, Zahradní 33, PSČ 360 01, tel: 353 221 952, e-mail: karlovy-vary@evangnet.cz

č. 40

Pozvánky

MORAVIAN Historicko-vlastivědná společnost v Suchdole nad Odrou si dovoluje Vás pozvat na

5. mezinárodní konferenci zaměřenou na obsáhlé opomíjené téma Moravští bratři,

která se bude konat ve dnech pátek 16. – neděle 18. října 2009

Hlavní témata konference:

*** David Zeisberger**
1721-1808
apoštol indiánů

*** Georg Schmidt**
1709-1785
apoštol Hotentotů

Kontakt: Úřad městyse
tel.: 556 770 101
obec@suchdol-nad-odrou.cz

* * *

V rámci semináře historické společnosti VERITAS prosloví Mgr. Ota Pavlíček, doktorand Husitské teologické fakulty Univerzity Karlovy, přednášku na téma: „Mistr Jeronym Pražský. Život a dílo českého intelektuála pozdního středověku."
Seminář se bude konat v sobotu dne 24. října 2009 v 10 hodin, a to v Pardubicích, v sálku na faře Českobratrské církve evangelické ve Sladkovského ul. č. 638. Všichni zájemci jsou srdečně zváni.

(Od nádraží jedou k ul. Sladkovského trolejbusy č. 2 a 13 do stanice Třída míru. Fara je šestý dům za evang. kostelem.)

Evangelický týdeník - Kostnické jiskry
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 228961190/0300
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost
*Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz, příjem reklamací: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

Bohoslužby

Seniorát Chrudimský

Českobratrská církev evangelická

Brandýs nad Orlicí, Ne 8.30
Českých bratří 223, f Lukáš Ondra
Bučina, Ne 10.00
Bučina č.1, f Libor Chaloupka
Bukovka, Ne 9.30
Bukovka č. 59, f Martin Grombiřík
Čáslav, Ne 9.00
Jana Karafiáta 159, f Pavel Jun
Česká Třebová, Ne 9.00
Riegrova 283/23, f Jaroslav Nečas
Dvakačovice, Ne 9.00
Dvakačov č. 32, f Jan Machala
Džbánov – Ústí nad Orlicí, Ne 10.00
Voděrady-Džbánov č.4, f Jiří Kvapil
Heřmanův Městec, Ne 9.00
Zahradní 537, f Jan Plecháček
Holice v Čechách, Ne 8.30
b 14.00
Hradecká 53., adm.Daniel Ženatý
Horní Čermná, Ne 8.45
Horní Čermná č.2, f Jakub Keller
Hradiště, Ne 9.30
Hradiště č.15, f Jiří Kučera
Choceň, Ne 10.00
Žerotínova 94, f Magdalena Ondrová
Chrudim, Ne 9.00
Pardubická 324, f Anna Lavická
Chvaletice, Ne 10.00
Hornická Čtvrť 65, k Marta Hromádková, adm. Miloš Hübner
Lanškroun, Ne 9.00
Českých bratří 654, f Daniel Tomeš
Litomyšl, Ne 9.00
A.Tomíčka 69, f Věra Pleskotová
Lozice, Ne 10.00
Lozice č. 53, j Rut Kučerová, adm.Jiří Kučera
Opatovice, Ne 9.00
Opatovice č. 5, f Jana Potočková
Pardubice, Ne 9.00
Hronovická 492/25, f Daniel Ženatý
Přelouč, Ne 9.00
Českobratrská 86, f Hana Schusterová
Semtěš, Ne 10.30
Semtěš č.69, j Hynek Schuster, adm. Hana Schusterová
Sloupnice, Ne 9.00
Dolní 80, f Petr Peňáz
Trnávka, Ne 8.45
Trnávka č. 66, f Miloš Hübner
Vilémov u Golčova Jeníkova, Ne 10.00
Vilémov u Golčova Jeníkova č.162
f Ladislav Havelka
Vysoké Mýto, Ne 9.00
Javornického 49/IV, k Ladislav Morávek, adm Petr Peňáz

Církev bratrská

Bystré, Ne 9.30
Bystré č.82, Roman Toušek
Česká Skalice, Ne 9.30
Tyršova 285, Petr Asszonyi
Náchod, Ne 9.30
Purkyňova 584, Rostislav Staněk
Nové Město nad Metují, Ne 9.00
K Sirkárně 1506, Jan Hábl
Trutnov, Ne 9.00
Lomní 103/9, Jan Šrámek
Česká Třebová, Ne 9.00
Tykačova 1183, Petr Kučera
Hradec Králové, Ne 10.00
V Kopečku 89, Martin Legát
Chrudim, Ne 9.00
Slezská 514, Petr Jelínek
Litomyšl, Ne 9.00
Nádražní 526, Daniel Smetana
Vysoké Mýto, Ne 10.30
Javornického 49, Přemysl Pýter
Pardubice, Ne 9.00
Lonkova 512 – Archa, Samuel Jindra

Bratrská jednota baptistů

Pardubice, Ne 9.00
Sladkovského 521/38, Luděk Šíp
Vysoké Mýto, Ne 9.30
Pražská 72, Vladimír Zeman

KOSTNICKÉ JISKRY
Evangelický týdeník
27/2009
16. září 2009 ◆ ročník 94 ◆ cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde 16. září

Z obsahu

* Neučiníš sobě rytiny
* Salafité v Pásmu Gazy
* Václav a Benedikt na medaili

Poselství k 15. neděli po sv. Trojici

Jde to nestarat se?

Matouš 6,25-34

Je tohle možné i dnes? Je možné žít v našem složitém světě bez hmotných zajištění?

Mnohé z mých každodenních úkolů jako otce rodiny jsou starosti o jídlo, šaty a peníze: Je třeba nakoupit mléko a chleba. Děti budou potřebovat do školy tohle a tamto a k tomu musím i já mít peníze. Takže se taky starám. Kdybych chtěl pobožně utéci od těchto světských problémů - prostě by to dolehlo na manželku a nejspíš by se brzy zhroutila. Tedy poctivě přiznávám, že nechci-li utíkat z tohoto světa a žít jen v poustevně, musím brát do rukou i ty všeličím pošpiněné peníze a musím se starat o jejich správné používání. V 1Tm 5,8 píše Pavel: Kdo se nestará o své blízké a zvláště o členy rodiny, zapřel víru a je horší než nevěřící.

Zjevně se tu pohybujeme na ostří nože, protože stejné slovo o starání je zde použito ve zdánlivě protikladném směru.

Ježíšovo slovo je však pravdivé a osvobodivé. Nestarat se neznamená, že mám žít jako bezdomovec, živit se z popelnic a oblečen do čehokoliv, co někde v charitě dostanu zadarmo. Nepečovat v Ježíšově duchu znamená nepřikládat těmto věcem prvořadou péči. Hledejte nejprve Boží království a spravedlnost a to ostatní vám bude přidáno. Dostáváme zde nádherné zaslíbení, které osvobozuje od úzkostí a strachů spojených s věcmi pomíjivými. Hledat při vší práci Boží království je dost náročný úkol. Ale stojí za to odvážit se tak žít.

Mojmír Blažek,
farář ČCE Vrbka

Husův kámen v Kostnici

Otřásla církví

Reformace k tomu měla dva nástroje, ne nějaké nové, nýbrž prastaré: slovo a víru. Uplynulo už 15 století, co jejich pomocí byla znovu ustavena církev k podobě církve novozákonní a ty nástroje nezrezavěly a neotupěly, zase ostře řezaly a odhazovaly, co na církvi narostlo cizího anebo se na ni nalepilo z pohanských náboženství. Uvedu jeden příklad, který doloží, jak mocně začali reformátoři třást církví a zároveň ukáže, jak z nějakého důvodu nedokončili své očistné dílo: ze sedmi svátostí ponechali dvě, zrušili jich tedy jen pět. Proč ta nedůslednost, když přece věděli, že svátost vůbec je cizí dítě, k němuž se Nový zákon nezná. Je tomu tak: v celém Novém zákoně se nesetkáte se slovem svátost. Ani u těch, které reformátoři vzali na milost, u křtu a u Večeře Páně, nenajdete přívlastek upozorňující, že jde o svátost.

Svátost je cizí dítě, svůj původ má ve světových náboženstvích. Svátost udílí spásu, je to dar, spásný lék od Boha. Když se uchytila v církvi a v její praxi, byli pokřtění naváděni říkat: Jsem pokřtěn, proto jsem spasen. A ten, kdo odcházel od Večeře Páně, měl se podobně ujistit: Jedl a pil jsem ze stolu Páně, proto jsem spasen. Anebo si představte svátosti jako opěrné body v bažinaté krajině, hrozící záhubou. Vy tedy máte dva pevné body, na nichž lze pevně stát a žít i obstát na věky. Co teprve ti středověcí křesťané, kdo těch opěrných bodů měli sedm! Takové množství svátostí dokládá úzkost tehdejšího člověka o spásu. Staral se o ni: Vsázel nejen na spoustu pečlivě zaznamenaných hodin v modlitebních družstvech, na záslužné shromažďování ostatků Ježíšova kříže a jeho oděvu, ale i na jiné záslužné činy, z nichž některé by byly dobře křesťanské, kdyby byly činěny z vděčnosti za spásu, kterou Bůh uděluje v Kristu a nežádá nic jiného než víru. Vytváření svátostí a důvěry v ně je jen pokračováním bezbožné pýchy, kterou nesrazil do prachu pohled na Ježíšův kříž. Já sám, hlásá ten zarputilec, postarám se o svou spásu.

Reformátoři vzali na sebe těžký úkol vrátit církev a její víru k novozákonnímu prameni, jehož voda vrací životu život. U něho stojí Ježíš a káže. Svým slovem umožňuje člověku uvěřit, přistoupit blíž, sklonit se a pít. Reformace šla odvážně do tohoto skoro nemožného úkolu, protože Bůh ji k tomu povolal a měla k tomu dva pracovní nástroje, slovo evangelia a víru, kterou kázáním evangelia vzbuzuje Duch svatý. Kdo uvěří tomuto evangeliu, osvobozeně vydechne - zkuste to nadechnout se a pak dýchat svobodně, jak to sluší tomu, koho Kristus Pán osvobodil od tíhy zákona. ALE - všimněte, si, že u všeho, co člověk podniká a zvláště co podniká podle Boží vůle, se projevuje lidská nedostatečnost a v případě reformačního úsilí to byla nedůslednost, proto jsme nuceni vyslovit ale reformace nevrátila církev až k jejímu prameni, k podobě novozákonní církve. Jedni dnes říkají, že jí ten úkol přerostl přes hlavu, druzí, že jej ani nechtěla důsledně dokončit, jako by zapomněla, že si sama uložila stále církev reformovat podle hesla o církvi semper reformanda. Stagnace, zůstat stát a libovat si v tom, co je, je opak reformačního programu.

Večeře Páně a křest zůstávají po staletí trvajících rozhovorů důležitými sloupy církevního života. Když jim vezmeme charakter svátostí, nijak je neznehodnocujeme ani nedegradujeme, naopak jim chceme přiřknout jejich vlastní význam. Křest podle novozákonního svědectví je

Dokončení na str. 2

Aktualita

Druhý seniorátní den diakonie

Druhý seniorátní den diakonie (křesťanské služby) v novodobé historii v západních Čechách proběhne letos v sobotu 19. září v nově postaveném sborovém domě v Domažlicích s tématem "Diakonický sbor".

Na programu bude zamyšlení nad současnými výzvami pro diakonické konání církve, tržiště nápadů a dobrých zkušeností s diakonickými aktivitami ve sborech u nás i v zahraničí a prakticky zaměřené dílny.

Pozvánku, podrobný program a praktické informace najdete na: http://diakonie-zapad.evangnet.cz

Za diakonický odbor
západočeského seniorátu ČCE
Karel Šimr

Zaostřeno do dálky

Vzpomínková slavnost u Husova kamene v Kostnici v neděli 5. července 2009

Dávno nepamatuji tak velikou účast. V horkém odpoledni se tu sešlo přes dvě stě lidí. Tři autobusy z České republiky (Šumperk, Karviná a Kolín – Kostnická jednota), desítky Čechoslováků ze Švýcarska, i auta se slovenskými značkami byla vidět.

Slavnost zahájil pěvecký sbor mládeže Permoník z Karviné československou státní hymnou (Kde domov můj a nad Tatrou sa blýská), k níž se s dojetím přidávali i účastníci. Pak se položily věnce. Největší byl od radnice města Kostnice, od Sokolské župy švýcarské i od skautů. Slavností provázela paní Veronika Müllerová z Německočeského spolku.

První promluvil zástupce města Kostnice. Vzpomněl i Jeronyma Pražského a zdůraznil, jak si Kostnice vážila obou mučedníků. Už 1838 byla ulice sv. Pavla přejmenována na Husovu ulici. 1862 byl snad na místě upálení položen bludný kámen opatřený jménem Husovým a Jeronýmovým. 1921 byl získán Husův dům a přestavěn na památník. Od sedmdesátých let minulého století jsou čilé styky mezi pražskou a kostnickou univerzitou. 2002 se Kostnice připojila k městům s husitskou tradicí.

Po vystoupení dechového sexteta města Kostnice měl projev místopředseda senátu ČR Jiří Liška. Připomněl, že máme navazovat na své předky a pokračovat v zápase o hledání pravdy. Předal pak pamětní list městu Kostnice a panu Janu Kalivodovi, předsedovi Spolku Husova muzea z Prahy.

Pěvecký sbor Schola od sv. Jana Křtitele ze Šumperka zazpíval bratrskou píseň „Radujme se vždy společně."

Pražský biskup CČSH David Tonzar vyzval k přemýšlení nad sebou samými. Hus nás volá k životu podle Písma, odkazuje k jediné autoritě, jíž je Ježíš Kristus, a k hájení pravdy Boží. Synodní kurátorka Evangelické církve Mahulena Čejková pozdravila i švýcarské Sokoly, kteří se vždy hlásili k Husovi. Připomněla Husovu kazatelskou práci v Betlémské kapli a jak velice potřebuje právě naše doba vyznavače pravdy. Připravujme se pomalu na šestisté výročí Husova upálení 2015. Farář Bernard Martin shrnul její proslov německy do Husova výroku o milování pravdy.

Šumperští zazpívali píseň „Šestého července na strahovských hradbách". Vzpomínkovou slavnost uzavřel Jan Kalivoda.

Potom byla ještě možnost k rozhovorům při jídle a pití v parku a v Palmovém domě s přáteli např. s far. Š. M. Pavlincem a jeho paní. Ale hlavní členové české delegace odjeli hned do Vevey u Ženevského jezera ke vzpomínkovému setkání u pomníku Jana Palacha a do Ženevy. Tam byla v pondělí 6. července slavnost u Zdi reformátorů, u památníku Jana Masaryka, v rezidenci velvyslance při OSN Tomáše Husáka a večer v kostele „de Plaipalais".

Každé setkání je dobré. Je dobré připomínat Jana Husa. Ale je také dobré připomenout si Jeronyma Pražského. Což tak v Kostnici 30. května 2011 při 595. výročí upálení?

Miroslav Frydrych

Z církví doma i ve světě

Farní sbor ČCE v Poličce intervenuje u poslanců za zatčeného kubánského lékaře

(SR ČCE). Kubánský lékař Dr. Darsí Ferrer, který se věnuje péči o chudé a boji za lidská práva na Kubě, byl zatčen kubánskou státní bezpečností a hrozí mu osm let vězení.

V březnu letošního roku vyslala synodní rada Českobratrské církve evangelické na Kubu tři své zástupce. Byli jimi faráři Bernard Martin, Jan Dus a mexický farář Reynaú Santiago. Tato skupina se s dr. Ferrerem setkala a velmi na ni zapůsobila práce, kterou on a jeho paní na Kubě konají.

Farní sbor ČCE v Poličce vyzval křesťany k přímluvným modlitbám a zaslal osobní dopisy členům Poslanecké sněmovny ČR. Na tuto výzvu již reagoval místopředseda sněmovny ing. Jan Kasal a poslal protestní list velvyslanci Kubánské republiky. Věříme, že další poslanci a poslankyně budou jeho příklad následovat.

www.krestandnes.cz

Na Právnické fakultě Masarykovy univerzity v Brně se uskutečnila konference Církev a stát

(TS ČBK). Již patnáctý ročník konference Církev a stát proběhl v úterý 8.9.2009 na Právnické fakultě Masarykovy univerzity v Brně .

Letošní ročník konference "Církev a stát – šedesát let církevních zákonů" proběhne již tradičně v aule Právnické fakulty MU v Brně – Katedry ústavního práva a politologie.

Proč právě téma "Šedesát let církevních zákonů"? Jak uváedli orgaizátoři: "Není náhodou, že tento podtitul evokuje názvy několika sborníků z produkce Sekreteriátu pro věci církevní Ministerstva kultury, jež se v 70. a 80. letech u příležitosti výročí přijetí 'církevních' zákonů z roku 1949 věnovaly právnímu – v praxi však především ideologickému – postavení církví. Dědictví legislativních, politických a společenských koncepcí realizovaných nastupujícím nedemokratickým režimem po roce 1948 totiž poznamenávají vztah církví a náboženských společností k našemu státu dosud, ať už je to otázka financování církví, problém navrácení alespoň části církevního majetku, ale i otázka celkového postavení církví ve společnosti a stanovení mezí jejich ústavních práv. Nejde tak o otázku pro konferenci právních dějin, nýbrž právě pro konferenci zabývající se konfesním právem a svobodou vyznání. Rozhodli jsme se proto věnovat letošní ročník konference Církev a stát právě tomuto tématu, relaci státu a církví v kontextu vyrovnávání se s deformací tohoto vztahu..."

www.krestandnes.cz

Pozvánka na sjezd (nejen) evangelické mládeže

(ČCE). Ve dnech 25.- 28. 9. 2009 se uskuteční největší akce, kterou naše církev pořádá - Sjezd (nejen) evangelické mládeže. Přijměte tedy naše pozvání na akci, která je sice prvotně mířená na (nejen) evangelickou mládež, ale program je různorodý a zajímavý, takže zváni jsou všichni, kteří mají zájem o setkání, nové zážitky, nové informace,… Sjezd mládeže se letos koná poslední zářijový víkend v městě Kolíně a jeho téma a název je „Pod vlivem…" Tento název zastřešuje různé vlivy, které na člověka působí: vliv křesťanství, pozitivní i negativní vliv církve, život pod vlivem Ducha svatého, vliv Ježíše Krista na životy lidí. Také se budeme zabývat vlivem médií na člověka, internetovými komunitami a jinými jevy spojenými s novými technologiemi. Nemůže být opomenut ani vliv reklamy, módy a nových trendů na mladé i staré. Ze sociologických a psychologických témat jsou naplánovány přednášky o vlivu party na mladého člověka, o vzájemném vlivu partnerů. Také se dotkneme tématu davu a jeho vlivu na jednotlivce. Přednášky, dílny, sportování, divadla, koncerty a jiné doprovodné programy jako čajovna, nealkoholická hospůdka budou probíhat v různých prostorách města. Hlavním prostorem bude Městský společenský dům v Kolíně. Účast na Sjezdu je příležitostí poznat Kolín a jeho atmosféru, nové lidi, zažít a dozvědět se nové věci. Více informací o programu naleznete v přiloženém dokumentu. Různé informace o připravované akci najdete na http://sjezd-mladeze.evangnet.cz/ Přihlašování na Sjezd mládeže je možné pouze on-line na http://prihlasky.evangnet.cz/

Sjezd (nejen) evangelické mládeže pořádá oddělení mládeže ÚCK s celocírkevní odborem mládeže ve spolupráci s o.s.SEM v ČR

www.srcce.cz

Na Slovensku sa chystajú podujatia v rámci projektu Rok kresťanskej kultúry 2010

(ECAV, www.ecav.sk). Na pozvanie ministra kultúry SR Marka Maďariča sa v piatok 21. augusta 2009 na Ministerstve kultúry SR stretli generálny biskup ECAV na Slovensku Miloš Klátik s ordinárom slovenského Vojenského rímskokatolíckeho ordinariátu Františkom Rábkom. Generálny biskup ECAV na Slovensku Miloš Klátik za Ekumenickú radu cirkví v SR a vojenský ordinár František Rábek za Konferenciu biskupov Katolíckej cirkvi na Slovensku hovorili s ministrom kultúry Markom Maďaričom o pripravovanom Roku kresťanskej kultúry 2010.

Na stretnutí sa dohodli, že koncom septembra 2009 sa uskutoční zasadnutie prípravnej komisie, ktorá bude zložená zo zástupcov Úradu vlády SR, Ministerstva kultúry SR, Rímskokatolíckej a Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku a Ekumenickej rady cirkví v SR, ktorá zastrešuje štátom registrované cirkvi vrátane ECAV na Slovensku.

Koncom októbra 2009 komisia posúdi projekty, ktoré by sa mohli realizovať v rámci Roku kresťanskej kultúry 2010.

Pôjde o rozličné kultúrne podujatia, konferencie, výstavy atď. Súčasťou Roku kresťanskej kultúry 2010 budú aj oslavy 400. výročia Žilinskej synody, ktoré pripravuje naša cirkev, ako aj oslavy 500. výročia narodenia významného predstaviteľa reformácie, bardejovského rodáka Leonarda Stöckela.

www.krestandnes.cz

Otřásla církví

Dokončení ze str. 1

dění, které zviditelňuje milost, jež se poprvé setkává s člověkem. Ježíš přikázal křtít na znamení, že Otec přijímá člověka - dítě za své a svou mocí je chrání. Když jsem vysluhoval křest, počítal jsem s tím, že Duch svatý - a v tom je tajemství křtu - učiní mé slovo účinným, ať šlo o dospělého nebo o dítě a vytvoří ze všech účastníků křtu společenství víry s Otcem skrze Syna a prostřednictvím Ducha svatého.

Večeře Páně má dvojí rozměr. Zakládá církev jako společenství s Bohem skrze Ježíšovu smrt a utvrzuje bratrské pouto mezi Ježíšovými hosty, které osvobodil od tíhy zákona a pozval ke svému stolu. Není to tedy obyčejné jídlo, má liturgický a duchovní význam. Co se při Večeři děje s chlebem a vínem, zda zůstává či se mění, o tom Nový zákon nic neví, jako to neví apoštol Pavel, který vedle synoptických evangelií nejen ohlašoval ustanovení Večeře Páně, ale připojil i první návody, jak a komu ji podávat. Nikde však ani nenaznačí, že by tato Večeře byla víc než slovo evangelia. Je jen jiným způsobem jeho zvěstování. Křes a večeře Páně byly právem nazývány viditelným slovem.

Že se však evangelická církev neosvobodila ze svátostných pout večeře Páně, svědčí výmluvně to, že ji učinila prahem vyššího stupně duchovní způsobilosti nejen ke kázání evangelia, ale i k vysluhování svátostí.

Josef Veselý

Salafité v pásmu Gazy

„Praví Boží bojovníci" v zápasu s „prozápadním" Hamasem

Koutkem oka jsem už nějakou dobu pozoroval, že mě sleduje vysoký muž s řídkým plnovousem. Ulice Omar-al-Muchtar v centru Gazy se pozdě odpoledne hemží davy lidí, většinou spěchajících za svými záležitostmi tak cílevědomě, jak jim obecná orientální ležérnost dovoluje. Pán v tradiční „galabíji" (arabském obleku připomínajícím noční košili) a "kefiji" (bílém šátku) volně ovinuté kolem hlavy však se mnou zjevně chce navázat kontakt. „Odkud jste?" začíná a nachází ve mně ochotného partnera k rozhovoru, neboť mě vždycky zajímají názory obyčejných „lidí na ulici". Bez dlouhého chození kolem horké kaše se záhy dostává k věci: „Musíte konvertovat k islámu! Islám je totiž nejvyšším stupněm pravého náboženství. Mnoho inteligentních lidí už na to přišlo. Mnoho racionálních, velmi vzdělaných profesorů dnes konvertuje k islámu, protože poznali pravdu. Proto je islám také nejrychleji rostoucím náboženstvím." Jeho misijní horlivost se nedá přehlédnout. Pouze s pomocí argumentu, že i prorok Mohamed zdůrazňoval: „Nebudiž žádného donucování v náboženství!" (Korán, súra 2,256) se mi daří ukončit mé vůbec první setkání se salafitou. Souhlasí, že bych neměl přijmout pravdu jen na základě jeho přesvědčování, bez toho, abych si vše důkladně promyslel. Propouští mě v pokoji.

Salafité vidí ve „zbožných předcích" raného islámu příklady, jak prakticky uvádět islám do současného života. Takový „zbožný" neboli „spravedlivý předek" se arabsky nazývá „salaf". Podle salafitů byl islám dokonalý v době Mohameda a jeho společníků. „Cesta salafa" je podle nich nekritizovatelná a je závazná pro každou lidskou bytost, protože to není „nic než pravda". Doslovný výklad Koránu a Hadítu je tedy pro salafity stěžejní. V pozdější době – věří salafité – pokřivily materiální a kulturní vlivy to, čím byl islám původně ve své neznečištěné podobě.

Cílem salafitského hnutí je tedy uvést prvotní, původní, neposkvrněnou a nerozředěnou podobu islámské zbožnosti a víry zpět do života. „Jakoukoli inovaci" vidí salafité jako „blud", který odvádí lidi od pravé víry. V rozporu s klasickým islámem salafité kategoricky odmítají nejen západní ideologie, ale také pojmy jako ekonomika, ústava, politické strany a revoluce. Viděn z této perspektivy je tedy Hamas zesvětštělou organizací. „Vůdci Hamasu nevěří v Alláha!" tvrdí jeden z představitelů salafitské „Džaiš al-Ummah" (Armády společenství věrných) palestinskému novináři.

Al-Kaida je odštěpenou skupinou militantního „džihádského" salafismu. Proto se o salafitech z pásma Gazy často uvádí, že „mají spojení s Al-Kaidou". Je však důležité vědět, že jeden z významných proudů salafitského hnutí považuje za nejdůležitější prostředek reformy islámu „davu". Slovo „dava" lze volně přeložit jako „evangelizace" nebo „misijní dílo". V Gaze se pohybují kazatelé „davy" ve svém zvláštním oblečení, které „připomíná afghánský Taliban", od domu k domu a pokoušejí se mluvit se svými krajany o pravém islámu. Politickým rozhovorům a diskusím o „sionistickém nepříteli" se vyhýbají. Odhaduje se, že takto zatím salafité získali něco mezi 40 000 až 50 000 stoupenců.

V létě roku 2007 byl svět poprvé upozorněn na vliv tohoto extrémního typu islámu v pásmu Gazy. Jistá záhadná „Džaíš al-Islam" (Armáda islámu) držela po čtyři měsíce v zajetí britského novináře Alana Johnstona. Brzo vyšlo najevo, že za „Armádou islámu" stojí mocná a dobře vyzbrojená rodina Dugmošů. Podobně mlhavý „Výbor lidového odporu" byl prostředníkem vyjednávání mezi Hamasem a klanem Dugmošů. Při složité proceduře, zahrnující i zadržení a propouštění dalších rukojmí, byl nakonec dopisovatel BBC propuštěn. Událost však znamenala oddělení „Džaíš al-Islam" od Hamasu, s nímž byla od svého založení rok předtím až do té doby spojována.

V říjnu téhož roku byl unesen a zavražděn Rami Ajjád, ředitel knihkupectví Biblické společnosti na Palestinském náměstí v Gaze. K odpovědnosti za čin se přihlásila skupina, která si říká „Spravedlivý meč islámu". „Západu je jednodušší vysvětlit, že je za to odpovědný Hamas," řekl mi tehdy jeden ze zaměstnanců palestinské Biblické společnosti, když jsem mu namítal, že Hamas nemá v této době zájem na pronásledování křesťanů. Rami byl několikrát vyzýván, aby se zřekl své víry – a odmítl. Salafité připouštějí, že jsou povinni zabít každého, kdo odporuje pravdě.

Bylo jasné, že vražda vyznávajícího křesťana je součástí celé řady pumových útoků na kavárny, kadeřnické salóny, internetové obchody, restaurace a školy. Tyto atentáty byly provedeny během několika měsíců a způsobily vládnoucímu Hamasu víc škody než užitku. Ani izraelská akce „Lité olovo" na přelomu roku 2008/2009 se svými rozsáhlými leteckými útoky na pásmo Gazy neutlumila horlivost oněch bojovníků víry. Těsně po skončení izraelských leteckých operací bylo v kavárně v Gaze, nedaleko od „památníku neznámého vojína", zraněno při pumovém atentátu sedm Palestinců.

Pumový atentát na svatebčany z Dahlanova klanu v Chan Yunis, při němž bylo letos v červenci zraněno 50 lidí, přičítá Hamás rovněž salafitům. Ti ovšem odpovědnost za tento čin odmítají. Fatáh, jehož významným vůdcem je právě Mohamaed Dahlan, strýc nešťastné nevěsty, viní z tohoto krvavého činu Hamás. Mezi salafity a vládnoucím Hamasem se tak v posledních letech opakovaně objevuje napětí. Primárním cílem salafitů je získat vládu nad mešitami a školami.

Opravdové vyvrcholení krize však přišlo v polovině srpna v brazilské čtvrti města Rafah, přímo na egyptské hranici. Šejk Abdel Latif Moussa v poledne v mešitě „Šejk al-Salam ibn Taymeya", kde byl úřadujícím imámem, vyhlásil „nové zrození, zrození islámského emirátu". Moussa byl duchovním vůdcem salafitské skupiny „Džund Ansar Allah" (Vojáci Alláhových společníků), která byla založena v listopadu 2008 a pyšnila se pěti sty bojovníky, mezi nimiž byli i někteří cizinci. Doktor Abdel Latif Moussa, v salafitských kruzích známý spíše jako Abu al-Nur al-Makdessi, se domníval, že je v postavení, kdy může z Rafahu vyhlásit teokracii nad Palestinou.

Obklopen částečně maskovanými a silně ozbrojenými bojovníky, obvinil sedmačtyřicetiletý kazatel před kamerami Hamas, že dostatečně důsledně neprosazuje „šaríju", islámské právo. Podle šaríji musí být cizoložníci kamenováni, zlodějům musí být uťata ruka, a kdo pije alkohol, musí být zbičován. Poté šejk, jinak také lékař a ředitel Zdravotnického centra mučedníků v Rafah, přísahal oddanost Usámovi bin Ládinovi, vůdci Al-Kaidy.

Bezprostředně po odpoledních modlitbách začala v okolí mešity Ibn Taymeya střelba. Hamas povolal do okolí modlitebny velké

Dokončení na str. 3

Neučiníš sobě rytiny!

(Na okraj filmů Umírající zvíře a Rozervaná objetí)

Eros a agapé! Jaké to téma! Jak s oblibou říkával prof. Amedeo Molnár, existují o něm celé knihovny… Ale co takhle filmotéky? Posviťme si na dva filmy s P. Cruzovou.

UMÍRAJÍCÍ ZVÍŘE:
VĚSTONICKÁ VENUŠE NA DIETĚ

Potřebou kontaktu s minulou epochou, kdy se láska prožívala po etapách, vysvětluje Milan Kundera to, že hrdinové románů Philipa Rotha, „velkého historika amerického erotismu", soustavně meditují o klasické literatuře a že Rothovy romány jsou plné nostalgie. Běží vposledu, naznává Kundera, o „nostalgii po lásce, po lásce jako takové, po lásce mezi otcem a matkou, po té dojemné a anachronické lásce, která dnes, zdá se, ve světě chybí".

Nad rothovskou etudou „Láska ve zrychlujících se dějinách" (v Kunderově knize Setkání) lze jenom litovat, že Kundera od jisté doby vypustil z horizontu svého zájmu filmovou tvorbu. Pokud by zhlédl film Umírající zvíře (Elegy), jistě by nad filmovou adaptací stejnojmenného Rothova románu spráskl ruce.

Hlavní ženskou postavu Roth jednoznačně charakterizuje slovy: „And she's big. She's big woman." Což český překladatel skvěle přeložil: „A je udělaná. Je to obdařená ženská." S úvodní charakteristikou stojí a padá celý příběh. Běží o postavu klasických proporcí z epochy ještě „nezrychlené". O ženu jako od Rubense, o typ, pro který Bohumil Hrabal používal výraz „obryně". To úzce souvisí s atmosférou nostalgie, v jejímž rozboru Kundera dospěl až na práh biblického přikázání o ctění rodičů… Jenomže baculky v Hollywoodu prostě nejsou! V Hollywoodu dnes „krásky" vesměs drží diety; výrazem „zhřešit" se tam rozumí „najíst se v rozporu s dietou" … Penélope Cruzová je sice Hispánka (jako hlavní postava románové předlohy), leč žádná hrabalovsko-rothovská „obryně"! Zde se vymstilo propojení filmové branže s oblastí módního návrhářství, pod jehož diktátem se staví potenciálním spotřebitelům na oči ženy typu pochodujících ramínek na šaty. Nebo jste snad někdy viděli zvíře (animal), jak samo sebe dobrovolně týrá dietami?

ROZERVANÁ OBJETÍ:
FOTOGENICKÉ DOMÁCÍ NÁSILÍ

„Protože vy za to stojíte!" – Tento slogan z reklamy na kosmetiku má publikum pevně spojen s Penélope Cruzovou. Jistě nejsem sám, komu se dané heslo samovolně vybavilo „na potvoru" při sledování filmu Rozervaná objetí (Los Abrazos Rotos) od režiséra Pedra Almodóvara: Herečka si v zrcadle sebelítostivě prohlíží obličej. Právě ji surově zmlátil žárlivý manžel (bohatý filmový producent) za nevěru s režisérem. Z obličeje crčí krev… Jenomže chrupavky, vazivo i pokožka zůstaly nedotčeny – nikde ani zhmožděnina, ani škrábnutí… Tvářička jako z reklamy na kosmetiku, pouze porůznu ozvláštněná krvavými stříkanci. (Když následně shodí manžel nevěrnici ze schodů, skončí ošklivě vypadající pád jenom zlomeninou holeně. A ta je, podržme se, vbrzku dokonale „rozchozena", ba přímo „rozběhána"…)

Penélope Cruzová jako hlavní mediální tvář jisté kosmetické firmy musí zkrátka mediálně reprezentovat za všech okolností. Bez ohledu na žánr, v němž momentálně vystupuje. Leč fotogenické domácí násilí, to je přece lež jako věž! Roli týrané ženy v díle, jehož hlavním motivem, jak tvrdí unisono kritici, měla být křehkost těla, bylo tudíž, mám za to, třeba svěřit jiné herečce. To ale režisér udělat nedokázal…Místo těžkého umění s odkazy až mariologickými tak vznikl snímek nevěrohodný a toporný, u něhož jsou patrné především komerčně nastavené (a tudíž „nepřekročitelné") výrazové limity hlavní představitelky.

Eros a agapé! Pro filmaře je to, zdá se, přece jen téma příliš veliké. (V tomto smyslu lze přitakat Kunderovi, který nad novější kinematografií zlomil hůl.) Umělecké fiasko dvou novějších filmů, jež k němu něco sdělit hodlaly, avšak byly zničeny tím, že hlavní ženskou roli podle jakýchsi nediskutovatelných šablon obsadila tatáž diva/modla/ikona, chápu každopádně jako aktuální ilustraci přikázání: „Neučiníš sobě rytiny…"

František Schilla

Odkazy:

Roth,P.: The Dying Animal, Jonathan Cape London 2001

Roth,P.: Umírající zvíře. Přeložil Jiří Hanuš. Mladá fronta Praha 2007

Kundera, M.: Une rencontre, Editions Gallimard 2009

Václav a Benedikt na medaili

V Jablonci byly raženy pamětní medaile k návštěvě Benedikta XVI. podle výtvarné předlohy akademické sochařky Daniely Kartákové. Zlaté, stříbrné a platinové varianty zde vznikly pod záštitou České biskupské konference, na jejíž pozvání papež koncem září přijede. První pamětní medaili z unikátní řady zhlédl přímo v Jablonci a symbolicky zkontroloval kardinál Miloslav Vlk. Přímo z mincovny si pak první oficiálně vyražený kus odvezl.

Ta nejcennější medaile ale čeká na samotného papeže. „Bude to medaile z platinové řady s pořadovým číslem jedna," uvedl mluvčí pražského arcibiskupství Aleš Pištora. Benedikt XVI. ji obdrží během své návštěvy.

Ostatní budou rozdány nebo prodány. „Výtěžek prodeje půjde na podporu mobilního hospice Cesta domů a na domov sv. Karla Boromejského," líčil mluvčí.

Velké uncové zlaté medaile jsou v současnosti již předem vyprodány. Bylo jich 60 kusů. Část medailí, přesněji sto kusů, použije Česká biskupská konference jako dar významným osobnostem, které se zúčastní akcí v rámci papežovy návštěvy v Praze, Brně a Staré Boleslavi.

Samotná medaile je numismatickou raritou. Jsou na ní totiž dva portréty, což není u mincí příliš obvyklé. Na jedné straně je vyobrazen portrét Benedikta XVI. a na druhé sv. Václava. Spojení obou osobností má údajně symbolizovat dialog věků, tedy propojení minulosti se současností a zároveň vazby mezi národní a světovou katolickou církví. Podobizna Benediktova souvisí se Starou Boleslaví, kterou papež během své cesty navštíví, a římskokatolickým světcem Václavem.

dle.mm-kar

Duchovní písně

Nedávno mě oslovil jeden veterán duchovní služby, náruživý chvalič, svým upřímným tvrzením: "Na prvním místě musí být text, pak melodie a nakonec až rytmus. Nezáleží na tom, zda duchovní píseň je roková či folková, musí v tom být cit!" Samozřejmě dodal, že ty nové americké styly mu připomínají hity v rádiu a že to v kostele nesnese.

Ovšem že reprodukovaná muzika dokáže někdy pěkně podráždit, ale ne vždycky a ne každého. Osobně sice preferuji akustický doprovod, nicméně má dcera se mnou nesouhlasí. Navíc americké křesťany mám docela rád.

Musím se však přiznat, že ne každá mnohosetletá píseň se mi líbí. Zvlášť když začíná těžko vyslovitelnou staročeštinou typu: "Bože, jenž ráčils či Ó přijdiž, přijdiž" apod. Jistě, asi si nedokážu představit češtinářsky zmodernizovanou koledu. Na druhou stranu některé kancionály přímo k zásahu vybízejí.

Též bych chtěl upozornit na mnohočetnost různých verzí a to jak textů u stejných nápěvů, tak i co se týče melodické tvořivosti. Když se například člen husitské církve přesune k evangelíkům, tak se občas stává, že se v nějaké sloce promění slova, což člověka většinou mate.

Všiml jsem si také, že ve zpěvnících českých protestantských církví je minimum písní v jiných jazycích. A přitom dnešní mládež zpívá cizojazyčné písně zcela běžně. Rád bych si někdy zazpíval například na bohoslužbě v rámci Partnerschaftu společně s Němci, ale musím se přiznat, že žádnou tu jejich neumím. A to si přiznejme, že zpíváme hodně německých chval s českým textem.

Vzpomínám si také na věčné pokusy zavést do kostela kytaru místo varhan. Zajímavé je, že nástroj, který se hodí k táboráku jakoby najednou byl trapný, ale znáte to, pokrok nezastavíte.

Podle mne ale nezáleží na tom jaká je to hudba - moderní či stará. Hlavně, že se chválí s láskou.

A vskutku je smutné pozorovat jak se lidé v církvi nechytají na náročné středověké chorály, někdy mlčí a jsou smutní. Možná, že by si raději poslechli nějaké profi těleso z kůru, ale to do protestanského prostředí nepatří.

Jindy člověk upí nad tím, jak moderní skupina před shromážděním ladí nástroje či zkouší mikrofony jako před nějakým uměleckým vystoupením. Jak si má člověk zazpívat, když se pak ani neslyší?

Nedávno se mi stalo, že jsem při skupinové pastoraci u mne v práci měl hrát a nějak mi to nešlo. Zkusili jsme to bez nástrojů a najednou to bylo úplně jiné, od srdce. Uvědomil jsem si, že Bůh je ten, kdo chce být na prvním místě. On je přece hoden chval.

Ivo Kraus

Salafité v pásmu Gazy

Dokončení ze str. 2

množství bezpečnostních sil a jednotky brigády Izzadin-al-Kassam. O tom, co se stalo pak, neexistují nezávislé zprávy. Ministerstvo vnitra vyhlásilo, že z důvodu „veřejné bezpečnosti" jsou město Rafah a jeho nemocnice pro novináře uzavřeny. Krátce nato byl Moussův čtyřposchoďový dům rovněž obklíčen policisty Hamasu. Následovaly prudké přestřelky, ve kterých bylo nasazeno těžké dělostřelectvo. Nejméně deset dělostřeleckých granátů dopadlo na nedaleké egyptské území. Egyptské dítě bylo zasaženo zbloudilou kulkou.

Abu al-Nur al-Makdessi a jeho bojovníci dokázali vzdorovat přesile Hamasu několik hodin. Pak Hamas předvedl světu, jak zacházet se „zločinnými ozbrojenými gangy" a vyhodil do povětří imámův obytný komplex – „tak jak byl, se všemi, kdo byli náhodou uvnitř", jak říká jedna verze. Později Hamas prohlásil, že se dr. Abdel Latif Moussa vyhodil do vzduchu sám se svou rodinou a některými ze svých věrných přívrženců pomocí pásu s výbušninou. Nezávislá palestinská zpravodajská agentura Maan se domnívá, že výbuch byl znásoben výbušninami, které byly uskladněny v šejkově domě.

Do večera onoho srpnového pátku Hamas ohlásil, že v Rafahu uvěznil 90 salafitů. Navzdory tomu střelba pokračovala až do soboty večer. Bylo slyšet dvě silné exploze. Předpokládá se, že se bojovníci Džund-Ansar-Allah vyhodili do vzduchu v blízkosti policistů z Hamasu. Maskovaní příslušníci Hamasu následně rozšířili pronásledování salafitů na celé pásmo Gazy. V sobotu odpoledne obklíčily bezpečnostní síly Hamasu v Gaze dům patřící Dugmošovu klanu a požadovaly, aby rodina vydala jednoho ze svých členů, který je podezřelý z příslušnosti k Al-Kaidě a z vraždy příslušníka rodiny patřící k Hamasu během povstání v Rafahu.

Palestinské centrum pro lidská práva (PCHR) odhaduje ztráty na 28 mrtvých a nejméně 150 zraněných. Ministerstvo vnitra potvrdilo 24 mrtvých, mezi nimi 6 důstojníků Hamasu a jedenáctiletou dívku. Některé oběti nemohly být identifikovány. V týdnu před masakrem v Rafahu premiér Hamasu Ismail Haniye rezolutně odmítl tvrzení izraelských médií, že do pásma Gazy se přes Sinaj dostali islamističtí bojovníci z Afghanistánu, Pákistánu a Iráku.

Spolu s dr. Moussou a jeho asistentem Abu Abdullahem As-Suri byl zabit v tomto vnitřním boji islámu také jeden z nejvyšších velitelů Hamasu, Muhamad „Abu Džibril" al-Šamali. Šamali byl odpovědný za brigádu Izzadine-al-Kassam, ozbrojenou složku Hamasu, v jižní části pásma Gazy. Podle izraelské rozvědky hrál významnou roli v únosu izraelského vojáka Gilada Šalita v létě roku 2006.

Mluvčí Hamasu Taher a-Nunu vysvětlil, že Hamas nedovolí návrat bezpráví a anarchie v pásmu Gazy. Přítomnost soupeřících islámských skupin v pásmu Gazy nebude tolerována a pokusům o ustavení takových skupin bude zabráněno železnou pěstí. Navíc Hamas vznesl obvinění proti sekulárnímu Fatahu, podporovanému Západem, stejně jako „některými arabskými státy", že se snaží oslabit jeho autoritu v pásmu Gazy pomocí salafitů. Tak zvané „internetové stránky Al-Kaidy" varovaly své čtenáře, aby se drželi dál od mešit, budov parlamentu a zvláště vojenských objektů, které patří „odpadlíkům".

© Johannes Gerloff,
Křesťanský mediální svaz KEP

Překlad –ms-

www.israelnetz.com

Nový televizní pořad pro děti

Nový pořad s názvem "Biblická pátrání" začala v sobotu 5. září v 8 h vysílat televizní stanice ČT 1. Pořad bude pokračovat každou sobotu ve stejnou dobu až do konce roku.
Sedmnáctidílný cyklus, který přibližuje dětským divákům základní biblické příběhy, na jejichž základě se formovala euroatlantická civilizace i kultura, připravila do vysílání Česká televize. Pořad z dílny Centra náboženské tvorby Televizního studia Brno je určený především dětem ve věku od 8 do 12 let.
Obsahem pořadu jsou epizody ze života dvou dětí, Johanky a Adama, které dostaly za úkol připravit televizní pořad o Bibli. Ve chvíli, kdy se začínají na celém projektu domlouvat, se jim ozve záhadný profesor Fridrich. Nabídne svoji pomoc a uloží dětem první úkol. Tím se rozběhne celá série pátracích výletů, kdy Johanka s Adamem hledají stopy daného biblického příběhu, a současně i odpověď na otázku, zadanou profesorem Fridrichem. Ta nakonec vede i k pochopení smyslu zkoumaného příběhu.
Pátrání děti zavede na nejrůznější místa v České republice, ale také v Izraeli, kde se největší část biblických příběhů odehrála. Získávají informace od řady informovaných lidí - odborníků. S některými se setkávají osobně, s jinými navazují spojení prostřednictvím Adamova PDA, podobně, jako s profesorem Fridrichem.
Jednotlivé díly cyklu nabízejí základní informace o klíčových příbězích Bible. To může mít vedle základního ontologického dopadu i přínos etický; děti dostávají příležitost uvědomit si souvislosti a důsledky určitých typů praktického jednání. Porozumění těmto souvislostem by ovšem mělo vyplynout z příběhů samotných, pořad se snaží vyhnout se moralizování.
Celý pořad má bohatou grafiku; znělky a předěly mají jednotnou tvář, která pracuje s charakteristickým vzhledem starých map a motivy starých zeměměřičských přístrojů. Jiný charakter pak má obrazová podoba vyprávěného biblického příběhu; kreslené ilustrace, které vytvořil významný výtvarník Jaromír F. Palme, jsou občas zpestřeny lehkou animací.
Cyklus obsahuje tyto části: Bible - kniha knih, Adam a Eva, Bláznivý Noe, Abraham - otec národů, Josef a jeho bratři, Vysvobození z Egypta, Desatero, David a Goliáš, Královna Ester, Vánoční příběh, Pokušení na poušti, Svatba v Káně, Utišení bouře, Milosrdný Samaritán, Dobrý pastýř, Velikonoce a Letnice.
Každý díl trvá 17 minut, režisérem cyklu je Martin Benc, scénáristkou Ráchel Bícová.
Věříme, že tento pořad může děti přirozenou a poutavou formou seznámit se základními Biblickými příběhy a jejich praktickou aplikací pro jejich každodenní život.

Za realizační tým
Ing. Aranka Bergnerová
vedoucí produkce

http://www.samuelcz.com

3. ročník „Modlitby za domov“

Ekumenická rada církví organizuje letos již třetí ročník ekumenického shromáždění Modlitba za domov. Uskuteční se tradičně na Řípu a v jeho okolí. V letošním roce je hlavním tématem Modlitby za domov "Být solí země".
Jak uvádí scénáristka Petra Kaluschová, bude věnována lidem, pro něž domov nezačíná a nekončí za prahem vlastního obydlí. V pořadu budou otevřeny otázky vlastní odpovědnosti za prostředí, ve kterém žijeme, otázky významu duchovního života, duchovního vedení a podpory. Také proto začínáme novou spolupráci s Místními akčními skupinami, což jsou organizace fungující v regionech, jejichž členové se aktivně starají o rozvoj v dané oblasti. V rámci péče o prostředí, které je jejich domovem, se často starají například i o církevní památky. I proto bývají členy těchto skupin také křesťané z různých církví. Právě v Modlitbě za domov se mohou církve s těmito skupinami spojit a zároveň iniciovat budoucí spolupráci.
Po organizační stránce dojde k několika změnám. Letos se přesune konání dopoledního programu z parkoviště pod Řípem do areálu Diakonie ČCE v Krabčicích (Domov odpočinku ve stáří), kde se budou na stáncích prezentovat různé církevní a ekumenické organizace, na menším pódiu vystoupí hudební skupiny a divadlo, připravujeme také dětský program. Odtud budou poutníci odcházet na Říp, kam povede asi tříkilometrová stezka s několika zastaveními. V rotundě sv. Jiří proběhne pásmo čtení z Písma a před ní bude opět instalován řípský kříž, na nějž poutníci zavěsí své modlitby a přímluvy. Samotná Modlitba za domov, opět živě přenášená Českou televizí, se přesune do evangelického kostela v Krabčicích. Podrobnější informace k akci najdete na stránkách www.modlitbazadomov.cz.
V tradičním zvacím dopisu od Michaela Otřísala stojí: "Letos už potřetí se okolí bájné hory Říp stane místem, kde se chtějí potkat a povzbudit ti, kteří si stále uchovávají touhu neproletět životem jako osamělý meteorit, který krátce zazáří a v nejlepším případě neublíží. Není jich málo, ale protože na ně nemíří kamery a nesvítí světla ramp, vypadá to, že snad i vymírají. Setkání s mottem „Být solí země", při němž si členové Místních akčních skupin, tj. společenství dobrovolníků, kteří se spojili pro uvedení nějaké konkrétní aktivity do života, budou hledat svého duchovního patrona v řadách křesťanských církví, by mělo alespoň všechny zúčastněné osvobodit od pocitu osamělé partyzánské jednotky. Objevit v proudu moderovaných i neformálních rozhovorů, hudby, divadla a modliteb pod Řípem i na jeho vrcholu neviditelný řetězec lidí dobré vůle nemusí být jen snem pro ty, kdo překonají strach z podzimní sychravosti a přijedou hledat povzbuzení ze společné cesty a úžasných zážitků těch, co příslovečnou díru do světa hloubí nadějí, vírou a láskou."

www.krestandnes.cz

Seznamovací pobyt Hledejte a naleznete

Herlíkovice v Krkonoších

6. – 8. 11. 2009

Milí přátelé,
nabízíme Vám možnost účasti na dalším seznamovacím pobytu v Krkonoších, Horský domov ČCE který je určen pro nezadané křesťany, kteří hledají svého životního partnera.
Pokud se chcete přihlásit, je třeba napsat formou krátkého dopisu svůj věk, stav, církev, do které patříte a stručně popište, jak jste se stal -a křesťanem. Toto je třeba poslat na naší adresu nebo na e-mail. Pokud použijete obálku, je třeba přiložit 2 známky na dopis. Na neúplné přihlášky nemůžeme brát zřetel, proto věnujte pozornost jejímu napsání.
Pokud se na pobyt přihlásí někdo, ke komu nebude věkově přiměřený protějšek, samozřejmě na to předem dotyčného upozorníme .
Každému přihlášenému odpovíme. V případě dotazů se obracejte, prosím , telefonicky. Pobytu se obyčejně účastní lidé ze sedmi různých církví.
Cena pobytu je 1200 Kč.
Kontakt: Petr + Jovanka Rýglovi KS Jičín
Jarošovská 225, 506 01
Tel: 724 440 391
E-mail: jovka.petr@tiscali.cz

Petr + Jovanka Rýglovi

Inzerce

Při návštěvách v Karlových Varech je možné využít pokojík pro hosty ve sborovém domě ČCE, Karlovy Vary, Zahradní 33, PSČ 360 01, tel: 353 221 952, e-mail: karlovy-vary@evangnet.cz

č. 40

Naše vznikající centrum péče o děti ve Hvozdnici hledá pedagoga - paní - slečnu, mladého alternativního hocha. Nabízíme prostory a máme zájemce z řad rodičů o celotýdenní hlídání malých, tzn. předškolkových dětí formou výdělečné činnosti. Oprava fary je před dokončením - bude zde kvalitní dětské hřiště, půdní prostor po rekonstrukci, máme hračky atd. Máme děti, které by sem chodily - ale nemáme vhodného člověka, který se o ně bude kvalitně starat. Organizační záležitosti budou věcí společné dohody. Spojení MHD z Prahy - vhodné pro samostatnou, kreativní osobu.
E-mail: balcarova@srcce.cz.

č. 44

Pozvánky

MORAVIAN Historicko-vlastivědná společnost v Suchdole nad Odrou si dovoluje Vás pozvat na
5. mezinárodní konferenci zaměřenou na obsáhlé opomíjené téma Moravští bratři,
která se bude konat ve dnech pátek 16. – neděle 18. října 2009

Hlavní témata konference:

*** David Zeisberger**
1721-1808
apoštol indiánů

*** Georg Schmidt**
1709-1785
apoštol Hotentotů

Kontakt: Úřad městyse
tel.: 556 770 101
obec@suchdol-nad-odrou.cz

* * *

V rámci semináře historické společnosti VERITAS prosloví Mgr. Ota Pavlíček, doktorand Husitské teologické fakulty Univerzity Karlovy, přednášku na téma: „Mistr Jeronym Pražský. Život a dílo českého intelektuála pozdního středověku."
Seminář se bude konat v sobotu dne 24. října 2009 v 10 hodin, a to v Pardubicích, v sálku na faře Českobratrské církve evangelické ve Sladkovského ul. č. 638.
Všichni zájemci jsou srdečně zváni.
(Od nádraží jedou k ul. Sladkovského trolejbusy č. 2 a 13 do stanice Třída míru. Fara je šestý dům za evang. kostelem.)

Evangelický týdeník - Kostnické jiskry
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 228961190/0300
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost
*Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz, příjem reklamací: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

Bohoslužby

Seniorát Chrudimský

Českobratrská církev evangelická

Brandýs nad Orlicí, Ne 8.30
Českých bratří 223, f Lukáš Ondra
Bučina, Ne 10.00
Bučina č.1, f Libor Chaloupka
Bukovka, Ne 9.30
Bukovka č. 59, f Martin Grombiřík
Čáslav, Ne 9.00
Jana Karafiáta 159, f Pavel Jun
Česká Třebová, Ne 9.00
Riegrova 283/23, f Jaroslav Nečas
Dvakačovice, Ne 9.00
Dvakačov č. 32, f Jan Machala
Džbánov – Ústí nad Orlicí, Ne 10.00
Voděrady-Džbánov č.4, f Jiří Kvapil
Heřmanův Městec, Ne 9.00
Zahradní 537, f Jan Plecháček
Holice v Čechách, Ne 8.30
b 14.00
Hradecká 53., adm.Daniel Ženatý
Horní Čermná, Ne 8.45
Horní Čermná č.2, f Jakub Keller
Hradiště, Ne 9.30
Hradiště č.15, f Jiří Kučera
Choceň, Ne 10.00
Žerotínova 94, f Magdalena Ondrová
Chrudim, Ne 9.00
Pardubická 324, f Anna Lavická
Chvaletice, Ne 10.00
Hornická Čtvrť 65, k Marta Hromádková, adm. Miloš Hübner
Lanškroun, Ne 9.00
Českých bratří 654, f Daniel Tomeš
Litomyšl, Ne 9.00
A.Tomíčka 69, f Věra Pleskotová
Lozice, Ne 10.00
Lozice č. 53, j Rut Kučerová, adm.Jiří Kučera
Opatovice, Ne 9.00
Opatovice č. 5, f Jana Potočková
Pardubice, Ne 9.00
Hronovická 492/25, f Daniel Ženatý
Přelouč, Ne 9.00
Českobratrská 86, f Hana Schusterová
Semtěš, Ne 10.30
Semtěš č.69, j Hynek Schuster, adm. Hana Schusterová
Sloupnice, Ne 9.00
Dolní 80, f Petr Peňáz
Trnávka, Ne 8.45
Trnávka č. 66, f Miloš Hübner
Vilémov u Golčova Jeníkova, Ne 10.00
Vilémov u Golčova Jeníkova č.162 f Ladislav Havelka
Vysoké Mýto, Ne 9.00
Javornického 49/IV, k Ladislav Morávek, adm Petr Peňáz

Církev bratrská

Bystré, Ne 9.30
Bystré č.82, Roman Toušek
Česká Skalice, Ne 9.30
Tyršova 285, Petr Asszonyi
Náchod, Ne 9.30
Purkyňova 584, Rostislav Staněk
Nové Město nad Metují, Ne 9.00
K Sirkárně 1506, Jan Hábl
Trutnov, Ne 9.00
Lomní 103/9, Jan Šrámek
Česká Třebová, Ne 9.00
Tykačova 1183, Petr Kučera
Hradec Králové, Ne 10.00
V Kopečku 89, Martin Legát
Chrudim, Ne 9.00
Slezská 514, Petr Jelínek
Litomyšl, Ne 9.00
Nádražní 526, Daniel Smetana
Vysoké Mýto, Ne 10.30
Javornického 49, Přemysl Pýter
Pardubice, Ne 9.00
Lonkova 512 – Archa, Samuel Jindra

Bratrská jednota baptistů

Pardubice, Ne 9.00
Sladkovského 521/38, Luděk Šíp
Vysoké Mýto, Ne 9.30
Pražská 72, Vladimír Zeman

KOSTNICKÉ JISKRY
Evangelický týdeník

28/2009

30. září 2009 ◆ ročník 94 ◆ cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde 30. září

Z obsahu

* *Lék pro lidskou nouzi pochybnosti*
* *Lenin, Stalin, Hospodin*
* *Z ekumeny*

Poselství k 17. neděli po sv. Trojici

LÉK PRO LIDSKOU NOUZI
Matouš 15,21–28

Kananejská žena mění svou naléhavou prosbou původní poslání a vizi Ježíšovu:"Jsem poslán jen ke ztraceným ovcím z lidu izraelského." (verš 24) Ta žena před ním rozvírá nové rozměry působnosti evangelia. Příběh zjevuje samu podstatu misie. Ta není žádným globálním plánem šířit univerzální ideologii, nýbrž je motivována nouzí, rozpoznáním bytostné lidské nouze. I do Evropy přišlo evangelium podle Skutků teprve poté, co měl apoštol Pavel v noci vidění: „..jakýsi Makedonec ho velmi prosil: Přeplav se do Makedonie a pomoz nám!" (Sk 16:9).
Kananejská žena zná až příliš dobře nouzi, ohrožení, alienaci své „posedlé" dcery. Známe, chápeme nouzi a ohrožení svých bližních, lidí kolem nás, svého národa? Dotýká se nás to hluboce? Víme kde to bolí? Trpíme tím i my?A zjevuje se nám evangelium jako lék, nebo zůstává jen všeobecně platící pravdou? Pokud platí to první, tak jsme právě v roli ženy kananejské. A to není malá věc. Není to malá úloha. Kananejská žena prosí...
O prosbě, modlitbě Kalvín říká, že jí člověk upomíná Boha a vyzývá jej k tomu, aby dostál svým zaslíbením.

Josef Daniel Beneš,
farář ČCE,
Praha 1 - Salvátor

Zásadně k návštěvě římského papeže

Kosmický otřes z hlubin, který otřásl svátostným církevním středověkem, to byla reformace 15. a 16. století. Čeho dosáhla? Křesťanská církev byla vysvobozena z právněsvátostného krunýře, aby žila svobodně ze slova evangelia, jak je podává zvláště apoštol Pavel a Jan. Pohledem zpátky si osvobozená a evangeliem reformovaná církev uvědomila, jak hluboké bylo vězení a jak děsivé bylo otroctví papežské instituce, která se dosud s pyšnou samozřejmostí vydává za jediný dům Kristův. Četba a studium Nového zákona odhalila, jak diametrálně, naprosto a úplně se liší novozákonní církev od papežského zřízení a řízení. Martin Luther, první a největší z reformátorů, se pustil do obrovského úkolu vybudovat církev, už ne na svátostech a církevním právu, ale na evangeliu Nového zákona, jemuž je Duch svatý blízko. Víru pochopil na základě vlastní zkušenosti jako setkání s Kristem při slyšení jeho evangelia. Církevní kanonické právo hodil do ohně. Na piedestal postavil Kristovo evangelium, aby všichni lidé měli k němu přístup, uvěřili mu a stali se Božími kněžími. Z lidu, který žil a umíral se svátostmi, se stává lid svatý, žijící Bohu ke cti a slávě.
V církvi zase začalo platit to, co v církvi prvotní: autorita Kristových apoštolů v jejich písemném svědectví o Kristu, jak je pod tlakem Ducha svatého zachoval Nový zákon. Těch jeho 27 knih představuje a určuje hranici, za níž církev nehledá a nenalézá pravdu, cestu a život. Dovnitř církve, do jejího učení a života i navenek vůči náboženské tvorbě Nový zákon tehdy na počátku i dnes zůstane i navždy ostřím, které odděluje zrno od plev. Vůči množství náboženské literatury se církev v prvním století správně rozhodla nepřidávat k 27 knihám Nového zákona nic dalšího, pamětliva, že Nový zákon končí přísným varováním: "Nepřidávat ani neubírat, jinak Bůh odejme podíl na stromu života a místo ve svatém městě." (Zj 22,19) Proč ta přísnost? Přirozené náboženství, baalismus se nepřestává cpát do dobré společnosti a ta se musí jejich vtíravosti neustále bránit. Reformace se mu ubránila, přiznala se výhradně k Ježíši Kristu podle svědectví jeho apoštolů, jak je zaznamenal Nový zákon. Byl to konec procesu, kdy církev prohlásila: "Nový zákon a dost." Brzy k němu připojila Starý zákon, uvědomila si, že Boží dílo spásy člověka a světa nezačíná velikým příběhem Ježíšovým, ale má své kořeny v dějinách lidu Izraele. Kvůli "výhradnímu" Ježíši a jeho izraelským předkům, Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi se reformovaná církev oddělila od církve římskokatolické, která měla a má dva prameny pro svou víru - Starý a Nový zákon (Bibli) a tradici, to jest všechny náboženské jevy a projevy výběrové i lidové. Nelze ji ušetřit vážné výtky, že tím oslabila význam samého biblického poselství, jeho pravdy a závaznosti. Strhla je z jeho jedinosti mezi ostatní náboženské zjevy a soudruhy domácí i východní. Proměnila se v nájemnici (J 10, Zpěvník EC č. 417, Kralický překlad J 10,12 "nájemník") a ve svátostnou instituci. Reformace ji volala zpět k základům apoštolským a prorockým, k Písmu, ke Slovu.
Římská církev však neslyšela, byla opilá světskou mocí. Vyhlásila jako dogma nadvládu papeže nad císařem. Každý katolík byl povinen tomu věřit pod trestem věčného zatracení. Tuto kapitolu dávám do pomyslné závorky, neboť už se mně a snad všem evangelíkům příčí pást se škodolibě na římskokatolických chybách. Je třeba je však připomenout, zvláště proto, že se k ním římská církev nechce znát a některé z nich vyhlásila jako dogma. A dogma - máme-li přiblížit jeho

Dokončení na str. 2

Vážení přátelé,
srdečně vás zdravíme a obracíme se na vás s následujím sdělením: Finanční situace, do které jsme se jako vydavatelé Evangelického týdeníku Kostnických jisker dostali zapříčinila, že nebudeme moci do konce roku 2009 vydat předpokládaný počet čísel. Upřímně a s lítostí se všem předplatitelům omlouváme a prosíme o porozumění pro tento stav.
Zároveň se s nléhavou výzvou obracíme na všechny naše odběratele, členy a přátele, aby svými dary na tiskový fond nám opět pomohli překlenout alespoň tu největší nouzi. Jak víte, nechceme zvyšovat cenu předplatného, ale bez vašich mimořádných darů nemůžeme pokračovat! Svými příspěvky jste nám v minulých letech obvykle před Vánocemi pomohli – jestli je to ve vašich možnostech, prosíme, zašlete svůj dar co nejdříve. Můžete tak učinit na adresu redakce nebo na účet číslo: 228961190/0300
S bratrským pozdravem

Předsednictvo Kostnické jednoty –
- Sdružení evangelických křesťanů

ZAOSTŘENO NA BLÍZKO

Vyjádření ERC v ČR k současnému vztahu státu a církví

Ekumenická rada církví v ČR s lítostí a se značným znepokojením vzala již před několika měsíci na vědomí zprávu o ukončení práce parlamentní komise pro narovnání hospodářských vztahů mezi státem a církvemi. Mrzí nás, že několikaletá náročná práce zástupců státu i církví byla opět zmařena.
V současné době jsme velmi znepokojeni tím, že se nedořešený vztah státu a církví objevuje i při volební kampani, přičemž jsou zkreslovány doposud nezpochybňované historické skutečnosti, stejně jako i doporučení a vyjádření expertů, se kterými vládní i parlamentní komise pro narovnání hospodářských vztahů spolupracovaly a využívaly je pro svá jednání.
Členským církvím ERC leží na srdci budoucnost našeho státu a hodlají se účastnit všeho, co je pro občany tohoto státu prospěšné a dobré. Předpokladem pro takovou službu však musí být jistota, že náš stát je státem právním, ve kterém nelze zkreslovat údaje a data pouze na základě momentální poptávky. S lítostí konstatujeme, že vyostřenost předvolební kampaně a stranické soupeření, ve kterém lze jen těžko skrývat osobní ambice jednotlivých aktérů, v nás posilují vědomí, že právu a spravedlnosti se přisuzují pouze role služebné a účelové.
Církve Ekumenické rady si uvědomují problémy společnosti v době hospodářské krize a jsou ochotny k dialogu. Na druhou stranu si uvědomují zodpovědnost za ty, kterým slouží. Velkou pomocí a ziskem pro celou společnost je každý odpovědný a poctivý občan naší vlasti. To vícenásobně platí v době, v níž přibývá různých rodinných krizí, duševních chorob, depresí, závislostí stejně jako i ponižování důstojnosti člověka nebo povyšování lži na úroveň běžného prostředku jednání mezi lidmi. Církve ERC znovu opakují, že nehodlají hromadit majetek, ale budou jej využívat pro další rozvíjení práce potřebné pro celou společnost. Takové službě však brání současný stav, kdy narovnání hospodářských vztahů mezi státem a církvemi bylo zastaveno. Církve jsou nyní opět účelovým využíváním a účelovou interpretací údajů některými stavěny před celou společností téměř do pozice nepřátel, do pozice, se kterou ostatně mají z dob totalitního režimu mnoho zkušeností.
Zůstáváme dále připravení k serióznímu dialogu a hledání řešení. Odmítáme, aby problematika vyrovnání státu a církví byla znovu používána propagandistickým způsobem v politickém boji.
Zároveň vyznáváme, že více než majetek je pro nás věrnost Ježíši Kristu, Pánu církve. Proto nebudeme pro dialog se státem užívat stejných metod, jaké jsou vůči nám dnes z některých stran uplatňovány. Historická zkušenost nám dává jistotu, že režimy odcházejí, zatímco Kristus zůstává a s ním i jeho lid.

Praha 12.9.2009

Z církví doma i ve světě

Zvrat v ŘKC ve Finsku

Pozoruhodně se v poslední době vyvíjela situace Římskokatolické církve ve Finsku. Poprvé v historii se biskupem stal rodilý Fin, Teemu Sippo (nar. 1945 v Lahti, jako student konvertoval z luterské církve). Poslední biskup finského původu se utopil v Severním moři r. 1522 při útěku před nastupující reformací. V dnešní době však byl vztah luterské a římskokatolické církve vstřícný. Přispělo k tomu i to, že luterská církev si uchovala biskupskou, episkopální strukturu, do značné míry v nezměněné podobě. Značné problémy však i své vlastní církvi působil předešlý, římskokatolický biskup Wrobel, rodilý Polák. Teemu Sippo si s ním prožil své. Dokonce jím byl sesazen z funkce dómského faráře a degradován na vesnického kaplana. I proto se stalo velkou senzací, když Teemu Sippo byl jmenován novým biskupem, zatímco předešlý biskup Wrobel byl poslán zpět do Polska, kde se stal světícím biskupem v Lublinu. Je zajímavé, že Sippo vystudoval v Německu a vydal práci „Princip protestantismu u Paula Tillicha". Nadále udržoval kontakty se svým profesorem z Freiburgu, nynějším biskupem, kardinálem Lehmanem. Nyní jím byl vysvěcen na helsinského biskupa. Pozoruhodné je, že k tomu nedošlo v malém, biskupském kostele v Helsinkách, nýbrž v luterské, sídelní, biskupské katedrále v Turku. Zcela se tím změnila situace nejen v ekumeně, nýbrž i samotné Římskokatolické církvi ve Finsku. Ta prožívá v poslední době příliv nových členů, zejména z řad přistěhovalců z více než sedmdesáti zemí. Finských katolíků bylo kolem pěti tisíc, nyní každým rokem přijímají 500 až 1000 nových, nyní jich je kolem 11 000. V dané situaci Řím promluvil a došlo k důležité změně na biskupském stolci.

-faz/kar

Britští křesťané prosí politiky za konvertitky v íránském vězení

Britští křesťané z Boltonu se připojili k protestům proti uvěznění dvou íránských konvertitek a požadují jejich propuštění. Křesťané svou prosbu směrují na Ruth Kellyovou, členku vojenské policie Bolton West, a prosí o její pomoc v tomto případě. Vojenská policie vyzvala vládu, aby vyvíjela neustálý tlak na Írán kvůli vyhrožování ženám, které vězní, informovaly v pátek boltonské noviny. „Více než 30 voličů kontaktovalo paní Kellyovou s prosbou za Maryam Rostampour a Marzieh Amirizadeh, které jsou zavřené v nechvalně známé Íránské věznici Evin v Teheránu," stálo tam.

Dvě íránské ženy - Maryam Rostampour (27 let) a Marzieh Amirizadeh (30 let) – byly zatčeny 5. března za opuštění islámu a zavřeny do nechvalně známé věznice Evin, kde trpí nedostatkem lékařské péče a na několikahodinové výslechy jsou jim zavazovány oči. Po pěti měsících, 9. srpna, se je věznitelé snažili přimět, aby se zřekly své víry v Krista, což odmítly. Byly tedy poslány zpět do věznice, kde čelí obviněné z odpadlictví, za což je v Íránu trest smrti.

Elam Ministries, organizace specializující se na službu rostoucí církvi v Íránu, se domnívá, že ženy byly uvězněny pouze na základě jejich náboženského vyznání. Podle zdrojů tato organizace odpověděla na žádost Kellyové o nějaký čin ujištěním, že zájem vládních úředníků o tyto ženy se zvýšil z několika důvodů, nezávisle i díky ostatním zemím.

Ruth Kellyová řekla: „Jsem potěšena, že tato organizace pokračuje v nátlaku na íránskou vládu a je nápomocná ve zdůrazňování tohoto tématu na půdě OSN." „Požádala jsem tuto organizaci, aby mne neustále informovala o vývoji a doufám, že tlak britské vlády povede ke změně srdcí íránských představitelů."

Za uvězněnou dvojici prosil dříve i biskup Michael Nazir-Ali z Ro-chesteru. „Maryam a Marzieh jsou zadržovány jednoduše proto, že změnily své vyznání. Deklarace lidských práv OSN říká, že lidé kdekoli na světě mají svobodu toto udělat a také íránská ústava zaručuje svobodu vyznání," řekl The Times Online. „Vyzývám presidenta Íránu, aby se slitoval a ihned propustil tyto dvě mladé ženy, aby jim mohla být poskytnuta lékařská péče, kterou tak zoufale potřebují," řekl Dr. Nazir-Ali.

Odpadlictví se v Íránu podle islámského zákona „šaríja" trestá smrtí.

www.krestandnes.cz

Otázka

Dvě zbožné sestry kdesi na Moravě se vysmály mé ženě, že jsem se v nedávné anketě KJ o církvích a EU přihlásil k levici. Za zcela samozřejmé přitom přijaly, že ostatní čtyři dotázaní se výslovně uvedli jako profesionální pravičáci. Nechtěně tím doplnily můj nedávný ironizující článeček v KJ 16/2009 o tom „Co sluší křesťanu": hlásit se totiž bez zaváhání k těm, kterým se v uplynulém režimu říkávalo „reakcionáři". Podobným směrem, i když bez výsměchu, zazněla i replika nepodepsaného bratra v KJ 26/2009, která až vyznavačsky dovozuje božský původ kapitalismu. Problémem by nebylo, že máme různé zkušenosti, znalosti i myšlení. Problémem je ona samozřejmost, která nejen rozhovor, ale i samo přemyšlení o uspořádání společnosti odmítá jako uzavřené. My v církvích ovšem ani nemáme prostor, kde by se o takových otázkách dalo hovořit. Zato dostatek těch, kteří se každému odvážlivci nebo i jen zvědavci postaví, aby jej třeba i věroučně zpochybnili. Ačkoliv ta otázka „Kde by asi stál Ježíš?" zdaleka není nesmyslná.

Ilja Herold, iherold@upcmail.cz

Zásadně k návštěvě římského papeže

Dokončení ze str. 1

závažnost - je definitivní výraz víry římské církve, který nesmí být podroben žádné kritice ani žádnému pozdějšímu vývoji. Římská církev je nereformovatelná, za takovou se prohlásila. Tridentský koncil (1545-68) ustanovil jako dogma stejnou hodnotu tradice a Písma. Vati-kánský koncil (1869-76) dal papeži svrchovanost nad biskupy a skončil ustanovením, že papeži náleží poslední, rozhodující výklad tradice i Písma a může "stvořit" a prohlásit dogma ze své vůle bez vědomí a souhlasu biskupů - to je také papežská neomylnost. Na druhé straně byl roku 1917 vyhlášením Codexu iuris canonici dovršen proces, jenž z církve učinil morální a právní instituci, jež život křesťanů a jejich víru sevřela nepravou morální a právní kazajkou.

Suverenitu, svrchovanost Božího slova oslabila tradice, kterou římská církev postavila na roveň Písma. Když církev postavila papeže nad tradici i nad Písmo, suverenita Božího slova v té církvi zhynula na úbytě. Reformace se tomuto zlověstnému vývoji ubránila. Martin Luther, reformátor, obdařený obdivuhodnou duchovní mocí, se nestal papežem obnovené církve, věřil ve všeobecné kněžství věřících. Přidal svůj hlas ke Calvinovu varování, které je v evangelických církvích v úctě: "V církvi se musí stále dávat pozor, aby na jednotlivce nebylo přeneseno víc moci než na všechny ostatní dohromady." Posláno římskému papeži na vědomí, bez rozlišení, sedí-li na stolci lepší nebo horší papež, Karol Wojtyła nebo Joseph Ratzinger.

Josef Veselý

Nový generální tajemník SRC chce zintenzivnit spolupráci s katolíky

Světová rada církví (SRC) zvolila nového generálního sekretáře. V roce 2010 se postu ujme norský luteránský pastor Olav Fykse Tveit. Ústřední výbor, který v těchto dnech zasedá v Ženevě, ho zvolil převážnou většinou.

Fykse Tveit se stane sedmým generálním sekretářem této světové organizace, která byla založena v roce 1948 a sjednocuje anglikány, pravoslavné a protestanty. Bude tak druhým luteránem na tomto postu, po Němci Konradu Raiserovi, a nejmladším od dob osmatřicetiletého Holanďana Willema Vissera, který stál v jejím čele v dobách, kdy teprve vznikla, v roce 1938.

48letý Olav Fykse Tveit má na poli ekumenismu bohaté zkušenosti. Od roku 2002 byl generálním sekretářem Rady pro ekumenické a mezinárodní vztahy Norské luteránské církve. Je členem teologické komise „Víra a ústava" při Světové radě církví. Nový sekretář se zabýval otázkami týkajícími se blízkovýchodního konfliktu, apartheidu v Jižní Africe a dialogem s židy a s muslimy. Spolupředsedá také ekumenickému fóru Palestina-Izrael při Světové radě církví.

V oblasti ekumenismu také na univerzitě v Oslu získal doktorát z teologie. Ve svých prvních prohlášení pro tisk podtrhl nezbytnost najití správné rovnováhy mezi hledáním viditelné jednoty a společným svědectvím o tématech mír, spravedlnost a ochrana stvoření.

Samuel Kobia a Olav Fykse Tveit.

Je podle něj také potřeby zintensivnit spolupráci mezi ekumenickou radou a katolickou církví. „Spolupráce už je velká, ale je třeba v ní pokračovat a ještě ji posílit, najít nové způsoby, jak spolu sloužit světu na všech úrovních, tak jako v době evangelia a letnic" uvedl Fykse Tveit.

Podotkl ale, že je nutné rozvinout také dobré vztahy s ostatními velkými světovými náboženstvími. K mezi náboženskému dialogu může podle nového generálního sekretáře Světová rada církví významně přispět právě díky své mnohostrannosti. Při vedení Světové rady církví chce Olav Fykse Tveit využít také své manažerské zkušenosti, protože i ji zasáhla světová ekonomická krize.

www.radiovaticana.cz

Směrnice EU „umlčí" křesťany

Křesťanská právnická skupina varuje, že návrh evropské Směrnice o rovném zacházení umlčí křesťany a omezí jejich schopnost hlásit se ke své víře.

Organizace Christian Concern for our Nation (CCFON) uvedla, že tato směrnice má potenciál být použita jako „nástroj kulturní genocidy" a pronásledování křesťanů.

„Její předpisy natolik omezují křesťanské svobody, že v některých případech by mohli být zcela umlčeni a mohlo by jim být znemožněno poskytovat zboží nebo služby veřejnosti, aniž by přitom šli proti svému svědomí, například když by se po nich chtělo, aby propagovali jiná náboženství nebo homosexualitu," řekla ředitelka Andrea Minichiello Williams.

Směrnice chce zamezit diskriminaci na základě náboženství, víry a sexuální orientace v poskytování zboží a služeb v každém ze 27 členských států. CCFON varuje, že by na základě této směrnice mohli být obchodníci i zaměstnanci pod hrozbou soudní žaloby za obtěžování, pokud by nedokázali poskytnout zboží nebo služby v okamžiku, kdy se to příčí jejich náboženskému přesvědčení.

„Vrhne to chladný stín na svobodu projevu a vyjadřování křesťanů stejně jako na všechny ostatní, kdo mají pohledy a názory oponující a vyzývající převažující >politicky korektní< ideologii," řekla Williams.

Šla dále a varovala, že směrnice neposkytuje ochranu svobody následovat své náboženské svědomí a ani vyrovnávací mechanismus, který by rozhodoval mezi soustavou práv, jako je právo homosexuálů praktikovat svůj životní styl, a právem křesťanů odmítnout takové praktiky podporovat.

Dále Williams řekla, že CCFON už řeší případy křesťanů, kteří byli kvůli podobným zákonům o rovnosti ve Velké Británii propuštěni, včetně případu úředníka pro bezdomovce, který byl propuštěn za to, že smrtelně nemocné klientce nabídl, že by mohla zkusit věřit v Boha.

Křesťané ve zdravotnictví, školství, ubytovacích zařízeních a náboženských asociacích budou všichni touto směrnicí ovlivněni. Pro své schválení směrnice potřebuje jednohlasné schválení všemi členskými státy.

„Věříme, že členské státy budou směrnici vetovat," řekla Williams. „Prosím modlete se, aby neprošla, a podpořte křesťanské kampaně po celé Evropě, jejichž cílem je >nahlas říci NE Evropské směrnici o rovném zacházení< dříve, než bude pozdě."

The Christian Today

Poslušnost, nebo vzpoura?

(Od Bible21 ke kritickému nálezu J.B.Součka)

„I kdybych MĚL JÍT údolím stínu smrti …" Tak začíná čtvrtý verš třiadvacátého žalmu podle Bible 21 (zvýrazňujeme). Takový překlad neodpovídá dostatečně přesně tomu, co stojí v hebrejském originále!
Doslovný překlad dotyčné pasáže zní: „I když PŮJDU…," popř.: „I když JDU…" (zvýrazňujeme). To u daného místa obecně snad nejznámějšího žalmu (Ž 23) ponechává otevřeny dvě diametrálně odlišné vykladačské možnosti:
1. Spojit téma pochodu údolím stínu smrti s tématem lidské poslušnosti (odevzdanosti do Božího vedení);
2. Spojit totéž téma naopak – v navázání na centrální biblická místa – s tématem hříchu, lidské vzpoury proti Bohu (blouděním, odpadnutím od Boha).
Alexandr Flek (autor překladu zvaného v populární zkratce „Bible21") upřednostnil první alternativu.
Za ošidné považuji, že tak učinil nikoli v samostatném výkladu, ale úpravou/opravou vlastního žalmového textu. Čtenářům, kteří jsou odkázáni pouze na češtinu, tak zamlčel, ano odňal zcela legitimní vykladačskou alternativu. Zřejmě na základě zhruba následující úvahy: „Kampak by to, prosím vás, vedlo, kdyby se měl Hos-podin smilovávat nad hříšníkem?!"
Právě tuto „pedagogickou" úvahu – diplomaticky, a přece jednoznačně – v souvislosti s biblickými komentáři zpochybnil roku 1931 J.B.Souček v práci Theologie výkladů kralické Šestidílky. Nad verzí Ž 23,4 podle Bible21 tedy u příležitosti kulatého výročí vydání prvního dílu Šestidílky (z r. 1579) poznamenejme v navázání na J.B.Součka rovněž diplomaticky, leč zřetelně: Výše uvedená „pedagogická" úvaha by jistě neměla ovládat vykladače Písma. Nepoměrně horší ovšem je, řídí-li přímo práci překladatele Písma. Jeho dílo potom může být zbožným pokusem zkrátit Boží milost.

František Schilla

Česká knížka z doby okupace – také pro německé čtenáře

Jde o vězeňské vzpomínky J. J. Ottera, které vyšly v minulém roce pod názvem "Za mřížemi a dráty - také trochu jinak", které našly značný ohlas i mezi našimi čtenáři. Nyní byl pořízen za finanční podpory Č-n. fondu budoucnosti a Bavorské evangelické církve i jejich německý překlad: **"Hinter Gitter und Stacheldraht - auch ein wenig anders"**. Toto vydání je uvedeno předmluvou pro německé čtenáře od G. Frey-Reininghause a pozdravným slovem bavorského biskupa Dr. J. Friedricha. Protože jde o pozoruhodné příspěvky i k tématu česko-německých vztahů, uvádíme jejich případné části v českém překladu.
GFR pro německé čtenáře: *„V této knížce dostáváte do rukou zvláštní poklad: vzpomínky o zkušenostech českého vězně v době nacistického režimu, za německé okupace a války. Jeho vyprávění však má i zcela zvláštní akcenty, jak to dokládá i neobvyklý podtitul: - také trochu jinak ! Jde o spojení vězeňských zkušeností s biblickými texty, které promlouvaly i do vězeňského života a stávaly se pramenem síly v těžkých a bolestných poměrech. Tato knížka může být pramenem informací o hrůzách, které mnozí lidé prožívali v nacistickém období. Avšak ještě důležitější je pro nás její svědectví o tom, jak Bůh, Otec Pána Ježíše Krista se stal sílou a ochranou v oněch těžkých poměrech, jak jeho Slovo osvobozuje a jak Duch svatý připravuje cestu smíření. - Knížka vlastně znamená osobní vyvrcholení literární činnosti Dr. J. Ottera, jemuž děkujeme i za mnohé vhledy do česko-německých dějin. Tomuto tématu věnoval mnoho sil i času. Svými dobře srozumitelnými knížkami pomohl mnoha li-dem v Česku i Německu k hlubšímu pochopení česko-německých dějin, když se od doby svého ná-vratu po 2. světové válce angažoval jako posel smíření a porozumění mezi našimi národy. - Jako Němec, který žije v Česku již po dvě desítky let, jsem velmi vděčný za tyto vzpomínky očitého svědka o Boží milosti na přelomu století."*
Dr. J. Friedrich, biskup EKB, Mnichov: *„Dějinné jizvy ve vztahu Němců a Čechů jsou znatelné ještě i dnes, i když se ČCE již v r.1995 ujala smířlivé iniciativy prosbou o vzájemné odpuštění, a i když již na obou stranách hranic vyrostla generace, která už nezažila ani železnou oponu. Avšak J.J.Otter nechce svými vzpomínkami na dobu války a věznění tyto jizvy znovu rozdírat. Je nám naopak příkladem v tom, že kvůli onomu vytrpěnému bezpráví, mučení a věznění, až do onoho pochodu smrti,* ***nezatrpkl*** *. Skoro bez emocí střízlivě řadí po sobě ony dny a události a dovede být i v nejtěžších situacích vděčný Pánu Bohu. Na cestě, kterou mnozí spolu-vězni nepřežili, rozpoznává, že je svým Bohem uváděn i do vztahu k lidem, kteří mu pomohli ulehčovat jeho situaci. To se týkalo i bavorsko- českých vztahů, kdy se mu jeho malá německá bible stala jedinečným vlastnictvím, které si uchoval na pouti bavorskými lágry. -Dnes, dvacet let po dějinném obratu, se můžeme těšit z otevřených hranic do Česka i z nově rozšiřovaných vztahů k našim sousedům. Knížka nás povzbuzuje k pokračování na této cestě, i když nebudeme zapomínat na to, co se událo. Můžeme však tak činit v důvěře, že nám naše společná víra otvírá i nové perspektivy."*
Toto německé vydání prý nachází příznivou odezvu i v Německu. Ale může být také vhodným českým dárkem pro přátele v německých jazykových oblastech.

(V knihkupectví KALICH za 100 Kč. - Tamtéž je ještě k dostání i české vydání za 105 Kč.)

Bilance pogromů v Orisse

(K situaci křesťanů v severní Indii)

Křesťané z celé Indie si připomněli první výročí protikřesťanských násilností v severoindickém státě Orissa.
Nejhorší vlna pronásledování křesťanů od vyhlášení nezávislosti Indie propukla 24. srpna 2008 (z Orissy se rozšířila též do oblastí Kerala, Karnataka a Tamil Nadu) a trvala v akutní formě tři měsíce. Britský anglikánský týdeník The Church Times z 11. září 2009 bilancuje:
Oficiální záznamy uvádějí 123 mrtvých, nezávislé zprávy z terénu téměř 500.
Byly zničeny stovky kostelů a tisíce příbytků.
18 tisíc lidí bylo zraněno, 51 tisíc lidí muselo opustit domovy (mno ho z nich doposud žije v provizorních táborech).
V 827 případech trestního stíhání bylo zatím odsouzeno šest osob. (Na svědky vykonává nejednou policie nátlak, aby oznámení vzali zpět.)
Fundamentalističtí hinduisté obecně křesťanům zazlívají, že ve zvěstování a sociální praxi nerespektují popř. rovnou narušují tradiční členění do kast a podkast.

(Já sám naposled pocítil závan ostře asociálního pohrdání „nýmandy" z českého filmu Tajnosti – vyznamenaného za „hluboké umělecké hodnoty", jež mi pohříchu zcela unikly, dvěma Českými lvy – a neváhal jsem se ozvat. V Orisse bych se, má za to, opravdu se zlou potázal!)

Bezprostředním („spouštěcím") podnětem k protikřesťanským pogromům v Orisse bylo zavraždění vůdce hinduistických extrémistů.
K atentátu se sice záhy přihlásili maoističtí povstalci, zfanatizovaným davům v akci se však po dobné „detaily" obtížně vysvětlují…

František Schilla

Lenin, Stalin, Hospodin

Málokterá píseň - či písně - mohou toho tolik vypovědět o údělu země, jako hymna. Stačí připomenout Smoljakovu divadelní hru Hymna. Kdo ji neviděl, ať si její nahrávku alespoň opatří. Nejinak napínavé je to s hymnou Ruska. V 19. Století zprvu tu úlohu mohlo plnit snad několik církevních písní i vojenských pochodů. Tak působila Modlitba Rusů. Posléze se zřejmě carům zalíbila hymna britská a Nikolaj I. prosadil ruskou verzi "God Save the car!"; hymnou zůstala až do únorové revoluce. Po svržení monarchie pak jí byla modifikace francouzské hymny Marsejéza. Ve Francii jí je podnes. Po bolševickém převratu se v Sovětském svazu té cti dostalo Internacionále. Leč v době války, po zrušení Kominterny rozhodl Stalin (1943) o další změně. Té cti se dostalo skladateli Alexandru Vasiljeviči Alexandrovi. Text byl dílem Sergeje Vladimiroviče Michalkova a G. G. El-Registana. Nemohlo být jinak, než aby v době kultu osobnosti byl také Stalin v hymně oslavně vzýván: *„Kdys volnost jak slunce nám zářila v dáli,/k ní velký Lenin nás bouřemi veď;/a věrnosti lidu vždy nás učil Stalin,/nás učil jít v práci i hrdinství vpřed."*. Po smrti Stalina se však na žádost Chruščova začala používat hymna beze slov. Až v roce 1977 byl Michalkov požádán, aby hudbu doplnil novým textem a ten platil až do rozpadu Sovětského svazu. Michalkovovem provedenou změnu můžeme dokumentovat proměnou uvedeného textu: *„Leninova strana je národa silou/ a k vítězství komunismu nás vede!/ Skrz bouře svítilo nám slunce svobody/ a veliký Lenin nám cestu ozářil…"* Rusko se pak k původní hymně vrátilo v roce 1977, ovšem opět s přepracovaným textem, koho jiného než Michalkova. Abychom mu tak docela nekřivdili, je třeba zmínit, že byl autorem i knížek pro děti, přeložených rovněž do češtiny a u nás dosti oblíbených. A jeho synové Andrej Končalovskij a Nikita Michalkov jsou dnes významnými představiteli ruské kinematografie. Sergel Michalkov vyvolal ještě pozornost letos v srpnu, když ve věku 96 let umřel. Vraťme se k hymně. Uvedeme opět úryvek, nyní již ruské hymny, který jeho práci ilus-

От южных морей до полярного края
Раскинулись наши леса и поля.
Одна ты на свете! Одна ты такая -
Хранимая Богом родная земля!

truje: *„Naše lesy a pole se rozkládají/ Od jižních moří až po polární kraje./ Jsi jediná na celém světě, nemáš obdoby,/ Rodná naše vlasti, kterou chrání Bůh!"*. Dovršil tak kouzlem nechtěného podivuhodnou linii těch, kteří byli opěvováni jako garanti požehnání pro ruskou zem: Lenin-Stalin-Hodpodin.

Jan Kašper

220 let evangelického kostela v Lysé nad Labem

Dům modlitební ho přezíravě
zvali.
Jak dobré je to, že jak chrám
svatý
na modlitbách z rukou Tvých
jsme ho přijímali,

že jak v rybníku Bethesdě
tu vody Slova mocně vřely
a ve všech časech
zdraví přinášely

a že tu také doufanlivě
staří jako mladí,
muži jako ženy
v řadách stáli
a na to vření očekávali.

Pane, dej, ať neustane!

A ať i v dobách bídy naší
prut Áronův tu stále raší.

A pokoj Tvůj,
jenž převyšuje rozum lidský,
tu vládni vždycky

a nad námi, Pane,
světlo Tvé ať plane
plné jasu Tvého
všem potřebného,
spasitelného.

DALIBOR MOLNÁR

V neděli 18. října vzpomeneme 220. výročí postavení evangelického kostela v Lysé n/L. od 9 hodin budou pravidelné bohoslužby, při nichž bude kázat místní farář Mgr. Emanuel Vejnar. Na 12. hodinu zveme ke společnému obědu. Ve 14 hodin bude Mgr. Miroslav Soukup přednášet na téma: Evangelický kostel v Lysé n/L do přestavby v roce 1907. Srdečně zveme.

Vyznání vin v bohoslužbě

Vyznání vin v bohoslužbě bude námětem setkání v Českém Brodě. Další ze studijních setkání členů a přátel sdružení Coena a dalších zájemců o liturgii proběhne s názvem "Vyznání vin jako součást bohoslužby" ve dnech 15. - 17. října 2009 v Českém Brodě.
Hlavní příspěvek pronese Pavel Hradilek z Institutu ekumenických studií v Praze na téma "Vyznání vin a večeře Páně". Adam Balcar z inciativy Polaris přiblíží bohoslužebné chápání vyznání vin v kalvinistické perspektivě.
Dále zazní příspěvky o vyznání vin u Luthera a v luterství, v dnešní bohoslužbě Českobratrské církve evangelické nebo v denní modlitbě církve.
Chybět nebude slavení liturgie hodin a závěrečná eucharistická bohoslužba.
Setkání se odehraje v prostorách evangelického kostela Nejsvětější Trojice a přilehlé zvonice v městském parku v Českém Brodě.
Coena (z lat. Coena Domini - Večeře Páně) je otevřená iniciativa členů Českobratrské církve evangelické a sympatizantů, kteří usilují o prohloubení duchovního, liturgického a svátostného života v evangelické církvi.
Program a praktické informace najdete na http://coena.edunix.cz

Karel Šimr

Když se řekne „Spiritual Fest"

Pár nadšenců si před sedmi lety řeklo, že zorganizují festival, kde se budou zpívat jen spirituály, nic jiného. Proč? Protože se jim moc zalíbily a chtěli zdůraznit, že „vědí", že to nejsou jen písně k táboráku.
Název je sice patvar: mohl by se vysvětlovat jako duchovní festival, nebo spirituály na fest, ale už se zažil a informovaní posluchači a hlavně hudební skupiny vědí, že je to festival afroamerických (dříve černošských) spirituálů. Každý rok se k němu přidává příslušná číslovka označující letopočet, letos tedy Spiritual F est 2009.
Kdo je za tím? Soubor Geshem vznikl v roce 2000 a sezpívával se na písních z Taizé, nádherných mnohojazyčných meditativních čtyřhlasých popěvcích. Jsou to křesťanské modlitby vzniklé v ekumenické komunitě Taizé na jihu Francie, která vede tzv. pouť smíření, což je laicky řečeno stišení se před Hospodinem v ekumenickém nebo lépe interndenominačním prostředí. Už po roce ale Gehem začal se spirituály. Nejprve původní aranže od amerických autorů jako William Stickles, John W.Work, James Rosamond Johnson a dalších, později vlastní aranže, protože kabát na míru Vám přeci jenom „nejlíp sekne". A když nám spirituály začaly jít dobře, setkali jsme se při jednom koncertě v Nových Butovicích s Vláďou Křápkem, programovým vedoucím Komunit-ního centra sv. Prokopa a dali jsme se do řeči, co bychom mohli udělat společně. Padli jsme si do oka. A tak vznikl pokus, který jsmenazvali Spiritual Fest 2003. Tehdy tam zazpívalo 10 skupin, byli jsme nadšeni. Hned jsme plánovali další ročník.
Kdo nám pomáhá? V Komunitním centru sv.Prokopa pracuje mnoho dobrovolníků. Ti pomáhají s přípravou aparatury, občerstvením, organizací skupin a dalšími nutnými činnostmi, aby průběh festivalu byl schůdný. Páter Michael Špilar je laskavým patronem a celá akce probíhá i pod jeho záštitou. Vedle komunitního centra je velká moderní budova – radnice MČ Praha 13, která nám pomáhá nejen s propagací festivalu na lokální půdě, ale také s občerstvením pro hudebníky a zpěváky. Společnosti pro duchovní hudbu a Psalteriu vděčíme za finanční podporu moderování a ozvučení sálu. Při zviditelnění nám pomáhají radio Proglas, radio AWR, TWR, Radiožurnál ČR1, Countryradio a Radio Ethno, dále Krestandnes.cz, Sbory.cz, Signaly.cz a další.
V dnešní uspěchané době se u aktivity, která probíhá posedmé, dá už použít slovo tradice. Nicméně i tady sledujeme určitý vývoj. Spiritual Fest je stále známější a skupiny mají zájem na něm vystoupit nejen proto, aby si porovnaly svůj styl přednesu s ostatními, ale aby se zviditelnily. V dnešní době lidé moc na koncerty nechodí. Když je jedenkrát ročně v Praze nějaký americký gospelový soubor, stojí vstupenka několik set korun. Spiritual Fest je dostupný všem, protože vstupné je dobrovolné. Ale je také dostupný všem hudebním směrům. Vždyť zde uslyšíte spirituály ve stylu folk, country, akapela, bluegerass, world music, Ethno, sborový zpěv, dětské sbory, ženské sbory atd. Každý si přijde na své a ještě se může naučit poslouchat styl, na který dosud nebyl/a zvyklý/á. V období sedmi let se počet skupin, které se zúčastnily Spiritual Festu, blíží padesáti. Existují stálí účastníci, někteří se přihlásí jednou za 2 nebo za 3 roky, někteří se zúčatní jednorázově. Sledujeme ale také i odliv zájmu o hraní a zpívání spirituálů u některých skupin. Snažíme se tedy oslovit i soubory a skupiny v okolních státech a ozývají se první zájemci. Letos byl na festivalu pouze jeden, ale příští rok (Spiritual Fest 2010) bude už asi mezinárodní. Necháme se překvapit.
Za ta léta fungování Spiritual Festu se vytvořila skupina spolupracovníků, bez kterých by organizace nefungovala. Potkáváme ale i stejné tváře mezi diváky. Mám radost, když člověk, který byl už na festivalu několikrát jako divák, dá najevo, že se těšil na nový ročník. Těšíme se i na vás

Marek Šlechta
www.geshem.cz

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Miroslavi zve na koncert skupiny

OBOROH

v neděli 4. října 2009 ve 14.00 hodin
v evangelickém kostele v Miroslavi, Husova 44
Při dopoledních rodinných bohoslužbách v 8.30 bude vysluhována večeře Páně.
poté jste zváni k besedě do Kruhu s promítáním obrázků ze života sboru a ke společnému obědu.
(Zájemci o oběd napište na adresu: Daniela.bednarikova@seznamcz)

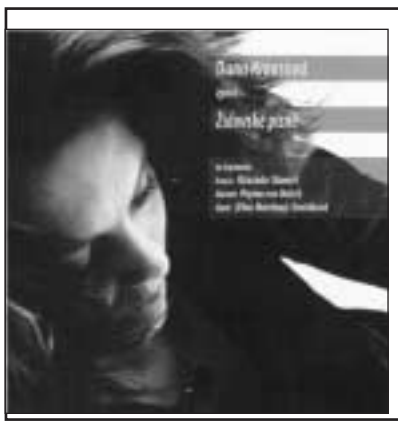

HUSITSKÉ CENTRUM O. P. S. VYDÁVÁ NOVÉ CD
"DANA KRAUSOVÁ ZPÍVÁ ŽIDOVSKÉ PÍSNĚ"
K ZAKOUPENÍ ZA 250 KČ + POŠTOVNÉ.
OBJEDNÁVEJTE NA 776280369
NEBO NA
WWW.MONTEKO.CZ/MUSIC.

Pozvánka na 64. sjezd Kostnické jednoty – Sdružení evangelických křesťanů, o.s.

Srdečně zveme na jednání sjezdu, který se koná v sobotu 7. listopadu 2009 od 13.00 h v klubovně Majáku, Ječná 19, Praha 2 (je to na obvyklé adrese v objektu Evangelické církve metodistické – na dvoře vlevo, po schodech dolu).
Na programu jsou závažná jednání a rozhodování, proto prosíme o účast všechny individuální členy, zástupce Místních sdružení. Vítáni i hosté.

S pozdravem

Předsednictvo
Kostnické jednoty – Sdružení evangelických křesťanů

Inzerce

PŘI NÁVŠTĚVÁCH V KARLOVÝCH VARECH je možné využít pokojík pro hosty ve sborovém domě ČCE, Karlovy Vary, Zahradní 33, PSČ 360 01, tel: 353 221 952, e-mail: karlovy-vary@evangnet.cz

č. 40

NAŠE VZNIKAJÍCÍ CENTRUM PÉČE O DĚTI VE HVOZDNICI hledá pedagoga - paní - slečnu, mladého alternativního hocha. Nabízíme prostory a máme zájemce z řad rodičů o celotýdenní hlídání malých, tzn. předškolkových dětí formou výdělečné činnosti. Oprava fary je před dokončením - bude zde kvalitní dětské hřiště, půdní prostor po rekonstrukci, máme hračky atd. Máme děti, které by sem chodily - ale nemáme vhodného člověka, který se o ně bude kvalitně starat. Organizační záležitosti budou věcí společné dohody. Spojení MHD z Prahy - vhodné pro samostatnou kreativní osobu.
E-mail: balcarova@srcce.cz.

č. 44

Pozvánky

Slavnostní shromáždění !
při příležitosti vyslání absolventů Evangelikálního teologického semináře.
Den ETS v sobotu 17. října v 15 hodin.
Součástí hodinového programu je : kázání absolventa ETS, který studium dokončil v roce 1999,
imatrikulace prvních ročníků,
přímluvné modlitby za letošní absolventy,
také výsledky Letní školy 2009.
Zváni jsou všichni - slavnost je veřejná.
Zvláště pak zveme studenty, jejich příbuzné,nebo zástupce sborů a církví letošních absolventů.
* * *
Ekologická sekce České křesťanské akademie zve k účasti na ekumenické bohoslužbě vděčnosti za stvoření, která bude v úterý 13. října 2009 v 18.00 hodin v komunitním centru Armády spásy v Praze 5, Lidická 18a (tramvaje 4, 7, 10, 14 - Zborovská). Kázáním poslouží RNDr. Jiří Nečas, ředitel Ekologické sekce ČKA, zpěvem pěvecký soubor Scandula z Libčic n.Vlt. Po bohoslužbě cca od 19.00 hodin následuje beseda k tématu "Příroda jako zjevení", kterou uvede Mgr. Marek Orko Vácha, PhD., ředitel Ústavu etiky 3. lékařské fakulty University Karlovy. Při příležitosti bohoslužby bude v 16.30 h zahájena výstavka dětských kreseb "Umění žasnout".

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - KOSTNICKÉ JISKRY
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 228961190/0300
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost
*Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz, příjem reklamací: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

Bohoslužby

SENIORÁT VÝCHODOMORAVSKÝ

Českobratrská církev evangelická

HODONÍN, Ne 9.00
Husova 6, adm. Dan Petříček, k Jana Tomešková

HOŠŤÁLKOVÁ U VSETÍNA, Ne 10.00
Hošťálková u Vsetína č. 23, f Petr Maláč

HRUBÁ VRBKA A VELKÁ NAD VELIČKOU,
Velká nad Vel. Ne 8.30
Hrubá Vrbka 117, Ne 10.00
f. Mojmír Blažek

HUSLENKY, Ne 10.00
Huslenky 439, f Jiří Palán

JABLŮNKA, Ne 9.00
Jablůnka č.45, j Martin Tomešek, adm. Daniel Heller, k Dušan Tajzler

JASENNÁ, Ne 8.45
Jasenná č.108, f Radmila Včelná

JAVORNÍK NAD VELIČKOU, Ne 10.00
Javorník nad Veličkou č.111
f Josef Hurta

KATEŘINICE, Ne 9.00
Kateřinice č.226 , f Pavel Šebesta

KYJOV, Ne 9.30
Dobrovského 511, f Dan Petříček

LESKOVEC, Ne 9.00
Leskovec č.156, 756 11 Valašská Polanka, f Libor Špaček

POZDĚCHOV, Ne 8.45
Pozděchov č.121, f Vlastimil Kovář

PRUSINOVICE, Ne 10.00
Přerovská 174, f Leoš Mach

PRŽNO, Ne 10.00
Pržno č.32, 756 23 Jablůnka n. Bečvou, f Daniel Heller

RATIBOŘ U VSETÍNA, Ne 9.30
Ratiboř u Vsetína č.221, f Pavla Hudcová

RUSAVA, Ne 8.30
Rusava č.28, f Ludvík Svoboda

RŮŽĎKA, Ne 10.00
Růždka č.138, f Martin Fér

STŘÍTEŽ NAD BEČVOU, Ne 9.30
Střítež nad Bečvou č.120, f Vladimír Kopecký

UHERSKÉ HRADIŠTĚ, Ne 10.00
Jana Blahoslava 419, f Marek Váňa

VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ, Ne 9.30
Blahoslavova 430/3, adm Martin Fér

VELKÁ LHOTA, Ne 9.30
Velká Lhota č. 30, 757 01 Valašské Meziříčí, f Jan Krupa

VIZOVICE, Ne 8.45
Palackého nám. 364, f Jiří Malý

VSETÍN (DOLNÍ SBOR), Ne 9.30
Palackého 153, f Bronislav Czudek

VSETÍN (HORNÍ SBOR), Ne 9.30
Palackého 156, f Jiřina Kovářová, j Pavel Čmelík

ZÁDVEŘICE – RAKOVÁ, Ne 8.45
Zádveřice č.139, 763 12 Vizovice, f Miloš Vavrečka

ZLÍN, Ne 9.30
Slovenská 3063, f Petr Pivoňka

Bratrská jednota baptistů

KROMĚŘÍŽ, Ne 9.00
Moravcova 430/16, k Alois Klepáček

VSETÍN, Ne 9.30
Rokytnice 273, s Petr Mrázek

ZLÍN, Ne 9.30
Hluboká 1343/27, k Marek Titěra

UHERSKÉ HRADIŠTĚ, Ne 14.00
Blahoslavova 419, k Pavel Novosad

KOSTNICKÉ JISKRY
Evangelický týdeník
29/2009
21. října 2009 ◆ ročník 94 ◆ cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde

Z obsahu

*
*
*

Poselství k 21. neděli po sv. Trojici

JAK SE S NÍM NEMINOUT?
Marek 12, 28-34

Náš život je zahlcený množstvím požadavků, povinností a nároků, kterým se snažíme dostát. Otázka, kterou klade zákoník Ježíšovi, je pokusem získat nad nimi nadhled. Nejde tu o nějakou intelektuální hru, nýbrž o vážné volání po orientaci: Podle čeho mám žít? Na co se mám ve svém životě soustředit, abych se neminul jeho smyslem?
Ježíš překvapivě odpovídá slovy židovského Šema: „Slyš Izraeli." Na prvním místě otevři uši a poslouchej. „Hospodin, Bůh náš, jest jediný Pán." Jemu jedinému patříš a ze všeho se zodpovídáš. Ale nemusíš se před ním třást ani strkat hlavu do písku. On tě miluje a zachraňuje z moře tvých selhání a přešlapů. Proto jej miluj. Jako se on dává tobě, dávej se i ty jemu. Ne povrchně, jednostranně a polovičatě, ale celou svou bytostí. Celým svým rozumem, city, vůlí i schopnostmi. A to už jsme vlastně u toho druhého přikázání. Stejně bezmezně, jako miluješ sebe, miluj i druhého člověka a jednej v jeho prospěch. Usiluj mu porozumět v jeho jinakosti a pomoci mu v jeho nouzi. Někdy je však třeba, abys také šetrně vyslovil kritiku. Stále totiž platí i to první přikázání, a proto tvůj bližní není tvůj Bůh. Jeho prospěch, o který máš usilovat, je stejně jako ten tvůj dán tím, co je dobré v Božích očích.
Ježíš vyslovuje obě přikázání takřka jedním dechem. A v tom je pointa jeho odpovědi. Božímu království jdeme vstříc právě v propojení těchto dvou dimenzí našeho milování.

Tabita Landová
farářka ČCE v Liberci

Z tiskové konference ČCE

ZAOSTŘENO NA BLÍZKO

Zadarmo

Nejlepší věci v životě dostáváme zadarmo. Proto si jich dost nebo vůbec nevážíme. Dříve než apoštol napíše římským křesťanům o spravedlnosti, kterou věřící získávají zadarmo skrze víru v Ježíše Krista, postaví je před Boží soud, aby jim připomněl, co byli zač a co by bez Krista zase byli. Ekumenická Bible pěkně graficky odlišila seznam našich nepravostí, jejichž kořenem je neúcta před Bohem. Najděte si jej a přečtěte v Ř 3,10-18. Kdybyste podobný seznam svých tělesných nemocí dostali od svého lékaře, zbledly by vám tváře a zkrátil by se vám dech v očekávání nejhorších trápení před smrtí. Vy možná řeknete: "Naštěstí jsou v tom biblickém seznamu většinou nepravosti, které neničí a nezabíjejí tělo." To jste ovšem zapomněli nebo jste si dosud nevšimli, že vám ten seznam posílá Bůh, jenž vám vzkazuje: "Nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo, ale duši zabít nemohou; bojte se toho, který může i duši i tělo zahubit v pekle" (Mt 10,28).
Duši i tělo; tělu hrozí Bůh smrtí, duši hanbou, jenže by jsme od těch dob, kdy se lidé Pána Boha báli, pokročili. Už se ho nebojíme, jsme vůči němu a jeho hrozbě imunní, ne však chytřejší ani vědoucnější. Jsme... ale přečtěte si ten seznam znovu a pěkně nahlas, abyste zůstali v pravdě a v hloubi duše si uvědomili, že jsme břídilové a ničemové, a to bez urážky. Pokud to evangelík neuzná tak, že jej to až dusí, nepozná radost z ospravedlnění, které mu Kristus daruje zadarmo. Co by také mohl od nás požadovat, když nic nemáme mimo svou nepodařenost, nemajetnost a své nepravosti, a ty mu ovšem dáme a on je bere na sebe, jako by byly odevždy jeho.
Hříšník poznává své nepravosti v zrcadle spravedlnosti Boží, dosvědčené zákonem. Zákon vyhledává a usvědčuje hříšníka, že se provinil proti Boží spravedlnosti. Boží spravedlnost je daleko, zákon je blízko, nepříjemně blízko jako osobní nepřítel přede dveřmi. Usvědčuje mne z hříchu a tím pádem mne vzdaluje daleko od Boha, vlastně až do pekla. Po Ježíšovi nejprve apoštol Pavel a po mnoha staletích reformační otcové, Hus a Čeští bratři a posléze evropští Martin Luther, Jan Calvin a Huldrych Zwingli ustavili církev znovu na osvobozujícím poznání apoštola Pavla Ř 3,28, že spravedlnost je hříšníkovi darována zadarmo skrze víru. Ovšem rozumíme, že ne víra, ale Kristus nás ospravedlňuje. Věřte tomu, nic jiného nám nezbývá, nechme-li zbankrotovat a zahynout, což by nám nepřineslo jen smrt, ale věčnou hanbu v pekle. Byla by to opravdu hanba, neboť Kristus Pán ospravedlněním hříšníka vzal peklu oprávnění existovat. My však chceme to zavřené peklo proti vůli Kristově otevřít. Jestli se včas nevzpamatujeme, otevřeme je především pro sebe.
Jak k takové zvrácenosti dochází? Něco o tom vím, protože nejsem žádných pokušení prost. Ale abych nikoho neurazil, použiji podobnosti ze světa zvířat. Nebudu v tom první, Bible tak činí. Mluví o křesťanech, kteří se zapletli do poskvrn světa a podlehli jim: "Pes se vrátil k vlastnímu vývratku a umytá svině se zase válí v bahništi" (2P 2,22). Podlehli svodu světa. Jiný případ je, když umytá svitě (Bible se s námi nemazlí) - křesťan, jenž vírou ve křtu přijal Kristovu čistotu a byl postaven nad zákon, začne pochybovat o tom, zda je opravdu čistý. Jeho pochybování vzbudí umrtvený hřích k životu, a je to ten můj starý, známý hřích. A někdy se mi zdá, že je živější než darovaná čistota. To už beru sebe se svými pochybnostmi vážněji než Krista Pána, ocitám se na nakloněné rovině a zoufale vzdychám: "Můj hřích je tak těžký, že na něj Kristus nestačí."
A zoufalství mi diktuje: "Ne Kristus, ale já se musím o sebe postarat. Z bahniště, z něhož jsem byl údajně, virtuálně, neskutečně vytažen, se dostanu sám. Zadarmo nic nechci. A zákon, který mne odsoudil, mně musí pomoci. Zatnu zuby a budu statečnější a vytrvalejší než Martin Luther v úsilí o vlastní čistotu a spravedlnost zachováváním všech Božích i církevních zákonů; a i když nedosáhnu naprosté čistoty, tedy aspoň tolik, abych se s tím mohl objevit před Bohem.
Z pokušení dosáhnout spravedl-

Dokončení na str. 2

Sociální asociálno

V našem státě si kdekdo ztotožňuje sociálno s termínem "chudým dávat". Veřejnost většinou s radostí vítá zvyšování důchodů či rodičovských příspěvků, a protože je politika politikou, rozdává se především těm skupinám potřebných, kterých je voličsky nejvíc. Ovšem málokdo se již zamýšlí nad možností, že by se domnělé sociálno mohlo stát svým způsobem i asociálnem. V této souvislosti si můžeme například položit otázku, zda je rozumné uplatňovat propopulační opatření u rodin s neodpovědným vztahem k výchově potomků nebo proč někdo potřebuje příspěvek na péči, když si péči nekupuje, apod.
Zvlášť zajímavým příkladem je regulace nájemného. Ta chrání nájemníky a je běžná všude na světě. Její zrušení je pochopitelně nesmyslem. Na druhou stranu náš typicky český celoplošný státem řízený systém regulace již nějakou dobu pomáhá pouze nájemníkům ve velkých městech, zatímco v menších obcích by klidně tržní nájemné mohlo být nižší. Navíc, přijde-li chudá rodina o byt z důvodu neplacení nájemného, často musí za ubytování platit víc a to je divné. Ostatně, mladé rodině mnohdy nezbývá nic jiného, než platit tržní nájemné a nebo se postarat o vlastní bydlení, tedy splácet. Jindy zase v regulovaném bydlí bohatí, kteří by si mohli pořídit svůj byt, ale nechce se jim. Vlastně proč?
Navíc, Boží Slovo vlastně k pořízení bydlení vyzývá: "Zajisti své dílo venku, starej se o ně na svém poli a potom si postavíš i dům." (Př. 24:27) Osobně to chápu tak, že člověk má pracovat a pak se již nějaké bydlení sežene. Jenže je tu spousta osob, kteří vydělávat nemohou nebo jim to nepříznivá životní situace neumožňuje. A pro ty by mělo být sociální bydlení, jenže není. Byl bych velice rád, kdybychom se my křesťané více modlili za moudrost našich ministrů, aby v čase krize začali uvažovat více systematicky a nerozhazovali peníze tam, kam to není potřeba. Přál bych si, aby společnost nezapomínala na ty nejpotřebnější, kteří si již pomoci nedovedou. Pán Vám žehnej.

Ivo Kraus, monteko@wo.cz

AKTUALITA

K výročí pádu totality

Na tiskové konferenci 12.10.2009 synodní senior Joel Ruml, Petr Morée z Evangelické teologické fakulty UK a Gerhad Frey-Reininghaus představili program vzpomínkových akcí k 20. výročí pádů totalitních režimů, které byly připraveny na 14. - 18. října. Probíhaly v Herlíkovicích (seminář) a v Praze. Zajímavostí je, že částečně se bude konat obdobný program v německém Alexandersbadu. Bohatý a promyšlený program bsahuje mezinárodní seminář, přednášky, skupinové práce s textem, filmová a hudební představení, zastavení u pomníků obětem komunismu (O.Zoubek) a 17. listopadu - a samozřejmě bohoslužby. Podle slov synodního seniora nejde jen o vzpomínky, ale o zjišťování, jak žít, aby nás totalizující tendence nezotročovaly a neohlupovaly. Použil citát z textu Dietricha Boenhoffera "O hlouposti" ...nemíváme ani tak dojem, že hloupost je vrozený defekt, ale spíše, že lidé jsou za jistých okolností ohlupováni... Moc jedněch využívá hlouposti druhých..."
Termín této akce je jakousi spojnicí mezi zářijovými událostmi 1989, kdy na západoněmeckém velvyslanectví v Praze hledali občané z NDR možnost dostat se na druhou stranu železné opony, a mezi 17. listopadem, kdy se daly věci v naší zemi do pohybu.

bok

Z církví doma i ve světě

Ordinace nových kazatelů ČCE

V neděli 11. 10. odpoledne se v kostele ČCE v Praze na Smíchově uskutečnilo hojně navštívené slavnostní a radostné shromáždění - bylo ordinováno 9 nových pracovníků v církvi, 6 sester a 3 bratři. Ordinujícími byli synodní senior Joel Ruml, synodní kurátorka Mahulena Čejková, a protože jednou z ordinovaných byla kazatelka ochranovského seniorátu, aktivně se účastnil i biskup Jednoty bratrské Theo Gill z Herrnhutu.

bok

Slavnost v Kořenově

Na sobotu 19. září svolal Ochranovský seniorát při ČCE slavnostní shromáždění do Kořenova, protože tamnímu kostelíku je 100 let.

Podle plánů mladého Otto Batrninga (1883 – 1959) si ho postavila malá skupina německých evangelíků luterské církve a. v. za pomoci spolku Gustav Adolf Werk. Základní kámen byl požen v den Nanebevstoupení Páně 20. května 1909 a 20. října 1909 byla slavnost vysvěcení nového kostelíka. Kázal farář F. Blankmeister z Drážďan. Před kostelem. Dovnitř se všichni účastníci nevešli.

Po konci druhé světové války získala tři chaloupky Jednota bratrská a kostelík k užívání. Byl tu vybudován Horský domov pro rekreační péči o děti a mládež. Padesátá léta ale tuto činnost zastavila. Kostelík dostala Jednota bratrská do vlastnictví v r. 1959. Spravoval a opravoval ho především tanvaldský sbor Jednoty bratrské, v jeho čele celá desetiletí (až do svých 78 let) stál kazatel Rudolf Borski. On také řídil generální opravu kostelíka v roce 1968. Letní bohoslužebná shromáždění se tu konají dodnes, organizuje je Ochranovský sbor při Českobratrské církvi evangelické v Tanvaldě.

19. září jsme přišli Pánu Bohu poděkovat za toto místo, za tento kostelíček, za slovo evangelia, které s něm zaznívá už 100 let. Jsme přitom vděční i těm, kteří jej postavili a posvětili svými modlitbami … Sešlo se nás asi 170, mnozí byli překvapeni, že má kostelík novou fasádu – podařilo se ji bleskově opravit za čtrnáct dní! Obecní úřad přidal oplechování stříšek a okapy.

Byli jme rádi, že přijela delegace z rakouského města Dornbirn v čele s kurátorem reformovaného sboru Uwe Bergmeisterem. Tam totiž mají stejný kostelík z roku 1931. Dostali jsme jeho velkou fotografii. Pozvání přijali: sestra Mahulena Čejková, synodní kurátorka ČCE, starosta Kořenova Luboš Marek, trubači z Nízkého a z Ochranova, dětský pěvecký soubor Řetízek ze Železného Brodu pod vedením Josefa Hlubučka.

Protože bylo krásné počasí, shromáždění se konalo venku před kostelíkem. Kázal Jiří Polma na text Mt 5,13-14: Vy jste sůl země.... Vy jste světlo světa. Jana Uhlířová předenesla historii kostelíka, na varhany doprovázel Viktor Kalista.

Následovaly Hody lásky. Byly roznášeny tradiční bratrské bochánky a čaj, zazněly pozdravy hostů. Jako první zavzpomínal na své spojení k kostelíkem emeritní kazatel Rudolf Borski.

Kostelík v Kořenově byl postaven před 100 lety. Jako prostor pro zvěstování i jako tichá připomínka: Bůh je uprostřed vás. Můžeme parafrázovat Ježíšovo slovo: Nemůže zůstat skryto město, ležící na hoře do podoby: Nemůže zůstat skryt kostelík, ležící na hoře. Rádi se na něj díváme, někteří do něj i velmi rádi chodíme.

Bývá nasvícen ten náš kostelík – díky Obecnímu úřadu v Kořenově – aby nebyl skryt ani noční tmou. Má své viditelné místo v našich životech. Kéž je má i slovo, pro které byl zbudován a Ježíš Kristus, který nás tu oslovuje pro slávu Hospodina Boha, Otce našeho v nebesích.

4. 2. 2009 odkoupil kostelík od Jednoty bratrské Ochranovský seniorát při ČCE. Velice si vážíme všech finančních darů, které to umožnily, děkujeme i touto cestou srdečně všem, kdo se sbírky účastnili.

Jiří Polma

Zadarmo

Dokončení ze str. 1

nosti vlastním úsilím jsem se brzy dostal. Dychtil jsem po rychlém úspěchu a když konečně došlo k tomu, že jsem odložil růžové brýle a vzal ty své všední, zjistil jsem, že jsem nijak nepokročil na cestě poslušnosti zákona.Zůstal jsem starým hříšníkem. V té chvíli pravdy už mi není nepříjemno ani stydno znovu číst, co o mně a všech lidech platí, Ř 3,10-18, kde se každý pes a každá svině pozná jako v zrcadle. Pak ale pokračuji v té četbě, kde mi Pavel vykládá, jaký poklad tam objevil - Kristovu spravedlnost, která je k mání zadarmo všem, kteří uvěří a přijmou ji. Stydím se pak hluboce, že jsem se kdy snažil proti Kristově spravedlnosti postavit spravedlnost vlastní.

Prosím vás, bratři a sestry, abyste to pokušení vlastní spravedlnosti vykázali z mysli a srdce a radovali se ze spravedlnosti darované. Draze si jí važte, i když jste ji dostali zadarmo. Když půjdete v neděli do kostela, ať vás to pokušení znovu nesvede, když zrovna váš farář bude kázat o tom, co křesťanu sluší činit. Jsou to vždycky jen příklady, jak za darovanou čistotu a spravedlnost máme děkovat a chválit Boha, i jeho Syna, i Ducha svatého.

Josef Veselý

V neděli ve čtvrt na šest

V neděli ve čtvrt na šest jsem si pustil televizi, abych se podíval na setkání papeže s představiteli Ekumenické rady církví. Nikde neměl papež větší zpoždění než tady. Celých deset minut zabíralo oko kamery zlatý papežský trůn, v auditoriu sedící preláty a u bočních zdí přitisknuté ekumenické hosty. Občas kamera nakoukla i na chodbu arcibiskupství. Když zde na svolavatele nenarazila, vrátila se zpět na jeho prázdné křeslo. Papež přišel provázen svými a uvítán povstáním čekajících. Neodmítám respekt vůči autoritám. Zahájení tohoto setkání však bylo pro představitele pozvaných křesťanských církví ponižující. To muselo alespoň dodatečně trknout každého, kdo viděl následující setkání papeže s akademickou obcí a papeže vstupujícího do Vladislavského sálu bok po boku s rektorem univerzity.

Předseda Ekumenické rady církví Pavel Černý mohl zvolit méně devótní oslovení nežli „Vaše svatosti!" Ale mohlo to dopadnout i hůře. Nemyslím, že by se snad zrovna řídil instrukcemi šířenými před papežovou návštěvou médii – že má člověk při setkání s papežem pokleknout na jedno koleno, s výslovným připomenutím, že se to týká i nekatolíků. Znám však evangelické faráře, kteří jsou schopni líbat papeži prsten a pak o tom vyprávět jako o vzrušujícím zážitku. Pavel Černý papeži nic nelíbal ani se mu neklaněl, ba ve svém projevu k němu nemluvil ani nikterak servilně. Myslím, že Ekumenická rada církví má v jeho osobě představitele, jemuž je jasné, že konfesní svaz, který reprezentuje, není nějakým „béčkem" Římskokatolické církve.

Nevím, jaké jsou vatikánské předpisy týkající se oslovování. Pokud stanoví, že papež musí nejprve oslovit své kardinály a teprve potom pozvané hosty, jsou ty předpisy pro ekumenické setkávání v 21. století přežitkem. To byl druhý moment, kdy navenek dýchlo, že jsme si sice v Kristu rovni, tradice že však biblickou bezprostřednost podivně deformuje. Skutečnost, že předseda Ekumenické rady církví při svém projevu k papeži stál, zatímco papež při své promluvě seděl, bych vzhledem k rozdílnému věku těch dvou ani nezmiňoval. Za půl hodiny však papež proslov k akademikům vstoje zvládl. Nutno říci, že i oslovení přítomných zde znělo trochu jinak než chvíli předtím v arcibiskupském paláci. Pan prezident v něm dostal přednost před kardinály.

K tomu, abychom „všichni jedno byli", má před sebou Římskokatolická církev ještě dlouhou cestu. Takové je pro mne neverbální poselství onoho nedělního ekumenického sejití. Psychologové říkají, že neverbální projevy mají větší vypovídací hodnotu nežli verbální. Na jazyk si totiž člověk dává pozor. Mluví diplomaticky a papež navíc zcela jistě i strategicky. Vyslovením jména Jana Husa si samozřejmě nijak nezadá a k ničemu se nezavazuje. Je to jen „materiál", z něhož mohou a mají církevní komentátoři vyvozovat závěry, které by papež nikdy neučinil. Ostatně husité nebyli poraženi křižáckými vojsky, ale právě papežskou diplomacií, která je postavila proti sobě navzájem. Slovní projevy mohou vyznít zcela korektně. Jediné gesto však odhalí víc než sáhodlouhé řeči.

Emanuel Vejnar,
evangelický farář

Projev předsedy ERC Pavla Černého

Vaše svatosti – drahý bratře v Kristu, je pro nás všechny výsadou a radostí, že se s Vámi můžeme setkat při příležitosti Vaší návštěvy v České republice. Jako zástupci církví – ekumeny České republiky, si vážíme tohoto společného setkání a vítáme Vás také jménem věřících našich církví.

V tomto roce Vaší návštěvy České republiky si připomínáme dvacet let občanské i náboženské svobody od pádu totalitního režimu. Je to pro nás příležitost, abychom hlouběji přemýšleli, jak jsme Bohem darovaná léta svobody využili ke službě potřebným a ke sdílení Kristova evangelia milosti a lásky. Velmi silně si uvědomujeme, že v samém srdci Evropy, jak někdy nazýváme svou vlast pro její geografickou a historickou pozici mezi Západem a Východem, není situace snadná. Patříme mezi státy silně zasažené ateistickou propagandou různého stupně, pluralismem a relativismem. Prožíváme, že pouze jako celé křesťanstvo můžeme společně hodnověrně svědčit o Kristu a nově rozvíjet službu, která byla před lety válkou a potom dobou komunismu omezena. Na druhou stranu si uvědomujeme vzácné dědictví ekumenického hnutí v naší zemi. V době nedávného pronásledování církví, mnozí duchovní i laici, bez rozdílu církevní příslušnosti, společně trpěli, společně se modlili a povzbuzovali ve vězeňských celách i při skrývaných bohoslužebných a vzdělávacích akcích. Tam padaly přehrady a předsudky a rodilo se nové ekumenické hnutí.

Naše země je známá tím, že zde od počátků reformace docházelo k hlubokému rozkolu s katolickou církví. Osoba Mistra Jana Husa po celá staletí rozdělovala církev i pochopení dějin. Jsme vděčni, že z iniciativy mnoha odborníků – teologů a historiků a pod záštitou Vašeho předchůdce – papeže Jana Pavla II. došlo k historickému symposiu před deseti lety v Římě, které nám pomohlo, abychom Jana Husa mohli společně brát jako postavu středověkého křesťana, který sjednocuje a jehož charakter a zápas o pravdu má co povědět do našich zápasů i dnes.

V situaci české ekumeny si uvědomujeme, že na mnoho úkolů nestačíme v jednotlivých církvích a že musíme sloužit a pracovat společně. Dobrým dědictvím je ekumenický překlad Písma, na kterém po řadu let pracovali odborníci z většiny církví. Ekumenická rada církví má velmi dobrou spolupráci s Českou biskupskou konferencí. Společně připravujeme a projednáváme řadu projektů. Vysíláme kaplany do Armády ČR, do služby ve věznicích, v poslední době i do nemocnic a zdravotnických zařízení. V rozhlase a televizi vysíláme střídavě křesťanské bohoslužby. Pořádáme ekumenické bohoslužby a v řadě měst se společně scházejí kněží a pastoři k modlitbám a k přípravě společných projektů služby. Uskutečnili jsme ekumenicky i některé evangelizační iniciativy a postupně dál rozvíjíme sociální službu. Většina církví společně podepsala dokument Charta oecumenica a zavázala se k další spolupráci a dialogu ve vzájemné úctě. V naší společnosti prožíváme, že dobrá služba kterékoli z našich církví dává věrohodnost všem křesťanům, ale zároveň za chyby kterékoli církve platíme všichni ztrátou důvěry.

Na ekumenické cestě spolupráce samozřejmě prožíváme i chvíle, kdy naše touha po jednotě ještě nedochází dalšího naplnění. Vzájemně si uznáváme trojiční křest, ale ještě nemáme společné slavení eucharistie. Víme o překážkách, ale přesto toužíme po tom, abychom jednou mohli být společně kolem Pánova stolu a sdílet tajemství jeho oběti.

Mnozí z nás četli Vaše knihy a znají také Vaše encykliky a pastýřské listy. Oceňujeme Váš vztah k Písmu svatému i mnohé Vaše teologické dokumenty. Právě vydaná Vaše nová

Dokončení na str. 4

10:00 - 14:00
areál Diakonie ČCE v Krabčicích pod Řípem

- tržiště církevních a charitativních organizací (výrobky chráněných dílen, knihy a další)
- hry a soutěže pro děti
- hudební vystoupení (Gospel Limited, Nsango Malamu a další)
- divadlo (Studna, Víťa Marčík)
- taneční vystoupení (dětský soubor Lacho Amicus)
- výstava fotografií ze svatojakubské cesty
- bohaté občerstvení

MODLITBA ZA DOMOV

"Být solí země"

28. října 2009

3. EKUMENICKÉ SHROMÁŽDĚNÍ NA ŘÍPU

www.modlitbazadomov.cz

10:00 - 14:00
rotunda sv. Jiří a sv. Vojtěcha na Řípu

- modlitby a čtení z Písma

14:00 - 15:30 Modlitba za domov 2009
evangelický kostel v Krabčicích pod Řípem

- ekumenická modlitba za účasti představitelů církví
- moderátoři: Martina Kociánová a Dušan Hejbal
- přímý přenos v České televizi (ČT2) od 14 hodin

Kontakt: Ekumenická rada církví v ČR, Donská 5, 101 00 Praha 10, tel.: 271 742 326, 776 599 977, www.ekumenickarada.cz, rip@ekumenickarada.cz

Autobusy zajištěny z Prahy a Roudnice nad Labem

Netradiční způsob oslavy státního svátku 28. října zvolí Ekumenická rada církví. Již potřetí pořádá akci "Modlitba za domov 2009 - ekumenické shromáždění na Řípu a v jeho okolí". Zváni jsou křesťané z různých církví, ale i široká veřejnost!
Program vypukne v 10 hodin dopoledne v obci Krabčice, v parku Domova odpočinku ve stáří, který provozuje Středisko Diakonie Českobratrské církve evangelické.
Na místě bude řada stánků s nabídkou výrobků chráněných dílen, knížek s duchovní tematikou, svou práci na nich představí několik církevních organizací.
Pro občerstvení poutníků poslouží čajovna a další stánky s nápoji a potravinami, a to i v kvalitě bio a fairtrade. Bohatý program je připraven pro děti. Chystá se několik soutěží a her, čeká je i divadelní představení. Na podiu také vystoupí skupiny s lidovou, populární i duchovní hudbou.
Celá akce vyvrcholí Modlitbou za domov, ta se uskuteční v krabčickém evangelickém kostele za účasti nejvyšších představitelů církví v ČR. Tento pořad bude živě přenášen Českou televizí na programu ČT2.
V letošním roce je hlavním tématem Modlitby za domov "Být solí země". Je věnována lidem, pro něž domov nezačíná a nekončí za prahem vlastního obydlí. V pořadu budou otevřeny otázky vlastní odpovědnosti za prostředí, ve kterém žijeme, otázky významu duchovního života, duchovního vedení a podpory. Také proto Ekumenická rada navazuje novou spolupráci s Místními akčními skupinami, což jsou organizace fungující v regionech, jejichž členové se aktivně zasazují o rozvoj v dané oblasti. V rámci péče o prostředí, které je jejich domovem, se často starají například i o církevní památky. I proto bývají členy těchto skupin také křesťané z různých církví. Právě v Modlitbě za domov se mohou církve s těmito skupinami spojit a zároveň iniciovat budoucí spolupráci.

Bližší informace jsou na www.modlitbazadomov.cz

Dušičky

Ve dnech 1. a 2. listopadu prožíváme každoročně svátky nejznámější pod lidovým názvem **Dušičky.** Přehlédnout je nelze už proto, že se jich stejně jako Vánoc chopila komerce a my jsme tomu všemu podlehli. Květinářství, prostranství u hřbitovů jsou plná vkusných a nevkusných umělých i rostlých kytic, věnců, kořenáčů a davy lidí masově nakupují a nosí je většinou na hroby svých předků. V těchto dnech proudí tisíce lidí na hřbitovy. Někteří si opravdu vzpomenou na zemřelé, jiní nechtějí, aby je ostatní nepomluvili a další tam jdou jen ze zvyku. Některé rodiny už žádné hroby nemají protože popel svých blízkých nechali rozptýlit, pokud na to nezapomněli. Evangelíci říkají, že svátky zemřelých neslaví, ani v kalendářích není zmínka (luteráni znají svátek Všech svatých), ale většinou se na hřbitovy také hrnou, aby ozdobili hroby,setkali se tam s příbuznými a známými, které zase rok neuvidí.
Ovšem každé svátky mají své kořeny. Je dost obtížné se vyznat v nepřehledné, popletené a prolínající se změti dostupných informací z encyklopedií, časopisů, internetu…
Světské kalendáře mají 2. listopadu napsáno: **Památka zesnulých**. Je to do sekulárních poměrů převzatý katolický svátek, který mnohým nějak splývá i s 1.listopadem.
1.a 2.listopad není zdvojený svátek, jak bývá u některých církevních svátků, ale jsou to dva význačné dny, kdy se proplétají nejméně **dvě tradice – keltská a římská**.
První listopad se oficiálně jmenuje v katolických kalendářích **Všech svatých**. Na našem území žili Keltové od 5. nebo 4. století př.Kr. a v 6.-7. století po Kr. se začali prolínat se Slovany. Keltové slavili v noci z 31. října na 1. listopad **nový rok – Samhaim** (jindy Samaim). Proto asi slavíme svátky, v předvečer. Církev užívá názvu **vigilie** (původně noční hlídka, večerní pobožnost) např. na Štědrý večer, Bílou sobotu, naše narozeniny. Ten název Samhaim znamená česky **Konec léta**. Měl to být svátek zesnulých s přelomem letního a zimního období, největší ze čtyř keltských svátků. Tehdy byla představa, že se mezi živé mohou vplétat také již mrtví, lidé se báli a vycházeli z domu až druhý den ráno. Tady je pravděpodobně prapůvod svátku **Halloween**, ale o tom až za chvíli.
U svátku **Všech svatých** jsou římské křesťanské kořeny, původně památka všech mučedníků, **kteří již dosáhli spasení**. Svátek souvisí v vysvěcením Pantheonu v Římě, ten byl původně antickým chrámem. Nechal ho postavit v roce 27 př.Kr. zeť císaře Augusta konzul Markus Agrippa na počest všech bohů. Současná podoba je z let 118 – 125 kdy ho po požáru obnovil císař Hadrián (potlačitel židovského Bar Kochbova povstání). V roce 609 papež Bonifác IV. zasvětil původně pohanský chrám kultu Panny a Všech svatých mučedníků (pohřbívali tam také osobnosti jako Rafaela, Urbana I., Viktora Emanuele II…). Tato památka se postupně rozšířila do dalších zemí. Svátek Všech svatých nařídil papež Řehoř IV. roku 835 pro celou církev.
Máme tady i 2. listopad. Římskokatolický kalendář ho nazývá **Vzpomínka na všechny věrné zemřelé**, na ty, **kteří ještě nedosáhli Božího království a jsou dle katolické tradice a věrouky v očistci na rozdíl od mučedníků**. Proto někdejší mše (oběti, např.dle SZ apokryfů 2.Mk 12,31-45) na hrobech, modlitby za mrtvé… Aby bylo jasno, jako evangelík, podobné učení nesdílím. Tento svátek zavedl na 2.listopadový den benediktýnský opat Odillo z Cluny r. 998, který se později stal a je v dnešní podobě velmi populární.
Ale vraťme se k již zmíněnému svátku **Halloween** (znamená předvečer Všech svatých) a slaví se v anglosaských zemích v USA, Velké Británii, Austrálii, Kanadě... z 31. 10 na 1. 11. Dospělí a děti chodí v maskách, dá se říct, že jde o karneval, vydlabávají se dýně se svíčkami, které mají strašit. Zde již jasně vidíme keltský původ a zesměšňování lidského strachu.
Řekněme si, že tento způsob „slavení památky zesnulých"se prolamuje globalizací světa také do naší země. O Všech svatých lze již vidět v předzahrádkách rodinných domků i jinde svítit oranžové dýně…
Nevím, zda se mně zcela podařilo rozklíčit propletenec dvou podzimních svátků, ale k hrubému seznámení, to snad stačí.

Jiří Novák

Poslušnost, nebo vzpoura?

(Od Bible21 ke kritickému nálezu J.B.Součka)

„I kdybych MĚL JÍT údolím stínu smrti …" Tak začíná čtvrtý verš třiadvacátého žalmu podle Bible 21 (zvýrazňujeme). Takový překlad neodpovídá dostatečně přesně tomu, co stojí v hebrejském originále!
Doslovný překlad dotyčné pasáže zní: „I když PŮJDU…," popř.: „I když JDU…" (zvýrazňujeme). To u daného místa obecně snad nejznámějšího žalmu (Ž 23) ponechává otevřeny dvě diametrálně odlišné vykladačské možnosti:
1. Spojit téma pochodu údolím stínu smrti s tématem lidské poslušnosti (odevzdanosti do Božího vedení);
2. Spojit totéž téma naopak – v navázání na centrální biblická místa – s tématem hříchu, lidské vzpoury proti Bohu (blouděním, odpadnutím od Boha).
Alexandr Flek (autor překladu zvaného v populární zkratce „Bible21") upřednostnil první alternativu.
Za ošidné považuji, že tak učinil nikoli v samostatném výkladu, ale úpravou/opravou vlastního žalmového textu. Čtenářům, kteří jsou odkázáni pouze na češtinu, tak zamlčel, ano odňal zcela legitimní vykladačskou alternativu. Zřejmě na základě zhruba následující úvahy: „Kampak by to, prosím vás, vedlo, kdyby se měl Hospodin smilovávat nad hříšníkem?!"
Právě tuto „pedagogickou" úvahu – diplomaticky, a přece jednoznačně – v souvislosti s biblickými komentáři zpochybnil roku 1931 J.B.Souček v práci Theologie vý-kladů kralické Šestidílky. Nad verzí Ž 23,4 podle Bible21 tedy u příležitosti kulatého výročí vydání prvního dílu Šestidílky (z r. 1579) poznamenejme v navázání na J.B.Součka rovněž diplomaticky, leč zřetelně: Výše uvedená „pedagogická" úvaha by jistě neměla ovládat vykladače Písma. Nepoměrně horší ovšem je, řídí-li přímo práci překladatele Písma. Jeho dílo potom může být zbožným pokusem zkrátit Boží milost.

František Schilla

Česká knížka z doby okupace – také pro německé čtenáře

Jde o vězeňské vzpomínky J. J. Ottera, které vyšly v minulém roce pod názvem "Za mřížemi a dráty - také trochu jinak", které našly značný ohlas i mezi našimi čtenáři. Nyní byl pořízen za finanční podpory Č-n. fondu budoucnosti a Bavorské evangelické církve i jejich německý překlad: **"Hinter Gitter und Stacheldraht - auch ein wenig anders"**. Toto vydání je uvedeno předmluvou pro německé čtenáře od G. Frey-Reinginghause a pozdravným slovem bavorského biskupa Dr. J. Friedricha. Protože jde o pozoruhodné příspěvky i k tématu česko-německých vztahů, uvádíme jejich případné části v českém překladu.
GFR pro německé čtenáře: *„V této knížce dostáváte do rukou zvláštní poklad: vzpomínky o zkušenostech českého vězně v době nacistického režimu, za německé okupace a války. Jeho vyprávění však má i zcela zvláštní akcenty, jak to dokládá i neobvyklý podtitul: - také trochu jinak ! Jde o spojení vězeňských zkušeností s biblickými texty, které promlouvaly i do vězeňského života a stávaly se pramenem síly v těžkých a bolestných poměrech. Tato knížka může být pramenem informací o hrůzách, které mnozí lidé prožívali v nacistickém období. Avšak ještě důležitější je pro nás její svědectví o tom, jak Bůh, Otec Pána Ježíše Krista se stal sílou a ochranou v oněch těžkých poměrech, jak jeho Slovo osvobozuje a jak Duch svatý připravuje cestu smíření. - Knížka vlastně znamená osobní vyvrcholení literární činnosti Dr. J. Ottera, jemuž děkujeme i za mnohé vhledy do česko-německých dějin. Tomuto tématu věnoval mnoho sil i času. Svými dobře srozumitelnými knížkami pomohl mnoha lidem v Česku i Německu k hlubšímu pochopení česko-německých dějin, když se od doby svého návratu po 2. světové válce angažoval jako posel smíření a porozumění mezi našimi národy. - Jako Němec, který žije v Česku již po dvě desítky let, jsem velmi vděčný za tyto vzpomínky očitého svědka o Boží milosti na přelomu století."*
Dr. J. Friedrich, biskup EKB, Mnichov: *„Dějinné jizvy ve vztahu Němců a Čechů jsou znatelné ještě i dnes, i když se ČCE již v r.1995 ujala smířlivé iniciativy prosbou o vzájemné odpuštění, a i když již na obou stranách hranic vyrostla generace, která už nezažila ani železnou oponu. Avšak J. J.Otter nechce svými vzpomínkami na dobu války a vězení tyto jizvy znovu rozdírat. Je nám naopak příkladem v tom, že kvůli onomu vytrpěnému bezpráví, mučení a věznění, až do onoho pochodu smrti,* ***nezatrpkl*** *. Skoro bez emocí střízlivě řadí po sobě ony dny a události a dovede být i v nejtěžších situacích vděčný Pánu Bohu. Na cestě, kterou mnozí spoluvězni nepřežili, rozpoznává, že je svým Bohem uváděn i do vztahu k lidem, kteří mu pomohli ulehčovat jeho situaci. To se týkalo i bavorsko - českých vztahů, kdy se mu jeho malá německá bible stala jedinečným vlastnictvím, které si uchoval na pouti bavorskými lágry. -Dnes, dvacet let po dějinném obratu, se můžeme těšit z otevřených hranic do Česka i z nově rozšiřovaných vztahů k našim sousedům. Knížka nás povzbuzuje k pokračování na této cestě, i když nebudeme zapomínat na to, co se událo. Můžeme však tak činit v důvěře, že nám naše společná víra otvírá i nové perspektivy."*
Toto německé vydání prý nachází příznivou odezvu i v Německu. Ale může být také vhodným českým dárkem pro přátele v německých jazykových oblastech.

(V knihkupectví KALICH za 100 Kč. - Tamtéž je ještě k dostání i české vydání za 105 Kč.)

Rozloučení s Václavem Kačerem

V pondělí 28. září jsme se přišli do železnobrodské modlitebny rozloučit s bratrem kazatelem Václavem Kačerem. Je nám líto, že mu v poslední čas ubívaly síly, že musel bojovat s nemocí, že už tiše odešel v úterý 22. září 2009 ve věku 78 let.
Nejednou vyprávěl, že byl ve svém mládí zarytý ateista. A že si dal předsevzetí, že přesvědčí i ostatní věřící ve svém okolí o omylu, když podřizují své životy Božím normám, že je křesťanství dávno vědou překonáno. Chtěl vyvrátit svědectví Bible, a tak ji začal horlivě studovat. - Jenomže Pán Bůh po něm sáhnul, postavil se mu do cesty, oslovil do – a měření sil, jak jinak, vedlo k naprostému obratu. Kdo by odolal? Ani Václav Kačer neodolal – a protože Pán Bůh s lidmi někdy koná zvláštní věci, dovedl bratra Kačera až na kazatelnu sboru Jednoty bratrské v Koberovech na konci šedesátých let. Vedle svého civilního zaměstnání. Pracoval jako rytec a brusič skla a odváděl vždycky mistrovské kousky!
Po více jak desetileté kazatelské službě byl v Koberovech byl ordinován na diakona Jednoty bratrské biskupem A. Ulrichem 21. září 1980. Právě je tomu v těchto dnech 29 let. Za jeho další věrnou službu mu byla udělana i presbyterská konsekrace; to bylo v Železném Brodě 13. března 1992. Celé čtyři desítky let ve službě kazatele!
Po roce 1989 byl po dvě období zvolen i starostou obce Smrčí.
Při rozdělení Jednoty bratrské zůstal kazatelem svého sboru, nyní pod názvem Ochranovský sbor při ČCE v Koberovech. Tentokrát už jako důchodce na poloviční úvazek až do konce roku 2008. To už mu síly, žel, opravdu ubývaly.
A teď se už jen ohlížíme za ním, ohledáváme stopy, které tu zanechal, ty vititelné svýma rukama i ty tušené v nás a mezi námi slovem svědectví a příkladem poctivého života.
Celý svůj život šel za Beránkem Kristem – a už je jeho, navěky jeho...

J.Polma

Projev předsedy ERC Pavla Černého

Dokončení ze str. 2

encyklika Caritas in veritate je pro nás inspirací, abychom společně v pravdě sloužili jako nástroje Boží lásky. Také my věříme, že zjevená „pravda otevírá a sjednocuje mysl každého z nás ve Slově (logos) lásky – v křesťanském zvěstování a svědectví lásky," jak jste napsal v Caritas in veritate, paragraf 4.
Je nám upřímně líto, že církve v Evropě ztratily v mnoha směrech svou svědeckou úlohu, zeslábly a dostatečně neplní své poslání. Obdivujeme dynamiku a službu mnoha sesterských církví v tzv. Dvoutřetinovém světě a modlíme se, abychom i my v Evropě prožili duchovní obnovu a novou zodpovědnost za re-evangelizaci Evropy, rozvinutí sociální služby a dovedli pravdivě a v lásce reagovat na závažné výzvy přítomnosti.
Vaše návštěva i toto setkání je pro nás povzbuzením. Přejeme Vám, aby Vaše apoštolská cesta do České republiky splnila své poslání v Římskokatolické církvi a aby byla také podnětem k duchovnímu ekumenismu a sdílení Kristovy lásky všemi křesťany.
Ať Bůh žehná Vám i Vaší zvěstovatelské, učitelské i pastýřské službě!
Dr. Pavel Černý, předseda Církve bratrské a předseda Ekumenické rady církví v ČR

Praha, Arcibiskupský palác,
27. září 2009

Po papežově návštěvě v Čechách

Skončila papežova návštěva u nás a myslím, že díky za ni. Ukázala, že ona teze o nejateističtějším národu v Evropě není tak jednoznačně pravdivá, jak se mnohým zdálo. Účast, se kterou se setkala, nebyla jen davově zvědavá, (i když naše sdělovací prostředky pro to udělaly při dlouhodobé přípravě i návštěvě samé vše, co jen mohly) ale u mnohých zřejmě skutečně srdečná. Vítáme ji a nelze než souhlasit s tím, co vážený host pověděl o kořenech Kristova evangelia, ze kterých jsme spolu s Evropou jako národ vyrostli a ke kterým je potřebí se vracet a je prohloubit a očistit. Někdy nás evangelíky ale nejen oči bolely, ale i srdce se zachvělo při srovnání. předváděné okázalosti a nádhery s pokorou a tichostí Kristovou, a při projevech vzývání a poct, které patří jedině Bohu, prokazovaných tu lidem, jejich výtvorům a tělesným pozůstatkům. Co jsme pak hlavně hledali a žel postrádali, je to, co nás v poslední době nejnadějněji s římskokatolickými bratry sbližuje. Je to jejich obnovená pozornost a úcta k Bibli, která je pro nás nepominutelným základem a která toho tolik i v dějinách tohoto národa znamenala.
V papežových promluvách se snad ani v přejném náznaku neozvala.
To je škoda. Máme tu při úkolech, které tu společně máme i k užším bratrským vztahům, a které si i upřímně přejeme, velikou pomoc a také jedinečně nadějnou možnost konečného překonání našeho rozdělení. Nadějeme se však a doufáme, že tato obnovená láska, úcta, respekt a obecná přístupnost k Bibli pro všechny trvá a dostane se jí nových účinných impulsů a iniciativy.

Dalibor Molnár,
předseda MO Kostnické jednoty v Lysé n/L

Vydavatelství Petr Kopecký, Lysá nad Labem, nabízí skupinám zájemců i jednotlivcům **AUDIOKNIHU**

Karel Čapek:
Hovory s T. G. Masarykem
Čte Rudolf Pellar (TGM) a Jiří Hanák (KČ).

Kniha vznikala před více než sedmdesáti lety, citlivá Čapkova duše a mimořádná Masarykova osobnost ovšem zůstávají nejlepší zárukou velmi dobrého čtení.
Celá kniha je k dispozici ve formátu mp3 na 2 CD.

NYNÍ I K POSLECHU!

Cena: 220,- Kč (při odběru od 3 ks sleva 10 %, od 5 ks sleva 18 %)
+ poštovné a balné 100,- Kč/zásilka.
Objednávky – tel.: 325 637 259, 608 974 985; e-mail: petrqkopecky@seznam.cz

Pozvánka na 64. sjezd Kostnické jednoty – Sdružení evangelických křesťanů, o.s.

Srdečně zveme na jednání sjezdu, který se koná v sobotu 7. listopadu 2009 od 13.00 h v klubovně Majáku, Ječná 19, Praha 2 (je to na obvyklé adrese v objektu Evangelické církve metodistické – na dvoře vlevo, po schodech dolu).
Na programu jsou závažná jednání a rozhodování, proto prosíme o účast všechny individuální členy, zástupce Místních sdružení. Vítáni i hosté.

S pozdravem

Předsednictvo
Kostnické jednoty – Sdružení evangelických křesťanů

Z dopisů

K "Otázce" bratra Herolda v ET-KJ č. 28.

Nedávno mi řekl jeden mladý bratr ze spřátelené církve: "Já jako křesťan musím stát nalevo."
Naprosto s ním souhlasím. Znám i řadu svých kolegů z ČCE, kteří mají podobný názor. Pozoruhodné je, že jsou to právě ti, kteří v minulém režimu výrazně trpěli - odebráním státního souhlasu, zařazením do PTP a i hůře.
Je velmi pohodlné označit každého takového jako "levičáka" ve smyslu "komunista" a zesměšňovat ho nebo jím strašit lidi. Snad se tím bráníme proti odpovědnosti za "bratry své nejmenší" i Kristovu výroku, že "nelze sloužit Bohu i Mamoně".
Těm zbožným sestrám z Moravy (ale i všem nám) bych doporučila, aby si pořádně přečetly Lukášovo podání evangelia, nejraději celé. Nalezly by v něm i to děsivé podobenství o boháči a Lazarovi a jak to s nimi dopadlo.

Hana Najbrtová, jáhenka ČCE

Inzerce

Hledám osamělého a trpělivého muže, který by byl oporou mé ovdovělé 60leté invalidní, ale soběstačné sestře a pomohl jí s údržbou malého domku. Přistěhování nutné.

č. 47

Urychleně hledám pronájem bytu 1+1 nebo garsonky v Poděbradech. Zn.: Děkuji, žena s dítětem,
e-mail: jan.trojan@rtk.cz

č. 48

Oznámení

27. října 2008 byl povolán do Boží slávy Ing Milan Žežula. Jeho pokorné a obětavé následování Krista zůstává v našich vzpomínkách.

Manželka s rodinou,
Kostnická jednota a přátelé

Pozvánky

Jak správně přikrmovat ptáky a jak je poznat

Pomalu se krátí den, teploty klesají a řada z nás začíná myslet na to, co nasypat do ptačího krmítka. Ptákům zdaleka ne všechno prospívá a tak bychom jim mohli lehce svou neznalostí spíše ublížit než pomoci.
Pro všechny, které tato tématika zajímá se koná dne 19. listopadu v 17:00 v sále jabloneckého sboru ČCE (Pod Baštou 10) přednáška na toto téma. Přednáší zkušený ornitolog Pavel Světlík z organizace A Rocha. Vedle povídání o přikrmování bude řeč i o určování ptáků s praktickými ukázkami modelů.
Vstupné dobrovolné

* * *

Čtyřdenní pobyt pro nezadané křesťany

V Rychlebských horách ve dnech 13.-17.11.2009 pořádá Noemi - seznamka pro křesťany a Občanské sdružení Setkávání
Milí přátelé, zveme vás do Domu setkávání na Travné (okr. jeseník). Pobyt je určen pro upřímně věřící křesťany z různých církví a sborů z ČR a SR ve věku 18 - 50 let (horní hranice není přesně určena). Mohou se zúčasnit pouze nezadaní, tj. kteří v současné době s nikým nechodí. Připraven je bohatý program. Cílem je prohloubit vztah s Ježíšem, odpočinout si, najít nové přátele i partnera pro život.
Cena zahrnuje registrační poplatek 450 Kč a ubytování a stravování 1050 Kč.
Bližší informace na
www.noemka.com
nebo tel.: 777 222 877

Evangelický týdeník - Kostnické jiskry
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 228961190/0300
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost
*Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz, příjem reklamací: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

Bohoslužby

Seniorát Praha - Město

Českobratrská církev evangelická
Praha 1 - Deutschsprachige Evangelische Gemeinde Prag; Ne 10.30 sv. Martin ve zdi; f F. Lessmann-Pfeifer + f A. Pfeifer
Praha 1, Nové Město; Ne 9.30 Klimentská 18; f E. Halamová
Praha 1 - Staré Město; Ne 9.30 Salvátorská 1; f J. D. Beneš + f S. Karásek
Praha 2 – Vinohrady; Ne 9.30 Korunní 60; f E. Čašková
Praha 3 – Jarov; Ne 9.30 U Kněžské louky 9; f E. Plzáková
Praha 3 - Žižkov I; Ne 9.30 Prokopova 4/216; f Ch. Lange
Praha 3 - Žižkov II; Ne 9.30 Čajkovského 10; f O. Pellar
Praha 4 – Braník; Ne 9.30 Modřanská 118; f J. Pechar
Praha 4 – Modřany; Ne 9.30 Písková 6; f Z. Šorm
Praha 4 – Nusle; Ne 9.30 Žateckých 1169/11; f M. Zemánková + I. Škeříková
Praha 4 – Jižní Město; Ne 9.30 + c 18.00 ekumenické Donovalská 53; f M. Šourek
Praha 5 – Radotín; Ne 9.30 Na Betonce 14; f L. Mamulová
Praha 5 – Smíchov; Ne 9.30 Na Doubkové 8/2040; f I. Mareš
Praha 6 - Dejvice – Bubeneč; Ne 9.30 Dr. Z.Wintra 15/746; f P. Hudec + f A. Hudcová
Praha 6 – Střešovice; Ne 9.30 nám. Před bateriemi 22; f P. Pokorný
Praha 8 – Kobylisy; Ne 9.30 U Školské zahrady 1/1264; f M. Erdinger + f M. Rejchrt
Praha 8 – Libeň; Ne 9.30 U Pošty 1098/6; f R. Mazur
Praha 9 - Horní Počernice; Ne 9.00 Třebešovská 2101/46; f P. Firbas
Praha 10 – Strašnice; Ne 9.00 Kralická 4; f P. Klinecký
Praha 10 – Uhříněves; Ne 9.00 Husovo nám. 378/40; f V. Pír
Praha 10 – Vršovice; Ne 9.30 Tulská 1/14; f J. Ort
Ochranovský seniorát - Ne 9.30 Praha 4, Michelská I/7; f E. Šormová

Církev bratrská
Praha 1 – Staré Město, Ne 10.00 Soukenická 15, P. Grulich a P. Plchot
Praha 2 - Nové Město, Ne 9.30 Římská 43, P. Mošner
Praha 3 – Žižkov, Ne 9.45 Koněvova 23, B. Kaleta
Praha 4 - Jižní Město, Ne 17:00 Cílkova 639, R. Filip
Praha 4 – Šeberov, Ne 10.00 V Ladech 10, R. Hart
Praha 5- Smíchov, Ne 9.30 Vrázova 4, B. Matulík
Praha 6 – Dejvice, Ne 10.00 Hotel Krystal, J.Martího 2, S. Heczko
Praha 9 – Černý Most, Ne 10.00 Stoliňská 2502/41b, T. Grulich
Praha 9 – Horní Počernice, Ne 9.00 Ve Žlíbku 168, M. Kloubek
Praha 13, Ne 10.00 Mezi Školami 2475/29, M. Šrámek
Praha – mezinárodní sbor, Ne 10.30 Peroutkova 57, J. Waldrop

Bratrská jednota baptistů
Praha 3, Ne 10 .00 Vinohradská 68
Praha 3 (rusky mluvící), Ne 17.00 Vinohradská 68, G. Gavrilov
Praha 3 (mezinárodní), Ne 11.00 Vinohradská 68, G. Morris
Praha 4 – Pankrác, Ne 10.00 Na Topolce 14, J. Gondáš
Praha 6, Ne 10.45 Nad Habrovkou 3, K. Jones

Evangelická církev metodistická
Praha 2 – Nové Město, Ne 9.30 Ječná 19, f P. Hradský
Praha 9 – Horní Počernice, Ne 9.30 Křovinovo nám. 12, f R. Novotný
Praha 10 – Strašnice, Ne 10.00 Vilová 26, f P. Kuchynka

KOSTNICKÉ JISKRY
Evangelický týdeník
30/2009

4. listopadu 2009 ◆ ročník 94 ◆ cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde 18. listopadu

Z obsahu

* Čtyřnásobné evangelium
* Země, země, země, slyš slovo Hospodinovo
* Reálná demokracie

Poselství k 23. neděli po sv. Trojici

Boží království

L 17,20-30

Letos v létě jsem navštívil království. Lidské království. Cestoval jsem do Švédska a můj dojem byl umocněn tím, že jsme připlouvali po moři. Jasné hranice. Náhle jsem se ocitl v jiné zemi. U domků vlály švédské vlajky a z chování i mluvení lidí byla znát jednoznačnost i hrdost: „Jsem občanem tohoto království!"

Kdo z Božích dětí by někdy nezatoužil po takovém odděleném území, kde by bez jakéhokoliv omezení vládl náš Král? Asi by potom nebyl problém s naším sebevědomím, pramenícím z vědomí příslušnosti k tomuto dokonalému, mocnému zřízení. Kde ale leží Boží království, kudy vede jeho hranice? Ta hranice nevede na mapě, ani neprotíná nějakou rovnoběžku. Nedostanete se tam s žádnou cestovní společností, ani podle té nejmodernější GPS navigace. „Království Boží je uvnitř vás," říká Ježíš. Jak jednoduché! Do Božího království vstupujeme skrze nové narození z Ducha. Ti, kdo uzavřeli smlouvu s Bohem, již se stali občany Království. Království Boží je všude tam, kde jsou jeho občané přítomni. Království Boží je všude tam, kde je uctíván a vyhlašován Král.

Tento pohled by měl změnit i náš postoj. Nemůžeme utíkat z tohoto světa do království, nebo ho jen toužebně vyhlížet. Již nyní jsme jeho součástí. Jeho hranice určujeme my. Máme tady na zemi prosazovat a uplatňovat Kristovo vítězství a zabírat další území pro našeho Krále. V hrdosti a sebevědomí Královských dětí.

Michal Kostka,
kazatel ECM, Mikulov

Tak nocovali občané NDR v r. 1989 u rezidence SRN

Křesťanská víra nemůže být tolerantní

neboť Bůh, v něhož věříme, je žárlivý, nesnese vedle sebe jiného Boha. Kralický překlad Bible nezná výraz "žárlivý", místo něho užívá slov horlivost a horlivý. My starší jsme se učili recitovat Desatero po kralicku: "Já jsem Hospodin, Bůh tvůj, Bůh silný, horlivý, navštěvující nepravost otců na synech..." Ekumenický překlad je zřetelnější, zní: "Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, Bůh žárlivě milující" (Ex 20,5). Prorok Ezechiel popsal nově a výrazně vztah Boha ke dceři jeruzalémské takto: Bůh ji jako její manžel umyl, přioděl a ozdobil, ale ona místo věrné lásky "povoluje cizím jako žena cizoložná". Čtěte o tom u Ezechiele, v 16. kapitole a oceníte prorokovo podobenství, v němž Bůh nevystupuje jako kdejaký náhodný nápadník, ale jako MANŽEL milující: kdyby nemiloval, nežárlil by. Erotický slovník té kapitoly je namístě, aby nevěra jeruzalémské dcery, církve a každého z nás vystoupila z anonymity a byla postavena na pranýř.

Opusťme podobenství a povězme, jak těžké důsledky provázejí nevěru v našem občanském životě: ochromuje nebo rozvádí a dává svým nejbližším a celé společnosti na vědomí, že jedna společná firma vyhlašuje bankrot horší toho, který právě prožíváme s celým světem, neboť rozkládá společnost mravně, zevnitř. A teď někdo přijde a nabídne lacinou pomoc: promiskuitu, volnost bez závazku. Můžeš mít místo jednoho manžela jich několik. A už jsme zase zpátky v podobenství: Můžeš mít místo žárlivého, jediného Boha jiného Boha, kterého nabízejí velká světová náboženství, třeba hinduismus a buddhismus, která vábí tím, že jsou tak tolerantní, že tě nebudou držet, budeš-li chtít odejít, abys podle své chuti zkusil někoho jiného nebo něco jiného. Jejich tolerance je úctyhodná, pokud v ní cítíme nejistotu a ochotu žít nábožensky podle hesla: žít a nechat druhé také žít. Tak pěkně tolerantně se vyslovil buddhista dalajlama. Nesvádí nás k buddhismu, řekl: "Máte přece křesťanství, a to je pěkné náboženství." Jako by bylo jedno, koho a co člověk vyznává, jen když je to náboženství o Bohu nebo o něčem nad námi.

Křesťan a evangelík nevymění "svého" Boha za jiného boha, nemůže se stát muslimem, buddhistou ani mystikem. Nejbližší je mu judaismus (židovství), avšak křesťanská víra vyznává výlučně Ježíše Krista, proto ačkoliv má s judaismem mnoho společného, nemůže se s ním posadit k jednomu stolu. Tělo a krev Pána Ježíše Krista, které ozvláštňují chléb a víno, činí naši příslušnost k Pánu Ježíši Kristu nezaměnitelnou.

I ve srovnání s blízkým judaismem se objevuje křesťanská víra jako zcela netolerantní. Ta blízkost je zjevná ze skutečnosti, že Starý zákon, který je svatou knihou židů, nalezneme v jedné knize s Novým zákonem, v Bibli. Ta blízkost je viditelná i slyšitelná při evangelických křesťanských bohoslužbách. Evangelický kazatel káže i ze Starého zákona, ale nikdy bez ohledu k Novému zákonu, který je specificky křesťanskou knihou. Špatně nebo nedostatečně pochopili Nový zákon ti, kdo jej vydali samostatně, bez Starého zákona, přetrhli pouto, ne-li pupeční šňůru, která drží oba Zákony v jedné knize. Samostatné vydání každého zvlášť deformuje zvěst jich obou.

Podobně jako v naší době je výlučnost manželské lásky spíše výjimkou než pravidlem, i křesťanská víra vyčnívá z náboženského moře svou netolerantností. Starozákonní prorok chce mít svou ženu jen pro sebe, ona však porušila smlouvu věrnosti: *"Ty jsi však spoléhala na svou krásu a zhanobila jsi své jméno smilstvím. Zahrnovala jsi svým smilstvím každého, kdo šel kolem, ať to byl kdo byl"* (L 6,15). Ani v mystickém ráji nenaleznete pokoj, protože tam není nikoho, kdo by vám jej předložil. Mystika nemá Boha, je neosobní. Produkuje jen tajemnou atmosféru. Je ovšem tolerantní ažaž. Otevře každému, kdo jde kolem.

Spása je ze židů. Od nich vede cesta ke spáse, ze Starého k Novému zákonu, jenž slavnostně ohlašuje: *"Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově"* (L 2). To je evangelium, jediná radostná novina, jediná, netolerantní, ale pro všechny.

Josef Veselý

Zaostřeno na blízko

Evangelíci připomínali dvacet let pádu totalitních režimů ve střední Evropě

K výročí pádu totalitních režimů pořádala Českobratrská církev evangelická v týdnu od 14. 10. do 18.10. 2009 vzpomínkovou akci pod názvem ...1989...Exodus...2009...

Součástí oslav byl také pochod z německého velvyslanectví v Praze k památníku obětem komunismu na Újezdě, kde promluvil Olbram Zoubek a poté účastníci pochodu pokračovali na Národní třídu, k památníku 17. listopadu. Vzpomínkový pochod byl ukončen večerním požehnáním faráře Svatopluka Karáska v kostele u Martina ve zdi.

„Období totality bylo v naší části Evropy jevištěm, na němž se odehrávaly tragédie, ale na kterém současně hledali svou cestu jednotlivci i skupiny a společenství, jimž byla blízká témata spravedlnosti a svobody," řekl synodní senior Českobratrské církve evangelické Joel Ruml. V církevních řadách byly podle něj výrazné postavy, které v té době uměly upozornit na nebezpečí, i jedinci, kteří pokušení podlehli a s režimem se zapletli.

Několikadenní program, k němuž se do Prahy sjeli zástupci více než deseti křesťanských církví ze sedmi evropských zemí, byl zakončen v neděli 18. října slavnostní ekumenickou bohoslužbou v kostele U Salvátora v Praze.

Ivana Benešová

Aktualita

Je čas začít přemýšlet

Jak tak sleduji naši politickou situaci, říkám si, že ji čeká obdobný vývoj jako s půjčkami. Těch si lidé nabrali tolik, že jsou z toho na prášky. A možná si kdekdo řekne: "Kdybych byl alespoň na nule, to bych byl šťastný člověk." Jenže ouvej, ono to nějak nejde. Z dluhů se hrabe těžko. A z toho plyne poučení, že příště se jen tak nezadlužím.

Podle mého názoru je to podobné i s volbami. Dříve byli lidé rádi, že si vůbec mohou vybrat z několika stran, a své světlé zítřky spojovali se sliby politiků. V krizi voličům už možná trochu dochází, že tohle nestačí, a tak zkoumají, kdo to vlastně slibuje a zda se takovému člověku dá věřit. A není divu, že výhodu má kníže. To je jistě správný postoj, ó kéž by lidé měli důvěru, že je z krize vyvedou nějaké legální věrohodné politické síly. Ovšem v další fázi vyzývám také k zamyšlení nad tím, co který subjekt vlastně navrhuje.

Pravda, myšlení bolí a ruku na srdce: "Kdo má čas studovat ty složité stranické programy?" Ono to asi bude přirozené. Demokracie je nadvláda amatérů nad profesionály a přirozeně si lze přiznat, že drtivá většina národa vládnutí nerozumí. V této souvislosti bych uvítal větší zapojení do politiky lidí, kteří již něco dokázali a u nichž je předpoklad, že nás povedou dobře. Jinak by to mohlo dopadnout podle Lukášových slov: "Řekl jim také podobenství: Může vést slepý slepého? Nepadnou oba do jámy?" (L 6,39)

Ivo Kraus

Z církví doma i ve světě

Spravedlnost a odpovědnost

Světová rada církví (WCC) se v čase globalizace, exploze informačních technologií, a ohrožení míru, bezpečnosti a vzájemné snášenlivosti, snaží využít svou komisi pro mezinárodní vztahy církví (CCIA) k tomu, aby hlasy církví a ekumenických hnutí byly brány ve vážnou úvahu vládami a mezivládními organizacemi - Spojenými národy, mezinárodními finančními institucemi, Mezinárodním soudním dvorem a ostatními.
Tato komise vede církve a ekumenická hnutí ke společným mravním a teologickým výpovědím nad sociálními, ekonomickými a politickými otázkami. A vytváří prostor k přenosu rozmanitých církevních poznatků k institucím Spojených národů v Ženevě i v Novém Yorku.
Některé okolnosti přitom vyžadují zaměřit pozornost na mezivládní organizace jako jsou Světová banka, Mezinárodní měnový fond a Světové sociální fórum.
Internetový věstník WCC 22/10/09

(ih)

Oběti nehod připomene třetí listopadový víkend

(Plzeň). U příležitosti Světového dne obětí dopravních nehod uspořádají na Plzeňsku bohoslužbu u dálniční kaple a veřejnou besedu.
V neděli 15. listopadu 2009 od 15 hodin proběhne u dálniční kaple na odpočívadle dálnice D5 (na obchvatu Plzně poblíž Šlovic u 83. km ve směru na Prahu) už druhá ekumenická bohoslužba NA PAMÁTKU OBĚTÍ DOPRAVNÍCH NEHOD.
V pondělí 16. listopadu od 19 hodin na ni v Kavárně a čajovně Kačaba (Prokopova 17, Plzeň) naváže veřejná rozprava s názvem „Jak se můžeme vyrovnat s vinou (nejen) po dopravních nehodách?". O své pohledy se podělí viník, poškozený, právník a duchovní.
Památku obětí dopravních nehod uctí také v Praze u památníku na 0. kilometru dálnice D1 na Chodově - a to v neděli 15.11. od 11,30 hodin. Akce pořádají České sdružení obětí dopravních nehod, Psychosociální intervenční tým, Centrum SOS Archa Diakonie ČCE - středisko v Plzni a Terénní krizová služba Diecézní charity Plzeň ve spolupráci s místními duchovními.

Karel Šimr

Návštěva Českobratrské církve v Teplé

ZE ZELOVA DO TEPLÉ

Byť mi se dostalo jíti přes údolí stínu smrti,
Nebuduť se báti zlého, nebo ty se mnou jsi;
Prut tvůj a hůl tvá, toť mne potěšuje.

S těmito slovy emigrovali naši předkové z Čech a Moravy do ciziny. V Zelově se usadili v roce 1803. Na cestu do ciziny si s sebou brali jenom to nejdůležitější: nástroje na práci a v ranečku svatou Bibli. Během času postavili domy, a už v roce 1825 byl postaven v Zelově kostel. Na okraji Zelova vznikla osada Zelůvek. Tady evangelíci měli svůj modlitební dům, kde se konalo odpoledne náboženství, nedělní školka pro děti a také zde působil pěvecký kroužek.
V neděli odpoledne mladí i starší se sešli na okraji lesa na Zeleném paloučku. Myslím, že ještě dneska někteří vzpomínají na tu krásnou dobu, kdy si tam hráli, zpívali a běhali. Tam také hrával mandolínový kroužek. Zpívaly se zde písně touhy po domově předků. Mnohokrát zpívali píseň:

Hřálo slunko, hřálo krásně, hřálo na horách,
Pod tím slunkem chaloupka má stála jako v snách,
Tam jsem prožil svoje mládí, celý život svůj,
Tam jsem zpíval jako dítě: Kde domov můj?

Zelůvek - to byla jedna velká rodina, tady se všichni znali, spolu se radovali, vzájemně si pomáhali, a také se i vadili.
Po druhé světové válce otcové museli zase opustit ten útulný dům. Znova putovali s trochou dobytka a sebrali si s sebou Bibličku, Kan-cionál a Harfu Sionskou. Putovali znova s 23. Žalmem na rtech:

Hospodin jest můj pastýř,
Nebudu míti nedostatku.
Na pastvách zelených pase mne,
K vodám tichým mne přivodí ...

Ubytovali se tady v Teplé a v okolí. Moje babička Marie Valtrová s rodinou bydlela v Neždicích, strýček Karel Valtr a Josef Kulhavý v Rankovicích, teta Vondráčková v Teplé a strýček Otto Stejskal v Černošíně; a mnozí další z mé rodiny bydleli v okolí.
Příchozí chtěli tady míti nový Zelůvek, ale už to nebylo to, co ve vzdáleném Zelově. Ale jako nikde jinde v Čechách, tak tady ještě po tolika letech zpívá pěvecký sbor z Harfy Siónské a ze Sbírky, které přinesli s sebou jejich rodiče ze Zelova.
Když jsem byl mladý kluk, jezdil jsem sem na prázdniny. Teplá byla pro mě druhým Zelovem. S radostí a lítostí vzpomínám na ty pěkné chvilky v Teplé, na tu dobu, když jsem šel pěšky z Rankovic do Teplé.

Teď vám srdečně přejeme s manželkou dlouhá a radostná léta zdraví a pokoje.

Bůh buď s vámi, než se sejdem zas!

Teplá 20. září 2009

Jaroslav Stejskal

Člověče, kde a kam ?

Pod tímto heslem navazujícím na otázku, kterou „ slyšel Adam v ráji", se konal ve dnech 20. - 24. května t.r. v severoněmeckém městě Brémy další – 32. - Sjezd německých evangelíků zvaný Kirchentag, což je příležitost k naslouchání přednášek na nejrůznější témata, která zajímají ty, kdo chtějí žít jako Ježíšovi učedníci v tomto světě; kdy je možné sledovat či zúčastnit se rozhovorů o otázkách a potížích, se kterými se setkávají lidé v současné společnosti, slyšet výklady biblických oddílů, které by mohly vnést do této situace světlo či moudrost a vyměnit si názory s druhými - což, když se podaří, může být velice užitečné; seznámit se s životem církví a s nejrůznějšími iniciativami ve jménu evangelia doslova po celém světě [v Brémách bylo 3850 zahraničních hostí z 79 zemí]), sdílet z toho radost a s těmi, kde se daří, zažít společenství, co se vnitřní hloubky i velikosti týče.
I na letošním Kirchentagu pobývala jako host - díky pochopení jeho vedení - „dvouautobusová" skupina bratří a sester z České republiky, kterou zorganizovala Ekumenická rada církví. Převážná část z nich patřila do kategorie „mládež".
Účast skupiny nebyla jenom pasivní. Využila nabízené možnosti prezentovat život církví u nás v té části výstaviště, kterému se říká Ekumenická vesnice (není míněn vystrkov, ale společenství). Kromě nejrůznějších materiálů o životě církví u nás a nejrůznějších aktivitách pojímaných jako odpověď na pozvání zaslechnuté v evangeliu bylo připraveno i CD, které přibližovalo cestu náboženské literatury k nám v čase protireformace a tzv. reálného socialismu; i tenkrát si „Slovo" našlo cestu a překonalo nejrůznější vnější překážky - také díky obětavosti nejrůznějších lidí u nás i v zahraničí. Česká verse tohoto CD, kterou je jistě možné použít jako doplňkový program pro biblickou hodinu či konfirmační cvičení, je k mání na Ekumenické radě církví. - Uspořádali jsme – již po třetí - českoněmecký večer (a to ve sboru, který nám poskytl „ střechu nad hlavou" – Bremen – Bockhorn), jehož první část tvořily bohoslužby s večeří Páně, druhou pak přátelské posezení, ke kterému patřily i nejrůznější české „ kulinární speciality". – Profesor Evangelické teologické fakulty dr. Pavel Filipi posloužil biblickým výkladem, kterým začíná program každého dne Kirchentagu.
Za zmínku jistě stojí i tzv. Auswanderunghaus v brémském přístavu. Odtud odjížděli mnozí, kteří hledali jinde nový, prý lepší život. Auswanderunghaus je vlastně museum, ve kterém se můžete seznámit, jak to vypadalo v lodi, která odvážela tyto zájemce, a jak v místech, kam se dostali (např. USA). A protože žijeme ve věku techniky, jsou zanesena do počítače data těch, kteří se odtud do nového světa vypravili – bylo jich několik milionů (takže můžete objevit data vám blízkých či známých; můj děda Václav odjel odtud do New Yorku lodí George Washington 13. května 1912…).
Příští rok se v Mnichově sejde tzv. 2. ekumenický Kirchentag (na první v roce 2003 v Berlíně „ dorazilo " přes 200 000 účastníků). Jeho pořadateli nebudou jenom ti, kdo se hlásí k některé z evangelických či protestantských církví, ale i římští katolíci, ba i pravoslavní. Oč má jít při tomto setkání, které se bude konat od 12. do 16. května příštího roku, vyjadřuje toto apoštolské slovo: „Ať se vaše víra a naděje upírá k Bohu“ (1 Pt 1,21).

Ondřej Soběslavský,
člen Mezinárodního výboru
Kirchentagu

Poručíme větru, dešti?

(Husákovský skandál, severské odčinění)

„Příroda je chrám ďábla!" – Divák v kinosále rázem přestane doufat ve šťastný konec…(A protestant si navíc vybaví Lutherův výrok, že svět je „ďáblova hospoda".)
Citátem i celým filmem (s názvem Antikrist, přesnější by zřejmě bylo Ďábel) dánský režisér Lars von Trier, mám za to, frontálně útočí proti heslu: „Poručíme větru, dešti." To heslo bolševik nevymyslel, pouze – jako spoustu jiných věcí – uzmul, uzurpoval. V daném případě z tzv. přírodních (baalistických a jiných) kultů. Už samo ústřední polemické zaměření činí tedy von Trierův snímek hodným pozornosti pro čtenáře našeho týdeníku!
Neméně pozoruhodné jsou další momenty díla. Také jste hluboko za normalizace, ještě plni posledního Bergmana z filmového klubu, bezmocně svírali pěsti nad kasovním úspěchem cajdáku Juraje Herze Den pro mou lásku, v němž se poroučelo větru, dešti, plodistvým silám přírody přesně v duchu husákovské populační politiky (a také, zdůrazněme, přesně podle baalovské magie, až po ty nejmenší detaily)? Pokud ano, pak si poslední von Trierův film nenechte ujít! Námět, který Herz zneužil (manželé se vyrovnávají se ztrátou malého dítěte), dánský režisér – alespoň pro české a slovenské publikum – rehabilituje, totiž traktuje znovu, tentokrát poctivě, ano „bergmanovsky". Škoda jen, že se pozdní očisty námětu nedožil literární kritik Jan Lopatka, jehož svého času Herzův kýč vytočil natolik, že se, jak sám napsal, „pod tlakem chvíle" změnil dočasně v kritika filmového!
„A pak nastává závěrečná fáze celého procesu, totiž fáze akceptace, přijetí." – A copak je tohle, kohopak citujeme nyní? Psychovědátora chytrého jak rádio, an zvysoka poučuje publikum o fázích zvládání životní pohromy…Kolik takových paušálních „psychomouder" nacházíme dnes a denně v obrázkových časopisech vedle receptů na cukroví! Herzův film se k nim jistě hodil jako užitečná ilustrace, ne tak snímek von Trierův! Ten hrdinu zkraje zpupného (ba cynicky žertujícího o tom, jak porušuje jednu ze základních terapeutických zásad, když spí s klientkou, takto svou manželkou), později „rozhozeného" a zmrzačeného staví před úplně jinou „závěrečnou fázi": Jakmile přijdou tři žebráci (Trápení, Bolest, Chaos), znamená to, že někdo musí zemřít...
V souvislosti se snímkem Larse von Triera bývá skloňováno slovo „skandál". Domnívám se, že skandálem bylo a je spíše hlásání magického hesla, jemuž svého času posloužil Herzův film a jemuž von Trier se vší vervou oponuje: „Poručíme větru, dešti!" Jinak vyjádřeno: Filmový skandál se konal v roce 1976 v československých kinosálech, když Vlastimil Harapes a Marta Vančurová propagovali normalizační odnož baalismu a Tuzex. Veřejně tehdy protestoval pouze Jan Lopatka, člověk mimořádné citlivosti. Severský režisér dávný husákovský skandál odčiňuje jakoby za celou filmařskou branži.

František Schilla

Díkůvzdání

Slavili jsme Neděli díkůvzdání. A ledaskde byly na stole Páně vedle květin i mísy s ovocem a bochníček chleba. Jak to odpovídá nejen naší kalendářní době a vkusu, ale i tradici z doby ještě celkem nedávné, kdy jsme byli ze 70 % zemědělci a pro dělníky a řemeslníky nebylo ve sborech příliš pochopení.
Chceme-li ovšem slavit dary země uvědoměle (a píši to „země" s malým „z"), měla by tam být i láhev s vodou. Tou Boží vodou, kterou kalíme, špiníme a otravujeme bez výčitek, ohledu i zaváhání. A chybí mi - promiňte - pečené kuře: Kuře jako zástupce toho nešťastného Božího stvoření, které se sice „rodí" a „žije". Ale jen jako hromada bezcitných věcí, bez svobody, bez oddechnutí, bez milosrdenství i kapinky úcty. Aby bylo mechanicky počato, vylíhnuto, vykrmeno, zabito, vykucháno a zmraženo ... a až při nedělním obědě,- ale to již s poděkováním Pánu Bohu,- sice stále ještě nekuřecky, ale alespoň již lidsky a nestrojově snědeno.
A chybí mi - promiňte - i láhev s naftou. I ta je darem Božím, bez kterého bychom dnes i my v Čechách zemřeli hlady. S naftou, o kterou se vedou již několik generací vyhlazovací války a pro kterou jsme si nedávno koupili za 2 miliardy transportéry, abychom mohli důstojně válčit tam, odkud nás nikdo nezval.
Jsme ovšem stát dnes již průmyslový: nepatřila by na stůl Páně cihla oceli, kus plátna a špalíček umělé hmoty? A pokud žijeme z finančních transakcí, symbolizovala by obyčejná stokoruna nebo raději tisícikoruna dostatečně všechny ty dividendy a úroky, se kterými pro nás peníze z kapes druhých lidí „pracují"?
A co televizor? Zdroj našeho poučení, zdroj naší zábavy, náplň našeho času, hlavní regulátor a vychovatel našeho vědomí, svědomí, odpovědnosti i mezilidských vztahů. To všechno jsou Boží dary. Nebo nejsou? ... Ovšem pokud ne Boží, tedy čí?
A co si pak s nimi počneme a máme počít, když nám to v televizi neřeknou?

Ilja Herold, iherold@upcmail.cz

„...Semper reformanda..."

– Toto „konštatovanie", event. „výzva" (alebo ak chcete „slogan") pochádza od Dr. M. Luthera (celý jeho výrok znie: „Ecclesia semper reformanda".) a veľký reformátor ním vlastne hovorí, že ním neskončilo reformovanie cirkvi (jej učenia i praxe), že je treba pokračovať (trvalo) v ním začatom diele. Nie všetci jeho nasledovníci si však „vzali k srdcu" tento jeho odkaz; naopak: mnohí sa snažili „zakonzervovať" to, čo ich učiteľ stačil vykonať počas svojho života, a k tým, čo pokračovali v reformovaní, sa správali rovnako, ako sa k nim správala rímska cirkev: označovali ich za „heretikov" (so všetkými dôsledkami, ktoré z toho vyplývali). Napriek tomu však reformovanie (teda opätovné „formovanie" toho, čo bolo zdeformované) cirkvi pokračovalo a pokračuje. Príspevkom k tomu má byť (aspoň podľa autora) aj kniha, o ktorej sa tu chcem krátko zmieniť.

Táto pozoruhodná kniha vyšla koncom leta t.r. v jednom slovenskom nakladateľstve. Jej celý názov je **Malý príspevok k reštaurovaniu „veľkej budovy" – k naplneniu odkazu k veľkej úlohe kresťanov: SEMPER REFORMANDA**. Pravda, slovo „malý" v názve knihy treba brať „relatívne"; kniha má totiž 400 strán a – ako si ešte ukážeme – zaoberá sa takmer všetkými základnými otázkami viery (resp. vierouky) kresťanov.

Autor knihy M. Benjan je pre väčšinu českých čitateľov asi neznámy; inak je to na Slovensku, kde sa dostal do povedomia verejnosti mnohými knihami a článkami nielen s teologickou, ale i umeleckokritickou, a dokonca i medicínskou tematikou (pôvodne pracoval totiž ako lekár). Jeho kniha zaujme čitateľa nielen sviežim, dobre zrozumiteľným (nie príliš „učeným, teologickým") jazykom, ale najmä netradičným, nedogmatickým prístupom. Autor (ktorého možno považovať za „harnackovca", resp. „ritschlovca") v podstate odmieta všetky vieroučné dogmy; tie totiž delí na dve skupiny – dogmy biblické a dogmy nebiblické: prvé vychádzajú z Písma, preto nie sú zlé; sú však zbytočné, pretože tvrdia vlastne iba to, čo je v Biblii (možno ich teda nahradiť – ak by to bolo treba – napr. vhodným biblickým citátom); druhé sú vyslovene zlé, škodlivé, pretože deformujú vierouku a zavádzajú kresťanov – odvádzajú ich od učenia, ktoré nám tu zanechal Ježiš Kristus. Autor to dokumentuje na viacerých konkrétnych príkladoch.

Kniha je rozdelená na sedem častí: **1. O Božom Svetle** – o rôznych druhoch Božieho zjavenia (o „Božích komunikačných kanáloch", ktorými ľuďom Boh oznamoval a oznamuje pre nich dôležité správy), **2. O Božom Slove**, ktoré je najdôležitejším Božím zjavením („komunikačným kanálom"), **3. O Božom Zákone** – najdôležitejšej časti Božieho Slova (i o jeho „novele" – o „prikázaniach Ježiša Krista"), **4. O Bohu – Zákonodarcovi**, našom Stvoriteľovi a Otcovi, ale aj Sudcovi (a o tom, ako si mnohí ľudia „stvorili boha na svoj obraz"), **5. O Ježišovi z Nazareta, ktorý sa stal Kristom a naším Pánom** (ale aj „novelizátorom" a „interpretátorom" Božieho Zákona), **6. O viere a o vyznaniach viery** (o rôznych aspektoch viery a o rozličných vyznaniach – o „klasických" krédach, o osobnom vyznaní i o neverbálnych vyznaniach), **7. O živote časnom**, a to z hľadiska biologického, medicínskeho a teologického (i o „hlinených nohách" dnes už v podstate opúšťanej, no stále umelo živenej Darwinovej hypotézy); a **o živote večnom** (najmä o tom, či ide pri ňom o atanáziu alebo o anastázu).

Kniha obsahuje aj **tri prílohy**: najrozsiahlejšiu z nich tvorí **päť kníh „Nového" („novelizovaného") Zákona** v súčasnom jazyku; ďalšou je **úryvok zo svetoznámej knihy A. v. Harnacka „Dejiny dogmy**" a tretia je zostavená **z citátov z jednej publikácie antinomistu** (popierateľa platnosti Božieho Zákona) Johna G. Reisingera a z kritických komentárov k nim.

Knihu nenájdete v bežnej sieti našich kníhkupectiev; je však v ponuke najväčšieho slovenského internetového kníhkupectva „Martinus.sk" a pravdaže priamo u nakladateľa (www.knihy-benjan.sk).

Milan Beňo

Po staru se kázat nedá

Do knihkupectví přijde paní a praví: Sháním nějaké čtení pro manžela v nemocnici. – A co by to mělo být, ptá se prodavač, něco duchovního? - Ne, děkuji, odpoví zákaznice, manželovi už je lépe. – Tedy takhle to chodí s lidmi; když je jim zle, rádi přijmou duchovní útěchu, ale jakmile jim otrne a jsou z nejhoršího venku , přestanou se o duchovní věci zajímat.

A teď si představte, že máte takovým lidem kázat. Onehdy jsem četl úvahu jednoho faráře (Emanuela Vejnara v ET-KJ 26/2009) který píše, že hlavním úkolem kázání je těšit a pozvedat posluchače. To je otázka! Dejme tomu máte před sebou nějakých 20 posluchačů. Chybí mezi nimi ten pán z nemocnice; od té doby, co se uzdravil, už do kostela nechodí. Pět lidí z uvedeného počtu je nábožensky založených, ti chodí do kostela z vnitřní potřeby. Dalších pět jsou presbyteři a sboroví funkcionáři; přišli, protože po bohoslužbách je schůze staršovstva. Dalších pět lidí přišlo z dobrého zvyku, protože bez kostela není neděle. U zbývajících posluchačů není zcela jasno, proč do kostela přišli; částečně jsou to lidé hledající, jedné sestře je doma smutno a jde ráda mezi lidi. Dva návštěvníci jsou hosté odjinud.

Kázání by mělo přinést něco všem. Potěšit potřebuje ta osamělá sestra, pozvednout z prachu všednosti potřebujeme všichni. Někoho pozvedá už samo kostelní prostředí, k jiným promlouvá bohatá liturgie. Středem evangelické bohoslužby je kázání. Pozvedá vás tradiční kázání? Mne tedy ne. Slyším, že jsme lidé hříšní, ale Pán Bůh nám odpouští ve svém nekonečném milosrdenství. Dnes je nám odpuštěno, zítra začneme hřešit znovu. To není nijak zvlášť povznášející ani radostné; to není evangelium, to je osud. Když tohle slyšíte celý život, začne vás to nudit.

My kazatelé nemáme rádi, když posluchači při kázání spí. A tak se ho snažíme nějak zpestřit. Já např. dbám na to, aby kázání bylo aktuální a mluvím o tom, čím veřejnost zrovna žije: o finanční a hospodářské krizi, o prasečí chřipce, o volbách a politice. Když jsme měli letos v Libereckém seniorátě mistrovství světa v lyžování, vhodně jsem na to navázal.

Ale i takové kázání zajímá lidi jen nějaký čas. Ani mě nebaví komentovat do nekonečna veřejné dění. To přece není naše poslání. Když Pán Ježíš vysílal své učedníky do práce, dával jim dva úkoly: kázat evangelium království Božího a uzdravovat nemoci (L 9,6). Ohlašovat království Boží, to není jen útěcha, to je také výzva k pokání. Pokání je cesta k duchovnímu zdraví. Naším největším problémem, jak já to vidím, jsou naše duchovní nemoci, naše sobectví, naše pochybné vášně, závislosti, neřesti a všechny ty nepěkné rysy naší povahy, kterými ničíme život sobě i svým bližním. Útěcha v těchto případech moc nepomáhá a z prachu a naší bídy nás nepozvedá. My potřebujeme být uzdraveni. Já tady mluvím z vlastní zkušenosti, ale myslím, že nejsem daleko od pravdy. Jako kazatel málokdy lidem nabízím v kázání útěchu, to mi moji posluchači potvrdí, ale vždycky se snažím, aby bylo veselé, protože veselé srdce očerstvuje jako lékařství, kdežto zkormoucený duch vysušuje kosti (Př 17,22). Veselá mysl je půl zdraví. Když se směje Pán Bůh (Ž 37,13), smíme se smát i my, jeho šťastné a vděčné děti.

Vlastimil Tlustý

Nelyrika

V roce 2008 vyšla útlá a půvabná knížka české autorky Nadi Johanisové, nazvaná "Kde peníze jsou služebníkem, nikoliv pánem". Není to však lyrika. Je to dvacet břitkých a úsporných fejetonů, hluboce analyzujících stav a výhledy naší, ale především celosvětové ekonomiky. Co se nám nelíbí,- kam a proč spějeme,- kde hledat východiska a jak a čím se bránit. S pohledy na lidi i přírodu, ale také na globalizaci a obchod a zemědělství, na peníze i finančnictví a na opium spotřeby a trvalého růstu. Vše přesvědčivě, zdokumentovaně, brilantně a narovinu. Ale také česky a při pečlivém čtení naprosto srozumitelně.

Na některé otázky, které (si) autorka klade, bych měl asi jiná řešení. Ale to není rozhodující. Je to knížka, která nás naučí proč, nač a jak se ptát. A to je to podstatné.

Vše 125 stránek s několika ilustracemi Vladimíra Jiránka za asi 180 korun.

Ilja Herold, iherold@upcmail.cz

Americký spisovatel John Updike

Dobrovolnictví a víra

(Z německého měsíčníku Chrismon 10/2009 a posmrtně vydané knihy J. Updikea)

Bez lidí, kteří vykonávají svou funkci bezúplatně (jako čestnou/dobrovolnickou funkci), „nemůže existovat společnost ani církev," prohlašuje biskupka Margot Kässmannová.

Kässmannová se v letošním říjnovém čísle protestantského měsíčníku Chrismon zamýšlí nad statistikou, podle níž pracuje v Evangelické církvi v Německu zadarmo celkem 1.103.941 lidí (čili, jak se muselo číst dříve: jeden milion sto tři tisíce devět set čtyřicet jeden člověk). Všímá si toho, že většina z nich se takto angažuje, protože byla o převzetí funkce požádána, a přimlouvá se, abychom vytvořili určitý trh s obdarováními (tj. sladili nabídku a poptávku) a vyvinuli „kulturu uznání" (jako např. v USA, kde se dobrovolnická činnost zaznamenává do školních vysvědčení, uvádí se běžně v profesních životopisech apod.). Na straně druhé biskupka konstatuje: „Lidé berou svou čestnou funkci vážně."

Podle amerického spisovatele Johna Updikea může být čestná funkce vposledu vzpruhou a posilou samotnému dobrovolníkovi. Hlavní hrdina povídky Druhy náboženské zkušenosti Dan Kellog ztratí 11. září 2001 ve čtyřiašedesáti letech víru při pohledu na důsledky atentátu na Světové obchodní středisko v New Yorku. Nakonec se k víře vrátí. („… a Bůh byl s ním; Danova konverze k ateismu nepřetrvala.") Přemostit období bezvěrectví mu kromě pravidelné účasti na bohoslužbách pomůže právě zdarma vykonávaná práce ve výboru pro údržbu církevních objektů. (V reakci na Danovo vysvětlení, že „ty věže byly vyšší, než bylo třeba", končí povídka slovy hrdinovy vnučky o dvou modrých reflektorech na místě, kde stávala dvojice věží Světového obchodního střediska: „Paní učitelka ve škole říká, že ta světla jsou jako duha. Znamenají, že se to znovu nestane.")

Sbírka povídek Tátovy slzy a jiné povídky, do níž je citovaná povídka (s. 82 – 112) zařazena, vyšla posmrtně letos v létě, připravil ji ale ještě sám Updike (18.3.1932 – 27.1.2009). Běží o osmnáct mistrně propracovaných črt, jež nezapřou, že autor studoval též malířství. V závěru mají většinou místo pointy něco jako završení: posouzení věci z odstupu, odlišné perspektivy. Z tvrdě moderních hledisek jsou Updikeovy povídky nadprůměrně dlouhé. To však souvisí s technikou autorovy „drobnokresby", jež zachycuje rovněž různé aspekty života z víry, a reflexivním stylem vyprávění (místy až teologického zaměření). Jak vidno výše, spisovatel vedený intuicí dokázal být kongeniální s vystudovanou teoložkou!

Bez angažmá dobrovolníků by nemohly existovat ani Kostnické jiskry. (K nadšeneckému období těsně po listopadu 1989 patřila, připomeňme, také finančně nehonorovaná funkce „kolportérů".) V navázání na Kässmannovou a Updikea můžeme potvrdit, že pro dobrovolníky jsou – a doufejme, že zůstanou – „Kostry" vzpruhou a posilou.

František Schilla

Odkaz:

Updike, J.: My Father`s Tears and Other Stories.
Hamish Hamilton 2009

Dana Krausová zpívá židovské písně

Obecně prospěšná společnost Husitské centrum vydala nedávno zajímavě zpracované CD židovských písní, které vyniká svoji originalitou. Bylo nahráno v březnu 2009 ve špičkovém studiu na Hudební Akademii múzických umění v Praze pod vedením výborného zvukaře Aleše Dvořáka a jeho studentů. Písně židovské sefardské nazpívala zpěvačka, absolventka pražské konzervatoře, Dana Krausová za klavírního doprovodu Jiřiny Marešové - Dvořákové. O klarinet se postaral hudebník židovské kapely Trombenik Pepíno von Dráček. Zvuk krásných židovských houslí vytvořil dobře známý židovský houslista, virtuos Alexander Shonert, který vystupuje v hudebních projektech po celé Evropě.

Písně hebrejské a sefardské jsou vlastně lidovými písněmi Izraelců tvořícími nedílnou součást židovské historie. Zpívají se o židovských svátcích, při slavnostních příležitostech, doma a v synagogách. Chválí Boha Hospodina, oslavují Izrael nebo připomínají vždy některou část židovské historie. Jsou psány na texty z Bible a dalších židovských knih, např. z Hagady, z Mišny, z traktátů a z liturgických textů. Sefardské písně vznikaly ve Španělsku v průběhu 16.století, zpívaly se v jazyce ladino. Mají orientální nádech. Zpívají se převážně s kytarou, loutnou nebo harfou.

Na CD byly vybrány nejznámější židovské písně, jako například Šalom Alejchem (pokoj vám), Hava Nagila (Radujme se), Hevenu Šalom Alejchem (Přinášíme vám pokoj), Adio Querida (Sbohem milá), Aire de Mujer (Zamiloval jsem se), které jsou podbarveny zajímavou a originální instrumentací předznamenávající příjemný poslech.

CD je možné si objednat telefonicky na čísle 776280368 nebo na webových stránkách
http://monteko.cz/music
či zakoupit osobně v prodejně Blahoslav ve Wuchterlově ulici 5 v Praze 6.

(ik)

Zaujímavosti nie len z ekumény

Slovenskí politici opätovne otvárajú diskusiu o treste smrti

(Rádio Slovensko – 22. 10. 09). Slovenskí politici opätovne otvárajú diskusiu o treste smrti. Daniel Lipšic z KDH a Rafael Rafaj z SNS tvrdia, že tento najrozporuplnejší inštitút trestného práva má odstrašujúci účinok a môže tak ochrániť prípadné obete.

Právnik však zdvíha výstražný prst a poukazuje na to, že trest smrti je nenapraviteľný. Jeho prípadné prijatie by nám okrem toho mohlo spôsobiť vážne problémy na medzinárodnom poli. Informuje Miroslava Ábelová: *"Posledný rozsudok o treste smrti padol na Slovensku 8. júna 1989, teda pred 20 rokmi. Za trojnásobnú, mimoriadne beštiálnu vraždu tehotnej manželky a dvoch dcér popravili v Bratislave vtedy 29-ročného Štefana Sviteka. Dnes tému trestu smrti otvára koaličný aj opozičný politik."*

Rafael Rafaj: *"Je tu nová fáza, ktorá by znovuzavedenie mohla pripustiť pri naozaj prísnom bezpečnostnom režime tak, aby sa vylúčili všetky možnosti justičného omylu."*

Podobný názor má aj exminister spravodlivosti a poslanec za KDH Daniel Lipšic, ktorý by zavedenie trestu smrti uvítal. Poslanec tvrdí, že najmä pri obzvlášť brutálnych vraždách by bol absolútny trest morálne adekvátnym. Navyše, údajne v posledných rokoch výskumy ukázali, že trest smrti má odstrašujúci účinok.

Daniel Lipšic: *"Odstrašuje potenciálnych páchateľov vrážd, a teda má potenciál zachraňovať nevinné ľudské životy. Ak vieme zachrániť nevinné ľudské životy aplikáciou trestu smrti, myslím si, že situácia sa úplne mení a je veľmi ťažké nájsť argument proti jeho aplikácii."*

Najvyšší trest podľa politika neodsudzuje ani katolícka cirkev. Zároveň si uvedomuje, že na Slovensku nie je možné zaviesť ho, keďže sme sa v roku 2002 Rade Európe zaviazali o jeho nepovolení.

Daniel Lipšic: *"Ak, tak dá sa len iniciovať diskusia o tom, či je správne, aby existoval celoeurópsky zákaz trestu smrti."*

Jozef Kováčik, hovorca KBS: *"Zásadným spôsobom sa k tejto otázke vyjadril pápež Ján Pavol II., že za mimoriadnych okolností môže byť pripustený aj trest smrti, napr. počas vojny. Ale zároveň pripomína, že ak má spoločnosť možnosť inak sa brániť, má to využiť."*

S názormi poslancov nesúhlasí právnik Ústavu štátu a práva SAV Eduard Bárány. Trest smrti je podľa neho nenapraviteľný a nemá žiadny odstrašujúci účinok. Navyše varuje, že by tak Slovensku hrozili vážne medzinárodné problémy: *"Poškodilo by si napr. na pôde Rady Európy a podstatne by sa znížila naša dôveryhodnosť. Obeti trestného činu sa už trestom smrti pre páchateľa nepomôže. Keď už raz bol niekto vo väzení, tam už žiadna náprava neexistuje."*

Predstavitelia vlády Roberta Fica už dlhšie hovoria o tom, že sme Rade Európy zaviazaní, a preto túto otázku otvárať určite nebudú.

* * *

Pribudnú nové hrobové miesta na najväčšom cintoríne v Trnave

(21. októbra - TASR). Zhruba o 1400 nových miest rozšíri mesto Trnava svoj najväčší a najnovší cintorín na Kamennej ceste.

Miesto posledného odpočinku Trnavčanov má v súčasnosti voľnú kapacitu na nie viac ako dva roky, prvá etapa výstavby ďalšej časti cintorína by mala byť ukončená do Sviatku zosnulých.

Samospráva do projektu investovala 77.000 eur (23 miliónov Sk). Voľných hrobových miest by malo byť tak k dispozícii na nasledujúce desaťročie.

V súčasnosti sa v Trnave pochováva do nových hrobov iba na Kamennej ceste, ktorý slúži okolo tridsať rokov. Kapacity ostatných cintorínov sú už vyčerpané a na pochovávanie v nich sa využívajú už iba existujúce hroby. V meste slúži tzv. nový cintorín na ulici T. Vansovej, ktorý bol založený v roku 1786.

Na Nitrianskej ulici sú tesne vedľa seba zriadené viaceré cintoríny, ktoré oddeľuje iba múr - evanjelický cintorín otvorili v roku 1794, židovský cintorín je v lokalite od roku 1781, v tom istom roku bol zriadený aj vojenský cintorín s hrobmi padlých v 1. svetovej vojne a s pamätníkom obetí z 2. svetovej vojny.

Otvorením cintorína na Kamennej ceste mesto zrušilo tzv. starý cintorín v lokalite za trnavským cukrovarom. Lokalita teraz slúži ako miesto oddychu.

Najstarším známym cintorínom bol cintorín okolo Baziliky sv. Mikuláša, ktorý slúžil svojmu účelu do roku 1747.

* * *

Aj ženatí pastori sa už budú môcť stať kňazmi

(PRAVDA). Pápež Benedikt XVI. zmierňuje napätie s 500-tisíc tradicionalistickými anglikánmi: aj ženatí pastori sa už budú môcť stať kňazmi.

Konštitúcia, o ktorej už Vatikán oficiálne informoval, predpokladá možnosť vysvätenia ženatých anglikánskych seminaristov na katolíckych kňazov.

Je to veľký obrat pre mužov cirkvi, ako je napríklad kňaz z talianskeho Bari Nicola Lopolito, teraz anglikánsky kaplán Edinburskej univerzity.

Edita Škodová
www.ecav.sk

Upřímné poděkování

Chceme poděkovat všem svým čtenářům a příznivcům, kteří vstřícně zareagovali na naše volání o pomoc. Rádi časem uvedeme jmenovitě známé dárce. A děkujeme i těm, kteří si nepřejí být jmenováni. Vaše podpora znamená, že za listopad a prosinec budeme moci snad vydat alespoň po 2 číslech našeho týdeníku.. Velmi si ceníme, že nám svou přízeň i zájem projevujete i tímto způsobem. Vaše dary a příspěvky jsou i nadále velice vítány!

S vděčností a srdečnými pozdravy

Předsednictvo Kostnické jednoty a redakce

Inzerce

Hledám osamělého a trpělivého muže, který by byl oporou mé ovdovělé 60leté invalidní, ale soběstačné sestře a pomohl jí s údržbou malého domku. Přistěhování nutné.

č. 47

Urychleně hledám pronájem bytu 1+1 nebo garsonky v Poděbradech. Zn.: Děkuji, žena s dítětem,
e-mail: jan.trojan@rtk.cz

č. 48

Ubytování v Krkonoších: Zařízená chata (RD) pro týdenní pobyty křesťanské mládeže a rodin ve Svobodě nad Úpou. Kapacita max. 25 osob. Bližší informace: Samuel Hejzlar, farář ČCE v Dobříši, tel: 603 578 108, e-mail: sammy@quick.cz

č. 45

Pozvánky

Ekologická sekce České křesťanské akademie zve na besedu o hnutí Sekem (ekozemědělská iniciativa v Egyptě).

Úvodní slovo přednese sestra Klára Hejkrlíková.

Beseda se koná v úterý 10. listopadu 2009 od 17.30 v přízemí Emauzského kláštera (Vyšehradská 49, Praha 2)

JNe

* * *

Jak správně přikrmovat ptáky a jak je poznat

Pomalu se krátí den, teploty klesají a řada z nás začíná myslet na to, co nasypat do ptačího krmítka. Ptákům zdaleka ne všechno prospívá, a tak bychom jim mohli lehce svou neznalostí spíše ublížit než pomoci.

Pro všechny, které tato tematika zajímá, se koná dne 19. listopadu v 17.00 v sále jabloneckého sboru ČCE (Pod Baštou 10) přednáška na toto téma. Přednáší zkušený ornitolog Pavel Světlík z organizace A Rocha. Vedle povídání o přikrmování bude řeč i o určování ptáků s praktickými ukázkami modelů.

Vstupné dobrovolné.

* * *

Čtyřdenní pobyt pro nezadané křesťany

v Rychlebských horách ve dnech 13.-17.11.2009 pořádá Noemi - seznamka pro křesťany a Občanské sdružení Setkávání

Milí přátelé, zveme vás do Domu setkávání na Travné (okr. Jeseník). Pobyt je určen pro upřímně věřící křesťany z různých církví a sborů z ČR a SR ve věku 18 - 50 let (horní hranice není přesně určena). Mohou se zúčastnit pouze nezadaní, tj. kteří v současné době s nikým nechodí. Připraven je bohatý program. Cílem je prohloubit vztah s Ježíšem, odpočinout si, najít nové přátele i partnera pro život.

Cena zahrnuje registrační poplatek 450 Kč a ubytování a stravování 1050 Kč.

Bližší informace na
www.noemka.com
nebo tel.: 777 222 877

Evangelický týdeník - Kostnické jiskry
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 228961190/0300
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost
*Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz, příjem reklamací: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

Jsem žena s omezenou pohyblivostí, která bydlí v Praze. Potřebuji celodenní výpomoc, nejlépe osamělé věřící ženy. Vedle přiměřené odměny mohu poskytnout přespání, nebo i dočasné ubytování. Volejte na: 775 365 301

č. 46

Bohoslužby

Seniorát Západočeský

Českobratrská církev evangelická

Aš, 352 01; Ne 10.00 /něm. 8.30/
Husovo nám. 3, f Pavel Kučera
Černošín, 349 58; Ne 10.00 (a.c.e); 14.30 (b.d)
Husova 249, f Jiří Marván
Dolní Bělá, 331 52; Út 17.30
Nový obvod 137, a. Jiří Marván
Domažlice, 344 01; Ne 9.00
Tyršova 690, f Petr Grendel
Horní Slavkov, 357 35 Nové Sedlo - Loučky, Ne 12.45
Karlovarská 140, a. Radek Matuška
Cheb, 350 02; Ne 8.45
ul. 26. dubna 5, f Marek Ryšánek
Chodov u Karlových Varů, 357 35; Ne 9.15
Dukelských hrdinů 281, f Radek Matuška
Chrást u Plzně, 330 03; Ne 9.30
Železniční 477, f Karel Šimr
Karlovy Vary, 360 01; Ne 9.15
Zahradní 33, a. Radek Matuška
Kdyně na Šumavě, 345 06; Ne 9.00
Dělnická 359, a. Jan Satke
Kralovice, 331 41; Ne 9.00
Žatecká č. 480, f Jana Kadlecová
Mariánské Lázně, 353 01; Ne 10.00
Lidická 189/16, f Daniel Matouš
Merklín u Přeštic, 334 52; Ne 9.00
Husova 201, f Jan Satke
Nejdek, 362 21; Ne 9.00
Husova 525, f Bob H. Ogola
Ostrov, 363 01; Ne 10.00
Jáchymovská 170, a. A.M. Satke
Plzeň - Korandův sb., 301 50; Ne 9.30
Anglické nábř. 13, f M. + H. Hamariovi
Plzeň - západní sb., 301 00; Ne 9.00
Němejcova 2, j Renata Šilarová, a. M. Hamari
Podbořany, 441 01; Ne 11.05 (a.c)
Politických vězňů 300, f Jana Kadlecová
Přeštice, 334 01; Ne 9.00
Rebcova 557, f Jan Satke
Rokycany, 337 01; Ne 9.30
Jiráskova 481/II, j Ondřej Pellar, a. M. Hamari
Sokolov, 356 01; Ne 10.30
Petra Bezruče 501/7, j Pavel Knorek
Stříbro, 349 01; Ne 10.00 (a.c.d.e) 16.00
Masarykovo n. 15, a. Daniel Matouš
Teplá, 364 61; Ne 9.30
Máchova 357, f Alfred M. Satke

Církev bratrská

Karlovy Vary, 360 01; Ne 9.30
Bulharská 2061/29A, Jan Valeš ml.
Klatovy, 339 01; Ne 9.00
Masarykova 367/III, David Kašper
Plzeň, 301 00; Ne 9.00
Doudlevecká 31, Zdeněk Šplíchal

Evangelická církev metodistická

Horšovský Týn, 346 01; Ne 16.00 (b.d.e)
Nádražní 79, Zdeněk Eberle
Karlovy Vary, 360 01; po domluvě
Zámecký vrch 45, Miloslav Čech
Plzeň 1 Lochotín, 323 00; Ne 9.30
Bolevecká náves 2, Zdeněk Eberle
Plzeň 3, 301 24 ; Ne 9.00
Husova 14, Petr Procházka
Tachov, 347 01; Ne 10.00
Nám. Republiky 85, Milan Mrázek

Bratrská jednota baptistů

Aš, 352 01; Ne 9.00
Táborská 9, Alois Boháček
Cheb 1, 350 02; Ne 9.00
Libušina 4, David Sláma
Cheb 2, 350 02; Ne 9.30
Mírová 6, Jan Katušťák
Karlovy Vary, 360 01; Ne 9.30
Závodu míru 112
Kraslice, 358 01; Ne 10.00
Fučíkova 1639, Tomáš Pacovský
Sokolov, 356 01; Ne 9.30
Brněnská 486, Michal Jílek
Teplá, 364 61; Ne 9.00
Havlíčkova 42, Jaroslav Pospíšil

KOSTNICKÉ JISKRY
Evangelický týdeník
31/2009
18. listopadu 2009 ◆ ročník 94 ◆ cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde 2. prosince

Z obsahu

* Čtyřnásobné evangelium
* Ekumenismus v ČR a jeho budoucnost
* Jde o tisk

Poselství k 25. neděli po sv. Trojici

DLUH LÁSKY?

Ř 13,8-14

Blíží se první den nového křesťanského roku. V občanském kalendáři najdeme poznámku o tom, že se jedná o první adventní neděli. Myslím si, že vybraný oddíl na tuto neděli není náhodný. Jakoby provokativně do předvánočního shonu zaznívá slovo apoštola Pavla o jistém dluhu a jeho naplňování: Žádnému nebývejte nic dlužni, než to, abyste se vespolek milovali. Nebo kdož miluje bližního, Zákon naplnil. (Ř 13,8)

To zní pěkně. Jak uvést v život Pavlova slova teď? Organizujeme charitativní koncerty, besídky, výstavy, vyrábíme betlémy, připravujeme vánoční hry. A zpěvák Jan Ledecký bude zase zpívat, že sliby se mají plnit hlavně o Vánocích. Jsme takřka hnáni k tomu mít rádi jeden druhého.

Nevytváříme si tu jistý dluh? Nezapomínáme přitom na něco? Mám za to, že ano. Protože při tom všem shánění dárků a vymýšlení překvapení pro druhého zapomínáme na zákon, který je Zákonem pro všechny lidi bez rozdílu: Zákon lásky. A tak mnohem vzácnější než mudrování o dárcích jsou drobné činy, které naplňují Zákon lásky. Neutíkat hned po probuzení do koupelny, ale pohladit a usmát se na toho, kdo vedle mě spí. Nebo zeptat se svých dětí, co se jim zdálo. Zkrátka najít si alespoň chvilku na naplnění každodenní potřeby lásky druhých včetně té mé. Řečeno s apoštolem Pavlem: obléci toho, který zasvětil celý svůj život ke splacení dluhu tohoto pozoruhodného Zákona lásky.

Drahomír Frühbauer,
farář FS ČCE ve Strmilově

Země, země, země, slyš slovo Hospodinovo

Pamatujeme dobře, jaké a které místo určil církvi tehdy mocný nepřítel. Byl to komunistický režim v době od roku 1948 do roku 1989 s nekontrolovatelnou mocí, který nejprve všem křesťanským církvím přikázal žít za zdmi svých kostelů a nestarat se ani nezajímat o to, co se děje ve společnosti, v kultuře a v politice. Nám, ustrašeným, malověrným křesťanům to za daných okolností přišlo vhod: mysleli jsme si, že vlastně víc nepotřebujeme, než tiše "budovat své sbory a neplést se do toho, po čem nám nic není". Že komunistický režim ukradl všem církvím jejich majetek, nás, Českobratrskou církev evangelickou, tuze nebolelo: kde nic není, tam ani komunisti nic neseberou. A vzali jsme skoro vděčně na vědomí, že se bezbožný komunistický režim zavázal mimo jiné platit hlavně faráře.

Zapomněli jsme nebo už jsme nechtěli vědět, že Bůh a Pán, kterého vyznáváme, se plete do všeho; odmítá, aby byl zavřen do kostela. Tomuto tlaku, který dnes přichází téměř sametově ze všech stran, se musí církev bránit, aby mohla užívat svobody, kterou jí Kristus Pán vydobyl. Bible ústy svých proroků velitelsky oslovuje Jeruzalém a kárá jej jako mordéře proroků (Mt 23,37 - kralický překlad). Prorok Izaiáš byl pověřen, aby oznámil, že první světová velmoc tehdejšího světa, Babylón, padne (Iz 21,9). Tuto neblahou budoucnost mu potvrdí Janovo zjevení 14,8 na znamení, že Boží proroci nikdy nemluví do větru. Jeremiáš prorok volá svým slovem přes hranice všech celou zemi: "Země, země, země, slyš slovo Hospodinovo" (22,29). Z kostela až do posledních končin země běží Boží slovo jako pramenitá voda, bez níž není života.

Jako mladík jsem si myslíval, že se Boží slovo vztahuje na jednotlivce a toliko na něj, tedy na mne. Dokonce jsem si myslel, že jako křesťan se mohu nebo musím vnitřně distancovat od svého města a národa a od jejich osudu. Písmo mne poučilo a naučilo, že je tomu naopak. Se svým městem a národem sdílím jejich dobré i špatné věci a s nimi také bychom propadli na Božím soudu, kdyby nás náš advokát Ježíš Kristus z toho nevysekal. Nejsme nevinní, jsme hříšníci, přestupníci zákona. Bůh se nevzdává žádného svého stvoření, mne, mého domu a mého města. Proto se Písmo plným právem obrací na Jeruzalém, Baby-lón a celou zemi. Praha a Brno, Česko a Slovensko jsou v Božím hledáčku. Bůh k nim posílá svou církev se slovem soudu i milosti. I milosti! - neboť s Boží milostí církev často šetří, jako by byla povinna stihnout svět, města a zemi jen zlořečením a bědou.

Pohlédněte pozorně na své město: kolik je tam rukou, které ukazovaly k nebi, a kolik významných lidí, kteří přinášeli městu evangelium o Boží milosti v Kristu, a kolik významných křesťanů i nekřesťanů, kteří se zasloužili o dobro jeho obyvatel. Brno a Praha zastupují všechna ostatní města, když v neděli zpíváme děkovný chorál "Tebe, Bože, chválíme, Pane, tvoji ctíme sílu". Shromáždění církve tak oznamuje světu a všem, kdo se dosud nepřipojili svým hlasem, že bez Boha, bez jeho milosti, to jest bez Krista a bez církve není cesty, ani pravdy, ani života.

A Česko: nejateističtější země v Evropě nemůže zatajit, kolik dobrého k ní přišlo od Boha. Divte se, ale tato země ustanovila zákonem vzpomínat na život a dílo mistra Jana Husa a na první věrozvěsty z řecké Soluně, Cyrila a Metoděje.

Dokončení na str. 2

AKTUALITA

Veselé pády

(K odkazu předního českého fotbalisty)

„Loptu (česky: míč) dostáva Veselý. Ten vie padať v šestnásťke! Mohol by to zkúsiť; tuná ho eště nikto nepozná…" – Dobový komentář z mistrovství Evropy v Bělehradě roku 1976 si vybavila spousta lidí při zprávě o tom, že 30. října 2009 padl v pětašedesáti letech naposledy fotbalista František Veselý.

Neschvalujeme ani nepropagujeme neetičnost. Pouze objektivně konstatujeme, že k odkazu ofenzivního hráče Františka Veselého patří jeho notoricky známé „umění padat" (v soupeřově pokutovém území). Totiž padat v nadějném očekávání na možný výrok sudího! V tomto smyslu odkazují památné „veselé pády" slávistického útočníka obrazně k témuž jako Lutherův výrok: „Před Bohem zůstáváme žebráky." Díky za ně!

František Schilla

ZAOSTŘENO NA BLÍZKO

O diakonii v Týdnu

Časopis Týden (26.10.) přinesl článek Evy Grollové, náměstkyně ředitele Diakonie Českobratrské církve evangelické, o současných výhledech a mezích rozvoje i udržení potřebné péče v domovech: „Při péči o lidi s postižením, nemocnými nebo s lidmi v krizových životních situacích musíme umět zvládat různé emoce. Musíme být schopni vnášet naději tam, kde je beznaděj, a hledat možnosti tam, kde například stáří nebo hendikep staví různé překážky. A co když bezmoc a beznaděj prožíváme my, kteří poskytujeme sociální služby? Letos šlo ze státního rozpočtu formou dotací na sociální služby 6,8 miliardy korun. Mnoho mých kolegů by dodalo "jenom", protože stále zápasí s nedostatkem peněz a jejich služby se nalézají v trvalém existenčním ohrožení. Zůstaňme však u letošní částky 6,8 miliardy. V návrhu státního rozpočtu na rok 2010 byla ještě v létě u sociálních služeb uvedena nula! Tedy že stát nic nedá. Byl to pro nás šok, ale vzápětí jsme byli ujištěni ministerstvem práce a sociálních věcí, že to tak nenechají a budou bojovat alespoň o částku 5,5 miliardy. V současné době v rozpočtu figurují jen 3 miliardy. Manažeři domovů pro seniory nebo pro postižené děti, odborných poraden a podobně by měli mít připraveny různé scénáře, aby zajistili provoz svých zařízení i ve ztížených podmínkách. Většinou se mohou spolehnout na trendy, procentní pokles nebo nárůst. S čím se ale pracovat nedá, je informace typu "dostanete od státu něco, nebo možná také vůbec nic". A tak hádáme. Budou se škrtat dotace pro ambulantní služby? Pro domácí péči? Pro pobytová zařízení? Co kraje? Budou schopny a ochotny dofinancovat sociální služby? A jestli ano, tak které? Spořit už není kde. Na zaměstnance klademe čím dál vyšší nároky - a nabízíme jim čím dál menší jistoty. Nula ve státním rozpočtu. To byl výsměch, omyl nebo nějaký politický handl? Jsme schopni pochopit omezení v ekonomické krizi i přísnější kritéria na kvalitu námi poskytovaných služeb. Co ale nejsme s to pochopit, je to, že sociální služby nejsou jednou z priorit při sestavování státního rozpočtu. A přitom nejde o nic menšího než o životy lidí, kteří se bez pomoci a péče prostě neobejdou...".

ben-kar

Z církví doma i ve světě

Církve vyzývají k jadernému odzbrojení

"Nastal čas pokračovat v jaderném odzbrojování," připomněly čtyři světové, oblastní a národní ekumenické organizace vůdcům NATO, EU, USA a Ruska. "Stávající příležitosti je třeba využít k účinným opatřením ... Obnovená snaha odstranit jaderné zbraně dokáže pozvednout v celém světě naději," konstatovali představitelé téměř 200 církví v Evropě a Severní Americe ve svém dopise z 28. října. "Obracíme se na všechny jaderné státy a na státy, které přechovávají jaderné zbraně na svém území, aby podpořily nadějný směr současného vývoje."

Dopis byl zaslán presidentům USA a Ruska jako vůdcům zemí ovládajících kolem 95 % veškerých jaderných zbraní na světě, sekretáři NATO a představitelům EU, s výzvou, aby "podpořili tento nový směr." Podepsán byl generálními sekretáři Světové rady církví, Konference evropských církví, Národní rady Církví Ježíše Krista v USA a Kanadské rady církví.

Signatáři dopisu vysoce oceňují všechny nedávné známky pokroku na poli jaderného odzbrojení, které se projevily v USA, Rusku, NATO a Německu. Poukazují současně na nastávající příležitosti, jako je obnova smlouvy START, nová strategická koncepce NATO a připravovaná konference ke smlouvě o zákazu šíření jaderných zbraní. Plný text dopisu je na www.oikumene.org.

(podle e- dopisu WCC z 02/11/09)

Modlitba za domov 2009

Další ročník ekumenického setkání Modlitba za domov se uskutečnil v den státního svátku 28. října na hoře Říp a v jejím okolí. Křesťanské církve se tentokrát sešly nejen proto, aby se společně modlily, ale také aby se zavázaly ke konkrétní pomoci při péči o zemi, která je jejich domovem.

V průběhu pořadu, který přenášela Česká televize, vyzývali moderátoři Martina Kociánová a biskup Dušan Hejbal jednotlivé církve k navázání partnerské spolupráce s Místními akčními skupinami. To jsou skupiny lidí, neziskových organizací, obcí a dalších subjektů zasazující se ve svém regionu o rozvoj a péči o danou lokalitu. Zástupce každé z církví získal losem přidělenou jednu z Místních akčních skupin, přislíbil duchovní záštitu, ale i praktickou spolupráci. Součástí Modlitby za domov byl také doprovodný program, při němž se na stáncích představily některé církevní organizace, které působí například v oblasti sociální, vzdělávací, charitativní nebo ekologické. Pro děti byly připraveny hry a soutěže, na pódiu se zpívalo, tančilo, hrálo se divadlo. V průběhu celého dne zavěšovali poutníci na "řípský" kříž balonky s připevněnými přímluvami a modlitbami, v závěru pořadu byly tyto přímluvy na baloncích vypuštěny k nebi.

Zuzana Dvořáková
koordinátorka projektu
www.modlitbazadomov.cz

Kříže ve školách už nebudou ani v Itálii

Evropský soud pro lidská práva v úterý 3. listopadu t.r. rozhodl, že vyvěšování křížů v italských státních školách je porušením svobody náboženského vyznání a vzdělávání a že evropské státní školy musejí dodržovat náboženskou neutralitu.

Poukázal na to, že krucifix omezuje práva rodičů vést děti k jinému než křesťanskému vyznání nebo k atheismu. Zamítl tím argumenty italské vlády, že kříž je nejen náboženským symbolem, ale také národním znakem kultury, historie, identity a tolerance.

Zákon vyžadující umístění křížů v italských státních školách byl přijat za vlády fašistického režimu. Podle konkordátu podepsaného v roce 1984 však katolická víra již není italským státním náboženstvím.

Oddlužení úpadce

(Důsledky hospodářského útlumu očima teologa)

Hlubinné obdoby mezi bankrotem a spasením si všímá Giles Fraser.

V britském anglikánském týdeníku The Church Times ze dne 28. srpna 2009 Fraser konstatuje výrazný meziroční nárůst počtu úpadkových řízení v Británii v letošním prvním čtvrtletí oproti témuž období minulého roku (o 56 procent u obchodních společností, o 19 procent u fyzických osob). Stručně charakterizuje výsledek konkursu: stát osvobodí úpadce od nadměrného zadlužení, úpadce za to poctivě spolupracuje na rozdělení pozůstatku svých aktiv mezi věřitele a na jeden rok omezí finanční aktivity, načež může znovu volně „vystartovat".

Toto ujednání, tvrdí Fraser, v sobě nese nemálo z biblického institutu milostivého léta a je „významným připomenutím toho, že vykoupení je původně finanční pojem". Z insolvenčních řízení si odnesl živý dojem o spasení jako určité formě bankrotu: „Základní logika je stejná: doznám se a je mi odpuštěno."

Podle Frasera je nevyhnutelné, že někteří lidé tento systém zneužijí. Zdůrazňuje však, že u příslušného britského soudu (kde insolvenční řízení soustavně sleduje) vidí něco jiného: „Zde naleznete lidský rozměr současné finanční krize. Neběží v ní o bankéře a bonusy. Je to série minitragédií a ztroskotaných snů – obyčejní lidé se topí v moři dluhů. Pro ně je spravedlnost vedena milostí. Díky Bohu."

K postřehům sloupkaře z britského církevního listu dodejme, že v tuzemských novodobých dějinách lze navíc odlesk biblického institutu milostivého léta spatřovat v tzv. kuponové privatizaci (kdy byla rozdávána hodnotná aktiva „pro lidi"). Díky za ni!

František Schilla

Země, země, země, slyš slovo Hospodinovo

Dokončení ze str. 1

Hus hledal pravdu, proto ji také nalezl. K ní, ke Kristu, se odvolal od všech světských autorit a soudů. Zapsal do dějin své země nesmazatelně, že Kristus je Pán nad pány a Král nad králi. Cyril a Metoděj přinesli Čechům Boží slovo ve srozumitelném jazyku. Tak začínají kulturní dějiny Čech, jsou spjaty s Božím evangeliem. Církev nemá být stydlivá připomínat našemu národu, že je Božím stvořením, Bůh se ho nezřekl, nýbrž obohatil jej a má s ním svůj záměr. Mějme naději, že jeho budoucnost bude slavnější než minulost, zúročí-li Boží vklad do svých dějin.

Zdá se však, že církev nežije dost svobodně, bojí se promluvit proti nestoudnosti, s jakou se v našich městech usídlila nepravost, zlodějna a nespravedlnost dokonce na místech, která mají proti takovým nešvarům bojovat. Učiní-li to církev při slavnostní příležitosti synodu, kdy už si národ na své nešvary zvykl a dotčené, spravedlivé emoce utichly, přichází církev se svým slovem pozdě. Nadto lid, který se naučil číst na bulvárním tisku, není na uhlazenou církevní češtinu zvědav a snad už jí ani nerozumí.

Církev není sama svoje. Je Kristova, jako společenství bratří a sester je jeho vyslankyní. Nelpí na majetku ani na moci. Reformace ji pozvedla k blahodárnému prozření, že jejím majetkem je a zůstane Kristovo evangelium v Písmech svatých, a k očekávání, že spasitelná moc evangelia se zmocní českých mládenců a panen i důchodců. Nic víc. Snad jako post scriptum, co česká společnost ještě neví: že jejím zdravým jádrem = požehnáním je církev a až to vezme na vědomí, učiní s ní společný krok vstříc Božímu království. Kdy to bude? Píšu to jako post scriptum, abych příliš nedráždil ateisty, ale zase, nahlédnou-li do Evangelického týdeníku, aby neutrpěli příliš veliký šok, až zjistí, jak se setsakramentsky mýlili. "Jsem, který jsem," praví Hospodin, a oni tvrdí, že není, ne jest, nejestvuje.

Josef Veselý

Reálná demokracie

Ve svém jako vždy brilantním vyznamenávacím projevu na 28. října hovořil pan president tentokrát o demokracii. O té naší, ale i o demokracii vůbec. Byl přitom velmi kritický k současnosti, ale i velmi střízlivý pokud jde o budoucnost.

"Demokracie je lidské dílo, a proto má mnoho chyb. Lepší systém než parlamentní demokracie - založená na existenci a konkurenci politických stran - však zatím vymyšlen a s úspěchem vyzkoušen nikdy a nikde nebyl. Vymyšlen a úspěšně vyzkoušen nebyl ani lepší hospodářský systém, než jakým je tržní ekonomika, založená na soukromém vlastnictví a soukromé iniciativě a na pouze doplňkové roli státu. Mnozí z nás si navíc myslí, že lepší systémy ani vymyšleny nebudou. Já k nim patřím. Proto nezbývá než v tomto systému, byť nedokonalém, žít, proto nezbývá než žít s jeho obrovskými přednostmi i nezanedbatelnými slabostmi. Jedině tudy vede cesta k takové budoucnosti, kterou bychom si mohli přát.

Přijměme proto jako nevyhnutelnou realitu i naše často dramatické politické střety a napomožme jim, až konečně k tomu dostaneme příležitost ... přijměme konkurenci obsaženou v samotné podstatě trhu a vycházejme z toho, že v ní někdo uspěje více a někdo méně, zbavme se závisti vůči úspěšným a raději budujme rozumný sociální podpůrný systém na bázi vědomé a konsensuálně přijaté míry naší sounáležitosti. ...

Na každý další krok rozšiřování a prohlubování Evropské unie se proto dívejme podle toho, nakolik přispívá ke zvyšování naší svobody a prosperity. Jiné kritérium před dějinami neobstojí. A podle stejného kritéria se dívejme i na další výzvy dnešní doby ..."

Pan president nám slibuje *"reálnou demokracii"*, cizí lhostejný stát v němž "někdo uspěje více a druhý méně" (kdo a jak moc a proč?), a vše podle dějinného kritéria *"svobody a prosperity"* (čí a na čem založené?).

My, kteří se odvažujeme hlásit se k odkazu Ježíše Nazaretského, jsme se ale učili věřit a vyznávat i měřítka a kritéria jiná. Měli bychom si je znovu připomenout, promyslet a položit si je pak vedle měřítek pana presidenta. A *"až k tomu konečně dostaneme příležitost"*, srovnat je i s kritérii a programy a snaženími politických stran, *"na jejichž existenci a konkurenci je založen náš společenský systém."* Abychom dokázali odpovědět "i na další výzvy dnešní doby".

Naše církve si za minulého režimu pokládaly za čest ignorovat až sabotovat úsilí tehdejšího pořádku. Vezmeme vážně za své výzvy doby dnešní? A to nejen ty, které jsou nám tlumočeny výslovně i nevýslovně ze všech médií, ale i ty, které slyšíme z evangelia a (snad) i ze svých míst pod kazatelnami?

(Citáty jsou vybrány z internetu)

Ilja Herold,
iherold@upcmail.cz

Přečetli jsme za vás: Celibát

Úryvky z rozhovoru Aleny Šatrové s děkanem Václavem Hesem, uveřejněného v Táborském deníku

** Řekněte mi, pane děkane, byl jste někdy zamilovaný?*

Možná ne tak klasicky, jak je běžné si představit. Ale určitě se mi děvčata líbila a dosud líbí, nemám žádný problém se vztahem k ženám a dívkám. Ale klasické zamilování prostě ne.

** To jste toho nikdy nelitoval?*

Později, když už jsem byl knězem, tak jsem měl dvě ženy, se kterými jsem si velmi dobře rozuměl, ale hodně jsem dbal, aby to nebylo na úkor jejich rodin. Ten vztah nikdy nepřekročil limity.

** Ale jako mladý kluk jste přece musel řešit otázku celibátu.*

Určitě, tím jsem se probojovával. Jednak jsem byl na střední škole mezi samými děvčaty, celkem dvaatřicet spolužaček, se kterými jsem byl každý den. Já jsem opravdu měl s děvčaty hezké vztahy, ale ne jen s jednou.

** Takže jenom kamarádky.*

Ano, jen kamarádky, naše vztahy nebyly intimní. Ale celibát jsem řešil ještě v semináři. Byl to i důvod k mému váhání ve třetím ročníku, zda ze semináře odejít. Ale pak jsem se rozhodl, že školu dokončím

a půjdu cestou kněžské služby. Tedy i celibátu.

** Nezamrzelo vás to někdy?*

Vůbec ne, a čím jsem starší, tím jsem spokojenější. Přece jen poznávám mnoho rodin, kde řeší vztahové problémy, a tak vidím, že mohu prožít velmi hezké vztahy se ženami v rovině ne tělesné, ale duchovní. Vnímám, jak je to ještě o stupínek kvalitnější vztah než pouze ten tělesný. Možná mi trochu ženská ruka chybí v domácnosti, na takové to zařizování bytu. To je i na tomto mém prostoru vidět.

** Dobře, neshody mezi lidmi patří běžně k životu. Ale přece jen, partnerský vztah se ženou má i jiný rozměr. Myslím tím na děti.*

Vůbec nemám problém, že by mi chyběly děti. Například zrovna nedávno jsme měli výlet sedmi rodin, to znamená kolem patnácti dětí. Mezi přáteli mám početné rodiny a velmi rád se dětem věnuji, rád s nimi pracuji a nemusí být moje vlastní. Myslím, že muži nebývají tak fixovaní na vlastní děti jako ženy. Nakonec mám i tři sourozence a od bratra a sestry mám dohromady osm synovců a neteří. Druhý bratr děti nemá.

** Vy byste asi závidět neměl, tak se spíš zeptám, jestli jste někdy nezalitoval, že nemáte vlastní děti.*

Ne, protože čím jsem starší, tak jsem v této poloze spokojenější. Nevím, jak to přesně popsat, ale je mi příjemné být těm lidem blízko, ale nebýt ponořen do problémů, které se v rodinách musí řešit.

** Tomu rozumím, ale cizí děti vám nikdy neřeknou „táto".*

To mne netrápí, všichni, děti i staří lidé mi říkají Václave.

** Máte vůbec nějakou špatnou vlastnost?*

Tak nekouřím, ale třeba tu televizi. Ty hodiny bych mohl věnovat něčemu užitečnějšímu. Líbí se mi například psychologicky laděné detektivky, jako jsou Myšlenky zločince. Na seriály jsem ale téměř alergický. Mojí neřestí je taky internet, kde lovím kdeco.

ben-kar

Ekumena jako výraz náboženské globalizace

Menší celky se odjakživa spojují ve větší. S určitou nadsázkou lze říci, že první globalizační akt se odehrál už v ráji, když v něm Hospodin připojil k Adamovi Evu. Měla mu být pomocí! Globalizace – ani ta biblická – není procesem posvátným, ale praktickým. Má člověku přinést společenskou i hospodářskou prosperitu. Přeneseme-li se z biblického ráje do naší současnosti, můžeme si ji představit třeba jako zlepšení své pozice v podmínkách panující konkurence. Globalizace není ze své podstaty mravná ani nemravná. Je prostě účelová. To je dobré vědět. Veřejnosti je totiž stále podsouváno, že příznivci globalizace jsou moudří a dobří, zatímco ti vůči ní rezervovaní jsou omezení a zlí. Zájem vytvářet větší a silnější celky ovšem nemají jen ti dobří, ale i ti zlí.

Být silnější a bohatší, mít pro své zboží větší trh je lákavé. Právě na tuto strunu brnkala propaganda před naším vstupem do Evropské unie. Líčila výhody, které se jím před námi otevřou. Nebyla to lež. Nebyla to však celá pravda. Zamlčeno bylo, že globalizovaný trh znamená dosud nepoznanou konkurenci, ve které nevítězí ti nejlepší, ale ti nejsilnější. Ti s kapitálem, který jim dovolí prodávat pod cenou, dokud nezlikvidují konkurenci. V globálním světě už nesoupeříme jen s Tondou a s Frantou. Tam proti nám stojí obři. Čím je globalizovaný trh větší – tedy monopolnější, tím je přitom sebevědomější. O tom, co se bude prodávat, už nerozhoduje zákazník. Role se obracejí. Monopol určuje, co bude zákazník kupovat. Bude prostě jeden recept na buřty a basta!

Globalizaci iniciují ti silní. Vědí totiž, že nově vzniklý celek bude mít v posledu takovou podobu, jakou mu chtějí vtisknout. Slabší ovšem na jejich námluvy rádi slyší. Líbí se jim představa, že je bude někdo silný chránit. Ta ochrana může být skutečná. Ale ochranu slibují i vymahači výpalného. To první se přitom snadno změní v druhé. Pro slabšího znamená globalizace v každém případě obrovský tlak ke ztrátě identity. Počáteční nádherná rozmanitost stvoření se ztrácí a svět tíhne k totalitě. Proti čemu se při pohledu do minulosti tak rozhodně vymezujeme, to v novém převleku a s velkou slávou, podbarvenou tóny „Ódy na radost", na zem znovu přivádíme. Nebo snad provázely spojování proletářů méně vzletné projevy než ty, které dnes globalizují Evropu?

Co platí o globalizaci v rovině společenské, platí o ní i v rovině náboženské: Ekumena není procesem posvátným, ale praktickým! Má zajistit stávajícím institučním církvím větší vliv a trosky některých možná sebrat hrobníkovi z lopaty. Ekumeně se daří zejména tehdy, když se „silní" upevňují ve své identitě a „slabí" ji ztrácejí. My, evangelíci, děláme pro ekumenu opravdu hodně. Až s jakousi zvrácenou radostí zesměšňujeme svou minulost a zápasy předků. Vůči těm, u nichž cítíme moc a vliv, jsme naopak trapně servilní. Evangeličtí teologové už neargumentují Biblí či reformátory, ale papežem a Halíkem. Skoro se zdá, jako by „vůdcové" už svou evangelickou identitu ztratili a teď se o ni snaží připravit ostatní. Bude prostě jeden recept na zbožnost a basta!

Připojení Evy k Adamovi komentuje Hospodin slovy: „Učiním mu pomoc jemu rovnou." Eva nepřichází k Adamovi jako nějaká nula. Je člověkem jako on. Je mu rovna a je si toho vědoma. Kdo si sám sebe neváží anebo si dá vnutit představu své méněcennosti, ten pro ekumenu nedozrál. V každém globalizačním pohybu je zakódována totalita. I žena ji - jako slabší z těch dvou sobě rovných – na sobě po vyhnání z ráje od muže zakusila. Někdy je určitě praktické, spojí-li křesťané své síly. Ale jen jako rovný s rovným! Jakýkoli jiný model nastoluje monopol. Jedním tělem se Adam s Evou stali jen proto, že Adam zůstal mužem a Eva zůstala ženou. Pokud se lidé nedokáží přijmout ve své rozmanitosti, bude jejich spojení ve společnosti i v církvi vždycky umělé, a proto nestabilní.

Emanuel Vejnar

František Antonín Špork - rytina ze 17. století

Zásadně k článku Josefa Veselého

(Ad „Zásadně k návštěvě římského papeže", ET–KJ 28)

Potřebujeme se neustále vyrovnávat s katolicismem? Nestačí, když si uvědomujeme smysl a přínos reformace? Když stojíme na svých kořenech a následujíce Krista přinášíme do tohoto světa jeho království? Myslím, že je každé přemrštěné vymezování se kontraproduktivní. Namísto toho, abychom s katolíky hledali společnou řeč, mi článek J. Veselého připadá jako vystřižený z některého z uplynulých století, kdy měli protestanté potřebu katolíkům na oplátku dokazovat, jací jsou modláři.

Ale i kdybychom se takto horlivě vymezovat stále ještě potřebovali (což si opravdu nemyslím), mohlo by se to dít přinejmenším slušně; argumenty zmíněného článku však po mém soudu takové nejsou. Pěkně popořadě:

„Vůči množství náboženské literatury se církev v prvním století správně rozhodla nepřidávat k 27 knihám Nového zákona nic dalšího, pamětliva, že Nový zákon končí přísným varováním: "Nepřidávat ani neubírat, jinak Bůh odejme podíl na stromu života a místo ve svatém městě." (Zj 22,19)"

Tato Janova slova se ovšem nevztahují na kánon NZ (ani nemohou, protože v době sepsání Apokalypsy kánon nz. knih nemohl existovat, když je Apokalypsa jeho součástí), nýbrž na sama slova Janova Zjevení.

Máme-li zcela odmítnout tradici, pak bychom měli odmítnout samo Písmo, které bylo po dlouhá léta (v případě SZ staletí) tradováno, než se ustálilo v písemné podobě, respektive v podobě kánonu.

Pomineme-li, že i protestanté bazírují na nejrůznějších (někdy nesmyslných) tradicích (například „připouštění" dětí k večeři Páně až po konfirmaci), mohli bychom se k tradici postavit trochu poctivěji; jistěže můžeme mnohé „nálezky lidské" odmítnout, ale nikoli proto, že jsou součástí tradice a v Bibli se o nich nepíše (mimochodem – jsou v Bibli někde nějaká staršovstva, konventy, senioráty, synodní rady, dorosty, nedělní školy, kurátoři nebo theologické fakulty…?), nýbrž proto, že Bibli odporují a jdou proti jejímu duchu.

„Římská církev … Vyhlásila jako dogma nadvládu papeže nad císařem."

Opravdu jako dogma? V takovém případě by totiž toto „dogma" bylo neodvolatelné a platilo by dodnes. Přestože katolická církev vyhlásila dogmata, se kterými se protestant nemůže ztotožnit (papežská neomylnost, neposkvrněně počatá Maria…), žádné „dogma o vládě papeže nad císařem" neznám; jestliže se mýlím a takové dogma platí, prosím o vyvedení z omylu.

Konečně slova *„Posláno římskému papeži na vědomí…"* vykouzlila na mé tváři, J. Veselý nechť promine, ironický úsměšek – co si od toho slibuje? Že papež odstoupí a rozpustí římskokatolickou církev?

Miloš F. Pechar

Urozený podivín Špork

Pod tímto názvem právě v nakladatelství Šulc - Švarc vyšla kniha o hraběti Františku Antonínu Šporkovi a geniálním sochaři Matyášovi Bernardu Braunovi, jejich vzájemných vztazích, zápasech a díle, které nám zanechali. Autorem je Jiří S. Kupka, spisovatel, který se i v jiných svých dílech věnuje české historii.

Kniha je to zvláště příhodná pro mé lyské spoluobčany (hrabě Špork se významně podílel na vzhledu a dějinách našeho města), ale ne jen pro ně, ale i pro všechny v Čechách bydlící současníky. Je významná zejména tím, že bez dnes obvyklých zábran líčí, jaká to byla doba, ve které ten svérázný hrabě žil, bez ozdob pak, jaký byl on a co vyjadřují Braunova obdivuhodná umělecká díla zdobící i naše město, architektonický a sochařský skvost Kuks a jiná místa v naší vlasti. V citově až smyslně vzrušené slupce je to posléze pokorně uctivá bázeň před Bohem, dárcem všeho dobrého a krásného. Autor ji tu dobře zdůraznil. Ústředním bodem pak, kolem kterého se celé vyprávění ke svému šťastnému konci točí, je postava jakoby váhavého římskokatolického kněze, jeho výrok - biblický citát, který mu byl v rozhodující chvíli darován. Vysvobodil jím Brauna z ďábelského pokušení, ve kterém se v touze po slávě ocitl (Evangelium Matouše 4,8-10).

Je dobré, že se tato kniha objevuje na trhu právě v tento předvánoční čas. Bude vhodným dárkem pod stromek pro naše přátele, poutavým a poučným čtením pro chvíle svátečního volna a pohody. Oním zmíněným biblickým citátem i vhodnou inspirací či varováním při novoročním bilancování a rozhodování.

Dalibor Molnár

Tradice versus Písmo

Tridentský koncil odhlasoval jako dogma, že církevní tradice má stejnou závaznost jako Písmo. Nebylo sice řečeno, čemu dát přednost v případě, že by jedno druhému protiřečilo, praxe však ukázala, že přednost má tradice. Koncil tím dal najevo, že církev katolická nebude brát v potaz žádný podnět, který přinesla reformace. Moderní doba sice některá tuhá tridentská opatření uvolnila, přesto však má tradice stále nad Biblí vrch, ba zdá se v poslední době, jako by to byla tendence sílící.

Jak jinak hodnotit to, čeho jsme byli nedávno svědky? Papež Benedikt XVI. zavítal hned v úvodu své návštěvy naší vlasti – na svou vlastní žádost, jak o tom byla zmínka v televizi – do kostela Panny Marie Vítězné. Učinil tak nota bene v roce čtyřstého jubilea Rudolfova majestátu, zajišťujícího smír mezi katolíky a evangelíky. V tomto kostele se papež poklonil sošce Pražského Jezulátka a věnoval jí zlatou korunku. Pokládám to za počin zaměřený proti ekumenickým snahám. Chrám Panny Marie Vítězné byl původně evangelický a teprve po bitvě na Bílé hoře, kterou, jak známo, vítězně vybojovala Panna Maria, byl předán bosým karmelitánům. Soška se k nám dostala ze Španěl a kostelu ji věnovala Polyxena Lobkovicová, militantní odpůrkyně reformace. Proto tento papežův akt nelze hodnotit jinak než jako schvalování násilné protireformace a důraz na barokní zbožnost. Sto šedesát let protireformace, dnes se razí pojem rekatolizace, nalomilo duchovní páteř národa, původně skoro z devadesáti procent evangelického. Bylo to toto násilí proti svědomí, jež z něho udělalo nejbezvěrečtější národ Evropy. To dlouhé období dennodenní praxe, totiž jinak doma, jinak na veřejnosti, se už dokázalo uložit do genů. Teď se nad tím roní krokodýlí slzy a svádí se to na kdeco, nejlépe na léta ateistického režimu, případně na Masaryka a osvícence.

Klanění před Pražským Jezulátkem je symbolické. Dovolil jsem si vypůjčit závěrečnou větu článku br. Vejnara v čísle 29 ET-KJ: gesto odhalí víc než sáhodlouhé řeči.

Jaroslav Kraus

Vánoční dárek

Věnujte předplatné Evangelického týdeníku – Kostnických jisker!!

Stačí na adresu redakce (Ječná 19, 120 00 Praha 2) nebo e–mailem (et.kj@worldonline.cz) napsat své jméno a adresu, abychom mohli vyřídit platbu, a jméno a adresu obdarovaného, a my zařídíme, že od nového roku 2010 bude vámi takto obdarovaný člověk dostávat poštou tento týdeník!

Prohlášení 64. sjezdu
Kostnické jednoty – Sdružení evangelických křesťanů, o.s.

Sešli jsme se ke svému řádnému zasedání v mimořádné době, která je nesnadná z mnoha důvodů. Jako všichni, i my pociťujeme důsledky celosvětové ekonomické recese, která podvazuje mnohé aktivity. A s účastí myslíme na ty, kteří byli ohroženi ve svých sociálních jistotách. Ale doufáme, že trvání hospodářského úpadku je jen časově omezené. Co nás však hluboce zarmucuje, jsou mnohé jevy v naší společnosti, které signalizují naprosté pohrdání spravedlností, právem i dobrými mravy a které celý náš národ ochuzují ještě podstatněji – protože přivádějí ke skleslosti a pasivitě, které pramení ze ztráty naděje života, ve kterém stojí za to usilovat jednat jinak a zasazovat se o hodnoty, které přetrvávají.

Vzpomínáme na své předchůdce, kteří také ve velmi nejistých, ba nebezpečných dobách uchovali věrnost svému přesvědčení a naplnili své životy službou pravdě Boží a lásce bližním. Jejich příklad nám zůstává velkou výzvou a prosíme milosrdného Boha, aby nám i všem, kteří chtějí jít stejnou cestou, dával dostatek víry, lásky a naděje.

Účastníci sjezdu

Praha 7. 11. 2009

Křesťanství a tolerance

Rozumíme-li tolerancí snášenlivost a respektování cizího přesvědčení, pak musíme zdůraznit, že křesťanství je, navzdory vyžadované věrnosti Bohu, náboženstvím jednoznačně tolerantním. Kristovy etické požadavky vyslovené v Kázání na hoře, jejichž základní premisou je příkaz bezpodmínečné lásky k bližnímu – ke každému bližnímu, ba i k nepříteli, jsou nejvyšší, nepřekonatelnou duchovní i mravní metou, jakou znají náboženské i filozofické dějiny světa. Dál a výš už prostě jít nelze. Snášenlivost a respekt k názorům druhého člověka, byť se s ním neshodují názory naše ani naše víra, k projevům křesťanské lásky neodmyslitelně patří.

Něco jiného ovšem je snášenlivost, ba i respekt k jiným věroučným názorům a koketování s nimi, přejímání jejich dílčích myšlenek či důrazů. O tom píše Josef Veselý ve svém článku Křesťanská víra nemůže být tolerantní (Evang. týdeník, 30/2009) velmi fundovaně a nelze než jeho slova podtrhnout a poděkovat za ně. A že je to téma nanejvýš aktuální, o tom se přesvědčujeme dnes a denně. Můžeme, ba máme v plné snášenlivosti a laskavosti stát vedle hinduisty či buddhisty či muslima, můžeme je s láskou a úsměvem přijmout ve svém domě, je-li k tomu vhodná příležitost, ale modlit se s nimi nemůžeme. Můžeme a máme se vstřícně denně zdravit se sousedkou-kartářkou nebo věštkyní, ale věštit si od ní ani od kohokoli jiného nedáme, neboť víme, že náš Bůh si to nepřeje. Ví dobře, že věštba oklešťuje život, ubírá mu na svobodě, a křesťanský Bůh chce mít své děti svobodné. Nebudeme také sloužit modle mamonu, slávy, moci, ani žádné jiné, byť je to dnes tolik moderní, neboť od svého Boha víme, že náš prvořadý úkol zde na zemi je jiný. Ale opět - náš vztah k mocným a slavným, ba i ke zbohatlíkům nechť je poznamenán křesťanskou etikou a laskavostí. A věrni svému Bohu bychom měli zůstat i ve chvíli, kdy nás „cizí víry" svádějí na jiné cesty ve jménu zdraví. Svou energii, svou sílu, své uzdravení nebudeme očekávat od vesmíru, či planet a jejich drah atd., neboť věříme, že celá příroda se svými zákony a se svým bohatstvím je pouze dílo rukou našeho milujícího Boha. I své zdraví proto očekávejme z jeho rukou bez zábran a strachu, že nám unikne něco podstatného z neznámého světa kolem nás. Indická, čínská cvičení, akupunktura, akupresura - to vše jistě může posloužit našemu tělu, ale naše duše, naše víra ať má své zakotvení jen a jen v čistém evangeliu, které je – pronikneme-li do jeho nejhlubší podstaty – dokonalou a nenahraditelnou zásobárnou radosti a duchovního bohatství, a to nejen pro naši časnost, ale i pro věčnost. Je opravdu velmi pošetilé, pošilhává-li křesťan v oblasti víry kamkoli jinam. I americký spisovatel Robert Fulghum s tímto koketováním má své zkušenosti. Když se po šesti nedělích – vypráví v jedné ze svých povídek – loučil, tak trochu zklamán, se svým zen-buddhistickým učitelem, uslyšel od něho tato slova: „Je čas, abyste jel domů, kde, jak se domnívám, jste žíznil a hledal, kde byste se napil, a přitom jste stál po kolena v proudu řeky."

Milada Kaďůrková

Partnerství církví a Místních akčních skupin

U příležitosti Modlitby za domov 2009 přijaly církve duchovní záštitu nad Místními akčními skupinami. Zavázaly se tak k modlitební podpoře, ale i k partnerské spolupráci v dalších oblastech.
Losem byla určena tato partnerství:

MAS Říčansko a Církev adventistů sedmého dne
MAS Střední Vsetínsko a Pravoslavná církev v Českých zemích a na Slovensku
MAS Chance in Nature a Bratrská jednota baptistů
MAS Přemyslovské Střední Čechy a Evangelická církev metodistická
MAS Karlštejnsko a Českobratrská církev evangelická
MAS Vladař a Jednota bratrská
MAS České středohoří a Církev bratrská
MAS Pošembeří a Církev československá husitská
MAS Boskovicko plus a Starokatolická církev v ČR
MAS Podlipansko a Apoštolská církev
MAS Pošumaví a Slezská církev evangelická augsburského vyznání
MAS Lípa pro venkov a roudnická farnost Římskokatolické církve
MAS Vyhlídka a Evangelická církev augsburského vyznání

Důležité oznámení všem čtenářům, zvl. předplatitelům

Poslední zvýšení ceny našeho týdeníku (na 10 Kč) se uskutečnilo v roce 2001, což je poměrně neobvyklý jev stálosti ceny na trhu...
Vy všichni ale dobře víte, že jsme nebyli schopni vydávat předpokládaných 44 čísel a předplatitelé dostávali nižší počet, takže ve skutečnosti platívali kolem 12 Kč za číslo a navíc byly pochybnosti, kolik čísel asi vůbec za rok vyjde...
Snažíme se tuto záležitost řešit co nejprůhledněji: 64. sjezd Kostnické jednoty – Sdružení evangelických křesťanů, o.s. jako jediného vydavatele ,rozhodl, že v příštím roce vydáme 37 čísel po 13 Kč.
To znamená, že roční předplatné se zvýší z 440 Kč na 481 Kč (za celý rok tedy pouze o 41 Kč navíc), což by nám mělo napomoci stabilizovat vydávání Evangelického týdeníku.
Věříme, že toto opatření pochopíte a přijmete, a že se tento krok osvědčí. I nadále však budou vítanou pomocí dary na tiskový fond.
Vážíme si svých čtenářů a doufáme, že i další roky Evangelický týdeník – Kostnické jiskry bude patřit k vašemu oblíbenému a užitečnému čtení!

Inzerce

Ubytování v Krkonoších: Zařízená chata (RD) pro týdenní pobyty křesťanské mládeže a rodin ve Svobodě nad Úpou. Kapacita max. 25 osob. Bližší informace: Samuel Hejzlar, farář ČCE v Dobříši, tel: 603 578 108, e-mail: sammy@quick.cz

č. 45

Synodní rada ČCE hledá šéfredaktora/ku Evangelického měsíčníku Český bratr.
Požadujeme: VŠ vzdělání, nejlépe teologické, znalost a ztotožnění s prostředím ČCE, výbornou znalost českého jazyka - gramaticky i stylisticky, (němčina nebo angličtina vítána,) praxi v oblasti médií 2 roky, zkušenosti s vedením týmu, samostatnost a komunikativnost, bezúhonnost, reference.
Plný pracovní poměr - možnost domluvy i na kratší úvazek.
Možný nástup - leden 2010
Nabízíme: odpovídající platové ohodnocení, příjemné pracovní prostředí v centru Prahy, flexibilní pracovní dobu, 5 týdnů dovolené, zaměstnanecké výhody.
Motivační dopis, strukturovaný životopis, pracovní hodnocení od předchozího zaměstnavatele nebo telefonický případně elektronický kontakt na dva jiné z předchozích zaměstnavatelů zasílejte do 25. listopadu 2009 na adresu:
Českobratrská církev evangelická, sekretariát, Jungmannova 9, 110 00 Praha l nebo sekretariat@srcce.cz.
Bližší informace na tel: 224 999 224, E Žváčková.

č. 49

Kdo by našel někde v zapomenuté knihovně Hebrejsko-řecko-latinsko – český slovníček od Jana Hellera a mohl by ho poskytnout? (Poměrně tenká brožura A 4, termíny jsou číslovány.) Přišel jsem o něj při své práci a dosti často ho potřebuji.
ThMgr. Daniel Pfann, ČCE
vězeňský farář (Praha Ruzyně)
tel./zázn. 220 184 399

Pozvánky

Mimořádné zasedání 32. synodu Českobratrské církve evangelické

V sobotu 21. listopadu 2009 se bude konat v Betlémské kapli v Praze 1 mimořádné zasedání 32. synodu ČCE, na kterém bude projednána agenda neprobraná při květnovém zasedání řádného synodu. Jednání nejvyššího orgánu církve bude zahájeno v 10.00 h a ukončeno cca ve 13.00 h.

Zasedání je veřejnosti přístupné.

* * *

Instalace nové synodní rady Českobratrské církve evangelické

V sobotu 21. listopadu 2009 v 15.30 h se v Betlémské kapli v Praze 1 uskuteční slavnostní bohoslužby, při kterých složí slib nově zvolená synodní rada a rozloučí se její odcházející členové.

Srdečně zveme

* * *

Evangelická teologická fakulta UK v Praze si připomíná 90 let od svého založení a zahájení výuky tehdy Husovy československé evangelické fakulty bohoslovecké. Při této příležitosti udělí ve čtvrtek 19. listopadu Univerzita Karlova čestné doktoráty profesorům Karlu Deurloo z Amsterodamu a Gerhardu Sauterovi z Bonnu a fakulta výročí oslaví mezinárodním sympoziem o Dekalogu 20. listopadu.
Podrobný program oslav na webových stránkách fakulty.

Farní sbor ČCE v Černošíně nabízí místo faráře - farářky od 1.12.2010 (po dohodě nástup možný i v jiném termínu). K dispozici byt 5+1 v zrekonstruované faře se zahradou, služební auto, krásné městečko, čistá příroda, vhodné i pro početnější rodinu. Kontakt: kurátorka Marie Janovcová 737422655.

č. 50

Bohoslužby

Seniorát jihočeský

Českobratrská církev evangelická

České Budějovice, 370 01; Ne 9.00
tř. 28. října 28, f David Nečil, f Daniel Freitinger

Jindřichův Hradec, 377 01; Ne 9.30
Bratrská 129/IV, f David Balcar

Písek, 397 01; Ne 9.00
Fügnerovo nám. 48, f Jiří Ježdík

Soběslav, 392 01; Ne 9.00
ul. 28. října 277/II, f Daniel Matějka st.

Strakonice, 386 01; b d Ne 8.45
Bezděkovská 216/59, a Hynek Tkadleček

Strmilov, 378 53; Ne 10.00
Studenská 382, f Drahomír Frühbauer

Tábor, 390 02; Ne 9.30
Bílkova 963/3, f Ondřej Soběslavský

Volyně, 387 01; Ne 10.30
Lidická 124, f Hynek Tkadleček

Církev bratrská

České Budějovice, 370 01; Ne 9.00
J. Š. Baara 64, Svetozár Slavka

Husinec, 384 21; Ne 10.00
Kostnická 85, Martin Grohman

Písek, 397 01; Ne 9.30
Tyršova 15, Roman Cimbulka

Tábor, 390 02; Ne 9.30
Bechyňská 2, Petr Jareš

Bratrská jednota baptistů

České Budějovice, 370 01; Ne 9.30
U Hvízdala 11

Evangelická církev metodistická

Bechyně, 391 65; Ne 15.00
Čechova 284, Filip Jandovský

České Budějovice, 370 01; Ne 9.00
Palackého náměstí (Husův dům CČSH), Dalimil Vořišek

Protivín, 398 11; Ne 9.00
Mírová 171, Filip Jandovský

Třeboň, 379 01; Ne 9.00
Seifertova 449, Richard Novák

Evangelický týdeník - Kostnické jiskry
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 228961190/0300
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost
*Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz, příjem reklamací: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

KOSTNICKÉ JISKRY
Evangelický týdeník

32/2009

2. prosince 2009 ◆ ročník 94 ◆ cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde 16. prosince

Z obsahu

* *Slavíci, slavíci*
* *Jak čtu Václava Havla*
* *V síle pokrmu tohoto*

Poselství k 2. neděli adventní

ČEKÁNÍ PŘED DVEŘMI

Jk 5,7-8

Před čtrnácti dny jsem čekal před dveřmi porodního sálu, až mě pustí dovnitř k rození. Bylo mi hrozně, netrpělivě, nervózně a se strachem, protože jsem nevěděl, co je uvnitř, co přijde, co se narodí, jak, co bude potom. Život jako chodba před porodním sálem, po které cho-dím sem a tam, že už málem ani nečekám, že se otevřou dveře a budu moci přece jen dovnitř. Čekám venku. Jsem nezasloužený. A vevnitř už se skoro rodí nový život, ke kterému budu přizván, do kterého budu pozván.

Čekáme, až konečně přijde znovu Mesiáš, už nás nebaví jíst jen předkrmy Božího království, jen ho tu a tam zakusit, žít jen ze zvuků, které proniknou ven, jen ze světla pod dveřmi?! Chceme dovnitř, chceme už ten nový život... vidět, držet, nechat se jím proměnit, být jeho součástí?! Nebo nečekáme, už prostě nečekáme, nepočítáme - vždyť si to nejde ani představit?!

Úroda bude, déšť přijde, dítě se znovu narodí, my budeme znovu narozeni v nové stvoření, proměňovat se, stárnout, umřeme, budeme čekat na příchod Páně... Nezáleží na nás, nemůžeme nic uspěchat. To není nevhodné slovo do naší doby: že se také musíme naučit čekání, že to prostě není a nebude záviset na naší snaze a činnosti a výkonu a kvaltu.

Neunáhlovat se, ale ani nezoufat, vydržet. Vydržet! Čekat velkodušně, trpělivě, srdečně, užívat času, který je nám dán, půjčen, ještě v tomhle světě. Mít trpělivost s těmi kolem, ale i se sebou samými. Nepřestat pozorně poslouchat, abychom nepřeslechli pozvání. Vyhlížet.

Ondřej Macek
farář ČCE v Nosislavi

Instalace nové synodní rady Českobratrské církve evangelické

Ave Maria

„Protož sám Pán dá vám znamení: Aj, panna počne, a porodí syna, a nazůve jméno jeho Immanuel."

Iz 7,14

„Ale vyjdeť proutek z pařezu Izai, a výstřelek z kořenů jeho vyroste, a ovoce ponese. Na němž odpočine Duch Hospodinův, Duch moudrosti a rozumnosti, Duch rady a síly, Duch umění a bázně Hospodinovy."

Iz 11,1.2

Ale když přišla plnost času, poslal Bůh Syna svého učiněného z ženy, učiněného pod zákonem, aby ty, kteříž pod zákonem byli, vykoupil, abychom právo synů přijali. A že jste synové, poslal Bůh Ducha Syna svého v srdce vaše, volajícího: Abba, Otče.

Ga 4,4–6

Všech se nás týká čas. Vyprší lhůta, naběhne stanovený termín, vyměníme kalendář, srovnáme krok. Vnímán i nevnímán každému zvlášť i všem nám dohromady bez ustání se přesýpá CHRONOS. Nezmýleni míjením a během či proměnami času vyhlížejme, radí Pán Ježíš. Rozsuzujme znamení Božího navštívení, přicházení Syna člověka. Lidé sami sebou jistí, zaměstnaní svou skutečností a realitou, jich nedbají.

„Pokrytci," říká předákům v lidu, farizeům a zákoníkům, „v počasí se vyznáte a znamení těchto časů rozsoudit nemůžete?" (Mt 16,3) Nevnímaví pro signály změny, pro příznaky převratného a mimořádného, co visí ve vzduchu a zraje, aby náhle vstoupilo a proměnilo váš život i svět: Hvězdné Boží KAIROS, dech a dotek Stvořitele náhle naplní jednotvárné převalování hodinových ručiček významem a smyslem odjinud. Staré pomíjí a hle, všecko je učiněno novým (2 K 5,17). Laskavý Tvůrce veškerenstva je při díle. „Otec až dosavad dělá" (J 5,17).

Starce Simeona, muže spravedlivého a zbožného, očekávajícího potěšení Izraele, drží při životě už jen vnitřní ujištění, že dřív než se připojí k otcům, spatří Krista Páně, Mesiáše, Pomazaného Hospodinova (L 2,25n).

Anna prorokyně, dcera Fanuelova, dávno nevychází z chrámu. Dnem i nocí slouží Bohu postem a modlitbami a teď ve svých čtyřiaosmdesáti pojednou s jistotou poznává, že nebude zahanbena ve své naději. Přestanou nad stařenkou krčit rameny a usmívat se shovívavě přehlíživí. Dočká se s těmi v Jeruzalémě, kteří podobně touží a také očekávají vykoupení (L 2,26–38): ven ze skořápky duchovní nemohoucnosti, ven z opouzdření nevraživou výlučností, ven k národům se světlem zjevení, s Božím světlem jako slávou Izraele … Dočká se teď a tady Božího potěšení. Naplnil se, naplňuje se čas.

Před lety jsem se plavil se svými žáky vodními cestami po Evropě a často jsme proplouvali obrovskými propustěmi. Na jejich dně vypadaly shora naše lodě směšně jako vrtící se skořápky. Když se komora začala s rachotem plnit a voda nás zvedala podél slizkých kamenných stěn desítky metrů ze ztemnělé hlubiny vzhůru do plného slunce, byl to zvláštní pocit. Připomínalo se mi žalmistovo: „Nad zvuk mnohých vod, nad sílu vln mořských, mnohem silnější je na výsostech Hospodin" (Ž 93,4). Až vše ztichlo,

Dokončení na str. 2

AKTUALITA

Pravidla spravedlnosti, lidských práv a humanity

Generální tajemník Světové rady církví (WCC) požádal svým dopisem z 18/11/09 generálního tajemníka OSN, aby se ujistil, že doporučení klíčové zprávy o válečných zločinech spáchaných mezi Izraelem a palestinskými ozbrojenými silami v Gaze počátkem roku 2009 budou dodržena.

Tato zpráva ze září letošního roku konstatovala, že obě strany se dopustily činů, které přerůstají ve válečné zločiny a zločiny proti lidskosti. Konfliktem strádaly obě strany. Nicméně větší utrpení přinesl nesporně civilistům palestinským. Pokud obě strany události neprošetří, měla by Rada bezpečnosti předat své závěry Mezinárodnímu tribunálu. Jen důsledné uplatnění závěrů zářijového šetření vyšle potřebný signál všem válčícím dnes po celém světě skupinám a stranám, že válečný stav není pro ně stavem imunity.

Trvalý mír, smíření a uzdravení mezi Palestinci a Izraelity musí být založeny na spravedlnosti. Proto je nutno doložit, že pravidla spravedlnosti, lidských práv a humanity skutečně platí.

(podle internetu 18/11/09)

ZAOSTŘENO NA BLÍZKO

Rušný, ale slavnostní víkend v Praze

90 LET EVANGELICKÉ TEOLOGICKÉ FAKULTY UK

V roce 2009 uplynulo 90 let od založení Evangelické teologické fakulty v Praze. Její historie je tedy nejen letitá, je naplněná všelijakými dramatickými proměnami, ale především soustavnou pedagogickou a badatelskou činností. A na tu chtěla fakulta ukázat i během svých oslav.

Ty ovšem začaly slavnostně ve čtvrtek v aule Karolina, kde fakulta udělila čestné doktoráty dvěma významným mužům – jedním byl profesor Karel A. Deurloo z Amsterodamu a druhýmprofesor Gerhard Sauter z Bonnu.

Páteční den začal ve velké přednáškové síni fakulty v Černé ulici udělením pamětní medaile J. A. Komenského Milanovi Balabánovi (kterého znají mnozí naši čtenáři z jeho příspěvků, které byly na stránkách našeho týdeníku uveřejňovány) a Karlu Schwarzovi z vídeňské univerzity, obdivuhodnému znalci i českých církevních dějin. Oba kandidáty představil proděkan prof. Pavel Filipi. Naše pozornost pak byla podchycena připravenou konferencí, kdy z pohledu různých teologických disciplín bylo pojednáváno ústřední téma „Smysl a význam textu v křesťanské tradici – Dekalog". Různí učitelé fakulty se zaměřili na biblické Desatero a představili jej v souvislostech textu i vlivu na církev v různých dobách.

Na sobotu bylo připraveno výroční setkání Spolku přátel ETF, který již existuje 10 let a sdružuje domácí i zahraniční absolventy a příznivce evangelické fakulty.

Závěr oslav se uskutečnil nedělním bohoslužebným shromážděním příznačně v kostele U Salvátora, kde před 90 lety začalo působení bohoslovecké fakulty.

Dokončení na str. 2

Zaostřeno na blízko

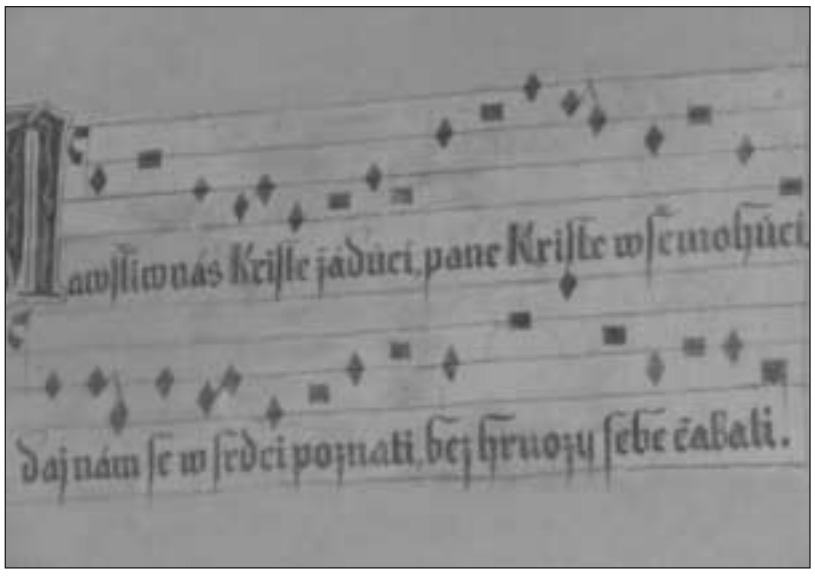

Instalace nové synodní rady ČCE

Na významném místě, v Betlémské kapli se sešlo 21. listopadu 2009 mimořádné a slavnostní zasedání synodu Českobratrské církve, na jehož programu bylo uvedení do úřadu synodní rady v poněkud obměněné personální podobě, v které byla již v květnu zvolena na řádném synodním zasedání.

V působivých prostorách Betlémské kaple se neshromáždili jen poslanci synodu, ale mnoho členů církve, přátel, ekumenických hostí z domova i ze zahraničí, ale také představitelé státu a politických stran v čele s předsedou vlády panem Janem Fischerem, jehož vel-mi civilní, ale lidský a hluboký proslov byl zvláště oceněn potleskem.

Na programu samozřejmě nechybělo poděkování odstupujícím členům synodní rady a mnohá přání těm, kteří vstupují do nové služby.

Shromáždění bylo doplněno Pěveckým sborem Konzervatoře Evangelické akademie a Olomouckým studentským orchestrem, v jejichž podání zazněly tři části Charpentierova Te Deum. Byla to událost, která přítomné povzbudila a potěšila.

I redakce Evangelického týdeníku Kostnických jisker se přidává se svým přáním: jak Evangelické teologické fakultě, aby v dalších letech odkrývala novým generacím studentů nové pohledy do hlubin biblického slova a jeho výkladů, tak i synodní radě, aby s Boží pomocí vedla Českobratrskou církev bouřlivými a neznámými vodami tohoto času.

Ave Maria

Dokončení ze str. 1

vrata se otevřela a nás třiadvacet (vlastně s křesťanskou mládeží, kterou jsme brali na palubu, až jednačtyřicet) vyplulo na horní hladinu.

Představuji si, že podobně se naplnil čas, když to ohlašoval Jan Křtitel. Naplnil se a všecko, co unáší k věčnosti, náhle nese na nově ozářené rovině. Ne že naběhl termín, ale živel, jemuž nelze odolat, všecko prostoupil a naplnil významem a zvedá slunci vstříc – „slunci spravedlnosti se zdravím na svých paprscích" (Mal 4,2). Děje se KAIROS Boží. „Pozdvihují se vrata věčná, aby mohl vejít král slávy," jak dávno Duch zjevil žalmistovi (Ž 24,7.9).

Evangelistům se takhle jeví vstup Svatého Izraelského, Pána a Stvořitele na scénu, do hry, kterou od počátku rozehrál. Tak vidí spasitelné umění, jímž Bůh z výsostí navštívil lid sedící v temnostech a stínu smrti, aby nasměroval naše nohy na cestu pokoje; aby nás pozvedl a přijal; aby nás pro sebe proměnil v lid svatých výsostí, lid zvláštní, horlivě si hledící dobrých skutků (L 1,77.79; Da 7,27; Tt 2,14). Osvícené oči mysli (Ef 1,18), oči k vidění zaznamenávají blízkost jiné skutečnosti, signály Božího vstupu do každodennosti, na kterou jsme zvyklí. Víra se z něho těší, ta příporodnice nadějných věcí a příčina neviditelného (Žd 11,1.2) se z něho raduje. Alžběta, sama v šestém měsíci, objímá sestřenku ze vzdálené Galileje a šeptá jí do ucha: „Blahoslavená, kteráž uvěřila, neboť dokonány budou ty věci, pověděné jí ode Pána."

Jak Maria tehdy čile pospíchala z Nazaretu na hory k Hebronu, aby si obě popovídaly o tom, co je čeká! Touže cestou se teď s outěžkem krok za krokem znavená plahočí padajícím soumrakem. Už ví, že to k Alžbětě nestihnou, do starobylého kněžského města útočištného vysoko v judských horách (927 m) to mají ještě víc, než den cesty (39 km). Stěží doklopýtá k Betlému.

Nic ze slávy Páně nevidět při těch dvou utrmácených pocestných. Půlnoční téměř čas, a každým okamžikem to čeká; takhle při cestě, neslavně, jako mimochodem, první své dítě. V koutku mezi cizími, ve skrovném přístřeší čeládky začne se příběh prvorozeného tesařské rodiny Josefa z Nazaretu.

Vloni ji napadlo, že žertuje ten divný návštěvník. Dělá si blázny, pomyslela si, když začal o věcech tak choulostivých; ale snad světlem svého pohledu, snad přesvědčivostí hlasu brzy rozptýlil cizí pocestný její rozpaky: „Co se z tebe narodí, slouti bude Syn Boží …" řekl, a na to ona teď hlavně myslí.

Ještě se čeká … Ještě čekáme, přátelé. Ještě se postíme s prvorodičkou lekající se začínajících náporů bolesti. Doprovoďme ji s pozorností k její těžké hodince.

Večer … „Večer uvidíš zlaté prasátko," slýchaly na Štědrý den děti obejdující v kuchyni. Dneska by se tomu zasmály. Uměli bychom vnoučeti vysvětlit, jak Štědrým večerem adventní očekávání vrcholí? A že ochotný půst patříval k duchovnímu usebrání na radu Jana Křtitele: „Jděte do sebe! Přiblížilo se vám Boží království. Připravte se. V sobě mu připravte cestu, ve vlastním svém srdci, abyste jako v zrcadle spatřili něco z jeho slávy a byli přijati a proměněni, a tak i kolem sebe rozsvítili" (2 K 3,18; 4,6.7).

Pouštět prasátka umí každý. Je k tomu třeba slunce a zrcátko, které by odrazilo jeho zář. Ve špinavém zrcátku (třeba zpětném) nejen že nic nevidím a hrozí nehoda, ale špinavým nemůžu ani pouštět zlatá prasátka. Prosme o dar světla, o rozžehnutí světla v nás, a pusťme se do práce. Do úklidu. „Uklid' ve svém srdci," říkalo se dětem, „čistým srdcem je vidět k Pánu Bohu" (Mt 5,8). Odtud se prosvětlí večer, ale i náš každý den jeho štědrostí a jeho slávou.

Začali jsme časem, časností a pomíjivostí, a končíme světlem. Astronomové, tehdy mágové a mudrci od východu, kteří se zpožděním taky spěchali k tomu narození, dnes měří vzdálenosti na světelné roky. Světlo je jim vesmírným poselstvím o tom, co bývalo, záznamem pradávného času. Čas a světlo spolu souvisejí …

Každému se z nepostřehnutelných pramínků jeho nejstaršího, nejpomalejšího času řine vstříc minulost jako řeka. Kdopak bychom neznali peřeje vzpomínek! Co bylo, máme před sebou, a za sebou, kam nevidíme (2 K 4,18), pak to, co přichází. Jako v zrcadle však odtud spatřujeme slávu Páně, říká Pavel věřícím Korinťanům (1 K 13,12; 2 K 3,18), a v tom světle se pak vyznáme i v náporech své minulosti. A hlavně: víra, naděje a láska nám kryje záda. Víme, kam nás unáší, že k nevídanému a neslýchanému, co člověku na srdce nevstoupilo (1 K 2,9), přes všecko to zítřejší, co máme ještě bezprostředně za sebou. Pán adventu nás bere s sebou a proměňuje odrazem své slávy jako bytosti duchovní pro sebe.

Apoštol Pavel v té souvislosti říká: „Snažně běžím, zda bych uchvátit mohl (něco z tajemství toho vzkříšení), načež uchvácen jsem od Krista Ježíše" (Fp 3,12). Úchvatností jeho slávy jako v zrcadle, ale i radostí v jeho náruči, která mě jako běžící děcko dobíhá, popadne a vysoko zvedá …

Uchváceni Pánem Ježíšem, přátelé, vnímáme, zakoušíme věčné potěšení a dobrou naději z milosti (2 Te 2,16), ale i svítíme kolem sebe odleskem světla odjinud, září jasu vpravdě vánočního. Amen.

Ve chvalské Bethesdě, advent 2008

Samuel Jan Hejzlar: Pojď a viz

Zpráva ze 64. sjezdu Kostnické jednoty

Jak bylo dostatečně předem ohlašováno, sešel se 7. listopadu 2008 sjezd Kostnické jednoty – sdružení evangelických křesťanů.

S potěšením jsme na úvod vyslechli pobožnost br. prof. ThDr. Pavla Filipiho. Připomněl nám na základě biblického textu z knihy Přísloví, co je pro život opravdu podstatné. A je případné, že ten dávný svědek své přání vyjadřuje modlitbou, prosbou k tomu, který je schopen ty potřebné věci dát.

Přítomnost zástupce bohoslovecké fakulty nám připomněla dřívější těsné spojení fakulty s naším sdružením, což bylo užitečné pro obě strany.

Protože před sjezdem stála řada úkolů, neměli jsme tentokrát žádný jiný program. Jednání se zaměřilo jak na předepsané úkoly /zpráva předsednictva, zpráva hospodářská a revizní, zprávy a pozdravy z Místních sdružení – Kolína, Lysé, Kutné Hory, Uherského Hradiště/, tak i na volbu předsednictva, která se koná po třech letech. A mimořádná pozornost byla věnována nesnadným otázkám spojeným s ekonomickým zajištěním vydávání Evangelického týdeníku Kostnických jisker.

Jaké bylo usnesení v této věci, to jsme již stačili – společně s prohlášením sjezdu – uveřejnit v minulém čísle.

Kromě toho byl také schválen navržený text dopisu několika našim milým členům s pozdravem a poděkováním. A jistě se sluší, abychom i tímto způsobem poděkovali všem, kteří činnost našeho sdružení vykonávají a podporují. Jim i vám všem, připojujeme své přání Boží blízkosti a radosti i síly do dalších dní.

Obsah nové knížky J. J. Ottera je vyznačen v samém názvu: jde o stručný výklad dvou zcela okrajových novozákonních epištol, které, žel, zůstávají na okraji čtenářského zájmu.

Autor připomíná, že i jejich poselství má své důležité místo v apoštolském souboru. Na rozdíl od tradičních biblických komentářů s podrobným výkladem jednotlivých veršů se autor zaměřil na výrazné zvěstné oddílky a jejich aktuální poselství.

Vydal Kalich, cena 90 Kč

V. Mezinárodní konference MORAVIAN byla opravdu mezinárodní

Historicko-vlastivědná společnost pořádá v Suchdole nad Odrou každé tři roky konferenci, při níž jsou vzpomenuta kulatá výročí Moravanů, kteří v rámci obnovené Jednoty bratrské se vydali na misii do různých koutů světa. Těchto obětavých zapálených lidí pro Kristovo evangelium pochází ze severní Moravy asi 160. Jen málo odborníků dokáže se orientovat v jejich jménech, aby dokázali v této armádě nadšenců rozlišit jednotlivé postavy, zařadit je podle rodiště a podle místa, na kterém misijním poli kdo pracoval. O to se snaží právě tyto konference. Dodat českým čtenářům dostatek přehledných, publikovaných prací.

V pátek, sobotu a neděli (16.-18. října) Suchdol nad Odrou přivítal hosty z Moravy, Slovenska, Čech, Německa, Polska, USA a Jižní Afriky.

Nejpozoruhodnějšími byli Dr. Isaac Balie s manželkou z Jihoafrické republiky. Tam, od Kapského města na východ v Údolí paviánů založil Georg Schmidt z Kunína r. 1737 misii mezi domorodci, které známe pod názvem Koi-Koi neboli Ho-tentoti. Tam vznikla osada Gena-dendal, jakýsi africký Herrnhut. Dr. Balie, ředitel tamějšího muzea, nás tři dny obdarovával svým sugestivním projevem a svědčil o tom, jak ohromný přínos pro tamější kulturu mělo Schmidtovo křesťanství. Stejně hodnotné přednášky byly P. Neústupného z Berlína o významu Moravanů na počátky slovesné kultury pobaltských národů, Lotyšů a Estonců. Profesor J.Vičar z olomoucké univerzity v přednášce "Američtí Moravané a hudba" nás překvapil konstatováním, že Moravané stáli u zrodu klasické hudby USA. Arnold Kordasiewicz z Polska přišel s přehledem osobností (Moravanů), kteří ovlivnili významně rozvoj Slezska v oblasti Dzierzonionova. Petr Geryk z Nového Jičína svůj referát "Dvě severoamerické skupiny - Algolkini a Irokézové" zpestřil tím, že přivedl s sebou indiána v jeho typickém loveckém oděvu. Emeritní starosta Trojanovic D. Strnadel přednášku "Kontakty českého Valašska se Suchdolem" přednesl ve valašském kroji a zahrál na fujaru. Genealog M. Pytr z Mořkova přišel s výsledky svých výzkumů v našich archivech o původu významných osobností Georga Schmidta a K. Davida. David Loula z Vojnova Městce referoval svůj příspěvek "Moravané v beletrii". Životopisných zpracování některých osobností ze Suchdolu a okolí se ujali badatelé Mgr. M. Kurková z Liberce (Anna Nitschmannová-Critas), Dr. E. Štěříková zaslala ze SRN svou práci David Tannenberger, Dipl. Psych. H. Schinzel z Mnichova (David Zeisberger) a Dr. Kucová ze Suchdolu n.O. (Georg Schmidt). Cestopisné sondy po různých částech světa měli R. Rosický z Krnova o tajné cestě Matouše Frantze r. 1774 na Kravařsko, Dr. V. Řeřicha o osadách Moravanů v Severní Karolíně, ing M. Sleha o cestě po Pennsylvanii a Dr. Hýbl z Přerova: Komenský a Lešno. Všechny přednášky budou vydány v připravovaném sborníku. Doprovodný program přispěl ke zpestření přednášek společným zasazením stromu z holandského Heerendijku, vernisáží putovní výstavy David Zeisberger, jejímž autorem je Horst Schinzel z Mnichova, výstavou starých tisků Z. Valcháře a prohlídkou suchdolských muzeí. Čas se našel i na dva zájezdy do nedalekého Fulneku, Hynčic a kunínského zámku.

Třídenní akce byla završena překrásným vystoupením pěveckého sboru N. Kulíkové z ČCE Odry v neděli večer v nově vymalovaném evangelickém kostele.

Do této akce se opět zapojila školní mládež v soutěži "Jak znám svůj region Poodří"; zúčastnilo se 140 soutěžících. Děkujeme všem badatelům, kteří přispívají k úsilí odhalovat pozitivní dějiny, ty nám mohou posloužit jako dobrý příklad i pro dnešní potřebu každodenní misijní práce v nejbližším okolí.

Za MORAVIAN Historicko--vlastivědnou společnost

Daniel Říčan

Kéž bys protrhl nebesa a sestoupil dolů

Místem našeho lidského přebývání je země. Na ní jsme doma. Tady se odehrávají naše životy. Svět, v němž se pohybujeme, charakterizuje pevná půda pod nohama. Jídlo a pití, práce a odpočinek - a jako tečka za tím vším smrt. Dokud převažuje to příjemné, život nám připadá růžový. Když však nabudou vrchu projevy, v nichž člověk nemá zalíbení, zneklidníme. Země nám přestává připadat přívětivá. Jako by se na nás začala šklebit, jako by ztrácela pevnost a rozestupovala se nám pod nohama. Padá na nás z toho úzkost. Všechny někdejší jistoty – plný stůl, majetek, postavení – se rozplývají a my si uvědomujeme, že země není postačujícím základem pro život.

To zjištění nečiníme až teprve my. Lidé k němu dospívali už před dávnými věky. Proto toužili založit svůj život na něčem pevnějším než jen na zemi, která se stále mění a je v mnoha ohledech tak nevyzpytatelná. Chtěli ho postavit na základu, který se pod nohama nikdy nerozestoupí. Tato touha zvedala jejich zraky vzhůru a vnukala jim myšlenku: Neudrží-li nás země, třeba nás podrží nebe. Třeba k nám z něj sestoupí moc, která nás zachytí a nenechá spadnout do propadliště dějin. Po staletí izraelští proroci volali: „Kéž bys protrhl nebesa a sestoupil dolů!" Kéž bys navštívil naši nestabilní zemi a nedovolil smrti, aby učinila za naším životem definitivní tečku.

O Vánocích se odehrálo, po čem izraelští proroci volali. Nad judským Betlémem se protrhla nebesa a Bůh v podobě člověka z nich sestoupil dolů. O čem jsme my lidé po věky snili, po čem jsme toužili a za co jsme prosili, se stalo skutečností. Bůh navštívil svůj lid. Mesiáš vstoupil do Božího stvoření a je mezi námi. Z temných hlubin země sice stále vylézají hadi a štíři a jejich jed nepřestává být smrtelný. Mají však proti sobě protivníka, který jim dokáže rozdrtit hlavu. Ne ještě větší brutalitou než je ta jejich. Přemáhá je svou bezbranností. Dítě v jeslích, které betlémští pastýři objevili v městě Davidově, udrží lidský život i tehdy, když už ho země neunese. Halelujah!

Emanuel Vejnar

Další setkání s Viktorem Fischlem

V roce 2002 jsme z pera paní Milady Kaďůrkové (v edici Mladá fronta) mohli přijmout první rozsáhlejší informaci (Setkání s Viktorem Fischlem) o tvorbě a životě v cizině žijícího českého autora. Její počin jakoby zahanbil za dlouholeté ignorování spisovatele a básníka, který se v Čechách narodil a žil, ale provinil se tím, že nespojil svůj úděl s komunistickým směřováním země. Na stopadesáti stránkách nás M. K. informovala o rozsahu i obsahu básnického a prozaického díla, ale také o životních osudech tohoto diplomata nejprve v českých službách, od únorového převratu pak ve službách mladého státu Izrael v širokém geografickém rozsahu od Japonska až po Rakousko, a pak už výhradně o spisovateli v samém srdci neklidu těch let – v Jeruzalémě.

Autorčin obdivný kontakt od té doby nejen nebyl přerušen, ale zintenzivněl, především vzájemnou korespondencí. To už se nejednalo o spříznění ctitelské, nýbrž spíše pracovní. Připomeňme, že spisovatelský profil se dostal do širšího programu havířovské středoškolské profesorky, která se rozhodla svoje studenty seznamovat s řadou evropských a světových humanistů. Do toho rámce zapadal V. F. víc než dokonale. A studenti měli své otázky. Ale proč tázání nerozprostřít do oblasti občanství? A tak se i dálo. V občanských, školních a jiných prostorách, posléze v rozhlase uváděna a komentována nová Fischlova díla a jejich postavy; výsledky a ohlasy předávány do Jeruzaléma pohotově stylizovaným zpravodajstvím autorčiným, případně dalších účastníků. Tato činnost vydala na druhou knihu „Zamyšlení nad dopisy Viktora Fischla" (vydal Zdeněk Susa ve Středoklukách). Jako v první publikaci nechybí ani v této knížce pečlivá bibliografie, literární činnosti a odkazová dokumentace, doplněná fotografiemi z Fischlových návštěv v naší zemi.

Fischlova literární pozůstalost (romány, poezie, povídky, překlady) vyvolává několikerý údiv: a) Co je vlastním důvodem jeho vztahu k češtině, k Čechám a k češství? Stačí vysvětlení, že věkově stihl být přítelem řady českých básníků a spisovatelů prvorepublikánské éry? Proč nepřijal mlčení o své osobě a přehlížení a nepřechýlil se ke svému druhému (izraelskému) občanství? Jeho uzavřený život už nám neodpoví; přesto nebudeme daleko od pravdy v tvrzení, že láska je ve své nejhlubší vrstvě iracionální, rozumově nevysvětlitelná. b) Své vidění krásy, ošklivosti a hrůzy vyjadřoval lítostí – to byl jeho osobní dar. Byl si toho pokorně vědom a dal jej v míře vrchovaté do služeb lidskosti. c) Jeho víra. Tak rádi bychom slyšeli jeho osobní vyjádření některou formulí věřících lidí. On však na mnohý způsob naznačoval, že víra je tajemství, které je lépe vyjádřeno v náznacích a ve vyhlížení. Pečlivé a nádherné přetlumočení biblické hebrejské poezie však zahání naše pochybnosti.

Paní Miladě Kaďůrkové vyhraďme poděkování za neúnavnou práci prostředkovatelskou, organizátorskou a komentátorskou. Postavit se před dnešní studující mládež, případně před obyvatele nových měst „bez paměti" se svědectvím o krásných lidech, kteří viděli daleko za hranice svých osobních a lokálních zájmů, vyžaduje odvahu, vynalézavost, trpělivost a víru. Děkujeme.

Ludvík Klobása

Nico ter Linden

Povídá se ...podle Marka a podle Matouše Eman. Benešov, 2009

Řekne-li se křesťanství, vybaví se nám okamžitě „evangelium". Řekne-li se evangelium, vybaví se nám stejně rychle a zřetelně sepsání evangelia – této radostné zvěsti – v podání Matouše, Marka, Lukáše a Jana. A když se řekne evangelium Marka nebo Matouše, víme, kde je (na začátku Nového zákona) v Bibli hledat. Pro mnohé je toto klasické sepsání evangelia -ať již v kralickém či ekumenickém překladu - známo (asi tak jako vybraná slova v české gramatice). Ani nás nenapadne, že by tomu mohlo být jinak. A přece je tomu tak.

Autor - Nico ter Linden - je nizozemský evangelický teolog s bohatou praxí na sborech. Na biblická témata kázal. Evangelijní zvěst vykládal jak dospělým v biblických hodinách, tak mládeži či dětem. K tomu, co v jednotlivých biblických pasážích a obrazech v evangeliích předčítal, dodával formou poutavého vyprávění zasvěcené poznámky, připomínky a vhodný komentář. Občas se takto doplněné znění biblické zvěsti dostalo na veřejnost. Ukázalo se, že jde o velice zajímavé a dobře čtivé zpracování biblické zvěsti. Zájem o takto podané, zasvěcené a vyprávěcím (narativním) způsobem formulované znění evangelia byl takový, že holandská církev bratra Nico ter Lindena uvolnila k tomu, aby v práci pokračoval na plný úvazek. Výsledkem je mimo jiné zde recenzovaná kniha, která byla již přeložena do řady cizích jazyků – a nyní i do češtiny. Je nám k dispozici ve výtečném překladu bratra faráře Jana A. Duse. Její čtení je velkým a obohacujícím zážitkem – i pro toho, kdo již 70 let čte evangelium v přerůzných zněních.

Recenzovaná kniha má dvě části. Krok za kokem se v 53 krátkých kapitolách vypráví příběhy uvedené postupně za sebou v evangeliu Marka. Ve druhé části se v 38 krátkých kapitolách vypráví příběhy z evangelia Matoušova, které nejsou u Marka uvedeny. Jednotlivé k textu se vztahující věty českého znění evangelia jsou uváděny ležatým písmem. Vyprávěcí text (narativní doplňky) je vytištěn svislým písmem. Na začátku každé kapitoly je uveden text, k němuž se další vyprávění vztahuje – např. „Rozsévač vyšel, aby sil" (Marek 4, 1 - 34). Následují tři stránky vyprávění (jak je tomu v kapitole č. 13 na str. 48 – 50). Sám jsem si při čtení knihy dělal po straně textu poznámky tam, kde ve větě bylo něco pro mne nového. Ukázalo se, že jich mám na každé stránce této knihy 5-10. To rozumím tím, když řeknu, že tato kniha byla a je pro mne „obohacením".

Tuto knihu mohu vřele doporučit každému, kdo má rád, ba miluje evangelium. Prožije s ní mnoho překrásných chvil. Mohu ji doporučit pro práci jak s mládeží, tak s dětmi pro její vypravěčskou formu – nemluvě o biblických hodinách. Protože je před Vánocemi, tj. jde o čas, kdy se vyhlížejí vhodné dárky pro lidi nám blízké a milé, domnívám se, že by mnohému tento dárek z Kalicha či přímo od zdroje, od nakladatelství Eman udělal velkou radost.

Jaro Křivohlavý

Obrněn proti pokušením

(K úmrtí předního antropologa)

Ve 100 letech zemřel koncem října 2009 světově proslulý francouzský antropolog Claude Lévi-Strauss. Jeho nejznámější práce Smutné tropy vyšla ve francouzském originále roku 1955, o jedenáct let později v českém překladu. Jak se později vyjádřil, napsal ji za „pouhé" čtyři měsíce, neboť si jako vědec v oblasti lehčího žánru připadal nepatřičně. (Jak paradoxně působí toto vysvětlení v době internetu, kdy nejeden opisovač stihne spíchnout dílko rádoby „vědecké" za pár dní!)

Další Lévi-Straussovy knihy (do češtiny přeložené vesměs až po listopadu 1989; normalizačním cenzorům zřejmě vadilo, že autor byl vnukem rabína) jsou povahy odborné. Veřejnosti je po celém světě zprostředkovávali místní nadšenci-vykladači. V Československu byl dlouho (přinejmenším po celá sedmdesátá a osmdesátá léta, kdy např. na britských univerzitách vliv vykladačů Lévi-Strausse slábl s nástupem neomarxismu) nejvýznamnějším z nich prof. Luděk Brož z Komenského evangelické bohoslovecké fakulty (KEBF), který z antropologova díla vyzdvihoval dvě věci:

1. Rehabilitaci tzv. mytopoetického myšlení (zde prof. Brož při výkladu Lévi-Strausse frontálně oponoval marxistickému postulátu „vědeckého světového názoru").
2. Historicky první vědecké vyvrácení rasismu (i zde byl přítomen osten polemický; v polovině osmdesátých let si můj africký známý žijící v Praze spontánně povzdechl: „Takovej rasismus, jako je tady, je dneska už jenom v Jižní Africe…").

Na stránky Kostnických jisker se Lévi-Strauss dostal roku 1990 v textu Neplatné údery, v němž jsem aplikoval jeho koncepci iniciačního (zasvěcovacího) ritu na obřad tzv. povyšování bažantů na půlročáky (a půlročáků na mazáky) v někdejší Československé lidové armádě. Sám Lévi-Strauss prodělal, jak prohlásil s typickou sebeironií, iniciační ritus „až na stará kolena" – při přijetí za člena Francouzské akademie. (I toto vyjádření působí s odstupem paradoxně: v plné tvůrčí aktivitě žil následně déle než tři desetiletí.)

Platí-li tvrzení světových komentátorů, že úmrtím Lévi-Strausse končí dvacáté století (proti jehož pokušením, jak většina z nich zdůrazňuje, byl vnuk rabína z Versailles „obrněn jako sotvakdo jiný"), pak nemohu nekonstatovat, že jsem se v sedmdesátých letech nacházel na správném místě: v posluchárnách KEBF, kde z úst prof. Luďka Brože zaznívaly Lévi-Straussovy nekonformní myšlenky.

František Schilla

Nechte zvony znít pro dobrou věc!

Komise pro otázky životního prostředí při SR ČCE spolu s Ekologickou sekcí České křesťanské akademie vybízejí sbory a farnosti, aby se 13. prosince 2009, v den vrcholných jednání Kodaňské konference o klimatu, připojily k celosvětové akci Bellringing 350.

Proč právě 350 úderů kostelních zvonů?

Ve všech světových kulturách jsou hudební nástroje jako zvony a bubny odnepaměti využívány k varování lidí před bezprostředně hrozícím nebezpečím, ale také ke svolávání k bohoslužbám a jako doprovod podstatných okamžiků v jejich průběhu.

350 ppm (parts per million, tj. 0,035 %) je hodnota koncentrace oxidu uhličitého v zemské atmosféře v roce 1988, o níž většina klimatologů předpokládá, že je ještě trvale udržitelná a nezpůsobuje nevratnou klimatickou změnu.

Po celou dobu historie lidstva až do počátku masivního využívání fosilních paliv před zhruba 200 lety atmosféra obsahovala 275 ppm CO_2, ale v současné době koncentrace dosahuje 390 ppm. Pokud nedokážeme rychle snížit úroveň CO_2, riskujeme v důsledku tzv. skleníkového efektu nevratné změny jako tání ledovců a mohutné uvolňování metanu z tající věčně zmrzlé půdy, s dalšími důsledky pro klima ve světovém měřítku i v České republice.

V neděli 13. prosince budou probíhat nejdůležitější jednání konference OSN o klimatu v Kodani. V 15 hodin, na závěr ekumenické bohoslužby v luteránské katedrále v Kodani, se rozezní kostelní zvony v celém Dánsku a křesťané celého světa jsou vyzýváni, aby se připojili.

Akci podporují mimo jiné ECEN (Evropská křesťanská environmentální síť) a Světová rada církví, která 2. 9. 2009 přijala Prohlášení k ekologické spravedlnosti a ekologickému dluhu (Statement on eco-justice and ecological debt). V tomto dokumentu Světová rada církví mimo jiné: "Vybízí členské církve aby požadovaly od svých vlád, aby na Kodaňské konferenci UNFCCC v prosinci 2009 přijaly čestná a závazná opatření vedoucí ke snížení obsahu CO_2 na úroveň nižší než 350 ppm, založená na principech klimatické spravedlnosti, která zahrnuje efektivní podporu ohroženým společnostem zaměřenou na přizpůsobení se klimatické změně prostřednictvím finančního a technologického transferu."

Váš sbor se může k tomuto úsilí zodpovědných politiků i občanů celého světa připojit modlitbou, uspořádáním přednášky nebo jiné vhodné akce, ale také zmíněným zvoněním 13. 12. 2009. Zvonění nemusí nutně proběhnout v 15 hodin, ale např. před začátkem nebo při konci bohoslužeb v obvyklém čase. Zcela nutné není ani dodržet doporučených 350 úderů, zvlášť pokud je zvon vašeho kostela vybaven elektrickým pohonem, jehož nastavení by bylo obtížné změnit, nebo který by po delším zvonění vyřadila z provozu tepelná pojistka. V takovém případě je ale vhodné zvonění v obvyklé délce s přestávkami opakovat. Naopak pokud pohyb zvonu závisí na lidské síle, je vhodné zapojit do zvonění mládež v míře větší než obvykle, a využít toho k vysvětlení smyslu akce mladým účastníkům.

S ohledem na možnou záměnu se signály Civilní ochrany doporučujeme ochystané akci předem informovat obecní (městský) úřad, což má i druhotný důsledek propagace této akce i činnosti a existence sboru obecně. Pokud je váš kostel jedním z těch, které zvon nemají, doporučujeme využít ke stejnému účelu jiné hudební nástroje a v té souvislosti opět zapojit mládež.

Další informace lze nalézt na adrese
www.350ppm.cz,
případně na
www.bellringing350.org
obecnější pak na
www.350.org

Účast vašeho sboru či farnosti prosím oznamte koordinátorovi akce Markovi Drápalovi:
marek@drapal.org
Nechte zvony znít pro dobrou věc!

Důležité oznámení všem čtenářům, zvl. předplatitelům

S koncem roku 2009 končí platnost našeho starého č. ú 1932069379/0800.
Veškeré platby tedy posílejte na č. nové 228961190/0300.

Děkujeme.

Redakce a administrace

Farní sbor
Českobratrské církve evangelické,
Korunní 60, Praha 2-Vinohrady
Vás srdečně zve na

Osmý charitativní-adventní-vánoční trh
druhou adventní neděli 6.12.2009 od 11.00 do 16.00 hodin do vstupní haly domu a v obchůdku JEDEN SVĚT

* koláče, vánoční čaj, punč
* chráněné dílny Ignis, Eliáš, středisko Diakonie Rolnička Soběslav, o.p.s. Jeden svět, Letohrádek Vendula Bezděkov, Diakonie Ratolest Praha 10 a další

Koupí dárků, výrobků i občerstvení přispějete na dobročinné účely a uděláte radost svým blízkým, ale i sobě.

Inzerce

Šumava, ubytování v soukromí, Vlachovo Březí, Prachaticko, mobil: 728 745 295, tel.: 388 329 363, e-mail: ChanovaDagmar@seznam.cz http://sites.google.com/site/ubytovanichanova.

č. 39

FS ČCE v Přelouči nabízí k pronájmu velký byt 5 + KK (cca 140 m², v přízemí a mezipatře) ve farní budově (možné využití zahrady a garáže). Byt je vhodný pro větší rodinu. Uvítáme pozitivní vztah ke sboru a aktivní účast na sborovém životě.
Bližší informace na telefonu:
466 672 515 nebo 466 958 928.

č. 52

TURECKEM po stopách apoštola Pavla , 15.-25.března 2010, letecky a na místě autobusem. Od Antiochie Syrské po Efez. Podrobný program a podmínky zašle Jiří Lukl, El. Voračické 8, 61600 Brno, tel. 603 799 721, e-mail jiri.lukl@cb.cz . Přihlášky nutno zaslat do konce prosince 2009.

č. 42

Pozvánky

12.studijní den ERC
na téma "Ekumenismus v ČR a jeho budoucnost"
se koná 4. prosince 2009 od 9 do 15 h na Evangelické telogické fakultě UK (Černá 9, Praha 1) v posluchárně S1.

Program:
9.00 - Úvod do tématu "Ekumenismus v České republice"
9.30 - prof. ThDr. P. Filipi: Ekumenismus v České republice" - výzvy a úskalí
10.30 - pauza na kávu a čaj
10.45 - Mgr. M. Vaňáč: Římskokatolická církev a ekumenismus - zamyšlení nad současnou situací
12.15 oběd
13.00 - prof. F. Segbers: Ekumenismus a globalizace
14.30 panelová diskuse k tématu, závěrečné shrnutí

Přihlášky směřujte k rukám Mgr. Sandry Zálabové,
email: erc@ekumenickarada.cz

* * *

Eschatologická perspektiva a angažovanost pro životní prostředí je téma prosincové besedy Ekologické sekce České křesťanské akademie, která bude v úterý 8. 12. 2009 od 17.30 h v přízemí Emauzského kláštera (Vyšehradská 49, Praha 2). Po úvodní přednášce ředitele sekce RNDr. Jiřího Nečase následuje ohlédnutí za dosavadní činností sekce a rozhovor o jejích záměrech a perspektivách.

JNe

Evangelický týdeník - Kostnické jiskry
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 228961190/0300
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost
*Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz, příjem reklamací: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

Bohoslužby

Seniorát Chrudimský

Českobratrská církev evangelická

Brandýs nad Orlicí, Ne 8.30
Českých bratří 223, f Lukáš Ondra
Bučina, Ne 10.00
Bučina č.1, f Libor Chaloupka
Bukovka, Ne 9.30
Bukovka č. 59, f Martin Grombiřík
Čáslav, Ne 9.00
Jana Karafiáta 159, f Pavel Jun
Česká Třebová, Ne 9.00
Riegrova 283/23, f Jaroslav Nečas
Dvakačovice, Ne 9.00
Dvakačov č. 32, f Jan Machala
Džbánov – Ústí nad Orlicí, Ne 10.00
Voděrady-Džbánov č.4, f Jiří Kvapil
Heřmanův Městec, Ne 9.00
Zahradní 537, f Jan Plecháček
Holice v Čechách, Ne 8.30
b 14.00
Hradecká 53., adm.Daniel Ženatý
Horní Čermná, Ne 8.45
Horní Čermná č.2, f Jakub Keller
Hradiště, Ne 9.30
Hradiště č.15, f Jiří Kučera
Choceň, Ne 10.00
Žerotínova 94, f Magdalena Ondrová
Chrudim, Ne 9.00
Pardubická 324, f Anna Lavická
Chvaletice, Ne 10.00
Hornická Čtvrť 65, k Marta Hromádková, adm. Miloš Hübner
Lanškroun, Ne 9.00
Českých bratří 654, f Daniel Tomeš
Litomyšl, Ne 9.00
A.Tomíčka 69, f Věra Pleskotová
Lozice, Ne 10.00
Lozice č. 53, j Rut Kučerová, adm.Jiří Kučera
Opatovice, Ne 9.00
Opatovice č. 5, f Jana Potočková
Pardubice, Ne 9.00
Hronovická 492/25, f Daniel Ženatý
Přelouč, Ne 9.00
Českobratrská 86, f Hana Schusterová
Semtěš, Ne 10.30
Semtěš č.69, j Hynek Schuster, adm. Hana Schusterová
Sloupnice, Ne 9.00
Dolní 80, f Petr Peňáz
Trnávka, Ne 8.45
Trnávka č. 66, f Miloš Hübner
Vilémov u Golčova Jeníkova, Ne 10.00
Vilémov u Golčova Jeníkova č.162
f Ladislav Havelka
Vysoké Mýto, Ne 9.00
Javornického 49/IV, k Ladislav Morávek, adm Petr Peňáz

Církev bratrská

Bystré, Ne 9.30
Bystré č.82, Roman Toušek
Česká Skalice, Ne 9.30
Tyršova 285, Petr Asszonyi
Náchod, Ne 9.30
Purkyňova 584, Rostislav Staněk
Nové Město nad Metují, Ne 9.00
K Sirkárně 1506, Jan Hábl
Trutnov, Ne 9.00
Lomní 103/9, Jan Šrámek
Česká Třebová, Ne 9.00
Tykačova 1183, Petr Kučera
Hradec Králové, Ne 10.00
V Kopečku 89, Martin Legát
Chrudim, Ne 9.00
Slezská 514, Petr Jelínek
Litomyšl, Ne 9.00
Nádražní 526, Daniel Smetana
Vysoké Mýto, Ne 10.30
Javornického 49, Přemysl Pýter
Pardubice, Ne 9.00
Lonkova 512 – Archa, Samuel Jindra

Bratrská jednota baptistů

Pardubice, Ne 9.00
Sladkovského 521/38, Luděk Šíp
Vysoké Mýto, Ne 9.30
Pražská 72, Vladimír Zeman

KOSTNICKÉ JISKRY
Evangelický týdeník

33/2009

16. prosince 2009 ◆ ročník 94 ◆ cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde 13. ledna

Z obsahu

* *Den otevřených kostelů*
* *Národní týden manželství*
* *Nafukovací láska*

Poselství ke 4. neděli adventní

RADUJTE SE V PÁNU

Radujte se a důvěřujte Pánu, radujte se zas znovu… Myslete na brzký Kristův návrat! Ničím se příliš netrapte, všechno svěřte v modlitbě Bohu: své prosby i díky za jejich vyslyšení. Uvidíte, že vás Bůh naplní klidem, jaký si nedovedete ani představit. Stačí jen důvěřovat Ježíši Kristu.

Filipským 4,4-7

(překlad Slovo na cestu)

Výzva k radosti zní až moc jednoduše, když všichni zažíváme tolik stresů a problémů. Jak se mohu radovat, když nevím, kde mi hlava stojí! Výzva k radosti v našem textu je již jejím opakováním. Poprvé zazní v kap. 3: *Radujte se v Pánu!*

Obě kapitoly tvoří celek uvedený slůvkem: *na závěr* (řecky *to loipon*). Představme si to jako P.S. v dopise (ve 4,8 najdeme i P.P.S.). Nejprve zápasí o to, aby Boží radost byla možná. To vrcholí výzvou: *Proto, moji milovaní a vytoužení bratři, moje radosti a koruno, takto stůjte v Pánu, milovaní.* (4,1) Sloužit v Duchu svatém (3,3), chlubit se jím a sebou (3,3), vše ostatní v životě zahodit (3,7-11), neustat v běhu za Božím povoláním (3,12-16), následovat dobré příklady (3,17-19), očekávat Ježíše, který nás promění podle své slávy (3,20-21) – ano, stát v Pánu je třeba, abychom se mohli radovat v něm.

Teď Pavel opakuje svou výzvu: *Radujte se v Pánu vždycky!* Důraz leží na slůvku vždycky. Máme totiž životy plné starostí. Proto přikazuje: Netrapte se! To se snadno řekne, ale jak to udělat? Řešením je modlitba z hlubin duše, jakou se modlila Chana (1 S 1). Z Božího pokoje (4,7) se rodí radost, a ta se projevuje mírností (4,5).

Vánoce jsou vhodnou dobou pro objevování modlitby, která ustaranost nahradí pokojem a radostí. Radujme se v Pánu, který se nám narodil! Proto stůjme pevně v Pánu, pro kterého je radost důležitější než ustaranost.

Jan Valeš
ředitel Evangelikálního teologického semináře, kazatel CB

ZAOSTŘENO NA BLÍZKO

Slavíci, slavíci

Vzlety a pády rádi připomeneme. Úspěchy naše, pády těch druhých. Dekorovaný populární zpěvák byl prezidentem oceněn za zásluhy. V odůvodnění byly vyjmenovány. Sotva je lze, v jeho oboru, popřít. Stal se fenoménem naší pomalu míjející doby. Jak bylo popravdě zdůrazněno, stal se nám žijící legendou. Legendy mají své zákonitosti; vzniku i toho, jak se na nich pracuje. Leccos je retušováno, jiné zvýrazněno, či přibarveno. Děje se tak cílevědomým úsilím, jednak legendy vedou i svůj vlastní život. Všude ve světě a odevždy. Nekončí to ani pozemským životem jejich nositelů. Ten jejich „virtuální život", řekli bychom dnes, pokračuje. To je naprosto normální. Ten „nános" od reality, od konkrétní osoby, oddělit nelze. To už by legenda nebyla legendou.

Pokud nám jde o konkrétního člověka, nesmíme propadnout černobílému vidění. Právě to se nyní děje. Pokud jde o zpěvákovu osobu, je pro obdivovatele a kritiky buď jen krásný, nebo ošklivý. Geniální, nebo bezduchý. Zbabělý, nebo statečný. Světový, nebo provinční. Oslňující, nebo podbízivý. Portrétisté pak mají snadnou práci. A dále: bylo o něm vše podstatné již vypovězeno? Určitě ne. Pokud jde o jeho propady a zásluhy, jmenujme dva kardinální případy. Nejprve ten záporný. Zcela se na něj zapomnělo. „Hvězda padá vzhůru". Tak se jmenoval ten film, nejhorší kaňka zpěvákovy profesionální činnosti. Film není vůbec reprízován, zapomněli naň pamětníci a snad i znalci. Tento opus je skličující mnohem víc než údajná zpěvákova obscénní gestikulace. Jakýsi dlouhý nos na ty, co mu nepřejí prezidentovo vyznamenání. Byl to tento kluzký film, jakási daň režimu. Švanda Dudák sedmdesátých let opouští svou zem, aby v pekle drogového odéru poznal proradnost lákadel zfetovaného systému, který ničí čistou, bezelstnou českou duši. Mamonem a zlem, v koncentrované podobě proradného Západu. Nebohý Švanda se chová zhůvěřile, nakonec ovšem prohlédne. Vše má šťastný konec v návratu ztraceného synka domů, což nese autobiografické rysy představitele hlavní role. Co přebije tuto hrůzu? Jedno jediné eso: „Vánoce ve zlaté Praze". Mezi vánočními deskami, které vyhledávalo širší, veřejné publikum, něco naprosto nevídaného. Vedle barokních vánočních zpěvů vydávaných pro vybranou klientelu na jedné straně a všelijakým dudlaj dudlaj typu „my se těšíme na jéžiška" masového popu na straně druhé. Náhle noblesní vánoční deska, s řadou hluboce křesťanských textů. S jedním z nejlepších textů Tiché noci, nebo písní „Syn Boží se nám narodil, by hříšné nás vysvobodil". Oproti ostatním vánočním „elpíčkům" normalizačních let, včetně dotyčného zpěváka, to byl nejen dobrý marketingový tah. S ním bylo možno výborně uspět i v Německu, tom západním. Deska nesla evangelium víc než kterákoli jiná, ve sdělné podobě, pro širokou veřejnost. Lepší jak teologický traktát.

Když dva činí totéž, nebývá to totéž. Druhá oceněná z pěvců na Hradě, zpěvačka, pověděla, že když podepsala Antichartu, podnes toho hluboce lituje. A stydí se za

Dokončení na str. 2

Jak čtu Václava Havla

Když jde o hodnocení významného člověka, dočtete se o něm, že byl jeden z nejvýznamnějších. Mám na mysli Václava Havla nikoli jako dramatika, ale jako filosofa, jenž svou moudrost vložil do úlohy nezávislého státníka, jenž život celého lidského společenství nejen vykládá, ale také přispívá podle svých možností k tomu, aby se svět měnil a byl lidštější. V tomto ohledu nevidím v dnešním světě vedle něho někoho druhého, kdo by se mu rovnal. Je nejvýznamnější.

Dnes, uprostřed listopadu 2009 mám před sebou Havlovu řeč na bruselském zasedání Evropského parlamentu k 20. výročí pádu komunismu v zemích střední a východní Evropy. Čtu a pochvaluji si, že konečně nastoupil po presidentu Osvoboditeli T.G. Masarykovi nástupce, který pomáhá k vnitřní svobodě svých spoluobčanů připomínáním demokratických a humanistických ideálů, o nichž T.G.M. mluvil a jimi žil.

Tak jsme si Havla, my evangelíci, vykládali po masarykovsku, ač on sám kráčí vlastní cestou, nicméně směřování jich obou je totožné. T.G. Masaryk vstoupil do křesťanské tradice, přijal ji v jejích základních článcích za svou a uznal i nezbytnost církve pro život víry v Krista. Havel odsunuje příslušnost k církvi až za příslušenství „k rodině, obci, kraji a firmě". Už tímto zařazením naznačuje, že jeho vztah ke křesťanské tradici je výběrový. Její institucní, církevní podoba, která se zviditelňuje chozením do kostela, jej míjí. Svého boha uznává, ale neoslavuje a nevzývá jej – pokud víme. Zbožnost přisuzuje druhým, ne sobě. Účast na životě Kristovy církve je prubovním kamenem víry, která mne spasí, tak nám bylo skrze církev zjeveno. Církev musela přijít, když bylo prvním křesťanům zjeveno, že „ženich nepřichází, prodlévá" (Mt 25,5).

Havel je filosof, to dal o sobě dobře vědět, dveře ke své 13. komnatě dosud neotevřel. To jistě neznamená, že filosof nemůže poznat pravdu tak, aby byl spasen. V Pavlově korintském sboru seděli i filosofové, bylo jich málo, ale byli a spolu s ostatními „obyčejnými" lidmi, což tehdy byli otroci, poslouchali evangelium pravdy a milosti a zpívali k chvále Boha Otce, Syna a Ducha svatého. Nevím, že by byl Havel otevřel dveře do takového shromáždění. V tom záleží všechna jeho neurčitost, s níž se vztahuje k židovské a křesťanské tradici. Nechce být křesťanem podle nějakého úzkého předpisu, místo církve si vyvolil občanskou společnost. Kvůli tomuto jedinému jménu, jež církev světu představuje, nechce opustit všechny. Tak se odvažuji vykládat jeho postoje, ale nejsem jeho autorizovaným mluvčím. Čtenář už to jistě pochopil a bude se snažit, aby si o Havlovi utvořil svůj názor – obrázek.

Ale pokračujme. Havlovu necírkev-

Dokončení na str. 2

Vánoční a novoroční pozdrav
Kostnické jednoty – Sdružení evangelických křesťanů o.p.s.

Hospodine, svými skutky působíš mi radost, plesám nad činy tvých rukou: Tvoje činy, Hospodine, jsou tak velkolepé, tvoje záměry jsou přehluboké!

Ž 92, 5-6

Na prahu sváteční doby vás chceme upřímně pozdravit a popřát vám radostný a pokojný vánoční čas, naplněný radostí z Boží lásky, a do nového roku vám vyprošujeme Boží blízkost a vedení na cestách, kterými půjdete.

S vděčností myslíme na vaši podporu, kterou jste v uplynulé době poskytovali Evangelickému týdeníku Kostnickým jiskrám i veškeré činnosti našeho sdružení. Děkujeme a prosíme, abyste i v nadcházejícím čase nám byli pomocí.

Těší nás, že Evangelický týdeník bude moci i s vaší pomocí vycházet také v příštím roce a autorům a přispěvatelům přejeme mnoho dobrých nápadů a čtenářům užitek a potěšení z článků, které budou uveřejněny.

S přáním všeho dobrého od Dárce dobrých darů

předsednictvo Kostnické jednoty

to. A že nikdo nemůže tvrdit, že ji podepsal nevědomky, nebo náhodně, když mu ji přistrčili jako prezenční listinu. A v tom je její velikost. Každý z nás má bezesporu své klady i zápory. Třinácté komnaty, zásluhy i úsluhy, veřejné, či proklatě skryté hříchy, za něž se v lepším případě stydí. Někdo si jich dokonce není, co hůř, nechce být vědom. A sám si určuje i dává rozhřešení, sám sobě je bůžkem, který se Boha nebojí a před lidmi se nestydí. Jistě, každému lze i ten sebečernější hřích odpustit. Musí však o to stát. V prvém z uvedených případů tomu tak, obávám se, není.
Psáno pro christnet.cz a Evangelický týdeník.

Jan Kašper

Z církví doma i ve světě

NOVÝ PŘEDSEDA EKUMENICKÉ RADY CÍRKVÍ

Valné shromáždění Ekumenické rady církví zvolilo ve čtvrtek 26. 11. 2009 na dvouleté funkční období nového předsedu ERC. Stal se jím synodní senior Českobratrské církve evangelické Joel Ruml. Prvním místopředsedou je kazatel Církve bratrské Daniel Fajfr (vlevo) a druhým biskup Starokatolické církve Dušan Hejbal (vpravo).

Ivana Benešová

BIBLE VOJENSKÁ?

Na knižní výstavce v našem sboru byla i Bible vázaná do vojenské maskáčoviny. Pěkná, elegantní, na zip a výborná řemeslná práce. Neodolal jsem se podívat,- ale přikázání "Nezabiješ" v ní pořád ještě bylo.
Jen mi to připomnělo proměny světa. Můj kdysi přítel si protrpěl tři roky velmi ošklivého kriminálu za to, že odmítl nastoupit základní vojenskou službu, a to v době míru. Oficiální církevní podpory se nedočkal,- ale mnozí jej respektovali i obdivovali snad v celém průřezu církve.
My dnes vnímáme žoldnéřskou práci v zájmové cizině jako chvályhodnou samozřejmost. Která se má dále rozšiřovat. Církev sama ji přitom ochotně podporuje a hlásí se k ní.
Ovšem CÍRKEV - to je v této souvislosti kdo a co?

Ilja Herold, iherold@upcmail.cz

PŘESÍDLENÍ LIDÍ

Přesídlení lidí ohrožených následkem klimatických změn bylo uvedeno jako hlavní starost církví na shromáždění zástupců z Asie a pacifických oblastí.
Podle vědeckých odhadů může být v roce 2050 na 200 milionů lidí trvale vypuzeno ze svých domovů následkem klimatických změn včetně zvýšení hladiny oceánů, růstu záplav a změn povětří. Jihovýchodní Asie, malé Karibské a Pacifické ostrovy a velká pobřežní města patří mezi nejohroženější.
Na setkání 2.-6.listopadu t.r. se 75 ekumenických zástupců v Chiang Mai v Thajsku zavázalo podporovat iniciativy církví v Oceánii a spolupracovat s nimi na plánech přesídlení, adaptace a reparací malých ostrovních států, které jsou bezprostředně ohroženy ekologickými a klimatickými změnami.

(Ze Světové rady církví - WCC)

V SÍLE POKRMU TOHOTO

(K celofrancouzskému sjezdu protestantů)

Přibližně 15 tisíc účastníků se sešlo ve Štrasburku na třídenním (víkendovém) celofrancouzském sjezdu protestantů (zakončeném slavnostní bohoslužbou v neděli 1. listopadu 2009). Prvotním účelem nově vytvořené francouzské obdoby německého tzv. Kirchentagu bylo „srdečné setkání" protestantů, jinak rozptýlených po území celé Francie v různých denominacích. Druhé takové shromáždění se má konat roku 2013 v Lyonu nebo v Montpellier.
Podobně jako po oslavách 90. výročí založení Českobratrské církve evangelické se nepochybně také zde vyskytne otázka, zda by nebylo bývalo lepší prostředky „projedené" při štrasburském sjezdu (jehož název bychom mohli volně přeložit jako „Protestanti oslavují") věnovat na něco jiného. Mám za to, že se jedná, vyjádřeno oblíbeným rčením Václava Klause, o „otázku špatně položenou", neboť:
1. Štrasburské shromáždění evangelíků bylo z významné části financováno z veřejného sektoru (takové dotace bývají jednoúčelové, „účelově vázané", nevyčerpané prostředky je třeba vrátit zpět do veřejného rozpočtu, přičemž si samozřejmě nelze diktovat, na co jiného se mají použít; veřejná dotace bývá rovněž podmíněna určitou úrovní samofinancování a objemem přímo úměrná k objemu samofinancování);
2. Nejsou zcela namístě ani slova o „projedení"; účastníci takovýchto setkání bývají s to, řečeno biblicky, „v síle pokrmu tohoto" dlouhodobě mnoho obětavého vykonat.

František Schilla

Jak čtu Václava Havla

Dokončení ze str. 1

nímu profilu nechť poslouží jeho výrok, že česká otázka je otázkou lidskou. Masarykovi byla otázkou náboženskou. Masaryk se přiznával k Ježíšovi. Havel se tomuto jménu vyhýbá. Raději mluví o křesťanství, z jehož jména se bohužel Ježíšovo jméno vytratilo. Stalo se tak vinou církve, která se posadila za bohatý stůl římského císařství a podílela se na jeho moci. Ježíš před bohatými a mocnými varoval. Tímto hanebným obchodem se církev neotevřela světu, jak si tu zradu většinová církev vykládá, ale otevřela dveře ovčince pro vlky, kteří se nechali polít vodou. To se neudálo pomalu, po zrníčku, jak si ve staré Jednotě představovali růst církve, ale po miliónech a potom i násilím A toto vnější znamení vody – křest – dal jméno tomu obrovskému přestupovému hnutí - křesťanství. Ježíšovo jméno zmizelo. My si všimneme, že Havel volá po tom, aby veliké evropské společenství představoval jeden člověk, jedno jméno – president jako srozumitelný, viditelný představitel, jediná lidská tvář. Ovšem i křesťanství bez ní ztrácí na srozumitelnosti. Rozumíme svým katolickým bratřím, že svého papeže chtějí vidět, slyšet i dotknout se ho. Islám podobně, ale na vyšší úrovni představuje světu Boha v slovech jeho proroka Mohameda, člověka z masa a krve. Má to dobrý a aktuální význam, že Havel zahrnul islám mezi tradice, které spoluvytvářely život v Evropě. Ztrátou osobního jména Ježíše se křesťanství vystavilo nebezpečí, že se změní v náboženství bez pevných a jasných kontur, nebo se také stane snůškou mravních hodnot. Ty jsou přece ná-strojem filosofů, kteří vůdcovský princip a jméno nepotřebují.
Václav Havel, ať to ví nebo neví, opisuje základní pojmy křesťanství: místo Boha raději mluví o věčnosti a nekonečnu, místo Božího království očekává lidštější nebo lidský svět, Boží soud, který posoudí spravedlivě vše, co se stalo a nemůže se odestát, básnicky popíše jako letící světlo, které vše pamatuje. Tato neurčitost, která není příliš vzdálena neurčitosti, která se někdy a někde ozývá z křesťanských kazatelen, nemobilizuje člověka, aby vstal a pohlédl pevným zrakem do budoucnosti, jíž je Boží království. Nevím, jak jinak udržet náš svět v chodu, nevidíme-li světlo Božího království, které svítí na své břehy, abychom nezbloudili. A to je úkol církve, jejího kázání.
Havel volá, abychom se věnovali tomu nejdůležitějšímu, aniž vzpomene Marii, sedící u Ježíšových no-hou a naslouchající jeho slovu, zato vyzve k používání zdravého rozumu, mravního minima a upozorní, že člověk zemře a že by měl pamatovat na potomstvo, což se našim politickým strůjcům nehodí moc do krámu. Pěkně řekne, že mravní řád přesahuje svět okamžitých prospěchů. Nechává jiným, vychovatelům, učitelům, politikům a jistě i farářům, aby důrazněji kultivovali naše evropanství a připomínali i vysvětlovali mravní řád života. Jeho slova jsou inspirativní pro všechny. I my je vítáme, i když víme, že Havel s námi nechodí a nesedá s námi v kostele.
Pravda a láska zvítězí nad lží a nenávistí. To nepromluvila politická naivita, zablesklo se Boží království. Ať to někoho dráždí, nás to inspiruje.

Josef Veselý

Noc otevřených kostelů

Noc otevřených kostelů je duchovní akce, která si za několik let svého konání získala pevné místo v kalendáři církevních akcí. Koná se na mnoha místech České republiky v různý čas církevního roku. V Praze, na popud Ekumenické rady církví v ČR, vždy na počátku Týdne modliteb za jednotu křesťanů. V roce 2010 to bude v pondělí 18. ledna.
Hlavní myšlenkou této akce je otevřít kostely, synagogy a sbory lidem a uspořádat program v čase, který není pro život místního křesťanského společenství třeba úplně obvyklý. V rámci Týdne modliteb za jednotu křesťanů se také často konají společné ekumenické bohoslužby nebo biblické hodiny, což je jedna z variant, jak se zapojit do Noci otevřených kostelů.
Mnoho lidí, i v našich sborech, je v dnešní době velmi intenzivně zaměstnáno, a tak jim třeba mnohdy nezbývá tolik času být s ostatními bratry a sestrami ve společenství své církve tak, jak by chtěli. Také mnozí z těch, kteří do kostela o nedělích nenajdou cestu, právě třeba kvůli pracovním či rodinným povinnostem, by mohli být osloveni touto možností přijít do chrámů Páně ve večerních hodinách, ať už na ekumenické bohoslužby či za programem duchovním, kulturním, modlitebním.
V roce 2010 bychom rádi, oproti minulým letům, pořádání Noci otevřených kostelů v rámci Týdne modliteb za jednotu křesťanů rozšířili i mimo Prahu. Ekumenická rada církví nebude organizovat konkrétní program v kostelích, jako tomu bylo v minulých letech (až na úvodní ekumenickou slavnost na počátku Týdne modliteb za jednotu křesťanů, které se zúčastní zástupci členských církví ERC). Naopak bychom rádi tímto dopisem motivovali vás, faráře, duchovní, kazatele, pastorační asistenty a další pracovníky církví k uspořádání vlastního, doslova na míru utvořeného programu pro váš sbor v místě vašeho působení. Může se jednat o ekumenickou bohoslužbu, ekumenickou biblickou hodinu, modlitební setkání, koncert, evangelizační setkání apod.
Sekretariát Ekumenické rady církví nabízí všem zájemcům, kteří se chtějí 18. ledna 2010 zapojit do Noci otevřených kostelů, své „know-how" z minulých let, případně různé kontakty. Kontaktujte nás na emailech: info@ekumenickarada.cz nebo erc@ekumenickarada.cz. Děkujeme vám a těšíme se na spolupráci!
V Kristu, za ERC v ČR

Mgr. Sandra Zálabová,
vedoucí tajemnice
Ekumenické rady církví v ČR

Vánoce

Vánoce jsou křesťanský svátek, Ale protože je slaví všichni, bez rozdílu vyznání, bylo by přesnější povědět, Vánoce mají křesťanský základ.
V něm můžeme nacházet smysl vánočních dárků. Křesťané věří, že Bůh nám dal ten největší možný dar. Sám přišel na tento svět. Stal se jedním z nás. To má mnoho důsledků a všechny je nelze nyní jmenovat. Dostali jsme od Boha dar. Ničím jsme si jej nezasloužili. Nedali jsme svou dokonalostí do pohybu žádný mechanismus, který by ten dar přinést musel.
Naše dárky druhým lidem jsou malou obdobou toho velkého daru. To znamená: Nedáváme je, protože se to má. Nedáváme je tomu, kdo si to zaslouží. Nedáváme je se syknutím, tak já ti ten dar dám, ale má mnohem větší hodnotu, než bys měl dostat. Nemůžeme dát jednomu dítěti dražší dárek, protože se chovalo lépe než jeho sourozenec. Dárky totiž dáváme z lásky, ne za zásluhy.
A také se smíme učit dary přijímat. Vděčně. Ani my na ně nemáme nárok. Přijímat je bez toho, že se chytneme za hlavu a vyjekneme, ale já jsem chtěl červenou bundu, ne modrou.
Požehnané Vánoce vám přeji.

Daniel Ženatý „Přeji pěkný den!"
vydal Kalich 2008

Matka a dcera

Celkem neplánovitě sledovávám na ČT 1 pořad Ester Janečkové Pošta pro Tebe. Sondy do lidských osudů a duší,- někdy plytké a exhibicionistické, někdy ale hodné dramatikova pera.
Ve středu 25.listopadu odložená dcera hledala a nalezla svou biologickou matku. Nešlo nalézt větší kontrast a větší zklamání... Matka až trestuhodně jednoduchá. Rodička šestnácti,- snad sedmnácti dětí, jejichž jména ani otce si pořádně nepamatovala. Až urážlivě zklamaná svou znovunalezenou dcerou, o které se domnívala, že to je syn.
Dcera, projevem i duchem mladá moderní dáma v kladném a hezkém smyslu toho slova, na kterou bych byl hrdý, kdyby byla mou vnučkou. Pro kterou trpké odhalování pravdy bylo nehraně těžkou zkouškou. S neodhadnutelným výsledkem a pokračováním. Sama moderátorka zdála se být průběhem pořadu zaskočena.
Přesto se k dramatu opakovaně vracím. Zdá se mi ukazovat, že to, co Romům někdy vyčítáme, není a nemusí být genetické, ale pouze společenské a tradiční. A tedy skokově překonatelné. A naopak, že jejich genetický fond může mít a zřejmě má skryté poklady, na které můžeme být jednou všichni hrdi.

IH

Dej mi poznat krásu tvé přítomnosti.

Všechno nepravé a nepravdivé odstraň ode mne.
Aby mi na ničem nezáleželo více nežli na tobě a na tvém království.

Abych nebránil Pravdě, která ke mně chce přijít.
Aby mohla jít dále.

Žít před tebou a tak s druhými.

Nejde o mne, jde o nás o všechny, proto otevři dveře své přítomnosti, prosím.

Jaroslav Pfann
dlouholetý farář ve Sněžném

Na podzim uplynulo deset let od jeho úmrtí.

Světlo svítí skrze mříže

To světlo v temnostech svítí, ale tmy ho neobsáhly. Hvězda nad Betlémem, nebeská záře a andělé na horách betlémských.

Milí přátelé, každý rok opakuji v těchto temných prostorách vězení:

Jakkoli můžeme propadat skepsi, otrávenosti, pesimismu, smutku – a třeba právem, máme k tomu důvody – ***temnota***. Noční hlídka; sám jsem to na vojně zažil. Tak kolem druhé ranní má člověk pocit, že už se ranního světla nedočká.***Temnota***. Situace se nám - mnozí to zažili – může jevit jako skoro beznadějná. Vítězství silných, vítězství mocných, vítězství lži – cizí i vlastní, osobní selhání a v nejhorším případě jakoby vítězství zla. Temnota.

A přesto nikdo nemůže popřít, že po každé noci, i po té nejdelší a nejtemnější, uprostřed které člověk opravdu přestává věřit, přijde ranní a denní světlo.

Někdy i doslova překvapí, když už člověk nevěřil.

Pokud nejsme úplní odpůrci alespoň nějaké víry, pokud jsme ochotni poslouchat Bibli, tam se vůbec nepodceňuje zlo a dokonce i církev zařadila za idylické Vánoce svátek 1. mučedníka Štěpána. V BIBLI PROSTĚ JE NABÍDKA NADĚJE, pozvání k dobrému s velkým Dé i k naději na radost a k všechny starosti převyšujícímu vnitřnímu klidu zvanému Pokoj. Celou Biblí se prolínají zmínky o světle a mohutná svědectví o smyslu věřit poselství o Dobrém.

Jeden muž byl v době temna 16 let vězněn na Křivoklátě – a přesto napsal mnoho krásných nadějných písní: *„Předrahé spojení, s Bohem sjednocení, divné utěšení"*...

Jde o to, jestli o nějaké světlo, světélko, paprsek – jestli o to stojíme. Já za sebe říkám, že pokud principiálně naději vyjádřenou světlem odmítáme, ochuzujeme se.

Zároveň ovšem naprosto rozumím situacím, kdy po lidsku jakoby žádného východiska není.

Bible říká, že do temnot svítí světlo a tmy ho nemohou obsáhnout. Kdo můžeš pochopit, pochop, kdo můžeš věřit, věř, kdo jsi na tom jinak, je tu možnost se obrátit o pomoc k Původci světla. Milí přátelé, věřte, věřme, záleží hodně na nás, nakolik opravdu upřímně a poctivě to světlo do svého života vpustit chceme.

Ale tohle nesmí vyznít v žádném případě lacino.

Nedávno jsem byl v jednom smutném domě, kde to na mne padalo, ač mne navštívený povzbuzoval; byl to domov důchodců, kde už navštívený čekal jen horší a horší a horší… K tomu další problémy, pár probdělých nocí, nebudu se šířit… a myslel jsem také na dva své známé. Jednomu se krátce před svatbou zabila dcera v autě a zůstaly jim jen ultrazvukové snímky nenarozených dvojčátek, a druhý známý neúmyslně způsobil a zavinil smrt člověka a trápí se.

A byl nádherný slunečný den a měl jsem na rozdíl od svých (vás) vězeňských klientů možnost chodit krásnou sluncem zalitou krajinou. A věřte, že jsem to zářící slunce a nádhernou oblohu prakticky nevnímal. Měl jsem možnost být s blízkým člověkem, který by mi jistě četl z Bible a modlil se, ale já na to neměl ani pomyšlení.

Pak dlouho nic

Povězme tma. ***Temnota.***

Uplynul blíže neurčený čas. Měl jsem co dělat sám se sebou. Pak jsem si uvědomil, že oba ti známí mají ještě děti. Nevěděl jsem, jak na to, ale i kdybych já sám nebyl schopen sundat černé brýle odfiltrovávající z života světlost, **Světlo JE, ať chceme či ne**.

Jen ale nevést žádné zbožné laciné řeči!

Ale přece jen jsem se pokusil ty dva zmíněné – podotýkám: naprosto nevěřící známé – nějak povzbudit. Poděkovali.

Nepovažoval jsem se za adresáta díků, pokoušel jsem se přetlumočit, že světlo přišlo a přichází i letos na svět a tma ho nemůže natrvalo a úplně obsáhnout. Prochází mřížemi i zdmi až k člověku, k srdci. Ovšem k přijetí je třeba velká pokora a velká síla i odvaha a důvěra.

Kde ji vzít? Už jsem to naznačoval. A záleží to také na nás. Sundat černé brýle uprostřed noci možná nepomůže. Ale ráno? Víra a beznaděj spolu zápasí. I my se můžeme pokusit sebrat síly a bojovat. Nejsme na to sami!

Bojujte, bojujte dál! Nocí ať vás vede příslib jitra, vládou temna nenechte se zmást!

Třeba nás překvapí, co už jsme nečekali.

„Bylo tu pravé světlo, které osvěcuje každého člověka. To přicházelo do světa."

(Někteří účastníci vězeňské biblické souhlasně potěšeně přitakávali, někteří zvážněli, někteří jen prostě mlčeli.)

Daniel Pfann, vězeňský kaplan

(Adventní úvaha ve vězení, zkráceno)

Mezi Gottem a Bohem

(Novodobé úpravy Ž 137: od babylonského zajetí ke „klidu na práci")

Víte, jaký je rozdíl mezi jedním rublem a jedním dolarem? Jeden dolar! – Dobový vtip lze v souvislosti s hostováním skupiny Boney M. v Praze aktualizovaně převést do oblasti nábožensko-kulturní: na rozdíl mezi písní z repertoáru Karla Gotta a Božím slovem.

„By the rivers of Babylon, there we sat down./ Ye-eah we wept, when we remembered Zion," zpívá skupina Boney M. zhruba tři desetiletí. Nepřipomíná vám to něco? Běží prakticky doslova (se zvukomalebným citoslovcem navíc) o začátek Žalmu 137: „Při řekách babylónských, tam jsme sedávali,/ a plakávali, rozpomínajíce se na Sion." Ano, nejznámější a dlouhodobě nejúspěšnější hit z repertoáru Boney M. není v podstatě ničím jiným než zhudebněným žalmem o krušných dobách babylónského zajetí!

Karel Gott ovšem v tuzemské tzv. coververzi (adaptaci, předělávce) nostalgicky opěvuje ztracený „klid a řád" (doplňme drobátko poťouchle: klid na práci): „Tam, kde kdysi byl Babylon, je holá pláň. /A příchozím tam vítr písně hrává: / o tom, že tam byl Babylon a plodná stráň / a klid a řád. / A všude kolem tráva…" Jaký to paradox! Jaká to absurdita!

Jistě, Mistr pouze interpretuje slova textaře. A Pavel Kopta, dodejme, vytvořil i texty, jež lze bez uzardění opakovat dodnes. Bláboliva, zmatená, rouhavá coververze hitu Rivers of Babylon k nim žel nepatří. Ta jen bezděčně dokládá pravdivost ústřední řečnické otázky žalmu (v podání Boney M. a podle kralického překladu): „Now: How shall we sing the Lord's song in a strange land? / Kterakž bychom měli zpívati píseň Hospodinovu v zemi cizozemců?" Za totality bývá radno se z oficiálně zadaných coververzí vyvléci...

Čas oponou trhnul. Přišel Gorbačov (co ho byl, jak se zpívá v jiné písni, „plnej Dlabačov") a coby novodobý Kýros II. ukončil babylónské zajetí středoevropských národů (zrušil tzv. Brežněvovu doktrínu). V tuzemských médiích lze svobodně zpívat cokoli – bláboly o babylónském „klidu na práci" i hluboce pravdivé žalmy o babylónském zajetí.

Co tedy dál s tou písničkou? Jaká česká slova k té chytlavé melodii napříště zvolit? To už zůstává, řekl bych, mezi Boney M., Karlem Gottem a Bohem…

František Schilla

Vánočně adventní meditace

Zj. Janovo 1,8b

Milost vám a pokoj od toho, který JEST

Mohlo by se zdát, že logičtější je začínat u minulosti, u toho, co bylo, ale my nemůžeme jinak, než začínat u „dnes", „nyní a teď", tedy u toho, co se týká nás."Syn dán jest *nám*, dítě se narodilo *nám*" - „Panna počne a porodí syna a dá mu jméno Immanuel, to jest s *námi* Bůh."

I když toto všechno se týkalo také těch, kdo byli před námi, a bude se to týkat i těch, kdo přijdou po nás, pro nás je důležité, že Boží příchod se týká i nás. Nejde-li totiž o nás, nemohou nás ty věci moc zajímat anebo jim nemůžeme správně rozumět. Bůh se ve svém vtělení stal naším „současníkem", nešlo mu přece o to, aby si „prožil lidský život", ale aby lidský život vykoupil, a to každý, a proto i náš. „Proto uslyšíte-li hlas jeho *dnes* (tj. uslyšíte-li jej i na *svou* adresu), nezatvrzujte srdcí svých." Nejde o sugesci či autosugesci. Jde o div Boží zachraňující přítomnosti všemu lidskému pokolení. Zde se Vánoce, Velikonoce a Letnice spojují v jednu skutečnost Boží *blízkosti* tomu, co je v nouzi této blízkosti dnes. Bůh nám není přítomen jen v těch, kdo potřebují nás (v těch svých „nejmenších"), a není nám přítomen jen jako ten, kdo se s námi ztotožňuje tam, kde jsme se vinou lidské bezohlednosti ocitli v podobné situaci sami. Je nám přítomen i jako viníkům všeho zlého, jako ztroskotancům z vlastní vůle, jako těm, kdo se důvodně nenávidí a nejraději by už všecko nějak skoncovali. Ale nestojí před námi jako žalobce. Přichází jako zachránce. Jako ten, kdo z nás snímá tíhu toho, kdo jsme a čím jsme byli, a daruje nám – život: Pojďte ke mně všichni, kdo jste obtíženi a znechuceni tím, kdo jste či co se z vás stalo – a já z vás učiním své bratry a sestry.

Je tolik jiný než my, a hle: přece není proti nám, ale s námi. A proto: **Vstaňme a pojďme k němu.**

Milost vám a pokoj od toho, který BYL

To, že Ježíš Kristus je naším současníkem, neznamená, že je to jen nějaký náš věčný nebo symbolický protějšek. Ten, v kom je Bůh s námi a kdo je naším životem znovu i dnes, není nikdo jiný než Ježíš Nazaretský, člověk narozený na konkrétním místě v konkrétním čase, člověk své kultury („narozený pod zákonem"), člověk, kterému mohli učinit a také „učinili, co chtěli". Narodil se a žil, když jeho současníci ještě „mdlí byli" (a my jsme ještě nebyli), a v „čas příhodný za bezbožné umřel". Málokdo si tehdy povšiml jeho smrti, a ještě mnohem anonymnější bylo jeho narození. Rozhodně se událo za zády světa - ten byl stravován docela jinými problémy. Dokonce i Jan Křtitel, který v něm předtím na břehu Jordánu rozpoznává nástup Božího „soudu" nad pobloudilým Izraelem, po svém uvěznění zapochybuje: Jsi ten, který má přijít, nebo máme čekat jiného? Byly to pochybnosti pochopitelné – a přece nebyly na místě: Bohu „se zalíbilo" přijít za lidským pokolením tímto způsobem – „a blahoslavený, kdo se nad tím nepohoršuje".

Proto je třeba se k němu hlásit i jako k tomu, který „byl": K jeho neopakovatelnosti. K tomu, že to byl galilejský Žid, i k tomu, že co se tu stalo, stalo se jednou provždy. Zde slavíme ten jeho příchod, který je historicky „za námi". Ne svým významem, ale svou příhodnou chvílí. Ne: Jiného čekat a jiného hledat nemáme. Ani v naší civilizaci, ani v žádné jiné.

Vstaňme tedy a pojďme s poutníky všech národů a časů k němu - do Betléma.

Milost vám a pokoj od toho, který PŘICHÁZÍ

Bůh byl mezi námi tak, jak sám chtěl, a pro toto své rozhodnutí je a zůstává s námi i dnes, abychom bez ohledu na to, kdo jsme zač a co máme za sebou, nebyli „bez Boha na světě". To ale neznamená, že nemáme už nic očekávat nebo vyhlížet. Ten, který byl a který jest, také přichází, aby měl poslední slovo. Vedle těch, kdo jej poznali anebo mu i bez poznání sloužili v jeho nejmenších, jsou i ti, kdo jej v těchto maličkých nepoznali a také mu v *nich* neposloužili a díky nimž proto zůstalo a zůstává mnoho těch, kterým v jejich lidské nouzi poslouženo nebylo. Ti nemají zůstat jenom „předmětným důkazem" viny těch druhých. I pro ně smíme mít v Ježíši Kristu ještě naději. A spolu s nimi i pro všechny ležící dnes a denně někde v bolestech, pro všechny nevyléčitelně nemocné, pro všechny, kdo se o Vánocích nemají z čeho radovat, pro všechny, z nichž se, ke své lítosti, o Vánocích nemůžeme radovat my.

Jan Křtitel měl pochopitelný lidský důvod pochybovat o Ježíšově mesiášství, a byl to důvod, který se tváří v tvář jeho kruté popravě mohl jen zvětšit. Proto odpovědí na jeho existenční otázku může být jen naděje, kterou máme též pro něj - v jeho lidském osudu. Ano, ten, který přišel, je zároveň tím, který „přijít má" – a *jiného* čekat nemáme. Jeho však čekat a vyhlížet (a kvůli němu bdít) smíme – s nadějí na to, že není bolesti, která nebude ošetřena, že není slzy, která nebude setřena.

I o tomto příchodu jsou Vánoce. Jak „se nezdál" ten maličký a bezmocný na neznámém místě uprostřed času! A přece „skrze něho a pro něho je všecko. On je Alfa i Omega, začátek i konec."

Vstaňme a pojďme mu vstříc svou střízlivostí a setrváním v jeho věcech.

PM

Ave Maria II

„Na světě byl, a svět skrze něho učiněn jest, ale svět ho nepoznal. Do svého vlastního přišel, ale vlastní jeho nepřijali ho."

J 1,10.11

L 1,26–38
Mt 12,46–50

Koledy nonstop drnčí i v supermarketech. Lidé se dohodli, že sláva je Boží, ale jinak to Pán Bůh dal konečně z rukou. Snad ještě večerníček o Ježíškovi v jesličkách, ale nadílka a to ostatní je na nás, radujme se, veselme se.

Věřící sice pořád ještě si vedou svou o hledáčku mezi nebem a zemí těch, co se bez Boha neobejdou, sláva Páně je časně i věčně osvěcuje, aby se nezaběhli, ale my, co stojíme na zemi, sami si rozsvěcujeme, sami zhasínáme: obrazovky, displeje, pimprlátka na náměstích atd., sami ohňostrůjci slávozáří narozenin věčného dítěte, rozněžnělí mateřstvím a půvaby nemluvňátka: „Marie má dítě …" Snad tím rozhýbe naše kšefty, když babyboom jsme spláchli do kanálu.

Marie má dítě, ale nás to nebere, víme, jak to skončí. V dubnu to pak už nejsou Vánoce. Poslyšte, ten, co ho pověsili doprostřed, čí že je syn? K ránu snad trochu zdřímla. Maří Magdalská znenadání dveře zaclání: „Vzali Pána z hrobu a nevíme, kam ho položili …"

Hledí do tváří včerejších řemeslníků smrti. Odvlékají utýraného? Brání se mučivému zdání. Ten, co v zahradě sáhl po meči, vybíhá v nedbalkách a zčerstva se za ním zvedá Ježíšův nejmladší. Když žoldnéři skončili svou práci a Josef z Ramathaim s učeným Nikodémem se ujali smutného průvodu nosičů mrtvého těla k zahradám, matka a syn osaměli s posledním jeho přáním a odkazem. Jako s posláním zpod strmících křížů doklopýtali k bráně stráží. Utrpení toho dne se jí slilo do sotva slyšitelného chroptění bez dechu: „Ženo …" Snad i odtud, z mrákoty útrpné smrti, vyčetl jí z tváře poslední nechápavé „proč?": „Synu, proč tolik bolesti?" „…hle, syn tvůj!"

Tu noc i potom den velikého svátku ji zdržel v koutku mezi přáteli, než nabere sil k cestě domů do Galileje. Na spánek neměla pomyšlení, a tak tiše vyprávěl o světle před očima své mysli; to že je to zvěstování, které má od něho. Jas království, do něhož se díval, když se modlil, nebo když jim přibližoval, co vidí, čemu že se podobá, a jak na to, aby i oni, natvrdlí a nechápaví, viděli. Nakonec vstal od stolu a myl jim nohy, aby pochopili, jak že to myslí, a zmínil se o hrubší špíně, nežli ta ukoptěných nohou. Četl v jejich srdcích a viděl, co se blíží. ON že se nesmí stát příčinou neshod a mstivé zášti. Až do konce mluvil o lásce a milování jako poznávacím znamení, až odejde, kam za ním nemůžeme. „Zase přijdu," říkal, „a vezmu vás k sobě." Chce, abychom byli s ním a hleděli na slávu, kterou mu Otec dal z lásky skutečnější, než je svět.

Jan promlouval k nazaretské Marii o putování s Ježíšem, jak je měl před sebou, jak vyvstávalo a ožívalo ode dnů Křtitele a prvního nadšení od domu k domu. Mluvil tiše, ale když přivřela oči, nebo pak když jediný kahan při zdi dohořel, zdálo se jí, že to její nejstarší jako tovaryš rozmlouvá s tesařským mistrem nad dílem a v prstýnkách hoblin strouhaných pořízem hledá souvislosti odedávného se včerejším a dnešním. Vesele se plete v tom, co by měl a co snad jedno po druhém zítra bude. „Dosti má den na svém trápení," zlehka šeptá … „Hle, syn tvůj," vrací jí snad ten čas?

Jan je „milost od Hospodina" – „JOCHANAN", milost podivuhodné paměti: „Bůh tak miloval svět," opakuje z rozmluvy Mistra s učencem, „že dal svého Syna, aby kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život; život věčný." Život? Řekl ten mrtvý?… A Magdalská se sklonila, poklekla k ní, chopila se jejích rukou, a jedna druhé se otevřely bolestí. Než se pustila za muži zpět k místům hrobovým, na okamžik si v slzách obou znovu našla cestu lítost. Nemá stání, dokud neopatří tělo toho, jehož obě tak milovaly.

Otec dal Syna zachránce?… Kdo je matka má? A kdo jsou moji bratři? Komu že na kolena rodila pokorná služebnice Páně, Josefova Marie? Na klín které té Bohu zasnoubené na věčnost? Věrně milované nevěstě a manželce Hospodinově?… Ve znamení „Immanuel"? Syna, jehož východové jsou od starodávna, ode dnů věčných?…

„Prostěradla zůstala, tělo není," Šimon rozhazuje rukama. „A roucho na místě hlavy ne svlečené. V zavinutí, jako by tělo odtud vystoupilo," potvrzuje Jan, čeho si prve všiml Petr. Do rozpačité bezradnosti vpadá jako u vytržení se světlem radosti v uplakaných očích Magdalena: Viděla Pána! Řekl: „Pověz bratřím mým: Vstupuji k Otci svému a Otci vašemu; k Bohu svému a Bohu vašemu." „Ale hlídači hrobu po městě šíří, že jsme ho vzali a pohřbili tajně, aby se zdálo, že z mrtvých vstal. Kaifášovi biřici se už po nás ptají …" Ten strach je sehnal do houfu a navečer dveře dobře zavřeli a jeden přes druhého přidávali vzpomínky a zpaměti jeho slova. Pojednou, jako samozřejmě podle toho, co slíbil, stál uprostřed nich a řekl: „Pokoj vám. Ano, podívejte se, jsem to já." Spatřili hrozné rány, nevýslovnou cenu své radosti, ale znovu řekl: „Pokoj vám. Poslání nekončí, ale začíná. Přijměte Ducha svatého, poznávajíce a odklízejíce hříchy. Amen."

Epiphanias 2008,
v Luhu nad Morání s. j. h.

Samuel Jan Hejzlar: Pojďa viz

Adventní pozdrav

Vážení přátelé, přijměte od nás tento adventní pozdrav!

V listopadu jsme vzpomínali, že už je to dvacet let od sametové revoluce. Za tu dobu měla zvítězit pravda a láska nad lží a nenávistí – podle slavného výroku prezidenta Havla – ale nezvítězila ani v mezilidských vztazích, natožpak v politice.Václav Havel přiznává, že byl ve svém odhadu příliš optimistický. To heslo ho prý napadlo minutu předtím, než měl vystoupit se svým projevem na Václavském náměstí. My věříme, že pravda a láska definitivně zvítězí až v království Božím, jehož příchod si v adventu připomíná celý křesťanský svět. Zároveň jsme přesvědčeni, že obrovské problémy, v nichž se tento svět zmítá, jsou jen porodními bolestmi nového věku, který je před námi.

Za dvacet let polistopadového vývoje jsme poznali, že svoboda sama o sobě ještě nic nezaručuje. Ba skrývá v sobě nebezpečí, že bude zneužita, což se také stalo. Mezi skalní zastánce naprosté svobody politické a hospodářské patřil od začátku Václav Klaus. Podcenil úlohu práva v ekonomice a z toho vzniklo tunelování a jiné věci. Ale podařilo se mu rozdělit Československou republiku bez občanské války, a tak i on se „zasloužil o stát". Nakonec se Češi se Slováky sešli v Evropské unii, takže konec dobrý – všechno dobré.

Jedna věc potěší v letošním adventě nás všecky. Santa Claus je na ústupu (stejně jako už nemáme dědu Mráze) a vrací se nám náš starý dobrý Mikuláš. Obchodní řetězce prý vypozorovaly, že Claus spíše odrazuje kupující, než aby je přitahoval. Biskup Mikuláš, který putuje mezi andělem a čertem, je věrným obrazem naší lidské existence, která se musí rozhodovat mezi dobrem a zlem. Nemůžeme se jen tak zbavit čerta. I on tu má své poslání. Pohádky bez čerta by ztratily své kouzlo a svoje napětí. Nemusíme však, ba ani nemáme upisovat svou duši čertu. Neboť co je platno člověku, kdyby i celý svět získal, a své duši uškodil? (Mt 16,26).

Přejeme Vám všem klidné prožití doby adventní bez zbytečných stresů a pokojné prožití svátků vánočních. Ať Vám pro samé dárky neunikne jejich poselství! A dožijeme-li se nového roku 2010, pak ať je to rok dobrý, andělé strážní ať nás chrání a zdraví ať nám slouží přiměřeně věku!

V Jilemnici v adventu L. P. 2009

Vaši Věra a Vlastimil Hajských

Důležité oznámení všem čtenářům, zvl. předplatitelům

S koncem roku 2009 končí platnost našeho starého č. ú.: 1932069379/0800.
Veškeré platby tedy posílejte na č. nové 228961190/0300.

Děkujeme.

Redakce a administrace

Inzerce

FS ČCE v Přelouči nabízí k pronájmu velký byt 5 + KK (cca 140 m², v přízemí a mezipatře) ve farní budově (možné využití zahrady a garáže). Byt je vhodný pro větší rodinu. Uvítáme pozitivní vztah ke sboru a aktivní účast na sborovém životě.
Bližší informace na telefonu:
466 672 515 nebo 466 958 928.

č. 52

Nabízíme elektrofonické varhany značky YAMAHA Electone, model D-3.
Cena 6.000 Kč nebo nabídněte.
Staršovstvo ČCE v Kutné Hoře,
tel. 327 512 296, mob. 739 244 604.

č. 56

59letá invalidní důchodkyně bez zjevné vady ml. vzhledu, štíhlé postavy hledá osamělého muže.
Zn. Přistěhování nutné.

č. 57

Naše recenze

Sázavský deník
Jan Vondra a kol., Brno, 2009.

Jednou z radostí života je setkání s něčím, co je plné života, naděje a nadšení. Takovéto setkání je lékem proti životní únavě, vyhoření a depresím. Otázkou však je :„Kde takovýto lék vzít?"

Jednou odpovědí na tuto otázku je knížečka plná obrázků, osobních údajů a popisu aktivit Střediska biblických kursů Sázava. Když se v Praze řekne Sázava, myslí se tím obvykle údolí řeky plné přírodních krás a mladých lidí na výletě. Když se na Vysočině řekne Sázava, myslí se tím jedno z městeček, které je pro Vysočinu typické. A když se mezi evangelíky řeklo „Sázava", každý se zasnil vzpomínkou na středisko biblických kurzů vybudované a vedené členy brněnských evangelických sborů. A o něm je recenzovaná knížka.

Kniha nazvaná „Sázavský deník" je ukázkou toho, co je možno vybudovat nadšením skupiny mladých lidí – Sdružením evangelické mládeže a členů brněnského pěveckého sboru, a to doslova na zelené louce uprostřed lesů, skal a strání. Z určitého hlediska je tato knížka velice pečlivě sestaveným dokumentem o tom, co bylo. Jinak viděno: je pohlednicí na křesťanskou aktivitu v oblasti sdružování a výchovy mladých lidí.

Pro Pražáky a lidi z okolí je LTK – Letní tábor Komenského v Bělči u Třebechovic příkladem toho, co je možno nazvat křesťanskou výchovou mládeže v přírodě. Středisko biblických kursů Sázava bylo do určité míry obdobou LTK. Rozdíl byl však v tom, že Sázava vznikala a žila dík nadšení skupiny mladých členů církve, které podporovala neméně nadšená skupina mladých teologů. V Sázavském deníku je možno je vidět na fotografiích. Je možno i sledovat, co a jak dělali. Nejen to. Je možno je slyšet, když se dívají na Sázavu s odstupem let.

Tato krásně vybavená knížka je k dostání v Kalichu nebo v brněnském I. a II. sboru ČCE.

Jaro Křivohlavý

Tip na vánoční procházku

Výstava v Císařské konírně Pražského hradu

Od 16. 12. 2009 do 4. 4. 2010 bude vystaveno téměř 100 děl na výstavě „Umění české reformace".

Českou reformací (cca 1380 – cca 1620) označujeme období českých dějin od husitství do Bílé Hory, v němž hrála velkou politickou i kulturní roli nekatolická vyznání a jejich představitelé.

Na výstavě si prohlédneme téměř 100 děl, která dokumentují kvalitu i šíři tvorby a vznikla zejména v sakrálním prostředí. Některá dosud slouží náboženským účelům. Výstava je prvním příspěvkem do diskuse o roli umění a uměleckých děl v širším kontextu křesťanských vyznání, která byla nucena najít společný modus vivendi přes zásadní rozdíly, jež je dělily.

Uvidíme řadu unikátních uměleckých děl zapůjčených z církevních depozitářů i přímo z kostelů. Kromě toho zde také bude po omezenou dobu vystaveno několik exkluzivních iluminovaných rukopisů, například originál Jenského kodexu nebo dosud nevystavovaná Klaudiánova mapa Čech.

Otevřeno: denně 10.00 – 18.00 h.

(mv)

Pozvánka

Ekologická sekce České křesťanské akademie ve spolupráci s Mezinárodním ekumenickým společenstvím (IEF) se připojuje k lednovým modlitbám a zve na úterý 12. ledna 2010 od 18:00 do přízemí kláštera Emauzy (Praha 2, Vyšehradská 49) k Podvečeru modliteb za životní prostředí a náš vztah k němu. Kázáním poslouží PhDr. Zdeněk Vojtíšek.

jNe

Vánoční dárek

Věnujte předplatné Evangelického týdeníku – Kostnických jisker!!

Stačí na adresu redakce (Ječná 19, 120 00 Praha 2) nebo e-mailem (et.kj@worldonline.cz) napsat své jméno a adresu, abychom mohli vyřídit platbu, a jméno a adresu obdarovaného, a my zařídíme, že od Nového roku 2010 bude vámi takto obdarovaný člověk dostávat poštou tento týdeník!

Evangelický týdeník - Kostnické jiskry
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 228961190/0300
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost
*Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz, příjem reklamací: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X